

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

L V C I A N I

SAMOSATENSIS

O P E R A

GRAECE LATINE

CVM NOTIS SELECTIS

T O M V S V

CVRAVIT

IO. PETR. SCHMIDIUS

MITAVIAE

APUD IACOBVM FRIDER. HINZIUM

M D C C L X X V I I I .

R. 91.846

Δημώννακτος βίος.

Εμελλεν ἄρα μηδὲ ὁ καθ' ἡμᾶς βίος τὸ παντά-
πασιν ἄμοιρος ἔσσεθαι ἀνδρῶν λόγῃ καὶ
μνήμῃς ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματος ἀρετὴν ὑπερ-
φυᾶ, καὶ γνώμην ἀκρῶς φιλόσοφον ἐκφαίνειν.
λέγω δὲ εἰς τε τὸν Βοιωτῶν Σώστρατον ἀναφέ-
ρων, ὃν Ἡρακλέα οἱ Ἕλληνες ἐκάλεον, καὶ ὦντο
εἶναι, καὶ μάλιστα εἰς Δημώννακτα τὸν φιλόσο-
φον, ὃς καὶ εἶδον αὐτός· καὶ ἰδὼν ἐθαύμασα·
θατέρω δὲ, τῷ Δημώννακτι, καὶ ἐπὶ μήκιστον
συνεγερόμην. περὶ μὲν ἔν Σωστράτῃ ἐν ἄλλῳ
βιβλίῳ γέγραπται μοι, καὶ δεδήλωται μέγεθός

τε

Demonactis vita.

Debebat ergo neque nostrum saeculum expers
omnino esse hominum sermone et comme-
moratione dignorum; sed tum corporis ingens
robur, tum animum summo opere philosophum
proferre. Dico autem hoc ad Boeotium Sostratum
respiciens, quem Herculem vocabant Graeci, et
putabant esse; et maxime ad Demonactem Philo-
sophum: quos et vidi ipse, et visos admiratus
sum; altero vero, Demonacte, diutissime etiam
sum usus. Ac de Sostrato quidem alio in libro
a me scriptum est, et tum magnitudo illius osten-

Luc. Op. T. V.

A

sa,

τε αὐτῶ, καὶ ἰσχύος ὑπερβελή, καὶ ἡ ὑπαιθερος
ἐν τῷ Παρνασσῷ δίαίτα, καὶ ἡ ἐπίπνορος I) εὐνή,
καὶ τρεφαί εἴρειαι, καὶ ἔργα ἐκ ἀπωδὰ τῶ ὀνό-
ματος, καὶ ὅσα ἡ λησῆς αἰρῶν ἐπραξεν, ἡ ὁδο-
ποιῶν τὰ ἄβατα, ἡ γεφυρῶν τὰ δίσπορα.

Περὶ δὲ Δημόνακτος ἤδη δίκαιον λέγειν ἄμ-
φοῖν ἕνεκα, ὡς ἐκεῖνός τε διὰ μνήμης εἴη τοῖς
ἀρίστοις τόγῃ κατ' ἐμὲ, καὶ οἱ γενναῖοτάτοι τῶν
νέων, καὶ πρὸς Φιλοφίαν ὀρῶντες, ἔχοιεν μὴ
πρὸς τὰ ἀρχαῖα μόνον τῶν παραδειγμάτων σφᾶδ
αὐτὰς ἐνθυμίζειν, ἀλλὰ καὶ τῶ ἡμετέρῃ βίῃ κα-
νόνα

sa, tum excedens prope fidem robur hominis, et
subdualis in Parnasso mora, et cubile in grami-
ne, et siluestris victus, et opera a nomine *Hercu-
lis* non abhorrentia, quaeque aut tollendis latro-
nibus perfecere, aut viis per inuisa muniendis,
aut cum pontibus iunxit loca traiectu difficillima.

2. De Demonacte autem iam dicere fas fuerit
duarum rerum causa, ut et ille in memoria ver-
setur quantum fieri opera mea potest, praestan-
tissimorum hominum, et iuuenum generosissimi,
qui ad philosophiam appulere animum, non an-
tiqua tantum exempla habeant ad quae se ipsos
componant, sed etiam e nostro saeculo illum sibi
tan-

- I. Ἐπίπνορος] Valde mihi suspecta est hoc in
loco illa ἐπίπνορος εὐνή. Nullus equidem
dubito, quin corrigendum sit, ἡ ἐπὶ πρύας
εὐνή. cubile in gramine. Ienius.

νόνα προτίθεσθαι, καὶ ζηλῶν ἐκείνον, ἄριστον, ὧν οἶδα ἐγὼ, Φιλοσόφων γενόμενον.

Ἦν δὲ τὸ μὲν γένος Κύπριος, ἔ τῶν ἀφανῶν, ὅσα εἰς ἀξίωμα πολιτικόν, καὶ κτῆσιν. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ πάντων τέτων ὑπεράνω γενόμενος, καὶ ἀξιῶσας ἑαυτὸν τῶν καλλίστων, πρὸς Φιλοσοφίαν ὤρμησεν, ἐκ Ἀγαθοβέλου, μα Δί', ἐδὲ Δημητρίῳ πρὸ αὐτῶ, ἐδὲ Εἰπικτῆτι ἐπεχειράντων, ἀλλὰ πᾶσι μὲν συνεγένετο τέτοις, καὶ ἔτι Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, Φωνήν τε καὶ γνώμην μάλιστα κεκοσμημένῳ. ἀλλ' ὁ γὰρ Δημόναξ, ἔχ' ὑπὸ τέτων τινός, ὡς ἔφην, παρακληθεὶς, ἀλλ' οἰκείας πρὸς τὰ καλὰ ὁρμῆς καὶ ἐμφύτῃ πρὸς Φιλοσοφίαν ἔξωτος ἐκ παίδων

tanquam canonem proponant atque aemulentur, optimum, quos ego noui, Philosophorum.

3. Fuit autem genere Cyprius non obscuro, rum vnus, neque quantum ad dignitatem in republica, neque diuitiarum nomine. Verum enim vero superior hisce omnibus, atque ad ea quae pulcherrima sunt, adspirans, animum ad philosophiam appulit, non Agathobulo profecto, neque ante ipsum Demetrio, neque Epicteto excitantibus; quibus omnibus quidem vsus est, et insuper Heracliensi Timocrate sapienti viro, et linguae pariter atque animi ornatissimi: sed non ab vlllo horum incitatus, vti dixi, Demonax, verum a domestico ad honesta impetu, et infuso philo-

παίδων εἰδὺς κεννημένος, ὑπερεῖδεν μὲν τῶν ἀνθρώπων ἀγαθῶν ἀπάντων. ἔλκεν δὲ παραδὼς ἑαυτὸν ἐλευθερίᾳ καὶ παρρησίᾳ διετέλεσεν, αὐτός τε ὀρθῶς καὶ ὑγιεῖ καὶ ἀνεπιλήπτῳ βίῳ χρώμενος, καὶ τοῖς ὀρθῶς καὶ ἀκράσῃ παραδείγμα παρέχων τὴν ἑαυτῷ γνώμην, καὶ τὴν ἐν τῷ φιλοσοφεῖν ἀλήθειαν.

Οὐ μὲν ἀνίπτοις γε ποσὶ, τὸ τῷ λόγῳ, πρὸς ταῦτα ἤξεν, ἀλλὰ καὶ ποιηταῖς σύντροφος ἐγένετο, καὶ τῶν πλείων ἐμέμνητο, καὶ λέγειν ἤσκητο, καὶ τὰς ἐν φιλοσοφίᾳ προαιρέσεις ἐκ ἐπ' ὀλίγον, εὐδὲ κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀκρὺ τῷ δακτύλῳ ἀψάμενος, ἠπίσατο, καὶ τὸ σῶμα δὲ ἐγεγύμνασε, καὶ πρὸς καρτερίαν διεπεπόννητο, καὶ

philosophiae amore a puero inde statim commotus, humana bona omnia despexit, totumque se libertati et fiducia cum tradidisset, ita vixit; recta cum ipse, sobria, atque experte reprehensionis vita usus, tum praebens videntibus audientibusque exemplum, suam prudentiam, suamque in philosophando veritatem.

4. Nec tamen illotis, quod aiunt, pedibus haec aggressus est. Sed poëtis innutritus erat, ac plerosque tenebat memoria, exercebaturque dicendo: tum sectas philosophorum non pauxillum, neque extremo, secundum proverbum, digito attigerat, verum sciebat: corpus vero exerceuerat, et ad patientiam laborum subegerat.

In

καὶ τὸ ὅλον, ἐμεμελήκει αὐτῷ μηδενὸς ἄλλ' προσ-
δεῖν εἶναι· ὥς ἐπεὶ καὶ ἔμαθεν ἔκ' ἐτι ἑαυτῷ
διαριῶν, ἐκὼν ἀπῆλθε τῷ βίῃ, πολὺν ὑπὲρ αὐ-
τῷ λόγον τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων καταλιπών.

Φιλοσοφίας δὲ εἶδος ἔχ' ἐν ἀποτεμνόμενος,
ἀλλὰ πολλὰ ἐς ταὐτὸ καταμίξας, ἔ' πάνυ τι
ἐξέφανε, τίνι αὐτῶν ἔχαιρεν· ἐώκει δὲ τῷ Σω-
κράτει μᾶλλον ὠκειῶσθαι, εἰ καὶ τῷ σχήματι,
καὶ τῇ τῷ βίῃ ῥασιῶνῃ τὸν Σινωπέα ζηλῶν ἔδο-
ξεν, ἔ' παραχαράττων τὰ ἐς τὴν δίαιταν, ὡς
θαυμάζοιτο, καὶ ἀποβλέποιτο ὑπὸ τῶν ἐντυγ-
χανόντων, ἀλλ' ὁμοδίατος ἅπασι, καὶ πεζὸς
ὢν,

In vniuersum cura illi, ne cuiuscumque alterius
rei indigeret: adeo vt cum intelligeret, se non
amplius sibi sufficere, de vita sponte abierit, re-
lictō Graecorum optimis quibusque multo, de se
sermone.

5. Philosophiae autem non vnā aliquam spe-
ciem sibi reseculit, sed multis in vnum commi-
stis, non satis declarauit, qua illarum *praeter*
caeteras gauderet. Videbatur tamen Socratis ma-
xime ad familiam se applicuisse, licet habitu et
illa victus facilitate aemulari Sinopensem videre-
tur. Neque tamen ea quae ad victum pertinent
in deterius mutabat, vt admirarentur ipsum, et
oculos in ipso defigerent vulgo homines, sed eo-
dem quo caeteri victus cuiusque genere vtens,

ὦν, καὶ ἄδ' ἐπ' ὀλίγον τύφῳ κάτοχος, συνῆν καὶ ξυνεπολιτεύετο.

Καὶ τὴν μὲν τῷ Σωκράτῳ εἰρωνεῖαν ἔπρῃσις-
μενος, χάριτος δὲ Ἀττικῆς μεσᾶς ἀποφαίνων
τὰς συνεχσίας· ὡς τὰς προσωμιλήσαντας ἀπιέ-
ναι, μήτε κατὰφρονήσαντας ὡς ἀγενεῖς, μήτε
τὸ σκυθρωπὸν τῶν ἐπιτιμήσεων ἀποφεύγοντας,
παντοίως δὲ ὑπ' εὐφροσύνης γενομένης, καὶ κο-
μιωτέρως παραπολὺ, καὶ Φαιδρότερως καὶ πρὸς
τὸ μέλλον εὐέλπιδας.

Οὐδεπώποτε γὰρ ὥφθη κεκραγώς, ἢ ὑπερ-
διατεινόμενος, ἢ ἀγανακτῶν, ἄδ' εἰ ἐπιτιμᾶν
τῷ δέοι, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀμαρτημάτων καθή-
πτετο, τοῖς δὲ ἀμαρτάνεσι συνεγίνωσκε, καὶ
τὸ

communis, ne pauxillum quidem tumidus, ver-
fabatur priuatim et publice cum omnibus.

6. Socratis quidem illam dissimulationem non
admittens, sed plenam Attica quadam gratia con-
suetudinem prae se ferens. Itaque sic ab eo dis-
cedebant, qui cum illo fuerant, ut neque con-
temnerent tanquam ignauum, neque asperitatem
reprehensionum eius refugerent: sed prae volu-
ptate quasi immutati, decentiores multum, et
hilariores, et spei in futurum melioris essent.

7. Nunquam enim visus est clamare, aut su-
pra modum contendere, aut indignari, neque si
quis reprehendendus esset: sed peccata cum per-
stringeret, ignoscebat peccantibus, volebatque
exem-

τὸ παρ' αὐτοῦ παρα τῶν ἰατρῶν ἤξιε λαμβάνειν, τὰ μὲν νοσήματα ἰωμένων, ὁρῶν δὲ πρὸς τὰς νοσούντας ἐχρωμένων. ἠγεῖτο γὰρ ἀνθρώπων μὲν εἶναι τὸ ἀμαρτάνειν, θεῶν δὲ, ἡ ἀνδρὸς ἰσοθεῶς, τὰ πταισθέντα ἐπανορθῶν.

Τοιαῦτα δὲ βίῳ χρώμενος, εἰς ἑαυτὸν μὲν ἔδουλος ἐδεῖτο, φίλοις δὲ συνέπραττε τὰ εἰκότα, καὶ τὰς μὲν εὐτυχεῖν δοκῶντας αὐτῶν ὑπεμύνησκεν, ὡς ἐπ' ὀλιγοχρονίοις τοῖς δοκῶσιν ἀγαθοῖς ἐπαυρομένους· τὰς δὲ ἢ πενήτων ὀδυρομένους, ἢ φυγὴν δυσχεραίνοντας, ἢ γῆρας, ἢ νόσον αἰτιωμένους, σὺν γέλῳτι παρεμυθεῖτο, ἔχοντα ὅτι μετὰ μικρὸν αὐτοῖς παύσεται μὲν τὰ ἀνιών-

exemplum nos capere a medicis, sanantibus quidem morbos, ira autem in aegrotos non utentibus. Putabat enim, hominis quidem esse peccare, Dei autem aut aequalis Deo hominis, peccata corrigere.

8. Hanc vitam cum viueret, pro se ille quidem nullius rei indigebat, sed amicos in iis, quae e re esse iudicaret, adiuuabat: et si qui illorum felices sibi viderentur, submonuit, quam breuib, quae nunc viderentur, bonis efferrentur. Qui vero aut paupertatem deplorarent, aut exilium aegre ferrent, aut senectutem, vel morbum accusarent, consolatus cum risu est, qui non viderent, post pusillum temporis cessatura quae

ἀνιῶντα, λήθη δέ τις ἀγαθῶν καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερία μακρὰ πάντας ἐν ὀλίγῳ καταλήψεται.

Ἐμελεῖ δὲ αὐτῷ καὶ ἀδελφὲς ζασιάζοντας διαλλάττειν, καὶ γυναῖξί πρὸς τὰς γογαμηκότας εἰρήνην πρυτανεύειν. καίπερ καὶ δήμοις ταραττομένοις ἐμμελῶς διελέχθη, καὶ τὰς πλείους αὐτῶν ἔπεισεν ὑπεργεῖν τῇ πατρίδι τὰ μέτρια. ταῦτός τις ἦν ὁ τρόπος τῆς φιλοσοφίας αὐτῷ πρῶτος, καὶ ἡμέρος, καὶ Φαιδρός.

Μόνον αὐτὸν ἡνία φίλῃ νόσος ἢ θάνατος, ὥς αὖ καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθῶν τὴν Φιλίαν ἡγάμενον· καὶ διὰ τῆτο φίλος μὲν ἦν

ipfos contristarent, obliuionem vero quandam bonorum pariter ac malorum, ac libertatem longam breuē omnes occupaturam.

9. Curae hoc quoque sibi habebat, vt dissidentes inter se fratres in concordiam redigeret, mulieribusque pacem cum maritis conciliaret. Est etiam vbi in populo turbis agitato conciane verba fecit, persuasitque maiori parti, vt ministrarent patriae tributa mediocria. Talis erat ratio illius philosophiae, mitis, mansueta, hilaris.

10. Solum molestia ipsum afficiebat morbus aut mors, amici, qui maximum inter homines bonum amicitiam iudicaret. Ac propter haec
amicus

ἢν ἅπασιν, καὶ ἐκ ἑσιν ὃν τινα ἐκ οἰκῆτον ἐνόμιζεν,
ἄνθρωπόν γε ὄντα. πλεόν δὲ ἢ ἔλαττον ἔχαιρε
συνῶν ἐνίοις αὐτῶν, μόνοις ἐξισάμενος, ἐπὶ σοι
ἂν ἐδόκεν αὐτῷ ὑπὲρ τὴν τῆς θεραπείας ἐλπίδα
διαμαρτάνειν. καὶ ταῦτα πάντα μετὰ Χαρί-
των καὶ Ἀφροδίτης αὐτῆς ἐπραττέτε καὶ ἔλε-
γεν, ὡς αἰεὶ τὸ κωμικὸν ἐκείνο, Τὴν Πειθῶ τοῖς
χείλεσιν αὐτᾶ ἐπικαθῆσθαι.

Τοιγαρὲν καὶ Ἀθηναίων ὁ, τε σύμπαρ δῆμος,
καὶ οἱ ἐν τέλει ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον αὐτὸν, καὶ
διετέλουν, ὡς τινα τῶν κρείττονων προσβλέπον-
τες. καίτοι ἐν ἀρχῇ προσέμελλε τοῖς πολλοῖς
αὐτῶν, καὶ μῖσος ἔμειον τᾶ παρα τοῖς πλή-
θεσιν

amicus erat omnibus, nec est, quem non dome-
sticum et familiarem putaret, in quantum homo
esset. Caeterum magis minusue quorundam in-
ter illos consuetudine delectabatur, a solis illis
se remouens, qui ultra spem emendationis pec-
care ipsi viderentur. Atque haec cum Gratiis
et ipsa Venere faciebatque et dicebat, vt semper,
quod est in Comoedia, *Suada in labiis illius infi-
deret.*

II. Itaque Atheniensium cum vniuersus po-
pulus, tum principes, supra modum illum ad-
mirabantur, et vt ad Deum aliquem semper ad
ipsum respiciebant. Quamquam initio plerisque
illorum offensum est, odiumque non minus po-

θεσιν ἐκτίσαστο ἐπί τε τῇ παρρησίᾳ καὶ ἐλευθερίᾳ. καὶ τινες ἐπ' αὐτὸν συνέζησαν Ἄνυτοι καὶ Μέλιτοι, τὰ αὐτὰ κατηγοροῦντες, ἅπερ ἀνέκθονοι τότε, ὅτι ἔτε θυῶν ὦφθη πώποτε, ἔτε ἐμυήθη μόνος ἀπάντων ταῖς Ἑλευσινίαις. πρὸς ἅπερ ἀνδρείως μάλα σεφανωσάμενος, καὶ καθαρὸν ἱμάτιον ἀναλαβὼν, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὰ μὲν ἐμμελῶς, τὰ δὲ καὶ τραχύτερον ἢ κατὰ τὴν ἑαυτῷ προαίρεσιν ἀπελογήσαστο· πρὸς μὲν γὰρ τὸ μὴ τεθυκέναι πώποτε τῇ Ἀθηναίᾳ, Μὴ θαυμάσητε, ἔφη, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ πρότερον αὐτῇ ἔθυσα. ἔδὲ γὰρ δεῖσθαι αὐτὴν τῶν παρ' ἐμῷ θυσιῶν ὑπελάμβανον, πρὸς δὲ θάτερον τὸ τῶν μυσηρίων, ταύτην ἔφη ἔχειν τὴν

pulari illo contraxit loquendi illa fiducia atque libertate. Iamque confurrexerant contra illum Anyti quidam et Meliti, accusantes eadem, quae illi quondam, quod neque sacrificare unquam visus esset, neque initiatus esset solus omnium Eleusiniis. Ad quae quidem ille viriliter sane, coronatus et pura veste indutus cum in concionem prodiiisset, partim concinne, partim vero asperius quam pro suo instituto causam dixit. Ad illud enim crimen, quod nunquam rem sacram Mineruae fecisset, *Nolite*, inquit, *mirari, Athenienses, si non prius ei sacrum feci; neque enim indigere meis illam victimis putabam.* Ad alterum vero illud de *Mysteriis*, *Hanc sibi causam esse*

τὴν αὐτίαν, τῷ μὴ κοινωνῆσαι σφίσι τῆς τελε-
τῆς, ὅτι ἂν τε Φαῦλα ἢ τὰ μυσῆρια, ὅ σιω-
πῆσεται πρὸς τὰς μηδέπω μεμυημένους, ἀλλ'
ἀποτρέψει αὐτὰς τῶν ὀργίων· ἂν τε καλὰ, πᾶ-
σιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὸ Φιλανθρωπίης. ὥς τε
τὰς Ἀθηναίους ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐν ταῖν χει-
ροῖν ἔχοντας, πρᾶξας αὐτῷ καὶ ἰλῶος γενέσθαι
αὐτίκα, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνης ἀρξαμένους τιμᾶν, καὶ
αἰδεῖσθαι, καὶ τὰ τελευτάια, θρυμμάζειν. καί-
τοι εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῶν πρὸς αὐτὰς λόγων, τρα-
χυτέρῳ ἐχρήσατο τῷ προοιμίῳ. Ἄνδρες γάρ,
ἔφη, Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὲν ὀρῶντες ἐσεφανωμένον,
ὑμεῖς ἤδη καὶ μὲ καταθύσατε· τὸ γὰρ πρότερον
καὶ ἐκαλλιεργήσατε.

Βέλο-

*esse dicebat, cur non veniret in communionem ini-
tiorum: quod, si mala sint mysteria, taciturus non
esset apud non initiatos, sed debortaturus illos ab
orgiis, sin bona, indicaturum prae humanitate omni-
bus. Igitur Athenienses qui iam lapides contra
ipsum haberent in manibus, mites illi et propitii
statim sunt facti, et illo initio facto honorarunt
virum, reueriti sunt, ac denique admirati: quam-
quam in principio statim suae ad illos orationis
asperiori paullum usus esset prooemio. Nam,
Athenienses, inquit, cum coronatum me (victimae
instar) videatis, vos iam me quoque maculate; priore
enim hostia non litastis.*

Βάλομαι δὲ ἓν ἡ παραθέσθαι τῶν εὐσόχως
 τε ἅμα καὶ ἀσεύως ὑπ' αὐτῶ λελεγμένων· ἀρξά-
 σθαι δὲ ἀπὸ Φαβωρίνου καλόν, καὶ ὧν πρὸς ἐκεί-
 νον εἶπεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ Φαβωρίνος ἀκέραιος τις, ὡς
 ἐν γέλωτι ποιοῖτο τὰς ὀμιλίαις αὐτῶ, καὶ μά-
 λιστα τῶν ἐν αὐταῖς μελῶν τὸ ἐπικεκλασμένον
 σφόδρα, ὡς ἀγεννὲς καὶ γυναικεῖον, καὶ Φιλο-
 σοφία ἥκιστα πρέπον, προσελθὼν, ἡρώτα τὸν
 Δημόνακτα, τίς ὧν χλευάζοι τὰ αὐτῶ; Ἄνθρω-
 πος, εἶπεν, ἐκ εὐαπάτητα ἔχων τὰ ὦτα. ἐγκει-
 μένη δὲ τῶ σοφιστῶ, καὶ ἐρωτῶντος, τίνα δὲ
 καὶ σφόδρα ἔχων, ὦ Δημόναξ, ἐκ παλαιῶς ἐς Φι-
 λοσοφίαν ἤκει; ὄρχεις, εἶπεν.

Ἄλλο

12. Volo iam sublicere quaedam acute pariter
 et urbane ab illo dictorum. Iuvat autem a Pha-
 vorino et his, quae ad illum dixit, incipere.
 Cum enim audisset e quodam Phauorinus, deri-
 diculo ab illo haberi ipsius cum familiaribus ser-
 mones, maxime versiculos illis immistos, quod
 fracti nimis, ignavi, muliebres, philosophiam
 minime decentes essent: accessit ad Demonactem
 rogauitque, *Quis esset*, (quid sibi arrogaret) *qui*
sua derideret? Is, *Homo*, inquit, *aures habens de-*
ceptu non nimium facilis. Instante vero Sophista
 atque interrogante, *Quo vero viatico instructus,*
Demonax, a puero ad Philosophiam accessisti? *Te-*
sticulis, inquit.

13. Alio

Ἄλλοτε δέ ποτε ὁ αὐτὸς προσελθὼν ἡρώτα τὸν Δημῶνακτα, τίνα αἵρεσιν ἀσπάζεταιται μᾶλλον ἐν Φιλοσοφίᾳ, ὃ δὲ, τίς γάρ σοι εἶπεν, ὅτι Φιλοσοφῶ; καὶ ἀπιὼν ἤδη παρ' αὐτῷ ἡδὺ μάλα ἐγέλασε. τῷ δὲ ἐρωτήσαντος ἐφ' ὅτῳ γελαῖ, ἐκείνος ἐφη, Γελοῖόν μοι εἶναι ἔδοξεν, εἰ σὺ ἀπὸ τῷ πώγωνος ἀξιοῖς κρίνεσθαι τὰς Φιλοσοφῶντας, αὐτὸς πώγωννα καὶ ἔχων.

Τῷ δὲ Σιδωνίᾳ ποτὲ σοφιστῷ Ἀθήνησιν εὐδοκίμῶντος, καὶ λέγοντος ὑπὲρ αὐτῷ ἑπαινὴν τινα τοιαύτην, ὅτι πάσης Φιλοσοφίας πεπεῖραται, καὶ χεῖρον δὲ αὐτὰ εἰπεῖν αὐτῷ ἔλεγεν· εἰ μὴ Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἐφομαί· εἰ μὴ Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀφίξομαι· εἰ μὴ Ζήνων ἐπὶ

13. Alio quodam tempore idem accedens interrogat Demonactem, *Quam maxime sectam in philosophia amplecteretur?* At ille, *Quis vero tibi, inquit, dixit me philosophari?* et iam discedens apud se suauiter sane risit. Illo vero interrogante, *Quid rideret? Ridiculum mihi, inquit, esse videbatur, te a barba iudicari velle philosophos, barbaram cum ipse non babeas.*

14. Sidonio aliquando Athenis florente, ac de se laudem commemorante eiusmodi, se philosophiam vniuersam explorasse, sed nihil impedit verba ipsa referre: *Si Aristoteles me vocet in Lyceum, sequar: si Plato in Academiam, veniam: si*

ἐπὶ τῇ Ποικίλῃ, διατρέψω· ἂν Πυθαγόρας κα-
λῇ, σιωπήσομαι· ἀναστὰς ἔν ἐκ μέσων τῶν ἀκρω-
μένων ἔτος, ἔφη, προσειπὼν τὸ ὄνομα, καλεῖ
σε Πυθαγόρας.

Πύθωνος δέ τινος τῶν ἐν Μakedονίᾳ εὐπαρέ-
φων, νεανίσκος ὥραϊς, ἐρεσχελῆντος αὐτόν, καὶ
προτείνοντος ἐρώτημά τι σοφιστικόν, καὶ κελεύ-
οντος εἰπεῖν τῷ συλλογισμῷ τὴν λύσιν, Ἐν,
ἔφη, οἶδα τέκνον, ὅτι περαίνῃ. 2) ἀγανακτή-
σαντος δὲ ἐκείνου ἐπὶ τῷ τῆς ἀμφιβολίας σκώμ-
ματι,

Si Zeno ad Poecilen, ibi commorabor: si Pythagoras vocet, flebo: surgens igitur ex mediis auditoribus, Heus tu inquit, nomine illum appellans, vocat te Pythagoras.

15. Pythonis cuiusdam Purpuratorum Macedon-
niae filio pulchro, irritante illum nugis et sophi-
sticam interrogationem proponente, eiusque syl-
logismi solutionem dicere illum iubente, *Vium*,
inquit, *puer*, *noui*, *te περαίνεσθαι*. Aegre au-
tem ferente illo lusum ex ambiguo, et vna mi-
nitan-

2. *Περαίνει*] Nescio an habeat Latina lingua
vocabulum amphiboliae huic exprimentae
aptum, nec vehementer quaerendum putavi:
περαίνειν est dialecticum, significatque, vt
Latinum *efficere*, concludere aliquid et demon-
strare ex sumtis quibusdam. Sed *περαίνε-
σθαι* etiam obscoenum est, vt *confici* Latino-
rum. *Gesner*.

ματι, καὶ συναπειλήσαντος· Αὐτίκα σοι μάλα
τὸν ἄνδρα ἐπιδείξω, ὃ δὲ σὺν γέλῳτι ἠρώτησε,
καὶ γὰρ ἄνδρα ἔχεις;

Ἐπεὶ δὲ τις ἀθλητὴς καταγελασθεὶς ὑπ' αὐ-
τῷ, ὅτι ἐσθῆτα ᾠφθη ἀνθεινὴν ἀμπεχόμενος,
Ὀλυμπιονίκης ὢν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὴν κε-
φαλὴν λίθῳ, καὶ αἷμα ἐρρύη. οἱ μὲν παρόντες
ἠγανάκτων, ὡς αὐτὸς ἕκαστος τετυπτημένος, καὶ
ἐβόων ἐπὶ τὸν ἀνθύπατον ἰέναι· ὃ δὲ Δημῶναξ,
Μηδαμῶς, ἔφη, ἄνδρες, πρὸς τὸν ἀνθύπατον,
ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἰατρὸν.

Ἐπεὶ δὲ ποτε καὶ χερυσὲν δακτύλιον ὁδῶ βα-
δίζων εὗρε, γραμμάτιον ἐν ἀγορᾷ προτιθεὶς,
ἤξιε τὸν ἀπολέσαντα, ὅσις εἴη τῷ δακτυλίῳ
δεσπό-

nitante, *Statim tibi virum monstrabo! cum risu*
interrogavit, Virum nempe habes?

16. Cum vero athleta quidam derisus ab illo,
quod in florida veste, Olympionices licet, visus
esset, caput illius lapide percussisset, et sanguis
efflueret: praesentes quidem indignari, quasi
vnusquisque ipsorum pulsatus esset, clamareque,
ad Proconsulem eundum esse: at Demonax, *Ne-*
quaquam, inquit, viri, ad Proconsulem; sed ad
Medicum.

17. Inuenerat aureum anulum incedens per
viam, tabellaque in foro proposita postulabat, vt
qui perdididisset, dominus annuli, veniret, di-
ctoque

δεσπότης, ἦκειν. καὶ εἰπόντα ὅλην αὐτῷ, καὶ λίθον, καὶ τύπον, ἀπολαμβάνειν· ἦκεν ἔν τις μεिरακίσκος ὥραϊος, αὐτὸς ἀπολωλενέον λέγων· ἐπεὶ δὲ ἔδεν υἱὸς ἔλεγεν, "Απι-θι, ἔφη, ὦ παῦ, καὶ τὸν ἑαυτῷ δακτύλιον φύλαττε, τῷτον γὰρ ἐκ ἀπολώλεκας.

Τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων βελῆς τις Ἀθήνησιν υἱὸν αὐτῷ δείξας πάνυ ὥραϊον, θηλυδρίαν δὲ καὶ διακεκλασμένον, Προσαγορεύει σε, ἔφη, ὁ ἐμὸς υἱὸς ἔτοσί· καὶ ὁ Δημόναξ, Καλὸς, ἔφη, καὶ σὺ ἄξιος, καὶ τῇ μητρὶ ὅμοιος.

Τὸν δὲ Κυνικὸν, ἐν ἄρετῃ δέρματι φιλοσοφῶντα, ἐκ Ὀνώρατον, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἤξιε.

Ἐρω-

*Et*oque pondere illius et gemma, et imagine, eum reciperet. Venit adolescentulus formosus, se perdidisse dicens. Cum vero sani nihil diceret, *Abi, puer*, inquit, *et tuum ipsius anulum serua: hunc quidem non perdidisti!*

18. De Romano Senatu aliquis Athenis filium ipsi suum ostendens formosum valde, sed effeminatum fractumque, *Salutat te*, inquit, *filius hic meus*. Et Demonax *Pulcher*, inquit, *et te dignus et matris similis*.

19. Cynicum illum in urbi pelle philosophantem, non Onoratum, quod illi nomen erat, sed Arcefilaum vocari volebat.

20. In-

Ἐρωτήσαντος δὲ τινος τίς αὐτῷ ὄρος εὐδαιμονίας εἶναι δοκεῖ, μόνον εὐδαιμόνα, ἔφη, τὸν ἐλεύθερον· ἐκείνῃ δὲ Φήσαντος, πολλὰς ἐλευθέρους εἶναι, Ἄλλ' ἐκείνον νομίζω, τὸν μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δεδιότα. ὁ δὲ, Καὶ πῶς ἂν, ἔφη, τῷτό τις δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὸ πολὺ τῷτοις δεδωλωμένα. Καὶ μὴν, ἔφη, εἰ κατανοήσεις τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, εὖροις ἂν αὐτὰ ἔτε ἐλπίδος, ἔτε φόβου ἄξια, παυσαμένων πάντως καὶ τῶν ἀνιερῶν, καὶ τῶν ἡδέων.

Περεγρίνῃ δὲ τῷ Πρωτέως ἐπιτιμῶντος αὐτῷ, ὅτι ἐγέλα τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις προσέπαυζε, καὶ λέγοντος, Δημιῶναξ ἔκυνός, ἀπεκρίνατο· Περεγρίνῃς ἐκ ἀνθρωπίζεις.

Καὶ

20. Interrogante quodam, *Quis ipsi fuis felicitatis videretur?* Solum felicem, ait, liberum: illo vero dicente, *multos liberos esse;* At ego, inquit, illum puto, qui neque speret quidquam, neque metuat. Ille, *Et quomodo quis illud possit?* Omnes enim ut plurimum hisce rebus seruiamus. Quin si perspicias, inquit, res hominum, deprehendes, illas neque spe neque metu dignas, cum desinant omnino molesta pariter et iucunda.

21. Peregrino illo Proteo increpante, quod multum rideret, atque alluderet hominibus, ac dicente, *Demonax non agis canem (Cynicum)* respondit, *Peregrine, non agis hominem!*

Luc. Op. T. V.

B

22. Ve-

Καὶ μὴν καὶ Φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπό-
δων διαλεγόμενον, ἀναστήσας, καὶ ἐπὶ Φρέαρ
ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῷ ὕδατι
σκιάν, ἤρετο, Τοιότῃς ἄρα τὰς ἀντίποδας εἶ-
ναι λέγεις;

Ἀλλὰ καὶ μάγετινός εἶναι λέγοντος, καὶ ἐπω-
δὰς ἔχειν ἰσχυράς, ὡς ὑπ' αὐτῶν ἅπαντας
ἀναπείθειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ὅποσα βέλε-
ται, Μὴ θαύμαζε, ἔφη, καὶ γὰρ αὐτὸς ὁμό-
τεχνός εἰμί σοι, καὶ εἰ βέλει, ἔπεκ πρὸς τὴν
ἀρτέπωλιν, καὶ ὄψει με διὰ μιᾶς ἐπωδῆς, καὶ
μικρὰ τῷ Φαρμάκῃ πείθοντα αὐτὴν ὀξυαί μοι
τὸν ἄρτον· ἀνιπτόμενος τὸ νόμισμα, ὡς τὰ
ἴσα τῇ ἐπωδῇ δυνάμενον.

Ἐπεὶ

22. Verum Physicum quendam, de antipodi-
bus disputantem, excitavit, et ad puteum dedu-
cto ostendit in aqua umbram, interrogans: *Ta-
les igitur ais esse Antipodas?*

23. Cum aliquis magum se esse diceret, et car-
mina habere potentissima, quibus persuadere pos-
set omnibus, ut praeberent sibi quaecunque vel-
let: *Noli admirari*, inquit; *Nam et ego artis
 tuae sum: et, si vis, sequere ad panum venditri-
cem, et videbis, uno me carmine, et pauxillo ve-
neno, inducere illam ut panem mihi det*, num-
mum indicans, cuius eadem quae carminis vis
esset.

24. Cum

Ἐπεὶ δὲ Ἡρώδης ὁ πάνυ, ἐπένθει τὸν Πολυ-
δεύκη πρὸ ὥρας ἀποθανόντα, καὶ ἤϊε ὄχημα
ζεύγυσθαι αὐτῷ, καὶ ἵππους παρίσχεσθαι ὡς
ἐναβησομένῳ, καὶ δεῖπνον παρασκευάζεσθαι,
προσελθὼν, παρὰ Πολυδεύκης, ἔφη, κομίζω
σοί τινα ἐπισολήν. ἡσθέντος δὲ ἐκείνου, καὶ οἰη-
θέντος ὅτι κατὰ τὸ κοινὸν καὶ αὐτὸς τοῖς ἄλ-
λοις συντρέχει τῷ πάθει αὐτῆ, καὶ εἰπόντος·
Τί ἔν, ὦ Δημόναξ, Πολυδεύκης ἀξισί; Αἰτιᾶ-
ταί σε, ἔφη, ὅτι μὴ ἤδη πρὸς αὐτὸν ἄπει.

Ὁ δ' αὐτὸς υἱὸν πενθῶντι, καὶ ἐν σιότῳ ἐαυ-
τὸν καθεύδοντι, προσελθὼν ἔλεγε, μάγος τε
εἶναι καὶ δύνασθαι αὐτῷ ἀναγαγεῖν τῆ παιδὸς
τὸ εἶδωλον, εἰ μόνον αὐτῷ τρεῖς τινὰς ἀνθρώ-
πους

24. Cum Herodes ille celeberrimus Pollucem
suum lugeret ante pubertatem defunctum, iube-
retque currum illi iungi, et equos adstare tan-
quam conscensuro, et coenam parari, accedens,
A Pelluce, inquit, *adfero tibi epistolam*. Dele-
tato autem illo, atque putante, pro communi
reliquorum ratione, et ipsum suo subseruire mor-
bo, dicenteque: *Quid ergo, Demonax, Pollux*
postulat? Accusat te, inquit, *quod non iam ad*
ipsum abeas.

25. Idem lugenti filium, et in tenebris se con-
cludenti, accedens dixit, *Magum se esse et posse*
ipsi euocare filii umbram, modo sibi tres quosdam
homi-

πες ὀνόμασι, μηδένα πώποτε πεπενθηκότας.
ἐπιπολὺ δὲ ἐκείνῃ ἐνδοιάσαντος, καὶ ἀπορᾶντος,
καὶ γὰρ εἶχε τινα, οἶμαι, εἰπεῖν τοιοῦτον, εἴτ'
εἶπεν. ὦ γελοῖε, μόνος ἀφόρητα πάσχειν νο-
μίζεις, μηδένα ὁρῶν πένθους ἁμοιβόν;

Καὶ μὴν κακείνων καταγελαῶν ἤξις, τῶν ἐν
ταῖς ὁμιλίαις πάντῃ ἀρχαίοις καὶ ξένοις ὀνόμασι
χρωμένων. ἐνὶ γὰρ ἐρωτηθέντι ὑπ' αὐτῆς λόγον
τινὰ, καὶ ὑπεραττικῶς ἀποκριθέντι. Ἐγὼ μὲν
σε εἶπεν, ὦ ἑταῖρε, νῦν ἡρώτησα, σὺ δέ μοι ὡς
ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀποκρίνη.

Εἰπόντος δὲ τινος τῶν ἐταίρων, Ἀπίωμεν Δη-
μώναξ εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ προσευξώμεθα
ὑπὲρ

homines nominaret, qui neminem unquam luxerint.
Multum autem illo dubitante et haerente; neque
enim habebat, opinor, quem talem nominaret,
Tum tu, inquit, *ridicule, solum te intolerabilia*
pati arbitraris, cum tamen expertem luctus videas
neminem?

26. Etiam illos risu solebat excipere, qui in
congressibus vterentur antiquatis omnino pere-
grinisque nominibus. Vni ergo interrogato a se
aliquid, et supra modum Attice respondentem,
Equidem te iam nunc, inquit, interrogavi: at tu
mibi tanquam sub Agamemnone respondes.

27. Dicente sodalium quodam, *Abeamus, De-*
monuax, in Aesculapii, et oremus pro filio, Vtique,
inquit,

ὑπὲρ τῆς υἱᾶς. Πάνυ, ἔφη, κωφὸν ἡγήσῃ τὸν Ἀσκληπιόν, εἰ μὴ δύναται κἀντεῦθεν ἡμῶν εὐχομένων ἀκέειν.

Ἰδὼν δὲ ποτε δύο τινὰς Φιλοσόφους κομιδῇ ἀπαιδευτάς ἐν ζητήσει ἐρίζοντας, καὶ τὸν μὲν ἄτοπα ἐρωτῶντα, τὸν δὲ ἄδὲν πρὸς λόγον ἀποκρινόμενον· Οὐ δοκεῖ ὑμῖν, ὦ Φίλοι, ἔφη, ὁ μὲν ἕτερος τῶν τράγον ἀμέλγειν, ὁ δὲ αὐτῷ κόσκινον ὑποτιθέναι;

Ἀγαθοκλέους δὲ τοῦ Περιπατητικοῦ μέγα φρονούντος, ὅτι μόνος αὐτός ἐστι καὶ πρῶτος τῶν διαλεκτικῶν, ἔφη, Καὶ μὲν, ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μὲν πρῶτος, καὶ μόνος, εἰ δὲ μόνος, καὶ πρῶτος.

Κεθρή-

inquit, surdum iudicas Aesculapium, si non potest hinc etiam orantes audire.

28. Videns aliquando duos quosdam philosophos omnino indoctos in disputatione contendere, et alterum quidem absurda obicere, alterum nihil quod ad rem faceret respondere, *Nonne videtur vobis, inquit, amici, alter horum mulgere hircum, alter cribrum ei supponere?*

29. Agathocle Peripatetico gloriante, *solum se et primum dialecticorum, Quin tu, inquit, Agathocles, si quidem primus, non solus: si vero solus, non primus.*

Κεθήγη δὲ τῷ ὑπατικῷ, ὁπότε διὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπῆει πρεσβεύσων τῷ πατρὶ, πολλὰ καταγέλασα καὶ λέγοντος καὶ ποιῶντος, ἐπεὶ δὴ τῶν ἐταίρων τις ὄρων ταῦτα ἔλεγεν, αὐτὸν μέγα κᾶθαρμα εἶναι, Μὰ τὸν Δί', ἔφη ὁ Δημῶναξ, ἔδὲ μέγα.

Καὶ Ἀπολλώνιον δέ πστε τὸν Φιλόσοφον ἰδὼν μετὰ πολλῶν τῶν μαθητῶν ἐξελαύνοντα, ἤδη δὲ ἀπῆει μετὰ πεμπτος, ὡς ἐπὶ παιδείᾳ τῷ βασιλεῖ συνεσόμενος. Προσέρχεται, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται 3) αὐτῷ.

"Αλλ

30. Cethego Consulari, cum per Graeciam in Asiam pergeret legatus patri futurus, ridicula multa et dicente et faciente; atque sodalium ipsius vno, qui ista videret, dicente: *magnum eum purgamentum esse*; *Medius fidius*, inquit Demonax, *ne magnum quidem*.

31. Apollonium aliquando Philosophum cum videret multis cum discipulis exeuntem, ibat autem arcessitus, ut institutionis causa cum Imperatore esset: *Accedit*, inquit, *Apollonius*, *cum suis Argonautis*.

32. In-

3. ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται] Dubitat *Cresollus* Theatro Rhett. 4. 11. extr. vtrum hoc laudis causa dixerit Demonax, tanquam florem Graeciae, an exprobrandae pigritiae, ut Latinus poeta: *Non nautas puto vos, sed Argonautas* (Martial. 3, 67.)

sed

Ἄλλε δέ ποτε ἐρομένε, εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι; Ἀθάνατος, ἔφη, ἀλλ' ὥς πάντα.

Περὶ μὲντοι Ἡρώδου ἔλεγεν ἀληθεύειν τὸν Πλάτωνα φάμενον οὐ μίαν ἡμᾶς ψυχὴν ἔχειν, οὐ γὰρ εἶναι τῆς αὐτῆς ψυχῆς, Ῥηγίλλαν καὶ Πολυδεῖκην ὥς ζῶντας ἐσιᾶν, καὶ τὰ τοιαῦτα μελετᾶν.

Ἐτόλμησε δέ ποτε καὶ Ἀθηναῖος ἐρωτῆσαι δημοσίᾳ, τῆς προρρήσεως ἀκούσας, διὰ τίνα αἰτίαν ἀποκλείσει τοὺς βαρβάρους, καὶ ταῦτα, τῷ

32. Interrogante alio, *Virum immortalis illi videatur anima? Immortalis, inquit, sed ut omnia.*

33. De Herode dicebat, verum dicere Platonem, *non unam nos animam habere. Neque enim eiusdem esse animae, Regillam et Pollucem (mortuos) ut viuentes coniunio excipere, et talia declamare.*

34. Ausus est aliquando publice interrogare Athenienses, audita illa denuntiatione, *Propter quam causam excludant sacris Barbaros, idque,*
B 4 *cum*

sed mihi simpliciter respicere videtur ad stuporem Imperatoris, *ouiculae*, et avaritiam inhiantium aureo ipsius velleri philosophorum etc. Tanto autem facilius hoc in mentem venire illi poterat, quod *Apollonii Argonautica* nota sunt. *Gesner.*

τῇ τὴν τελετὴν αὐτοῖς κατασησαμένῃ Εὐμόλ-
πῃ, Βαρβάρῃ καὶ Θρακὸς ὄντος.

Ἐπεὶ δέ ποτε πλεῖν μέλλοντι αὐτῷ διὰ χει-
μῶνος, ἔφη τις τῶν Φίλων, Οὐ δέδοικας μὴ
ἀνατραπέντος τῇ σκάφῃς, ὑπὸ ἰχθύων κατα-
βρωθῆς; καὶ τα, ἀγνώμων ἂν εἶην, ἔφη, ὁκνῶν
ὑπὸ ἰχθύων καταδασθῆναι, τοσάτους αὐτὸς
ἰχθῦς καταφαγών.

Ῥήτορι δέ τινι κήκισα μελετήσαντι, συνε-
βέλευσεν ἀσκεῖν, καὶ γυμνάζεσθαι· τῇ δέ εἰ-
πόντος, Ἀεὶ ἐπ' ἐμαυτῇ λέγω· Εἰκότως τοίνυν,
ἔφη, τοιαῦτα λέγεις, μωρῷ ἀκροατῇ χρώμενος.

Καὶ μάντιν δέ ποτε ἰδὼν δημοσίᾳ ἐπὶ μισθῷ
μαντευόμενον, Οὐχ ὁρῶ, ἔφη, ἐφ' ὅτῳ τὸν
μισθὸν

*cum constituerit illis initia Eumolpus, Barbarus e
Thracia?*

35. Cum nauigaturo per hiemem diceret ami-
corum aliquis, *Non metuis, ne everso nauigio de-
voreris a piscibus? Tum ingratus fuerim*, inquit,
*si grauarer consumi a piscibus, qui ipse multos adeo
pisces epulatus sim.*

36. Rhetori cuidam pessime declamanti confu-
luit exercere se, et meditari. Hoc autem dicen-
te: *Semper apud me dico; Non igitur mirum est*,
inquit, *italia re dicere, qui stultum adeo auditorem
adbibeas.*

37. Diuinatorem videns publice accepta mer-
cede diuinantem, *Non video*, inquit, *pro qua re*
merce-

μισθὸν ἀπαιτεῖς· εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀλλάξαι τι δυνάμενος τῶν ἐπικεκλωσμένων, ὀλίγον αἰτεῖτο, ὅπως ἂν αἰτῇς· εἰ δὲ ὡς δέδοικται τῷ θεῷ, πάντα ἔσαι, τί σε δύναται ἡ μαντική;

Πρεσβύτερ δέ τις Ῥωμαῖα εὐσωματῆντος, καὶ τὴν ἐνόπλιον αὐτῷ μάχην πρὸς πάτταλον ἐπιδειξαμένα, καὶ ἐρομένη, Πῶς σοι Δημῶναξ μεμαχῆσθαι ἔδοξα; Καλῶς, ἔφη, ἂν ξύλινον τὸν ἀνταγωνιστὴν ἔχης.

Καὶ μὲν καὶ πρὸς τὰς ἀπόρας τῶν ἐρωτήσεων, πάντῃ εὐσόχως παρεσκεύαστο. ἐρομένη γάρ τις ἐπὶ χλευασμῷ, εἰ χιλίας μνᾶς ξύλων καύσαιμι, ὦ Δημῶναξ, πόσαι μναὶ ἂν καπνῆ γενοίησιν; Στῆσον, ἔφη, τὴν σποδὸν, καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν καπνὸς ἐστὶ.

Πολυ-

mercedem repetas. Si enim, ut qui mutare aliquid possis de factis, parum nimis exiges, quantumcunque exigas. Sin vero ut decretum Deo est, sic erunt omnia; tua quid prodest diminatio?

38. Sene quodam Romano, corporis bene curati, armatarum ipsi pugnam ad palum ostendente, atque interrogante, *Quomodo tibi, Demonax, pugnassee videor? Praeclare, inquit, lignum si hostem habueris.*

39. Etiam ad difficiles quaestiones acute admodum paratus erat. Per ludibrium enim interrogante quodam, *Si mille minas lignorum cremauerō, Demonax, quot ibi minae fumi fuerint? Appende, inquit, cineres; reliquum omne fumus est.*

Πολυβίῳ δέ τινος; κομιδῇ ἀπαιδεύτε ἀνθρώ-
 πῳ, καὶ σολοίῳ, εἰπόντος, Ὁ βασιλεὺς με
 τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν· Εἶθε σε,
 ἔφη, Ἑλληνα μᾶλλον ἢ Ῥωμαῖον πεποιήκεν.

Ἰδὼν δέ τινα τῶν εὐπαρέμφων, ἐπὶ τῷ πλά-
 τει τῆς πορφύρας μέγα φρονέοντα, κύψας αὐ-
 τῷ πρὸς τὸ ἔς, καὶ τῆς ἐσθῆτος λαβόμενος, καὶ
 δείξας, ἔφη, Τῷτο μέντοι πρὸ σε πρόβατον
 ἔφορει, καὶ ἦν πρόβατον.

Ἐπεὶ μέντοι λόμενος ὠκνησεν εἰς τὸ ὕδωρ
 ζέον ἐμβῆναι, καὶ ἠτιάσατό τις ὡς ἀποδειλιά-
 σαντα, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὑπὲρ πατρίδος αὐτὰ
 πείσασθαι ἔμελλον;

Ἐρομένῃ δέ τινος, Ὅποια νομίζεις εἶναι τὰ ἐν
 ᾧδε; Περιμένειν, ἔφη, καὶ κείθεν σοι ἐπισελῶ.

Ἀδμή-

40. Polybio cuidam indocto plane homini, et
 vitiose loquenti, cum diceret: *Imperator Roma-*
nia me civitate honoravit: Vtinam, inquit, *Graec-*
um te potius quam Romanum fecisset!

41. Cum praetextatum aliquem videret, latitu-
 dine clavi superbientem, ad aurem illius inclina-
 tus, et prehensa veste ostensaque, *Hanc quidem*,
 inquit, *ante te ovis gestabat, et erat ovis.*

42. In balneo cum ingredi in feruentem aquam
 cunctaretur, et vt timidum aliquis accusaret,
Dic mihi, inquit, *an pro patria subiturus eram?*

43. Interrogante quodam, *Quid putas agi apud*
inferos? Expecta, inquit, *inde tibi rescribam.*

44. Ad-

Ἀδμήτῳ δὲ τινι, ποιητῇ Φαύλῳ, λέγοντι
γεγραφέναι μονόστιχον ἐπίγραμμα, ὅπερ ἐν ταῖς
διαθήκαις κεκέλευεν ἐπιγεγραφῆναι. κῦτ' ἔ τῇ σή-
λῃ, ἔ χειρὸν δὲ καὶ αὐτὸ εἶπεῖν,

Γαῖα λάβ' Ἀδμήτε ἑλυτρον, βῆ δ' εἰς θεὸν
αὐτός·

γελάσας εἶπεν· Οὕτω καλὸν ἔστιν, ὦ Ἀδμήτε,
τὸ ἐπίγραμμα, ὥς ἐβελόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγε-
γράψθαι.

Ἰδὼν δέ τις ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτῆς οἶα τοῖς γέ-
ρυσιν ἐπιεικῶς γίγνεται, ἤρετο, τί τῆτο, ὦ Δη-
μώναξ; ὁ δὲ μειδιάσας, Χάρων με ἔδρακεν, ἔφη.

Καὶ μέντοι καὶ Λακεδαιμονίων τινα ἰδὼν τὸν
αὐτῆς οἰκέτην μασιγῶντα, Παύσαι, ἔφη, ὁμό-
τιμον σαυτῆ τὸν δᾶλον ἀποφαίνων.

Δανάης

44. Admeto cuidam, malo poëtae, cum dice-
ret scriptum a se epigramma unius versus, quod
testamento iussisset suae columellae sepulcri inscri-
bi: sed quid prohibet ipsum ponere,

Terra cape Admeti utriculum, Deus exiit ipse!
ridens dixit: Adeo pulchrum est, o Admete, epi-
gramma, ut velim illud iam inscriptum esse.

45. Videns aliquis in cruribus illius, qualia fere
solent accidere senibus, rogarat: *Ecquid hoc Demo-*
nax? Ille subridens, Cerberus, inquit, me momordit.

46. Lacedaemonium quendam cum vidisset fla-
gellis caedere servum suum, *Desine*, inquit, *pa-*
rem tibi honore reddere servum tuum.

47. Da-

Δανάης δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχέ-
σης, Κρίθητι, ἔφη, ἔ γάρ εἰ Δανάη, ἡ Ἀκρι-
σίε θυγάτηρ.

Μάλιστα δὲ ἐπολέμει τοῖς ἔ πρὸς ἀλήθειαν,
ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν Φιλοσοφῶσιν. ἕνα γέν' ἰδὼν
Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν καὶ πήραν ἔχοντα, ἀντὶ
δὲ τῆς βακτηρίας, ὑπέρογκον κεκραγόντα 4), καὶ
λέγον-

47. Danaë quaedam litem contra fratrem cum
haberet, *In ius ambula*, inquit, *neque enim illa*
es Danaë Acrisii (iniudicati) *filia*.

48. Maxime autem impugnabat, qui non vere,
sed ostentationis causa philosopharentur. Vnum
enim videns Cynicum pallium quidem habentem
ac peram, pro clava autem pistillum, claman-

tem

4. Ὑπέρογκον κεκραγόντα] Eam sententiam esse
huius loci, quam in versione dedi, certus
sum: hoc est, ὑπερον, pistillum pro clava
habuit hic Cyniscus. Sed de hoc ambigo,
pepereritne ὑπερον illud τὸ ὑπέρογκον, quod
plane huc non pertinet; an ab eo haustum
deuoratumque sit. Nam utrumque Luciano
dignum, ἔχοντα ἀντὶ βακτηρίας ὑπερον,
ὑπέρογκον κεκραγόντα, et, ἔχοντα ἀντὶ
βακτ. ὑπερον, κεκραγόντα κ. τ. λ. Qui
characterem quasi dictorum Demonactis no-
stri norit, qui cogitarit, necessario deside-
rari aliquid, quod pro baculo seu clava usur-
parit Cyniscus; qui *Hyperidis* nomen cum
ὑπέρω comparauerit: ille nobiscum, puto,
sentiet. *Gesner*.

λέγοντα, ὅτι Ἀντισθένης, καὶ Κράτητος, καὶ Διογένης, ἐς ζήλωτες, Μὴ ψεύδῃ, ἔφη, σὺ γὰρ Ὑπερίδῃ μαθητὴς ὢν τυγχάνεις.

Ἐπεὶ μέντοι πολλὰς τῶν ἀθλητῶν εἰς κακομαχῶντας, καὶ παρὰ τὸν νόμον τὸν ἐν γυμνασίῳ, ἀντὶ τῆς παγκρατιάσεως δακνόντας, Οὐκ ἀπεικόντως, ἔφη, τὰς νῦν ἀθλητὰς οἱ παρὰ μαρτυρῶντες λέοντας καλεῖσιν.

Ἀξίον δὴ καλεῖν αὐτῶν, καὶ δητικὸν ἅμα, τὸ πρὸς τὸν ἀνδύπατον εἰρημένον. ἦν μὲν γὰρ τῶν πιττεμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. Κυνικῶς δὲ τινος ἐπὶ λίθον ἀναβάντος, καὶ αὐτὸ τῷ κατηγορῶντος αὐτῶν, καὶ εἰς κιναιδίαν διαβάλλοντος, ἀγανακτήσας, καὶ κατασπασθῆ-
ναι

tem ultra modum, dicentemque se Antisthenis, et Cratetis et Diogenis aemulum, *Noli mentiri*, inquit, tu enim Hyperidis (q. d. pistoris, aut pistorii) discipulus es.

49. Cum multos Athletarum videret male pugnantes, et contra legem certaminis loco pancratii mordentes, *Haud iniuria*, inquit, *hodie nos Atletas sui sectatores leones appellant.*

50. Lepidum sane illud quoque ipsius et mordax simul ad Proconsulem dictum. Erat is nempe ex eo numero, qui crura ac totum corpus velarent. Cynico autem quodam adscendente in lapidem, atque id ipsum accusante, mollitiemque illius traducente, indignatus, detrahique iubens

ναί τὸν Κυνικὸν κελεύσας, ἔμελλεν ἢ ξύλοις συν-
τρίψαι, ἢ καὶ Φυγῇ ζημιώσας· ἀλλ' ὅγε Δη-
μῶναξ παρατυχὼν παρητῆτο συγγνώμην ἔχειν
αὐτῷ, κατὰ τινὰ πάτριον τοῖς Κυνικοῖς παρ-
ρησίαν θρασυνομένῳ. εἰπόντος δὲ τῷ ἀνθυπά-
τῃ, Νῦν μὲν σὺ ἀφίημι αὐτὸν, ἀν δὲ ὕστερον
τοιᾶντι τι τολμήσῃ, τί παθεῖν ἀξιώσῃ ἐσι; καὶ
ὁ Δημῶναξ· Δρωπακισθῆναι τότε αὐτὸν κέ-
λευσον.

Ἄλλω δέ τινι στρατοπέδῳ ἄμα καὶ ἔθνεσ τῷ
μεγίστῳ τὴν ἀρχὴν ἐμπιστευθέντι ἐν βασιλείᾳ,
ἐρομένων, πῶς ἂν τις ἄριστα ἄρξῃ; Ἀόρητος,
εἶφῃ, καὶ ὀλίγα μὲν λαλῶν, πολλὰ δὲ ἀκῶν.

Ἐρο-

iubens Cynicum, aut fustibus contundere aut
multare exilio parabat. Forte autem superueniens
Demonax deprecatus est, veniam illi dari, qui
patria quadam Cynicis libertate hoc ausus esset.
Dicente vero Proconsule: *Iam quidem illum tibi
dimitto, sed si in posterum tale quid ausus fuerit,
quid pari dignus est?* Deimonax, *Tum dropace il-
lum velli iube*, inquit.

51. Alii cuidam, cui legionum et prouinciæ
maximæ imperium commissum fuerat ab Impe-
ratore, interroganti, *Quomodo optime imperaret
aliquis?* respondit: *Si non irascatur, et loquatur
pauca, multa vero audiat.*

52. In-

Ἐρομένω δέ τινι εἰ καὶ αὐτὸς πλακῆντας ἐσθίει; Οἶοι ἔν, ἔφη, τοῖς μωροῖς τὰς μελίσσας τιθέναι τὰ κηρία;

Πρὸς δὲ τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντα ἰδὼν τὴν χεῖρα ἀποκεκομμένον, Ὁψέ ποτε, ἔφη, Ἀθηναίης εἰκόني χαλκῇ τετιμηκέναι τὸν Κυναίγειρον.

Καὶ μὴν καὶ Ῥεφῆνον τὸν Κύπριον, λέγω δὲ τὸν χωλὸν, τὸν ἐκ τῷ Περιπάτῃ, ἰδὼν ἐπιπολὺ τοῖς Περιπάτοις ἐνδιατρίβοντα, Οὐδέν ἐστιν, ἔφη, ἀναισχυντότερον χωλῷ Περιπατητικῷ.

Ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιτιμῶν ἄμα συνεβέλευεν αὐτῷ ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παιδοποιήσασθαι, πρέπειν γάρ καὶ τῷτο Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ἕτερον ἀνδ' αὐτῷ καταλιπεῖν τῇ φύσει,

52. Interrogante quodam, Num et ipse placen-
tias ederet? Putasne igitur, inquit, stultis fauos
strui ab apibus?

53. Ad Poecilen cum vidisset statuam manu
truncatam, Sero tandem, ait, statua aenea bono-
raturum ab Atheniensibus Cynaegirum.

54. Rufinum Cyprium, dico autem illum clau-
dum, illum de Peripato, videns multum in illis
ambulationibus versantem, Nihil est, inquit,
claudum Peripatetico impudentius.

55. Cum quondam Epictetus non sine repre-
hensione consuleret illi vxorem ducere, et pro-
creare liberos, decere enim hoc quocque virum phi-
losophum, ut alium pro se rerum naturae relin-
quat,

αι, ἐλεγκτικώτατα πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίναντο, Οὐκᾶν, ὦ Ἐπίκτητε, δός μοι μίαν τῶν σαυτῆς θυγατέρων.

Καὶ μὲν καὶ τὸ πρὸς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστοτελικὸν ἄξιον ἀπομνημονεῦσαι. εἰδὼς γὰρ αὐτὸν παγκράτιστον μὲν ὄντα, καὶ μυρία κακὰ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλην δὲ διὰ σώματος καὶ αὐτῆς τὰς δέκα κατηγορίας ἔχοντα, Ἑρμῖνε, ἔφη, ἀληθῶς ἄξιος εἰ δέκα κατηγοριῶν.

Ἀθηναίων δὲ σκεπτομένων κατὰ ζῆλον τὸν πρὸς Κορινθίους καταστήσασθαι θέαν μονομάχων, προσελθὼν εἰς αὐτάς, Μὴ πρότερον, ἔφη, ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖοι, ψηφίσεσθε, ἂν μὴ τῷ ἐλέῳ τὸν βωμὸν κατέλητε.

Ἐπεὶ

quasi, sic respondit, ut planissime illum refutaret, Da mihi igitur, Epictete, unam filiarum tuarum.

56. Etiam illud quod ad Aristotelicum Herminum dixit, commemorabile est. Cum observaret pessimum hominem et infinita patrantem mala, Aristotelem autem et decem illius categorias (*praedicamenta*) in ore habentem; Vere, ait, *Hermine dignus es decem categoriis* (accusationibus).

57. Atheniensibus aemulatione quadam Corinthiorum de gladiatorum constituendo spectaculo deliberantibus, progressus inter illos, Ne prius, inquit, o Athenienses, de his in suffragium ite, quam Misericordiae aram sustuleritis.

58. Cum

Ἐπεὶ δὲ εἰς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ,
Ἥλαιοι εἰκόνα χαλκῆν ἐψηφίσαντο, Μηδαμῶς
τῆτο, ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἥλαιοι, μὴ δόξητε ἐνεί-
δισιν τοῖς προγένοις ὑμῶν, ὅτι μήτε Σωκρά-
τες, μήτε Διογένης εἰκόνα ἀνατεθεύκασιν.

Ἦκιστα δὲ αὐτῷ ποτε καὶ πρὸς τὸν τῶν νόμων
ἐμπειρον ταῦτα λέγοντος, ὅτι κινδυνεύουσι ἄ-
χρηστοι εἶναι οἱ νόμοι, ἂν τε πονηροῖς, ἂν τε ἀ-
γαθοῖς γράφονται· οἱ μὲν γὰρ ἐδέονται νόμων,
οἱ δὲ ὑπὸ νόμων ἐδὲν βελτίους γίνονται.

Τῶν δὲ Ὀμήρου στίχων ἓνα ἦδε μάλιστα,

Κάτθαν' ὁμῶς ὃ, τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὃ, τε πολ-
λὰ ἐοργῶς.

Ἐπὶ-

58. Cum Olympiam venienti Elienses aeneam
statuam decernerent, *Nequaquam*, inquit, o viri
Elienses, hoc facite; ne exprobrare videamini ma-
ioribus vestris, qui neque Socrati statuam, neque
Diogeni posuerint.

59. Audiui illum quondam ad iurisperitum ista
dicere, *Inutiles fere leges esse, siue bonis scriban-
tur, siue malis: alteros enim nec indigere legibus,
alteros nibilo a legibus fieri meliores.*

60. Homerī versuum vnum maxime cantilla-
bat:

*Mors simul ignauum rapit, et qui multa pa-
trauit.*

Luc. Op. T. V.

C

61. Ther-

Ἐπὶ νει δὲ καὶ τὸν Θερσίτην, ὡς Κυνικὸν τι-
να δημηγάρων.

Ἐρωτηθεὶς δὲ ποτε, τίς αὐτῷ ἀρέσκοι τῶν
Φιλοσόφων, ἔφη, Πάντες μὲν θαυμαστοί· ἐγὼ
δὲ Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένην,
καὶ Φιλῶ Ἀρίστιππον.

Ἐβίβη δὲ ἔτη ἀλίγη δέοντα τῶν ἑκατὸν, ἄνο-
σος, ἄλυπος, ἔδνα ἐνοχλήσας τί, ἢ αἰτήσας,
Φίλοις χρησίμος, ἐχθρὸν ἔδνα ἐδὲ πώποτε ἐ-
σχηκώς. καὶ τσοῦτον ἔρωτα ἔσχον πρὸς αὐτὸν
Ἀθηναῖοί τε αὐτοί, καὶ ἅπανα ἡ Ἑλλάς, ὥς
παριόντι ὑπεξανίσασθαι μὲν τὰς ἀρχοντας, σιω-
πὴν δὲ γίνεσθαι παρὰ πάντων. τὸ τελευτᾶν
δὲ,

61. Therfitem laudabat vt Cynicum quendam
concionatorem.

62. Interrogatus, *Quis philosophorum maxime
sibi probaretur? Omnes quidem*, ait, *admirabiles:
ego vero Socratem veneror, miror Diogenem, amo
Aristippum.*

63. Vixit annos non multos infra centum, sine
morbo, sine dolore, nemini molestus cum fuisset,
a nemine quidquam cum petiisset: utilis amicis,
qui inimicum nunquam quemquam habuisset.
Tanto illum amore profecuti sunt cum ipsi Athe-
nienses, tum vniuersa Graecia, vt prodeunti in
publicum assurgerent principes, silentium autem
ab omnibus illi praestaretur. Denique cum vlti-
mam

δὲ, ἤδη ὑπέργηρος ὢν, ἀκλῆτος εἰς ἣν τύχοι
 παριῶν οἰκίαν, ἐδείπνει, καὶ ἐκάθευδε, τῶν ἐνοι-
 κέντων θεῶν τινα ἐπιφάνειαν ἡγαμένων τὸ πρᾶ-
 γμα, καὶ τινα ἀγαθὸν δαίμονα εἰσεληλυθέναι
 αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παρίοντα δὲ αἱ ἄρτοπώ-
 λιδες ἀνθεῖλκον πρὸς αὐτάς, ἐκάστη ἀξιῶσα παρ'
 αὐτῆς λαμβάνειν τὸν ἄρτον, καὶ τᾶτο εὐτυ-
 χίαν ἐκυτῆς ἢ δεδωκυῖα ᾤετο. καὶ μὴν καὶ οἱ παῖ-
 δες ὁπώρας προσέφερον αὐτῷ, πατέρας ὀνομά-
 ζοντες.

Στάσεως δέ ποτε Ἀθηήνῃσι γενομένης, εἰς-
 ἤλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ Φανεῖς μόνον, σιω-
 πᾶν ἐποίησεν αὐτάς. ὁ δὲ, ἰδὼν ἤδη μετεγνω-
 κότας, ἔδεν εἰπὼν καὶ αὐτὸς ἀπηλλάγη.

”ΟΤΕ

mam senectutem iam egressus esset, inuocatus
 quamcumque luberēt domum ingressus, coena-
 bat ibi pernoctabatque, quam rem Dei alicuius
 aduentum interpretabantur incolae, bonumque
 aliquem genium domum ad se introiisse. Praeter-
 euntem panum venditrices certatim ad se trahere,
 postulans vnaquaeque a se panem vti caperet, eo-
 que se feliciorē, quae dederat, iudicare. Quin
 pueri fructus illi offerre, et appellare patrem.

64. Seditione aliquando Athenis exorta, in
 concionem prodiit, ipsaque praesentia sua silen-
 tium procurauit. At ille cum videret, iam illos
 resipuisse, verbo nullo prolato iterum discessit.

“Οτε δὲ συνῆκεν ἐκ ἐθ’ οἷός τ’ ἐπὶ αὐτῷ ἐπι-
κρεῖν, εἰπὼν πρὸς τὰς παρόντας τὸν ἐναγώνιον
τῶν κηρύκων πόδα,

Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίστων ἀθλῶν τα-
μίας·

Καιρὸς δὲ καλεῖ μηκέτι μέλλειν.
καὶ πάντων ἀποσχόμενος ἀπῆλθε τῷ βίε Φαι-
δρὸς, καὶ οἷος αἰεὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐφαίνετο.

“Ολίγον δὲ πρὸ τῆς τελευτῆς ἐρομένῃ τινός, πε-
ρὶ ταφῆς τί κελεύεις; Μὴ πολυπραγμονεῖτε, ἔ-
φη· ἡ γὰρ οὐδὲ μεθάψει. Φαμένε δὲ ἐκείνε, τί
ἔν ἐκ αἰσχροῦ ὀρεόεις καὶ κοσὶ βορὰν προτεθεῖναι
τηλικῶτα ἀνδρὸς σῶμα; Καὶ μὴν ἔδὲν ἄτοπον, ἔ-
φη, τῷτο, εἰ μέλλω καὶ ἀποθανὼν ζῶοις τισὶ
χρήσιμος ἔσσεσθαι.

Οἱ

65. Cum intelligeret se non amplius praeftare
sibi opem posse, dixit ad praesentes, praeconum
illud in certaminum ludis carmen:

Ludus finit Pulchram tribuens

Meritis laurum, Tempusque vocat,

Prohibetque moras:

atque abstinens omnibus vita discessit hilaris, et
qualis semper his, qui illum vidissent, apparuit.

66. Paullo ante mortem interrogante aliquo,
De sepultura quid iubes? Nolite laborare, inquit,
odor me sepeliet. Dicente autem illo: *Quid? non-*
ne turpe auibis canibusque cibum iacere talis viri
corpus? Quin, ait, *nihil absurdi hoc, si mortuus*
etiam animalibus quibusdam utilis sim.

67. Ve-

Οἱ μέντοι Ἀθηναῖοι καὶ ἔθαψαν αὐτὸν δημο-
σίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπιπολὺ ἐπένθησαν,
καὶ τὸν θῶκον τὸν λίθινον, ἐφ' ᾧ εἰώθει, ὁπό-
τε κάμνοι, ἀναπαύεσθαι, προσεκύνχον, καὶ ἐξε-
φάνεν ἐς τιμὴν τῷ ἀνδρὶ, ἡγάμενοι ἱερὸν εἶναι
καὶ τὸν λίθον, ἐφ' ᾧ ἐκαθέζετο. ἐπὶ μὲν γὰρ
τὴν ἐκφορὰν ἐκ ἔσιν ὅσις ἐκ ἀπήντησε, καὶ μά-
λισα τῶν φιλοσόφων. ἔτσι μέντοι ὑποδύντες
ἐκόμενον αὐτὸν ἄχρι πρὸς τὸν τάφον. Ταῦτα
ὀλίγα πάνυ ἐκ πολλῶν ἀπεμνημόνευσα· καὶ ἔσιν
ἀπὸ τῶν τοῖς ἀναγνώσκεισι λογίζεσθαι, ὁ-
ποῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐγένετο.

67. Verum Athenienses et publico illum fune-
re magnifico extulere, et luxerunt diu, et lapī-
deam sedem, in qua acquiescere fessus solebat,
adorabant, coronabantque honoris viro habendi
caussa, rati sacrum etiam esse, in quo federat,
lapidem. Ad funus quidem nemo fuit quin pro-
cederet, philosophorum praesertim. Hi quidem
subeuntes feretro ad sepulcrum illum portarunt.
Haec pauca sane de multis commemoravi. Et est
de his quoque existimandi copia lectoribus, qua-
lis ille vir fuerit.

Ἐρωτες 1).

Λυκῖνος καὶ Θεόμνητος.

ΛΤΚ. Ἐρωτικῆς παιδιᾶς, ἐτῆρέ μοι Θεόμνη-
σε, ἐξ ἑωθινῶ πεπλήρωκας ἡμῶν τὰ
κεκμηκότα πρὸς τὰς συνεχεῖς σπουδὰς ὧτα.
καὶ μοι σφόδρα διψῶντι τοιαύτης ἀνέσεως, εὐ-
καίρος ἢ τῶν ἱλαρῶν σου λόγων ἐρρύη χάρις.
Ἄσθενής γάρ ἡ ψυχὴ διηνεκοῦς σπουδῆς ἀνέ-
χεσθαι. ποθοῦσι δ' οἱ φιλότιμοι πόνοι, μί-
κρά

Amores.

Lycinus ac Theomnestus.

LYC. **A**matorio lusu, Theomneste sodalis, a
mane inde impleuisti mihi fatigatas
ad perpetua seria aures; mihi que vehementer
eiusmodi remissionem sitienti, opportuna admo-
dum fluxit hilarium sermonum tuorum venustas.
Infirmior enim est animus, quam qui perpetuam
contentionem ferre possit: desiderantque ambitio-
fi

- I. Ἐρωτες] Lucianeus sit hic foedus nec ne am-
bigo. Certe si Luciani opus sit, iuuenile
est; priusque scriptum, quam facilem quem
in eo miramur et versatilem stylum conse-
cutus esset. Ne dicam iam de instituto ipso,
quod pro rei atrocitate satis culpari non posse
alibi ostendimus. *du Soul.*

κρατῶν ἐπαχθῶν φρεντίδων χαλασθέντες,
 εἰς ἡδονὰς ἀνίσταται. πάντῃ δὴ με ὑπὸ τὸν ὄρ-
 θρῶν ἢ τῶν ἀκολάσων σε διηγημάτων αἰμύλη
 καὶ γλυκεῖα πειθῶ κατεύφρακεν. ὥς ὀλίγου
 δεῖν Ἀρισείδης ἐνόμιζον εἶναι, ταῖς Μιλησιακοῖς
 λόγοις ὑπερηκλόμενος. ἀχθομαί τε, νῆ τοὺς
 σὲς ἔρωτας, οἷς πλατὺς εὐρέσθῃ σκοπὸς 2), ὅτε
 πέπαυσαι διηγέμενος. καὶ σε πρὸς αὐτῆς ἀν-
 τιβολῶμεν Ἀφροδίτης, εἰ περὶ τὰ με λέγῃ
 εἰκοῖας, εἴ τις ἄρῃην, ἢ καὶ, νῆ Δία, θῆλυς
 ἐφείταί σοι πόθος, ἡρέμα τῇ μνήμῃ ἐκκαλέσασ-
 θαι.

si labores, grauibz parumper curis laxati, in
 voluptates remitti. Me sane hoc matutino petu-
 lantium sermonum tuorum loquacitas, dulcisque
 suada oblectauit, vt parum abesset, quin Aristi-
 des mihi viderer, Milesiis sermonibus supra mo-
 dum oblectatus: atque fero molestē, per tibi
 tuos amores iuro, quibus latus adeo scopus in-
 ventus es, quod narrare desiisti: ac per ipsam
 te Venerem obsecro (si forte vana me dicere pu-
 tas) siue masculus aliquis, siue femineus tibi amor
 immissus est, vt placide illum memoriae ope huc
 C 4 euoces.

2. Πλατὺς εὐρέσθῃ σκοπός] Quo latior est sco-
 pus, tanto facilius est illum ferire. Theo-
 mnestus hic magnum se amatorem deinde
 fatetur. Itaque suspicor, legendum esse
 εὐρέσθῃς vertique adeo, inuentus es: quo ni-
 hil facilius, cum sequatur σκοπός. Gesner.

σθαι. καὶ γὰρ ἄλλως ἐορταστικὴν ἀγαμεν ἡμέραν,
 Ἡράκλεια θύοντες. ἐκ ἀγνοεῖς δὲ δήπου τὸν
 θεὸν ὡς ὅξυς ἦν πρὸς Ἀφροδίτην· ἥδιστα οὖν
 δοκεῖ μοι τῶν λόγων τὰς θυσίας προσήσσεσθαι.

ΘΕΟΜΝ. Θαῦτον ἂν μοι, ὦ Λυκίνε, θα-
 λάττης κύματα, καὶ πυκνὰς ἀπὸ ἔραν' νιφάδας
 ἀριθμήσεαι, ἢ τὰς ἐμὰς ἐρωτάς. ἐγὼ γ' ἐν ἁ-
 πασαν αὐτῶν κενὴν ἀπολελεῖσθαι Φαρέτραν
 νομίζω, καὶ ἐπ' ἄλλον τινὰ πτῆναι θελήσωσιν,
 ἀνοπλος αὐτῶν ἢ δεξιὰ γελασθήσεται. σχεδὸν
 γὰρ ἐκ τῆς ἀντίπαιδος ἡλικίας 3) εἰς τοὺς ἐΦή-
 βους

euoces. Nam alioquin festum agimus diem, sa-
 crificantes Herculi: non ignoras autem Deum
 hunc, quam acer fuerit in Venerem: lubentissime
 igitur videtur mihi sermonum talium victimas
 admissurus.

2. THEOMN. Citius mihi, Lycine, fluctus
 maris, densosque niuis floccos numeraueris, quam
 meos Amores. Equidem omnem illorum ina-
 nem relictam pharetram arbitror, et si inuolare
 in alium quemquam voluerint, inermis illorum
 dextra ridebitur. Nam ab eo fere inde tempore
 quo

3. Ἀντίπαιδος ἡλικίας] Sic Somn. §. 16. ἀντί-
 παϊς, ἔτι ὢν, modo pueritiam egressus. Ex
 ipsis, de quibus Lucianus hic loquitur, amo-
 ribus patet, non pueritiam ipsam siue pri-
 mam intelligendam; sed initium adolescen-
 tia, quod et ipsa praepositio ἀντί ostendit,
 quae

βες κριθεῖς, ἄλλαις ἐπ' ἄλλων ἐπιθυμίαις βου-
κολῆμαι· διάδοχοι ἔρωτες ἀλλήλων, καὶ πρὶν
ἢ λῆξαι τὰς προτέρας, ἄρχονται δεύτεροι, κά-
ρηνά Λερναῖα τῆς καλὴς Φυῆς· Ἰόλεως πολυπλο-
κώτερα, μηδ' Ἰόλεων βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα.
πυρὶ γὰρ ἔσβέννυται πῦρ, ἔτω τις ὑγρὸς τοῖς
ὄμμασιν ἐνοικεῖ μύωψ, ὃς ἅπαν κάλλος εἰς αὐ-
τὸν ἀρπάζων ἐπ' ἑδνὶ κόρῳ παύεται. καὶ συν-
εχὲς ἀπορεῖν ἐπέρχεται μοι, τίς ἔτος Ἀφρο-
δίτης ὁ χόλος· ἔγὰρ Ἡλιάδης ἐγὼ τις, ἐδὲ
Λημνιάδων ἔρις, αὐδὲ Ἰππολύτειον ἀγροικίαν
ὠφρυνώ-

quo e puerili aetate ad pubertati proximos transii,
ab aliis cupiditatibus post alias ludor. Succedunt
sibi inuicem amores, et ante adeo quam priores
desinant, incipiunt alteri, Lernaea capita, re-
nascentis illius Hydrae capitibus magis multipli-
cia, nec Iolaum adiutorem admittentia. Neque
enim mihi ignis extinguitur. Vegerum adeo ocu-
lis ἑστρὸν infidet, quod pulchritudinem o-
mnem ad se rapiens satietate nulla quiescit. Ac
saepe in mentem mihi venit dubitare, quae sit
tanta Veneris ira. Neque enim de Solis proge-
nie sum, neque Lemniarum offensionis reus, ne-
que

C 5

quae permutationem quandam aetatis indi-
cat; quare Cl. Hemsterb. in *Somn.* l. c. ἀν-
τίπαις optime reddidit, pueritiam tantum
quod egressus. Reitz.

ὠφρυνόμενος, ὡς ἐραδίᾳ τῆς θεᾶς τὴν ἀπαύ-
σον ταύτην ὀργήν.

ΛΤΚ. Πέπαιστο τῆς ἐπιπλάσσει καὶ δυσχερεῶς
ταύτης ὑποκρίσεως, Θεόμνησε. ἄχθη γὰρ ὅτι
τέτῳ τῷ βίῳ ἢ τύχῃ προσεκλήρωσέ σε, καὶ
χαλεπὸν εἶναι νομίζεις, εἰ γυναῖξιν ὠραίαις, καὶ
μετὰ παίδων τὸ καλὸν 4) ἀνθέντων ὁμιλεῖς·
ἀλλὰ σοὶ καὶ καθαρσίῳ τάχα δεήσει πρὸς τὸ
δυσχερὲς ἄτῳ νόσημα· δεινὸν γὰρ τὸ πάθος·
ἀλλ' ἔχῃ τέττον τὸν πολὺν ἐκχέας λῆρον, εὐ-
δαίμονα σαυτὸν εἶναι νομιεῖς, ὅτι σοὶ ὁ θεὸς ἐκ
αὐχμηρὰν γεωργίαν ἐπέκλωσεν, ἔδ' ἐμπορικὰς
ἀλας,

que Hippolytea rusticitate superciliosus, ut irri-
tauerim implicabilem hanc Deae iram.

3. L Y C. Desine fictam hanc et molestam si-
mulationem, Theomneste. Grauiaris enim hanc
te vitam a Fortuna sortitum, ac durum esse pu-
tas inter mulieres formosas, et pueros florentes
versari? Forte etiam piaculum tibi quibus-
buldam opus erit ad difficilem adeo vitam: Grauis
enim aegrimonia. Quin tu effusis mul-
tis id genus nugis beatum te esse putas, quod
non squalidam tibi agriculturam fato Deus attri-
buit, neque mercatorum errores, militare in
in

4. Τὸ καλὸν] pro καλῶς. Sic *Alciphr.* I. ep.
36. p. 162. ἐγὼ δὲ ἂν μὴ τις ὁ διδῶς ἢ περ-
νήσω τὸ καλόν. *Reitz.*

ἄλλας, καὶ στρατιώτην ἐν ὅπλοις βίον, ἀλλὰ λεπταὶ παλαῖσσαι μέλει σοι, καὶ Φαίδρα μὲν ἐσθῆς μέχρι ποδῶν τὴν τρυφὴν καθαιμένη, διακριδὸν δ' ἡσυχμαίνης κόμης ἐπιμέλεια. τῶν γὰρ μὴν ἐρωτικῶν ἡμέρων καὶ αὐτὸ τὸ βασανίζον εὐφραίνει, καὶ γλυκὺς ὁδὸς ὃ τῷ πόθῳ δάκνει· περὰ σπασ μὲν γὰρ ἐλπίσεις· τυχὼν δ' ἀπολέλαικας· ἴση δὲ ἡδονὴ τὸ παρῆναι καὶ τὸ μέλλον. ἔναγχος γὰρ διηγμένῃ σε τὸν πολὺν, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ, κατάλογον, ὃν ἀρχῇθεν ἡράσθης, ἡλαρὰ μὲν τῶν ὁμμάτων αἰ βοῶνται τακτῶς ἀνυγραίνοντο· τὴν Φωνὴν δ' ἴσην τῇ Λυκάμβῃ θυγατρὶ λεπτὸν ἀΦηδύνων, ἀπ' αὐτῇ τῷ σχήματος εὐθύς δῆλος ἦς, ἐκ ἐκείνων μόνω, ἀλλὰ

in armis vitam: sed pingues tibi palaestrae curae sunt, ac laeta vestis ad pedes usque luxum demittens; comaeque cura in discrimen pexae. Caeterum amatoriorum desideriorum ipsa etiam tormenta exhilarant, dulcisque dens cupiditatis mordet. Post experimenta enim speras; frueris iam potitus. Aequae voluptati est, praesens ac futurum. Nuper enim cum recitares longum, qualis est apud Hesiodum, catalogum amorum ab initio inde tuorum, hilares oculorum coniectus molliter fluctuabant: vocem vero, qualis Lycambae filiae fuit blande suaviterque extenuans, ipso illo habitu statim declarabas, te non ipsos modo, sed

ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς μνήμης ἐρῶν. ἀλλ' εἴ
τι σοι τῷ κατὰ τὴν Ἀφροδίτην περίπλε λεί-
ψανον ἀφῆται, μηδὲν ἀποκρύψῃ, τῷ δὲ Ἡρα-
κλεῖ τὴν θυσίαν ἐντελῇ παράσχῃ.

ΘΕΟΜΝ. Βεφάγος μὲν ὁ δαίμων, ὃ Λυκί-
νε, καὶ ταῦς ἀκάπνοις, ὡς Φασι, τῶν θυσιῶν
ἦκισα τερπόμενος. ἐπεὶ δ' αὐτῷ τὴν ἐτήσιον
ἐορτὴν λόγῳ γεραίρομεν, αἱ μὲν ἐμαὶ διηγῆσεις
ἐξ ἑωθινῶ παραταθεῖσαι κόρον ἔχουσιν. ἡ δὲ σὴ
Μῦσα τῆς συνήθους μεθαρμοσαμένη σπουδῆς,
ἐλαρῶς τῷ θεῷ συνδιημερευσάτω. καί μοι γε-
νῶ δικαστὴς ἴσος, ἐπεὶ μὴδ' εἰς ἕτερόν σε τῷ πά-
θος ῥέποντα ὄρω, ποτέρως ἀμείνονας ἡγῇ τὰς
Φιλό-

sed eorum quoque amare memoriam. Sed si quæ
tibi de illa Venerea circumnavigatione sunt reli-
quiae repositae, ne quid occulta, verum perfe-
ctam Herculi victimam praesta.

4. THEOMN. Ille quidem Deus, Lycine, so-
lidos boues vorat, et victimis sine fumo, vt aiunt,
minime delectatur. Quandoquidem autem an-
num illius diem festum sermone honoramus,
meae narrationes a matutino inde extentae satie-
tatem habent. Tua vero Musa a consueto studio
ad aliud quasi cantus genus concinnata, hilariter
cum Deo hunc diem transigat: fiatque mihi æ-
quus arbiter, cum in neutrum te morbum pro-
cliuem videam, quos meliores putes, puerorum-
ne

Φιλόπαιδάς, ἢ τὰς γυναῖκας ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ πληγεὶς ἑκατέρω, καθάπερ ἀκριβὴς τρυτάνη ταῖς ἐπ' ἀμφοτέρας πλάσιγγιν, ἰσορροπῶς ταλαντεύομαι· σὺ δὲ ἐκτὸς ὢν, ἀδεκάσφκριτῇ τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἰρήσῃ. πάντα δὴ περιελὼν ἀκκισμὸν, ὦ Φιλότῃς, ἣν πεπίσειυκέ σοι ψῆφον ἢ περὶ τῶν ἑμῶν ἐρώτων κρίσις, ἤδη φέρε.

ΛΥΚ. Παιδιάς, ὦ Θεόμνησε, καὶ γέλωτος ἢ τὴν διήγησιν· ἢ δ' ἐπαγγέλλεται τι καὶ σπαδαῖον. ἐγὼ γ' εἴ ἐξ ὑπογυῖα 5) τῆς ἐπιχειρήσεως

ne amatores, an eos qui feruntur in mulierculas? Ego enim vtroque amore percussus, vt exacta trutina vtrisque lancibus, momentis libror aequalibus. Tu vero, qui extra caussam sis, incorrupto iudice, ratiocinatione, quod melius est eliges. Omni igitur resecta dissimulatione, sodalis, quem tibi calculum iudicium de meis amoribus permittit, eum iam ferto.

5. L Y C. Ludine tu, Theomneste, et risus putas eam tractationem? at ea serium etiam quiddam pollicetur. Ego enim nuper manum operi admo-

5. Ἐγὼ γὰρ ἐξ ὑπογυῖα] Locum hunc, vt adhuc lectus et expositus est, corruptum esse, certe obscurissimum, non temere quisquam negabit. Intelligere eum mihi videbar, si legatur ἐγὼ γὰρ — ἀλλ' ἐπὶ παιδιᾷς. Prius cum sola diuisione vocum constet, facile conce-

ρήσεως ἡψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν, ἀλλ' ἔπαλαιās
 ἐξ ὅτε δυοῖν ἀνδροῖν ἀκηκῶς, περὶ τέτοιον συν-
 τόνως ὡς ἀμιλλωμένον, ἔτι τὴν μνήμην ἔναυ-
 λον ἔχω. διήρητο δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις
 τὰ πάθη, καὶ ἔχ' ὥσπερ σὺ κατ' εὐκολίαν ψυ-
 χῆς αὐπνος ὢν, διττὰς ἀρτυσαι μισθὰς,

Τὸν μὲν βεκολέων, τόνδ' ἀργυφα μῆλα
 νομεύων.

ἀλλ' ὁ μὲν ὑπερφυῶς παιδικοῖς ἤδετο, τὴν θή-
 λειαν Ἀφροδίτην βάραθρον ἡγάμενος, ὁ δ' ἀ-
 γνεύων

admoui, ac scio, valde *id quidem serium*, ac mi-
 nime ludi, ex quo duo viros audiri de hisce re-
 bus quanta potest contentione certantes, cuius
 memoria aures adhuc personare videntur. Diuifi
 erant illorum cum sententiis etiam affectus: nec
 uti tu, prout commodum est, peruigil mercedem
 capis duplicem,

*Hanc armensa regens, pecora illam candida
 pascens:*

Sed alter supra modum puerorum oblectabatur
 amoribus, barathrum iudicans Venerem mulie-
 brem:

concedetur. Sed quantillum distant ΠΑΙ-
 ΔΙΑΣ et ΠΑΛΑΙΑΣ? Sic certe inter-
 pretatus sum. *Gesner*. Certe male sanus
 est; sed ἐξ ἀφαιρέσεως mihi sanandus vide-
 tur, qui coniicio illa λίαν, ἀλλ' ἔπαλαιās
 ex glossa nata esse, qua quis interpretatus
 erat verbum praecedens ὑπογυῖα. *Reitz*.

γυνύων ἔρωτος ἄρρενος, εἰς γυναικας ἐπτόητο.
 δυοῖν ἔν μαχομένον παθοῖν ἀγωνοθετήσας ἁ-
 μιλλαν, εἰδ' ἂν εἰπῇ δυναίμην, ὡς ὑπερευφράν-
 θην. καὶ μοι τὰ τῶν λόγων ἵχνη ταῖς ἀκοαῖς
 ἐνεσφράγισαι σχεδόν, ὡς ἀρτίως εἰρημένα. πᾶ-
 σαν ἔν ἐπιτιμῆσεως ἀφορμὴν ἐκ ποδῶν ἀποθέ-
 μενος, ἃ παρ' ἀμφοῖν ἦκιστα λεγόντοιν, κατὰ
 τὸ ἀκριβὲς ἐπέξειμί σοι. ΘΕΟΜΝ. Καὶ μὴν
 ἔγωγε ἐπαναστὰς ἐνθεν, ἀπαντικρὺ καθεδεῖμαι σε

Δέγμενος Αἰακίδην, ὅποτε λήξειεν αἰείδων.

Σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλα κλέα τῆς ἐρωτικῆς διαφο-
 ρᾶς, μελωδίᾳ περαίνων.

ΛΥΚ. Ἐπ' Ἰταλίαν μοι πλεῖν διανοαμένω
 ταχυναντῶν σκάφος εὐτρέπισο, τῶτων τῶν

διηρό-

brem: alter purus ab amore masculino, furebat in
 feminas. Cum igitur arbiter essem certaminis
 inter pugnantes duos affectus, dicere non possum,
 quam incredibiliter delectatus sim. Atque ser-
 monum mihi illorum vestigia, velut sigillo quo-
 dam, impressa sunt auribus, quasi modo dicta
 essent. Quare deposita statim omni reprehensio-
 nis tuae occasione, quae utrisque dicentibus au-
 diui accurate tibi enarro. THEOMN. At ego
 paullum hinc discedens e regione tibi confidebo

Aeacidi intentus, dum cesset fundere carmen.

Tu vero iam nobis antiquam gloriam amatoriae
 illius concertationis, cantu perage.

6. LYC. Versus Italiam navigare mihi cogi-
 tanti navigium velox paratum erat, de biremium

illo

δικρότων, οἷς μάλιστα χρῆσθαι Λιβυνοὶ δακῶ-
 σιν, ἔθνος Ἰωνίῳ κόλπῳ παρωκισμένον. ὡς δ'
 ἐνῆν, πάντας ἐπιχωρίκας θεὰς προσκυνήσας, καὶ
 Δία ξένιον ἴλεω συνεφάψασθαι τῆς ἀποδήμου
 στρατείας ἐπικαλεσάμενος, ἀπ' ἄστεος ὀρειῶ ζεύ-
 γει κατῆεν ἐπὶ θάλασσαν. εἶτα τοὺς παρα-
 πέμποντάς με δεξιωσάμενος (ἡκολαθεὶ δὲ παι-
 δείας λιπαρῆς ὄχλος, οἱ συνεχὲς ἡμῖν ἐντυγχά-
 νοντες ἀνιερῶς διεζεύγνυντο) τῆς πρύμνης γούν
 ἐπιβὰς ἐγγὺς ἐμαυτὸν ἴδρυσά τ' ἐκ κυβερνήτου.
 καὶ ῥοθίῳ τῷ τῶν ἐλατήρων μετὰ μικρὸν ἀπὸ
 τῆς γῆς ἀναχθέντες, ἐπειδὴ μάλα καὶ κατόπιν
 ἡμᾶς ἐκύμαινον αὖραι, τὸν ἰσὲν ἐκ τῶν μεσοκεί-
 λων ἀπάραντες καρχησίῳ τὸ κέρας προσεσεύ-
 λαμεν.

illo genere, quibus maxime uti videntur Liburni,
 ad Ionium sinum gens habitans. Quantum vero
 licebat, patrios Deos omnes cum adorassem et
 Ioue hospitali inuocato, ut volens propitius pe-
 regrinam militiam una capefferet, mulis iunctis
 ab vrbe ad mare descendi. Tum complexus eos,
 qui me deduxerant, (sequebatur autem assidua
 eruditionis (*eruditorum*) turba, qui perpetuo me-
 cum versati cum molestia iam disiungebantur) et
 puppim conscendens prope gubernatorem assedi.
 Atque remorum impetu breui tempore de terra
 in altum euecti, cum etiam post nos aurae flu-
 ctus vehementer mouerent, malum ex media naui,
 e carchesio autem antennam statim protendimus:
 dein-

λαμεν. εἴτ' ἀθρόας κατὰ τῶν κάλων τὰς ὁδο-
 κας ἐκχέαντες, ἡρέμα πιμπλαμένε τᾷ λίνου,
 κατ' ἄδεν, οἶμαι, βέλχεσ ἐλάττονι ῥοίζῳ διίπτα-
 μεθα, βαρὺ τᾷ κύματος ὑποβρυχομένε περὶ
 τὴν σχίζουσαν αὐτὸ πρῶραν.

Ἄλλ' ἂ γε μὴν ἐν τῷ μεταξὺ παράπλῳ σπιν-
 δῆς ἢ παιδιᾶς ἐχόμενα συνηνέχθη, καιρὸς αὖ
 πάνυ μνησκύνειν. ὥς δὲ τῆς Κιλικίας τὴν ἑφάλευ
 ἀμείψαντες, εἰχόμεθα τᾷ Παμφυλίᾳ κόλπῳ,
 Χελιδονέας ὑπερθέοντες, ἐκ ἀμοχθεὶ τὰς εὐ-
 τυχεῖς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ὄρεσ β), ἐκείσῃ
 τῶν

deinde collecta per rudentes vela cum effudisse-
 mus, impleto sensim linteo, impetu, qui nihil,
 puto, telo concederet, volauimus fluctu grauiter
 circa findentem illum proram remugiente.

7. Verum quae inter illum cursum vel seria
 vel ludicra acciderunt, ea non nimis producenda
 sunt. Cum vero maritimam Ciliciae partem prae-
 teruecti Pamphylium sinum attigissemus, supera-
 tis non sine labore Chelidoneis, felicibus illis an-
 tiquae Graeciae terminis, ad singulas Lyciae vr-
 bes

6. Τὰς εὐτυχεῖς — ὄρεσ β) Nempe respicit ad
 foedus illud Atheniensium et sociorum cum
 Persis, de quo *Diod. Sic.* 12. 4. p. 293 B.
 quo cantum est, *μηδὲ ναῦν μακρὰν* (Περ-
 σῶν) *πλὴν ἐντὸς Φασηλίδος καὶ Κυανέων.*
 Sunt autem *Chelidoneae* insulae subiectae Pha-
 selidi. Quorsum illud *ἐκ ἀμοχθεὶ* refera-
 tur,
Lac. Op. T. V. D

τῶν Λυκιακῶν πόλεων ἐπεξενέμεθα, μύθοις
τὰ πολλὰ χαίροντες· ἐδὲν γὰρ ἐν αὐταῖς σα-
Φές εὐδαιμονίας ὄραται λείψανον. ἄχρι τῆς
Ἡλιάδος ἀψάμενοι Ῥόδου, τὸ συνεχές τῷ μετα-
ξὺ πλεῖ διαναπαῦσαι πρὸς ὀλίγον ἐκρίναμεν.

Οἱ μὲν ἔν ἐρέται, τὸ σκάφος ἔξελοντές γῃν
ἀνασπᾶσαντες, ἐγγυὲς ἐσκήνωσαν· ἐγὼ δ' εὐ-
τρεπισμένε μοι ξενῶνος ἀπαντικρὺ τῷ Διονυσίῳ,
κατὰ σχολὴν ἐβάδιζον, ὑπερφουῆς ἀπολαύσεως
ὑμπιπλάμενος. ἔσι γὰρ ὄντως ἡ πόλις Ἡλίου,
πρέπον ἔχουσα τῷ θεῷ τὸ κάλλος. ἐκπεριῶν
δὲ τὰς ἐν τῷ Διονυσίῳ σοάς, ἐκάστην γραφὴν
κατῶ-

bes deuertimus, sermonibus plerumque nos oble-
ctantes; nullae enim euidentis in illis Fortuna-
rum spectantur reliquiae; donec sacram Soli Rho-
dum attigimus, ubi perpetuam quae adhuc fue-
rat nauigationem intermittere aliquantum decre-
vimus.

§. Remiges igitur subducto e mari in terram
nauigio, tentoria in proximo habuerunt. Ego
vero, cum hospitium mihi e regione aedis Bac-
chi paratum esset, otiose incedebam, incredibilis
voluptatis fructu implendus. Est enim vere So-
lis vrbs, dignam Deo pulchritudinem habens.
Circumiens autem porticus templi picturam vnam
quam

tur, intelligas ex his, quae infra in *Nau-
igio*, non procul ab initio narrantur. *Gesner.*

κατώπτερον, ἅμα τῷ τέρποντι τῆς ὀψείας, Ἡ-
ρωϊκὰς μύθους ἀνακαθήμενος. σὺ δὲ γὰρ μοι δύο,
ἢ καὶ τρεῖς προσεξήρυσαν, ὀλίγη διαφόρου 7)
πᾶ-

quamque confidero, cum visus oblectatione He-
roicas simul instaurans fabulas. Statim enim duo
aut tres etiam ad me confluebant, qui parua in-
D 2 terces-

7. Ὀλίγη διάφοροι.] Sententiam huius loci ad-
secutus mihi videor, de lectione adhuc du-
bito. Si dedisset auctor ὀλίγη διαφόρη, pla-
ne nihil haereterem. Est enim διάφορον *pre-
tium, pecunia*. Itaque si mutato solum *οι*
in *ου* legere liceat ὀλίγη διαφόρη, plana
erunt omnia. Sed quid si intellectus oritur,
servata librorum lectione, et ὀλίγη διάφο-
ροι sunt *paruo venales*, paruo pretio, minu-
ta pecunia, conducti et operam suam ven-
dentes? Cum enim τὸ διάφορον sit *quod in-
terest*, potest fieri, ut dixerint Graeci ὀλίγη
διάφορος τᾷτο ποιεῖ, *parua mercede hoc fa-
cit*. Sed nondum ausim quidquam adseuerare.
Illud maneat, praesto fuisse homines ex eo
genere, quos Graeci ἐξηγητὰς dixere, vel
περιηγητὰς. Φράσοντας τῶν ἐγχωρίων ap-
pellavit Aeschylus Supp. 501. Siculi Cicero-
nis aetate *mythagogos* vocabant, *qui hospites*
ad ea, quae visenda sunt, ducere solent, et
unumquodque ostendere. Cic. Verr. 4, 59.
Gesner.

πᾶσαν ἰσορίαν ἀφηγέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ καὶ αὐτὸς εἰκασίᾳ προλαμβάνοντα.

Ἦδη δὲ τῆς θύρας ἄλλες ἔχοντι, καὶ διανοομένη μοι βαδίζειν οἴκαδε, τὸ ἥδισον ἐπὶ ξένης ἀπ-
ήντησέ μοι κέρδος, ἄνδρες ἐκ παλαιᾷ χρόνου
συνήθεις, ἧς ἔδ' αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δέκεϊς, πολλὰ
λαίης ἡμῖν ἰδὼν ἐπιφοιτῶντας ἐνταῦθα, τὸν
ἐκ Κορίνθου Χερικλέα νεανίαν, ἐκ ἀμορφον ἔ-
χοντά τι καὶ κομμωτικῆς ἀσκήσεως, ἅτε οἶμα
γυνάκιοις ἐνωραϊζόμενον· ἅμα δ' αὐτῷ καὶ Κάλ-
λικρατίδαν τὸν Ἀθηναῖον, τὸν τρόπον ἀπλοϊ-
κόν. προσηγμένως γὰρ πολιτικῶν λόγων προΐ-
σατο, καὶ ταυτησί τῆς ἀγοραῖς ῥητορικῆς. ἦν
δὲ

tercedente mercedula omnem mihi historiam enar-
rarent, pleraque autem et ipse coniectura prae-
cipiebam.

9. Iam satiatum eram spectaculo, iam domum
ire cogitabam, cum quod iucundissimum est in
peregrina regione lucrum mihi obtigit, viri a
longo inde tempore familiares, quos nec tibi in-
cognitos esse arbitror, qui saepe hic ad me ven-
titantes videris, Corinthium Chariclem iuvenem
non deformem, habentem aliquid illius exercita-
tionis quae formae studet, qui mulierculis, pu-
to, pulcher videri gestiat; et una cum illo Cal-
licratidem Atheniensem, moribus simplicem:
nam ducem veluti se atque antistitem civilium
orationum et forensis illius dicendi facultatis prae-
bebat

καὶ τῷ σώματι γυμνασικὸς, ἔτι δὲ ἄλλο τι μοὶ δοκεῖν τὰς παλαιστράς ἀγαπῶν, ἢ διὰ τὰς παιδικὰς ἐρωτάς· ἔλως γὰρ εἰς τὸτο ἐπτόητο· τῷ δὲ πρὸς τὸ θῆλυ μῖσει πολλὰ καὶ Προμηθεύκατη· ῥᾶτο πόρρωθεν ἔν ιδῶν ἐκότερός με, γήθας καὶ χαρᾶς πλέοι προσέδραμον· εἶθ' ὅποια Φιλῆ, δεξιωσάμενοι, πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν ἐκότερος ἤξιεν με· καὶ Φιλονοικῶντας ὁρῶν περαιτέρω, τὸ μὲν τῆμερον, εἶπον, ὦ Καλλιπράτιδα, καὶ Χαρίκλεις, ἄμφω καλῶς ἔχον ἐσὶν ὑμᾶς παρ' ἐμὲ Φοιτᾶν, ἵνα μὴ πλείω τὴν ἔξιν ἐγείρητε· ταῖς δὲ ἐφεξῆς ἡμέραις, πρὸς γὰρ ἐνταῦθα ἢ τέτταρας διέγνωκα μένειν, ἀμοιβάμενος ἀνδρῶν ἰασητέ· κλήρω διακριθεὶς ὁ πρότερος· δοκεῖ ταῦτα.

Καίσι-

bebat. Sequēbatur vero etiam corporis exercitationes, non aliam ob causam amans, ut mihi videbatur, palaestrae, quam ob puerorum amores, quorum studio plane esset attonitus: odio autem feminei sexus Prometheo maledicebat. Uterque igitur e longinquo me cum conspexissent, gaudio et laetitia pleni accurrunt: tum ut assolet, complexi, ad se quisque venire me postulant. Et ego, ultra modum ambitiose petentes cum viderem, *Hodie, inquam, vos ambo ad me venire optimum fuerit, ne maiorem tollatis rixam; proximis vero diebus, tres enim, hic aut quatuor decreui manere, vicissim mihi coenam praebebitis; uter autem prior, forte, decernetur.* Placent ista.

Καλεμένην μὲν τὴν ἡμέραν εἰσιάσκειν ἐγὼ, τῇ
 δ' ἐπίεση Καλλικρατίδας, εἶτα μὲτ' αὐτὸν ὁ
 Χαρίκλῆς. εὐρών δὴ καὶ παρὰ τὴν ἐξίππιν ἐναρ-
 γῇ τῆς ἐκατέρω διαθέσεως τεκμήρια. ὁ μὲν γὰρ
 Ἀθηναῖος εὐμόρφοις παισὶν ἐξήσκητο, καὶ πᾶς
 οἰκίτης αὐτῷ σχεδὸν ἀγένειος ἦν, μέχρι τῆς πρώ-
 του ὑπογράψεντος αὐτοῖς χνῆ παραμένοντες.
 ἐπείδαν δὲ ἱέλοις αἱ παρειαὶ πυκασθῶσιν, οἰκω-
 νόμοι, καὶ τῶν Ἀθηνησὶ χωρείων κηδεμόνες ἀπε-
 σέλλοντο. Χαρμελὲν γέ μὴν πολὺς ὄρχηστρίδων
 καὶ μεσογυῶν χορὸς εἶπετο, καὶ πᾶν τὸ δομά-
 τιον, ὥς ἐν Θεσμοφορίοις, γυναικῶν μετὸν ἦν,
 ἀνδρὸς δὲ ἄκρῃ παρόντος, εἰ μὴ τι πεινήτιον,
 ἢ γέρον ὑπερῆλιξ ὀψοποιὸς ὀφθεῖη, τῆς χρόνου
 ζήλο-

IO. Itaque illo die conuiuator ego, postidie
 Callicratidas, et post ipsum Charicles. Animad-
 verti autem etiam in conuiuio manifesta animi
 vtriusque indicia. Nam Atheniensis formosis pue-
 ris erat instructus, et unusquisque prope feruus
 illi imberbis, qui nempe, dum prima illos lanu-
 go obumbraret, apud ipsum manerent, cum pri-
 mum vero prima barba densarentur genae, dis-
 pensatores, et villici agrorum in Attica dimitte-
 rentur. Verum Chariclem multus saltatricula-
 rum et musicarum chortus sequebatur, totaque
 domus, velut in Bonae Deae sacris, plena erat
 mulierum, viro plane nullo praesente, nisi forte
 alicubi infans, aut vetulus coquus videretur;
 illius

φαστυπίας ὑπερβαίνοντες ἔχοντες. ἦν μὲν οὖν,
 ὡς ἔφη, καὶ ταῦθ' ἰκανὰ τῆς ἀμφοτέρων γνώ-
 ρης δείγματα. πολλοὶς γὰρ μὲν ἐπ' ὀλίγον ἀ-
 νημαχίᾳ τινὲς ἐπ' αὐταῖς ἐμνήσθησαν, ἄλλ' ὡς
 πέρ τις ἔχειν τι τὴν ζήτησιν. ἀλλ' ἐπεὶ καιρὸς
 ἦν ἀνάγκασθαι, συμπλας ἐδεήσαντας αὐτοὺς
 ἐπηγόμην. διανοεῖτο γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἀπαίρειν
 ὁμοίως ἐμοί.

Καὶ δέξαν ἡμῖν Κνίδας προσερμίσσασθαι καὶ θέαν
 καὶ τὸ Ἀφροδίτης ἰδεῖν πεδισαυτὸς ἱερὸν· ὅ-
 μνείται δὲ ταῦτα τὸ τῆς Πραξιτέλεως εὐχαρείας
 ὄντως ἐπ' Ἀφροδίτον· ἥρμα τῇ γὰρ προσησέχθη-
 μεν, αὐτῆς, ὅμνη, τῆς θεᾶς λιπαρὰ γαλήνη
 πομπή·

illius nempe aetatis, in quam zelotypa suspicio
 non caderet. Erant igitur ista quoque, vti dixi,
 satis aperta sententiae utriusque specimina. Saepe
 autem ad paruum tempus velitationes quaedam
 inter illos commotae sunt, non tamen ut exitum
 haberet disputatio. Verum cum discedendi tem-
 pus esset, navigationis illos socios, quod sic vel-
 lent, assumfi cogitabant enim non minus quam
 ego in Italiam.

11. Et cum placuisset ad Cnidum appellere spe-
 ctaculi causa, et templum Veneris videre cupe-
 remus, celebratur autem in illo Praxiteleae artis
 opus reuera venustum: paulatim ad terram de-
 lati sumus, ipsa, puto, Dea splendida serenitate

πομπησολέσης τὸ σκάφος. ποῖς μὲν ἐν ἄλλοις
ἔμελλον αἱ συνήθειαι παρασκευαῖ. ἐγὼ δὲ τὸ ἐρω-
τικὸν ζεύγος ἐκτέρωθεν ἐξαπαμμένος, κύκλῳ
περίηεν τὴν Κνίδον, καὶ ἀγελασὶ τῆς κεραιευτο-
κῆς ἀκολασίας μετέχων, ὡς ἐν Ἀφροδίτης πό-
λει. σοῦς δὲ Σωστράτη, καὶ τὰλλα, ὅσα τέ-
πειν ἡμῶς ἐδύνατο, πρῶτον ἐμπεριελθόντες,
ἐπὶ τὸν νεὼν τῆς Ἀφροδίτης βαδίζομεν, νῶ μὲν
ἐγὼ τε καὶ Χαρικλῆς πάνυ πρᾶδύμως· Καλλι-
κρατίδας δ' ὡς ἐπὶ θεῶν θήλειαν, ἀκων· ἥδιον
αὖν, οἶμαι, τῆς Κνιδίας Ἀφροδίτης τὸν ἐν Θε-
σπιάς ἀντικαταβάλλοντος ἔρωτα.

Καὶ πῶς αὐθις ἡμῶς ἀπ' αὐτῆς τῆς τεμένης Ἀ-
φροδίδιοι προσέπνευσαν αὔραι. τὸ γὰρ αἰθριον
καὶ

nauigium nostrum deducente. Reliquis in ap-
paratu consueto occupatis, ego amatorium illud
per vtrinque suspensum *ducens brachiis*, in orbem
Cnidum circumibam, non sine risu figulinae la-
sciuiæ, tanquam in Veneris vrbe, particeps. Cum
autem Sostrati porticus, et quæ oblectare nos
poterant reliqua, primum obuiissemus, ad Vene-
ris templum progredimur, nos quidem, id est
ego et Charicles lubenti animo. Callicratides
autem tanquam ad muliebri spectaculum, inui-
tus; qui iucundius, puto, pro Cnidia Venere eum
qui Thespiis est Cupidinem permutatus fuerat.

12. Et ab ipso statim conlepto Veneræ velut
auræ nobis adspirabant. Subdualis enim area
maio-

οὐκ εἰς ἔδαφος ἀγονὸν μάλισα, λίθιον' πλατὺ
 καίαις ἐσρωμένον, ἀλλ' ὡς ἐν' Ἀφροδίτης, ἅπαν
 ἦν γόνιμον ἡμέρων καρπῶν, ἃ ταῖς κόμαις εὐ-
 θαλέσιν ἄγχι πόρρω βρύοντα τὸν πέριξ αἴερα
 συνωρόφεν. περιττὸν γε μὴν ἡ πυκνόκαρπος
 ἐτεθήλει μυρρίνη, παρὰ τὴν δέσποιναν αὐτῆς
 δαφιλῆς πεφυκυῖα, τῶν τε λοιπῶν δένδρων
 ἕκασον, ὅσα κάλλος μετείληχεν. ἐδ' αὐτὰ γέ-
 ροντος ἤδη χρόνῳ πολλὰ καθύαιεν, ἀλλ' ὑπ'
 αἰμῆς σφρεγγῶντα νέοις κλωσὴν ἦν ὦρια. τῆτοις
 δ' ἀνεμέμικτο καὶ τὰ καρπῶν μὲν ἄλλως ἀγο-
 γα, τὴν γ' εὐμορφίαν ἔχοντα καρπὸν, κυπα-
 ρίττων γε καὶ πλατανίσων αἰθέρια μήκη, καὶ
 σὺν

maiores partem non in sterile solum politis la-
 pidum tabulis stratas, sed tanquam in Veneris
 sacro totum erat mansuetorum fructuum fertile,
 quum arbores viridentibus comis in longinquum
 usque exuberantes, circumiectum aërem quasi
 tecto concluderent. Praeter caeteras illa denso
 fructu myrtus suam apud heram vigeat, felici-
 ter enata, reliquarumque arborum unaquaeque,
 quotquot pulchritudinem sortitae sunt. Neque
 illas longae aetatis canities reddiderat marcidas,
 sed sub ipso maturitatis fastigio novis luxuriantes
 ramis tempestivae erant. His immixtae erant ste-
 riles alioquin, sed pulchritudinem pro fructu
 habentes, cupressorum platanorumque procerita-

τὸν αὐτὰς αὐτόμολος Ἀφροδίτης, ἥ τῃς ὁδοῦ
 πάλαι Φυγὰς Δάφνη. πάντ' ἡ γὰρ μὴν δένδρα περ
 ῥηπλῆγδην ἡ Φίλεως προσέρπηε κίττος· αἰμ-
 φιλαφεῖς τε αἰπελοὶ πυκνοὶς κατήρτηντο βό-
 τρυσι· τερπνοτέρα γὰρ Ἀφροδίτῃ μετὰ Διο-
 νύσῃ, καὶ τὸ παρ' αἰμφοῖν ἡδὺ, σύγκρατον· εἰ-
 δ' ἀπαεὺς θυθεῖον ἀδύλαον, ἦττον εὐφραίνουσαν.
 ἦν δ' ὑπὸ ταῖς ἀγῶν παλινσκοίῃς ἔλαις ἰλαραῖς
 καλῶν ποτῶν ἐνασιᾶσθαι θέλασιν, εἰς αὐτῶν μὲν
 ἀσκητῶν σπανίως ἐπεφαιτῶν 8) τινὲς· ἀδρόος
 δ' αὖ

tes aëriæ, et cum illis transfuga iam Veneris
 olim fugitiua eius Deæ, Ianus. Verum ad
 vnamquamque arborem ambitiose amatoria illa
 hedera adreperat. Densis vitibus crebrae pen-
 debant vuæ, iucundior quippe cum Baccho Ve-
 nus, miscerique se, quod utrinque suavitè est,
 patitur, seiuncti a se inuicem minus oblectant.
 Erant, quæ densior umbrofiorque filua, hilares
 coenationes pro his, qui conuiuia ibi agitare
 vellent, in quos vibrationum hominum rara qui-
 dam ventitabant, frequens autem popularium
 turba.

8. Ἀσκητῶν σπ. ἐπεφ.] Τὰς ἀσκητὰς et τὰς πο-
 λιτικὰς ita distingui posse putabam, vt ipsum
 ἀσπ et πόλις differant. Nempe ἀσπ urbs
 est, caput rerum, πόλις ciuitas, quæ multo
 patet latius. Ἀστικοί, urbani vt sit, negli-
 gebant, cuius quotidiana erat copia; reliqui
 ciues et populares, aliquantulum remotiores,
 tanto

δ' ὁ πολιτικός ὄχλος ἐπαινεῖ, ὅτι τῶν Ἀφροδισιάζοντες.

Ἐπὶ δ' ἰκανῶς τοῖς φυτοῖς ἐτέρφθημεν, εἴσω τῶ νοῦ παρήκαμεν. ἡ μὲν ἔν θεός ἐν μέσῳ καθίεσται, Παρίως δὲ λίθῳ δαίδαλμα κάλλος ὑπερήφανον καὶ σεσηρότι γέλωτι μικρὸν ὑπομετανώσα. πᾶν δὲ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀκαλύπτον, ἔδαμνας ἐσθῆτες ἀμπεχέσης, γεγύμναται, πλὴν ὅσα τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ τὴν αὐτῶ λελυθότως ἐπικρύπτειν. τοσῶτα γε μὴν ἡ δημιουργὸς ἰσχύσει τέχνη, ὥστε τὴν ἀντίτυπον ἄτω καὶ παρτερῶν τῶ καὶ φύσιν ἐκείνης μέλεσιν ἐπιτρέψειν. ὁ γοῦν Χαριλῆς, ἐμμανὲς τι καὶ παρά-

turba festos ibi dies, re quidem vera Veneri operantes, obibant.

43. His plantis satis oblectati, intus in ipsum templum ingressi sumus. Dea igitur in medio collocata est, e Pario marmore, pulcherrimum ac superbum opus, rictu aliquantulum hiascente subridens. Omnis autem illius pulchritudo nihil tecta, vestitu nullo circumposito, nudata est, nisi quod altera manu pubem furtim occultat. Tantum quidem ars statuaria hic valuit, ut dura adeo et valida lapidis natura membris omnibus decora videatur. Charicles igitur, quasi furibun-

tanto obibant diligentius, quoties ad urbem essent. *Gefurr.*

παράφορον ἐμβοήσας, Εὐτυχέστατος, εἶπε,
θεῶν ὁ διὰ ταύτην δεθεὶς Ἀρης, καὶ ἅμα προσι-
δραμῶν, λιπαροῖς τοῖς χεῖλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυ-
νατὸν ἐκτείνων τὸν αὐχένα, κατεφίλει· αὐτῇ
δ' ἐφ'esως ὁ Καλλικρατίδας κατὰ γέν' ἀπεθαύ-
μαζεν. ἔσι δ' ἀμφίδυρος αὐτῆς, ὁ νεῶς, καὶ
τοῖς θέλπει τὴν θεὸν ἰδεῖν ἀκριβῶς, καὶ κατὰ
νότα, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθαύμαστον ᾖ. δι'
εὐμαρείας οὖν ἐσι τῇ ἑτέρᾳ πύλῃ παρελθούσῃ,
τὴν ὀπισθεν εὐμορφίαν διατρεῖσαι.

Δόξαν ἔν ὅλῃν τὴν θεὸν ἰδεῖν· εἰς τὸ κατὰ-
πιν τῷ σῆκῳ περιήλθομεν. ~~καὶ~~ ἀνοίγεισθαι τῆς
θύρας ὑπὸ τῷ κλειδοφύλακος εἶναι πεπιστευμέ-

v8

ribundum quiddam alienata mente exclamans,
Beatissimus, inquit, *Deorum vincit propter hanc*
Mars! et accurrens simul adpressis labiis, protensa
quantum poterat ceruice, illam deosculatur. At
silentio adstans Callicratides intra animum admi-
ratur. Est autem vtrunque aperta illius aedícula,
volentibusque accurate contemplari Deam licet,
a tergo etiam et sic, ut nulla eius pars admira-
tioni non exponatur. Facile ergo est per alte-
ram ianuam accedentibus eam etiam, quae a ter-
go est, pulchritudinem perspicere.

14. Cum ergo placuisset, totam videre Deam,
ad posticum aedicolae transiimus. Tum aperta
ianua per mulierculam, cui clavum credita cu-
stodia

τε ἑταίρῳ, θαμβος αἰφνίδιον ἡμᾶς εἶχε τοῦ
 κάλλους. ὁ γὰρ Ἀθηναῖος, ἡσυχῇ πρὸ μικροῦ
 βλέπων, ἐπεὶ τὰ παιδικὰ μέρη τῆς θεᾶς κατώ-
 πτευσεν, ἀθρόως πολὺ τῷ Χαρίκλέους ἐμμανέ-
 σερον ἀνεβόησεν, Ἡράκλεις, ὅση μὲν τῶν με-
 ταφρένων εὐθυμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ
 λαγόνες, ἀγμάλισμα χειρὶ πληθες, ὡς δ' εὐπε-
 ρίγραφοι τῶν γλατῶν αἱ σάρκες 9) ἐπικυρτῶν-
 ται, μὴτ' ἀγαν ἐλλίπεῖς αὐτοῖς ὀστέοις προσε-
 σαλμένοι, μήτε εἰς ὑπερογκον ἐκσχυμένοι πύο-
 τητα· τῶν δὲ τοῖς ἰσχύοις ἐνεσφραγισμένων ἐξ-
 ἑατέρων τύπων, ἐκ ἂν εἴποι τις ὡς ἡδὺς ὁ γέ-

λως;

stodis erat, subitus nos stupor ad tantam pulchri-
 tudinem corripuit. Atheniensis igitur, qui otio-
 se paullo ante spectasset, pueriles Deae partes
 contemplatus, repente furiosius etiam quam Cha-
 ricles exclamavit, *Hercules! quanta dorso concin-
 nitas, quam aptum ad amplexandum manusque im-
 plendas latus. Quam venuste circumscriptae clunium
 carnes sinuantur, neque deficientes nimium, et ipsis
 adstrictae ossibus, neque in nimiae molis pinguedi-
 nem effusae. Lacunarum autem, coxis ipsis virin-
 que impressarum, nemo dixerit quam suavis sit vi-*
 sis;

9. Αἱ σάρκες] Sic solet plurali numero efferri
 σάρξ, quando de musculis est sermo. vid.
 Foëf. Oecon. Hippocr. Sed et generaliter de
 partibus mollioribus; vid. peculiarem Hip-
 pocratis Librum περὶ σαρκῶν. Rottm.

λως, μηρὺ τε καὶ κνήμης ἐπ' εὐθὺ τέταμένης
 ἄχρι ποδός, ἠκριβωμένοι ῥυθμοί. τοῦτος ἄρα
 Γανυμήδης ἐν ἄρανι Διὶ τὸ νέκταρ ἡδίων ἐγχεῖ
 παρὰ μὲν γὰρ Ἡβης ἐκ' αὐτῷ διακοιναμένης
 ποτὸν ἐδεξάμην. ἐνθεασιαῶς ταῦτα τῷ Καλλι-
 κρατίδῃ βοῶντος, ὁ Χαρικλῆς ὑπὸ τῷ σφόδρα
 θάμβει ὀλίγου δέιν' ἐπεπήγει, τακτὸν τι καὶ
 ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασι πάθος ἀνυγραίνων.

Ἐπεὶ δὲ τῷ θαυμάζειν ὁ κόρος ἡμᾶς ἀπήλλα-
 ξεν, ἐπὶ θατέρῃ μηρῷ σπῖλον εἶδομεν, ὥσπερ
 ἐν ἐσθῇτι κηλὶς. ἤλεγχε δ' αὐτῷ τὴν ἀμορφίαν
 ἢ περὶ τᾶλλα τῆς λίδος λαμπρότης. ἐγὼ
 μὲν ἂν πιθανῇ τᾶληθές εἰκασίᾳ τοπάζων, φύ-
 σιν ὦμην τῷ λίδος τὸ βλέπόμενον εἶναι. πάθος
 γὰρ

*sus; femorisque et tibiae recta linea ad pedem usque
 prorensae quam exacta proportio. Talis igitur Ga-
 nymedes in coelo Ioui nectar ob id ipsum suavitatis
 infundit: ab Hebe equidem ministrante potum non
 acceperim. Fanatico more ista clamante Callicra-
 tide, prae nimio stupore Charicles tantum non
 dirigit, molli quadam tabe se diffluere natan-
 tibus oculis confessus.*

15. Cum vero ipsa fatietas videndi admiratio-
 nem absterfisset, labem in altero femore vidimus,
 ut in veste maculam, cuius deformitatem reliquus
 saxi candor argueret. Atque ego quidem proba-
 bili coniectura verum colligens, lapidis ingenium
 esse, quod videbamus, putabam. Neque enim
 haec

γὰρ ἡδὲ τῶν ἐστὶν ἔξω. πολλὰ δὲ τοῖς κατ'
 ἄκρον εἶναι δυναμένοις καλοῖς, ἡ τύχη παρεμ-
 ποδίζει. μέλασθαι ἂν ἐσπιδῶσθαι Φυσικὴν τι-
 να κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τῶτο τῷ Πραξι-
 τέλῳ εἰδόμενον, ὅτι τῷ λίθῳ τὸ δύσμορφον,
 καὶ τοῖς ἥττον ἐλέγχεσθαι δυναμένοις μέρεσι
 ὑπέκρυψεν. ἡ δὲ παρεστῶσα πλησίον, ἡμῶν ζά-
 κορος ἀπίστου λόγου κακὴν παρεδωκεν-ισορίαν.
 ἔφη γὰρ ἂν ἀσήμε γένεσθαι νεανίαν (ἡ δὲ πρῶτος
 ἀκόνυμον αὐτὸν ἐσίγησε) πολλὰν ἐπιφοιτῶν-
 τα τῷ τεμένει σὺν δειλαίῳ δαίμονι ἐρασθῆναι
 τῆς θεᾶς, καὶ πανήμερον αὐτὸν ἐνδιατρίβοντα
 τῷ ναῷ, κατ' ἀρχὰς ἔχον δεισιδαίμονος ἀγ-
 γείας.

haec talia quoque morbi et vitii omnis expertia
 sunt, multumque his, quae summo gradu pul-
 chra esse poterant, fortuna obstat. Nigrum ergo
 naturalem quendam naevum adspersum ratus, in
 hoc ipso admirabar Praxitelem, qui deforme illud
 in lapide in iis partibus, quae minus deprehendi
 possent, abscondisset. Verum adstans prope nos
 aeditima incredibile dictu novamque nobis hi-
 storiam tradidit. Narrabat enim, genere non
 ignobili iuvenem, (nomen ut reticeatur, ipsam
 fecisse actionem) qui saepe in templum hoc ven-
 titarent, in amorem Deae malis auspiciis incidisse,
 qui cum totos dies in templo transigeret, initio
 superstitiosae venerationis opinionem sustinuisse.

σείας δόκησιν. ἔκ τε γὰρ τῆς ἐωθινής κοίτης, πρὸν προλαμβάνων τὸν ἄρθρον, ἐπεφοίτα, καὶ μετὰ, δύσιν ἁκῶν ἐβάδιζεν οἴκαδε, τὴν δ' ὅλην ἡμέραν ἀπαντικρὺ τῆς θεᾶς καθεζόμενος, ὁρθεὺς ἐπ' αὐτὴν διηγεκῶς τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπήρεισεν. ἄσημοι δ' αὐτῷ ψιθυρισμοί, καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς ἐρωτικῇ διεπεραίνοντο μέμψας.

Ἐπειδὴν δὲ καὶ μίθρᾳ τῷ πάθους ἑαυτὸν ἀποβακόλῃσιν θελήσειε, πρᾶσαιπὼν, τῇ δὲ τραπέζῃ τέτταρας ἀσραγάλας Λιβυκῆς δορκὸς ἀπαριθμήσας, διεπέττευσεν τὴν ἐλπίδα· καὶ βαλὼν μὲν ἐπὶ σκοπῶ, μάλας δ' εἴ ποτε τὴν θεὸν αἰκτὴν εὐβολήσειε, μηδενὸς ἀσραγάλου πεσόντος ἴσως.

Ex ipso enim cubili mane, occupata multum aurora, ventitabat, et post occasum denique inuitus domum redibat, totumque diem ex aduerso Deae residens, rectos in eam perpetuo oculorum coniectus defigebat. Obscuri autem sermones illi, et furtiui sermonis amatoriae querelae peragebantur.

16. Si quando vero fallere parumper amorem suum vellet, allocutus ante Deam, atque quatuor talis de dama Africana in mensam numeratis, iactu spem suam experiebat. Et si ex sententia iactasset, maxime, si quando ipsam Deam (*Venerem*) iecisset, nullo talo eadem facie cadente, adora-

ἴσῳ σχήματι, προσεκύνει, τῆς ἐπιθυμίας 10)
 τεύξεσθαι νομίζων· εἰ δ' ὅποῖα Φιλῆ, Φαύ-
 λως κατὰ τῆς τραπέζης ῥίψειεν, εἰδ' ἐπὶ τὸ
 δυσφημότερον ἀνασᾶν, ὅλη Κνίδω καταρώμε-
 νος, ὡς ἐπ' ἀνημέσῳ συμφορᾷ, καὶ κατηφῆι,
 καὶ δι' ὀλίγου συναρπίσας, ἐτέρῳ βόλῳ τὴν
 πρὶν ἀσυχίαν ἐθεράπευεν. ἤδη δὲ πλεόν αὐτῷ
 τὰ πάθος ἐρεθιζομένα, τοῖχος ἅπας ἐχαράσ-
 σεντο, καὶ πᾶς μαλακὸν δένδρε Φλοιὸς Ἀφροδί-
 τῃν καλὴν ἐκήρυσσεν. ἐτιμᾶτο δ' ἐξίσου Διὶ
 Πραξιτέλῃς, καὶ πᾶν ὃ, τι κειμήλιον εὐπρεπὲς
 οἴκοι φυλάττατο, τὸτ' ἦν ἀνάθημα τῆς Θεοῦ.

πέρας

adorabat, suae se cupiditatis compotem futurum
 putans; Sin, vt fieri solet, male iactasset in men-
 sam; iique sinistro omine starent, toti maledi-
 cens. Cnido, tanquam in tristi et incurabili cala-
 mitate; interiecto tamen paruo tempore corri-
 piens denuo, priorem infelicitatem emendabat.
 Iam vero magis irritato morbo, paries insculpi
 omnis, vnusquisque arbusculae mollis cortex
 pulchram Venerem praedicare, aequo ac Iupiter
 in honore esse Praxiteles; si quid domi pretiosum
 et decens repositum custodiret, donarium offerri
 Deae.

10 Ἐπιθυμίας] ἐπιθυμίαν potissimum esse de-
 siderium Venerum, amorem impurum hoc Lu-
 ciani, aliisque testimon. docet *Elfner*. ad
Apor. XVIII, 14. *Reitz.*
Luc. Op. T. V. E

πέρας αἱ σφοδραὶ τῶν ἐν αὐτῷ πέθων ἐπιτά-
σεις ἐπενόηθησαν. εὐρέθη δὲ τόλμα τῆς ἐπι-
θυμίας μαζροπός. ἤδη γὰρ ἐπὶ δυσὶν ἡλίσκί-
νοντος, κρέμα λαθὼν τὰς παράντας ὀπισθετῆς
θύρας παρεισερένη, καὶ σὰς ἀφανὲς ἐνδοτάτας
σχεδὸν εἰς ἀναπνέων ἡτρέμα, συνήθως δὲ τῶν
ζακόνων ἔξωθεν τὴν θύραν ἐφελκυσσάμενων, ἐν-
δον ὁ καινὸς Ἀγχίσης καθοῖρκετο. καὶ τί γὰρ
ἀγρήτε νυκτὸς ἐγὼ τόλμαν, ἢ ἄλλος, ἐπ' ἀπει-
ρὰς ὑμῖν διηγᾶμαι; τῶν θρωπικῶν περιπλοκῶν
ἔχνη ταῦτα μεθ' ἡμέραν ὠφθη, καὶ τὸν σπί-
λον εἶχεν ἡ θεὸς, ὣν ἔπαθεν, ἐλεγχον. αὐ-
τὸν γε μὴν τὸν νεανίαν, ὡς ὁ δημῳδὸς ἰσορεῖ
λόγος, ἢ κατὰ πετρῶν, Φασιν, ἢ κατὰ πε-
λαγίε

Deae. Tandem vehemens desideriorum illius con-
tentio expetit in amentiam; ac praesto est, quae
cupiditati lenocinetur, audacia. Iam enim ad
occasum inclinato sole, sensim, clam praesenti-
bus, post ianuam correpsit, et stans occultus in
penitissimo angulo, vix respirans se continuit.
Aeditimis autem pro more extrorsum ad se ia-
nuam trahentibus, intus Anchises novus inclu-
ditur. Et, quid enim infandae noctis facinus
aut ego aut alius accurate enarret? amplexatio-
num amatoriarum vestigia isthaec interdum con-
specta sunt, et maculam habet Dea eorum quae
passa est indicium. Ipsum quidem adolescentem,
ut popularis fert sermo, aut per petras, aiunt,
aut

λαγίη κύματος ἐνεχθέντα, παντελῶς ἀφανῆ γενέσθαι.

Ταῦτα τῆς ζανόρα διηγεμένης, μεταξύ τοῦ λόγου διαβοήσας εἶπεν ὁ Χαρίκλῆς, Οὐκοῦν τὸ θῆλυ, καὶν λίθινον ἤ; Φιλεῖται. τί δ' εἴ τις ἔμψυχον εἶδε τοιοῦτο κάλλος; ἄρ' ἐκ ἂν ἡ μία νύξ τῶν τῷ Διὸς σκήπτρων ἐτιμᾶτο; μειδιάσας δὲ ὁ Καλλικρατίδας, Οὐδέπω, Φησὶν, ἴσμεν, ὦ Χαρίκλεις, εἰ πολλῶν ἀνεσόμεθα τοιούτων διηγημάτων, ὅταν ἐν Θεσπιάϊς γενώμεθα. καὶ νῦν δὲ τῆς ὑπὸ σὺ ζηλεμένης Ἀφροδίτης ἐναργές ἐστι τῷ τοιοῦτο δαῖγμα· πῶς; ἐρομένε τῷ Χαρίκλέει, ἄγαν πιθανῶς μοι ἔδοξε λέγειν ὁ Καλλι-
κρατί-

aut in pelagios fluctus praecipitem, omnino e conspectu hominum abiisse.

17. Haec narrante aeditima, clamore sermonem illius interpellans Charicles. Ergo, ait, femina, si vel e lapide sit, amatur! Quid vero si quis animatam eiusmodi pulchritudinem videat? Nonne una illius nox Iovis sceptris aestimetur? Subridens autem Callicratides, Nondum, inquit, Charicles novimus, an multas id genus narrationes audituri simus, cum erimus Thespiis. Et nunc iam ipsius, quam tanto opere admiraris, Veneris manifestum est hoc documentum. Qui istuc? interrogante Charicle, probabili admodum sermone uti mihi visus est Callicratides, cum diceret,

κρατίδας· ἔφη γάρ, ὡς ὁ ἔρασθεὺς νεανίας, πᾶν
 νύχθ' σχολῆς λαβόμενος, ὥσθ' ἔλην παῖ πάθος
 ἔχειν ἐξουσίαν κερεσθῆναι, παιδικῶς τῷ λίθῳ
 προσωμίλησε, βεληθεὶς, αἰδ' ὅτι, μηδὲ πρέ-
 σθαι εἶναι τὸ θῆλυ. πολλῶν ἔν' ἀκρίτων ἀφυ-
 λακτεμένων λόγων, τὸν συμμιγῆ καταπαύσας
 ἐγὼ θόρυβον, Ἄνδρες, εἶπον, ἑταῖροι, τῆς κα-
 τὰ κόσμον ἔχεσθε ζητήσεως, ὡς εὐπρεπὴς ἐστὶ
 νόμος παιδείας. ἀπαλλαγέντες ἔν' τῆς ἀτάκτῃ,
 καὶ πέρρας ἀδὲν ἐχέσης Φιλόνεκίας, ἐν μέρει ὑπὲρ
 τῆς αὐτὸς ἑαυτῆ' δόξης ἐκότερος ἀποτενάσθε·
 καὶ γὰρ ἀδέπω καιρὸς ἐπὶ ναῦν ἀπιέναι· τῇ δὲ
 σχολῇ καταχρησέσθαι εἰς ἰατρίαν, καὶ μετὰ τέρ-
 ψεως ὠφελῆσαι δυναμένην σπεδὴν. ὑπεκστάν-
 τεσ

*Amatorem illum iuuenem, totius noctis otiosam usu-
 ram noctum, adeo ut integram exsuffandae cupidi-
 tatis facultatem haberet, puérilem in modum saxo
 se applicuisse, qui vellet, scilicet neque anteriori
 eam parte esse feminam. Multis igitur indiscretis
 incaute prolatis sermonibus, promiscuum ego tu-
 multum sedans, Viri, inquam, sodales, mode-
 stum seruare disputandi ordinem, et venusta lex est
 eruditionis. Relicta ergo perturbata illa et exitum
 habente nullum rixa, per vias pro sua quisque sen-
 tentia contendite. Etenim tempus nondum adest
 eundi ad nauim; otio autem abutamur ad hilarita-
 tem, et ad eiusmodi, quod cum delectatione prodesse
 etiam queat, studium. Egressi itaque templo, (quan-
 do*

τες ἂν τῷ ἑσώ (πολὺς γὰρ ὁ κατ' εὐσέβειαν ἐπι-
φοιτῶν ὄχλος) εἰς ἓν τι τῶν συμποσίων ἀπο-
κρίσθαι, ὅπως δὲ ἡρεμίας ἀκρίβειαν τε καὶ λέγειν
ἂν βεβημένοις, ἐξῆν· μεμνήσθαι δ' ὡς ὁ
πῆμαρον ἡττηθεὶς ἐκ' ἐτ' αὐθις ἡμῖν περὶ τῶν
ἰσχυρῶν διαβλήσει.

Καλεῖται δὲ ταῦτα λέγειν, καὶ συγκατανε-
σθῆναι, ἐξήκειν, ἐγὼ μὲν ἡδόμενος, ἀδεμιάς
με πιασέας Φροντίδας· οἱ δ' ἐπὶ συννοίας, με-
γάλην ἐν ἐαυτοῖς σκέψιν ἄνω καὶ κάτω κυκλῶν-
τες, ὡς περὶ τῆς προπομπίας ἀγωνιζόμενοι Πλα-
ταιᾶσιν II). ἐπεὶ δ' ἤνομεν εἰς τὴν συνηρεφῆς
καὶ

*do quidem multa turba religionis caussa adfluit) in
coenationum unam deuertamus, ut otiose audire et
dicere, quaecumque libuerit, liceat. Memento te
autem, qui hodie victus fuerit, eum non amplius
de iisdem rebus molestum nobis futurum.*

18. Recte ista dicere visus sum, et comprobantibus illis egressi sumus, laetus ego, quem cura nulla angere: at isti cogitabundi, qui magnam intra se commentationem sursum deorsum voluerent, quasi de pompae ducatu Plataeis decertaturi. Cum autem delati essemus ad tecta vindi-

E 3

que

II. Περὶ τῆς προπομπίας — Πλαταιᾶσιν]
Referas forte hoc certamen ad Daedala, solenne Plataeensium, de quo *Pausan.* Boeot.
p. 547, 38. κληρῶνται, καὶ ἦντινα τάξιν
τὴν πομπὴν ἀνώξασι κ. τ. λ. unde forte
colli-

καὶ παλίνσκιον, ὦρα θέρας, ἀναπαυζήριον, Ἡ-
δὺς, εἰπὼν, ὁ τόπος, ἐγὼ. καὶ γὰρ οἱ κατὰ
κορυφὴν λιγυρὸν ὑπερηχᾷσι τέττιγες, ἐν μέσῳ
πάνυ δικαστικῶς καθεζόμεν, αὐτὴν ἐπ' αὐταῖς
Ὀφρύσει τὴν Ἡλιαίαν ἔχων. προθεῖς δ' ἀμφο-
τέροις κλῆρον ὑπὲρ τῆ, τίνα χρὴ πρῶτον εἰπεῖν,
ἐπειδὴ Χαρικλῆς ἐλελόγχει πρότερον, εὐθὺς
ἐνάρχουσθαι τῆ λόγῳ διεκελευσάμην.

Ὁ δὲ τῇ δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀνατρέψας, ἡ-
συχῇ, καὶ μικρὸν ἐπισχῶν, ἄρχεται τῇ δέ πῃ,
Σέ, δέσποινα τῶν ὑπὲρ σῆ λόγων, Ἀφροδίτη,
σέ βοηθὸν αἱ ἐμαὶ δεήσεις καλῶσιν. ἅπαντι μὲν
γάρ

que et umbrosa ipso aestatis tempore sedilia, sua-
vis locus, dicens ego, etenim in cacumine iuncun-
dum quiddam cicadae strepunt, in medio, plane
iudicis in morem, confedi, ipsam in ipsis super-
ciliis Heliaeam praeferens. Cum vero fortem
vtrisque, de eo, vter prior diceret? proposuis-
sem, et Charicles priorem locum sortitus esset,
eum statim ingredi orationem iussi.

19. At ille dextra mulcens faciem, aliquan-
tum cunctatus, sic fere exorsus est: Te, Domi-
na, caussae pro te, Venus, dicendae, adiutri-
cem preces meae aduocant. Cuicumque enim
operi,

— colligas contentiones de ordine illius pom-
pae olim fuisse. *Gesner.*

γὰρ ἔργῳ, καὶν βραχὺ τῆς ἰδίας παιδῆς ἐπιστά-
 ξης, τελειότατόν ἐστιν, οἱ δ' ἐρωτικοὶ λόγοι
 περιττῶς σκ. λέονται· σὺ γὰρ αὐτῶν γησιω-
 τάτη μήτηρ· ἴθι δὴ γυναιξὶ συνήγορος, ἡ θή-
 λεια· χάρισαι δὲ καὶ τοῖς ἀνδράσι μένειν ἀρρε-
 σιν, ὡς ἐγεννήθησαν. ἔγωγ' ἂν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ
 τῆς λόγου, τὴν προμήτορα, καὶ πάσης γενέσεως
 πρωτόρριζον, ὣν ἀξιῶ, μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι·
 λέγω δὲ τὴν ἱερὰν τῶν ὅλων φύσιν, ἡ τὰ πρῶ-
 τα πηξάμενη σοιχεῖα τῆς κόσμου, γῆν, αἶρα,
 πῦρ, ὕδωρ, τῇ πρὸς ἀλλήλα τέτων ἐπικράσει
 πᾶν ἐξωσγόνησεν ἑμψυχον. ἐπισαμένη δ' ὅτι
 θνητῆς ἐσμεν ὕλης δημιούργημα, καὶ βραχὺς χρό-
 νος

operi, vel paruum quiddam tuae suadetae, ad-
 sperferis, illico perfectissimum est. Amatorii au-
 tem sermones praeter caetera te indigent, tu enim
 germanissima illorum mater. Veni sane aduo-
 cata mulieribus, quae es ipsa femina. Largire
 viris, ut mares manere velint, prout nati sunt.
 Equidem in principio statim orationis primam
 matrem, primam generationis omnis radicem,
 eorum quae vera esse censeo, testem aduoco,
 sanctam illam dico vniuersorum naturam, quae
 prima cogens et concilians mundi elementa, ter-
 ram, aëra, ignem, aquam, horum ad se inui-
 cem commissione animata omnia ad vitam gene-
 ravit. Quod vero sciret, mortalis nos materiae

νοσ δ' τῆς ζῆς ἐκάζω καθεύματα, τὴν ἐτέραν
 φθορὰν ἄλλου γένεσιν ἐμηχανήσατο, καὶ τῷ
 θνήσκοντι τὸ τιμώμενον ἀντεμέτρησεν, ἵνα
 τὰς παρ' ἀλλήλων διαδοχαῖς εἰς τὸν αἰὶ χρόνον
 ζῶμεν, ἔπει δ' ἦν ἄπορον ἐξ ἐνὸς τι γεννᾶσθαι,
 διπλὴν ἐν ἐκάζω φύσιν ἐμηχανήσατο. τοῖς μὲν
 γὰρ ἄρρεσιν ἰδίας καταβολαῖς σπερμάτων χα-
 ρισαμένη, τὸ θῆλυ δ' ὥσπερ γονῆς τι δοχαῖαν
 ἀποφῆνασα. κοινὸν ἔν' ἀμφοτέρω γένει πόθον
 ἐγχερασάμενη, συνέζευξεν ἀλλήλοις θεσμόν ἀ-
 νάγκης ὅσιον, κατὰ γράψασα μένειν ἐπὶ τῆς οἰ-
 κείας φύσεως ἐκότερον, καὶ μήτε τὸ θῆλυ πα-
 ρὰ φύσιν ἄρρενᾶσθαι, μήτε τ' ἄρρεν ἀπρσιῶς
 μαλα-

opificium esse, et breue viuendi tempus fato vni-
 cuique assignatum, vt vnus interitus generatio
 alterius esset machinata est, et pro his, quae mo-
 riuntur, ea quae nascuntur adinuenta est, vt mu-
 tuis successionibus perpetuo tempore viuamus.
 Cum autem fieri non posset, ex vno vti quid-
 quam nasceretur, duplicem in vnoquoque ge-
 nere naturam machinata est, maribus suas femi-
 num coniectiones largita, feminam autem velut
 receptaculum geniturae constituens. Cum igitur
 commune vtrique generi desiderium admi-
 scuisset, ea sibi inuicem copulauit, sacra necessi-
 tatis lege praescripta, vt in sua vnumquodque
 natura maneat, et neque muliebne genus praeter
 naturam affectet virilia, neque indecenter virile
 molle-

μυλοκρίζεσθαι. διὰ τῷ αἰ. σὺν γυναιξὶν ἀνδρῶν ὁμιλίᾳ, μέχρη δεῦρο πᾶν ἀνθρώπινον βίον ἀθανάτοισι διαδοχαῖς φυλάττασιν· ἐδείς ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς αὐχεῖ γενέσθαι.····· δυοῖν δ' ὀνομάτοιιν σεβασμίῳιν πᾶσαι τιμαὶ μένεσιν, ἐξίσκ πατρὶ μητέρα προσκυνῶντων.

Κατ' ἀρχαῖς μὲν ἔν' ἔθ' ἡρωϊκὰ φρονῶν ὁ βίος, καὶ τὴν γείτονα θεῶν σέβων ἀρετὴν, οἷς ἐνόμοθ' ἔτῃσεν ἡ φύσις ἐπετάσχει, καὶ κατ' ἡλικίας μέτρα γυναιξὶ ζευγνύμενοι, γενναίων πατέρες ἐγγίγοντο τέκνων. κατὰ μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἐκείνῃ τῷ μεγέθει ἐς τὰ τῆς ἡδονῆς καταβαίνων βάρεσθαι, ξένας ὁδὰς καὶ παρηλαγμένας ἀπολαύ-

mollescat. Itaque virorum cum mulieribus consuetudo, ad hunc diem immortalibus humanam vitam successionibus custodit. Neque enim quicumque vir ex viro se natum gloriatur: duobusque nominibus venerabilibus honores omnes tribuuntur, *hominibus* ex aequo patri matrem etiam adprantibus.

20. Initio igitur, cum Heroicis adhuc sententiis viverent homines, et vicinam Deorum virtutem colerent, legibus a natura constitutis obtemperarunt, et pro aetatis modo coniuncti mulieribus, generosorum patres liberorum facti sunt. Paulatim vero vita ab illa magnitudine ad voluptatis barathra se demittens, novas *quasdam* vias

ἀπολαύσεων ἔτεμεν. εἴθ' ἡ πάντα τολμᾶσα
 τρυφή τὴν Φύσιν αὐτὴν παρηνόμησε· καὶ τις
 ἄρα πρῶτος ὀφθαλμοῖς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς θῆ-
 λυ, δυσὶν θάτερον, ἢ τυραννικῶς βιασάμενος,
 ἢ πείσας πανέργως· συνῆλθε δ' εἰς μίαν κοί-
 την μία Φύσις· αὐτὰς δ' ἐν ἀλλήλοις ὀρώντες,
 ἄθ' αὖ δρώσιν, ἄθ' αὖ πάσχεσιν, ἠδὲντο· κα-
 τὰ πετρῶν δέ, Φασιν, ἀγόνων σπείραντες, ὀ-
 λίγης ἡδονῆς ἀντικατηλλάξαντο μεγάλην ἀδοξίαν.
 Τούτοις γε μὴν 12) εἰς τοσοῦτον τυραννικῆς
 βίας ἡ τόλμα προέκοψεν, ὡς μέχρι σιδήρεω τὴν
 Φύσιν

et immutatas fruendi secuerunt. Deinde luxuria
 nihil non audens naturae ipsam legem violauit.
 Atque aliquis igitur primus ita marem oculis ut
 feminam intuitus, alterutrum horum, aut ty-
 rannico eum more violauit, aut callidis persua-
 sionibus induxit: intrauitque cubile vnum vnus
 sexus: cumque se alterum in altero quisque vide-
 ret, neque quae facerent, neque quae paterentur,
 erubescabant, atque per sterilia, quod aiunt, saxa
 seminantes, pro parua voluptate magnam perma-
 tabant infamiam.

21. Nonnullis quidem eo usque violentiae ty-
 rannicae processit audacia, ut ferro etiam sacri-
 lego

12. Εἰποῖς γε μὴν] Inconcinna et absurda le-
 ctio. Aldina non melius τέτοις. Legen-
 dum ἐνίοις γε μὴν, ut interpretatus sum.
 Gesner.

φύσιν ἰεροσυλῆσαι· τῶν δ' ἄρρενων τὸ ἄρρεν ἐκ-
 κενώσαντες, εὖρον ἡδονῆς παρέλκοντα μέτρα
 εἰδ' ἀθλοποιῶν δυσυχεῖς, ἵν' ἐπιπλέον ὥσι παῖ-
 δες, εἰδὲς ἐπὶ τῶνδε σὺν ἀνδρες, ἀμφίβρολον αἰνιγμα-
 διπλῆς φύσεως, ἅτ' εἰς δ' γεγέννηται φυλαχθέν-
 τες, ἅτ' ἐχόντας ἐφ' ὃ μετέβησαν. τὸ δ' ἐννεότη-
 τη παραμένειν ἀνδρὸς εἰς γῆρας αὐτὰς μαρτύνει
 πρῶτον. ἄρα γὰρ ἐν πασιν ἀριθμῶνται, καὶ γε-
 γηράκασιν, εἰδὲν ἀνδρῶν μεταίχμιον ἔχοντας· ἅ-
 τως ἢ μισρὰ, καὶ παντὸς κακῆ διδάσκαλος τρυφή,
 ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἡδονᾶς ἀνασχύντες ἐπινοῶσα,
 πρὸς τῆς εἰδὲς ἐρηθῆναι δυναμένης εὐπρεπῶς νόσε
 κατώλισθεν, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀσελγείας.

Ei

lego naturam violarent: mariumque exhausta vi-
 rilitate, cumulum quendam voluptatis inueni-
 rent. At miseri illi atque infelices, vt diutius sint
 pueri, non iam manent viri, ambiguum aeni-
 gma sexus duplicis, qui nèque in quem nati sunt
 seruauerint, neque habeant ad quem transire:
 flos autem ille qui in iuuentute *aliquantum* man-
 serat, in senectutem vt praeinaturam flaccescant,
 efficit. Simul enim in pueris censentur, et con-
 senuere, nullum virorum interuallum habentes;
 adeo impura illa et mali omnis magistra luxuria
 voluptates impudentes aliam ex alia excogitans,
 ad eum vsque morbum qui neque nominari ho-
 neste potest, lubrico vestigio prolapsa est, vt nul-
 lam libidinis partem ignoraret.

22. Si

Εἰ δ' ἐφ' ὧν ἡ πρόνοια θεσμῶν ἑτάσεν ἡμᾶς,
 ἄλλος ἰδρυτο, ταῖς μετὰ γυναικῶν, ἂν ἀμύχας
 ἀναιμέδα, καὶ παντὸς ὀνείδης ὁ βίος ἐκαθάρευεν.
 ἀμέλει παρὰ τοῖς ἑδὲν ἐν πονηρᾷ διαθέσει
 παραχαράσσει δυνάμενοις ζώαις, ἄχραντος ἡτῆς
 φύσεως νομοθεσία φυλάττεται. λέοντες οὐκ
 ἐπιμαίνονται λέεσιν, ἀλλ' ἡ κατὰ καιρὸν Ἀφρο-
 δίτη πρὸς τὸ θῆλυ τὴν ὀρεξίν αὐτῶν ἐγκαλεῖται.
 ταῦρος ἀγέλαρχης βασὶν ἐπιθόρνυται, καὶ κριὸς
 ὄλην τὴν ποίμνην ἄρρενος πληροῖ σπέρματος. τί
 δέ, ἔσθ' οὐκ ἐν εὐνᾷ μεταδιώκσι κάπροι; λυ-
 καίναις δ' ἐπιμίνυνται λύκοι; καθόλα δ' εἰπεῖν,
 ἔσθ' οἱ αἰρία ῥοιζῶντες ὄρνεις, ἔσθ' ὅσα τὴν ὑγρὰν
 καὶ ὕδατος εἴληχε λῆξιν, ἀλλ' ἔσθ' ἐπὶ γῆς τε
 ζῶον;

22. Si vero in qua nos lege constituit Proui-
 dentia, unusquisque permaneret, mulierum con-
 stantia contenti essemus; criminis omnis vita
 esset pura. Nempe apud animalia, quae vitare
 nihil prava affectione animi possunt, nihil pollu-
 ta naturae lex servatur. Non furunt leones in
 sui sexus leones, sed tempestiva Venus ad femi-
 nam libidinem illorum excitat. Dux gregis tau-
 rus in vaccas salit: et aries uniuersum gregem
 masculo implet semine. Quid vero? non suum
 cubilia persequuntur apri? et lupas lupi inscen-
 dunt? Uniuersim dicamus, neque qui aërias re-
 giones perstrepunt volucres, nec quaecumque
 humidam per aquas sortem sortita sunt; sed ne-
 que

ζῶον, ἀφρονὸς οὐμιλίας ἐπωρῆσθαι, μένει δὲ ἀκίνητα τῆς προνοίας τὰ δογματα. ὑμεῖς δ', ὦ μάτηρ ἐπὶ τῷ φρονεῖν εὐλογούμενοι, θηρίον ὡς ἀληθῶς φαῦλον ἄνθρωποι, τίνι καινῇ νόσῳ παρανομήσαντες, ἐπὶ τὴν κατ' ἀλλήλων ὕβριν ἡρεθισθε; τίνα τῆς ψυχῆς τυφλὴν ἀναισθησίαν καταχέαντες, ἀμφοῖν ἡσοχήκατε, Φεύγοντες ἃ διώκειν ἔδει, καὶ διώκοντες ἃ Φ' ὦν ἔδει Φεύγειν; καὶ κατ' ἓνα τοιαῦτα ζηλᾶν πάντων ἐλομένων, εἰς εἴς ἐσαι.

Ἄλλὰ γὰρ ἐνταῦθα τοῖς Σωκρατικοῖς καὶ ὁ θαυμαστός ἀναφύεσθαι λόγος, ὑφ' οὗ παιδικαί μὲν ἀκοαὶ τελείων ἐνδεεῖς λογισμῶν φειακίζονται.

que in terra vllum animal masculam illam multitudinem appetiit, sed immota manent decreta providentiae. Vos vero, o frustra sapientiae nomine bene audientes, mala profecto bestia, homines, quo nouo morbo contra leges in mutuam contumeliam irritati estis? Quo caeco mentibus stupore offuso vtrunque aberrastis, fugientes quae, confectari oportebat, et a quibus fugiendum erat, ea confectantes? Ac si singulatim omnes eandem sibi rationem sequendam eligant, neque vnus pariter post, superstes fuerit.

Verum enim vero hic etiam Socraticis praeclara illa, si Dis placet, nascitur oratio, qua pueriles aures, et plena ratiocinandi facultate destituta,

ται· τὸ δ' ἤδη κατὰ φρένησιν ἐς αἶνον ἔχον ἔκ
 ἀνύπαχθῆναι δύναται. ψυχῆς γὰρ ἔρωτα πλάτ-
 τονται, καὶ τὸ τῷ σώματος εὐμορφον αἰδέμε-
 νοι φιλεῖν, ἀρετῆς καλεῖσιν αὐτὰς ἐρασάς· ἐφ'
 οἷς μοι πολλάκις καυχάζειν ἐπέρχεται. τί γὰρ
 παθόντες, ὧ σέμνοι φιλόσοφοι, τὸ μὲν ἤδη
 μακρῷ χρόνῳ δεδοκός ἐαυτῷ πείραν ὁποῖόν ἐσιν,
 ὧ πολλὰ προσήκησα καὶ γῆρας ἀρετῇ μαρτυρεῖ,
 δι' ὀλιγωρίας παραπέμπετε; πᾶς δὲ ὁ σοφός
 ἔρως ἐπὶ τὸ νέον ἐπτόχεται, μηδέπω τῶν λογι-
 σμῶν ἐν αὐτῷ, πρὸς ἃ τραπήσονται, κρίσιν
 ἐχόντων; ἢ νόμος ἐστὶ, πᾶσαν μὲν ἀμορφίαν
 πονηρίας εἶναι κατὰκριτον, εὐθὺ δ' ὡς ἀγαθὸν

ἐπαι-

tae, decipiuntur: quisquis ad maturitatem quan-
 dam mentis peruenierit, supplantari non iam
 possit. Animi enim quetidam amorem fingunt,
 et cum pudeat illos corporis amare formam, vir-
 tutis se amatores vocant. Qua in re cachinnari
 saepe me subit. Quid enim vobis in mentem ve-
 nit, venerabiles Philosophi, quod eam aetatem,
 quae longo iam tempore sui experimentum dedit,
 cui aduentans canities et senectus virtutis testi-
 monium perhibet, contemptam transmittitis? sed
 sapiens omnis amor in teneram aetatem attonito
 impetu fertur, in qua iudicatum nondum est,
 quorsum se conuersura sit sententia? Vtrum lex
 est, deformitatem omnem prauitatis esse damna-
 tam, continuo tanquam bonum laudari, quid-
 quid

ἐπαινέσθαι τὸν καλόν; ἀλλὰ μοι κατὰ τὸν μέ-
γαν ἀληθείας προφήτην Ὅμηρον

— εἰδός τις ἀνιδνέτερος πέλει ἀνὴρ·

Ἄλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι ζέφει· οἱ δέ τ' ἔς
αὐτὸν

Τερπόμενοι λεύσασιν, ὁδ' ἀσφαλέως ἀγο-
ρεύει

Λιδοῖ μιλίχῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·

Ἐχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς εἰσορώσι.
καὶ πάλιν εἶπέ πα λέγων,

— οὐκ ἄρα σοὶ γ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες
ἦσαν.

Ἀμέλει τοῦ καλοῦ Νιρέως ὁ σοφὸς Ὀδυσσεύς
πλέον ἐπαινέται.

Πῶς

quid pulchrum est? Verum enim vero secundum
magnum veritatis interpretem Homerum

alius pulchro minus enitet ore,

At formam eloquio Deus ornat, eumque tuen-
tur

Laezi omnes: suavi intrepidus commixta pu-
dore

Dum fatur, medioque in coetu praestat honore.

Perque urbem adspiciunt gradientem numinis
instar.

Et rursus alio loco,

At tibi formoso sub corpore non habitat mens.

Videlicet pulchro Nireo sapiens Vlysses magis lau-
datur.

24. Quo

Πῶς ἔν Φρονήσεως μὲν, ἢ δικαιοσύνης, τῶν
 τε λοιπῶν ἀρετῶν, αἱ τελείοις ἀνδράσι σύγκλη-
 ρον εἰλήχασι τάξιν, εἰς ἑὸς ἐντρέχει, τὸ δ'
 ἔν παισὶ κάλλος ὀξυτάτας ὁρμαῖς παρθῶν ἐγεί-
 ρει; πάνυ γὰρ ἐρᾷ ἔδει Φαίδρε διὰ Λυσίαν, ὃ
 Πλάτων, ἐν πρᾶδωκεν; ἢ τὴν ἀρετὴν Φιλεῖν
 Ἀλκιβιάδου εἰκὸς ἦν, διότι ἠκρωτηρίαζε τὰ θεῶν
 ἀγάλματα, καὶ τὴν ἐν Ἐλευσίνι τελετὴν αἱ πα-
 ρὰ πότον ἐξορχέοντο Φωναί; τίς ἐρασῆς ὁμο-
 λογεῖ γενέσθαι, προδομένων Ἀθηνῶν, καὶ
 Δεκελείας ἐπιτεριζομένης, καὶ βίε τυραννίδα
 βλέποντος; ἀλλ' ἄχρη μὲν εἰδέπω κατὰ τὸν ἱε-
 ρὸν Πλάτωνα πῶγωνος ἐμπίπλατο, πᾶσιν ἐπέ-
 ραςος

24. Quomodo igitur prudentiae quidem aut
 iustitiae, reliquarumque virtutum, quae forte qua-
 dam maturae aetatis viris adiunctae sunt, amor
 non convenit; sed ea quae in pueris est pulchri-
 tudo acutissimos perturbationum impetus excitat?
 Omnino enim amare oportebat Phaedrum propter
 Lysiam, o Plato, quem prodidit; aut virtutem
 amare Alcibiadis conveniebat, propterea quod
 Deorum statuas truncauit, et quod Eleusinia my-
 steria voces inter comissionem fusae propalarunt.
 Quis amatorem se profitetur, cum produitur
 Athenae, cum munitur Decelia, cum vita spe-
 ctat ad tyrannidem? Sed quamdiu nondum, ut
 diuinus Plato ait, barba erat oppletus amabilis
 erat

ρατος ἦν. μεταβὰς δ' ἀπὸ τῆ παιδὸς εἰς τὸν ἄνδρα, καθ' ἣν ἡλικίαν ἢ τέως ἀτελὲς Φρόνησις ὁλόκληρον εἶχε τὸν λογισμόν, ὑπὸ πάντων ἐμισθεῖτο. τί δὴ; πάθεισιν αἰσχροῖς ὀνομάτων ἐπιγράφοντες αἰδῶ, ψυχῆς ἀρετὴν λέγῃσι τὴν τῆ σώματος εὐπρέπειαν οἱ Φιλόνοιοι μᾶλλον ἢ Φιλόσοφοι. καὶ ταῦτα μὲν ἡμῖν ὑπὲρ τῆ μὴ δοκεῖν ἐπισήμων ἀνδρῶν Φιλαπεχθιμένως μνημονεύειν, ἐπὶ τοσούτον εἰρήσθω.

Μικρὰ δ' ἀπὸ τῆς αἴαν σπαρχῆς ἐπὶ τὴν ὑμετέραν, ὦ Καλλικρατίδα, καταβὰς ἡδονὴν, ἐπιδείξω παιδικῆς χρῆσεως πολὺ τὴν γυναικείαν ἀμείνω. καὶ τό γε πρῶτον ἐγὼ πᾶσαν ἀπόλαυ-

σιν

erat omnibus: cum vero e puero transisset in virum, qui aetate imperfecta adhuc prudentia plenam adsecuta rationem est, odio erat omnibus. Quid ergo? Turpibus animi affectionibus nomina verecunda tribuentes, virtutem appellant corporis decorem, adolescentiae magis amatores, quam sapientiae. Et haec quidem, ne insignium virorum infesto animo videamur meminisse, huc usque dicta sunt.

25. Paullum vero a nimio illo studio (*quo feruntur in adolescentulos sic dicti philosophi*) ad vestram illam, Callicratides, voluptatem delatus, ostendam, consuetudine puerorum praestantiorē longe esse muliebrem. Ac primum quidem

Luc. Op. T. V,

F

volupta-

σιν ἡ γῆραια τερπνοτέραν εἶναι τὴν χρονιωτέραν. ὁρᾷα γὰρ ἡδονὴν παραπτᾶσα φθάνει, πρὶν ἢ γνωσθῆναι πεπαυμένη· τὸ δ' εὐφραΐνον, ἐν τῷ παρέλκοντι κρεῖττον, ὡς εἶδε καὶ βίαν μακρὰς προθεσμίας ἢ μικρολόγος ἡμῖν ἐπέκλωσε μοῖραν, καὶ τὸ πᾶν ἦν διηνεκὴς ὑγίεια, μηδεμιᾶς λύπης τὴν διάνοιαν ἐκνευρομένης. ἑορτὴν γὰρ αὖ καὶ πανηγυριν τὸν ὅλον χρόνον ἤγομεν. ἀλλ' ἐπεὶ τῶν μεζόνων ἀγαθῶν ὁ βᾶσκανος δαίμων ἐνεμέσσησεν, ἐν γε τοῖς παρῆσιν ἡδισα τὰ παρέλκοντα. γυνὴ μὲν ἔν ἀπὸ παρθένῃς μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἢ τελέως τὴν ἐσχάτην ῥυτίδα τοῦ γήρεος

voluptatis Quaecunque fructum delectabiliorem arbitror, quo sit longior. Praeteruolans enim celeris voluptas prius quam cognoscatur definit. Quidquid autem oblectat, eo ipso quod protrahitur, melius est. Itaque optabile erat, ut etiam vitae longiorem diem sordida nobis Parca destinauisset, atque vniuersum illud spatium nobis esset perpetua sanitas, dolore nullo mentem depascente. Festum enim diem et celebritatem totum illud tempus transfigeremus. Sed quandoquidem maiora nobis bona inuida fortuna negavit; in praesentibus certe suauissima, quae longissime durant. Mulier quidem igitur a virginitate inde ad mediam usque aetatem, ante quam omnino extrema senectutis ruga incurset, res est

γῆρως ἐπιδραμεῖν, εὐάγκαλον ἀνδράσιν ὁμίλημα,
καὶ παρέλθῃ τὰ τῆς ὥρας, ὅμως ἡ ἐμπειρία
ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον.

Εἰ δ' ἐκκοσιν ἐτῶν ἀποπειρώῃ παῖδά τις, αὐ-
τὸς ἔμοι γε δοκεῖ πασχητιᾶν, ἀμφίβολον Ἀ-
Φροδίτην μεταδιώκων· σκληροὶ γὰρ οἱ τῶν με-
λῶν ἀπάνδρωθέντες ὄγκοι, καὶ τραχύ μὲν ἀντὶ
τῆ πάλαι μαλακῆς πυκασθὲν ἰέλοις τὸ γένειον·
οἱ δ' εὐφυεῖς μηροὶ θριξίν ὥσπερ εἰ ῥυτῶντες.
ἂδ' ἐστὶ τάτων ἀφανέστερα, τοῖς πεπειρακόσιν
ὑμῖν εἰδέναι παρήμυι. γυναικὶ δὲ αἰεὶ πάσῃ ἡ τῆ
χρῶματος ἐπισίλβει χάρις, καὶ δαψιλεῖς μὲν
ἀπὸ τῶν βορρύχων τῆς κεφαλῆς ἑλικες, ὑακίν-
θοις

est amplexu et consuetudine viri dignissima. Et
licet illa formae maturitas praeterierit; tamen ex-
perientia illius habet, quod dicat sapientius ado-
lescentulis.

26. At si quis viginti annorum adolescentulum
aggrediatur, ipse pathicus esse mihi videatur,
qui ambigua adeo sectetur Venerem. Dura et-
enim membrorum in his qui viri facti sunt robo-
ra, et asperum pro molli quondam mentum, quod
prima barba densavit, et femora illa bene nata
pilis velut fordescunt. Quae hisce magis latent,
vos qui experti estis, scire patior. In muliere
autem semper omni coloris relucet gratia, et den-
sae de cincinnis capitis spirae, hyacinthorum et
F 2 purpu-

θοις τὸ καλὸν ἀνθῆσιν ὅμοια πορφύροντες· οἱ μὲν, ἐπινώτιοι κέχυνται, μεταφρένων κόσμος, οἱ δὲ παρ' ὧτα καὶ κροτάφες, πολὺ τῶν ἐν λαιμῶνι ἐλότεροι σελίνων· τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκαρῇ τριχὸς αὐταῖς ὑποφυομένης, ἡλέκτρει, Φασίν, ἢ Σιδωνίας ὑέλου διαφεγγέσερον ἀπαγράφει.

Τί δ' ἔχει τῶν ἡδονῶν καὶ τὰς ἀντιπαθεῖς μεταδιωκτέον, ἐπειδὴν ἐξίσχ τοῖς διατιθεῖσιν οἱ πάσχοντες εὐφραίνωνται; σχεδὸν γὰρ ἔκαστ' αὐτὰ τοῖς ἀκόγοις ζώοις τὰς μονήρεις διατριβὰς ἀσμενίζομεν, ἀλλὰ πῶς φιλεταίρῳ κοινωνία συζυγέιντες, ἡδίων τὰ τε ἀγαθὰ σὺν ἀλλήλοις ἡγέμεθα, καὶ τὰ δυσχερῆ καφότερα μετ' ἀλλήλων.

purpurae instar pulchrum florent, partim per tergum fusae scapularum decus, partim circa aures ac tempora, pratenfibus apiis multo laetiores. Reliquum vero corpus, ne minimo quidem illis succrescente pilo, electro, quod aiunt, vel Sidonio vtro refulget lucidius.

27. Quidni vero in voluptatum genere eas praefertim persequamur, quae sunt mutuae? ubi aequaliter, qui inferunt amorem, et qui excipiunt, oblectantur. Fere enim non eo modo, quo animalia rationis expertia, solitariam vitam amamus; sed sociali quadam communione coniuncti, cum suaviora putamus bona, quae communiter habemus, tum mala leuiora. Vnde mensa communis

λων. ὅθεν εὐρέθη τράπεζα κοινή· καὶ Φιλίας
 μεσίτιν τράπεζαν παραθέμενοι, γαστρὶ τὴν ὀφθα-
 λαμένην ἀπομετρεῖμεν ἀπέλαυσιν, ἔ μόνον τὸν
 Θάσιον, εἰ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἐδὲ καὶ
 αὐτὰς τῶν πολυτελῶν πιμπλάμενοι σιτίων, ἀλ-
 λὰ δοκεῖ τερπνὸν ἐκάστῳ τὸ μετ' ἄλλῃ, καὶ τὰς
 ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον εὐφρανόμεθα. αἱ
 μὲν ἔν γυναικεῖοι σύνοδοι, τῆς ἀπολαύσεως ἀν-
 τίδοσιν ὁμοίαν ἔχουσιν· ἀλλήλας γὰρ ἐξίσκε δια-
 θέντες, ἡδέως ἀπηλλάγησαν· εἴ γε μὴ δικαστῇ
 Τειρεσίᾳ προσεχέον, ὅτι ἡ θήλεια τέρψις ὅλη
 μοῖρα πλεονεκτεῖ τὴν ἀρρενα. καλὸν δ' οἶμα,
 καὶ Φιλαύτως ἀπολαύσαι θελήσαντας, ὅπως
 ἰδίᾳ

munis inuenta est, et parariam amicitiae mensam
 apponentes, debitam ventri voluptatem admeti-
 mur, non soli Thasium, ut hoc utar, vinum
 bibentes, neque priuatim singuli pretiosis nos
 cibis implentes: sed iucundum unicuique vide-
 tur, quo fruitur cum alio, et communicatis vo-
 luptatibus magis delectamur. Congressus autem
 cum mulieribus, mutuum quendam voluptatis
 fructum habent: cum enim aequaliter se inui-
 cem afficiant, delectari ambo abeunt, nisi forte
 Tiresias iudex audiendus est, feminae volupta-
 tem altero tanto maiorem esse virili pronuntians.
 Honestum autem puto, homines non prae amo-
 re sui nimio, frui cum volunt, hoc spectare, ut

ἰδίᾳ τι χρησὸν ἀποίσονται, σκοπεῖν ὅλην παρὰ
 τε λαμβάνοντας ἡδονήν, ἀλλ' ἐκείνο μερισμαμέ-
 νας, ἃ τυγχάνουσιν, ἀντιπαρσχεῖν ὅμοια· τῷ
 το δ' ἐν ἂν ἐπὶ παίδων εἴποι τις, ἔχ' ἔτω μέ-
 μηνεν. ἀλλ' ὁ μὲν διαθεῖς, ἧ νομίζει ποτέ ταῦ-
 τα, τὴν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχεται·
 τῷ δὲ ὑβρισμένῳ, κατ' ἀρχὰς μὲν ὀδύναί, καὶ
 δάκρυα, μικρὸν δὲ ὑπὸ χρόνου τῆς ἀλγηδόνης
 χαλασάσης, πλέον, ὥς Φασιν, ἔδεν ἂν ἐχλή-
 σεις, ἡδονὴ δ' ἔδ' ἦτισεν. εἰ δὲ δεῖ τι καὶ
 περιεργότερον εἰπεῖν (δεῖ δὲ ἐν Ἀφροδίτης τε-
 μένει) γυναικὶ μὲν, ᾧ Καλλικρατίδα, καὶ παι-
 δικώτερον χρώμενον ἔξεςιν εὐφρανθῆναι, δι-
 πλασίας ἀπολαύσεως ὁδοὺς ἀνοίξαντα, τὸ δ'
 ἄρ' ἔσεν

ipsi pro se bonum quiddam auferant, totam ex
 aliquo voluptatem capientes; sed ut partientes
 quod consequuntur, vicissim praebeant similia.
 Hoc autem in pueris *ita se habere* non dixerit quis-
 quam: non ita infanierit. Verum amator qui-
 dem, prout de his existimat, eximia voluptate
 percepta abit: at passo contumeliam ab initio qui-
 dem dolores et lacrumae; remittentibus autem
 paululum ipso tempore doloribus, nihil amplius,
 aiunt, molestus fueris, voluptas autem nec tan-
 tilla. Si quid vero curiosius dicendum, dicen-
 dum autem in luco Veneris, muliere quidem;
 Callicratides; etiam puerilem in morem utenti
 oblectari licet, duplici fructus via aperta: sed
 femi-

ἄρξαι οὐδενὶ τρόπῳ χαρίζεται θήλειαν ἀπὸς
λαυσι.

"Ως· εἰ μὲν καὶ ὑμῖν ἀρέσκειν δύναται, πρὸς
ἀλλήλους δὲ ἡμεῖς ἀποτεχνισώμεθα. εἰ δὲ τοῖς
ἄρρεσιν εὐπρεπεῖς αἱ μετὰ ἄρρένων ὁμιλίαι, πρὸς
τὸ λοιπὸν ἐράττωσαν ἀλλήλων καὶ γυναῖκες. ἄγε
νῦν, ὦ νεώτερε χρόνε, καὶ τῶν ξένων ἡδονῶν νο-
μοθέτα, καὶ αἰσ ὁδὸς ἄρρενος περὶ φῆς ἐπινοήσας
χαρίσαι τὴν ἴσῃν ἐξουσίαν καὶ γυναιξίν· ἀλλήλους
ὁμιλησάτωσαν, ὡς ἄνδρες· ἀσελγῶν δὲ ἐργάνων
ὑποζυγώσάμενοι τῆς χυασμα, ἀσπύρων τεράσιον
αἰνυγμα, κοιμάσθωσαν γυνὴ μετὰ γυναικός, ὡς
ἄνθρωπος· τὸ δὲ εἰς ἀκοὴν σπανίως ἦκεν ἔνομα (αἰ-
σχύ-

femineum fructum nullo modo mas præbere
potest.

28. Itaque si vobis etiam, puerorum amatoribus, placere potest mulier; a nobis inuicem, quasi interiecto pariete, abstinemus. Si vero decet viros cum viris consuetudo, in posterum etiam ament se inuicem mulieres. Age iam, nouum saeculum, et peregrinarum voluptatum legislator, cum novas virilis libidinis vias excogitaueris, aequam potestatem feminis etiam indulge: secum inuicem, ut viri, coeant: lasciuorumque instrumentorum commenta substringentes, portentosum sterilius aenigma, cum muliere mulier, ut vir cum viro cubent: illudque ad aures raro

σχύνομαι καὶ λαγνύν) τῆς τριβακῆς ἀσελγείας,
ἀναιδὴν πομπευέτω. πᾶσα δ' ἡμῶν ἡ γυναικω-
νίτις ἔσω Φιλαινίς, ἀνδρογύνας ἔρωτας ἀσχημο-
νῆσα. καὶ πόσω κρεῖττον εἰς ἄρρενα τρυφὴν
βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ γενναῖον ἀνδρῶν εἰς
γυναῖκα θηλύνεσθαι;

Τοιαῦτα συντόνως μεταξὺ παθαινόμενος ὁ
Χαρικλῆς ἐπαύσατο, δεινὸν τι καὶ θηριῶδες ἐν
τοῖς ὀμμασιν ὑποβλέπων. ἑώρακε δέ μοι καὶ κα-
θαρσίῳ χρῆσθαι πρὸς τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας.
ἔγω δὲ ἡσυχῇ μειδιάσας, καὶ πρὸς τὸν Ἀθηναῖον
ἡρέμα τὸ ὀφθαλμῶ παραβαλὼν, Παιδιᾶς, ἔφην,
καὶ γέλωτος, ὦ Καλλικρατίδα, δικαστὴς κατε-
δεῖσθαι

perueniens nomen, pudet etiam dicere, tribadi-
cae obscenitatis, sublato pudore triumphet: gy-
naeceum omne nostrum esto Philaenis, femina-
res amores contra decus vsurpans. Et quanto
melius, feminam in luxuriam irrumpere mascu-
lam, quam, quod in viris generosum est, in
mulierem effeminari?

29. Talla contentius, et tanquam qui mouere
vellet animos, cum dixisset Charicles, conticuit,
vehemens quiddam et ferinum oculis cernens.
Videbatur autem mihi piamentis quibusdam con-
tra masculos amores uti. Ego vero placide sub-
ridens coniectis in Atheniensem oculis Ludi, in-
quam, et risus, Callicratide, me federe ratus ar-
bitrum,

δοῦσθαι προσδοκήσας, ἐκ οἷδ' ὅπως ὑπὸ τῆς
 Χαρικλέους δεινότητος ἐπὶ σπινθαιότερον ἦγμαι.
 σχεδὸν γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ περὶ Φόνε καὶ
 πυρκαϊᾶς, ἥ, νῆ Δία, Φαρμάκων, ἀγωνιζόμε-
 νος, ὑπερφυῶς ἐπαθήνατο. καιρὸς οὖν ὁ νῦν,
 εἴ ποτε καὶ πρότερον, ἀπακτεῖν σε τὰς Ἀθήνας·
 Περικλέας δὲ πειθῶ, καὶ τῶν δόκα ρητόρων τὰς
 Μακεδόσιν ἀνθωπλισμένας γλώσσας, ἐνὶ τῷ
 εἰς λόγῳ διατρέψαι, μῶς τῶν ἐν Πνυκὶ δημη-
 γοριῶν ἀναμνησθέντι.

Μακρόν ἐν ἐπισχῶν ὁ Καλλιμαρατίδας (ἐφίκει
 δὲ ἀπὸ τῆ προσώπῃ μοι τεκμαιρομένῳ, καὶ λίαν
 ἀγωνίας μεσὸς εἶναι) λόγων ἀμοιβαίων ἐνέρχε-
 ται. Εἰ γυναῖξιν ἐκκλησίᾳ, καὶ δικαστήρῃ, καὶ
 πολί-

*bitrum, nescio quomodo a Chariclis vehementia ad
 feriam curam iraductus sum. Fere enim ut in Mar-
 tío Colle de caede, aut incendiario crimine, aut
 veneficio, Medius fidius, decertans, ultra modum
 commotus est. Nunc igitur, si usquam alias, tem-
 pus est reposcere te Athenas meas; Pericleamque
 suadam, et oratorum decem armatas aduersus Ma-
 cedoniam linguas, in una hac tua versari oratione,
 iequae concionis in Pnyce unius iam esse memorem.*

30. Parum igitur cum sustinuisset se Callicra-
 tides (videbatur autem, quantum ex vultu lice-
 bat colligere, plenus et ipse certaminis esse) ora-
 tionem contrariam exorlus est: Si concio mulie-

πολιτικῶν πραγμάτων ἦν μετὰ σία, στρατηγὸς
 αὖν, ἡ προσάτης ἐνεχειροτόνησο, καὶ σε χαλκῶν
 ἀνδριάντων ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ὧ Χαρίκλεις, ἐτί-
 μων. σχεδὸν γὰρ ἐδὲ αὐτὰ περὶ αὐτῶν, ὁπό-
 σοι πρᾶχεν κατὰ σοφίαν ἐδόκεν, εἴ τις αὐ-
 ταῖς τὴν τῷ λέγειν ἐξουσίαν ἐφῆκεν, ἔτι μετὰ
 σπευδῆς αὖν εἶπον. ἔχῃ ἡ Σπάρτιάταις ἀνδρωπι-
 σμένη Τελέσιλλα, δι' ἣν ἐν Ἀργεὶ θεὸς ἀριθ-
 μεῖται γυναικῶν Ἀρης· ἔχῃ τὸ μελιχρὸν αὐχνη-
 μα Λεσβίων Σαπφώ, καὶ ἡ τῆς Πυθαγορείου
 σοφίας θυγάτηρ Θεανώ· τάχα δ' οὐδὲ Πери-
 κλῆς οὕτως αὖν Ἀσπασία συνηγόρησεν. ἀλλὰ
 ἐπειδὴ περ εὐπρεπὲς ἄρρενας ὑπὲρ θηλειῶν λέ-
 γεν, εἰπώμεν καὶ ἄνδρες ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δὲ
 ἴλεως

ribus, et tribunalia, et civilium rerum esset com-
 munio, Imperator tu quidem aut praetor delige-
 reris, et aeneis te per fora statuis, Charicles, ho-
 norarent. Vix enim ipsae de se, quotquot illa-
 rum praestare sapientia visae sunt, si quis illis
 dicendi potestatem permetteret, tanto studio di-
 cèrent: non illa armata contra Spartanos Tele-
 filla, propter quam Argis in feminarum numi-
 nibus Mars memoratur: non flava illa Lesbiorum
 gloria Sappho, et filia sapientiae Pythagorae
 Theano. Sed forte nec Pericles ita Aspasiae caus-
 sam egit. Verum enimvero quandoquidem vi-
 rum dicere pro feminis decet, pro viris etiam
 dica-

ἰλεως Ἀφροδίτῃ γενοῦ, καὶ γὰρ ἡμεῖς τὸν σὸν ἔρωτα τιμῶμεν.

Ἐγὼ μὲν ἔν ἐνόμιζον ἄχρι παιδιαῖς ἰλαρὰν τὴν ἔριν ἡμῶν προκόψαι· ἐπεὶ δὲ οἱ παρὰ τέττε λό-
γοι καὶ φιλοσοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπενήθησαν,
ἀσμένως τὴν ἀφορμὴν ἤρπακα. μόνος γὰρ ὁ αἶ-
ρήν ἔρωτος κοινὸν ἀρετῆς καὶ ἡδονῆς ἐσιν ἔργον.
εὐχάμην γὰρ ἂν, εἴπερ ἦν ἐν δυνατῷ, τὴν ἐπή-
κεν ποτε τῶν Σωκρατικῶν λόγων πλατάνισον,
Ἀκαδημίας καὶ Λυκείῃ δένδρον εὐτυχέζερον, ἐγ-
γὺς ἡμῶν ἐς ἄναί, πεφυκῖαν ἐνθ' ἡ Φαίδρῃ προσ-
συνάκλισις ἦν, ὥσπερ ὁ ἱερεὺς εἶπεν ἀνὴρ, πλεί-
σων ἀψάμενος Χαρίτων. αὐτὴ τὰχα ἂν ὥσπερ
ἡ ἐν Δωδώνῃ Φηγὸς ἐκ τῶν ὀροδάμνων ἱερὰν
ἀπορ-

dicamus viri. At tu propitia, Venus, esto. Nam tuam nos quoque Amorem colimus.

31. Equidem putabam intra ludum hilarem contentionem nostram processisse: quando vero istius oratio philosophari etiam pro mulieribus instituit, lubens eam occasionem arripui. Solus enim amor masculus commune virtutis atque voluptatis opus est. Optauerim enim, si quidem fieri posset, arbitram aliquando Socraticorum sermonum platanum, Academia pariter et Lyceo arborem feliciorum, prope nos stare enatam, ubi acclinabat se Phaedrus, ut sanctus vir dixit, qui multas eo loco dicendi veneres affectus est. Ipsa forte velut illa Dodonae fagus, sacram erumpens de

ἀπορρήξασα Φωνήν, τὰς παιδικὰς εὐΦήμησέν
ἔρωτας, ἔτι τῷ καλῷ μεμνημένη Φαίδρα. πλὴν
ἐπεὶ τῷτ' ἀμήχανον·

— ἥ γὰρ πολλὰ μεταξὺ

Οὐρεὰ τε σιόοντα, θάλασσά τε ἠχῆεσσα,
ξένοι τε ἐπ' ἀλλοτρίας γῆς ἀπειλείμεθα, καὶ
πλεονέκτημα Χαρικλέας ἐσὶν ἡ Κνίδος· ὅμως
τάληθές ἔ' προδώσομεν, εἴξαντες ἔκνω.

Μόνον ἡμῖν σὺ, δαῖμον ἄρ' ανιε, κακρίως πα-
ράσηθι, Φιλίας εὐγνώμων ἱεροφάντα μυσηρίων
ἔρος, ἔ' κακὸν νήπιον, ὅποια ζωγράφων παί-
ζουσι χεῖρες, ἀλλ' ὃν ἡ πρωτόσπερος ἐγέννησεν
ἀρχή, τέλειον εὐθὺ τεχθέντα. σὺ γὰρ ἐξ ἀ-
φανῶς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφω-
σας.

de ramis vocem, pueriles amores formosi Phaedri
adhuc recordata probauerit. Verum cum fieri
hoc nullo modo possit,

multa enim nimis intercedunt,

Montes umbrosi, resonanti murmure pontus;
cum peregrini in aliena terra relictī simus, et
praerogatiua Chariclis sit Cnidus: tamen verum
non prodemus, concedentes ignauiae.

32. Modo tu nobis, caelestis geni, opportune
ades, amicitiae cognitor, arcanorum reuelator
Amor, non infans vilis, qualem pictorum ludunt
manus, sed quem seminandi princeps origo ge-
nuit ab ipsa statim natiuitate perfectum. Tu
enim ex obscura et profusa informitate vniuersum
hoc

αας. ἔπειτα ἐν ὅλῳ κόσμῳ τάφον τινὰ κοινὸν
ἀφαιρῶ τὸ περικείμενον χάος, θιένο μὲν ἐς
πρώτην ταρτάρου μοχλὸς ἐφυγάδευσας, ἔνθα
ὡς ἀλγόνως

— στήθεσσι τε πύλαι, καὶ χάλκεος ἔδος,
ὅπως ὑπ' ἀρρηκτῆ δεθὲν φρεσῶν, τῆς ἔμπαλιν
ἰδὼν ἐργασίᾳ λαμπρῷ δὲ φωτὶ τὴν ἀμαυρὰν
νύκτα πέτασας, παντὸς ἀψυχῆς τε, καὶ ψυχῆν
ἐχόντος ἐγένεθ' ἡμισυργός· ἐξαίρετον δὲ ἐγκερά-
σαι ἐμνοσίαν ἀνθρώποις τὰ σεμνὰ Φιλίας πά-
θη συνηψας, ἣν ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀπαλῆς ἔτι ψυ-
χῆς ἡ εὐνοία συνεκτρεφόμενη, πρὸς τὸ τέλειαν
ἐφύρωται.

Γάμοι

Hoc formasti. Igitur velut commune quoddam
universi mundi sepulcrum auferens, circumfusum
in chaos, hoc quidem in ultimi recessus tartari
formasti, ubi vere

*Sunt portae ex ferro, sunt duri liminis aera,
ut pertranspanda nunquam custodia vinctum a
reditu procedat: ac splendida luce obscuram no-
ctem explicans, inanimatorum omnium anima-
torumque factus es opifex: eximie autem homi-
nibus concordiae affundenda honestas amicitiae
affusionem coniunxisti, ut ex innocenti et molli
saluo animae simul enutrita benevolentia ad viri-
lem maturitatem perveniat.*

33. Nu.

Γάμοι μὲν γὰρ διαδοχῆς ἀναγκαίης εὐρηνται
 Φάρμακα. μόνος δὲ ὁ ἄρρην ἔρωσ, Φιλοσόφῃ
 καλὸν ἐστὶ ψυχῆς ἐπίταγμα. πᾶσι δὲ τοῖς ἐκ
 τῆ περιόντος εἰς εὐπρέπειαν ἡσκημένοις, ἔπε-
 ται τιμὴ πλείων, ἢ ὅσα τῆς παραυτίκα χρείας
 ἐπιδεῖται· καὶ πάντα τῆ ἀναγκαίᾳ τὸ καλὸν
 κρεῖττον. ἄχρι μὲν ἐν ὁ βίος ἀμαθῆς ἦν, ἐδέ-
 πω τῆς καθ' ἡμέραν πείρας πρὸς τὸ βέλτιον εὐ-
 σχολῶν, ἀγαπητῶς ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα συν-
 εσέλλετο· τῆς δὲ ἀγαθῆς διαίτης ἐπείγων ὁ χρό-
 νος, ἔ παρῆσχεν εὐρεσιν. ἐπειδὴ δὲ αἱ μὲν ἐ-
 σπευσμέναι χρεῖαι πέρας εἶχον, οἱ δὲ τῶν ἐπι-
 γηνομένων ἀεὶ λογισμοὶ τῆς ἀνάγκης ἀφεθέν-
 τες

33. Nuptiae enim, vt necessariae successionis
 remedia, inuentae sunt: solus amor masculus
 honestum philosophae mentis imperium est. Quae-
 cunque autem praeter necessitatem decoris causa
 exercentur, ea maior consequitur honor, quam
 quibus usus quaedam indigentia adiecta est: et
 omnino pulchra necessariis sunt praestantiora. Do-
 nec ergo imperiti erant homines, necdum satis
 otii ad quotidiana meliorum experimenta habe-
 rent, contenti *praesentibus* intra ipsa se necessaria
 continebant; vrgensque tempus bonae viuendi
 rationis inueniendae opportunitatem non praebe-
 bat. Postquam vero vrgentes illae indigentiae
 finem habuere; posterorumque ingenia, necessi-
 tate

τες ἡυκαίραν, ἐπινοεῖν τι τῶν κρείττωνων ἐκ
 τῆς κατ' ὀλίγον ἐπισήμαι συνηύξοντο. τῆτο
 δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν ἐντελεσέρων τεχνῶν ἔνεσιν εἰ-
 κάζειν. αὐτίκα πρῶτοί τινες ἄνθρωποι γενόμε-
 νοι, τῷ κατ' ἡμέραν λιμῷ Φάρμακον ἐζήτουν,
 εἰδ' ἀλισκόμενοι τῇ πρὸς τὸ παρὸν ἐνδείᾳ, τῆς
 ἀπορίας ἔκ ἐώσης ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, τὴν εἰ-
 κλίαν πόαν ἐσιτᾶντο, καὶ μαλθακὰς ῥίζας ὀρύτ-
 τοντες, καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς καρπὸν ἐσθίοντες.
 ἀλλ' ἡ μὲν ἀλόγοις ζώσις μετὰ χρόνον ἐρρίφη,
 σπύρον δὲ πυρρὴ καὶ κριθῆς εἶδον αἱ γεωργῶν ἐπι-
 μέλειαι, εὐρῆσαι κατ' ἔτος ἐκνεάζοντα· καὶ ἄδὲ
 μανεῖς ἂν εἴποι τις, ὅτι δρυὶς σάχυος ἀμείνων.

Τί

tate soluta, otii satis nata sunt melioribus inue-
 niendis; ex ea re paullatim artes enatae sunt.
 Hoc nobis de vilioribus illis licet conicere. Vix
 nati erant primi quidam homines, cum quoti-
 dianae famis remedium quaesiuerunt: tum depre-
 hensi a praesente inopia, cum indigentia, quod
 melius esset, eligendi facultatem non concederet,
 fortuita herba vescebantur, cum et molles radices
 effoderent, et quercus plerumque fructum ede-
 rent: sed haec quidem post tempus aliquod mutis
 animantibus abiecta sunt: sed tritici sementem at-
 que hordei videbant agricolarum curae, quam
 inuenerant, quotannis instaurari. Nec adeo in-
 saniat quisquam, qui spica meliorem dicat quer-
 cum.

34. Quid

Τί δ' εἴ ἐν ἀρχῇ μὲν εὐθὺ τῷ βίῳ, σκέπης
 δεηθέντες ἄνθρωποι, νάκη, θηρία δέραντες
 ἡμφιέσαντο; καὶ σπήλυγγας ὀρέων, κρύες κα-
 ταδύσεις ἐπενόησαν, ἢ παλαιῶν ῥιζῶν (13), ἢ
 φυτῶν αὖα κοιλώματα; τὴν δὲ ἀπὸ τῶν μι-
 μῆσιν,

34. Quid vero? nonne principio statim vitae,
 indigentes tegumento homines, excoriorum
 pellibus animalium induebantur? et montium
 speluncas perfugia frigoris excogitabant, aut rur-
 sus radicum plantarumque *asseruandarum* siccas
 cauernas? Verum *coeriam* ab his imitationem,

trans-

13. Ἡ παλαιὰ ῥιζῶν] Suspicor legendum ἢ πα-
 λιν, vt disunctioni modo seruiat. Non sem-
 per *iterationem* aut *reciprocum* quiddam si-
 gnificari hac particula, sed connexioni s.
 disunctioni potius seruire apparet, V. G. ex
 Themistoclis ad Artaxerxen epistola apud
 Thucyd. I, 137. ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ μὲν
 ἐμοὶ, ἐκείνῳ δὲ ἐν ἐπικινδύνῳ πάλιν ἡ ἀποκο-
 μιδὴ ἐγγίγντο. Sic Latini *contra* adhibent et
rursus. * Sic Noster paullo post c. 35. extr.
 ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ — ἃ δὲ αὐθις — ὁ βίος
 ἐξεῦρεν. *Gesner*. Et si scio αἱ παλαιαὶ ῥίζαι
 aequae Graecum esse atque παλαιαί, tamen
 obsecundaui *Solano* (παλαιῶν volenti) quia
 sensus aduerbii foret alius, et hic ineptus;
 nam οἱ παλαιαὶ sunt quidem *antiqui*; sed ii,
 qui non amplius sunt. Iam non intelligen-
 dae radices quae olim fuere; nunc non sunt
 amplius, sed *inueteratae* et *robustae*. *Reitz*.

Μὴ δὴ τις ἔρωτας ἀρρένων ἀπαιτείτω παρὰ τῆς
παλαιᾶς χρόνος. γυναιξὶ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον
ἦν, ἵνα μὴ τελέως ἄσπερμον ἡμῶν φθάσῃ τὸ
γένος. αἱ δὲ ποικίλαι σοφίαι, καὶ τῆς φιλο-
κάλια ταύτης ἀρετῆς ἐπιθυμίαι, μόλις ὑπὸ τῆς
μηδὲν ἐῶντος ἀνίχνευτον αἰῶνος εἰς τέρμινους
ἐμελλόν ἤξειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ καὶ τῷ
παιδερασεῖν συναημάσῃ. μὴ δὴ τα, Χαρίκλεις,
ὃ μὴ πρότερον εὔρητο, τῷτο ἐπινοηθέν αὐτῷ
ὡς Φαῦλον εὐθύνε· μὴδ' ὅτι τῶν παιδικῶν ἐρω-
τῶν αἱ γυναικεῖαι σύνοδοι πρεσβυτέρους ἐπιγρε-
φονται χρόνες, ἐλάττω θάτερον. ἀλλὰ τα
μὲν παλαιὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀναγκαῖα νομι-
ζομέν.

35. Ne igitur a vetusto tempore masculos amo-
res quisquam repetat. Cum mulieribus enim
congregari necesse erat, ne plane feminis expe-
rit genus nostrum interiret. Varia autem eruditio,
et virtutis huius, pulchri amore accensae, cupi-
ditates vix ab ipso, quod nihil imperuestigatum
relinquit, aevo in lucem venturae erant, ut cum
diuina philosophia puerorum etiam amor adole-
sceret. Quare noli, Charicles, quod prius in-
uentum non erat, postquam excogitatum est,
rursus tanquam prauum sub censuram vocare,
nec ideo, quod puerorum amoribus muliebres
congressus antiquiora tempora inscripta habent,
alteri generi detrahe. Sed vetera quidem studia
necessa-

ζομεν· ἃ δὲ αὐτοῖς ἐνευσχολήσας τοῖς λογισμοῖς
ὁ βίος ἐπεξεῦρεν, ὡς ἐκείνων ἀμείνω τιμητέον.

Ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγη καὶ γελαῖν ἐναγχος ἐπείει,

Χαίρειν δὲ ἀλογα ζῶα καὶ τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν
ἐπαυέντος· ὀλίγη δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν Φιλονεικίας

καὶ μετενόει, γενόμενος Ἕλληγ. ἔδὲ γὰρ ὡς ἐν-
αγτία φθασγόμενος, οἷς ἐπεχείρει λέγειν, ὑπε-

σαλμένο τῷ τῆς Φωνῆς τόνῳ τὸ ῥηθέν ἐκλε-
πτει. 14) ἀλλ' ἐπημένη Φωνῇ λαρυγγίζων,

Οὐκ ἐρώσι, Φησὶν, ἀλλήλων λέοντες, ἔδ' ἄρ-

ητοί,

necessaria putemus; quae autem rursus vita, ex-
cogitanda otium nata, adinuenit, ea tanquam
meliora illis honorare oportet.

38. Equidem paullo ante vix a risu mihi tem-
perabam, Charicle muta animalia et Scytharum
laudante solitudinem: parum aberat, quin prae
nimia contentione, quod Graecus esset, ipsum
poeniteret. Neque enim, ut qui contraria pro-
posito diceret, submissa voce ipsa dicta sua quasi
suffurabatur; sed sublata voce, dilatato gutture
boans, Non amant, inquit, se invicem leones ma-

G 2

res,

14. Ἐκλεπτέν] Non vereretur vertere *abscon-*
didit, etsi proprie sit, *subtraxit* scil. audien-
tibus. Nam κλέπτειν eleganter dici de iis
qui clam aliquid agunt, si non satis notum,
adeatur *Periz.* ad Aelian. III, 47. κλέπτων
τὴν τῶν Ἀθηναίων τείχισιν. *Reitz.*

· κτοί, καὶ σῖμες, ἀλλ' αὐτῶν ἡ πρὸς τὸ θῆλυ μόνον ὀρμὴ κρατεῖ· καὶ τί θαυμαστόν; ἃ γὰρ ἐκ λογισμῶ· δικαίως ἂν τις ἔλοιτο, ταῦτα τοῖς μὴ δυναμένοις λογίζεσθαι δι' ἀφροσύνην ἂν ἔνεστιν ἔχειν. ἐπεὶ τοι Προμηθεὺς, ἡ θεῶν τις ἄλλος, εἰ νῦν ἐκάσω συνέχευεν ἀνθρώπινον, ἂν ἂν ἐρημία, καὶ βίος ὄρεος αὐτὰς ἐποίμανεν, καὶ ἄλλήλας τροφήν εἶχον. ἐξίσσ' δὲ ἡμῖν ἱερά δειμαμένοι, καὶ μέσσην ἐσίαν τῶν ιδίων ἐκάσας οἰκῶν 15),

· ὑπὸ

res, neque urfi, neque apri, sed ipsos solus in feminas imperus superat. Et quid mirum? quae enim ratione ductus merito elegerit aliquis, ea his, quae rationes non possunt subducere, propter suam stuporem habere non licet. Nam si Prometheus, aut Deorum quis alius, mentem vnicuique humanam adiunxisset; non solitudo sane et siluestris victus, ea pasceret, neque in cibo se inuicem haberent: sed aequae ac nos templis aedificatis, et mediis suarum quisque aedium Penatibus,

15. * Καὶ μέσσην ἐσίαν τῶν — οἰκῶν] Addi potest hic locus, de Vesta in media domus parte culta, his, quae habet Spanhem. tum in diatr. de Vesta et Pryt. Gr. tum ad Callim. H. in Del. 325. p. 523. itemque alius e Scholiis ad Hesiodi Theogon. 454. ubi causam reddit, cur ἐσία etiam appelletur Terra Mater, Ceres, δημήτηρ, παρ' ὅσον τῇ παντὸς τὸν μέσον λαχέσα τόπον ἡ γῆ, σάσεως

ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεῦντο νόμοις. τί δὴ
 παραδοξόν, εἰ ζῶν τῆς φύσεως κατὰ κριτά, μη-
 δέν, ὧν λογισμοὶ παρέχονται, παρὰ τῆς προ-
 νοίας λαβεῖν ἡτυχηκότα, προσεφθήσεται.

natibus, communibus legibus in ciuitate viue-
 rent. Quid mirum autem, si animalia, ab ipsa
 natura damnata, quibus nihil eorum, quae ratio
 suppeditat, accipere a Prouidentia contigit, inter

G 3

alias

σῶν καὶ μόνῃς αἰτίᾳ ἐστὶ τοῖς ἄλλοις. Cae-
 terum ἐξίαν ἢ Vestam hic respondere *Pena-*
tibus, Laribusque Romanorum hominum;
 οἷας autem eadem ratione pro pluribus
 membris vnius domus poni, vt *aedes* Roma-
 nis; vix opus est hic admoneri: vt nec illud,
 separatis reuera pluribus aediculis aedes ho-
 nestiorum constituisse, qua de re, qui *Pli-*
nianas villas, et aedificandi legem a Colu-
 mella 1, 6. propositam attentius considera-
 verit, vix est vt dubitet. Illud propius ad
 rem nostram pertinet. Verti hunc locum
 ita, vt μέρην ἐξίαν referam ad δεινόμενοι,
 ἢ legam οἰκῶν ἰδίων, quod vnice verum
 puto. Sed si quis, vt adhuc editum est, οἰ-
 κῶν praeferat, ille etiam, vt adhuc factum
 videtur, interpretabitur, *medios priuatae do-*
mus penates incolens. Nempe τὰ ἴδια dein-
 de *domum* significabunt, vel totum forte
 praedium, in cuius media parte domus ex-
 structa sit. Notum est illud ex Euangelio
 ἦλθεν εἰς τὰ ἴδια κ. τ. λ. *Gesner.*

τὰ τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἄρρενας ἐπιθυμίας· ἐκ
 ἐρώσι λέοντες, καὶ γὰρ Φιλοσόφῃσιν· ἐκ ἐρώ-
 νων ἄνθρωποι, τὸ γὰρ ἐκ Φιλίας καλὸν, ἐκ ἴσασιν.
 ἄνθρωποις δ' ἢ μετ' ἐπιστήμης Φρόνησις, ἐκ τῆς
 πολλῆς πειρᾶσαι τὸ καλλίστον ἐκομμένη, βέλαιο-
 τάτης ἐρώτων ἐνόμισε τὰς ἄρρενας.

4. Μὴ τοίνυν, ὦ Χαρίκλειε, ἀκολάως βίβας συμ-
 φρήσας ἑταιρικὰ διηγήματα, γυμνῶ τὴν ἀλόγων
 τῆς σεμνότητος ἡμῶν ἡκτερόμπευε, μὴδὲ τὸν
 ἑρᾶμιον ἐρωτὰ τῶν ἡπιῶν συναριθμεῖ· λογίξῃς δὲ
 ὅψις μὲν ἡλικίας τὰ τοιαῦτα μεταμανθανῶν·
 ὅμως δ' ἐν λογίξῃ νῦν γε, ἐπειδὴ περ καὶ πρότε-
 ρον, ὅτι διπλᾶς θεὸς ὁ ἔρως, καὶ κατὰ μίαν οἰκὸν
 Φοιτῶν,

alias res masculis etiam cupiditatibus priuata sunt?
 Non amant leones? sed nec philosophantur:
 non amant viri? Quantum enim oriatur ex am-
 citia bonum, nesciunt. Sed inter homines pru-
 dentia scientiae coniuncta, frequentibus collecta
 experimentis, optimum quod est eligens, fir-
 missimos amores decreuit masculos.

37. Noli igitur, Charicles, meretriciis vitae
 libidinosae collatis narrationibus, nudo sermone
 pudori nostro et grauitati insultare, nec caelestem
 Amorem cum illō infante adnumerare: et cogi-
 ta, sero tu quidem aetatis ista demum aliter di-
 scens, verum tamen cogita nunc certe, quando
 non prius, duplicem Deum esse Amorem, non
 eadem

Φοιτῶν, ἔδὲ ἐνὶ πνεύματι τὰς ἡμετέρας ψυχὰς
 ἐρεθίζων. ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς ἀνείμαι, κομιδῇ νή-
 πια Φρονῶν, ἔδενός αὐτῆ τὴν διάνοιαν ἡνιοχεῖν
 δυναμένη λογισμῶ, πολὺς ἐν ταῖς τῶν ἀφρόνων
 ψυχαῖς ἀφροίζεται. μάλιστα δὲ αὐτῷ γυναικεῖσι
 ποθεῖ μέλασιν· ἔτός ἐστιν ὁ τῆς ἐφημέρας ταύ-
 της ὀβρεως ἑταῖρος, ἀκρίτῳ Φορᾷ πρὸς τὸ βε-
 λομενὸν ἄγων· ἕτερος δὲ ἔρωι ὠκυγίων· πατὴρ
 χρόνων, σεμνὸν ὀφθῆναι, καὶ παντοθεν ἱερο-
 πρεπὲς θέαμα, σωφρονέντων ταμίας παθῶν,
 ἡπια ταῖς ἐκάσθ' διανοαῖς ἐμπρέει, καὶ λαχόν-
 τες ἴδω τὰδε τῷ δαίμονος, ἡδονὴν ἀρετῇ με-
 λῶν ἀσπάζομεθα. δισσα γὰρ ὄντως κα-
 τὰ

cadent utrumque via venientem, nec spiritu eo-
 dem animos nostros incitantem. Sed alter, pue-
 riter omnino, ut arbitror animatus, cuius nulla
 gubernare mentem prudentia possit, multus in
 imprudentium animis colligitur: maxime autem
 illi muliebria desideria cordi sunt. Hic est illius
 diem modo durantis contumeliae sodalis, indis-
 crete impetu agens in id quod appetitur. At
 alter Amor Ogygiorum pater temporum, hone-
 stum visu et sacrum undique spectaculum, sana-
 rum promus affectionum, mite quiddam vnus-
 cuiusque mentibus inspirat. Hunc deum propi-
 tium nacti mixtam virtute voluptatem amplecti-
 timur. *Duplices enim reuera spiritus Amor*

τὰ τὸν τραγικὸν πνεύματα πνεῖ ὁ ἔρως· ἐνὸς
δὲ ὀνόματος ἔχ' ὅμοια τὰ πάθη κεκοινωνήκασι
καὶ γὰρ αἰδώς, ὠφελείας ὁμᾶ καὶ βλάβης αἰδώς
Φιβολός ἐστι δαίμων·

Αἰδώς, ἥτ' ἄνδρας μέγα σίνεταί, ἥδ' ὄν
νησιν.

Οὐ μὲν γὰρ ἐρίδων γένος ἐστὶν ἐν, ἀλλ' ἐπὶ
γαῖαν.

Εἰσὶ δὺν, τὴν μὲν κεν ἐπαινῆσαι νοήσας·
'Ἡ δ' ἐπιωμητή· διὰ δ' ἄνδιχα θυμὸν
ἔχουσιν.

οὐδὲν οὖν παράδοξον, εἰ πάθος ἀρετῇ κοινῇ
προσηγορίαν ἔχειν ἔτυχεν, ὥς ἐρωτὰ καλεῖ-
σθαι, καὶ τὴν ἀκόλαστον ἡδονὴν, καὶ τὴν σωφρο-
νέσσαν εὐνοίαν.

Γάμος

spirat, vt est apud Tragicum, idemque nomen
habent affectiones minime similes. Nam Pudor
quoque vtilitatis simul et noxae ambiguus Deus
est, Pudor, inquam,

Et multum prodesse et laedere idoneus idem.

*Nec contendendi genus vnum est, sed duo terras
Solicitant, vnum, qui nouit, laudibus ornet;*

Alteri inest labes: in partes pectora sciunt.

Neque igitur mirum est, si affectio communem
virtuti appellationem forte accepit, vt amor vo-
caretur et voluptas libidinosa, et sapiens bene-
volentia.

Γάμος ἔν, φησι, τὸ μηδὲν οἶε; καὶ τὸ θῆ-
λυ τῇ βίᾳ Φυγαδεύεις, ἵνα πῶς μείνωμεν 16)
Ἰδρωτοί; ζηλωτὸν μὲν ἦν κατὰ τὸν σοφώτα-
τον Εὐριπίδην, εἰ δὲ καὶ τῆς πρὸς γυναῖκας συνό-
δα, Φατῶντες ἐπὶ ἱερὰ, καὶ ναῖς, ἀργύρου,
καὶ χρυσῶ τέκνα ὑπὲρ τῆς διαδοχῆς ἐώνεμεθα.
ἀνάγκη γάρ, βαρὺν κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ἐπι-
θεῖσα, τοῖς κελευομένοις πειθαρχεῖν βιάζεται.
τὸ μὲν ἔν κελὸν αἰρώμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰ-
κάζομεν δὲ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρεῖωδες. ἄχρι τέκνων,
γυναῖκες ἀριθμὸς ἐξώσαν· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις, ἄ-
παγε μὴ μοι γένοιτο. τίς γάρ ἂν εὖ φρονῶν
ἀνέχε-

38. Nuptias igitur, ait, nihili putas? et mu-
liebre genus exulare e vita iubes? Deinde quo-
modo euremus homines? Optabile quidem erat,
de Euripidis doctissimi viri sententia, vt absque
congressu cum mulieribus, in templa et aedes sa-
nas venientes argento et auro liberos successio-
nis causa emeremus. Necessitas enim graue cer-
uicibus nostris iugum imponens imperiis parere
nos coart. Quod igitur pulchrum est ratione eli-
gamus, cedat autem necessitati vtilitas. Libero-
rum tenuis numerus sunt mulieres. In reliquis
vero, apage ne mihi sit mulier. Quis enim bene
fanus

G 5
16. Ἰδρ. τῶς μ. Iam vidit prior interpres, le-
gendum εἶτα, de cuius vi in absurda con-
sequentia indicanda omnia plena sunt. Ges-
ner.

ἀνέχεσθαι δύναιτο, ἐξ-ἐωθινὰ γυναικὸς ἀνέχο-
μένης ἐπικτήτοις σοφίσμασιν; ἥς ὁ μὲν ἀνθρώπος
χαρμηλὴς ἀμορφος ἀλλότριοι δὲ κόσμοι τὰ
Φύσεως ἀπρεπὲς βυκολῶσιν.

Εἰ γὰρ ἀπὸ τῆς νυκτὸς κοίτης πρὸς ὄρθρον
ἐν ἴδοι τις ἀνισταμένης γυναῖκας, αἰσχίῳ νομί-
σει θηρίων τῶν πρωῒας ὥρας ὀνομασθῆναι δυσ-
κληδονίσων 17). ὁθεν ἀκριβῶς οἱκοι καθεύρου-
σιν αὐτάς, ἔδενι τῶν ἀρρένων βλέπομέναις· ἡγεῖται
δὲ καὶ θεραπαινίδων ὁ σύμμορφος ὄχλος, ἐν γυ-
κλῷ παρεστῶσι, ποικίλοις φαρμάκοις κατα-
φαρμα-

sanus perferre possit mulierem, a mane inde ad-
scitis artificiis formatam, interpolantem? cuius vere
turpis est facies, alieni vero ornatus, quod na-
tura indecens est, lenociniis quibusdam demulcent.

39. Si enim a nocturno cubili mane surgentes
aliquis videat mulieres, turpiores censebit illis
animalibus quae matutina hora nominare mane
auspicatum est. Vnde diligenter domi se conclu-
dunt, virorum nulli videndas. Aniculae autem
et similes ancillarum grex circulo adstant, variis
medi-

17. Θηρίων — δυσκληδονίσων] Simias inter-
gi, illud maxime suadet, quod Lucianus
ἀποφρ. c. 17. hoc animal inter ea refert,
quibus mane conspectis homines metuant,
tanquam ὑπὸ πονηρῷ τῷ πρώτῳ καὶ δυσφί-
μῳ κληδονίσματι. * Gesner.

Φαρμακεύσαι τὰ δυσυχῇ πρόσωπα· ἔ γὰρ ὕδα-
τος ἀκράτῳ ναυατι τὸν ὑψηλὸν ἀπονιψάμενα
κάρον, εὐθύς ἀπτόνται σπινθὲς ἐχομένης τινὸς
πραγματός, ἀλλ' αἱ πολλαὶ τῶν διαπασμάτων
συνθέσεις, τὸν ἀνδρῆ τῷ προσώπῳ χρωτὰ Φαι-
δρύνουσιν. ὡς δὲ ἐπὶ δημοτελεῖς πομπῆς, ἄλλο
τις ἄλλῃ τῶν ὑπηρετησῶν ἐγκεχερίσται, λεκα-
τῖδας ἀργυρᾶς, καὶ προχόας, ἔσποτρά τε, καὶ
καὶ θάπερ ἐν Φαρμακοπέδῳ, πυξίδων ὄχλον, ἀγ-
γεία μετὰ πολλῆς κακοδαμονίας, ἐν οἷς ὀδόντων
σικκτικαὶ δυνάμεις, ἢ βλέφαρα μελάνιουσα
τέχνη θησαυρίζεται.

Τῷ δὲ πλείστον ἀναλίσκει μέρος ἡ πλοκή τῶν
τρίχων· αἱ μὲν γὰρ Φαρμακοῖς ἐρυθαίνειν
δυνάμενοις πρὸς ἡλὶα μεσημβρίαν τὰς πλοκάμους,
ἴσα

medicamentis infelices vultus inficientes. Non
cum puro aquae liquore altum somnum abluen-
tes, statim ad honestum aliquod opus accedunt;
sed multae facorum compositiones insuavem fa-
ciei colorem laetiozem reddunt: ac tanquam in
publica pompa, aliud alii ministrarum commen-
datum est, pelues argenteae, et gutturnia, specu-
lae, et turba pyxidum, vasa multa infelicitate re-
pleta, in quibus aut dentium deterioriae facultates,
aut nigrorem inducens superciliis ars reposita est.

46. Maiorem autem partem temporis et operarum
consumit cura capillorum. Aliae enim medica-
mentis rutilare valentibus ad solem meridianum
cincin-

ἴσα τὰς τῶν ἐρίων χροιαῖς, ξανθῷ μεταβαπτύ-
σιν ἄνθει, τὴν ἰδίαν κατακρίνεσαι Φύσιν· ὅπασ-
σαις δὲ ἀρκεῖν ἡ μέλαινα χεῖρ νομίζεται, τὴν
γεγραμμένον πλῆτον εἰς τὴν ἀναλίσκουσάν
ὅλην Ἀραβίαν σχεδὸν ἐκ τῶν τριχῶν ἀποστρέ-
σαι· σιδηρὰ τε ὄργανα, πρὸς ἀμβλείᾳ Φλογὶ
χλιανθέντα, βία τὴν ἐλίγων ἐλάττητα διαπλέ-
κει· καὶ περιέργοι μὲν αἱ μέχρι τῶν ὀφθαλ-
μῶν ἐφελκυσμέναι κόμαι, βραχὺ τῷ μετώπῳ με-
ταιχμιὸν ἀφίστοι· σοβαρῶς δὲ ἄχρι τῶν μετα-
φρένων οἱ ὀπισθεν ἐπιστρέφοντες πλόκαμοι.

Καὶ μετὰ τῆτο, ἀνθοβαφῇ 18) πόδας τῆς
σαρκὸς ἐνδοτέρῳ τὰς πόδας ἐπισφίγγοντες, καὶ

λεπτὰ

cincinnos, instar lanarum infectionis, flavo tin-
gunt flore, propriam naturam (*nativum colorem*)
damnantes. Quibus autem sufficere nigra coma
solet, illae maritorum diuitias in hanc impendunt,
totam fere de capillis Arabiam spirantes. Et in-
strumenta ferrea, obtuso ignis ardore calefacta,
vi quadam crispas cincinnos implicant, et minu-
ta industria ad supercilia usque deductae comae,
breve fronti interstitium relinquunt: superbe at-
tem ad scapulas usque posterioris comae anguli
fluctuant.

41. Et post haec flore coloris sandalia intra
ipsam carnem pedes adstringentia, et tenuissima

textu

18. Ἀνθοβαφῇ] quidni *purpurea* intelligamus?

ἄνθος

λεπταφής ἐς πρόφασιν ἐσθής, ὑπὲρ τῆ δοκεῖν
 γυμνωσθαι. πάντα δὲ τὰ ἐντὸς αὐτῆς γνω-
 ριμώτερα τῆ προσώπῃ, χωρὶς τῶν ἀμόρφως
 προπεπτωκότων μαζῶν, ἐς αἰὲ περιφέρῃσι δεσ-
 μώτας. τί δὲ τὰ τέτων πλάσιώτερα κακὰ
 διεξιέναι; λίθας Ἐρυθραίας κατὰ τῶν λοβῶν,
 πολυτάλαντον ἡρτημένας βρίθας, ἢ τὰς περὶ
 καρποῖς καὶ βραχίονσι δράκοντας, ὡς ὦφελον
 ὅντως ἀντὶ χρυσίου δράκοντες εἶναι· καὶ τε-
 Φάνη

textu dicis caussa vestitus, vt nudae esse videan-
 tur. Omnia autem intra hanc vestem facilius
 agnoscuntur quam facies, exceptis, quae defor-
 miter aliquin prociderent, vberibus, quae in
 vinculis semper circumferunt. Quid opus est di-
 tiora harum mala enarrare? Erythraeos in auri-
 culis lapillos, pondus multorum talentorum, fus-
 pensum habentes, an illos circa manus et brachia
 dracones, qui vtinam veri pro auro dracones
 essent:

ἄνθος enim Graecis non minus quam Latini
flos audit purpurae, siue purpurae succus
 optimus i. e. maxime saturatus, vt *flos lactis*
 vocatur quod pinguiissimum est in eo. Sic
 quae mox ipse vers. fin. huius capituli πορφυ-
 ρῶν ἄνθος ἐπιφοινίξῃ. Interdum tamen et
 ab effectu fit denominatio, i. e. quod purpu-
 ra iam tinctum, vocatur floridum, propter
 laetum et florum similem colorem. *Reitz.*

Φάνη μὲν ἐν κύκλῳ τὴν κεφαλὴν περιδεδυμένῃ
 ῥοῖς Ἰνδικαῖς διάσερος· πολυτελεῖς δὲ τῶν αὐ-
 χένων ὄρμοι καθεῖνται. καὶ ἄχρι τῶν ποδῶν
 ἐσχάτων καταβέβηκεν ὁ ἄθλιος χρυσὸς ἀπὸ
 εἴ τι τῆ σφυρῆ γυμνῆται, περισφίγγων· ἀξίον
 δ' ἦν σιδήρῳ τὰ περισφύρα σκέλη πεπεδησθαι,
 καὶ πειδᾶν αὐτῶν ὅλον τὸ σῶμα νόθης εὐμορφίας
 ἐξαπατῶντι κάλλει διαμαγευθῆ, τὰς ἀναισχυ-
 τὰς παρειὰς ἐρυθαίνουσιν ἐπιχρίσεις Φυκάσαι,
 ἵνα τὴν ὑπέρλευκὸν αὐτῶν καὶ πῖονα χροὴν, τὸ
 πορφυρεὴν ἄνθος ἐπιφοινίσῃ.

Τίς ἔν ὁ μετὰ τὴν τοσαύτην παρασκευὴν βί-
 ος; εὐθύς ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔξοδοι, καὶ πᾶς θεα-
 τὴς ἐπιτρέβων τὰς γεγαμηκότας, ὧν ἐνίων οἱ
 κακο-

essent: et corona in orbem caput ambit, Indicis
 stellata gemmis, suntuosaque cervice monilia
 demittuntur; et ad ultimos pedes miserum descen-
 dit aurum, quidquid circa talum nudatur con-
 stringens. Dignum autem erat ferro potius crura in
 talorum regione compediri. Cumque totum illa-
 rum corpus spuriae formositatis pulchritudine dece-
 ptrici velut incantatum fuerit, impudentes genas
 inunctis fucis rubefaciunt, ut candidissimum
 illarum et pinguem colorem florens purpura ru-
 bore quodam adspergat.

42. Quae igitur post tantum apparatus vita
 est? Statim exitur domo, et spectator unusquis-
 que maritos Zelotypia enecat. Nunquid salutarum
 eunt,

κακοδαίμονες ἄνδρες ἅδ' αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα,
 Κωλιάδας, εἰ-τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας, ἣ τὴν
 Φρυγίαν δαίμονα, καὶ τὸν δυσέρωτα κῶμον ἐπὶ
 τῷ ποιμένι τελεταὶ δὲ ἀπόρρητοι. καὶ χωρὶς
 ἀνδρῶν ὑπόπτα μυστήρια. καὶ γὰρ τί δεῖ περι-
 πλέκειν διαφθοράν ψυχῆς; ἐπειδὴν δὲ τέτων
 ἀπαλαγῶσιν οἶκοι, εὐθύ τ' αὖ μακρὰ λυτρά· καὶ
 πολυτελής μὲν γὰρ Δία τράπεζα, πολὺς δὲ ὁ με-
 λαιπύγων ἀνδρῶν αἰκισμός. ἐπειδὴν γὰρ ὑπέρ-
 πλεον γέγωνται ταῖς παρ' αὐταῖς γαστριμαργίαις,
 ἐκείτ' ἅδ' ἡ Φάρυγγος αὐταῖς παραδέχουσαι
 διπρῶν τ' ἰσιγίων, ἄμοις δακτύλοις ἐπιγέ-
 φασαι, τῶν παρακειμένων ἕκασον ἀπογεύοντα,
 καὶ τὰς ἐπὶ τούτοις διηγόμεναι 19), καὶ τοὺς
 ἑτερό-

quorum nonnullorum miseri viri nec ipsa
 habent nomina, Coliadas forte, et Genetyllidas,
 aut Phrygiam Deam, aut infelicitèr amantis ad
 palliorem commissionem. Accedunt sacra arca-
 na, et suspecta sine viris mysteria. Quid enim
 opus est involuere animi corruptelam? Cum vero
 ab his rediere, domi statim longa lauacrà, ac
 sumptuosa voluptariaque mensa, multaque inter
 viros dissimulatio. Cum enim ultra modum op-
 pleræ sunt domesticis liguritionibus, nec iam
 capere gula cibum potest, summis digitis per ap-
 posita quasi scribendi causâ ductis singula degu-
 stant, noctes inter haec enarrantes, et diuersi
 coloris

19. Διηγόμεναι] Potest defendi. Solent enim mulie-

ἑτερόχρωτας ὕπνους, καὶ θηλυότητος εὐνὴν γέμεσαν· ἃς ἡ ἀνασὰς ἑκάστος εὐθὺ λατρεῖ χρεῖός ἐστι.

Ταυτὶ μὲν ἔν εὐσαθῆς βίᾳ τεκμήρια. τῶν δὲ πιμροτέρων εἴ τις ἐδελήσειε τὸ ἀληθές κατὰ μέρος ἐξετάζειν, ὅντως καταράσεται Προμηθεΐ, τὴν Μενάνδρειον ἐκείνην ἀπορρήξας Φωνήν.

Εἴτ' ἂν διμαίως προσπεπατταλευμένον

Εἰς

coloris fomnos, et cubile muliebri plenum molli-
tie: e quo quicumque surgit, balneo statim in-
diget.

43. Atque ista vitae bene sibi constantis indi-
cia. Eorum vero, quae acerbiora sunt, si quis
singulatim velit verum exquirere, ille profecto
Promethea execrabitur, Menandri illam vocem
erumpens,

Ergo immerentem dicitant Promethea

Pende-

mulieres noctes, et somnia praesertim, nar-
rare in conuiuiis, quae forte ἑτερόχρωτας
ὕπνους aliquis dixerit. Sed narrantne mulie-
res honestae, de quibus hic agitur, θηλυ-
ότητος εὐνὴν γέμεσαν; itaque sollicitor puta-
re, non esse ab auctore διηγόμεναι, sed διη-
γῆμαι. Sic autem interpretarer, Noctesne
super haec enarro, et somnos cum diuersi sexus
corpore captos, et cubile muliebri mollitie ple-
num? etc. Gesner.

Γράφῃσι τὸν Προμηθεΐα πρὸς ταῖς πέτραις;
 Καὶ γίνετ' αὐτῷ λαμπάς· ἄλλο δ' εἰδὲ ἐν
 Ἀγαθόν, ὃ μισεῖν οἴμ' ἅπαντας τὰς θεάς,
 Γυναῖκ' ἐπλασσεν, ὧ πολυτίμητοι θεοί,
 Ἔθνος μιᾶρόν· γαμεῖ τίς ἀνθρώπων; γαμέῃ
 Λάθριος, τὸ λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμία...
 Γαμηλίῳ λέχει δὲ μοιχὸς ἐντρυφῶν,
 Καὶ Φαρμακῆϊα, καὶ νόσων χαλεπωτάτων
 Φθόνος, μεθ' ἧς ζῇ πάντα τὸν βίον γυνή.

Τίς ταῦτα τὰ ἀγαθὰ διώκει; τίνι βίος ὁ δυσ-
 χῆς οὗτος θυμήρης;

Ἄξιον τοίνυν ἀντιθεῖναι τοῖς θήλεσι κακοῖς
 τὴν ἀρετὴν τῶν παίδων ἀγωγὴν. ὁρῶντος ἀνα-
 σῆς ἐκ τῆς ἀζύγῃ κοίτης, τὸν ἐπὶ τῶν ὀμμα-
 των

*Pendere fixum Caucasi de rupibus?
 Repertus ignis huic? Aliud nihil boni.
 Sed, quod Deos odisse cunctos autumo,
 Formavit idem feminam, o Dei boni!
 Genus scelestum! Ducit aliquis coniugem:
 Ducit? libido nempe clancularia,
 Et nuptiali moechus illudit ioro:
 Venena debinc, insidiae, morbi, invidia
 Grauißima, aetno femina omni quam fouet.*

Quis haec bona persequitur? cui haec infelix vi-
 ta cordi est?

44. Aequum igitur opponere muliebribus istis
 malis virilem puerorum viuendi rationem. Mane
 surgens de caelibe lecto, reliquum adhuc in ocu-
 lis

των ἔτι λοιπὸν ὕπνον ἀπονηφάμενος ὕδατι λι-
τῶ, καὶ χιτωνίσκον καὶ χλανίδα ταῖς ἐπωμίαις
περόναις συρράψας, ἀπὸ τῆς πατρῷας ἐξίας
ἐξέρχεται κάτω κεκυφώς, καὶ μηδένα τῶν ἀπαν-
τώντων ἐξ ἐναντίας προσβλέπων. ἀκόλαστοι δὲ
καὶ παιδαγωγοί, χορὸς αὐτῷ κόσμιος, ἔπονται,
τὰ σεμνὰ τῆς ἀρετῆς ἐν χερσὶν ὄργανα κρατῶν-
τες, ἃ πρὶς κτενὸς ἐντομὰς κόμην καταψήχειν
δυναμένους, ἃ δὲ ἔσοπτρα τῶν ἀντιμόρφων ἰχα-
ρακτῆρων ἀγράφως εἰκόνας, ἀλλ' ἢ πολύπτυ-
χοι δέλτοι κατόπιν ἀκλουθῶσιν, ἢ παλαιῶν
ἔργων ἀρετὰς φυλάττεσαι βίβλοι· καὶ εἰς Με-
σικῆ δέοι φοιτᾶν, εὐμελὴς λύρα.

Πᾶσι

lis somnum simplici aqua postquam abluit, sacra
chlamyde humeralibus connexa fibulis, paterna
domo egreditur deiecto vultu, ac neminem eo-
rum, qui ex aduerso veniunt, contuitus. Pe-
dissequi autem illum et paedagogi, decens ca-
terua, sequitur, honesta illa virtutis instrumenta
manibus tenentes, non secti serra pectinis inci-
suras mulcere comam aptas, neque specula, ob-
iectarum formarum nec pictas imagines; sed vel
multiplices tabellae a tergo sequuntur, aut anti-
quorum operum virtutes seruantia volumina; et,
si ad musicam eundum sit, canora lyra.

Πᾶσι δὲ τοῖς Φιλοσόφοις ψυχῆς 20) μαθή-
 μασι λιπαρῶς ἐναθλήσας, ἐπειδὴν ἡ διάνοια
 τῶν ἐγκυκλίων ἀγαθῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα ταῖς
 ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν ἔκπονῃ. Θεσσαλοὶ γὰρ
 ἵπποι μέλχουσιν αὐτῷ. καὶ βραχὺ τὴν νεότητα
 πωλοδαμνήσας, ἐν εἰρήνῃ μελετᾷ τὰ πολεμικὰ,
 ἄκοντας ἀφιεῖς, καὶ βέλη δι' εὐσόχε δεξιᾶς
 ἀποπάλλων. εἴθ' αἱ λιπαραὶ παλαῖσται, καὶ
 πρὸς ἡλίε μεσημβρινὸν θάλαπος ἐγκονίζεται τὸ
 σῶμα πυκνήμενον· οἳ τε τῶν ἐναγωνίων πόνων
 ἀπο-

45. Peractis diligenter omnibus philosophae
 mentis in doctrina certaminibus, cum eruditi il-
 lius circuli bonis saturatus est animus, liberali-
 bus exercitamentis corpus perficit. Thessali enim
 equi curae illi sunt, et cum paullum iuventutem
 ipse suam equulei instar agitavit et subegit, bel-
 licam rem in pace meditatur, emittens iacula, et
 tela certa manu vibrans. Tum palaestrae vnctae,
 et ad meridianum solis calorem densandum cor-
 pus in pulvere volutatur, stillantisque de certa-

H 2

minum

20. Τοῖς Φιλοσόφοις ψυχῆς] Multo malim
 Φιλοσόφῃ vt ad ψυχῆς referatur, cui pro-
 prie est adiunctum Φιλόσοφον esse. Iucun-
 dius etiam cadere sic iunctura videtur. Cer-
 te sine fraude fuerit interpretationem ita in-
 stituisse. *Gesner.*

ἀποσαλάζοντες ἰδρῶτες, μεθ' ἑς λετρὰ σύντομα, καὶ τράπεζα τῇ μετὰ μικρὸν ἐπινύφουσα πράξει. πάλιν γὰρ αὐτῷ διδάσκαλοι, καὶ παιδῶν ἔργων αἰνιττόμεναι καὶ ἐπιμελόμεναι μνήμαι, τίς ἀνδρεῖος ἤρωος, ἢ τίς ἐπὶ Φρονήσει μαρτυρέμενος, ἢ οἷοι δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην ἠσπάσαντο; τοιαύταις ἀρεταῖς ἀπαλὴν ἔτι τὴν ψυχὴν ἐπάρδων, ὅταν ἐσπέρα τὴν πράξιν ὀρίσῃ, τῆς γαστρὸς ἀνάγκη τὸν ὀφειλόμενον δασμὸν ἐπιμετρέησας, ἡδίκας ὕπνου καθεύδει, τοῖς μεθ' ἡμέραν καμάτοις ἐπηρεμῶν ἐπὶ χρένον.

Τίς ἔκ ἂν ἐρασιῆς ἐΦήβε γένοιτο τοιότῃ; τί-
νι δ' ἔτι τυφλαὶ μὲν αἱ τῶν ὀμμάτων βολαί,
πηροί

pinum labore sudores: post quos breues balneae, et sobrietatem instanti paullo post operi seruans mensa. Rursus enim adsunt illi magistri, veterumque operum curiosi, obscuram partim significationem habentes, commentarii: quis fortis Heros? aut quis prudentiae testimonio ornatus? aut qui iustitiam, quique temperantiam amplexi sint? Talibus virtutibus cum tenerum adhuc animum velut irrigauit, vespera finem operibus imponente, vbi debitum ventris necessitati tributum admensus est, suauiores dormit somnos, qui diurnos post labores aliquantum quietis subiungat.

46. Talis adolescentis quis non amator fiat? cuius adeo coeci oculorum coniectus, ita stupidae
mentis

πῆροί δὲ οἱ τῆς διανοίας λογισμοί; πῶς δ' ἔκ' αὖ
ἀγαπήσαι τὸν ἐν παλαίστραις μὲν Ἑρμῆν, Ἀπόλ-
λωνα δὲ ἐν λύραις, ἵππαστήν δὲ ὡς Κάτορα, θείας
δὲ ἀρετὰς διὰ θνητῶ διώκοντα σώματος. ἀλλ'
ἐμοὶ μὲν, δαίμονες ἑρᾶνιοι, βίος εἴη διηνεκῆς
ἔτος, ἀπαντικρὺ τῷ Φίλῃ καθέζεσθαι, καὶ πλη-
σίον ἢ δὴ λαλῶντος ἀκχεῖν, ἐξίοντι δὲ αὐτῷ συν-
εξιέναι, καὶ παντὸς ἔργου κοινωνίαν ἔχειν. εὖ-
ξαίτο μὲν ἔν' ἐρῶν τις δι' ἀπταίστου καὶ ἀκλινῆς
βίης, τὸν σεργόμενον ἀλύπως εἰς γῆρας ὀδεῦσαι,
μηδεμιᾶς τύχης περλάσαντα βάσκανον ἐπῆρειν.
εἰ δὲ καὶ, οἷος ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, νόσος
ἐπιφάσκειν αὐτῷ, κάμνοντι συννοσήσω, καὶ
διὰ

mentis cogitationes? Quomodo non amet aliquis
Mercurium in palaestra, in lyra Apollinem, equi-
tem instar Castoris, diuinasque in mortali corpore
virtutes persequentem. Verum mihi quidem, o
caelestes Dii, vita haec sit perpetua, ex aduerso
amici sedere, et ex proximo suaue loquentem
audire; exeuntem deducere, et omnium rerum
cum illo communionem habere! Atque amator
quidem aliquis optauerit, per inoffensam et ni-
hil vacillantem vitam, sine ullo dolore ad sene-
ctutem peruenire amasium suum, inuidam for-
tunae nullius noxam expertum. Si vero, quae
humanae naturae lex est, morbus illum attigerit,
aegrotabo cum laborante, et per tempestuosum

διὰ χειμερίᾳ θαλάττης ἀναγομένῳ συμπλεύσομαι· καὶ τυραννικὴ βία δεσμὰ περιάψῃ, τὸν ἴσον ἐμαυτῷ παριθήσω σίδηρον· ἐχθρὸς ἅπας ὁ μισῶν ἐκείνου, ἐμὸς ἔσται, καὶ Φιλήσω τὰς πρὸς αὐτὸν εὐνοϊκῶς ἔχοντας· εἰ δὲ λησὰς ἢ πολέμικας θεσπαίμην ἐπ' αὐτὸν ἐρμῶντας, ὀπλισάμην καὶ παρὰ δύναμιν· καὶ ἀποθάνῃ, ζῆν οὐκ ἀνέξομαι· τελευταίας δὲ ἐντολὰς τοῖς μετ' ἐκείνου ὑπ' ἐμῆ σεργιμένοις ἐπιθήσομαι, κοινὸν ἀμφοτέροις ἐπιχώσω τάφον, ὅσέοις δὲ ἀναμύξαντας ὀσέα, μηδὲ τὴν κωφὴν κόνιν ἀπ' ἀλλήλων διακρίνω.

Ταῦτα δ' ἔ· πρῶτοι χαράξουσιν οἱ ἐμοὶ πρὸς τὰς ἀξίας ἔρωτες, ἀλλ' ἢ θεοῖς γείτων ἡρωικὴ
Φρόνη-

mare nauigantem comitabor: et, si tyrannica vis vincula ei iniiciat, aequale mihi ferrum circumponam. Inimicus, quicumque illum oderit, meus erit, et amabo, qui beneuolentia illum complectentur. Si vero latrones aut hostes videam in illum irruentes, ultra vires etiam arma sumam: et, si moriatur, viuere non sustinuerō: vltimaque mandata iis, qui post illum cari mihi erunt, dederō, commune vtrisque monumentum vti aggerent, ossibusque ossa permiscentes neque mutum puluerem discernant.

47. Haec vero non primi sancient amores aduersus dignos mei, sed vicinus Dis Heroum sensus

Φρόνησις ἐνομοθέτησεν, ἐν αἷς ὁ Φιλίας ἔρως,
 ἄχρι θανάτου συνεξέπνευσε. Φωκίς ἐκ νηπίων
 ἔτι χρόνων, Ὀρέστην Πυλᾶδην συνῆψε· θεὸν δὲ
 τῶν πρὸς ἀλλήλους παθῶν μεσείτην λαβόντες,
 οἷς ἐφ' ἑκὸς σκάφος τῷ βίῃ συνέπλευσαν· ἀμ-
 φότεροι Κλυταμνήστραν ἀνέραν, ὡς Ἀγαμέμνο-
 νος παῖδες, ὑπ' ἀμφοῖν Αἰγισθοῦς ἐφονεύετο·
 τὰς Ὀρέστην ἐλαυνέσας πεινὰς Πυλάδης ἐνόσση
 μᾶλλον, κρινομένῳ συνηγωνίζετο, τὴν δὲ ἔρω-
 τικὴν Φιλίαν ἐδὲ τοῖς τῆς Ἑλλάδος ὄροις ἐμά-
 ττησαν, ἀλλ' ἐπὶ τὰς ἐσχάτας Σκυθῶν τέρμα-
 νας ἐπλευσαν, ὁ μὲν νοσῶν, ὁ δὲ θεραπεύων.
 τῆς γῆς Ταυρικῆς γῆς ἐπιβαίνοντας, εὐθὺς ἡ
 μητρακτόνας αὐτοὺς ἔριννὺς ἐξενοδόχησε. καὶ
 τῶν

sus hanc legem tulit, in quibus ille amicitiae
 amor ad mortem usque *progressus* una exspiravit.
 A puerilibus inde annis, Orestis Pyladen Phocis
 copulavit, *qui*, Deo mutui adfectus arbitro, tan-
 quam in uno vitae nauigio vecti sunt. Ambo
 Clytaemnestram, tanquam *ambo essent* Agame-
 mnonis filii, interfecere; ab ambobus Aegisthus
 occisus est. Furiis Oresten agitantibus magis la-
 boravit Pylades. Iudicio cum illo periclitatus
 est. Amatoriam illam amicitiam nec Graeciae
 finibus mensi sunt, sed ad extremos Scytharum
 terminos nauigarunt, aegrotans alter, alter eum
 curans. In Tauricam enim tellurem egressos
 occisae matris ultrix furia hospitio statim excepit,

τῶν βαρβάρων ἐν κύκλῳ περιεσώτων, ὁ μὲν ὑπὸ
τῆς συνήθους μανίας πεσὼν ἔκειτο· Πυλάδης δὲ

Ἄφρον' τ' ἀπέψα, σώματός τ' ἐτημέλει,

Πέπλε τε πρὸς ἀλύπτειν εὐπήκτοισι ὕφαϊς,
ἔκ ἐρασὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς ἐνδεικνύμενος
ἦθος. ἡνίκα γὰρ ἐκρίθη θάτερος μένοντος ἐπὶ τῷ
Φονευθῆναι, τὸν ἕτερον ἐς Μυκῆνας ἀπιέναι, κο-
μιῶντα γράμματα, μένειν ὑπὲρ ἀλλήλων ἀμφο-
τεροὶ θέλουσιν, ἐκότερος ἐν θάτέρῳ ζῶντι ζῆν
ἑαυτὸν ἡγάμενος. ἀπωθεῖται δὲ τὰς ἐπιστολάς
Ὀρέστης, ὡς Πυλάδης λαβεῖν ἀξιώτερος, μόνον
ἔκ ἐρασιῆς ἀντ' ἐρωμένῃ γενόμενος.

Τὸ γὰρ σφαγῆναι τὸν δ', ἐμοὶ βάρος μέγα.

Ὁ ναυσολῶν γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς.

καὶ

circumstantibusque barbaris, alter a consueto fu-
rore prolapsus iacebat: Pylades vero

Sputum auferebat, corporis curam gerens,

Textu pep̄li firmo iacentem protegens,

Non amatoris modo sed patris etiam animum
ostendens. Cum enim iudicatum esset, manente
altero vt occideretur, Mycenae abire alterum,
qui literas eo ferret, manere quisque pro altero
volunt, rati unusquisque se vivere in viuento al-
tero. Repellit autem epistolas Orestes, tanquam
digniore qui eas acciperet Pylade, factus tantum
non amator pro amico.

Istum perire, mihi nimis graue est onus,

Nam quidquid est mali, mea naui vebo.

et

καὶ μετ' ὀλίγον φησὶ,

τῷδε μὲν δέλταν δίδε,

Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥς σε σοι καλῶς ἔχων.

Ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων κτεινέτω.

Καὶ γὰρ ἄτως ἔχει τὸ πᾶν. ὅταν γὰρ ἐκ παίδων ὁ σπευδᾷος ἔρως ἐντραφεῖς, ἐπὶ τὴν ἡδὴ λογιζέσθαι δυναμένην ἡλικίαν ἀνδρωθῇ, τὸ πάλαμ Φιληθὲν, ἀμοιβαίως ἔρωτας ἀνταποδίδωσι. καὶ δυσχερὲς αἰσθῆσθαι ποτέρῃ ποτέρος ἐρατῆς ἔσιν, ὥσπερ ἀπ' ἐσόπτρου τῆς τῷ Φιλήσαντος εὐνοίας ἐπὶ τὸν ἐρώμενον ἑμῶς πεσόντος εἰδῶλε. τί δὴ ἔν τῷ κατ' ἡμᾶς βίῃ ξένην αὐτὸ τρυφήν ὀνειδίζεις θείοις νόμοις ὀρίσθην, ἐκ διχόχῃς ἐφ' ἡμᾶς καταβεβηκός; ἀσμένως δὲ αὐτὸ δεξά-

et paullo post ait:

Isti quidem da litcras,

Hic ibit Argos, hic tuum negotium

Curabit; at nos, qui potest, necet.

43. Sic enim vniuersum se habet. Nempe cum innutritus a pueris inde honestus amor ad aetatem ratiocinandi iam capacem corroboratus est, ille qui amatus adhuc fuit mutuos amores rependit, difficile vt sit ad animaduertendum, vtrius vter amator sit? tanquam a speculo, sic a benevolentia amantis, simili ad amatum simulacro reflexo. Quid igitur, *velut* peregrinam vitae nostrae luxuriam exprobras, quod diuinis legibus definitum, successione quadam ad nos delatum est? Quin lubenter illud acceptum, pura mente,

δεχόμενοι, μεθ' ἀγνῆς διανοίας νεωροῦμεν. ἰδι-
βιος γὰρ ὡς ἀληθεὺς κατὰ τὴν τῶν σοφῶν ἀπό-
φασιν,

ὦ παῖδες τε νέοι, καὶ μώνυχες ἵπποι,
Γηράσκει δ' ὁ γέρον κῆνος ἐλαφρότατα κῆροι
Τὸν φιλέουσιν.

αἴγε μὴν Σωκρατικαὶ διδασκαλίαι, καὶ τὸ λαμ-
πρὸν ἐκείνου τῆς ἀρετῆς δικαστήριον, τοῖς Δελφι-
κοῖς τρίποσιν ἐτιμήθη. χρησμὸν γὰρ ἀληθείας
ὁ Πύθιος ἐθέσπισεν, ἀνδρῶν ἀπάντων Σωκρα-
τῆς σοφώτατος, ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμα-
σιν, ἐξ ὧν τὸν βίον ὦνησε, καὶ τὸ παυδρασεῖν
ὡς μάλιχα ὠφελᾶν προσήκατο.

Δεῖ

tanquam rem sacram feruamus? *Felix* enim vere
de sapientium virorum sententia,

— cui iuuenescit equus, puerique ministrant,
Nam fert aetatem molliter ille senex,
Qui pueris carus.

Ac Socraticam quidem disciplinam, et splendi-
dum illud virtutis tribunal, Delphici tripodes ho-
norarunt; veritatis enim oraculum fudit Pythius,
excellit omnes mente Socrates viros, qui cum reli-
qua disciplina, qua vitam iuuat, etiam puerorum
amorem, tanquam rem inmaxime utilem, adsci-
verat.

49. Opor-

Δεῖ δὲ τῶν νέων ἐρεῖν ὡς Ἀλκιβιάδῃ Σωκρά-
της, ὅς, ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι, πατρὸς ὕπνου ἐκοι-
μήθη. καὶ ἔγωγε τὸ Καλλιμάχειον ἐπὶ τέλει
τῶν λόγων ἡδιστα προσθείην ἂν ἅπασι κήρυγμα·

Αἶθε γὰρ ὦ κέρεισιν ἐπ' ὄμματα λίχνα φέ-
ροντες,

Ἔρχιος 21) ὡς ὑμῖν ὤρισε παιδοφιλεῖν.

Ὡς νέων ἐράοιτε, πόλιν κευανδρον ἔχοιτε.
Ταῦτ' εἰδότες, ὦ νεανία, σωφρόνως παισὶν
ἀγαθοῖς πρόσσιτε, μηδὲ ὀλίγης τέρψεως εἵνεκα,
τὴν μακρὰν ἐσχέοντες εὐνοίαν, ἄχρη τῆς ἀκμῆς
πλα-

49. Oportet autem amare iuvenes, ut Alcibiadem Socrates, qui, sub eadem chlamyde, patris somnum dormiuit. Atque ego Callimachium illud ad omnes praeconium in fine orationis lubens posuerim,

Vos o qui pueros oculo patante voratis,

Erchius ut teneros iussit amare mares,

Sic pueros petitote; virisque implebitis urbem.

Haec cum sciatis iuvenes, modeste ad bonos pueros accedite, neque paruae voluptatis causa longam beneuolentiam effundentes, usque ad imat-

ram

21. Ἔρχιος] Quis est ille Erchius? Xenophon puto, de quo Diog. Laërtius Ἐνοφῶν Γεῦλας μὲν ἦν υἱὸς, Ἀθηναῖος, τῶν δῆμων Ἔρχιεύς. Nempe Poetae Ἔρχιος est, qui alias Ἐρχιεύς dicendus erat. Gesner.

πλασά τὰ τῷ Φαῖν πάθη προβάλλεσθε· τὸν δ' ἑράνιον ἔρωτα προσκυνῶντες, εἰς γῆρας ἀπὸ παίδων βεβλῖα τηρεῖτε τὰ πάθη. τοῖς γὰρ ἔτῳ Φιλᾶσιν, ἡδιστος μὲν ὁ τῷ ζῆν χρόνος, οὐδὲμιᾶς ἀπρεπῆς συνειδήσεως παροικέσης. αἰοίδιμοι δὲ μετὰ θάνατον εἰς πάντας ἐκφοιτῶσι κληθόνες. εἰ δὲ δεῖ φιλοσόφων παισὶ πιστεύειν, αἰθὴρ μετὰ γῆν ἐκδέχεται τὰς ταῦτα ζηλοῦντας. εἰς δὲ ἀμείνονα βίον ἀποθανόντες, ἔχουσι τῆς ἀρετῆς γέρας, τὸ ἄφθαρτον.

Τοιαῦτα τῷ Καλλικρατίδῃ σφόδρα νεανικῶς σεμνολογησάμενος, Χαρικλέα μὲν ἐκ δευτέρου λέγειν πειρώμενον ἐπέσχον· ὥρα γὰρ ἦν ἐπὶ ναῦν κητιέναι. δεομένων δ' ὅ, τι φρονεῖν ἀποφῆ-
ναισθαί,

ram aetatem, fictos amoris affectus obtentui libidinis habete. Sed, caelesti illo inuocato Amore, in senectutem a pueris inde stabiles seruate affectus. Qui enim ita amant, illis suauissimum vivendi tempus, turpi nulla conscientia in aëthere habitante; nobilis autem post mortem ad omnes fama exit. Si vero fides habenda philosophorum filiis, aether post terram excipit hos, qui his rebus studuerunt; atque, ad vitam meliorem mortui, praeium virtutis habent immortalitatem.

50. Ista Callicratides iuuenili quodam ardore et graui oratione cum protulisset, Chariclen, dicere volentem denuo, repressi: quod tempus erat descendendi ad nauim. Rogantibus autem,

vt

νασθαι, δι' ὀλίγῃ τὰς ἑκατέρῃς λόγους ἀριθμη-
σάμενος, Οὐκ ἐξ ὑπογυῖς, Φημί, καὶ παρημε-
λημένως, ὑμῖν, ὧ ἑταῖροι, τὰ τῶν λόγων ἔοι-
κεν ἀπεσχεδιάσθαι· διηγεῖς δέ, καὶ, νῆ Δί',
ἐξῆρωμένης Φροντίδος ἐναργῆ ταῦτ' ἐστὶν ἴχνη.
σχεδὸν γὰρ ἔδεν ἐστὶν, ὅ, τι τῶν λεκτέων ἐ-
πεῖν ἑτέρῳ δύνασθαι παρήκατε. καὶ πολλὴ μὲν
ἢ τῶν πραγμάτων ἐμπειρία, πλείων δ' ἢ τῶν
λόγων δεινότης, ὥς' ἔγωγε ἀν' εὐχάϊμην, εἴπερ
ἦν ἐν δυνατῷ, γενέσθαι Θηραμένης ἐκείνος ὁ
Κόθορνος, ἢ' ἄμφω νενικηκότες, ἐξίσχ βαδί-
ζοιτε. πλὴν ἐπειδὴ περ ἀνήσεν ἂν ἐσίκατε, καὶ
αὐτὸς ἐν τῷ μεταξὺ πλῶ, περὶ τῶν αὐτῶν ἃ
κέρικα διοχλεῖσθαι, τὸ μάλιστα παραστὰν ἐναί
μοι δίκαιον, ἀποΦανῆμαι.

Γάρμοι

vt quid sentirem pronuntiare vellem, perpensa
paullum utriusque oratione, Non ex tempore, in-
quam, et negligenter, sodales, orationem quisque
suam videmini depropersasse; sed perpetuae profecto
et robustae cogitationis aperta haec sunt vestigia.
Vix enim quidquam est eorum, quae dici hic debent,
quod dicendum alteri reliqueritis, ac cum multa
rerum peritia eminuit, tum maior etiam vis verbo-
rum. Itaque optauerim, Theramenes, si fieri pos-
set, ille corburnus esse, ut victores ambo aequo pede
incederetis. Verum enimvero quandoquidem remis-
suri non videmini, et ipse inter nauigandum de iis-
dem rebus flagitari non decreui; id quod maxime in
praesens mihi iustum esse videtur, pronuntiabo.

51. Nu.

Γάμοι μὲν ἀνθρώποις βιωφελές πρᾶγμα, καὶ μακάριον, ὅποταν εὐτυχῶνται· παιδικὰς δ' ἔρωτας, ὅσοι Φιλίας ἀγὰρ δίκαια προμνῶνται, μόνης Φιλοσοφίας ἔργον ἡγῶμαι. διὸ δὴ γαμητέον μὲν ἅπασι, παιδεραζεῖν δὲ ἐφείσθω μόνοις Φιλοσόφοις. ἦμισα γὰρ ἐν γυναιξὶν ἐλόκληρος ἀρετὴ φύεται. καὶ σὺ δ', ὦ Χαρίκλεις, μηδὲν ἄχθεσθῆς, εἰ ταῖς Ἀθήναις ἢ Κόρινθος εἴξει.

Καὶγὼ μὲν ὑπ' αἰδῆς συντόμῳ λόγῳ τὴν κρίσιν ἐπισπεύσας, ἐξάνεσθην· ἑώρων γὰρ ὑπερκατηφῆ τὸν Χαρίκλεια, παραμικρὸν ὡς θανάτε κατὰκρίτον· ὁ δ' Ἀθηναῖος, ἰλαρῷ τῷ προσώπῳ Φαιδρὸς ἀναπηδήσας, προχέει σφόδρα σοβαρῶς. εἰ-
 κασεν

51. *Nuptiae quidem res vitae hominum utilissima, et beata, quoties felices sunt. Masculos autem amores, quoties casta amicitiae iura illos conciliant, solius opus Philosophiae arbitror. Propterea nuptiae contrahendae omnibus, pueros autem amare solis concedatur Philosophis; minime enim perfecta in mulieribus virtus existit. Tu vero Charicles non gravare, si Athenis Corinthus cesserit.*

52. *Atque ego prae pudore concisa oratione festinanter iudicium cum expediissem, surrexi. Videbam enim demisso supra modum vultu Chariclem, quasi tantum non capitis damnatus esset. Atheniensis vero hilari gestu laetus exultans, iactabundo valde incessu progrediebatur; putares nauali*

κασεν ἂν τις αὐτὸν ἐν Σαλαμῖνι Πέρσας κατα-
ναυμαχῆναι. καὶ τὸτό γε τῆς κρίσεως ἀπω-
νάμην, λαμπρότερον ἡμᾶς ἐξιάσαντος αὐτᾶ τὰ-
πινίκια· καὶ γὰρ ἦν ἄλλως τῷ βίῳ μεγαλοφρο-
νέστερος. ἡσυχῇ δὲ καὶ τὸν Χαρικλέα παρηγορη-
σάμην ἐπὶ τῇ δεινότητι τῶν λόγων, συνεχῆς
ὑπερθαυμάζων, ὅτι δυσχερεστέῳ μέρει δυνατῶς
συνηγόρησεν.

Ἄλλ' ἡ μὲν ἐν Κνίδῳ διατριβή, καὶ τὰ παρὰ
τῇ θεῷ λαληθέντα σπεδὴν ἱλαρὰν ἅμα, καὶ
παιδιὰν εὐμεσον ἐσχηκότα, τῇ δὲ πῃ διεκρίθη,
σύ δέ, ὦ Θεόμνησε, ὁ τὴν ἔωλόν ἡμῶν ἐγκαλε-
σάμενος μνήμην, εἰ δικαστὴς τότε ᾗσθα, πῶς ἂν
ἀπε-

nauali ad Salamina praelio Persas ab illo supera-
tos. Atque hunc certe iudicii mei fructum ha-
bui, quod splendidius nos, tanquam triumphali
coena excepit. Erat enim alioquin etiam in vi-
ctu magnificentior. Submissa autem voce Chari-
clem etiam subinde consolabar, vi dicendi *illius*
commemorata, perpetuo vehementer admirari me
dicens, quam potenter difficiliores partes tuitus
fuisset.

53. Sed illa in Cnido commoratio, et habiti
in Deae sacro sermones, qui laetum simul studium,
et eruditum lusum habuerant, hoc fere modo
expetiuere. At tu, Theomneste, qui antiquam
illam nobis memoriam euocasti, si tum iudex
fuisses,

ἀπεφώνω; ΘΕΟΜΝ. Μελιτίδην ἢ Κόροιβον
οἶει με, πρὸς θεῶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σὲ δικάως
κριθεῖσιν ἐναντίαν φέρω ψῆφον; ὅς ὑπ' ἀνδρᾶς
ἡδονῆς τῶν λεγομένων διατρίβειν ἐν τῇ Κνίδῳ
ώομην, ἀλίγᾳ τὸ βραχὺ τᾷτο δωματίον αὐτὸν
ἡγάμενος εἶναι τὸν νεῶν ἐκείνων. ὅμως δ' ἐν (ἐδὲν
γὰρ ἀπρέπες ἐν ἐορτῇ λέγεσθαι, πᾶς δὲ γέλως
καὶν περίεργος ἦ, πανηγυρίζειν δοκεῖ) τὰς ἄγαν
ὑπὸ τῆ παιδερασῆ κατωφρυομένης λόγος ἐθαύ-
μαζον μὲν ἐπὶ τῇ σεμνότητι, πλὴν ἔ πάνυ θυ-
μῆρες ώομην, ἐφῆβώ παιδὶ συνδημερεύοντα,
Τανταλείας δίκας ὑπεφέρειν, καὶ τοῖς ὀμμασι
τῆ

fuiſſes, quid pronuntiaturus eras? THEOMN.
Adeo ne Melitiden aut Coroebum medius fidius
me arbitraris, vt iuſte a te iudicatis contrariam
feram ſententiam? Qui prae ſumma iucunditate
eorum, quae dicebantur, in Cnido verſari mihi
viderer, vt parum abeſſet, quin paruulam hanc
domunculam ipſum illud eſſe templum putarem.
Veruntamen (nihil enim non decens eſt hoc die
feſto dicere, cum riſus omnis etiam ſi forte ni-
mius ad celebrationem pertinere videatur) ora-
tionem illam puerorum amatoris, nimio quaſi
ſupercilio elatam, gratuitatis cauſſa admirabar
equidem: verum illud parum videbatur ad animi
voluptatem pertinere, aliquem totos dies verſan-
tem cum puero pubertati propinquo, Tantaleas
poenas ſuſtinere, cumque pulchritudo tantum
non

τῇ καίλας μονονεχί προσκλύζοντος, ἐξὸν ἀρύσασθαι, δηρὸν ὑπομένειν. ἡ γὰρ ἀπόχρη τὸ θεωρεῖν ἐρώμενον, ἐδ' ἀπανταρὺ καθεμέναι καὶ λαλῆντος ἀνέειν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακα συμπηξάμενος ἔως, πρῶτον ἔχει βαθμὸν ὀψεως, ἵνα ἴδῃ, καὶν θεάσῃται, ποθεῖ προσάγων ἐφάψασθαι. δι' ἄκρω γὰρ δακτύλῳ καὶν μόνον θίγει, τὰ τῆς ἀπολαύσεως εἰς ἅπαν διαιτεῖ τὸ σῆμα. τυγχὼν δ' εὐμαρῶς τέττε, τρίτην παύσαν ἐπάγει Φιλήματος, ἐκ εὐθὺ πειρίεργον, ἀλλ' ἡρέμα χεῖλη προσεγγίσας χεῖλεσιν, ἢ πρὶν ἢ ψαῦσαι τελείως ἀπέσῃ, μηδὲν ὑπονοίας ἴχνος καταλιπὼν. εἴτα πρὸς τὸ παρῆμον ἀρμοζόμενος, αἰεὶ λιπαρὲς ἔροα μὲν ἀσπάσμασιν ἐντέτηκεν,

non alluat oculos, cum hauriendi sit copia, tolerare tamen sitim. Neque enim satis est videre quem ames, neque ex aduerso sedentem etloquentem audire, sed velut scalas quasdam voluptatis fabricans amor primum habet gradum visus, uti spectet: et ubi contemplatus est, cupit admoto corpore attingere: si enim vel summis tantum digitis attigerit, totum corpus fructus ille percurrit. Hoc ubi facile consecutus est, tertio tentat osculum, non statim curiosum illud, sed placide labia admonens labiis, quae prius etiam quam plane contigerint, desistit, nullo suspicionis relicto vestigio. Deinde concedenti se accommodans, longioribus semper amplexibus quasi

Luc. Op. T. V. I illique.

μεν, ἔσθ' ὅτε καὶ διασέλλων ἡσυχῇ τὸ σῆμα.
 τῶν δὲ χειρῶν ἑδεμίαν παρήσιν ἀργήν· αἱ γὰρ
 Φανεραὶ τῶν αἰσθητῶν συμπεριπλοκαὶ τὴν ἡδο-
 νὴν συνάπτουσιν. ἢ λαθραίως ὑγρῶς ἢ δεξιὰ κατὰ
 κόλπον δῶσα, μαστὸς βραχὺ τὴν φύσιν ὑπεροι-
 δώντας πιέζει. καὶ σφριγώσης γαστρὸς ἀμφι-
 λαφρὸς τοῖς δακτύλοις ἐπιδράττεται ἐμαλῶς.
 μετὰ τῆτο καὶ πρωτόχνην ἄνθος ἤβης· καὶ τί
 τᾶρρήτ' ἀναμετρήσασθαι με δεῖ; τοσαύτης τυ-
 χῶν ἐξουσίας ὁ ἔρως, θερμότερον τινὸς ἅπτεται
 πρᾶγματος· εἴτ' ἀπὸ μηρῶν προσμιχσάμενος,
 κατὰ τὸν κωμικόν, αὐτὸ ἐπάταξεν.

Ἐμοὶ μὲν ἔτω παιδερασεῖν γένοιτο. μετρω-
 ρολέσχαι δέ, καὶ ἔσοι τὴν Φιλοσοφίας ἐφρῶν
 ὑπὲρ

illiquefcit, interdum etiam placide os diducens,
 nullamque manum otiosam esse patitur; cum ma-
 nifestae illae sensibilibus partium complexionibus vo-
 luptatem conglutinent. Aut igitur latenter lu-
 brico lapsu dextra sinum subiens, mammillas pre-
 mit paulum ultra naturam tumentes, et durius-
 culi ventris rotunditatem digitis molliter percur-
 rit, post haec etiam primae lanuginis in pube
 florem. Et quid arcana illa oportet remetiri?
 Tantam nactus opportunitatem amor, calidius
 quoddam opus occipit: deinde a feminibus ex-
 orsus, illa, ut ait Comicus, percutit.

54. Mihi quidem hoc modo amare pueros con-
 tingat. Sublimes illi rugatores autem, et quot
 quot

ὑπὲρ αὐτὰς τὰς κροτάφας ὑπερήκασι, σερμῶν
 ὀνομάτων κομψεύμασι τὰς ἀμαθεῖς ποιμανέ-
 τωσαν· ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις περ, καὶ ὁ Σω-
 κράτης, καὶ ὑπὸ μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλα-
 νίδα κλιθεῖς, ἐκ ἀπλήξ ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμά-
 σης, εἰδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἡγα-
 πᾶτα, μέχρι τῶ κατ' ἀντικρὺ καθέζεσθαι,

Δέγμενος Αἰανίδην ὅπότε λήξειεν αἰείδων.

ἅλλ' ἦν καὶ τῆς ἐκείνων μεσίτις ἡδονή.
 ζένων γέν' Ἀχιλλεὺς τὸν ἑταῖρον ἔβλεπε θάνατον,
 ἀταμιεύτω πάθῃ πρὸς τὴν ἀληθεῖαν ἀπερρώγῃ,

Μηρῶν τε τῶν σῶν εὐσεβὴς ὀμιλία Καλ-
 λίων·

τὰς

quot philosophiae supercilium. ultra ipsa tempora
 sustulere, honestorum verborum phaleris impe-
 ritos pascant. Amator erat, si quisquam, Socra-
 tes, sub eadem cum illo laena iacens Alcibiades,
 non sine plaga surrexit. Nec mireris. Neque
 enim Patroclus ab Achille eatenus tantum amatus
 est, ut e regione federet,

Aeacidi intentus, dum cesseret fundere carmen:
 sed erat ipsorum etiam amicitiae pararia voluptas.
 Gemens ergo Patrocli mortem Achilles, affectu
 parum custodito in verum erupit,

Femorum tuorum sancta consuetudo pulchrior!

τὰς γε μὴν ὀνομαζομένους παρ' Ἑλλησι παμασάς,
 ἔδεν ἄλλ' ἢ ὀήλας ἐρασῆς νομίζω. τάχα Φήσῃ
 τις αἰσχρὰ ταῦτ' εἶναι λέγεσθαι, πλὴν ἀληθὴ
 ἔγε, νῆ τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην. ΛΥΚ. Οὐτ'
 ἀνέξομαι σέ, φίλε Θεόμνησε, ἄλλην ἀρχὴν κα-
 ταβαλλομένε τρίτων λόγων, ἧς ἀκέρει ἐν ἐορτῇ
 μόνον εἰκός ἐστι. τὰλλα δέ, τῶν ἐμῶν ὥτων πέρ-
 ῳ ἀποικιῖν. ἀφαιμένοι δὲ τῷ παρβλῶν πλείω
 χρόνον, εἰς ἀγαθὸν ζῶμεν. ἤδη γὰρ εἰκός ἐστι,
 ὄφρα πτεροῦμαι ὡς τὴν πυρὰν. ἐστὶ δ' ἐκ
 ἀτερπῆς ἡ θεὰ, τῶν ἐν Οἴτῃ παθῶν ὑπομιμνή-
 σκασα τὰς παρόντας.

Hos equidem, qui apud Graecos Commissatores vocan-
 tur, nihil aliud quam profectos amatores arbitror.
 Dixerit forte aliquis, turpia haec esse dictu: at
 vera quidem sunt, per Cnidiam Venerem. LYC.
 Non feram te, care Theomneste, aliud tertiae
 orationis quasi fundamentum iacentem, cuius
 initium tantum festo die audire fas est, reliqua
 vero procul ab auribus meis ablegare. Omnia
 autem longiore in iis, quae nihil ad rem faciunt,
 mora, in forum prodeamus. Iam enim conue-
 nit rogum Deo accendere: nec iniucundum spe-
 ctaculum, eorum quae in Oeta Deo visu venere,
 praesentes admonens.

Εἰκόνες

Λυκῖνος καὶ Πολύστρατος.

ΛΥΚ. **Α**λλ' ἢ τοιούτων τι ἄρα ἐπασχον οἱ τῇ
 Γοργῷ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἔναγχος
 ἔπαθον, ὦ Πολύστρατε, παγκάλην τινὰ γυναικα
 ἰδών. αὐτὸ γὰρ τῷ μύθῳ ἐκείνῳ μικρὸν δέω λί-
 θος ἐξ ἑνθρώπου σοι γεγονέναι, πεπηγώς ἰ
 ὑπὸ τῷ θαύματι. ΠΟΛ. Ἡράκλεις ὑπερφυῖς
 ἐπὶ τὸ θέμα Φῆς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἶγε καὶ
 Λυκῖνον ἐξέπληξε γυνὴ τις ἄσα. αὐτὸ γὰρ ὑπὸ μὲν
 τῶν

Images.

Lycinus et Polystratus.

LYC. Numquid ergo tale quid usu veniebat his,
 qui Gorgonem vidissent, quale usu
 nuper mihi venit, Polystrate, pulcherrimam
 quandam feminam videnti? Parum enim abest,
 quin, ut habet fabula, lapis tibi ex homine sim
 factus, ac prae admiratione diriguerim. P O L.
 Insolitum, Herce, spectaculum ais, et valde
 violentum, si quidem Lycinum etiam mulier ali-
 qua perculit. Nam ab adolescentulis tu quidem,

I 3

idque

1. Πεπηγώς] Dicitur hoc verbum de aqua,
 oleo, melle, lacte; saepius de aquis et flu-
 minibus cum concreverunt, coagulantur.
 du Soul.

τῶν μπακίων καὶ πάνυ ῥαδίως αὐτὸ πάσχεις·
 ὥς τε θάττον ἂν τις ὅλον τὸν Σίπυλον μετακινή-
 σεις, 2) ἢ σὲ τῶν καλῶν ἀπάγοι, μὴ ἔχῃ παρ-
 εἶναι αὐτοῖς κεχρηότα, καὶ ἐπιδακρύοντά γε
 πολλὰν, ὥσπερ ἐκείνην αὐτὴν τὴν τῆς Ταντά-
 λου. ἀτὰρ εἶπέ μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὐτῇ Μά-
 δεσσά ἡμῖν ἐστὶ, καὶ πόθεν, ὥς καὶ ἡμεῖς ἴδοιμεν;
 εἰ γὰρ οἶμαι, Φθονήσεις ἡμῖν τῆς Θέας, ἐδὲ
 ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλησίον πᾶ καὶ αὐ-
 τοὶ παραπτοηγέναί σοι ἰδόντες. ΛΥΚ. Καὶ μὴν
 εἴδεναι χρὴ σε, ὥς καὶ ἐκ περιωπῆς μόνον
 ἀπίθης ἐς αὐτὴν, ὀχανῇ σε, καὶ τῶν ἀνδριάν-
 των

idque facile admodum sic afficeris, vt facilius ali-
 quis totum Sipylum loco moueat, quam te ab-
 ducat a pulchris, quo minus adstes illis hians,
 et saepe illacrimans etiam, vt illa ipsa Tantali
 filia. Verum dic mihi, quae nobis est illa Me-
 dusa saxifica, et vnde? vt nos quoque eam vi-
 deamus. Neque enim, puto, intidebis nobis
 spectaculum, neque zelotypia accenderis, si ex
 propinquo nos etiam velimus iuxta te in illo ob-
 rigescere. LYC. Quin illud scito, illa te, si vel
 ab alta eam specula adspexeris, attonitum, et
 magis

2. Ἄν τις ὅλον τὸν Σίπυλον μετακινήσειεν]
Elfen. haec Luciani adferens ad Marci XI,
 23. monet, iis aequè atque his Luciani ver-
 bis significari rem grauem et insuperabilem.
 Reitz.

των ἀκίνητοτερον ἀποφανεῖ. κίτοι τῷτο μὲν ἴσως εἰρηνικώτερόν ἐστι, καὶ τὸ τραῦμα ἥττον καίριον, εἰ αὐτός ἴδοις· εἰ δὲ κηκείνη προσβλέψει σε, τίς ἔσται μηχανὴ ἀποσηναυ αὐτῆς; ἀπ᾽ αὐτῆς γάρ σε ἀναδησαμένη ἔνθα ἂν ἐθέλῃ, ὅπερ καὶ ἡ Μήδρα, ἡ Ἡρακλεία δρᾷ τὸν σίδηρον.

ΠΟΛ. Πῶς, ὦ Λυκίνε, τεράσιόν τι κάλλος ἀναπλάττων· ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνὴ ἐστίν; ΛΥΚ. Οἶε γάρ με ὑπερβαλέσθαι τῷ λόγῳ, δὲ δέδια μὴ σοι ἰδόντι ἀσθενὴς τις ἐπαινέσαι δόξῃ, παρὰ τοσούτον ἀμείνων φανεῖται· πλην ἀλλὰ ἤτις μὲν, εἴ ἂν εἰπὼν ἔχομαι, θεραπεία δὲ πολλή, καὶ ἄλλη περὶ αὐτὴν παρασκευὴ λαμπρά, καὶ εὐνύχων τι πλήθος, καὶ ἄβρα πάνυ πολλὰ, καὶ

magis quam statuee sunt, immotum redditura est. Quamquam hoc quidem forte pacatius fuerit, et minus letale vulnus, ipse si videas: si vero ipsa quoque te adspiciat, qua ratione ab illa absedes? Reuinctum enim te quorsum voluerit abducet, quod magnes facit in ferro.

2. P O L. Desine, Lycine, portentosam pulchritudinem effingere; sed dic mihi, quae sit mulier? LYC. Putas enim, me dicendo modum excedere, qui metuam, ne tibi, cum videris, imbecillis in laudando videar: tanto illa apparebit praestantior. Verum quae sit, non habeo dicere. Ministerium vero multum, et alius circa illam apparatus splendidus, et eunuchorum multitudo,

καὶ ὅλως μείζον γε, ἢ κατὰ ἰδιωτικὴν τύχην
 ἐδόκει τὸ πρῶτον εἶναι. ΠΟΛ. Οὐδὲ τῆνομαι
 ἐπύθε σύ γε, ἥ τις καλεῖτο. ΛΥΚ. Οὐδαμῶς,
 ἢ τῷτό μόνον, τῆς Ἰωνίας ἐσί. τῶν θεατῶν γάρ
 τις ἀπιδὼν ἐς τὸν πλησίον, ἐπεὶ παρῆλθε, τοι-
 αῦτα μέντοι, ἔφη, τὰ Σμυρναϊκὰ κάλλη· καὶ
 θαυμάσων ἔδεν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πό-
 λεων τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. ἐδόκει δέ
 μοι Σμυρναῖος καὶ αὐτὸς ὁ λέγων εἶναι, ἕτως
 ἐσέμνυνετο ἐπ' αὐτῇ.

ΠΟΛ. Οὐκᾶν ἐπεὶ λίθε τῷτό γε ὡς ἀληθῶς
 ἐποίησας, ἔτε παρακολεθήσας, ἔτε τὸν Σμυρ-
 ναῖον ἐκεῖνον ἐρόμενος, ὅστις ἦν, καὶ τὸ εἶδος ὡς
 οἶον

et ancillae sane multae, atque in vniuersum ma-
 ior, quam pro fortuna priuata, res videbatur
 esse. POL. Neque nomen audiebas tu quidem,
 quomodo vocaretur? L Y C. Nequaquam, nisi
 hoc solum, ex Ionia est. Spectatorum enim
 aliquis, vicinum respiciens, cum transiret, *Tales
 quidem, inquit, sunt formae Smyrnenfes, nec mi-
 rum, si pulcherrima Ioniarum urbium, mulierem
 pulcherrimam protulit.* Videbatur autem mihi
 Smyrnaeus ipse quoque esse qui dicebat, adeo
 illa gloriabatur.

3. P O L. Quandoquidem igitur hoc vere pro
 lapide fecisti, qui neque secutus sis, neque in-
 terrogaueris Smyrnaeum illum, quanam esset,
 certe

οὐδὲν τε ὑπόδειξον τῷ λόγῳ, τάχα γὰρ ἂν ἔτι
 γνωρίσαιμι. ΑΤΚ. Ὁρᾷς ἡλίκον τῆτο ἤτησας,
 ἃ κατὰ λόγων δύναμις, καὶ μάλιστα γε τῶν ἐμῶν,
 ἐμφανέσαι ἔτω θαυμασίαν εἰκόνα, πρὸς ἣν μό-
 λης, ἂν ἢ Ἀπελλῆς, ἢ Ζεῦξις, ἢ Παρράσιος,
 ἱκανοὶ ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης.
 ἐγὼ δὲ θαυμάζωμαι τὸ ἀρχέτυπον ἀσθενεῖα τῆς
 τέχνης. ΠΟΛ. Ὅμως, ὦ Λυκίε, ποῖα τίς
 ἦν τὴν ὄψιν; ἔ γὰρ ἐπισφάλες τὸ τέκμημα, εἰ
 φίλῳ ἀνδρὶ ἐπιδείξαις τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν τῆς
 γραμμῆς ἔχῃ. ΑΤΚ. Καὶ μὴν ἀσφαλῆς εἶεν
 αὐτὸς ποιήσεναι μακάρι, πῶν παλαιῶν τινὰς
 ἐκείνων τεχνιτῶν παραπλάσας ἐπὶ τὸ ἔργον,
 ὡς ἀναπλάσειάν μοι τὴν γυναῖκα. ΠΟΛ. Πῶς
 τῆτο

certe formam illius, quantum eius fieri potest,
 sermone ostende. Forte enim sic eam agnouero.
 LYC. Vides quantum sit, quod petisti, non est
 facultatis dicendi, meae praesertim, declarare ad-
 mirabilem adeo imaginem, cui vix Apelles, aut
 Zeuxis, aut Parrhalius, apti videantur, aut si
 quis Phidias vel Alcamenes. Ego vero corrumpere
 exemplum artis imbecillitate. POL. Tamen Ly-
 cine, qualis erat specie? Neque enim periculo-
 sus ille conatus, si viro amico ostendas imagi-
 nem, quomocunque lineae se habeat. LYC.
 Quin tutius mihi facturus videor, si veterum il-
 lorum artificum quosdam ad opus aduocem, uti
 mulierem mihi effingant. POL. Quomodo hoc
 intel-

τῷτο Φῆς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοντό σοι πρὸ τοσούτων ἐτῶν ἀποθανόντες; ΛΤΚ. Ῥαδίως, ἤνπερ σὺ μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνεσθαι τί μοι, ΠΟΛ, Ἐρώτα μόνον.

ΛΤΚ. Ἐπεδήμησάς ποτε, ὦ Πολύστρατε, τῇ Κνιδίων; ΠΟΛ. Καὶ μάλα. ΛΤΚ. Οὐκ ἔτι καὶ τὴν Ἀφροδίτην εἶδες πάντως αὐτῶν; ΠΟΛ. Νῆ Δία, τῶν Πραξιτέλεος ποιημάτων τὸ κάλλιστον. ΛΤΚ. Ἀλλὰ καὶ τὸν μῦθον, ὃν λέγουσιν, ἦκασας, οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρῶσθαι τις τῷ ἀγάλματι, καὶ λαθὼν ὑπολειφθεὶς ἐν ἱερῷ, συγχένοιτο, ὡς δυνατόν, ἀγάλματι, τῷτο μὲν σοι ἔλλως ἰσορεῖσθαι, σὺ δὲ (ταύτην γὰρ, ὡς Φῆς, εἶδες) ἴδι μοι, καὶ τόδε ἀπό-

intelligis? aut quomodo veniant tibi tot ante annos mortui? LYC. Facile, si quidem tu non gravis aliquid mihi respondere. POL. Interrogamodo.

4. LYC. Peregrinatus ne aliquando es, Polystrate, in urbe Cnidiorum? POL. Sane. LYC. Igitur omnino etiam Venerem illorum vidisti. POL. Ego vero, ita me Iupiter, operum Praxitelis pulcherrimum. LYC. Sed fabulam etiam audisti, quam narrant de ea ciues, amore aliquem captum statuæ clam cum relictus esset in templo, coisse, quoad eius fieri potuerit, cum statuæ. Atque illud quidem alias tibi referatur: iam vero, hanc enim, ut ais, vidisti, age, mihi illud

ἀπόκριναί, εἰ καὶ τὴν ἐν κήποις Ἀθήνησι, τὴν
 Ἀλκαμένους ἐώρακας. ΠΟΛ. Ἡ πάντων γ' ἄν,
 ὦ Λυκίνε, ὁ ῥαθυμότατος ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον
 τῶν Ἀλκαμένους πλασμάτων παρεῖδον. ΛΥΚ.
 Ἐκεῖνο μὲν γε, ὦ Πολύστρατε, ἐκ ἐξέρησομαι
 σε, εἰ πολλάκις ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθὼν, καὶ
 τὴν Καλάμιδος Σωσάνδραν τεθέασαι. ΠΟΛ.
 Εἶδον καὶ κείνην πολλάκις. ΛΥΚ. Ἀλλὰ καὶ ταῦ-
 τα μὲν ἱκανῶς· τῶν δὲ Φειδίας ἔργων τί μάλι-
 στα ἐπῆνεσας; ΠΟΛ. Τί δ' ἄλλο ἢ τὴν Λημνίαν,
 ἣ καὶ ἐπιγράψαι τένομα ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ,
 νῆ Δία, τὴν Ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ
 δορατίῳ.

ΛΥΚ.

illud quoque responde, an illam etiam in hortis
 apud Athenas, Alcamenis *Venerem* vidisti? POL.
 Equidem omnium, Lycine, sum negligentissi-
 mus, si pulcherrimum Alcamenis signorum prae-
 teruidissem. LYC. Illud quidem, Polystrate,
 non exquiram, an, cum saepe escenderis in ar-
 cam, Calamidis Sofandram contemplatus fueris?
 POL. Vidi et illam saepius. LYC. Sed satis ista.
 Inter Phidiae vero opera, quod maxime laudasti?
 POL. Quod vero aliud, quam Lemniam (*Μινερ-
 ραν*), cui etiam inscribere nomen suum Phidias
 voluit? et Amazonem, per Iouem, innixam
 hastae.

5. LYC.

ΛΥΚ. Τὰ κάλλιστα, ὦ ἐταῖρε, ὥστε οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δεήσῃ. Φέρε δὴ ἐξ ἀπασιῶν ἤδη τέτων, ὡς οἶσιν τε συναρμόσας, μίαν σεα εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξάρσενον παρ' ἐκάστης ἔχουσαν. ΠΟΛ. Καὶ τίνα ἂν τρόπον τετὶ γένοιτο; ΛΥΚ. Οὐ χαλεπὸν, ὦ Πολύστρατε, εἰ τὸ ἀπὸ τῆδε παραδόντες τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἐπιτρέψωμεν αὐτῷ μετακρῶμεν, καὶ συντιθέναί, καὶ ἀρμόζειν, ὡς ἂν εὐρυθρότατα δύναιτο, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἐκείνο, καὶ ποιικίλον. ΠΟΛ. Εὖ λέγεις· καὶ δὴ παραλαβὼν δεκνύντω· ἐθέλω γάρ εἰδέναι ὅ, τι καὶ χρήσεται αὐταῖς, ἢ ὅπως ἐκ τούτων μίαν τινὰ συνθεῖς, ἐκ ἀπάρδεσαν ἀπεργάσεται.

ΛΥΚ.

5. L Y C. Pulcherrima, sedalis. Itaque aliis artificibus opus non habebis. Age iam ex omnibus hisce, ut potest, coagmentatam tibi vnam imaginem ostendam, quod in singulis extremum est, habentem. P O L. Et quomodo illud fieri potest? L Y C. Non difficile est, Polystrate, si iam dicendi facultati tradamus illas imagines, permittamusque illi aliter eas ornare, et componere, et concinnare, quam commodissime possit, servata simul commiscendi proportionē et varietate. P O L. Recte. Sumat sine atque ostendat. Volo enim videre, quomodo illis usura sit, aut quomodo ex tot diuersis componens vnam aliquam, non absurdam effectura sit.

6. L Y C.

ΑΤΚ. Καὶ μὴν ἤδη σοι ὁρᾶν παρέχει γιγνω-
 μένην τὴν εἰκόνα, ὥδε συναρμόζων, τῆς ἐκ Κνί-
 δας ἱμέστης μόνον τὴν κεφαλὴν λαβών· ἔδὲν γὰρ
 τῇ ἄλλῃ σώματος, γυμνῇ ἔντος, δεήσεται· τὰ
 μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μέτωπον, ἰφρύνων τε
 τὸ εὐγλαμμον, εἰσεις ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέ-
 λης ἐποίησε, καὶ τῶν οφθαλμῶν δὲ τὸ ὑγρόν
 ἅμα τῷ Φαίδρῳ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τῷ το
 διαφυλάξει κατὰ τὸ Πραξιτέλει δοκῆν· τὰ μὴ-
 λα δὲ, καὶ ὅσα τῆς ὀψέως ἀντωπα, παρ' Ἀλ-
 καμένης καὶ τῆς ἐν κήποις λήψεται· καὶ προσέ-
 τι, χεῖρας ἄκρα, καὶ καρπῶν τὸ εὐρυθμον, καὶ
 δακτύλων τὸ εὐάλωγον, ἐς λεπτόν ἀπολήγον,
 παρὰ τῆς ἐν κήποις καὶ ταῦτα· τὴν δὲ τῷ παν-
 τὸς

6. L Y G. Atque iam tibi videndam prae-
 bet, iam existit, imaginem, de illa, quae Cnido ve-
 nit, solum caput sumens; reliquo enim corpore,
 cum nudum sit, nihil opus habebit. Et comam
 quidem, ac frontem, et supercilia quasi ad amu-
 sum, facit finet eam habere, ut fecit Praxiteles.
 Etiam oculorum mobilem hilaremque gratiam,
 prout Praxiteli visum est, servabit. Malas au-
 tem, et quae in aduerso vultu eminent, ab Al-
 cæmene et illa in hortis Veneræ assumet, et in-
 super manūs extremas, et volarum proportionem,
 et molles digitos, in tenuitatem exeuntes, haec
 inquam et ipsa ab Hortensi. Totius verò vultus
 circum-

τὸς πρῶτον περιγραφὴν, καὶ παρῶν τὸ ἀκα-
λὸν, καὶ εἶνα σύμμετρον, ἢ Λημνία παρήξει, καὶ
Φειδίας ἐτι. καὶ σώματος ἀρμογὴν ὁ αὐτὸς, καὶ
τὸν αὐχένα παρὰ τῆς Ἀμαζόνος λαβὼν. ἡ Σω-
φάνδρα δὲ καὶ ὁ Κάλαμις αἰδοῖ κοσμήσασιν αὐ-
τήν· καὶ τὸ μεδίαμα λεπτὸν καὶ λαλῆδες, ὥσ-
περ τὸ ἐκείνης ἔσαι· καὶ τὸ εὐσαλές δὲ καὶ κόσ-
μιον τῆς ἀναβολῆς παρὰ τῆς Σωφάνδρας· πλὴν
ὅτι ἀκάλυπτος αὐτὴ ἔσαι τὴν κεφαλὴν. τῆς
ἡλικίας δὲ τὸ μέτρον ἡλικίον ἂν γένοιτο· κατὰ
τὴν ἐν Κνίδῳ ἐκείνην μάλιστα· καὶ γὰρ καὶ τῆτα
κατὰ τὸν Πραξιτέλη μεμετρήσθω. τί σοι, ὦ
Πολύστρατε, δοκεῖ καλὴ γενήσασθαι ἢ εἰκὼν;
καὶ μάλιστα ἐπιδάμ. ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀποτε-
λεσθῇ;

ΠΟΛ.

circumscriptionem, et genas teneras, et nasi pro-
portionem, Lemnia praebebit et Phidias: etiam
oris commissuram idem, et cervicem sumtam ab
Amazono. Sofandra vero et Calamis verecundia
ornabunt illam; et risus tenuis ac latens sicut
illius erit, itemque compositus et decens ami-
ctus a Sofandra, nisi quod haec nuda caput erit.
Aetatis autem atque incrementi mensuram quae-
nam fuerit? secundum Cnidiam illam maxime.
Nam hoc etiam secundum Praxitelem metiamur.
Quid tibi, Polystrate, videtur? pulchrane futu-
ra imago? et maxime si accuratissima ratione per-
ficiatur?

7. POL.

ΠΟΛ. Ἐτι γὰρ, ὦ γενναίεσσι, καταλέ-
λοιπας τι κάλλος ἔξω τῷ ἀγάλματι, ἔτω πάν-
τα ἐς τὸ αὐτὸ συμπεφορηκώς; ΛΥΚ. Τὸ το
μικρότατον, ὦ Φιλότης, εἰ μὴ σοι δόξει ὀλί-
γα πρὸς εὐμορφίαν συντελεῖν χροᾶ, καὶ τὸ ἐκά-
τω πρῶτον· ὡς μέλανα μὲν εἶναι ἀκριβῶς, ὅπ-
τα μέλανα; λευκὰ δὲ ὅσα τοιαῦτα χρῆ, καὶ τὸ
ἐρυθρὰ ἐπανθῆναι· καὶ τὰ τοιαῦτα κινεῖνευσι
τῷ μεγίστῳ ἔτι ἡμῖν προσδεῖν. πόθεν οὖν καὶ
ταῦτα πορισάμεθ' ἂν, ἢ παρακαλέσασμεν δη-
λαδὴ τῶν γραφῶν, καὶ μάλιστα ὅποσοι αὐτῶν
ἄριστοι ἐγένοντο κεράσασθαι τὰ χρώματα, καὶ
εὐκχεσθαι ποιεῖσθαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ
παρακαλέσθω Πολύγνωτος, καὶ Εὐφράνωρ
ἐκεῖνος

7. POL. Scilicet adhuc reliquisti, generosissi-
me, pulchritudinis aliquid extra imaginem; qui
sic omnia in illam contulisti? LYC. Atqui hoc
minimum est, amice, nisi videntur pauca tibi ad
formae decus conferre color, et cuiusque rei con-
decencia, ut exacte nigra sint, quae sunt nigra,
alba autem quae oportet esse talia, et ruborem
ubi decet efflorescere. Et quantum ad haec talia
forte illud, quod maximum est, nobis adhuc
deest. Vnde igitur et haec parabimus? an ad-
vocemus scilicet pictores, et maxime quotquot
illorum optimi fuerunt temperandis coloribus, et
tempestive allinendis. Nempe advocetur Poly-
gnotus,

ἐκείνος, καὶ Ἀπελλῆς, καὶ Ἀετίων· ἔτοι δὲ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ χρωσάτω τὴν κόμην, οἷαν τῆς Ἥρας ἔγραψεν· ὁ Πολύγνωτος δὲ ὀφρύων τὸ ἐπιπρεπές, καὶ παρειῶν τὸ ἐνερευθές, οἷαν τὴν Κασάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς· καὶ ἐσθῆτα δὲ ἔτος ποιησάτω ἐς τὸ λεπτότατον ἐξαιργασμένην, ὥς συνεσάληται μὲν ὅσα χρῆ, διηγεμῶσθαι δὲ τὰ πολυλά· τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ὁ Ἀπελλῆς δειξάτω, κατὰ τὴν Πακάτην· μάλιστα μὴ ἄγαν λευκόν, ἀλλὰ ἑναιμον ἀπλῶς· τὰ χεῖλη δὲ οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀετίων ποιησάτω.

Μᾶλλον δὲ τὸν ἄριστον τῶν γραφῶν Ὅμηρον, παρόντος Εὐφράνωρος καὶ Ἀπελλῆ δευδύμεθα.
οἶον

ignotus, et Euphranor ille, et Apelles, et Aëtio. At hi diuisis operis, Euphranor comae colorem det, qualem Iunonis pinxit, Polygnotus vero superciliorum decorem, et ruborem suffusum genis, qualem Casandram in conciliabulo Delphis fecit. Vestem vero etiam hic faciat, subtilissime elaboratam, ut adstricta sint quae debent, fluctuant autem pleraque. Reliquum corpus Apelles ostendat, Pacatae exemplo, praesertim ne nimis candidum, sed in quo sanguinem inesse appareat. Labia, qualia Roxanes, faciat Aëtion.

8. Quin optimum pictorum Homerum, Euphranore praesente et Apelle, assumimus. Qualem

οἶον γάρ τι τοῖς Μενελάε μῆροῖς τὸ χρῶμα ἐκεί-
 νος ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκάσας ἡρέμα πεφοι-
 νυμένω, τοῖονδε ἔσω τὸ πᾶν· ὁ δ' αὐτὸς ἔτος
 καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς γραψάτω, βοῶπιν τινα
 ποιήσας αὐτήν. συνεπιλήψεται τῷ ἔργῳ αὐτῷ
 καὶ ὁ Θηβῶν ποιητὴς, ὡς ἰοβλέφαρον ἐξεργά-
 σσεται· καὶ Φιλομειδῇ δὲ Ὅμηρος ποιήσει; καὶ
 λευκώλενα, καὶ ροδοδάκτυλον, καὶ ὅλως τῇ χρυ-
 σῇ Ἀφροδίτῃ εἰκάσει πολὺ δικαιότερον ἢ τὴν
 τῷ Βρισεύς.

Ταῦτα μὲν ἐν πλασῶν καὶ γραφέων καὶ ποιη-
 τῶν παῖδες ἐργάσσονται. ὁ δὲ πᾶσιν ἐπαινεῖ
 τέτοις, ἢ χάρις, μᾶλλον δὲ ἅπασα ἅμα, ἐπό-
 σαι χάριτες, καὶ ὅποσοι ἔρωτες περιχορεύουσιν,
 τίς

lem enim ille Menelai femoribus colorem indu-
 xit, ebori ea comparans leniter purpurascenti, tale
 fit vniuersum. Idem vero oculos etiam pingat,
 et amplis quidem reddat conspicuam: adiuvabit
 illi opus etiam Thebanus poëta, qui supercilium
 elaboret. Etiam risus amantem faciat Homerus,
 et candidis lacertis, et roseis digitis, et aureae Ve-
 neri similem faciet iustius multo quam Brisei fi-
 liam.

9. Atque ista quidem statuariorum, et picto-
 rum, poëtarumque filii efficient. Quod autem
 in hisce omnibus floris instar enitet, Gratia, quin
 omnes simul, quotquot sunt Gratiae, et quot-
 quot sunt Amores, qui choreas circa illam ducunt,
 Luc. Op. T. V. K imita-

τίς ἂν μνησασθαι δύναιτο; - ΠΟΛ. Θεσπέσιόν τι χρῆμα, ὦ Λυκίνε, Φῆς, καὶ διώτερές ὡς ἀληθῶς, οἷόν τι τῶν ἐξ ἑρανεῦ γένοιτο. τί δὲ πρᾶσσασαν εἶδες αὐτήν; ΛΥΚ. Βιβλίον ἐν ταῖν χεροῖν εἶχεν, ἐς δύο συνειλημμένον· καὶ εἶσκει τὸ μέντοι ἀναγινώσκεσθαι αὐτᾶ· τὸ δὲ ἤδη ἀνεγνωκέναι. μεταξύ δὲ προϊῆσα, διελέγετο τῶν παρομαρτέντων τινὶ, ἃκ οἶδ' ὅ, τι· ἔγὰρ ἐς ἐπήκοον ἐφθέγγετο· πλὴν μειδιάσασά γε, ὦ Πολύστρατε, ὁδόντας ἐξέφηνε· πῶς ἂν εἴποιμί σοι, ὅπως μὲν λευκὰς, ὅπως δὲ συμμέτρους, καὶ πρὸς ἀλλήλας συνηρμοσμένους; εἶπε κάλλιπον ὄρμον εἶδες ἐκ τῶν σιληπνοτάτων, καὶ ἰσαμέγεθων μαργαριτῶν, ἕτως ἐπὶ σίχῃ ἐπεφύ-

κεσαν·

imitari quis possit? P O L. Divinum quiddam dicis, Lycine, et a Ioue reuera demissum, quale quid eorum fuerit, quae nascuntur caelitus. Sed quid facientem vidisti? L Y C. Librum tenebat manibus, bifariam conuolutum, videbaturque alteram quidem partem illius legere, alteram vero iam legisse. Dum progreditur, disputabat cum aliquo comitantium nescio quid: neque enim ita ut exaudiri posset loquebatur. Verum ridens, Polystrate, dentes ostendebat, quomodo dicam tibi? quam albos, quam aequabiles, et sibi invicem commissos! Si quando pulcherrimum monile vidisti, de splendidissimis et aequalibus margaritis; ita ad seriem nati erant. Ornabantur autem

κεσαν· ἐκοσμεῖντο δὲ μάλιστα τῷ τῶν χειλέων
ἐρυθήματι. ὑπεφαίνεντο γὰρ αὐτὸ δὴ τῷ τῷ
Ὅμηρῳ ἐλέφαντι τῷ περὶ ὁμοιοι, ἐχ οἱ μὲν
πλατύτεροι αὐτῶν, οἱ δὲ προέχοντες ἢ διεση-
κότες, οἷοι ταῖς πλείσταις, ἀλλὰ τις πάντων
ἰσοτιμία καὶ ὁμόχρεια, καὶ μέγεθος ἐν, καὶ προσ-
εχεῖς ὁμοίως· καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα καὶ
θέαμα, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην εὐμορφίαν ὑπερ-
πεπακός.

ΠΟΛ. Ἐχ' ἀτρέμας. οἴημι γὰρ ἤδη σα-
φῶς ἦν τινα καὶ λέγεις τὴν γυνᾶκα, τέτοις τε
αὐτοῖς γνωρίσας, καὶ τῇ πατρίδι· καὶ εὐνέχας
δὲ τινὰς ἔπεισθαι αὐτῇ ἔφης, νῆ Δία, καὶ σεκ-
τιώτας τινάς. τὴν βασιλεῖ συνᾶσαν, ὦ μακά-
ριε,

autem maxime rubore labiorum. Inter illa enim
nitebant, *sestili* apud Homerum *chori* similes,
non hi quidem illorum latiores, alii vero emi-
nentes, aut distantes, quales plerisque: sed quae-
dam omnium aequalitas, et color idem, et una
magnitudo, et aequae iuncti: in uniuersum au-
tem magnum quoddam miraculum spectaculum-
que, humanam omnem pulchritudinem exce-
dens.

10. POL. Quiesce. Iam enim apertissime in-
telligo, quam mulierem dicas, his ipsis illud
colligens, et patria. Dixisti autem etiam eunu-
chos aliquot eam secutos, et profecto etiam quos-
dam milites: illam Imperatoris coniugem, cele-
bratissi-

ριε, τὴν αἰοίδιμον ταύτην λέγεις. ΛΤΚ. Τί δέ
 ἐστὶν αὐτῇ τένομα; ΠΟΛ. Πάνυ καὶ τέτο γλα-
 Φυρόν, ὦ Λυκίνε, καὶ ἐπέρασον. ὁμώνυμος γὰρ
 ἐστὶ τῇ τοῦ Ἀβραδάτε ἐκείνῃ τῇ καλῇ. οἶσθα
 πόλλαις ἀκᾶσας Ξενοφῶντος ἐπαινῶντός τινα
 σώφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα; ΛΤΚ. Νὴ Δία,
 καὶ ὥσπερ γε ὁρῶν αὐτήν, ἔγω διατίθεμαι, ὅπο-
 ταν κατ' ἐκείνῳ πε ἀναγιγνώσκων γένωμαι, καὶ
 μονονεχί καὶ ἀκᾶω λεγέσσης αὐτῆς, ἃ πεποίη-
 ται λέγεσθα, καὶ ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἶα
 ἦν παραπέμπεσσα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην.

ΠΟΛ. Ἀλλ', ὦ ἄρισε, σὺ μὲν ὥσπερ τινα
 ἄεραπὴν παραδραμῆσαν ἄπαξ εἶδες αὐτήν, καὶ
 εἰσας τὰ πρόχειρα ταῦτα, λέγωίδ' ἐπὶ τὸ σῶμα
 καὶ

bratissimam illam, dicis. LYC. Quod vero est
 illi nomen? POL. Valde ipsum quoque venu-
 stum, Lycine, et amabile. Est enim cogno-
 minis pulchrae illi Abradatae vxori. Nosti, cre-
 bro qui audieris, Xenophontem laudare mode-
 stam quandam et pulchram mulierem. LYC.
 Ita sane est, et quasi viderem illam, ita anima-
 tus sum, quoties ad illum locum legendō perue-
 nio: ac tantum non audio dicentem, quae di-
 xisse traditur, et vt armauerit virum, et quomo-
 do in pugnam illum deduxerit.

II. POL. Verum tu quidem, vir optime,
 fulguris instar illam praetercurrentem semel vidi-
 sti, et videris ea, quae in promptu sunt, corpus
 et

καὶ τὴν μορφήν, ἐπαινεῖν. τῶν δὲ τῆς ψυχῆς
ἀγαθῶν ἀθέατος εἶ, εἰδὲ οἶσθα ὅσον τὸ κάλλος
ἐκείνῳ ἐστὶ αὐτῆς μακροῦ τινι ἄμεινον, καὶ θεοῖς
ἀέθερον τῷ σώματος. ἐγὼ δὲ, συνήθης γὰρ εἰ-
μι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις ὁμοθυμῶν ὦν
καὶ γὰρ ὡς οἶσθα καὶ αὐτὸς, τὸ ἡμέτερον καὶ Φι-
λάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφρο-
σύνην, καὶ παιδείαν, πρὸ τῷ κάλλει ἐπαινῶ.
οἷμαι γὰρ προκεκρίσθαι ταῦτα τῷ σώματος·
ἐπεὶ ἄλογον ἂν εἶη καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τὴν
ἐσθῆτα πρὸ τῷ σώματος θαυμάζοι. τὸ δ' ἐν-
τελές κάλλος, οἶμαι, τῷτό ἐστιν, ὁπόταν ἐς τὸ
αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρετὴ, καὶ εὐμορφία σώ-
ματος. ἔμελει πολλάς ἂν σοι δείξαιμι, μορ-
φῆς

et formam dico, laudare: bonorum autem ani-
mae eius nihil vidisti: nec nosti, quam longe sit
ista illius pulchritudo corporis *pulchritudine* prae-
stantior ac diuinior. Ego vero, familiaris enim
sum, et saepe cum ea, popularis quippe, locu-
tus. Etenim, ut ipse etiam *nosti*, mansuetudi-
nem, et humanitatem, et magnanimitatem et
temperantiam, et eruditionem, ante pulchritudi-
nem laudo: digna enim ista, quae praeferantur
corpori; alioquin irrationale fuerit et ridiculum,
velut si quis vestimentum prae corpore admiretur.
Vera autem, opinor, pulchritudo illa est, cum
in eodem homine conueniunt et animi virtus et
forma corporis. Videlicet multas tibi ostende-

Φῆς μὲν εὖ ἡμέσας, τὰ δ' ἄλλα αἰσχυνέσας τὸ
 κάλλος, ὡς καὶ μόνον Φθεγξαμένων ἀποθανεῖν
 αὐτὸ, καὶ ἀπομαρταίνεσθαι, ἐλεγχόμενόν τε καὶ
 ἀσχημονῆν 3), καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν ποιηρῶ τι-
 νι δεσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καὶ γε αἱ τοιαῦται ὁ-
 μοιᾷ μοι δοκῶσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἱεροῖς· καὶ κεῖ
 γάρ, αὐτὸς μὲν ὁ νεὺς κάλλιστός τε καὶ μέγιστος,
 λίθοις τοῖς πολυτελέσιν ἡσκημένος, καὶ χρυσῷ
 καὶ γραφαῖς διηνθισμένος· ἔνδον δὲ ἦν ζητῆς
 τὸν

rim, quarum forma quidem bene habet, caete-
 rum vero turpitudine formam afficientes, adeo
 ut vel loqui exorsis ea emoriatur, et marcescat;
 et ipso indecenti gestu fateatur, praeter dignita-
 tem se cum mala domina, anima, vivere. Et
 sane videntur mihi tales similes esse sacris Aegy-
 ptiis. Nam ibi quoque ipsum templum pulcher-
 rimum est et maximum, lapidibusque pretiosis
 exornatum, auro et picturis distinctum. Intus
 vero

3. Ἐλεγχόμενόν τε καὶ ἀσχημονῆν] Qui at-
 tente hanc ῥῆσιν inlpxerit, ille non optime
 eam conuinctam deprehendet. Interpretatus
 certe sum, quasi transpositis paullum verbis
 legatur ἀσχημονῆν τε καὶ ἐλεγχόμενον παρ'
 ἀξίαν συνὸν κ. τ. λ. Cum semel ἀσχημο-
 νῆν post ἐλεγχόμενον staret, opus fuit nouo
 καὶ, quod restituto ordine, quem verum
 putamus, superfluum est. Gesner.

τὸν θεόν, ἢ πίθηκός ἐστιν, ἢ ἰβίς, ἢ τράγος, ἢ αἰετός. τοιαύτας πολλὰς ἰδεῖν ἐνεσιν. ἔ τοίνυν ἀπόχρη τὸ κάλλος, ἦν μὴ κακόςμηται τοῖς δικαίοις κασμήμασι. λέγω δὲ ἐκ ἐσθῆτι ἀλκρυγῆ, καὶ ὄρκοις, ἀλλ' οἷς περὶπτον ἐκείνοις, ἀρετῇ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλευστροφίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅποσοις ταῦτα ἄρος ἐσίν.

Δ Τ Κ, Οὐαὲν, ὦ Πολύστρατε, μῦθον ἀντὶ μῦθε ἀμεψαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ, Φασίν, ἢ καὶ λώϊον, δύνασαι γάρ, καὶ τινα εἰκόνα γραψάμενος τῆς ψυχῆς ἐπίδειξον, ὥς μὴ ἐξ ἡμισείας θαυμάζοιμι αὐτήν. ΠΟΛ, Οὐ μικρὸν, ὦ ἐταῖρε, τὸ ἀγώνισμα προσάττεις· ἔ γὰρ ὁμοιον τὸ πᾶσι

verū Deum si quaeras, aut simius est, aut ibis, aut hircus, aut feles. Tales, inquam, multas videre licet. Non ergo sufficit pulchritudo, nisi exornata sit iustis ornamentis: dico autem non vestitu purpureo et monilibus, sed illis quae praedixi, virtute, et modestia, et aequitate, et humanitate, et reliquis, quae ista velut finitione cognoscuntur

12. LYC. Itaque, Polystrate, sermonem sermone compensa, ipsa mensura, aiunt, vel melius etiam, potes enim; et quandam animae imaginem depictam ostendo, ne ex dimidia modo parte illam admirer. POL. Non parvam, sodalis, materiam certaminis iniungis. Neque enim simile

πᾶσι προφανές ἐπανεῖσαι, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσαι τῷ λόγῳ. καὶ μοι δοκῶ συνεργῶν καὶ αὐτὸς δεήσεσθαι πρὸς τὴν εἰκόνα, ἔπλασῶν ἐδὲ γραφέων μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλοσόφων, ὡς πρὸς τὰς ἐκείνων κανόνας ἀπευθῆναι τὸ ἄγαλμα, καὶ δεῖξαι κατὰ τὴν ἀρχαίαν πλαστικὴν κατασκευασμένον.

Καὶ δὴ πεποιήσθω. αὐδήεσσα μὲν τὸ πρῶτον, καὶ λίγεια, καὶ τὸ γλυκίων μέλιτος ἀπὸ τῆς γλαυττῆς, περὶ αὐτῆς μᾶλλον ἢ περὶ τῆ Πυλίας γέροντος ἐκείνης, ὃ Ὅμηρος ἂν εἶρηκε. πᾶς δὲ ὁ τόνος τῆ Φθέρματος, οἷος ἀπαλώτατος, ἔτε βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἡμερόσθαι, ἔτε πάνυ λεπτὸς, ὡς θηλύτατός τε εἶναι, καὶ κομιδῇ

est id laudare, quod in omnium oculos incurrit, et ea quae videri non possunt sermone declarare. Et videor mihi adiutoribus ipse etiam opus habere ad hanc imaginem, non statuariis solis, neque pictoribus, sed philosophis etiam, ut ad regulas exigere possim signum, et ostendere antiqua illud arte perfectum.

13. Quin iam fiat! Eloquentes primum et arguta: atque illud, *Dukior a lingua favis*, de ipsa potius, quam de Pylio illo fene, Homerus dixisset. Omnis autem tonus vocis ut qui mollissimus, neque grauis, qui cum virili conueniat, neque tenuis omnino, qui et nimis muliebris sit,

δὴ ἡλίκος, ἀλλ' οἷος ἡνίοχ' ἂν παῖδ' μήπω
 ἠβασκόνει, ἡδύς, καὶ προσηνής καὶ πρῶτος πα-
 ραβυόμενος ἐς τὴν ἀκοήν, ὥς καὶ παυσαμένης ἑναυ-
 λον εἶναι τὴν βοήν, καὶ τι λείψανον ἐνδιατρίβειν
 καὶ περιβομβεῖν τὰ ὦτα, καθάπερ ἡχώ τινα
 παρατείνεσαν τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἰχνη τῶν λό-
 γων μελιχρὰ ἅττα, καὶ περὶ δὲ μεσὰ ἐπὶ τῆς
 ψυχῆς ἀπολιμπάνεσαν. ὁπόταν δὲ καὶ τὸ κα-
 λὸν ἐκείνο αἶδη, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν κithάραν,
 τότε δὴ τότε, ὥρα μὲν σιωπᾶν ταῦτα ἀλκυόσι,
 καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἄμμεσα γὰρ ὡς
 πρὸς ἐκείνην ἅπαντα· καὶ τὴν Πανδίουος εἴπης,
 ἰδιῶτις κρείνη, καὶ ἄτεχνος, εἰ καὶ πολυηχέα
 τῶν Φωνῆν ἀφίησιν.

Ὅρ-

fit, et omnino fractus; sed qualis fuerit pueri
 dum pubescentis, suavis, et blandus, et pla-
 cide in aurem se penetrans, adeo ut etiam cum
 desinit, resonent adhuc verba, et reliquiae quae-
 dam intus maneant, circumsonetque aures, velut
 echo quaedam, producens auditum, et vestigia
 verborum mellita quaedam, atque persuasionis
 plena in animo relinquens. Cum vero etiam
 pulchrum illud canit, et maxime ad citharam,
 tum enim vero tacere propter ea decet halcyones,
 et cicadas, et cygnos: imperita enim cantus, ad
 illam si comparentur, haec omnia. Et si Pan-
 dionis filiam nominēs, ignara etiam illa, et mi-
 dis, cithā multipliciter sonoram vocem emittat.

Ὀρφεὺς δὲ καὶ Ἀμφίων, οἵτε ἐπαγγα-
 τοὶ ἐγένοντο τῶν ἀκροατῶν, ὡς καὶ τὰ ἄλλα
 ἐπικαλέσασθαι πρὸς τὸ μέλος, αὐτοὶ ἂν, οἷμα
 εἴ γε ἤκισαν, καταλιπόντες ἂν τὰς κιθάρας,
 παρῆσαν σιωπῇ, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς
 τε ἀρμονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυλάττειν, ὡς
 μὴ παραβαίνειν τι τῷ ῥυθμῷ, ἀλλ' εὐκαίρῳ τῇ
 ἄρσει, καὶ θεοῖς διαμεμετρησθαι τὸ ἄσμα, καὶ
 συνῶδόν εἶναι τὴν κιθάραν, καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ
 γλῶττι τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ εὐαφές τῶν δα-
 κτύλων, καὶ τὸ εὐκαμπές τῶν μελῶν, πόθεν
 ἂν ταῦτα ἀπῆρχε τῷ Θρακί ἐκείνῳ καὶ τῷ ἀνα-
 τλήν Κιθαριῶνι μεταξὺ Βυκολῶντι, καὶ κιθαρί-
 ζειν μελετῶντι; ὡς ἦν πατε, ὦ Λυκίε, καὶ
 ἄδῃ-

14. Orpheus autem et Amphion, qui vel ma-
 xime demulcendis auditoribus valebant, ut ina-
 nimata etiam ad suum cantum allicerent, ipsi,
 puto, si audirent, relictis citharis adstarent si-
 lentio audientes. Servare etenim exquisitissima
 ratione harmoniam, ne quid rhythmum egredia-
 tur, sed sublatione tempestiva ac positione dumen-
 sum habere cantum, et consonare citharam, et
 eadem tempora linguam plectrumque custodire,
 et faciles digitorum tactus, et molles membrorum
 flexus, vnde haec contigerint isti Thraci, et illi
 alteri per Cithaeonem inter boum curam medi-
 tanti citharam. Itaque si quando, Lycine, etiam
 canen-

ἀδᾶσθης αὐτῆς ἀνέστη, ἐκείτι τὸ τῶν Γοργόνων
μόνον ἔση πεπονθώς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γενό-
μενος, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Σειρήνων εἴση, ὅποιόν
τι ἦν. παρεξήζη γὰρ, εὖ οἶδ' ὅτι, κνηλημένος,
πατρίδος καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος· καὶ ἦν κη-
ρῷ ἐπιφράξῃ τὰ ὦτα, καὶ διὰ τῆς κηρᾶς διαδύ-
εσται σοι τὸ μέλος. τοιᾶτόν τι ἀνκασμά ἐστι
Τερψιχόρης τινός, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιό-
πης αὐτῆς παιδεύμα, μυρεῖα τὰ θάληττα, καὶ
παιγνίσκῃ ἐν ἑαυτῷ ἔχον. ἐνί τε λόγῳ, συνελών,
Φαίην ὦν, τοιαύτης μοι τῆς ᾠδῆς ἀνέειν νόμιζε,
εἴαν εἰκὸς εἶναι· σὴν διὰ τοιᾶτων χειλῶν, δι' ἑ-
κινῶν δὲ τῶν ὁδόντων ἐξίσταν. ἑώρακας δὲ καὶ
αὐτότος, ἦε Φημι, ὥς καὶ ἀκηκοέναι νόμιζε.

Τὸ

cantentem illam audieris, non iam illud solum,
quod a Gorgonibus solet, tibi usu veniet, ut
lapis fias ex homine; sed etiam quid fuerit illud,
quod de Sirenibus narratur, intelliges. Adsta-
dis enim, bene noui, delinitus, patriae obli-
tus et familiae. Et licet cera obturaueris aures,
etiam per ceram penetrabit tibi cantus; talis au-
ditio est Terpsichorae cuiusdam, aut Melpome-
nes, aut ipsius Calliopes et disciplina, sexcentas
omnis generis complexa illecebras. Vno verbo
comprehendens dixerim, eum mihi cantum au-
dire te puta, qualem esse conuenit, qui per la-
bra talia, per morsus egrediatur. Vidisti autem
ipse, quam dico itaque puta te etiam audisse.

15. Ac-

Τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τῷτο τῆς Φωτῆς, καὶ κα-
θαρώς Ἰωνικὸν, καὶ ὅτι ὁμιλῆσαι σωμύλη, καὶ
πολὺ τῶν Ἀττικῶν χαρίτων ἔχουσα, ἔδὲ θαυ-
μάζειν ἄξιον· πατριον γὰρ αὐτῇ, καὶ προγονι-
κόν, ἔδὲ ἄλλως ἐχρῆν, μετέχουσιν τῶν Ἀθη-
ναίων κατὰ τὴν ἀποικίαν. ἔδὲ γὰρ ἔδ' ἐκείνο
θαυμάσαιμ' ἂν, εἰ καὶ ποιήσῃ χαίρει, καὶ τὰ
πολλὰ ταύτῃ ὁμιλεῖ, τῷ Ὀμήρῳ πολίτις ἔσα.
μία μὲν δὴ σοι, ὦ Λυκίνε, καλλιφρονίας αὐτῆς,
καὶ ὠδῆς εἰκῶν, ὡς ἂν τις ἐπὶ τὸ ἑλαττον εἰπά-
σει. σκόπει δὲ δὴ καὶ τὰς ἄλλας, ἡ γὰρ μίαν
ὥσπερ σὺ δὴ ἐκ πολλῶν συνθεῖς ἐπιδείξαι διέ-
γνωνκα, ἦττον γὰρ τῷτο, καὶ γραφικῶς συντε-
λεσθῆν,

15. Accuratus enim ille sermo, et Ionica pu-
ritas, et quod arguta in consuetudine loquendi,
et multum Gratiarum Atticarum habet, neque
admiratione dignum, cum patrium hoc illi sit,
et ab ipsis tractum maioribus. Neque aliter eam
oportebat, quae ipso coloniae iure, Atticae ci-
vilitatis sit particeps. Neque vero illud admiratus
fuerim, si poësi etiam gaudet, et multum in ea
versatur, quae Homeri civis sit. Nimirum haec
vna tibi, Lycine, pulchri sermonis illius et can-
tus imago, prout possit eam aliquis in deterius
effingere. Sed vide etiam reliquas. Neque enim
vnam uti tu e multis compositam ostendere decre-
vi. Minus enim hoc fuerit, etiam propria picto-
ris

λεσθῆν, καὶ ἄλλη τρσαύτα, καὶ πολυειδές τι ἐκ πολλῶν ἀποτελεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνθραμιλλώμενον, ἀλλ' αἱ πᾶσαι τῆς ψυχῆς ἀρεταί, καθ' ἑκάστην εἰκὼν μία γεγράφεται, πρὸς τὸ ἀρχέτυπον μιμνημένη. ΛΥΚ. Ἐορτήν, ὦ Πολύστρατε, καὶ πανδαισίαν ἐπαγγέλλεις. ἔθικας δ' ἐν λωϊονώϊς ἀληθῶς ἀποδώσειν μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρες δ' ἔν, ὡς ἔκ ἐστὶν ὃ, τι ἂν ἄλλο ποιήσας, μᾶλλον χαρίσαιό μοι.

ΠΟΛ. Οὐκ ἔν ἐπειδὴ πάντων καλῶν παιδείαν ἡγεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ μάλιστα τέτων, ὑπόσα μελετητὰ, Φέρε καὶ ταύτην ἤδη συζησώμεθα, ποικίλην μέντοι, καὶ πολύμορφον, ὡς μηδὲ κα-
τά

ris arte si perficiatur, tot pulchri species, et multiforme quiddam ex pluribus elaborare, quod secum ipsum tamen pugnet. Sed omnes animae virtutes, imagine sibi sua pingentur singulae, ad ipsum animale exemplum imitando expressa. L Y C. Diem festum, Polystrate, et publicum epulum promittis. Videris re vera meliorem mihi mensuram redditurus. Admetire ergo: neque enim est in quo maiorem a me gratiam inire possis.

16. POL. Quandoquidem igitur pulchrarum rerum omnium principem esse eruditionem necesse est, earum praeferim, quae meditatione constant; age hanc quoque iam constituamus, variam quidem et multiformem, ut neque hac
parte

τὰ τέτο ἀπολιποίμεθα τῆς σῆς πλαστικῆς. καὶ
 δὴ γεγράφθω πάντα συλλέβδην τὰ ἐκ τοῦ
 Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχουσα, ἔχ ὥσπερ ἡ Κλειώ,
 καὶ ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ αἱ ἄλλαι,
 ἐν τι ἐκάσῃ ἐπισταμένη, ἀλλὰ πασῶν, καὶ προσ-
 ἔτι τὰ Ἑρμῆ καὶ Ἀπόλλωνος. ὅποσα γὰρ ἡ
 ποιητὰ μέτροις διακοσμήσαντες, ἐξενηνόχασιν,
 ἡ συγγραφεῖς ἰσορήκασιν, ἡ Φιλόσοφοι παρη-
 νέασιν, πᾶσι τέτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω· ἐκ
 ἔχει τῆ ἐπιτεχρῶσθαι μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος
 δευσοποιοῖς τισι Φαρμάκοις 4) ἐς κόρον κατα-
 βαφεῖ-

parte tua illa fingendi arte inferiores sumus. Pin-
 gatur ergo ita, vt vniuersum omnia de Helicone
 bona habeat, non tanquam Clio, aut Polymnia,
 aut Calliope, aut reliquae, vnum quiddam vna-
 quaeque sciens, sed quae sunt omnium; et insu-
 per Mercurii, atque Apollinis *munera*. Quae-
 cumque enim vel poëtae versibus ornata protule-
 re, aut retulerunt historici, aut philosophi ad-
 monuerunt, omnibus illis exornata imago esto;
 non vt colorem tantum traxerit, sed vt alte de-
 scendentibus medicamentis ad saturitatem imbuta
 fit.

4. Δευσοποιοῖς τισι Φαρμάκοις] Quae sint
 δευσοποιοῖα Φάρμακα, forte intelligi melius
 poterit, si quis conferat locum e Ciceronis
 Hortensio a Nonio seruatum 4, 405. *Vt ii,*
qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius
lanam medicamentis quibusdam, etc. Plura
 de

βαφείσα. καὶ συγγνώμη, εἰ μηδὲν ἀρχέτυπον ἐπιδείξαι ταύτης δυναίμην τῆς γραφῆς. ἔ γάρ ἐσθ' ὅ, τι τοιζέτον ἐν τοῖς πάλαι, παιδείας πέρι μνημονεύεται, πλὴν ἄλλὰ εἴ γε δοκεῖ, ἀνακείσθω καὶ αὕτη· ἂ μεμπτή γάρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. ΛΥΚ. Καλλίστη μὲν, ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη.

ΠΟΛ. Μετὰ δὲ ταύτην, ἡ τῆς σοφίας καὶ συνέσεως εἰκὼν γραπτῶς. δέξεται δὲ ἡμῖν ἐνταῦθα πολλῶν τῶν παραδειγμάτων, ἀρχαίων τῶν πλείων, ἐνὸς μὲν καὶ αὐτῷ Ἰωνικῷ, γραφεῖς δὲ, καὶ δημιουργοὶ αὐτῶ, Αἰσχίνης Σωκράτης ἐταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκράτης, μιμηλώτατος
τεχνι-

fit. Atque ignoscendum mihi erat, si exemplum vitium ostendere huius picturae non possem. Neque enim tale inter antiquos, quantum ad doctrinam, memoratur. Verum, si videtur, ponatur haec etiam *imago*. Neque enim, puto, est reprehendenda. LYC. Pulcherrima quidem, Polystrate, et lineis omnibus absoluta.

17. POL. Posthaec vero sapientiae, et prudentiae pingenda imago est. Opus autem nobis hic erit exemplis pluribus, antiquis plerisque, vno quidem et ipso Ionico, pictores autem et opifices illius Aeschines Socratis sodalis, et ipse Socrates,
imitan-

de hoc argumento diximus ad Quinct. 12, 10, 75. Gesner.

τεχνιτῶν ἀπάντων, ὅσω καὶ μετ' ἔρωτος ἔγρα-
 Φον. τὴν δὲ ἐκ τῆς Μιλήτης ἐκείνην Ἀσπασίαν,
 ἥ καὶ ὁ Ὀλύμπιος θαυμασιώτατος καὶ αὐτὸς
 συνῆν, ἔ Φαῦλον συνέσεως παράδειγμα προθέ-
 μενον, ὅπόσον ἐμπειρίας πραγμάτων, καὶ ὀξύ-
 τητος ἐς τὰ πολιτικά, καὶ ἀγχινοίας, καὶ δρι-
 μύτητος ἐκείνη προσῆν, τῷτο πᾶν ἐπὶ τὴν ἡμε-
 τέραν εἰκόνα μεταγάγωμεν ἀκριβεῖ τῇ σάθμῃ.
 πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν ἐν μικρῷ πινακίῳ ἐγγρά-
 πτο, αὕτη δὲ κολοσσιαία τὸ μέγεθος ἐστὶ. ΛΥΚ.
 Πῶς τῷτο Φῆς; ΠΟΛ. Ὅτι, ὦ Λυκῖνε, ἐκ
 ἰσομεγέθεις εἶναι Φημί τὰς εἰκόνας, ὁμοίας ἔ-
 στας· ἔ γὰρ ἴση ἔδὲ ἐγγυὺς Ἀθηναίων ἡ τότε πο-
 λιτεία,

imitandi inter artifices omnes peritissimi, in quan-
 tum etiam cum amore piugebant. Nempe illam
 ex Mileto Aspasiam, quicum Olympius ille, ad-
 miratione ipse quoque dignissimus, vivebat, non
 malum prudentiae exemplum proponamus, et
 quantum in illa rerum peritiae, et acuminis circa
 civilia negotia, et celeritatis in cogitando, et acri-
 moniae fuit, illud omne in nostram imaginem
 accurata regula transferamus: nisi quatenus illa
 quidem in parva *quasi* tabella picta erat, haec au-
 tem Colossaea magnitudine est. LYC. Quorsum
 illud dicis? POL. Quod nego, Lycine, aequali
 magnitudine esse imagines, similes cum sint.
 Neque enim par est, ac ne prope quidem, Athe-
 nien-

λιτεία, καὶ ἡ παρῆσα τῶν Ῥωμαίων δύναμις.
ὥς εἰ καὶ τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ με-
γέθει γε ἀμείνων αὐτὴ, ὡς ἂν ἐπὶ πλατυτάτῃ
πίνακος καταγεγραμμένη.

Δεύτερον δὲ καὶ τρίτον παράδειγμα, Θεανώ
τε ἐκείνη, καὶ ἡ Λεσβία μελοποιὸς, καὶ Διοτί-
μα ἐπὶ ταύταις. ἡ μὲν τὸ μεγαλύνειν, ἡ Θεα-
νῶ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφὴν· ἡ Σαπφὼ
δὲ, τὸ γλαφυρὸν τῆς προαιρέσεως. τῇ Διοτί-
μα δὲ, ἔχ' ὃ Σωκράτης ἐπήνεσεν αὐτὴν, ἔοι-
κῆς ἔσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σύνεσιν τε
καὶ συμβελίαν. τοιαύτη σοὶ καὶ αὐτὴ, Λυκίне,
ἐναντίσθω ἡ εἰκὼν.

ΛΤΚ.

nientium quae tum erat respublica, praesenti Ro-
manorum potentiae. Itaque licet, quantum ad
similitudinem, eadem sit, tamen magnitudine
haec praestantior, tanquam in tabula latiore de-
picta.

18. Alterum vero ac tertium exemplum, Thea-
no illa, et Lesbia poetria, et super illas Diotima.
Ac Theano quidem magnitudinem sensuum con-
ferat ad picturam; Sappho autem vitae elegan-
tiam: Diotimae vero non iis solum, propter
quae Socrates illam laudavit, similis erit, sed re-
liqua etiam prudentia et consilio. Talis tibi haec
etiam imago, Lycine, proposita sit.

Luc. Op. T. V.

L

19. LYC.

ΛΤΚ. Νῆ Δί', ὦ Πολύστρατε, θαυμάσιος ἔ-
 σα. σὺ δὲ ἄλλας γράφε, τὰς τῆς χρηστότητος,
 ὦ ἑταῖρε, καὶ Φιλανθρωπίας, ἣ τὸ ἡμέρων ἐμ-
 φανίζει τῷ τρόπῳ, καὶ πρὸς τὰς δεομένας προσ-
 κνές. ΠΟΛ. Εἰκάσθω ἐν καὶ αὐτῇ Θεανοῖ τε
 ἐκείνῃ τῇ Ἀντήνορος, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ τῇ θυ-
 γατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικάᾳ, καὶ εἴ τις ἄλλῃ ἐν
 μεγέθει πραγμάτων ἐσωφρόνησε πρὸς τὴν τύχην.
 Ἐξῆς δὲ μετὰ ταύτην, ἣ τῆς σωφροσύνης αὐ-
 τῆς γεγράφθω, καὶ τῆς πρὸς τὸν συνόντα εὐ-
 νοίας, ὡς κατὰ τὴν τῷ Ἰκαρίῳ μάλιστα εἶκασι τὴν
 σώφρονα καὶ τὴν περίφρονα, ὑπὸ τῷ Ὀμήρου
 γεγραμμένην (τοιαύτην γὰρ τὴν τῆς Πηνελόπης
 εἰκόνα ἐγραψεν) ἣ καὶ, νῆ Δία, κατὰ τὴν ὁμῶ-
 νυμιν

19. LYC. Admirabilis profecto. Tu vera alius
 iam pinge, benignitatis, amice, et humanitatis,
 quae mansuetum ingenium declaret, et propi-
 tium aduersus indigentes animum. POL. Simi-
 lis ergo ipsa quoque reddatur, cum Theano illi
 Antenoris uxori, tum Arctae et eius filiae Nau-
 ficae, et si qua alia in magnis rebus moderate
 fortunam habuit.

20. Deinceps vero post hanc, ipsius modestiae
 pingatur, et ad virum beniuolentiae *imago*, ita
 ut Icarii filiae maxime similis fit, modestae illi et
 prudenti ab Homero depictae (talem enim Pene-
 lopes imaginem ille pinxit) aut etiam, medius
 fidius,

κωμον αὐτῆς τὴν τῷ Ἀβραδάτα, ἣς μίμρον ἔμ-
προσθεν ἐμνημονεύσαμεν. ΛΥΚ. Παγκάλην καὶ
παύτην, ὧ Πολύστρατε, ἀπειργάσασθαι καὶ τοχ-
δὸν ἤδη τέλος σοι ἔχουσιν αἱ εἰκόνες· ἅπασαν
γὰρ ἐπελήλυθας τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέρη ἐπαίνων.

ΠΟΛ. Οὐχ ἅπασαν· ἐτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν
ἐπαίνων περιλείπεται. λέγω δὲ τὸ ἐν τηλικέ-
τῳ ὄγκῳ γενομένην αὐτὴν, μήτε τύφον ἐπὶ τῇ
εὐπραξίᾳ περιβάλλεσθαι, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώ-
πινον μέτρον ἐπαρθῆναι, πικρῶσασαν τῇ τύχῃ·
φυλάττειν δὲ ἐπὶ τῷ ἰσοπέδῳ ἑαυτὴν, μηδὲν
ἀπειργάαλον ἢ φορτικὸν φρανῶσαν, καὶ τοῖς
προσιῶσι δημοτικῶς τε καὶ ἐκ τῶ ὁμοῖα προσ-
φύρεσθαι, καὶ δεξιώσεις καὶ φιλοφροσύνας φι-
λοφρο-

fidius, illi cognomini huius, Abradatae coniu-
gi, cuius paullo ante mentionem fecimus. LYC.
Pulchram vndique hanc etiam fecisti, Polystrate.
Et prope iam finem tibi habent imagines, totum
enim animum persecutus es, per partes illam
laudando.

21. POL. Non omnem. Adhuc enim maxi-
ma laudum supersunt. Illud dico, quod in tanto
fastigio constituta; neque felicitate illa inflatur,
neque supra humanam mensuram effertur fortu-
nae fiducia; sed in eodem se plano continet, ni-
hil ineptum aut insolens sapit; et adeuntes civi-
liter atque aequaliter tractat, et in prensationibus
salutationibusque praestat humanitatem. Quae

λοφρονεῖσθαι, τοσάτω ἡδίως τοῖς προσομιλῶ-
 σιν, ὅσω καὶ παρὰ μείζονος ὁμως γενόμενα οὐ-
 δὲν τραγικὸν ἐμφαίνουσιν· ὡς ὑπόσοι τῷ μέγα
 δύνασθαι μὴ πρὸς ὑπερψίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐ-
 ποιαν ἐχρῆσαντο, ἔτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῶν
 παρὰ τῆς τύχης δοθέντων ἀγαθῶν ᾤφθησαν.
 καὶ μόνοι ἂν ἔτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον δια-
 φύγοιεν. ἔδει γὰρ ἂν φθονήσεις τῷ ὑπερβ-
 χοντι, ἢν μετρίάζοντα ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν
 αὐτὸν ὁρᾷ, καὶ μὴ κατὰ τὴν Ὀμήρου Ἀθηνεὺς
 νην ἐπ' ἀνδρῶν κτῆματα βεβήκιστα, καὶ τὸ ὑπό-
 δεέστερον παύεντα· ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνώ-
 μας πάσχουσιν ἀπειροκαλίᾳ τῆς τύχης· ἐπει-
 δὲν αὐτὰς ἢ τύχη μηδὲν τοιῶτον ἐλπίσαντας,
 ἄφνω

quidem tanto sunt his, qui cum illa versantur,
 iucundiora, quo maior est, a qua proficiscuntur,
 nec tamen *fastum* tragicum prae se ferunt. Adeo
 qui magnis opibus non ad superbiam utuntur,
 sed ad beneficentiam, iidem etiam maxime digni
 bonis a fortuna datis videntur. Ac soli isti inui-
 diam effugerint merito: neque enim *temere* quis-
 quam eminenti invidet, si moderate illum vti
 videat felicitate, nec ad instar Homericæ illius
 Ates per capita hominum ingredi, et conculcare
 quidquid est imbecillius: quate quid humilis ani-
 mi hominibus, imperitia quadam fortunæ, usu
 venit. Cum fortuna illos, nihil tale sperantes,
 subito

ἄφνω ἀναβιβάσῃ εἰς πτηνόν τι, καὶ μεταρσίον
 ἔχημα, ἃ μένουσιν ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων, οὐδ'
 ἀφορᾷσιν αὐτῶν, ἀλλ' αἰεὶ πρὸς τὸ ἀναντες βιά-
 ζονται. ταγαρεὺν ὥσπερ ὁ Ἰκαρος, τακέντος
 αὐτοῦ τάχιστα τῆς κηρῆς, καὶ τῶν πτερῶν πε-
 ριρριμέντων, γέλωτα ἐφλίσκάνυσεν ἐπὶ κεφαλὴν
 εἰς πελάγη καὶ κλυδωνὰ ἐμπέπτοντες. ὅσοι δὲ
 κατὰ τὸν Δαίδαλον ἐχρήσαντο τοῖς πτεροῖς
 καὶ μὴ πάνυ ἐπῆρθησαν, εἰδότες ὅτι ἐκ κηρῆς ἦν
 αὐτοῖς πεπερημένα· ἐταμιεύσαντο δὲ πρὸς τὸ
 ἀνθρώπειον τὴν Φορὰν, καὶ ἠγάπησαν ὑψηλό-
 τροι μόνον τῶν κυμάτων ἐνεχθέντες, ὥς μέν-
 τοι νοτίζεσθαι αὐτοῖς αἰεὶ τὰ πτερὰ, καὶ μὴ
 παρέχειν αὐτὰ μόνῳ τῷ ἡλίῳ, ἔτοι δὲ ἀσφα-
 λῶς τε ἅμα καὶ σωφρόνως διέπτησαν· ὅπερ
 καὶ ταύτην μὲν τις μάλιστα ἐπαινέσειε. τοιγαρε-
 ὦν

subito in alatum et sublimem currum sustulit,
 non manent in statu, nec deorsum respiciunt,
 sed ardua semper vrguent. Itaque velut ille Ica-
 rus, liquefacta iis subito cera, defluentibusque
 alis, risum debent, praecipites in mare et fluctus
 delapsi. Qui vero Daedali exemplo alis vfi, nec
 nimium tolluntur, memores de cera esse factos;
 sed humanitus dispensant volatum, et satis ha-
 bent tantum supra fluctus ferri, vt tamen semper
 adspergine madescant alae, nec vni eas soli prac-
 beant: hi vero secure simul et prudenter trans-
 volant. Quod quidem in hac vel maxime laudet

ἐν καὶ ἄξιον παρὰ πάντων ἀπολαμβάνειν τὸν καρπὸν, εὐχομένων ταῦτά τε αὐτῇ παραμένειν τὰ πτερὰ, καὶ ἐπὶ πλείον ἐπιρρεῖν τὰ γὰθα.

ΛΤΚ. Καὶ ἔτως, ὦ Πολύστρατε, γιγνέσθω. ἄξια γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴ ἔσα, καλλίω δὲ καὶ ἐρασμιωτέραν ὑπ' αὐτῶν τὴν ψυχὴν σκέπεσα. ἔπρεπε δὲ καὶ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, χρηστῷ καὶ ἡμέρῳ ὄντι, καὶ τῷ το μετὰ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, ὅποσα εἰσὶν αὐτῇ, εὐδαιμονῆσαι, ὡς ἐπ' αὐτῇ καὶ Φῦναι τοιαύτην, καὶ συνᾶσαν αὐτῷ ποθεῖν αὐτόν. ἔ γάρ μικρὸν τῷτο εὐδαιμόνημα γυνή, περὶ ἧς ἂν τις εὐλόγως τὸ Ὀμηρικὸν ἐκεῖνο εἴποι, χρυσεὴ μὲν αὐτὴν Ἀφροδίτῃ ἐρίξεν τὸ κάλλος, ἔργα δὲ αὐτὴν

aliquis. Quare etiam dignum ab omnibus fructum capit, optantibus, cum perpetuo eas illi alas manere, tum plura subinde bona adfluere.

22. LYC. Et ita fiat, Polystrate. Digna enim; quippe quae non corpore modo, ut Helena ista pulchra sit: sed pulchriorem et amabiliorem sub istis mentem tegat. Decebat vero etiam, magnum Imperatorem; bonus adeo et placidus qui sit, hoc etiam cum aliis, quae sunt ipsi, bonis beatum esse, ut sub illius imperio et nasceretur talis femina, et iuncta illi ipsum amaret. Neque enim paruum felicitatis argumentum mulier, de qua cum ratione aliquis Homericum illud dicat: cum aurea illam Venere de forma contendere, opera

αὐτὴν Ἀθηναίη ἰσοφαρίζεν. γυναικῶν γὰρ συν-
 ὁλως ἐκ αὐτῆς παραβληθεῖη αὐτῇ, ἡ δέμας,
 ἡ δὲ Φρήν, Φησιν Ὅμηρος, ἢ τ' ἄρ' Φρένας, ἢ
 τε τὰ ἄλλα.

ΠΟΛ. Ἀληθῆ φῆς, ὦ Λυκίνο, ὥς εἰ δα-
 κῆ, ἀναμίζαντες ἡδὲ παῖς εἰκόνας, ἦν τε σὺ ἐ-
 πλασας, τὴν τῷ σώματος, καὶ ἃς ἐγὼ τῆς ψυ-
 χῆς ἐγραψάμην, μίαν ἐξ ἀπασῶν συνθέντες,
 βιβλίον καταθέμενοι, παρέχωμεν ἅπασι θαυ-
 μάζειν, τοῖς γὰρ νῦν ἔσι, καὶ τοῖς ἐν ὑσέρῳ ἐπο-
 μένοις. μανικωτέρᾳ γὰρ τῶν Ἀπελλᾶ, καὶ Παρ-
 ρασίᾳ, καὶ Πολυγνώτῃ γένοιτ' αὖν, καὶ αὐτὴ ἐκεί-
 νη παρὰ πολλὰ τῶν τοιούτων κεχαρισμένη, ὅσα
 μὴ ξύλα, καὶ κηρὰ καὶ χρωμάτων πεποιήται,
 ὡλλὰ

*opera autem illam aequiparare Minervae. Mulie-
 rum enim in uniuersum nulla ei comparatur.
 Non membra, ut Homerus ait, aut instar, non
 mentem aut denique facta.*

23. POL. Vera dicis, Lycine. Quare, si vi-
 detur, permistis iam imaginibus, tum ea quam
 tu finxisti corporis, tum quas ego pinxi animae,
 unam ex omnibus compositam, hunc ipsum libel-
 lum proponamus, admirandamque exhibeamus
 tum his qui nunc sunt, tum qui erunt in poste-
 rum. Durabilior enim Apellis et Parrhasii et Po-
 lygnoti tabulis fuerit, cum ipsa quoque gratiae
 prae talibus multum habeat, quatenus non e li-
 gno aut cera, et pigmentis facta est, sed adspi-

ἀλλὰ ταῖς παρὰ Μασῶν ἐπινοήσις εἰκασαί, ἥτερ
ἀκριβεστάτη εἰκὼν γένοιτ' ἂν, σώματος κάλλος
καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίσασα.

ratio a multis commento efficta, quae quidem ac-
curatissima imago fuerit, quippe quae pulchritu-
dinem corporis atque animae virtutem simul de-
claret.

ὑπὲρ τῶν εἰκόων.

Πολύστρατος καὶ Λυκῖνος.

ΠΟΛ. **Ε**γὼ σοι, ὦ Λυκῖνε, Φησὶν ἡ γυνή, τὰ
μὲν ἄλλα πολλὴν ἐνεΐδον τὴν εὐνοίαν
πρὸς ἐμὲ, καὶ τιμὴν ἐκ τῆς συγγράμματος. οὐ
γὰρ ἂν ἔτως ὑπερεπῆναι τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐ-
νοίας συνεγράφετο. τὸ δὲ ἐμὸν ὡς ἂν εἰδῇς,
τοιοῦν

Pro imaginibus.

Polystratus et Lycinus.

POL. **M**agnam equidem, Lycine, sic ait mu-
lier, tuam perspexi in me beneuo-
lentiam ex tuo scripto et honoris significationem.
Neque enim adeo supra modum quisquam lau-
dauit, nisi scribat cum benevolentia. Me au-
tem

δέ εἰσιν· ἔδδ' ἄλλως μὲν χαίρω τοῖς κολακικοῖς
τὸν τρόπον, ἀλλὰ μοι δοκᾷσιν οἱ τοιοῦτοι γόη-
τες εἶναι, καὶ ἥμισυ ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. ἐν
δὲ τοῖς ἐπαῖνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαυῇ με,
φορτικὰς καὶ ὑπερμέτρως ποιέμενος τὰς ὑπερ-
βολὰς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγα δεῖν ἐπιφράττο-
μαι τὰ ὦτα, καὶ τὸ πρᾶγμα χλευή μαλλον ἢ
ἐπαίνῳ εἰσικένοι μοι δοκεῖ.

Μέχρι γὰρ τῆδε οἱ ἐπαινοὶ ἀνεκτοὶ εἰσιν, εἰς
ἔσσην ἂν ὁ ἐπαινέμενος γνωρίζῃ ἑκάστην τῶν λε-
γομένων προσὸν ἑαυτῷ. τὸ δὲ ὑπὲρ τῆτο, ἀλ-
λότριον ἤδη, καὶ κολακεία σαφής. καίτοι πολ-
λοὺς οἶδα, ἔφη, χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς
ἐπαινῶν καὶ ἃ μὴ ἔχουσι προσάπτοι τῷ λό-
γῳ·

tem vt noris, talis sum. Neque alias gaudeo
his, qui adulatorios mores habent; sed videntur
mihi tales impostores esse, et ingenio minime
liberali: maxime vero in laudibus, si quis me
laudat vehementer nimis, et ultra modum, ex-
cedens vera, erubesco et tantum non obturo au-
res: eaque res irrisioni potius quam laudi similis
mihi videtur.

2. In tantum enim tolerabiles sunt laudes, qua-
tenus agnoscit qui laudatur, inesse sibi, quae
dicuntur, singula. Quod autem ultra est, iam
alienum est, et manifesta assentatio. Quamquam
multos, inquit, gaudere novi, si quis in eo-
rum laudibus ea etiam, quae non habent, ora-

γῶ· αἶον, εἰ γέροντας ὄντας εὐδαιμονίζοι τῆς
 ἀκμῆς, ἢ ἀμόρφοις ἔσι τὸ Νιρέως κάλλος ἢ τὰ
 Φάωνος περιδείη. οἶονταί γάρ ὑπὸ τῶν ἐπαί-
 νων ἀλλαγῆσεσθαι σφίσι καὶ τὰς μορφάς, καὶ
 αὐτοὶ ἀνηβήσεν αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας ᾤετο.

Τὸ δὲ ἔχ ἔτιωσ ἔχει, πολλὰ γὰρ αὖν ὁ ἔπα-
 νος ἦν τίμιος, εἴ τε καὶ ἔργον αὐτῷ ἀπολαῦσαι
 δυνατόν ἦν ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς. νῦν δὲ
 ὁμοίον μοι δοκεῖσιν, ἔφη, πάσχειν, ὥσπερ αὖν
 εἴ τινι ἀμόρφῳ προσωπεῖον εἰμορφὸν ἐπιδείη
 τις Φέρων, ὁ δὲ μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει Φρονοίη
 καὶ ταῦτα περιαιρετῶ ὄντι, καὶ ὑπὸ τῷ τυχόν-
 τος συγτριβῆναι δυναμένῳ· ὅτε καὶ γελοιότερος
 αὖν

tioni adiungat: verbi causa, si senes ob ipsum
 maturae aetatis robur beatos praedicet, aut de-
 formibus Nirei pulchritudinem aut Phaonis cir-
 cumponat. Putant enim a laudibus formas quo-
 que sibi mutatum iri, et futurum ut iuvenescent
 denuo, velut sperabat Pelias.

3. At hoc non ita se habet. Quantiuis enim
 pretii esset praedicatio, si rem ipsam quoque et
substantiam illius percipere ex tali excessu liceret.
 Iam vero idem vltu illis, inquit, venire mihi
 videtur, ac si deformi homini personam formo-
 sam aliquis imponat, isque pulchritudine illa su-
 perbiat, idque cum ea auferri facile, et ab vno-
 quoque conteri possit, quo facto magis etiam
 fiat

ἂν γένοιτο, αὐτοπρόσωπος Φανείς, οἷος ὢν
 ὑΦ' οἷῳ κέκρυπτο· ἢ καὶ, ἢ Δί', εἴ τις ὑπο-
 δησάμενος κοθόρνῃς, μικρὸς αὐτὸς ὢν, ἐρίξοι
 περὶ μεγέθους τοῖς ἀπὸ ἰσοπέδου ὀλωπήχει ὑπερ-
 ἔχουσιν· ἐμμένητο γὰρ καὶ τοιοῦτε τινός.

Ἐφη γυναικὰ τινὰ τῶν ἐπιφανῶν, τὰ μὲν
 ἄλλα καλὴν καὶ κόσμιον, μικρὰν δὲ, καὶ πολὺ
 τῷ συμμέτρῳ ἀποδέξαν, ἐπαινέσθαι πρὸς τι-
 νος ποιητῆ ἐν ᾧσματι τάτε ἄλλα, καὶ ὅτι καλὴ
 τε καὶ μεγάλη ἦν· ἀργεῖω δ' αὐτῆς εἰκάζου ἐκεί-
 νος τὸ εὐμηκέα τε καὶ ὄρθιον· τὴν μὲν δὴ γάν-
 υσθαι τῷ ἐπαινῷ, κατὰ περ' αὐξανομένην πρὸς
 τὸ μέλος, καὶ τὴν χεῖρα ἐπισείειν· τὸν ποιητὴν

τε

fiat ridiculus, cum sua ipsius facie conspiciendus,
 et qualis sit, et qua re conditus latuerit, appa-
 reat. Aut etiam, ita me Iupiter, si quis paruus
 cothurnis subligatis de magnitudine contendat,
 cum hisce qui tota vlna ab aequo solo *super ipsum*
 emineant. Talis enim facti meminerat.

4. Dicebat mulierem quandam nobilem, pul-
 chram de caetero et decentem, sed paruam ean-
 dem, et multum a iusta statura deficientem, lau-
 datam a poeta in carmine, cum propter caetera,
 tum etiam quod pulchra et magna esset, qui
 populo arbori compararet proceram illius erectam-
 que staturam. Atque illam quidem gestire ad
 laudem, quasi ad carminis mensuram creveret,
 et manum mouere: poetam vero saepe idem ca-
 nere,

τε πολλάκις τὸ αὐτὸ ἄδειν, ὀρῶντα, ὡς ἥδοιτο ἐπαινεμένη, ἄχρι δὴ τῶν παρόντων τινὰ προσκύψαντα πρὸς τὸ ἄς εἰπεῖν αὐτῷ, Πέπαυσο, ὦ ἄνθρωπε, μὴ καὶ ἀναστῆναι ποιήσης τὴν γυναικα.

Παραπλήσιον δὲ, καὶ μακροῦ τέτε γελοιοτέρου Στρατονίκην ποιῆσαι, τὴν Σελεύκῃ γυναικα. τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀγῶνα προθεῖναι αὐτὴν περὶ τάλαντα, ἕως ἂν ἄμεινον ἐπαινέσαι αὐτῆς τὴν κόμην. καίτοι Φαλακρὰ ἐτύγχανεν ἄσα, καὶ εἰς ὅσας ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας ἔχουσα, καὶ ὅμως ἔτω διακεμένη τὴν κεφαλὴν, ἀπάντων εἰδόντων ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τᾶτο ἐπεπόνθει, ἦκε τῶν καταράτων ποιητῶν, ὑακινθίνης τὰς τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ ἄλλας τινὰς πλοκάμους

nere, videntem nimirum quantum laudibus delectaretur; donec tandem praesentium aliquis ad aurem illius inclinatus diceret, *Desine quaeso, ne facias, ut surgat etiam mulier.*

5. Simile huic, et multo magis hoc ridiculum quid Stratonicen fecisse uxorem Seleuci. Poëtis enim certamen proposuisse de talento, quis melius laudaret illius comam, licet calua esset, ac ne paucissimos quidem suos capillos haberet. Et tamen cum sic affectum caput haberet, scientque omnes a longo hoc illi morbo accidisse; audiebat exsecrabiles poëtas, cum hyacinthinos illius crines dicerent, et plexus quosdam inflecterent

κάμεις ἀναπλεκόντων, καὶ σελίνοις τὰς μηδὲ ὀ-
λως ὄντας εἰκάζοντων.

Ἀπάντων δὲ τῶν τοιούτων κατεγέλα, τῶν
παρεχόντων αὐτὰς τοῖς κόλαξι, καὶ προσετίθει
δὲ ὅτι μὴ ἐν ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν γρα-
φῇς τὰ ὅμοια πολλοὶ κολακεύεσθαι τε καὶ ἐξ-
απαταῶσθαι θέλῃσι. χαίρεισι γὰρ, ἔφη, τῶν
γραφέων ἐκείνοις μάλιστα, οἳ ἂν πρὸς τὸ εὖμορ-
φότερον αὐτὰς εἰκάζωσιν· εἶναι δὲ τινας, οἳ
καὶ προσάττανσι τοῖς τεχνίταις, ἢ ἀφελεῖν τι
τῆς ῥήνδος, ἢ μελάντερα γράψασθαι ταῖς ῥήματι,
ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν αὐτοῖς προσεῖναι,
εἴτα λανθάνειν αὐτὰς ἄλλοτρίαις εἰκόνας τεφά-
νεντας, καὶ ἔδὲν αὐτοῖς εἰκίμης.

Ταῦτα

sterent circinnorum, et apiis eos, qui neque
essent omnino, compararent.

6. Hos itaque deridebat omnes, qui praebe-
rent se adulatoribus: adiungebatque, non in lau-
dibus solum, verum etiam in picturis similiter,
demulceri multos decipique velle. Gaudent enim,
inquit, inter pictores illis maxime, qui pulchrio-
re illos specie exprimunt: esse autem, qui iniun-
gant etiam artificibus, aut auferre quid a naso,
aut nigriores pingere oculos, aut si quid aliud
adesse sibi cupiant: deinde imprudentes coronare
signa aliena, et nihil sibi similia.

7. Haec

Ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινῶσα τῇ συγγράμματός, ἐν δὲ τῷτο ἔφρουσα, ὅτι θεαῖς αὐτὴν Ἥρα καὶ Ἀφροδίτῃ εἰκασας. ὑπὲρ ἐμὲ γάρ, Φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ σε εἰς ἐκείνα ἡξίουν, ταῖς ἡρώϊναις παραθεωρεῖν με, Πηνελόπῃ, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ Θεανοῖ, οὐχ ὅπως θεῶν ταῖς ἀρίσταις, καὶ γὰρ αὐὴ καὶ τόδε πάντα ἔφη, τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς δεισιδαιμόνως καὶ φοφοδεῶς ἔχω. δεδία τοίνυν μὴ κατὰ τὴν Κασσιέπειαν εἶναι δόξω, τὸν τοιῶτον ἐπαινον προσιεμένη. καίτοι Νηρείσιν ἐκείνη ἀνταξιάζετο, Ἥραν δὲ καὶ Ἀφροδίτῃν ἐσεβεν.

Ως,

7. Haec vero ac talia dicebat mulier, reliqua laudans in libro, unum hoc non ferens, quod deabus illam Iunoni et Veneri comparasti. Supra me enim, inquit, quin humanam supra omnem naturam sunt talia. Ego vero nec illud volebam, ut cum Heroinis me contenderes, Penelope et Arete, et Theano, ne dum ut cum Decarum praestantissimis. Etenim istud quoque omnino dixit, Religiose admodum et meticolose aduersum Deos animo adfecta sum. Metuo igitur, ne Cassiopeiae fatum simile sustinere videar, laudem eiusmodi si admisero. Et tamen solis illa se conferebat, Nereidibus: Iunonem autem et Venerein colebat.

8. Τῇ

ὦ Λυκίνε, μεταγράψαι σε τὰ τοιαῦτα ἐκέλευσεν, ἢ αὐτὴ μὲν μαρτύρασθαι τὰς θεάς, ὡς ἀκέρους αὐτῆς γέγραπας, σὲ δὲ εἰδέναι ὅτι ἀνιάσει αὐτὴν τὸ βιβλίον ἔτι περὶ σὺν, ὥσπερ νῦν σοι διάκειται, ἔ μάλ᾽ εὐσεβῶς ἔδὲ ἐσίως τὰ πρὸς τὰς θεάς. ἐδόκει τε ἀσέβημα ἑαυτῆς καὶ πλημμέλημα τῷ δόξεν, εἰ ὑπομένοι τῇ ἐν Κνίδῳ καὶ τῇ ἐν Κήποις ἑμοία λέγεσθαι. καὶ σε ὑπερίμνησθε τῶν τελευταίων ἐν τῷ βιβλίῳ περὶ αὐτῆς εἰρημέων, ὅτι μετρίαν καὶ ἄτυφον ἔφης αὐτὴν, ἔκ ἀνατεινομένην ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρόσγειον τὴν πτῆσιν ποιημένην. ὁ δὲ ταῦτα εἰπὼν, ὑπὲρ αὐτὸν τὸν ἑρᾶν ἀναβιβάσεις τὴν γυναῖκα, ὡς καὶ θεαῖς αὐτὴν ἀπεικάζειν.

Ἡξίε

8. Talia itaque, Lycine, rescribere te *et imitare* iussit, alioquin ipsam se Deas testari, contra suam voluntatem te scripsisse, cum scias molestum sibi esse libellum ita oberrantem, vti nunc compositus est, neque pietate erga Deos neque religione conseruata. Putabat autem impie a se factum, et suam culpam visum iri, si Cnidae aut illi, quae in hortis colitur, Veneri similem se dici patiatur: admonebatque te eorum, quae in fine libri de ipsa a te dicta sunt, cum modestam et a fastu alienam laudasti, quae ultra humanam se mensuram non extenderet, sed volatum faceret terrae vicinum: cum tu statim post haec ipsa dicta; supra caelum ipsum mulierem extollas, vt ipsis etiam deabus eam dicas similem.

9. Pe-

Ἡ δὲ οὐ μὴδὲ ἀξυνέτωτέραν αὐτὴν ἡγεῖσθαι τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ὃς τῷ ἀρχιτέκτονος ὑπισχεμένῳ τὸν Ἄθω ὅλον μετασχηματίσειν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἅπαν εἰκόνα γενέσθαι τῷ βασιλεύῳ, ἔχοντα δύο πόλεις ἐν ταῖς χερσίν, ἃ προσήκατο τὴν τερατείαν τῆς ὑποσχέσεως, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησάμενός τὸ τέκμημα, ἔπαυσε τὸν ἄνθρωπον, ἃ πεθανῶς Κολοσσὸς ἀναπλάττοντα, καὶ τὸν Ἄθω κατὰ χώραν εἶν ἐκέλευσε, μὴδὲ κατασμικρύνειν ὄρεα ἕτω μέγα πρὸς μικρῇ σώματι ὁμοιότητα. ἐπὶ γὰρ δὲ τὸν Ἀλέξανδρον τῆς μεγαλοψυχίας, καὶ ἀνδρίαντα μείζω τῆτον τῷ Ἄθῳ ἔλεγεν αὐτοῦ ἀνέσταναι, ἐν ταῖς τῶν αἰεὶ μεμνησομένων διανοίαις.

9. Petebat porro, ne Alexandro imprudentiorē se putares, qui pollicente architecto, se toto Atho montis habitu imminutato, formaturum eum ad ipsius exemplum, ut vniuersus mons statua fieret regis, duas manibus vrbes tenens; non admisit. portentosum promissum, sed supra se arbitratus audacem conatum, quiescere hominem iussit, Colossos parum probabiliter effingentem, et ut suo loco relinqueret Athon imperauit, nec montem ita magnum ad parui corporis similitudinem attenuaret. Laudabat vero illam Alexandri magnanimitatem, eamque maiorem ipso Atho statuam sibi posuisse siebat, in eorum, qui semper illius recordaturi essent, mentibus. neque enim

νοίας· ἔ γάρ μικρᾶς εἶναι γνώμης ὑπεριδεῖν ἔτιω
· παραδόξῃ τιμῇ.

Καὶ ἑαυτὴν ἐν τῷ μὲν πλάσμα σε ἐπαινῆν,
καὶ τὴν ἐπίνοιαν τῶν εἰκόνων, μὴ γνωρίζον δὲ
τὴν ὁμοιότητα· μὴ γὰρ εἶναι τῶν τηλικύτων
ἀξίαν, μηδὲ ἐγγύς, ὅτι μηδὲ ἄλλην τινὰ γυναι-
κά γε ἔσαν· ὥς ἐ ἀφίησί σοι ταύτην τὴν τιμὴν,
καὶ προσκυνεῖ σε τὰ ἀρχέτυπα παραδείγματα.
σὺ δὲ τὰ ἀνδρείοπινὰ ταῦτα ἐπαινῇ αὐτὴν, μη-
δὲ ὑπὲρ τὸν πόδα ἔσω τὸ ὑπόδημα, μὴ καὶ ἐπι-
σομίση 1) μέ, Φησιν, ἐμπερικατᾶσαν αὐτῷ.
καὶ κέθρο δέ σοι εἰπεῖν ἐνστείλατο.

Ἀκῶ,

enim parui animi esse, incredibiliter magnum
adeo honorem despiciere.

10. Se quoque ipsam igitur commentum illud
tuum laudare, et excogitatas imagines; similitu-
dinem autem non agnoscere: neque enim illis se,
ac ne propemodum quidem, dignam, quin ne-
que aliam, quae quidem sit mulier. Itaque re-
mittit tibi hunc honorem, adoratque primigenia
illa tua exempla. Tu vero humanas illas ipsius
virtutes lauda, neque pede maior sit calceus, ne
supplantet me, inquit, in illo incedentem. Et-
iam illud dicere me tibi praecepit.

11. Au-

1. Μὴ καὶ ἐπισομίση] Quid calceus laxus va-
leat ad ἐπισομίζειν, ad obturandum, equi-
dem me iuxta cum stupidissimis ignorare fa-
teor. Vt intelligamus, valere laxum cal-

Ἀκούω, ἔφη, πολλῶν λεγόντων (εἰ δὲ ἀληθές, ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴτε) μὴδ' Ὀλυμπιάσιν ἐξέσθαι τοῖς νικῶσι μείζας τῶν σωμάτων ἀνεσθάναι τὰς ἀνδριάντας, ἀλλ' ἐπιμελεῖσθαι τὰς Ἑλλανοδικίας, ὥπως μὴδὲ εἰς ὑπερβαλῆται τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐξέσθαι τῶν ἀνδριάντων ἀκριβεστέρα γίνεσθαι τῆς τῶν ἀθλητῶν ἐγκρίσεως. ὥς ἔφα, ἔφη, μὴ αὐτίαν λάβωμεν ψεύδεσθαι ἐν τῷ μέτρῳ, καὶ τα ἡμῶν ἀνατρέψωσιν οἱ Ἑλλανοδικία τὴν εἰκόνα.

Ταῦτά

II. Audio, inquit, multis dicentibus, (vtrum verum fit, vos viri noſtis;) neque Olympiae licere victoribus maiores corporibus ponere ſtatuas, ſed curari ab Hellanodicis, ne quis verum excedat, et accuratius ſtatuarum examen inſtitui, quam ipſorum receptionem athletarum. Ergo vide, inquit, ne accuſemur mendacii circa menſuram, ac noſtram deinde imaginem Hellanodicae deſiciant.

12. Haec

ecum ad *euerterendum*, ad *ſupplantandum* illum, qui eo vtitur, ad hoc non magna opus eſt ſapientia, et miror viros doctos, qui concoquere potuere *calceum os obturantiem*. Vtrum autem Lucianus pro *ἐπιςομίση*, quod vitioſum omnino eſt, poſuerit *ὑποσκελίση*, an abtruſiore quodam uſus fit, quod nondum inueni, non dixerim. Sed hoc video, tale quid vidiffe etiam Solanum, qui dederit, *ne inambulanti ſubuerat*. Geſner.

Ταῦτα μὲν ἔλεγεν ἐκείνη. σὺ δὲ σκόπει, ὦ Λυκίῃ, ὅπως μετακωσμήσης τὸ βιβλίον, καὶ ἀφαιρήσῃς τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς πρὸς τὸ θεῖον, ὡς ἐκείνη πάνυ γε αὐτὰ ἐδυσχέρανε, καὶ ὑπέρφριττε μεταξὺ ἀναγινωσκομένων, καὶ παραητέτο τὰς θεὰς ἰλεως εἶναι αὐτῇ, καὶ συγγνώμη, εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τάληθές εἰπῆν, καὶ αὐτῷ ἐμοὶ τοιῦτόν τι εἰπῆν ἔδοξε. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἀκάνων, οὐδὲν ἐπλημμέλησα, ἐνορῶν 2) τοῖς γεγραμμένοις.
ἐπεὶ

12. Haec illa. Tu vero vide, Lycine, vt retrahes librum, et talia auferas, neque in numen pecces: cum illa aegre admodum ea tulerit, et cohorruerit dum legerentur, et Deas, vt propitiae sibi essent, deprecata fuerit. Et ignoscendum illi, si quid muliebri ei accidisset. Ac profecto, si verum fatendum est, mihi quoque ipsi tale quid dicendum videbatur. Nam primo quidem audiens *recitantem*, peccatum nullum in scriptis
M 2 ptis

2. Οὐδὲν ἐπλημμέλησα ἐνορῶν] Qui ad totam huius loci sententiam attenderit, illum videre puto, haec, vt leguntur Graece, sensum non habere idoneum. Verbo, legendum, ἄδὲν πλημμέλημα ἐνώρων, vel ἐνεώρων τοῖς γεγραμμένοις. Ita certe interpretatus sum: et ita dedisse iam video *Solanum*. Gesner.

ἐπεὶ δὲ ἐκείνη ἐπεσημνήνατο, καὶ αὐτὸς ἀρχομαι
τὰ ὅμοια γιγνώσκειν περὶ αὐτῶν· καὶ παραπλη-
σίον τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τῶν ὀρωμένων πύσχα-
μεν. ἦν μὲν πάνυ ἐγγύθεν σκοπῶμεν τι, καὶ
ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, εἰδὲν ἀκριβὲς δια-
γιγνώσκωμεν· ἦν δὲ ἀποσταίτες ἐκ τῆς συμμέτρης
διαστήματος ἰδωμεν, ἅπαντα σαφῶς καταφαί-
νεται τὰ εὖ, καὶ τὰ μὴ ἔτιω ἔχοντα.

Τὸ δὲ ἄνθρωπον ἔσαν Ἀφροδίτῃ καὶ Ἥρᾳ εἰ-
κάσαι, τί ἄλλο, ἢ ἀντικρὺς ἐστὶν εὐτελίζειν τὰς
θεάς; ἐν γὰρ τοῖς τοιαύτοις ἔχ' ἔτιω τὸ μικρὸν
μᾶλλον γίνεται τῇ παραθέσει, ὡς τὸ μᾶλλον
ἀποσμηκνύεται, πρὸς τὸ ταπεινότερον κατα-
σπώ-

ptis animaduerti. At postquam illa suam signifi-
cavit sententiam, ipse quoque similia de iis sen-
tire incipio. Atque simile quid mihi usu venit
iis, quae in rebus illis observamus, quas oculis
cernimus. Si enim plane ex proximo, et sub
ipsis oculis, videmus aliquid, nihil accurate dis-
cernimus: si vero recedentes aliquantulum, ex
iustae proportionis distantia spectemus, dilacide
omnia apparent, quaeque recte, quaeque minus
recte habent.

13. Nimirum homo quae sit, eam Veneri et
Iunoni similem pronuntiare, quid aliud est, quam
aperte detrahare deabus? In talibus enim non
tam quod parvum est maius fit illa compositione,
quam minuitur maius, dum ad humiliter depri-
mitur.

σπώμενον· οἷον, εἴ τινες ἅμα βαδίζουσιν, ὁ μὲν μέγιστος, ὁ δὲ πάνυ τῇ ἡλικίᾳ χαμαιζήλος, εἴτα δεήσειεν ἀπισῶσαι αὐτὰς, ὥς μὴ ὑπερέχεν πατέρη τὸν ἕτερον, καὶ τῷ βραχυτέρῳ ὑπεραναινευόμενα τῷτο γένοιτ' ἂν, κοῦν ὅτι μάλιστα ἀκροποδητὴ ἐπεγεῖρη ἑαυτόν. ἀλλ' εἰ μέλλουσιν ὁμήλικες Φανεῖσθαι, ὁ μείζων ἐκείνου ἐπικύψει, καὶ ταπεινότερον ἀποΦανεῖ ἑαυτόν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν ταῖς τοιαύταις εἰκόσιν, ἐχ' ἔτιωσ ἄνθρωπος μείζων γίγνεται, ἣν τις αὐτὸν θεῷ ἀπεικάζη, ὥς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐλαττῆσθαι πρὸς τὸ ἐνδέον ἐπικλωμένον. καὶ εἰ μὲν ὑπὸ ἀπορίας τῶν ἐπιγείων, ἐπὶ τὰ ἑράνια ἐκτείνουτο τις τὸν λόγον, ἥττονα ἂν ὁ τοιῆτος αἰτίαν ἔχοι ὑπὸ ἀσεβείας αὐτὸ δρᾶν. σὺ δὲ τοσαῦτα ἔχων

καὶ ἄλλη

mitur. Velut, si qui vna cant, vnus quidem admodum procerus, at alter statura valde humilī; deinde oporteat aequare illos, ne alter supra alterum emineat: non minore supra modum extendente se hoc fiat, si vel maxime in summos se digitos erigat: sed si debent aequalis staturae videri, maior ille inclinabit se *scilicet*, et se ostendet humiliorem: sic diuinam naturam (*in tali comparatione*) minui necesse est, et ad imbecillius infringi. Ac si prae inopia terrestrium, ad caelestia sermonem extendat aliquis, minorem ille culpam sustinuerit, quasi prae impietate hoc faciat: Tu, tot cum habeas mulierum formas,

κάλλη γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ καὶ Ἑρᾷ εἰκάσαι αὐτὴν ἐτόλμησας, εἰδὲν δέον.

Ὡς τὸ αἶψαν τῆτο καὶ ἐπίφθονον ἀφαίρει, ὦ Λυκίνε. εἰ γὰρ πρὸς τῇ σὲ τρόπῳ τὸ τοιῦτον, ὅς ἐδὲ ἄλλως ῥάδιος πρὸς τὰς ἐπαίνας καὶ πρόχειρος ὢν ἐτύγχανες· ἀλλὰ νῦν ἐν οἷδ' ὅπως ἀθρόαν πεποιήσαι τὴν μεταβολὴν, ἐπιδαψιλευόμενος, καὶ ἐν τῇ τέως φειδομένῃ ἄσπετος ἐν τοῖς ἐπαῖνοις ἀναπέφηνας. ἀλλὰ μηδὲ ἐκείνο αἰσχυρῶς, εἰ μεταρυσμιεῖς τὸν λόγον ἤδη διαδομένον· ἐπεὶ καὶ Φειδίαν φασὶν ἔτω ποιήσαι, ὁπότε ἐξεργάσατο τοῖς Ἠλείοις τὸν Δία. ζήντα γὰρ αὐτὸν κατόπιν τῶν θυρῶν, ὁπότε τῷ πρῶτον ἀναπετάσας ἐπεδείκνυε τὸ ἔργον, ἐπα-
κτείν

Veneri illam et Iunoni similem dicere ausus es, sine vlla necessitate.

14. Itaque quod nimium est et inuidiosum aufer, Lycine: neque enim tuorum tale quid morum est, qui neque alias facilis ad laudes et promptus esse soleas, sed nunc nescio quomodo subitam mutationem feceris ista liberalitate, atque ex parco ad illum diem prodigus in laudando exstiteris. Verum neque illud te pudeat, si retractes librum iam in vulgus editum: quandoquidem etiam Phidiam sic fecisse aiunt, cum Iovem Eleis elaborasset. Stantem enim post valuas ardiculae, cum primum illis remotis opus ostenderet,

κέρει τῶν ἀπεισμένων τι, ἢ ἐπαινέντων· ἥτις
το δέ, ὁ μὲν τὴν ῥῖνα, ὡς παχεῖαν, ὁ δὲ ὡς
ἐπιμηθέστερον τὸ πρόσωπον, ὁ δὲ ἄλλος ἄλλο τι.
εἴη· ἐπειδὴ ἀπηλλάγησαν οἱ θεαταί, αὐθις τὸν
Φειδίαν, ἐγκλείσαντες ἐαυτοῦ, ἐπανορθῶν καὶ
ἐνδριμύειν τὸ ἀγαλμα πρὸς τὸ τοῖς πλείοσι δο-
κῶν· ἔ· γὰρ ἡγεῖτο μικρὰν εἶναι συμβεβηκὴν δῆμε-
τος τε, ἀλλ' αἰεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὰς πολ-
λὰς περιττώτερον ἔρᾶν τῷ ἑνὸς, καὶ Φειδίας ἤμ-
αὐτὰ σοὶ ἀπ' ἐκείνης κομίζω, καὶ αὐτὸς παρ-
αίει, ἐταῦρος τε, καὶ εὖναις ὦν.

ΛΥΚ. Πολύστρατε, οἷος ὦν ῥήτωρ ἐλελήθεις
μὲν ῥῆσιν γέν' ἔτῳ μακρᾶν, καὶ κατηγορίαν τοσ-
αύτην ἐξενήνοχας κατὰ τοῦ συγγράμματος,
ὥς·

deret, audisse reprehendentes aliquid, aut lau-
dantes. Reprehendebat autem alius quidem na-
sum, vt nupis crassum, alius faciem longiorem,
alius aliud quid. Deinde cum discessissent, rur-
sus Phidiam inclusum emendasse et correxisse si-
gnum de plurium sententia. Neque enim puta-
bat paruum esse consilium tanti populi, sed ne-
cesse semper esse, vt multi plus videant vno, si
vel sit Phidias. Haec tibi ab illa adfero, et ipse
hortor sodalists tuus atque amicus.

15. LYC. Quantum te oratorem, Polystrate,
ignoravi! Orationem quidem adeo longam, et
tantam contra scriptum meam accusationem pro-

ὥς μὲν ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἔτι καταλεί-
πεσθαι· πλὴν ἀλλ' ἐκεῖνό γε ἐδικαστικὸν ἐποίη-
σατε, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρήμην καταδικαιήσας
τῇ βιβλίᾳ, μὴ παρόντος αὐτῷ τῷ συνηγόρου.
ῥᾶσον δὲ, οἶμαι, τῆτό ἐστι, κατὰ τὴν παροι-
μίαν, Μόνον θέοντα κρατεῖν· ὥς ἐδὲν θαυμα-
σὸν, εἰ καὶ ἡμεῖς ἐάλωμεν, ἄτε ὕδατος ἡμῖν ἐγ-
χυθέντος, ἄτε ἀπολογίας ἀπαδοθείσης. μάλ-
λον δὲ τῆτο πάντων ἀτοπώτατον, οἱ αὐτοὶ
κατήγοροι καὶ δικαστὴ ἦτε. πότρεα δ' ἔν ἐθέ-
λεις, ἀγαπήσας τοῖς ἐγνωσμένοις ἡσυχίαν ἄγω-
ν, κατὰ τὸν Ἱμεραῖον ποιητὴν 3), παλινωδίαν
τινὰ

tulisti, vt neque spes mihi defensionis vlla relicta
sit. Verum enim vero hoc non pro forma et con-
suetudine iudiciorum fecistis, tu maxime, quod
indicta causa iudicium dedisti contra libellum,
non praesente ipsius aduocato. Facillimum au-
tem, puto, hoc est ex prouerbio, vincere cum
solus curras. Itaque nihil mirum, si et nos causa
cecidimus, neque aqua nobis infusa, neque con-
cessa causae dicendae facultate. Potius autem,
quod quidem omnium minime conueniebat, ac-
cusatores iidem fuistis et iudices. Vtrum igitur
vis, contentus decretis *vestris* quiescam, an Hi-
merensis poetae exemplo palinodiam scribam; an
vero

3. Ἱμεραῖον ποιητὴν] Stesichorum, qui carmi-
ne laeserat Helenam, et, coecitate sibi a fra-
tribus

τινὰ συγγράφω; ἢ δώσετε μοι ἐφ᾽ ὅσιμόν τινα γενέσθαι τὴν δίκην; ΠΟΛ. Νὴ Δί', ἤνπερ ἔχῃς τι δίκαιον εἰπεῖν. ἐ γὰρ ἀντιδίκαις, ὡς εὐφῆς, ἀλλ' ἐν φίλοις ποιήσῃ τὴν ἀπολογίαν. ἐγὼ δέ, καὶ συνεξετάζεσθαι σοι ἕτομος ἐπὶ τῆς δαΐς.

-ΛΥΚ. Ἀλλ' ἐκεῖνο ἀνιάρων, ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρέσης ποιήσομαι τὰς λόγους· μακροῦ γὰρ ἂν ἔταυς ἄμεινον ἦν. νῦν δὲ ἀνάγκη ἀπ' ἐντολῆς ἀπολογήσασθαι. ἀλλ' εἰ μοι τοιοῦτος ἀγγελιαφόρος γένοιτο πρὸς κατὴν, οἷος παρ' ἐκείνης πρὸς μὲ γενένηται, τολμήσω ἀναξείψαι τὸν κύβον. ΠΟΛ. Θάρρει, ὦ Λυκίε, τέτε γε

vero prouocandi mihi copiam dabit? P O L. Per Iouem, siquidem habueris quod de iure dicas. Neque enim aduersariis, ut tu vocas, sed inter amicos causam dices. Ego vero idem iudicium tecum subire paratus sum.

16. L Y C. At illud molestum, Polystrate, quod non illa praesente habebo orationem: longe enim sic esset melius. Iam vero necesse est mandata alteri causa defungi. Verum si talis mihi ad illam internuntius fueris, qualis ab illa ad me fuisti, iacere aleam audebo. P O L. Bono animo, quantum ad hoc, esto Lycine, nec enim

M 5

malum

tribus illius immissa, palinodia eum placavit. *Gesner.*

τε ἔνεκα, ὡς ἔφαλλον με ὑπερβῆναι ἔξω τῆς ἀπολογίας, πειρώμενος διὰ βραχέων εἰπεῖν, ὡς ἔον μᾶλλον μνημονεύσαι. ΑΤΚ. Καὶ μή πάντων μὲν εἶδαι μοι μολύβδων τῶν λόγων, πρὸς ἔτω σφραγίσαν τὴν κατηγορίαν. ὅμως δέ, σὲ ἔνεκα ἐπιτεμῶμαι τὴν ἀπολογίαν καὶ παρ' ἐμὲ τοῖων αὐτῇ ἀπάγγελαι. ΠΟΛ. Μηδαμῶς, ὦ Λύκιε, ἀλλ' ὥσπερ αὐτῆς ἐκείνης παρέσης λέγε τὸν λόγον, εἴτ' ἐγὼ μιμήσομαι σε πρὸς αὐτῆς. ΑΤΚ. Οὐκ ἂν ἐπειδὴ περ ἔτω σοι δοκεῖ, ὦ Πολύστρατε, ἢ μὲν πάρεσι, καὶ προσέφηκε δηλοδὴ ἐκείνη, ὅποσα σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγειλας ἡμῶς δέ χρὴ τῶν δευτέρων λόγων ἐνάρχεσθαι καίτοι, ἔγὰρ ἐκνήσω πρὸς σέ εἰπεῖν ὃ πέπονθα,

ἐκ

malum me defensionis tue apud illam actorem habebis, si breuiter dicere studeas, quo facilius memoria complectar. L Y C. Atqui longissima mihi oratione opus erat, aduersus vehementem adeo accusationem. Veruntamen tua causa in compendium mittam defensionem. A me igitur ista illi renuntia. P O L. Nequaquam, Ly-cine. Sed tanquam illa praesente habeo orationem; tuum ego apud illam te imitabor. L Y C. Igitur quando ita tibi videtur, Polystrate, ipsa iam adest, et prior dixit nimirum quaecumque tu ab ipsa mihi renuntiaisti: nos autem oportet altero iam loco dicere incipere. Quamquam, neque enim dicere apud te piget, quid mihi acciderit,

ἐκ οὗδ' ὅπως. Φοβερώτερόν μοι τὸ πρῶγμα πε-
ποίηκας, καὶ, ὡς ὄρεός, ἰδεῖν τε ἤδη, καὶ δέδοικ-
κα, καὶ μονοναχί καὶ ὄρεᾷ αὐτὴν οἶμαι, καὶ τὸ
πρῶγμα πολλὴν μοι τὴν ταραχὴν πεποίηκεν.
ἄρξομαι δ' ὅμως· ἐγὰρ οἶόν τε ἀναδύναμι, ἤδη
παρέσσης. ΠΟΛ. Καί, νῆ Δία, πολλὴν τὴν αἰ-
μένειαν ἐκφαίνει τῷ προσώπῳ· Φαιδρὰ γὰρ,
ὡς ὄρεός, καὶ πρესυγής, ὥς τε θαρρύων λέγε τὸν
λάγον.

ΛΥΚ. Ἐγὼ σε, ὦ γυναικῶν ἀρίστη, μεγάλην,
ὡς Φῆς, καὶ πέρα τῶ μέτρε ἐπανέσας, οὐχ
ὄρεῶ ὅτι τελικῶτον ἐπήνεσα, ἤλικον αὐτὴ ἐν
τῷτο ἐγκώμιον ὑπὲρ σεαυτῆς ἐξενήνοχας, τὴν
πρὸς

derit, terribilius mihi, nescio qua ratione hoc
negotium reddidisti: atque, vt vides, fudo iam;
et pertimui, ac tantum non videre etiam ipsam
mihi videor, multamque mihi perturbationem
haec res obiecit. Veruntamen incipiam; nam
subducere me, ipsa iam praesente, non est inte-
grum. POL. Ac multam, ita me Iupiter, be-
neuolentiam ipso vultu prae se fert. Hilaris enim,
vt vides, et propitia est. Itaque fidenter oratio-
nem habeo.

17. LYC. Ego te, mulierum praestantissima,
cum vehementer, vt ais, et ultra modum lauda-
verim, non video qua in re laudauerim tantum,
quantum ipsa de te praeconium illud propulisti,
quod

πρὸς τὸ θεῖον τιμὴν ἐν μεγάλῳ τιθεμένη. σχε-
δὸν γὰρ ἀπάντων τῷτο μᾶζον, ὧν εἴρηκα περὶ
σῆ, καὶ συγγνώμη, εἰ μὴ καὶ ταύτην σοι πρὸς-
έγραψα τὴν εἰκόνα, ὑπ' ἀγνοίας με διαλαθῆ-
σαν. ἔ γὰρ ἂν ἄλλην πρὸ αὐτῆς ἐγγραφάμην·
ὥς τε ταύτη γε ἔχ' ὅπως ὑπερβάλλουσθαι τοὺς
ἐπαίνους, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερόν μοι δοκῶ τῆς
ἀξίας εἰρηκέναι. σκόπει γὰρ, ἡλίκον τῷτο παρ-
έλιπον, ὡς παμμέγεθες εἰς ἐπίδειξιν τρόπου
χρησῆ, καὶ γνώμης ὀρθῆς· ὡς ὅσοι τὸ θεῖον μὴ
ἐν παρέργῳ σέβουσιν, ἔτοι καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώ-
που ἀριστοὶ ἂν εἴεν. ὥς τε εἰ πάντως μετακοσμή-
σαι δεοί τόν λόγον, καὶ τὸ ἀγαλμα ἐπανορθώ-
σασθαι,

quod magni adeo facis honorem numinis. Pro-
pe enim illis quae de te dixi omnibus illud maius
est: et venia mihi *debetur*, si non hanc quoque
tibi imaginem depinxi, quae propter ignoran-
tiam me fugerit. Neque enim aliam ante illam
pinxissem. Itaque hac quidem parte adeo non
excessisse modum in laudando mihi videor, ut
potius multo tenuius quam pro dignitate dixe-
rim. Considera igitur quantum hoc *sit quod*
praetermisi, quam immensum ad boni moris, et
recti animi demonstrationem; quatenus, quicun-
que diuinum numen non obiter colunt, iidem
etiam aduersus homines optimi fuerint. Itaque
si omnino retractare orationem oporteat, et si-
mula-

σασθαι, ἀφελθὲν μὲν ἐκ αὐτοῦ τι τολμήσαιμι αὐ-
τῷ· προσθήσω δὲ καὶ τῷτο, ὥς τινα κεφαλὴν
τῷ πάντῳ ἔργῳ, καὶ κορυφὴν. ἐπ' ἐκείνων μὲν-
τοι καὶ πάντα πολλὴν σοι εἰδέναι τὴν χάριν ὁμο-
λογῶ. ἐμὲ γὰρ ἐπαινέσαντος τὸ μέτριον τῷ σῷ
τρόπῳ, καὶ ὅτι μηδὲν ὑπερπετέες, μηδὲ τύφου
μεσὸν ἐνεποίησε σοι ὁ παρὼν ἔγκλος τῶν πραγμά-
των, σὺ τὰ τοιαῦτα αἰτιασαμένη τῷ λόγῳ,
ἐπιστάσω τῷ ἑκαίνε τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ μὴ
προαρκάζειν τὰ τοιαῦτα τῶν ἐγκωμίων, ἀλλ'
αἰδέεσθαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μείζω ἢ κατὰ σέ εἶναι
λέγειν, μετρίας καὶ δημοτικῆς τινος διανοίας
δείγμα ἔστι. πλὴν ἀλλ' ὅσω περ αὐτὸν πρὸς τὸ ἐπ-
αινέεσθαι αὐτὸ ἔτω διακειμένη τυγχάνεις, τοσ-
ῶτω

mulacrū corrigere; auferre quidem de illo ni-
hil auiam, sed illud tanquam caput totius operis
atque verticem adiecerim. Verum eo nomine
gratiam tibi me, et magnam quidem, habere fa-
teor. Cum enim illam animi tui moderationem
laudauerim, et quod nihil in te superbū, nihil
tumidū praesens rerum amplitudo produxit;
tu tales ob causas libellum accusans, veritatis
fidem laudationi fecisti. Etenim non aude rape-
re id se talia praeconia, sed pudore propter ea
confundi, et maiora quam quae tibi conueniant
dicere, id ipsum vero moderati et ciuilis animi
specimen est. Verum quanto magis ad ipsas lau-
des sic affecta animo es, tanto te demonstras sum-
mis

οὕτω ἀξιώτεραν ὑπερεπαινέσθαι ἀποφαίνεις
 σαυτήν. καὶ σχεδὸν ἐς τὸν τῷ Διογένης λόγον
 περιελήλυθέ σοι τὸ πρᾶγμα, ὃς ἐρομένῃ τινός,
 ὅπως ἂν τις ἔνδοξος γένοιτο; εἰ δόξης, ἔφη,
 καταφρονήσεις· φαίην γὰρ ἂν καὶ αὐτός, εἴ τις
 ἔροιτό με, Τίνες εἰσὶ μάλιστα ἐπαίνῃ ἄξιοι; ὅπο-
 σοι ἐπαινέσθαι μὴ θέλῃσιν.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως ἐξαχώνια, καὶ πόρρω
 τῷ πράγματος. ὑπὲρ δὲ ἔχρη ἀπολογήσασθαι,
 τῷτό ἐστιν, ὅτι τῇ ἐν Κνίδῳ, καὶ κήποις, καὶ
 Ἡρᾷ, καὶ Ἀθηνᾷ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων
 εἴλασα. ταῦτά σοι ἔκμετρα ἔδοξε, καὶ ὑπὲρ
 τὸν πόδα. περὶ αὐτῶν δὲ τῶν ἐρῶ. καίτοι
 παλαιὸς ἔτος ὁ λόγος, ἀνευθύνας εἶναι ποιητῆς
 καὶ

mis laudibus digniorem. Ac pene ad illud Dio-
 genis dictum tibi res peruenit, qui interrogante
 quodam, Quomodo gloriam quis posset consequi?
 si gloriam, inquit, contemserit. Nam ipse quo-
 que, si quis ex me quaerat, Qui sint maxima lau-
 de digni? dixerim, qui laudari minime volunt.

18. Sed ista forte extra quaestionem sunt, et
 a causa seiuncta. Pro quo autem nunc iam causa
 dicenda, illud est, quod Cnidiae Veneri et quae
 in Hortis colitur, et Iunoni et Mineruae similem
 dixi, cum formam tuam effingerem: haec mo-
 dum tibi pedemque excedere visa sunt: de his
 igitur ipsis dicam. Quamquam antiquum illud
 dictum est, ad causam dicendam non vocari
 pos-

καὶ γραφέας. τὰς δὲ ἐπαινῶντας καὶ μάλιστα,
οἶμαι, εἰ καὶ χαμαὶ καὶ βάδην, ὥσπερ ἡμεῖς,
ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρων φέροντο 4). εὐλεύθερον
γάρ τι ὁ ἔπαινος, ἐδ' ἔστιν αὐτῷ μέτρον εἰς μέ-
γεθος ἢ βραχυότητα νενομοθετημένον, ἀλλὰ τὸ
μόνον ἐξάπαντος ὁρᾷ, ὅπως ὑπερθαυμάσε-
ται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸν ἐπαινέμενον.
ὃ μὴ ταύτην ἐγὼ βαδιᾶμαι, μὴ καὶ σοὶ δόξω
ὑπ' ἀπορίας αὐτὸ δρᾶν.

Ἐκείνο δέ σε Φημί, τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορ-
μὰς τῶν ἐπαινετικῶν τέτων λόγων, ὡς χρὴ
τὸν

poëtas, et pictores, et qui laudant, hosque mi-
nus etiam, puto, et si humi et pedestri, vt nos,
oratione, non per metra ferantur. Liberum
enim quiddam laus est: nec est modus illius ad
magnitudinem aut breuitatem lege constitutus:
sed hoc solum videt vndique, vt in summa ad-
miratione ponat, et aemulatione dignum osten-
dat eum qui laudatur. Verum hac non ince-
dam equidem, ne alterius consilii inopia hoc fa-
cere tibi etiam videar.

19. At illud dico, tales esse nobis laudandi lo-
cos et formas, vt is qui laudat, imaginibus simi-
litudi-

4. Ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρων φέροντο] Notanda
locutio, ἐπὶ μέτρων φέρεσθαι, metris h. e.
oratione ligata vti, quemadmodum contra,
χαμαὶ καὶ βάδην φέρεσθαι, oratione prosa
vti. Bos.

τόν ἐπαυῶντα, καὶ εἰκόσι καὶ ὁμοιώσσει προσ-
 χρεῖσθαι, καὶ σχεδὸν ἐν τέτρω τὸ μέγιστον ἔστι
 εὐ εἰκάσαι· τὸ δὲ εὖ, ὥδε μάλιστα κρίνοιστο· ἔκ
 ἦν τις τοῖς ὁμοίοις παραβάλλῃ, ἔδ' ἦν πρὸς τὸ
 ὑποδεδέξεραι ποιεῖται τὴν παράθεσιν, ἀλλ' ἦν τις
 πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷον τε προσβιβάζῃ τὸ ἐπ-
 αινέμενον, οἷον, ἦν τις κύνα ἑπαινῶν εἴποι ὅτι
 λώπεκος μείζων εἶναι αὐτόν, ἢ αἰλῶρα, ἄρα σοὶ
 ὁ τοιῆτος δοκεῖ ἐπαινεῖν εἰδέσθαι; ἔκ ἂν εἴποις,
 ἀλλὰ μὴν ἔδ' εἰ λύκῳ Φαίῃ ἴσον αὐτόν ὑπάρ-
 χειν, ἔδὲ ἔτω μεγάλως τι ἐπῆνεσεν. ἀλλὰ πᾶ
 τὸ ἴδιον τῷ ἐπαίνῳ ἀποτελεῖται; ἦν ὁ κύων τῷ
 λέοντι ἑοικέναι λέγεται, καὶ μέγεθος καὶ αἰσθη-
 νῶς τὸν Ὀρίωνος κύνα ἐπαινῶν, ἔφη ποιητῆς
 λεόντιο-

litudinibusque utatur. Et in hoc laudandi opere
 illud fere maximum, bene comparare. Porro
 illud bene, sic maxime iudicetur, non si quis
 paribus aliquid comparet, neque si ad vilius quid
 collationem instituat; verum si quis ad aliquid
 excellentius, quantum eius fieri potest, illud
 quod laudatur admoueat. Velut si quis in laude
 canis dicat, illum vulpe maiorem esse, aut felle,
 numquid talis videtur tibi laudare scire? Non
 sane dixeris. Sed neque si lupo dicat parem il-
 lum esse, neque sic magno opere quidquam lau-
 daverit. Sed ubi id quod proprium est laudis
 efficitur? Si canis leoni par dicatur et magnitu-
 dine et robore. Ut Orionis canem laudans poeta
 leo-

λεοντοδάμαν αὐτὸν· ἔτος γὰρ δὴ κυνὸς ἐντελής
 ἔπανος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κρό-
 τῶνας ἢ Γλαῦκον τὸν ἐκ Καρύσσε, ἢ Πολυδάμαν-
 τα ἐπαπνέσαι θέλων, ἔπειτα λέγοι ἰσχυρότερον
 ἕκαστον αὐτῶν γυναικὸς γενέσθαι, ἐκ ἂν οἷσι γε-
 λασθῇναί αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀνδρίᾳ τῷ ἐπαίνῳ; ὅπως
 γε εἰ καὶ ἐνὸς ἀνδρὸς ἔλεγεν ἀμείνω εἶναι αὐτὸν,
 οὐδὲ τὐτὸ ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπανον; ἀλλὰ πῶς
 ἐπῆνεσέ ποιητῆς εὐδόκιμος τὸν Γλαῦκον, οὐδὲ
 Πολυδεύκης βίαν Φήσας ἀνατείνασθαι ἂν αὐ-
 τῷ ἐναντίας τὰς χεῖρας; οὐδὲ σιδάρεον Ἀλκμά-
 νας τέκος; ὁρῶς ὅποιοις αὐτὸν θεοῖς εἴκασε;
 μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῶν ἐκείνων ἀμείνω ἀπέφηνε.
 καὶ οὕτε αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἡγανάκτησε τοῖς
 ἐφό-

leonum admittorem vocavit. Haec enim sane per-
fecta canis laus est. Et rursus si quis Milonem
Crotoniaten, aut Glaucum ex Carysto, aut Po-
lydamantem laudare volens, deinde dicat, fortio-
rem vnumquemque illorum fuisse mulierem, non
derisum illum iri putas ob laudis vecordiam? cum
etiam si vno illum viro superiorem esse diceret,
neque hoc satis esset ad laudem. Sed quomodo
laudavit Glaucum nobilis poeta? Neque Pollucis
vim, dicens, protensuram aduersarias illi manus,
neque ferreum Alcmenae narum. Vides qualibus
illum Diis comparauerit, vel potiore etiam
fecerit. Et neque Glaucus indignatus est, se
Lac. Op. T. V. N prae

ἑφόροις τῶν ἑσλητῶν θεοῖς ἀντεπανέμενεν,
 ἔτε εὐεῖνοι ἡμύναιτο ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ τὸν ποιη-
 τὴν, ὡς ἀσπένδα περὶ τὸν ἑπαινον, ἀλλὰ εὐ-
 δοκίμην ἀμφω, καὶ ἐτιμῶντο ὑπὸ τῶν Ἑλλή-
 νων· ὁ μὲν ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος, ὁ δὲ ποιη-
 τῆς, ἐπὶ τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπ' αὐτῷ τέτρω-
 μάλισα τῷ ᾄσματι μὴ δὴ θραύσσης, εἰ καὶ
 αὐτὸς εἰκάσαι βυλόμενος, ὅπερ ἦν τῷ ἑπαινεῖν-
 τι ἀναγκαῖον, ὑψηλοτέρῳ ἔχεν δάμνην τῷ παρα-
 δείγματι, τῷτο ὑποβαλόντος τῷ λόγῳ.

Ἐπεὶ δὲ καὶ κολακείας ἐπεμήσθης, ὅτι μὲν
 καὶ σὺ μισεῖς τὰς κολακικὰς, ἑπαινῶ μὲν σε, καὶ
 εἰ ἔχῃν ἄλλως, ἐθέλω δὲ σοὶ διακρίναι, καὶ
 ὀρίσαι τό, τε τοῦ ἑπαινοῦντος ἔργον, καὶ τὴν
 τοῦ

praesidibus athletarum Diis oppositum laudari;
 neque illi vel Glaucum vel poetam vti sunt, tan-
 quam impie se circa laudem illam gerentes; sed
 in gloria et honore ambo apud Graecos fuere,
 alter roboris causa, Glaucus; poeta vero cum
 propter alia, tum propter hoc ipsum maxime
 carmen. Noli ergo admirari, si et ipse, com-
 paratione vti cum vellem, quod erat laudaturo
 necessarium, exemplo usus sum altiore; ratione
 hoc ipsa subiiciente.

20. Quandoquidem autem adulationis mentio-
 nem fecisti; quod odio habes adultores, laudo
 te equidem, neque aliter oportebat. Volo au-
 tem tibi iam discernere, ac finire cum laudantis
 opus,

τοῦ κόλακος ὑπερβολήν. ὁ μὲν ἔν κόλαξ, αὐτὸς
 τῆς χρείας ἕνεκα τῆς ἑαυτῷ ἐπαινῶν, ἀληθείας
 δὲ ὀλίγον ποιεῖμενος τὴν πρόνοιαν, ἅπαντα ὑ-
 περεπανεῖν σίεται δεῖν, ἐπιψευδόμενος καὶ προσ-
 τιθεῖς παρ' αὐτῷ τὰ πλείω, ὥς μὴ ἂν ὀκνήσῃ
 καὶ τὸν Θερσίτην εὐμορφότερον ἀποφῆναι τοῦ
 Ἀχιλλέως, καὶ τὸν Νέστορα φάναι τῶν ἐπὶ Ἴλιον
 στρατευσάντων, τὸν νεώτατον εἶναι. διομόσαι-
 το δ' ἂν καὶ τὸν Κροῖσσε υἱὸν ὀξυμοώτερον εἶναι
 τὸν Μελάμποδος, καὶ τὸν Φινέα δξύτερον δεδορ-
 μέναι τῷ Λυγκέως, ἥνπερ μόνον κερδαῖναι τι ἐλ-
 πίσει ἐπὶ τῷ ψεύσματι. ὁ δέ γε αὐτὸ τοῦτο
 ἐπαινῶν, οὐχ ὅπως οὐδ' ἂν ψεύσαιτό τι, ἢ
 προσθεῖη τῶν μηδὲ ὅλως προσόντων, τὰ δ'
 ὑπάρ-

opus, tum adulatoris excessum. Adulator igitur, quippe qui suae ipsius utilitatis causa laudet, veritatis autem parvam admodum curam habeat, supra modum laudando censet omnia: mentiens plurima ac de suo addens, ut neque Therfiten Achille pulchriorem pronuntiare pigretur, et Nestorem dicat eorum, qui ad Ilium pugnarunt, maxime iuvenem fuisse: iuraverit autem etiam Croesi filium audire acutius Melampode, et Phineum acutius cernere Lynceo; modo lucrifacere aliquid mendacio suo speret. At alter, qui id ipsum quoque facit, ut laudet, non ille quidem is est, qui mentiatur quidquam vel addat eorum, quae plane non adsunt; sed quae

ὑπάρχοντα αὐτῷ Φύσει ἀγαθὰ, καὶ μὴ πάντα
μεγάλῃ ἢ, παραλαβὼν ἐπὶ ἠύξεισθαι, καὶ μείζω ἀ-
πέφηνε, καὶ τολμήσειεν ἄν. εἰπεῖν, ἵππον ἐπαι-
νέσαι θέλων, Φύσει καὶ Φον ὧν ἴσμεν ζώων, καὶ
δρομικόν, ὅτι

Ἄριστον ἐπ' ἀνθρώπων καρπὸν θέναι, οὐδὲ
κατέκλεα.

καὶ πάλιν ἔκ' ἂν ὀκνήσεις φάναι, Ἀελλοπόδων
δρόμον ἵππων. καὶ ἦν οἰκίαν ἐπαινῇ καλὴν, καὶ
ἄριστα κατασκευασμένην, εἴποι ἂν·

Ζηνὸς περ τοιήδε γ' Ὀλυμπία ἐνδοθεν αὐλή,
ὁ δὲ κόλαξ τέτο το ἔπος, καὶ περὶ τῆς συμβί-
τε καλύβης εἶποι, εἰ μόνον τι παρὰ τῆ συμβί-
τε λαβεῖν ἐλπίσσεν· ἔπερ Κύναιδος ὁ Δημη-
τρίου τοῦ Πολιορκητοῦ κόλαξ, ἀπάντων αὐ-
τῷ

natura illi bona insunt, etiam si non nimis ma-
gna fuerint, ea sumit, auget, et facit maiora.
Et ausit ille dicere, cum equum laudare vult,
leuem inter ea, quae nouimus animalia, et ad
cursum aptum,

Per summas curras, nec eas infringat aristas:
et rursus non dubitet dicere procellipedum cur-
sum equorum: et si domum laudet pulchram et
optime aedificatam, dicat:

Talis nimirum Iouis inquit Olympii aula est.

At adulator hunc versum etiam de subulci tugu-
rio dicat, si modo accipere aliquid a subulco spe-
ret: cum Cynaethus Poliorcetae Demetrii adula-
tor,

τῶ τῶν πρὸς τὴν κόλακίαν καταναλωμένων,
ἐπὶναι ὑπὸ βηχὸς ἐνοχλόμενον τὸν Δημήτριον,
ὅτι ἡμελῶς ἐχρέμπετο.

Οὐ μόνον δὲ τῷτο ἑκατέρω αὐτῶν γνώρισμά
ἔσι, τὸ τὰς μὲν κόλακας εἰ ἀνεῖν, καὶ ψεύσα-
σθαι τῷ χαρίσεσθαι ἕνεκα τοῖς ἐπαινουμένοις,
ἐξάγειν δὲ τὰς ἐπαινῶντας τὰ ὑπάρχοντα πει-
ρᾶσθαι ἄλλα καὶ κείνῳ ἢ σμικρῷ διαλλάττεσιν,
ὅτι οἱ μὲν κόλακες, ἐφ' ὅσον οἶόν τε αὐτοῖς,
χρῶνται ταῖς ὑπερβολαῖς, οἱ ἐπαινῶντες δὲ,
καὶ ἐν αὐταῖς ταύταις σωφρονῶσι, καὶ ἐν τῶν
ὄρων μένουσι. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα
κόλακίας καὶ ἐπαίνε ἀληθεῖς δείγματα, ὥς μὴ
πάντας ὑποπτεύης τὰς ἐπαινῶντας, ἀλλὰ δια-
κρίνης,

tor, omnibus adulandi rationibus consumtis, lau-
dauerit vexatum a tussi Demetrium, quod mo-
dulate sciret.

21. Non solum autem hic utriusque generis
character est, quod adulatores non dubitant men-
tiri etiam in gratiam eorum, quos laudant; lau-
datores autem extollere student, quae adfunt:
verum etiam illa te non parua distant, quod
adulatores quantum possunt utuntur hyperbolis,
laudatores autem in his ipsis quoque sobrii sunt,
et intra terminos se continent. Haec tibi pauca
de multis *sumo* adulationis ac verae laudis spe-
cimina, ne omnes omnino laudantes suspectos
N 3 habeas,

κρίνης, καὶ παραμετρῆς τῷ οἰκείῳ μέτρῳ ἑκά-
τερον.

Φέρ' ἔν, εἰ δοκεῖ, πρόσταγε τοῖς ὑπ' ἐμᾶ εἰρη-
μένοις τὰς καιónας ἀμφοτέρους, ὡς μάθοις εἴτε
τάτῳ εἴτ' ἐκείνῳ δοίκασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μὲν τι-
να ἀμορφον ἔσαν ἔφην τῷ ἐν Κνίδῳ ἀγάλματι
ὁμοίαν, γόης αὖν, καὶ τᾷ Κυναίθῃ κολακικώτε-
ρος ὄντως νομιζοίμην· εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχε-
σαν, οἷαν πάντες ἴσασιν, ἔ πάνυ ἐκ πολλᾷ δια-
σήματος ἦν τὸ τόλμημα.

Τάχα ἔν Φαίης, μᾶλλον δὲ ἤδη εἰρηκας, ἐπ-
αινεῖν μὲν σοι ἐς τὸ κάλλος ἐφείσθω· ἀνεπί-
φθορον μέντοι ποιήσασθαι τὸν ἔπαινον ἐχρῆν,
ἀλλὰ μὴ θεᾶς ἀπειμάζειν ἄνθρωπον οὖσαν.
ἐγὼ

habeas, sed discernas, et sua vtrumque mensura
metiaris.

22. Age igitur, si videtur, admoue his, quae
dicta a me sunt, regulam vtramque, vt videas,
huic ne an illi conueniant. Etenim si deformem
quandam scultuae Cnidiae similem dicam, im-
pofitor sane, et Cynaetho ipso magis adulator vere
habeat: si vero talem, qualem omnes norunt;
non sane magni ille ausus interualli fuerit.

23. At forte iam dixeris, quin iam dixisti, lau-
dare quidem pulchritudinis nomine tibi permis-
sum esto. Verum inuidiae non obnoxiam oport-
tebat laudationem facere, nec similem Deabus
dice-

ἐγὼ δὲ, ἤδη γάρ με προάξεται τάληθές εἰπεῖν,
 ἔθεαίς γε, ὦ βελτίση, εἰκασα, τεχνιτῶν δ'
 ἀγαθῶν δημιουργήμασι, λίθῃ, καὶ χαλκῷ, ἢ
 ἐλέφαντος πεποιημένοις. τὰ δὲ ὑπ' ἀνθρώπων
 γεγενημένα, ἐκ ἀσεβές, οἶμαι, ἀνθρώποις εἰ-
 κάζειν· ἐκτός ἐι μὴ αὐτὸ τοῦτο εἶναι τὴν Ἀθηνᾶν
 ὑπεύληφας, τὸ ὑπὸ Φειδίου πεπλασμένον· ἢ
 τὸ τοῦ Οὐρανίου Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πρα-
 ξιτέλης ἐν Κνίδῳ, ἔπανυ πολλῶν ἐτῶν. ἀλλ'
 ὅρα μὴ ἄσμενον ἦ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν
 δοξάζειν, ὧν τὰς τε ἀληθεῖς εἰκόνας ἀνεφίκτης
 εἶναι ἀνθρωπίνῃ μνήσῃ ἐγὼ γε ὑπολαμβάνω.
 Εἰ δὲ καὶ ὅ, τι μάλιστα σε αὐτῶς ἐκείναις εἰ-
 κασα, οὐκ ἐμὸν τοῦτο, σὺ δὲ ἐγὼ πρῶτος
 ταύ-

dicere hominem. Verum ego, iam enim ipsum
 me verum ad se dicendum iuuitabit, non profe-
 cto Deabus, o praestantissima, similem dixi hu-
 manem, sed bonorum artificum operibus, e la-
 pide, et aere, vel ebore perfectis. Quae autem
 facta sunt ab hominibus, ea similia hominibus di-
 cere, non puto impium: nisi forte hoc tu Mi-
 neruam existimas, quod est effectum a Phidia, aut
 illud Caelestem Venerem, quod in Cnido fecit
 Praxiteles ante annos non ita multos. Sed vide
 ne parum deceat, talia de Diis sentire, quorum
 veras imagines supra humanam imitationem esse
 positas, equidem arbitror.

24. Si vero vel maxime illis ipsis Deabus fimi-
 lem te dixissem, non meum istuc fuerit, neque

ταύτην ἐταμόμην τὴν ὁδόν· ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἀ-
 γαστοὶ ποιηταί· καὶ μάλιστα ὁ πολέτης ὁ σὸς Ὀ-
 μῆρος, ὃν καὶ νῦν ἀναβιβάζομαι συναγορεύσον-
 τά μοι· ἢ εὐδεμῖα μηχανή, μὴ ἔχῃ καὶ αὐτὸν
 σὺν ἐμοὶ ἀλῶναι· ἐρήσομαι ταίνυν αὐτόν, μᾶλ-
 λον δὲ σέ ὑπὲρ αὐτᾶ (καὶ γὰρ διαμνημανεύεις
 εὖ ποιῶσα, τὰ χαριέστατα τῶν ἐρραψωδημένων
 αὐτῷ) Τί σοι ἐκεῖνο δοκεῖ, ὅπῃ ταν περὶ τῆς
 αἰχμαλώτης λέγῃ τις Βρισηίδος, ὅτι χρευσθῇ
 Ἀφροδίτῃ ἡμέλῃ, ἐπένθει τὴν Πάτροκλον; εἴτα
 μετὰ μικρόν, ὡς ἔχῃ ἱκανὸν εἰ μόνῃ τῇ Ἀφρο-
 δίτῃ εἰκουῖα ἔσαι·

Εἶπε δ' ἄρα (Φησί) κλαίῃσα γυνὴ εἰκῆ
 θεῇσιν.

ὅπό-

primus ego istam viam secuerim; sed multi ac
 boni poëtae, et maxime civis ille tuus Homerus,
 quem nunc etiam aduocatūm mihi excitabo, aut
 fieri non potest, quin ipse mecum damnetur.
 Interrogabo igitur illum, potius vero te pro illo
 (meministi enim, in quo bene facis, venustissi-
 ma quaevis illius carminum) quid de illo tibi
 videtur, cum de captiva dicit Briseide, illam au-
 reae Veneri similem luxisse mortem Patrocli: tum
 paullo post, quasi non satis foret, si soli similis
 Veneri sit,

Sic fatur, inquit, lacrumans par sanctis fe-
 mina diuis.

Cum

ἐπόταν ἔν τοιαῦτα κέγη, μισεῖς καὶ κένον, καὶ
ἀπορέιπτες τὸ βιβλίον, ἢ δίδως αὐτῇ ἐλευθε-
ριάς ἐν τῷ ἐπαίνῳ; ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ δῶς, ὅγα
τοσῶτος αἰὼν δέδωκεν, ἔδ' ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐπὶ
τέτῳ ἠτιάσατο, ἔδ' ὁ μασιῶν πολμήσας αὐ-
τῇ τὴν εἰκόνα, ἔδ' ὁ τὰ νέφα ἐπισημηνάμενος
τῶν ἐπῶν ἐν τῇ παραγραφῇ τῶν ὀβελῶν, εἴ-
τα ἐκείνῳ μὲν ἐφεθήσεται, βάρβαρον γυναῖκα,
καὶ ταῦτα, κλαίεσσι, τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ
εἰκάσαι· ἐγὼ δ', ἵνα μὴ τὸ κάλλος εἴπω, διό-
τι μὴ ἀνέχη αἰκούουσα, οὐκ ἂν παραβάλλοιμι
εἰκόσι θεῶν γυναῖκα Φαιδραν, καὶ μειδιῶ-
σαν τὰ πολλὰ, ὅπερ θεοῖς ὅμοιον ἀνδρωποὶ ἔ-
χουσιν.

Ἐπὶ

Cum igitur dicit talia, odistine ipsum quoque,
et abiicis librum, an das illi, ut libertate in lau-
dando utatur? Verum etsi tu non dederis, tan-
tum certe aetnum illi dedit, nec est qui hoc illum
nomine accusauerit, neque iste, qui flagellis cae-
dere statuiam ipsius aulus est, neque qui obelia
adscribendis supposititios illius versus notauit.
Deinde huic licebit, barbaram mulierem eamque
plorantem aureae Veneri dicere similem: ego
vero, ne de pulchritudine dicam, quod audire
non sustines, non comparem statuis Dearum mu-
lierem laeti vultus et frequenter subridentem,
quod Deorum simile habent homines.

Ἐπὶ μὲν τοι τῷ Ἀγαμέμνονος, ὅρα ὅσῃ αὐ-
 τὸς Φειδῶ ἐποίησατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐτα-
 μιεύσατο τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον, ὡς ὁμι-
 ματα μὲν, φησι, καὶ κεφαλὴν ἱκελον αὐτὸν εἴ-
 ναί τῳ Διὶ, τῳ Ἀρεὶ δὲ τὴν ζώνην, σῆρνον δὲ
 τῳ Ποσειδῶνι, διαρῶν τὸν ἄνθρωπον κατὰ μέ-
 λη πρὸς τοσάτων θεῶν εἰκόνας· καὶ αὐτὸς πάλιν,
 βροτολαίγῳ Ἀρεὶ, φησὶν, ὅμοιον εἶναι, καὶ
 ἄλλον ἄλλῳ, θεοειδῆ τὸν Φρύγα τὸν τῷ Πριάμῃ,
 θεοεικελον πολλάκις τὸν Πηλέως. ἀλλὰ ἐπ᾿ ἀνεί-
 μι αὐτοῖς ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τῶν παραδειγμά-
 των· ὠκείας γὰρ ἤπειν αὐτῷ λέγοντος·

Ἀρτέμιδι ἱκέλη, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ
 Οἷν δ' Ἀρτεμις εἴσι κατ' ἔρεος.

Οὐ

25. Verum in Agamemnone vide, quam Diis
 ipse pepercerit, et quam illorum imagines pro-
 portione quadam dispensarit, qui oculis quidem ex
 capite similem eum dicat Ioui, quod ad balteum
 autem Marti, ac pectus Neptuno, in sua hominem
 membra diuidens pro totidem Deorum imagini-
 bus. Ac rursus homicidae Marti similem ait esse,
 et alium alii: Dei specie Phrygem Priami, Dei
 similem saepe natum Pelei. Sed redeo rursus ad
 exempla muliebria. Audis enim sane illum di-
 centem:

Dianae similis, vel quae Venus aurea fertur, et
 Qualis Diana in montibus errat.

26. Non

Οὐ μόναν δὲ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς θεοῖς ἀπεικάζει, ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐφώρβη κόμην ταῖς Χάρμιν ἀπέκασε, καὶ ταῦτα, αἵματι δεδευμένην. καὶ ὅλως, τοσαῦτά ἐσι τὰ τοιαῦτα; ὥς μὴδὲν εἶναι τῆς ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ ταῖς θεαῖς εἰκόσι διακεκόσμηται, ὥς ἢ καὶ εἶνα ἐξαλλήλῳ, ἢ καὶ ἡμῖν τὰ ὅμοια τολμᾶν ἐφείσθω. ἔτω δὲ τὸ κατὰ τὰς εἰκόνας καὶ τὰς ὁμοιώσεις ἀνενθυνόν ἐσιν, ὥς Ἐομῆρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς οὐκ ᾤκησεν ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπαινέσαι. τοὺς γὰρ τῆς Ἥρας ὀφθαλμοὺς, τοῖς τῶν βοῶν εἰκασεν, ἕτερος δὲ τις ἰοβλέφαρον τὴν Ἀφροδίτῃν ἔφη, τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν τις ἀγονεῖ, τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχισον τῇ Ὀμήρῳ ποιήσει ὠμὴν ὀνόματι;

Καίτοι

26. Non solum autem ipsos homines Diis facit similes, sed Euphorbi etiam comam Gratiis similem dixit, eamque infectam sanguine. Atque in uniuersum tot sunt in hoc genere, ut nulla poëseos pars sit, quin diuinis imaginibus exornetur. Itaque aut illa etiam delectantur, aut nobis quoque audere similia concessum esto. Adeo autem illa imaginum et similitudinum ratio a censura libera est, ut Homerus Deas ipsas non dubitauerit laudare a deterioribus. Iunonis enim oculos comparauit bubulis: alius autem aliquis superciliis violaceis Venerem dixit: roseis enim digitis insignem quis eorum ignorat, qui vel pauxillum in Homeri poematibus versati sunt?

27. Quam-

καίτοι τὰ μὲν τῆς μορφῆς ἔτι μυστιώτερα,
εἰ τις θεῶν εἰκέναι λέγεται· ἀλλὰ τὰς προσ-
γραφίας αὐτὰς πόσοι ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν,
Διονύσιοι, καὶ Ἡφαισίωνες 5), καὶ Ζήνωνες,
καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρμαῖοι προσπαρορεύμε-
νοι; Λητώ δὲ, γυνὴ τις ἐγένετο Εὐαγόρα τοῦ
Κυπρίων βασιλέως, καὶ ὅμως ἀνὴρ ἠγανκτήσεν
ἡ θεὸς, δυναμένη λίθον αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιό-
βην

27. Quamquam, quae ad formam pertinent,
adhuc moderatiora sunt iis, si quis Deo similis
esse dicatur: verum ipsas appellationes Deorum
quot iam imitati sunt, Dionysii, et Hephaestio-
nes, et Zenones, et Posidonii et Hermaci co-
gnominati? Latona autem mulier quaedam fuit,
Euagorae Cypriorum regis; et tamen non indi-
gnata est Dea, cum posset illam, Niobes instar,
lapi-

5. Διονύσιοι καὶ ἩΦ.] Pendebam animi ali-
quando, essent ne haec nomina Latine con-
vertenda ipsa quoque, ut eorum vim scilicet
lector Graecorum rudis assequatur. Sed cum
id genus lectoribus pereat eadem historia no-
minum, ut *Bacchium* tyrannum utrumque
Syracusanum, *Vulcanium* non amicum Ale-
xandri, *Iouianos* non Eleatem illum, et al-
terum Stoicae sectae principem, etc. sed
quosuis alios: melius videtur relinquere.
Graeca suspicioni et inquisitioni eorum, qui
primo conspectu eorum possunt origines igno-
rare. Gesner.

βῆν ἀπεργάσασθαι. εἰδὼ γὰρ τὰς Αἰγυπτίους, οὐ
 περ καὶ δεισιδαίμονές εἰσι πάντων, ὅμως
 τοῖς θεοῖς ὀνόμασιν εἰς κόρον ἐπιχρωμένους.
 σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα αὐτοῖς ἐξ ἐργῶν ἔσιν.

Ὡς οὐ πρόσθεν σὲ τὸ τοιῆτον, ψοφοδεῶς
 διακείσθαι πρὸς τὸν ἔπαινον. εἰ γάρ τι ἐν τῇ
 συγγράμματι πεπλημμέλειται ἐς τὸ θεῖον, σὺ
 μὲν ἀνεύθυνος αὐτῇ, ἐπὶ δὲ εἰ μή τινα νομίζεις
 ἀπροάσπου εὐθύνην εἶναι, ἐπεὶ δὲ ἀμύνεται αἱ
 θεοὶ, ἐπειδὴν πρὸ ἑμαῖ τὸν Ὅμηρον καὶ τὰς ἄλλας
 ποιητὰς ἀμύνονται. ἀλλ' ἔδεξω ἔδὲ τὸν
 ἄριστον τῶν Φιλοσόφων β) ἡμύναντο, εἰκόνα θεῶν
 τῶν

lapidem facere. Omitto enim Aegyptios, qui
 quidem omnium sunt superstitionisissimi, tamen
 diuinis hominibus ad satietatem abutentes. Ferè
 enim pleraque apud illos de caelo sunt.

28. Itaque tuum non est, meticolose adeo affe-
 ctam esse ad laudes. Si quid enim in scripto ad-
 versus numen peccatum sit, tu quidem rea mi-
 niime illius es: nisi quam putas etiam auditio-
 nis poenam esse. Me vero tum Dii punient,
 cum ante me Homerum et alios poëtas vlti fue-
 rint. At illi nondum nec optimum philosopho-
 rum vlti sunt, qui Dei imaginem esse dixit ho-
 minem.

6. Τὸν ἄριστον Φιλοσόφων] Platonem ita si-
 gnari, vix est dubium. Atque apud illum
 esse, quae huc referri possunt, constat, v.
 g. de

τὸν ἄνθρωπον εἰπόντα εἶναι. Πολλὰ ἔτι ἔχω
πρὸς σέ εἰπεῖν, Πολυστράτη ἕνεκα τῆς παύσε-
μαί, ἵνα καὶ ἀπομνημονεύσαι δυνήθῃ τὰ εἰρημένα.

ΠΟΛ. Οὐκ οἶδα, εἴ μοι τῆτο δυνατόν ἔτα,
ὦ Λυκίε· μακρὰ γὰρ εἴρηται σοὶ καὶ ταῦτα καὶ
ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ ἐγγυρόμενον· πειράσομαι δ'
ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη
ἀποσοβῶ παρ' αὐτῆς, ἐπιβυσάμενος τὰ ὦπα,
ὡς μὴ τι παρεμπέσον ἄλλο συγχέῃ τὴν τάξιν
αὐτῶν, εἰτά μοι συρίττεσθαι συμβῇ πρὸς τῶν
θεατῶν. ΛΥΚ. Αὐτῷ σοὶ μελήσει, ὦ Πολύ-
στρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρίνη· ἐγὼ δὲ, ἐπεῖπερ
ἅπαξ

minem. Multa adhuc ad te dicenda cum ha-
beam, Polystrati huius caussa definam, vt me-
minisse possit dictorum.

29. POL. Nescio si adhuc possim hoc, Lyci-
ne; Longa enim a te habita est oratio, idque
ultra infusam tibi aquam. Studebo tamen illo-
rum meminisse, et vt vides iam ad illam abire
festino, obturatis auribus, vt ne quid incidens
aliud ordinem illorum confundat, ac deinde ac-
cidat mihi, vt exhibiler a spectatōribus. L Y C.
Ipsi tibi curae erit, Polystrate, vt optime agas.
Ego

g. de rep. 6. p. 476. A. vbi probat illud
Homericum δεοειδές τε καὶ δεοεικέλον. Ges-
ner.

ἄπαξ σοι τὸ δρᾶμα παραδεδωκα, νῦν μὲν ἐν
παύσῳ ἀποστήσομαι; ὁπότεν δὲ τὰς ψήφους
ἀνακηρύττωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη καὶ αὐτὸς
παρέσομαι, ὁψέμενος ἐπιβλεῖν τι τὸ τέλος τοῦ
ἀγῶνος ἔσαι.

Ego verò quandoquidem semel personam tibi tra-
didi, nunc statim discedam. Cum vero senten-
tias renuntiabunt iudicum, tum iam ipse quo-
que adero, visurus quis certaminis exitus futu-
rus sit.

Τόξαρις, ἡ Φιλία.

Μνήσιππος καὶ Τόξαρις.

ΜΝΗΣ. Τί φῆς, ὦ Τόξαρι; θύετε Ὀρέση καὶ
Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεὸς
εἶναι πεπιστεύκατε αὐτάς; ΤΟΞ. Θύομεν, ὦ
Μνήσιπ-

Toxaris seu amicitia.

Mnesippus et Toxaris.

ΜΝΗΣ. A in tu, Toxari, sacra facitis Oresti ac
Pyladi vos Scythae, et Deos esse il-
los, creditis? ΤΟΞ. Sacra facimus, Mnesip-
pe,

Μνήσιππε, θύομεν· οὐ μὴν θεοὺς γε οἴομενοι εἶναι, ἀλλὰ ἀνδρας ἀγαθοὺς. ΜΝΗΣ. Νόμος δὲ ὑμῖν καὶ ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἀποθανοῦσι θύειν ὥσπερ θεοῖς; ΤΟΞ. Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐορταῖς καὶ πανηγύρεσι τιμῶμεν αὐτούς. ΜΝΗΣ. Τί θηρώμενοι παρ' αὐτῶν; οὐ γὰρ δὴ ἐπ' εὐμενεῖα θύετε αὐτοῖς, νεκροῖς γέ οὕτως. ΤΟΞ. Οὐ χεῖρον μὲν ἴσως, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ ἡμῖν εὐμενεῖς εἰεν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ζῶντας ἄμεινον οἴομεθα πράξεν, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων, καὶ τιμῶντες ἀποθανόντας. ἡγέμεθα γὰρ οὕτως ἂν ἡμῖν πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐβελῆσαι γενέσθαι.

ΜΝΗΣ.

pe, sacra facimus: verum non quo Deos arbitremur esse, sed viros bonos. MNES. Lex autem apud vos viris etiam bonis post mortem sacrificare tanquam Diis? TOX. Non hoc modo, sed diebus festis etiam celebritatibusque illos honoramus. MNES. Quid inde venantes? Neque enim sane, ut propitii vobis sint, sacrificatis illis, utpote mortuis. TOX. Fortasse neque istuc male, si mortui etiam sint nobis propitii. Veruntamen etiam viventium ratione melius nos arbitramur facturos, si memoriam virorum præstantissimorum usurpemus, mortuos etiam honore prosequentes; putamus enim, sic futurum, ut plures nobis illorum similes velint fieri.

2. MNES.

ΜΝΗΣ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὀρθῶς γινώσκε-
 τε Ὀρέστην δὲ καὶ Πυλάδην, τίνος μάλιστα
 θαυράσαντες ἰσοθέες ἐποιήσασθε, καὶ ταῦτα,
 ἐπὶ ἡλυδας ὑμῖν ἔντας, ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίαις;
 οἶγε, ἐπεὶ σφᾶς ναυαγία περιπεσόντας οἱ τότε
 Σκύθαι συλλαβόντες ἀπ᾽ ἡγόν, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι
 καταθύοντες, ἐπιθέμενοι τοῖς δεσμοφύλαξι,
 καὶ τῆς Φρερᾶς ἐπικρατήσαντες, τὸν τε βασι-
 λέα κτείνουσι, καὶ τὴν ἱέρειαν παραλαβόντες, ἄλ-
 λα καὶ τὴν Ἀρτεμιν αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ὥ-
 χοντο ἀποπλέοντες, καταγελάσαντες τῷ κοινῷ
 τῶν Σκυθῶν νόμῳ. ὥς εἰ διὰ ταῦτα τιμᾶτε
 τὰς ἀνδρας, ἐκ ἂν φθάνοιτε πολλὰς ὁμοίους
 αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τούντεῦθεν αὐτοὶ
 ἤδη πρὸς τὰ παλαιὰ σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ἔχει
 ὑμῖν

2. M N E S. Recte ista statuitis. Sed quo in
 primis nomine admirati Oresten ac Pyladen ho-
 nore Diis aequastis, idque, apud vos aduenae
 cum essent; et quod maximum, hostes? qui
 quidem, cum illos naufragio eiectos, qui tum
 erant Scythae, comprehensos abduxissent, im-
 molandolque Dianae, infidiati carceris custodibus,
 superatoque praesidio, et regem interfecerint,
 et adscita sibi sacerdote, quin ipsa derepta Diana,
 nauigio, derisa communi Seytharum lege, eua-
 serint. Itaque propter ista si honoratis illos viros,
 fieri non potest, quin multos illis reddatis similes.
 Atque hinc ipsi iam ad antiqua respicite, vtrum
 Luc. Op. T. V. O bene

ὑμῖν πολλὰς εἰς τὴν Σκυθίαν Ὀρέσας καὶ Πυλάδας καταίρειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖτε τάχιστα αὐτῶς ἀσαβεῖς αὐτοὶ καὶ ἄθεοι γενέσθαι, τῶν περιλείπων θεῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ὑμῖν ἐν τῇ χώρᾳ ἀποξενωθέντων· εἴτ', οἶμαι, ἀντὶ τῶν θεῶν ἀπάντων, τὰς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἡμεῖς τὰς ἀνδρας ἐκθειάσετε· καὶ ἱεροσύλοις ὑμῶν ᾗσι θύσετε ὡς θεοῖς.

· Εἰ γὰρ μὴ ἀντὶ τάτων Ὀρέστην καὶ Πυλάδην τιμᾶτε, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο, ὧ Τόραξι, ἀγαθὸν ὑμᾶς εἰργάσαντο, ἀνθ' ὅτε πάλαι εἰ θεοὺς εἶναι δικαιοῦσαντες αὐτὰς, νῦν τὸ ἔμπανν θύσαντες αὐτοῖς, θεοὺς εἶναι νομίζατε, καὶ ἱερείοις

bene vobis eueniat, multos in Scythiam Orestes et Pyladas appellere. Etenim mihi quidem videmini quam celerrime hac ratione impii ipsi et sine Diis futuri, si reliqui Dii eodem modo e vestra vobis regione in peregrinam abducantur. Nempe deinde puto, pro Diis omnibus viros, qui eorum educendorum causa venerint, consecrabit, et sacrilegi qui apud vos fuerint, iis tanquam Diis sacra facietis.

3. Quod si enim non harum rerum causa Oresten ac Pyladen honoratis; verum aliud forte, Toxari, beneficium vobis praestitere; quo tandem nomine illos, cum olim Deos non haberais, iam contra ea sacrificando Deos iudicastis, atque

ιερείοις ὀλίγου δεῖν τότε γινόμενοις ἱερεῖα νῦν προσάγετε; γελοῖα γάρ ἂν ταῦτα δόξαιε, καὶ ὑπεναντία τοῖς πάλαι. ΤΟΞ. Καὶ ταῦτα μὲν, ὦ Μνησιππε, γειναῖα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ἃ κατέλεξας. τὸ γὰρ, δύο ὄντας, ἔτῳ μέγα τόλμημα τολμῆσαι, καὶ τυσῆτον ἀπὸ τῆς αὐτῶν ἀπαράχοντας, ἐκπλεῦσαι εἰς τὸν Πόντον, ἀπείρατον ἔτι τοῖς Ἑλλήσιν ὄντα, πλὴν μόνων τῶν ἐπὶ τῆς Ἀργεῖς ἐς τὴν Κολχίδα στρατευσάντων, μὴ καταπλωγέοντας, μήτε τῆς μύθους τῆς ἐν αὐτῷ, μήτε τὴν προσηγορίαν καταδείσαντας, ὅτι ἄξενος ἐκαλεῖτο, οἷα, οἶμαι, ἀγρίων ἐθνῶν περιοικέντων καὶ ἐπειδὴν ἐάλωσαν, ἔτῳς ἀνδρείως

atque his, qui parum aberat, quin ipsi fierent tum victimae, victimas nunc offertis? Ridicula enim istaec videri possunt, et rebus olim gestis contraria. T O X. Etiam ista quidem, Mnesippe, generosa illorum virorum *facta*, quae enarra-
sti. Quod enim, duo cum essent, magnum adeo facinus ausi, longam adeo a sua patria navigationem ingressi, expeditionem in Pontum susceperere, intentatum adhuc Graecis, praeter illos, qui Argo *vechi* bellum Colchidi intulerant; nec perhorrescentes *portentosas* de illo fabulas, neque appellationem timentes, cum Inhospitales vocaretur, feris nimirum, vt interpretor, populis circum eum habitantibus; quod capti cum
O 2 essent,

δρείως χεῖσασθαι τῷ πράγματι, καὶ μὴ ἀγα-
πῆσαι εἰ διαφυλάσσονται 1) μόνον, ἀλλὰ τιμω-
ρησαμένους τὸν βασιλέα τῆς ὕβρεως, καὶ τὴν
Ἄρτεμιν ἀναλαβόντας, ἀποπλεῦσαι· πῶς ταῦ-
τα ἔδυνάμεθα, καὶ θείας τινὸς τιμῆς ἄξια πα-
ρὰ πάντων, ὅποσοι ἀρετὴν ἐπαινῶσιν; ἀτὰρ ἔ-
ταῦτα ἡμεῖς Ὀρέστη καὶ Πυλάδῃ ἐνιδόντες, ἤρω-
σιν αὐτοῖς χροίμεθα.

• Μ Ν Η Σ. Λέγοις ἂν ἤδη ὅ, τι σεμνὸν καὶ
θεῖον ἄλλο ἐξεργάσαντο. ἐπεὶ ὅσον ἐν τῷ
πλῶ

essent, viriliter adeo in ea re se gesserunt, nec
satis habuere, si incolumes ipsi euaderent, ve-
rum vindicata regis iniuria, et ablata Diana inde
soluerunt, quomodo haec non admiranda, non
diuino quodam apud omnes, qui virtutem lau-
dant, honore digna? Verum non ista nos in
Oreste et Pylade spectantes pro Heroibus illos
tractamus.

4. M N E S. Dic ergo iam, quid praeclarum
et diuinum aliud perfecerint. Quantum enim
ad

1. Διαφυλάσσονται] Mallet, cum *Solano*
διαφεύζονται. Versio *Gesneri* utramque
lectionem complexa est. Hinc nihil mu-
taui; neque enim nego διαφυλάττεσθαι
esse *saluum manere*, *integrum se seruare*;
sed quia ad fugam e custodia magis pertinet
historia, et fuga ipsa sic etiam euasisse inco-
lumes satis indicat, et egregius Cod. hanc
lect. suppeditat, magis ad illam feror. *Reitz.*

πλεῖν καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλὰς ἂν σοὶ θειοτέ-
 ρες ἐκείνων ἀποδείξαιμι τὰς ἐμπορίας, καὶ μά-
 λιστα τὰς Φοινίκας αὐτῶν, ἕκ ἐς τὸν Πόντον,
 καὶ ἄχρι τῆς Μαιώτιδος καὶ τῆ Βοσπόρου μόναν
 ἐσπλόντας, ἀλλὰ πανταχῶς τῆς Ἑλληνικῆς καὶ
 βαρβαρικῆς θαλάττης περὶκλινομένης· ἅπασαν
 γὰρ ἔτοι ἀκτὸν, καὶ πάντα αἰγιαλὸν, ὡς εἶπεν,
 διερευνησάμενοι κατ' ἕκαστον ἔτος, ὅψε τῶ με-
 ποπώρε εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίστασιν, ἕς κατὰ τὸν
 αὐτὸν λόγον θεὸς νόμιζε, καὶ ταῦτα, καπήλας
 καὶ ταριχευώλας, εἰ τύχοι, τὰς πολλὰς αὐ-
 τῶν ὄντας.

ΤΟΞ. Ἀλλὰ δὴ, ὦ θαυμάσιε, καὶ σκόπει κατ'
 ὅσον ἡμεῖς εἰ βάρβαροι εὐγνωμονέστερον ὑμῶν πε-
 ρὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίνομεν, εἴη ἐν Ἀργεὶ μὲν

καὶ
 ad navigationem profectionemque, multos ego
 tibi diuiniore illis mercatores ostenderim, et
 inter hos maxime Phoenices, non in Pontum
 modo, neque ad Maeotida usque et Bosporum
 nauigantes, sed utique et Graecum mare percur-
 rentes et Barbarum. Omne enim isti litus, et oram
 omnem, ut ita loquar, perscrutati singulis annis,
 sero auctumni domum suam reuertuntur. Hos
 tu eadem ratione Deos putas, idque, cum caupo-
 nes et salsaementarii sint eorum forte plerique.

5. TOX. Quin audi, carissime, et vide, quan-
 tum barbari nos aequius de bonis viris quam vos
 iudicemus: quandoquidem Argis et Mycenis

καὶ Μυκήναις, ἐδὲ τάφον ἐνδοξόν ἐστιν ἰδεῖν Ὀ-
 ρέσθῃ ἢ Πυλάδῃ· παρ' ἡμῖν δὲ καὶ νεὼς ἀποδέ-
 δεκται αὐτοῖς ἀμὲν ἀμφοτέροισι, ὥσπερ εἰκὸς
 ἦν, ἐταίροισι γὰρ ἔσσι· καὶ θυσίαι προσάγονται,
 καὶ ἡ ἄλλη τιμὴ ἅπασα· κωλύει τε ὁδόν, ὅτι
 ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθὰς κεκρί-
 σθαι. ἔγὰρ ἐξετάζομεν ὅθεν οἱ καλοὶ καὶ ἀγα-
 θοὶ εἰσιν, ἐφ' ᾧ φθονῶμεν, εἰ μὴ Φίλοι ὄντες
 ἀγαθὰ ἐργάσαντο· ἐπαινῶντες δὲ αὐτοὺς ἐπράξαν,
 οἰκίσας αὐτὰς ἀπὸ τῶν ἔργων ποιήμεθα. ὁ δὲ
 δὴ μάλιστα καταπλεγέντες τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων
 ἐπαινῶμεν, τῆτό ἐστιν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν Φίλοι
 ἔσθαι δὴ ἀριστοὶ ἀπάντων γεγενῆσθαι, καὶ τοῖς
 ἄλλοις νομοθέται καταστήναι, ὡς καὶ τοῖς
 Φίλοις

neque monumentum nobile videre est Orestae
 aut Pyladis: apud nos autem et templum illis ex-
 structum est simul ambobus, ut conueniebat so-
 dalibus, et sacrificia offeruntur, et alius omnis
 honos *habetur*. Neque quidquam obstat, quod
 peregrini, non Scythae fuerunt, quo minus bo-
 ni viri iudicati sint. Neque enim inquirimus,
 cuius honesti bonique viri sint, neque inuide-
 mus, licet amici non fuerint, si honesta perpe-
 trarunt. Dum vero quae fecere laudamus, no-
 strates, quantum ad res gestas, facimus. Quod
 autem maxime attoniti in viris illis laudamus,
 hoc est, quod nobis visi sunt amici hi optimi
 omnium fuisse, et velut leges alios consti-
 tuti,

Φίλοις ἀπάσης τύχης κοινωσάν, καὶ ὑπὲρ Σκυ-
θῶν τῶν ἀρίστων θεραπεύεσθαι.

Καὶ ἡ γὰρ μετ' ἀλλήλων, ἡ ὑπὲρ ἀλλήλων ἐ-
παθόν, ἀναγράφαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ στή-
λης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὀρέσειον, καὶ νό-
μιον ἐποίησαντα, πρῶτον τῆτο μᾶθημα καὶ παι-
δευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι τὴν ἐν-
δυν ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα δια-
μνημονεύσαι. Θᾶττον γὰρ τῆνομα ἑκάστος αὐ-
τῶν ἐπιλάθαιτο τῆ πατρὸς, ἢ τὰς Ὀρέσας καὶ
Πυλάδας πράξεις ἀγνοήσειεν· ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πε-
ριβόλῳ καὶ νῶ τὰ αὐτὰ, ὅπως ἡ στήλη δηλοῖ
γραφαῖς ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἰκασμένα δείκνυ-
ται· πλέων Ὀρέσης ἄμικ τῷ Φίλῳ, εἶτα ἐν
τοῖς

tati, quomodo oporteat in societatem omnis for-
tunae cum amicis venire, et sic ab optimis qui-
busque Scytharum coli.

: 6. Et, quae secum invicem aut pro se subie-
runt, ea relata in literas maiores nostri in aerea
columna dedicarunt in Oresteio, lata lege, pri-
mam disciplinam et institutionem pueris nostris
esse hanc columnam, et quae scripta in illa sunt,
vti memoria comprehendant. Itaque facilius sui
patris nomen unusquisque illorum obliuiscatur,
quam Orestae atque Pyladis facta ignoret. Sed
in conspecto etiam templi eadem, quae columna
indicat, picturis expressa ab antiquis, ostendun-
tur: nauigans Orestes simul cum amico; deinde

τοῖς κρημνοῖς διαφθαρείσῃς αὐτῶν τῆς νεὸς συν-
 ειλημμένος, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρεσκευα-
 σμένος, καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη κατὰρχεται 2)
 αὐτῶν· κατακτινὺ δὲ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ τοίχῳ,
 ἤδη ἐκδευκῶς τὰ θεσμὰ γέγραπται, καὶ Φο-
 νεύων τὸν Θόαντα, καὶ πολλὰς ἄλλας τῶν Σκυ-
 θῶν· καὶ τέλος ἀποπλέοντες, ἔχοντες τὴν Ἰ-
 Φιγένειαν, καὶ τὴν θεῖν. οἱ Σκύθαι δὲ, ἄλ-
 λως ἐπιλαμβάνονταί τῃ σκάφῃ ἤδη πλέοντος
 ἐκκρεμάννυμενοι τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπαναβαί-
 νειν,

inter rupes fracta illorum naui comprehensus, et
 ad sacrificium paratus; et Iphigenia iam illos im-
 molat; e regione vero in altero muro, iam exu-
 tus vinculis depictus est, Thoantem interficiens,
 et Scytharum multos alios; ac denique ut solunt,
 Iphigeniam habentes ac Deam; Scythae autem
 frustra manus iniiciunt naui iam eunti, suspensi
 e gubernaculis, ac tentantes inscendere: tum ut
 nihil

2. Κατὰρχεται] Verti immolat. Servius ad Aen.
 10, 541. Immolari proprie dicuntur hostiae
 non cum caeduntur, sed cum accipiunt molam
 falfam. Et laudat statim locum Catonis in
 Origg. Boes immolatos priusquam caederen-
 tur profugisse in Siciliam. Iam hoc esse
 κατὰρχεσθαι satis docebit ipse poeta Od.
 Γ. 445. et ibi Eustathius. Nempe Nestor
 ibi χέρνιβα τ' ἔλοχύτας τε κατάρχετο.
 Gesner.

νην πειρώμενοι, εἴτ' εἰδέν ἀνύσαντες, οἱ μὲν αὖ
τῶν τραυματίαι, τοὶ δὲ καὶ δεῖν τέτα, ἀπονή-
χονταί πρὸς τὴν γῆν. ἔνθα δὲ καὶ μάλιστα ἴδοι
τις ἂν ἐπόσῃν ὑπὲρ ἀλλήλων εὐνοίαν ἐπεδείκνυν-
το ἐν τῇ πρὸς τὰς Σκύθας συμπλοκῇ. πεποίθη-
κε γὰρ ὁ γραφεὺς ἐκάτερον, ἀμελῶντα μὲν τῶν
καθ' ἑαυτὸν πολεμίων, ἀμυνόμενον δὲ τὰς ἐπι-
φερομένους θατέρω, καὶ πρὸ ἐκείνων ἀπαντᾷ
πειρώμενον τοῖς τοξύμασι, καὶ παρ' εἰδέν τι
θέμενον, εἰ ἀποθανεῖται, σώσας τὸν φίλον,
καὶ τὴν ἐπ' ἐκείνον φερομένην πληγὴν προαρπά-
σας τῷ σώματι.

Τὴν δὲ τοσαύτην εὐνοίαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν
τοῖς δεινοῖς κοινωσίαν, καὶ τὸ πιεζόν, καὶ Φιλέ-
τολρον, καὶ τὸ ἀληθές, καὶ βέβαιον τῷ πρὸς
ἀλλήλους

nihil proficiunt, partim iam vulnerati, partim
eius rei metu, terram natatu repetunt. Hic vero
vel maxime videat aliquis quantam sibi inuicem
benevolentiam in conflictu cum Scythiis exhibue-
rint. Fecit enim pictor vtrumque, negligentem
oppositos sibi hostes, depellentem autem, qui
irruunt in alterum, et pro illo occurrere tentan-
tem telis, et nihil curantem; si ipse moriatur,
modo seruet amicum, et intentatam illi plagam
suo corpore *velut* praeripiat.

7. Hanc nempe tantam illorum benevolentiam,
et malorum communionem, et fidem, et socia-
litatem, et veritatem firmitatemque amoris mu-

ἀλλήλας ἔρωτος, καὶ ἀνθρώπων ταῦτα ᾤθημεν
εἶναι, ἀλλὰ τίνος γνώμης βελτίονας, ἢ κατὰ
τὰς πολλὰς τέτας ἀνθρώπους, οἱ μέχρι μὲν κατὰ
ἄρον ὁ πλεῖς εἴη, τοῖς φίλοις ἀγανακτᾶσιν, εἰ
μὴ ἐπίσης κοινωνήσας τῶν ἡδέων· εἰ δέ τι καὶ
μικρὸν ἀντιπνεύσειεν αὐταῖς, αἰχνοῦται, μόνους
καὶ κινδύνοις ἀπαλιπόντες. καὶ γὰρ ἐν καὶ τό-
δε ὅπως εἰδῆς, ἐδὲν Σκυθαὶ Φιλίας μῆζον οἶον-
ται εἶναι, ἐδὲ ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἂν τις Σκυθῆς μάλ-
λον σεμνύναιτο, ἢ ἐπὶ τῷ συμπονήσῃ φίλῳ
ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῆσαι τῶν δεινῶν· ὥσπερ ἐδὲν
ὄνειδος μῆζον παρ' ἡμῖν, τῷ προδότῃ Φιλίας
γεγενῆσθαι δοκεῖν. διὰ ταῦτα Ορέστην καὶ Πυ-
λάδην τιμῶμεν, ἀρίστους γενομένους τὰ Σκυθῶν
ἀγα-

tui; hæc, inquam, non humana esse putavi-
mus, sed præstantioris cuiusdam animi, quam
est in plerisque his hominibus, qui, dum se-
cundus est cursus, indignantur amicis; si non
in æquam iucundorum partem veniant: si vero
vel paululum quiddam illis reflauerit, *id est* ab-
eunt, solos periculis relinquentes. Etenim ut
hoc etiam scias, nihil Scythæ amicitia maius
esse existimant; nec est in quo Scythes magis
sibi placeat, quam si cum amico laborare illi con-
tingat, et in societatem aduerforum illius venire:
quemadmodum maius nullum apud nos probum,
quam si quis prodidisse amicitiam videatur. Pro-
pter hæc Orestem honoramus et Pyladem, qui
præ-

ἀγαθὰ, καὶ ἐν Φιλίᾳ διενεργούντας, ὃ πρῶτον
ἡμεῖς ἀπάντων θαυμάζομεν, καὶ τὸ νόμα ἐπὶ
τέτοις αὐτῶν ἐθέμεθα, Κοράνης καλεῖσθαι·
τέτο δέ ἐστιν, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Φωνῇ, ὥσπερ ἂν
εἴ τις λέγοι, Φίλιοι δαίμονες.

ΜΝΗΣ. ὦ Τόξαρι, ἃ μόνον ἄρα τοξεύειν
ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν
ἄλλων ἀμείνεις, ἀλλὰ καὶ ῥῆσιν εἰπεῖν ἀπάντων
πιθανώτατοι. ἐμοὶ γὰρ τέως ἄλλως γιγνώσκον-
τι, ἤδη καὶ αὐτῷ δίκαια ποιεῖν δοκεῖτε, ἔτως
Ὀρέστην καὶ Πυλάδην ἐκθειάσαντες. ἐλελήθης
δὲ με, ὦ γυναιε, καὶ γραφεὺς ἀγαθὸς ὢν. πᾶ-
ν γὰρ ἑναργῶς ἐπέδειξας ἡμῖν τὰς ἐν τῷ Ὀρε-
στείᾳ

praestiterint Scytharum bonis, et in amicitia
eminuerint, quod primum omnium admiramur.
Etiam nomen propterea illis posuimus, ut Cora-
cos appellarentur. Id autem est nostra lingua, ut
si quis praefides amicitiae genios dicat.

8. MNES. Igitur non sagitis modo, Toxari,
boni fuerunt Scythae; et rebus bellicis praestan-
tiores aliis, verum etiam in dicendo maxime o-
mnium probabiles. Mihi quidem, aliter ad hunc
diem sentienti, iam et ipsi recte facere videntini,
cum diuinis adeo honoribus Orestem Pyladem
que afficitis. Sed nesciebam, vir optime, te pi-
ctorem etiam bonum esse. Lucidissime enim no-
bis, quae sunt in Oresteo, imagines ostendisti,

et

ταῖς εἰκόνας, καὶ τὴν μάχην τῶν ἀνδρῶν, καὶ
τὰ ὑπὲρ ἀλλήλων τραύματα. πλὴν ἄλλ' ἐκ ὧν-
θην ἂν ἔτω ποτὲ περισπένδασον εἶναι Φιλίαν ἐν
Σκύθαις· ἅτε γὰρ ἄξένους καὶ ἀγρίους ὄντας αὐ-
τὰς, ἔχθραν μὲν αἰεὶ συνένοιαι, καὶ ὀργὴ καὶ θυ-
μῷ, Φιλίαν δὲ μηδὲ πρὸς τὰς οἰκειοτάτας ἐπα-
καιρεῖσθαι· τεκμαιρόμενος τοῖς τε ἄλλοις ἃ πε-
ρὶ αὐτῶν ἀκούομεν, καὶ ὅτι κατεσφίχισι τὰς πα-
τέρας ἀποθανόντας.

ΤΟΞ. Εἰ μὲν καὶ τὰλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων
καὶ δικαιοτέροι τὰ πρὸς τὰς γονέας καὶ ὀσιώτε-
ροι ἐσμέν, ἢ ἂν ἐν τῷ παρόντι Φιλοτιμηθεῖην
πρὸς σέ· ὅτι δὲ οἱ Φίλοι Σκύθαι πολὺ πισύτε-
ροι τῶν Ἑλλήνων Φίλων εἰσὶ, καὶ ὅτι Φιλίας
λόγος

et pugnam virorum, et *quae* pro se invicem ex-
cepere vulnera. Verum neque hoc putabam, ita
studiose coli inter Scythas amicitiam, quippe ut
inhospitales et agrestes, in inimiciis semper ver-
sari illos arbitrabar, et ira, et excandescencia;
amicitiam vero neque inter coniunctissimos sus-
cipi; colligens *ista* tum e reliquis, quae de iis
audimus, tum inde, quod parentes mortuos in
cibo habent.

9. TOX. Vtrum in reliquis etiam nos et iu-
stiores aduersum parentes Graecis, et religiosio-
res sumus, de eo in praesenti tecum non contem-
derim. Amicos autem Scythas multo Graecis
amicis fideliores esse, et maiorem amicitiae ratio-
nem

λόγος πλείων παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥάδιον
 ἐπιδεῖξαι· καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ
 πρὸς ἀχθιδόνα με ἀκρόσης, ἣν εἶπω τι ὧν κα-
 τανενόηκα, πολλὸν ἤδη χρόνον ὑμῖν συγγινόμε-
 νος. ὑμεῖς γὰρ μοι δοκεῖτε τὰς μὲν περὶ Φιλίας
 λόγους ἀμεινον ἄλλων εἰπεῖν ἂν δύνασθαι, τὰ
 ἔργα δὲ αὐτῆς, ἔ μόνον ἔ κατ' ἀξίαν τῶν λό-
 γων ἐμμελεῖσθαι, ἀλλ' ἀπόχρη ὑμῖν ἐπαχέσαι τε
 αὐτὴν, καὶ δεῖξαι ἡλίκον ἀγαθὸν ἔσιν· ἐν δὲ ταῖς
 χρείαις προδόντες τὰς λόγους, δραπετεύετε, ἐκ
 οἷδ' ὅπως, ἐκ μέσων τῶν ἔργων. καὶ ὁπότεαν
 ὑμῖν οἱ τραγωδοὶ τὰς τοιαύτας Φιλίας ἐπὶ τὴν
 σκηνὴν ἀναβιβάσαντες δεικνύωσιν, ἐπαινεῖτε, καὶ
 ἐπικροτεῖτε, καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλή-
 λων

nam inter nos esse, quam apud vos, demonstra-
 tu facile est. Et, per ego te Graecorum Deos
 oro, ne moleste me audias, si quid eorum dixe-
 ro, quae, postquam diu inter vos versor, obser-
 vavi. Vos enim mihi videmini verba quidem
 de amicitia melius aliis posse facere; at opera il-
 lius non tantum non pro dignitate illorum ver-
 borum meditari atque exercere: sed sufficit vo-
 bis laudasse illam, et quantum sit bonum osten-
 disse. Cum autem opus ea est, proditores ora-
 tionis vestrae, nescio quomodo mediis ex operi-
 bus transfugitis. Et quando vobis tragoedi ta-
 les amicitias in scenam productas ostendunt, lau-
 datis et plauditis, illisque pro se inuicem pericli-
 tanti-

λων οἱ πολλοὶ καὶ ἐπιδεκνύεστε, αὐτοὶ δὲ ἐδὲν
 ἄξιον ἐπαινῆς ὑπὲρ τῶν Φίλων παρέχεσθαι τολ-
 μᾶτε, ἀλλ' ἦν πᾶ Φίλος δεηθεὶς τύχη, αὐτί-
 κα μᾶλα, ὥσπερ τὰ ὀνειράτα, αἴχονται ὑμῖν
 ἐκ ποδῶν ἀποπτάμεναι αἱ πολλαὶ ἐκκῆναι τρα-
 γῳδίαι, τοῖς κενοῖς τέτοις καὶ κωφοῖς προσώ-
 πείοις ἐοικότας ὑμᾶς ἀπολιπᾶσαι, ἃ διηρημένα
 τὸ σῶμα, καὶ παμμέγεθες κεκηνότα, εἰς τὸ
 σμικρότατον φθέγγεται· ἡμεῖς δὲ ἔμπαλιν, ὅ-
 σον γὰρ δὴ λειπόμεθα ἐν τοῖς περὶ Φιλίας λό-
 γοις, τοσούτον ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλεονεκτᾶμεν.
 Εἴγ' ἐν δοκῇ, οὕτω νῦν ποιῶμεν, τὰς μὲν
 παλαιὰς Φιλίας ἀτρεμεῖν ἐάσωμεν, εἴ τινας, ἣ
 ἡμεῖς, ἣ ὑμῖς τῶν πάλα καταριθμεῖν ἔχομεν·
 ἐπεὶ

tantibus plerique etiam illacrimamini: ipsi vero
 nihil laude dignum praestare pro amicis audetis;
 sed si qua re indigeat forte amicus, subito, velut
 insomnia, aufugiant vobis auolantque e vestigio
 multae illae tragoediae, inanibusque his et mul-
 tis personis similes vos destituunt, quae diducto
 rictu, et immane quantum hiantes, ne minimum
 quidem sonum edunt. Nos contra ea, quan-
 tumcunque disputationibus de amicitia habendis
 inferiores *forte* sumus, tantum rebus ipsis prae-
 stamus.

10. Quare, si videtur, ita nunc agamus. An-
 tiquos amicos patiamur quiescere, si quos aut
 nos, aut vos de prisco aeuo adnumerare possi-
 mus:

ἐπεὶ κατὰ γε τὸτο πλεονέκτοίτε ἄν, πολλὰς
καὶ ἀξιόπιστας μάρτυρας τὰς παλαιὰς παρεχό-
μενοι, τὴν Ἀχιλλέως καὶ Πατρόκλου Φιλίαν,
καὶ τὴν Θησέως καὶ Πειρίθου, καὶ τὴν ἄλλην ἐ-
ταιρείαν, ἐν καλλίσοις ἔπεσι καὶ μέτροις ῥαψω-
δῶντας. ὀλίγους δὲ τινὰς προχειρισάμενοι, τῶν
καθ' ἡμᾶς αὐτὰς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησά-
μενοι, ἐγὼ μὲν τὰ Σκυθικά, σὺ δὲ τὰ Ἑλληνι-
κά· καὶ ὁπότερος ἂν ἐν ταῖτοις κρατῇ, καὶ ἀμεί-
νως παράσχηται τὰς Φίλας, αὐτὸς τε νενικη-
κὼς ἔσται, καὶ τὴν αὐτᾶ ἀνακηρύξει, καλλίσον
ἀγῶνα καὶ σεμνότατον ἀγωνισάμενος· ὥς ἐγω-
γε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μονομαχῶν ἡττη-
θεῖς, ἀποτμηθῆναι τὴν δεξιάν, ὅπερ τῆς Σκυ-
θικῆς

mus: nam hac quidem parte vos viceritis, mul-
tos eosque dignos fide testes dantes poëtas, qui
Achillis et Patrocli amicitiam, et Thesei atque
Perithoi, reliquumque sodalitium, pulcherrimis
versibus et numeris canant: sed paucos quosdam
de his, qui nostro ipsorum tempore vixerunt,
promamus, quorum enarremus facta, ego qui-
dem Scythica, tu autem Graeca: et vter his vi-
cerit, et meliores produxerit amicos, ille victor
erit, suamque praeconio patriam ornabit, pul-
cherrimo et honestissimo peracto certamine. Nam
multo equidem libentius mihi videor solitaria pu-
gna superatus dextram praecidendam praebere,
quae

θικῆς ἐπιτίμιόν ἐσιν, ἢ χεῖρων ἄλλε κατὰ Φιλίαν κενερίσθαι, καὶ ταῦτα Ἑλλήνος, Σκύθης αὐτὸς ὢν.

ΜΝΗΣ. Ἐσι μὲν, ὦ Τόξαρι, καὶ Φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ οἶω σοὶ, πολέμιστῃ μονομαχήσας, πάνυ εὐσώχης καὶ τεθηγμένως παρεσκευασμένῳ τὰς λόγους· καὶ μὲν ἀγεννῶς γε ἔγωγε καταπροδὼς ἐν βραχεὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἅπαν, ὑποχωρήσομαι σοι. καὶ γὰρ, ἂν εἴη πάνδεινον, ὑπὸ δυοῖν μὲν ἐκείνοιον ἡττηθῆναι τοσάτους τῶν Σκυθῶν, ὅπου σὺ οἱ τε μῦθοι δηλᾷσι, καὶ αἱ ἡμέτεραι παλαιαὶ γραφαί, ἃς μικρῷ πρόσθεν εὖ μάλα ἐξετραγῶδισας· Ἑλλήνας δὲ πάντας, τοσαῦτα ἔθνη, καὶ τοσαύτας πόλεις ἐρήμην ὑπὸ σὲ ἀλῶναι. εἰ γὰρ

quae Scythicae gentis poena est, quam deterior alio in amicitia iudicari, idque Graeco, cum ipse Scythia sim.

II. MNES. Est quidem, Toxari, opus minime contentibile, cum viro, qualis tu, bellatore pugnam solitariam inire, qui tam apta ad scopum, et acuta argumenta habeas. Veruntamen neque ego ignaue adeo ac tam cito prodens omnem Graeciam, tibi concessero. Indignissimum enim fuerit, a duobus illis tantum Scytharum esse superatum, quot fabulae indicant, et antiquae vestrae picturae, quas paullo ante praecclare, velut in tragica scena enarrasti: Graecos vero universos, tot gentes, et tot vrbes, deserta

caussa

γὰρ τὸτο γένοιτο, ἔ τὴν δεξιάν ὥσπερ ὑμῖν,
 ἀλλὰ τὴν γλῶτταν ἀποτμηθῆναι καλὸν· πρότε-
 ρον δὲ ὠρίσθαι χρὴ τὸν ἀριθμὸν ἡμῶν τῶν Φιλι-
 κῶν τέτων πράξεων, ἢ ὅσων ἂν τις πλείους
 ἔχη λέγειν, τασάτω εὐπορώτερος δόξαιεν ἂν
 πρὸς τὴν νίκην; ΤΟΞ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ὠρί-
 σθω μὴ ἐν τῷ πλήθει αὐτῶν τὸ κράτος, ἀλλ'
 εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τομώτερά φάινονται αἱ σαί-
 τῶν ἐμῶν, ἴσαι τὸν ἀριθμὸν ἔσαι· καριώτερα
 δηλονότι ἐργάσσονται μοι τὰ τραύματα, καὶ
 θάττον ἐνδύσω πρὸς τὰς πληγὰς. ΜΝΗΣ.
 Εὖ λέγεις, καὶ ὠρίσθωσαν ὅσων ἱκαναί. πέν-
 τε ἔμοιγε δοκᾷσιν ἑκατέρῳ. ΤΟΞ. Καί μοι δοκεῖ
 πρὸς

caussa a te superari. Hoc enim si fiat, non dex-
 tram, vt apud vos, sed linguam abscindi iu-
 stum fuerit. Vtrum vero finiri nobis oportet nu-
 merum amicarum actionum; an quo plures quis
 proferendas habuerit, tanto ad victoriam videbi-
 tur instructior? TOX. Nequaquam. Sed defini-
 tum hoc esto, ne in multitudine earum infit ro-
 bur, sed in eo quae sint praestantiores: et si pe-
 netrahiliores tuae narrationes tanquam tela meis,
 aequales licet numero, grauiora nempe facient
 mihi vulnera, eoque celerius plagis concedam.
 ΜΝΗΣ. Recte dicis: et finiantur, quot satis
 sint. Quinque mihi quidem unicuique videntur
sufficere. ΤΟΧ. Et mihi videtur. Dic prior,
 Luc. Op. T. V. P sed

πρότερος δὲ λέγε, ἀλλὰ ἐπομοσάμενος ἢ μὴν ἀ-
ληθῆ ἔρεῖν. ἄλλως γὰρ ἂν πλαττεῖν τὰ τρι-
αῦτα, ἢ πᾶν χαλεπὸν καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής.
εἰ δὲ ὁμόσεας, ἔχ' ὅσιον ἀπιστεῖν. ΜΝΗΣ.
Ουκέμεθα, εἴ τι καὶ ὅρεκε δέην νομίζεις. τίς δέ
σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἄρ' ἱκανὸς ὁ Φίλιος;
ΤΟΞ. Καὶ μάλα· ἐγὼ δὲ τὸν ἐπιχώριον ἀμύ-
μαί σοι ἐν τῷ ἑμαυτῷ λόγῳ.

ΜΝΗΣ. Ἰζω τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ Φίλιος, ἢ μὴν
ὅποσα ἂν λέγω πρὸς σέ, ἢ αὐτὸς εἰδὼς, ἢ πα-
ρὰ ἄλλων, ὅποσον οἶόν τε ἦν, δι' ἀκριβοῦς ἐκ-
πυνθανόμενος, ἔρεῖν, μηδὲν παρ' ἑμαυτῷ ἐπι-
τραγωδῶν. καὶ πρώτην γέ σοι τὴν Ἀγαθο-
κλῆς καὶ Δηνίε Φιλίαν διηγῆσομαι, αἰοίδιμον
ἐν

sed iurato prius, te vera dicturum. Alioquin
enim fingere talia non admodum difficile, et con-
vincendi obscura ratio. Si vero iuraueris, fidem
negare irreligiosum fuerit. ΜΝΗΣ. Iuremus,
si quid opus esse iurato arbitraris. Quis vero
tibi Deorum nostrorum — num idoneus est Phi-
lius? ΤΟΞ. Sane. Ego autem patrium tibi in
mea oratione iurabo *insurandum*.

12. ΜΝΗΣ. Audiat igitur Iupiter Philius,
me, quaecumque ad te dixero, aut, quae ipse
sciam, dicturum, aut quae ab aliis quanta fieri
potuit cura exquisiuerim, neque quidquam tra-
gicae fabulositatis additurum. Ac primum Aga-
thoclis et Diniae amicitiam enarrabo, decantatam
inter

ἐν τοῖς Ἴωσι γενομένην. Ἀγαθοκλῆς γὰρ ἔτος
ὁ Σάμιος ἔ' πρὸ πολλῷ ἐγένετο, ἄριστος μὲν ἐς
φίλικν ὡς ἔδειξε, τᾶλλα δὲ ἔδεν ἀμείνων Σα-
μίων τῶν πολλῶν, ἔτε ἐς τὸ γένος, ἔτε ἐς τὴν
ἄλλην περιεσίαν. Δεινία δὲ τῷ Λυσίωνος Ἐφε-
σίῳ, φίλος ἐκ παίδων ἦν· ὁ δὲ Δεινίας ἐπλά-
τει ἄρα εἰς ὑπερβολήν, καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεό-
πλακτον ὄντα, πολλὰς καὶ ἄλλας εἶχε περὶ αὐ-
τὸν, ἱκανὰς μὲν συμπιεῖν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συν-
εῖναι, φίλιας δὲ πλεῖζον ὅσον ἀποδέοντας. τέσσα
μὲν ἔν ἐν τέτοις καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐξητάζετο,
καὶ συνῆν, καὶ συνέπινεν αὐτοῖς, ἔ' πάνυ χαί-
ρων τῇ τοιαύτῃ διατριβῇ· καὶ ὁ Δεινίας ἔδεν
αὐτὸν

inter Iones. Nempe Agathocles hic Samius non
diu est cum vixit, amicitiae quidem caussa, vt
ostendit, praestantissimus, caeterum vulgò Sa-
miorum nihil melior, neque genere, neque co-
piis aliis: Diniæ autem Lysionis F. Ephesio ami-
cus a pueris inde fuerat. Diues erat Dinias vltra
fidem, et quod facile credas, de homine diui-
tias nuper demum nacto, multos quoque alios
circa se habebat, ad computandum quidem ido-
neos, et voluptatem suo conuietū parandam, ab
amicitia autem tantum, quantum est maximum,
remotos. Adhuc quidem igitur in hisce nume-
rari etiam Agathocles, et vna esse, et vna pota-
re, quamquam non valde illa consuetudine gau-
deret. Dinias etiam nihilo maiore illum in pre-

αὐτὸν ἐντιμότερον εἶχε τῶν κολάκων· τελευ-
ταῖόν δὲ καὶ προσέειπε, τὰ πολλὰ ἐπιτιμῶν
καὶ Φαρτικὰς ἐδόκει, ὑπομιμνήσκων καὶ τῶν
προγόνων, καὶ Φυλάττειν παραγγέλλων, ἃ με-
τὰ πολλῶν καριάτων ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμε-
νος κατέλιπεν· ὥς διὰ ταῦτα ἐδὲ ἐπὶ τὰς κώ-
μας ἐπῆγεν ἔτι αὐτόν, ἀλλὰ μόνος μετ' ἐκείνων
ἐκώμαζε, λανθάνειν πειρώμενος τὸν Ἀγαθοκλέα.

Καὶ δὴ ποτε ὑπὸ τῶν κολάκων ἐκείνων ὁ ἄθ-
λιος ἀνακείθεται, ὡς ἐρῶν αὐτῇ Χαρίκλειᾳ,
Δημόναικος γυνή, ἀνδρὸς ἐπιφανῆς, καὶ πρῶ-
τε Ἐφεσίων τὰ πολιτικά· καὶ γραμματεῖα τε
εἰσεφοῖτα παρὰ τῆς γυναικὸς αὐτῇ, καὶ σέφα-
νοι ἡμιμάραντοι, καὶ μῆλ' αἵτινα ἀποδεδηγμένα,
καὶ

tio habere, quam adulatōres. Tandem etiam
offensus est, quod crebro illum reprehenderet,
et importūnus visus, qui maiōrum illum admo-
neret suorum, et servare iuberet quae multo la-
bore parata pater ipsi reliquisset. Itaque propter
ista neque ad commissationes amplius illum ad-
hibuit, sed solus cum istis potavit, subducereque
se Agathocli studuit.

13. Iamque ab adulatoribus illis persuaderi
aliquando sibi miser patitur, amore ipsius accen-
sam Charicleam Demonactis uxorem, clarissimi
viri, et in ciuitate Ephesiorum primi. Iamque
ventitant illi a muliere codicilli, et coronae se-
mimarcidulae, et mala quaedam demorsa, et
alia

καὶ ἄλλα ῥόπα αἱ μαστρεποι ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανώνται, κατὰ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτεχνώμεναι τὰς ἐρωτάς, καὶ ἀναφλέγεσαι τὸ πρῶτον ἄρᾶσθαι νομίζοντας. ἐπαγωγότατον γὰρ τὸτό γε καὶ μέλιστα τοῖς καλοῖς εἶναι οἰομένοις, ἄχρις ἀνελθῶσιν εἰς τὰ θύκτια ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δὲ ἦν ἀρεῖον μὲν γύναιον, ἑταρικὸν δὲ εὐτόπως, καὶ τῷ προσυχόντος αἰεὶ, καὶ εἰ πάντα ὀλίγω ἐδελήσασθαι τις, καὶ εἰ προσίδοι τις μόνον, εὐδὺς ἐπένευε, καὶ δέος ἑδὲν ἦν, μὴ ποιεῖν αὐτεῖποι Χαρίκλεια. δεινὴ δὲ καὶ τὰλλα τεχνίτις, παρ' ἣν τινα βέλει τῶν ἑταριῶν ἐπισκασασθαι ἐρασίην· καὶ ἀμφίβαλον ἔτι ὄντα, ὅλον ὑπα-

alia quae machinantur contra adolescentulos lenae, dum paullatim suis artificiis amores illis instruunt, et accendunt ultro amari se putantes. Maxime enim hoc ad illicitum valet apud eos praesertim, qui pulchri sibi videntur, dum imprudentes in retia incidunt. Erat autem Chariclea muliercula haud illepida, sed supra modum meretrix, quae eius semper esset, in quem forte incideret, etiam si paruo admodum amare quis vellet: et si quis adspiceret modo, innuebat statim, nec unquam metus, ne forte Chariclea repugneret. Erat etiam alioquin mira artifex, supra quamvis meretricem, alliciendi amatorem, et ambiguus qui adhuc esset, subiugandi totum, et

ὑποποιήσασθαι, καὶ ἐνεχόμενον ἤδη ἐπιτεῖναι,
καὶ προσεκκαῦσαι, ἄρτι μὲν ὀργῆς ἄρτι δὲ κο-
λακείας. καὶ μετὰ μικρὸν ὑπεροψίας, καὶ τῷ
πρὸς ἕτερον ἀποκλίνειν δοκεῖν, καὶ ὅλη συγκρο-
τητο ἅπανταχόθεν ἡ γυνή, καὶ πολλὰ μηχανή-
ματα παρεσκεύασο κατὰ τῶν ἐρασιῶν.

Ταύτην ἔν τότε οἱ Δεινίης κόλακας παραλαμ-
βάνουσιν ἐπὶ τὸ μεράκιον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπε-
κωμῶδον, συνωθῶντες αὐτὸν εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ
Χαρικλείας. ἡ δὲ πολλὰς ἤδη νέας ἐντραχηλί-
σασα, καὶ μυρίας ἔρωτας ὑποκριναμένη, καὶ οἷ-
κας πολυταλάντας ἀνατρέψασα, ποικίλοντι καὶ
πολυγύμναστον κακὸν, παρὰ λαβῆσα εἰς τὰς χεῖ-
ρας ἀπλοῖκόν καὶ ἄπειρον τῶν τοιούτων μηχανη-
μάτων

qui iam teneretur intendendi, et magis accen-
dendi nunc ira, nunc adulatione, et paullo post
fastidio, et simulata ad alium inclinatione: ac
tota vndique ad haec composita erat mulier, mul-
tasque parauerat ad amatores machinas.

14. Hanc ergo tum adsciscunt Deiniae adula-
tores contra adolescentem, et vt secundarum par-
tium actores subseruiunt, in Charicleae illum
amorem impellentes. Illa vero, quae multos
iam adolescentes supplantauerat, et mille amores
simulauerat, et domus opulentis euerterat, mul-
tiplex quoddam ad subactum longa exercitatione
infortunium; haec igitur nacta intra manus suas
simplicem et imperitum talium artificiorum iuue-
nem,

μάτων νευρίσκον, καὶ ἀνῆλθεν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλ-
λα περιέχευσα πανταχόθεν, καὶ διαπείρασα 3),
ὅπως καὶ παντάπασιν ἐκράται, αὐτὴ τε ἀπώλετο
ὑπὸ τοῦ ἀνγυῆ, καὶ τῷ καρδοδαίμονι Δηνία μι-
ρίων κακῶν αἰτία ἐγένετο. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον
εὐθύς ἐκείνα ἐπ' αὐτὸν καθεῖλε τὰ χειρμαῖα,
καὶ συνεχῶς πεμπομένη 4) τὴν ἄβρην, ὡς ἐδάρ-
κυσσα.

nem, non dimisit ex unguibus, sed complexa
vndique et conficiens, cum iam ex omni parte
illum teneret, et ipsa a sua praeda periit; et mi-
sero Diniae mille malorum causa fuit. Nam
primo statim illos demittit in eum hami instar co-
dicillos, et allegatam subinde ancillam, ut lacri-
metur.

P 4

3. Διαπείρασα] Ad unguis refero hoc verbum,
quibus configunt rapaces bestiae praedam,
ne effugere facile possit. Alioqui, nisi modo
facta esset ἐνύχων mentio, hamos imaginari
liceret. Noster supra Ἀναβ. c. 51. περι-
παρῶν, hamo traictus est; idque eo magis
placeret, quia statim utitur verbo καθεῖναι,
de quo nota proxima. Gesner

4. Καὶ συνεχῶς πεμπομένη] Nominatiuus
πεμπομένη, postulat verbum finitum, cuius
Chariclea subiectum sit: quod adest nullum.
Porro πεμπομένη actiua significatione posse
poni, mihi quidem non constat. Vtrique
rei medebimur, si leuissima mutatione, quae
ex calligraphorum ratione, η et ν iungendi,
facilius potest intelligi, legamus πεμπομέ-
νην

κρυψε, καὶ ἐπηγρύπνησε, καὶ τέλος, ὡς ἀπαγ-
ξει ἑαυτὴν ἢ ἀθλία ὑπὸ τῷ ἔρωτος, εἰς δὲ ὁ
μακάριος ἐπείσθη καλὸς εἶναι, καὶ τὰς Ἐφε-
σίων γυναιξὶ περιπόθητός. καὶ πᾶ συνήχθη
πολλὰ ἰκετευθεῖς.

Καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἤδη ῥᾶν, ὡς τὸ εἶδος, αἰώ-
πεσθαι ἐμελλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς
ἡδονὴν τε ὁμιλῆσαι ἐπιταμένης, καὶ ἐν καιρῷ
δακρύσαι, καὶ μετὰ τῶν λόγων ἄλλαντες ὑπο-
ξενάζαι, καὶ ἀπιδόντος ἤδη καβέσθαι, καὶ εἰς-
ελθόν-

metur, et vigilet, tandem ut suspensura se sit
prae amore misera; donec persuasum est beatulo,
pulchrum esse, et Ephesiorum vxoribus expeti-
tum. Ac tandem multis precibus exoratus cum
ea congregitur.

15. Et hinc iam facile, ut apparet, fuit illum
expugnari a pulchra muliere, quae sciret ad vo-
luptatem attemperare suos sermones, et plorare
opportune, et inter sermones miserabiliter inge-
miscere, et abeuntem iam complēti, et ingre-
dienti

νην τὴν ἄβραν, et ad καθίστα referamus, quod
piscatorium esse et ad hamum pertinere, vel
nostri Luciani piscator fati docet, in cuius
fine aliquoties eo sic vtitur. Hoc igitur in-
terpretando secuti sumus, et binas quasi
elcas, binos hamos dedimus, hinc codicil-
los, hinc apcillam. Gesner.

ελθόντι προσδραμῆν, καὶ καλωπίζεσθαι, ὡς
 αὐτὴν μάλιστα ἀρέσκει· καὶ περὶ καὶ αἶσαι, καὶ κισθα-
 ρίσσαι· οἷς ἅπασιν κατὰ τὴν Δεινίαν ἐκτέλειτο. καὶ
 εἰπεῖν ἡσθῆτο πονηρῶς ἔχοντα, καὶ διάβροχον
 ἤδη τῷ ἔρωτι, καὶ τακερὸν γεγεννημένον, ἄλλο
 ἐπὶ τέττοισ ἐπενόει, καὶ τὸν ἀθλιὸν ἀπώλλυε.
 κύων τε γὰρ ἐξ αὐτῆς σκηπτεσθαι. ἰκάνον δὲ καὶ
 τῆτο, βλάμην ἐραστὴν προσεκπυρῶσαι. καὶ ἀκέ-
 τι ἐφοῖτα πρὸς αὐτὸν, Φυλάττεσθαι ὑπὸ τῶν
 δρῶν λέγουσα, πεπυσμένον τὸν ἔρωτα· ὁ δ' ἐκ-
 εῖθε οἷος περὶ ἦν φέρεται τὸ πρᾶγμα, εἰδὲ ἡνέχετο
 μὴ δρῶν αὐτὴν, ἀλλὰ ἐδάκρυε, καὶ τὰς κόλα-
 κας ἐσέπεμπε, καὶ τὲνομα τῆς Χαρικλείας ἐπε-
 βοᾷτο, καὶ τὴν εἰκόνα περιβαλὼν αὐτῆς (επε-
 ποίητο

diem occurrere, et eum ornatum adhibere, quo
 maxime placeret, et interdum canere etiam, ac
 citharam pulsare, quibus illa omnibus aduersus
 Diniam via est. Et cum sentiret iam illum labo-
 rare, et maceratum ab amore molliumque esse,
 aliud insuper excogitat, quo perderet miserum,
 nempe vterum se etiam ex illo gerere: valet au-
 tem hoc etiam, ad stolidum amatorem magis ac-
 cordendum: nec amplius ad illum ventitat, cu-
 stodiri se a viro dicens, qui audierit de amore.
 At ille rem non ferre, neque pati posse, quod
 non videret illam, sed lacrimari, et intro mitte-
 re adulatores, et nomen Charicleae inclamare,
 eiusque statuem, (de candido marino facta erat)

ποίητο δὲ λίθε λευκῇ) ἐκώκυε, καὶ τέρας κα-
ταβαλὼν ἐκυτόν εἰς τῆδαφος ἐκυλίνδετο, καὶ
λύττα ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ δῶ-
ρα, ἕκαστὰ μῆλα καὶ σεφάνους ἀντεδίδδοτο αὐτῇ,
ἀλλὰ συνοικίᾳ 5) ὅλοι, καὶ ἀγροὶ, καὶ θεράπαι-
να, καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς, καὶ χρυσὸν ὅποσον
ἐδεήσαιο. καὶ τί γὰρ; ἐν βραχεὶ ὁ Λύσανος
οἶκος ὀνόμαζότατος τῶν ἐν Ἰωνίᾳ γενόμενος,
ἐξήντηλτο ἡδὴ, καὶ ἐξεκινέτωτο.

Εἶτα ὡς ἡδὴ αὖτος ἦν 6), ἀπολιπῶσα αὐτοῦ
ἄλλον τινὰ Κρήτα νεανίσκον τῶν ὑποχρέων
ἐσθῆρα;

amplectens ciulare. Tandem humi se abiciens
voluitur, resque in confessum furorem exit. Do-
na enim non pro portione malorum et corolla-
rum illi reddebantur, sed aedes totae, et agri,
et seruae, et vestes floridae, et auri quantum
vellet. Et quid multa? Breui tempore Lysonis
domus nobilissima per Ioniam quae fuerat, exhau-
sta iam et vacuefacta erat.

* 16. Deinde cum iam sicus ille et aridus esset,
eo relicto, aliam quendam Cretensem iuuenem,
de

5. Συνοικίᾳ] *Insulae*. Nimirum tales *insulas*
siue coniuncta aedificia intelligit, quales
Sueton. Caes. c. 41. ubi vid. Interpp. *Reitz.*

6. Αὖτος ἦν] Nota est metaphora de iis qui bo-
na profudere, aut quem assentatores ac
meretrices exoderunt, vel potius exhiberunt.
Reitz.

ἐθῆρα, καὶ μετέβαιεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἦρα ἤδη
αὐτῷ, καὶ κείνος ἐπίστευεν. ἀμελέμενος δ' αἰὶ ὁ
Δοσνίας, ἔχ' ὑπὸ τῆς Χαρικλείας μόνον, ἀλλὰ
καὶ ὑπὸ τῶν κολακῶν, καὶ κείνοι γὰρ ἐπὶ τὸν
Κρήτα ἤδη τὸν ἐρώμενον μετεληλύθεσαν, ἔρχε-
ται παρὰ τὸν Ἀγαθοκλέα, καὶ πάλαι εἰδότες
οἱ ἄλλοι πανηρῶς τὰ πράγματα αὐτῷ. καὶ αἰ-
δόμενος τὸ πρῶτον, ἔμως διηγέτο πάντα, τὴν
ἔρωτα, τὴν ἀπορίαν, τὴν ὑπεροψίαν τῆς γυναι-
κὸς, τὸν ἀντρασὴν τὸν Κρήτα, καὶ τέλος, ὡς
ἐβιώσεται μὴ ἔχ' συνὸν τῇ Χαρικλείᾳ. ὁ δὲ ἀκαί-
ρον εἶναι νομίσας ἐν τῷ ἀπομνημονεύειν τῷ Δει-
νίᾳ, διότι ἐπροσέειπε μόνον αὐτὸν τῶν Φίλων 7),
ἀλλὰ

de auratis illis, venata, ad illum transiit: et illum
iam amabat, et ille *amari se* credebatur. Dinias
igitur, neglectus iam non a Chariclea solum, sed
etiam ab adulatoribus; nam hi quoque iam ad
Cretensem illum amasium transferant, venit ad
Agathoclem, qui iam diu sciret, quam malo lo-
co res ipsius essent; ac primum non sine pudore,
enarrat tamen omnia, amorem, indigentiam, su-
perbiam mulieris, rivalem Cretensem, et deni-
que se vivere non posse, nisi esset cum Chariclea.
At ille intempestivum ratus eo tempore expro-
bare, quod solum se amicum non admisisset,
sed

7. Μόνον αὐτὸν τῶν Φίλων] Non ausum se-
vere damnare hanc lectionem: potest enim
τῶν

ἀλλὰ τὰς κόλακας αὐτῷ προστίμα, τότε, ἣν μόνην εἶχε πατρῶν οἰκίαν ἐν Σάμῳ, ἀπεμπολήσας, ἦεν αὐτῷ τὴν τιμὴν κομίζων τρία τάλαντα. λαβὼν δὲ ὁ Δεινίας ἐκ ἀφ᾽ αὐτῆς εὐθύς ἦν τῇ Χαρικλείᾳ, καλὸς ποθὲν αὐτῆς γεγεννημένος· καὶ αὐτῆς ἡ ἀβρα, καὶ τὰ γραμματεῖα, καὶ μέμψις, ὅτι μὴ πολλῷ χρόνῳ ἀφίκετο, καὶ οἱ κόλακες συνέθρονον, ἐπικαλαμνόμενοι, ὁρῶντες ἐδωδισμόν ἔτι ὄντα τὸν Δεινίαν.

Ως

sed praetulisset sibi adultores. Tum vendita, quam solam habebat Sami, domo paterna, venit pretium illi ferens tria talenta. His acceptis Dinias iam non obscurus esse Charicleae, pulcher quodammodo factus denuo; et rursus ancilla, et codicilli, et reprehensio, quod diu non venisset: adultores etiam concurrere, facturi spicilegium, cum viderent, esse adhuc Diniam talem, quem comederent.

17. Cum

τῶν Φίλων latitudinem quandam habere, et eos etiam comprehendere, qui specie tenus modo sunt tales. Sed videtur tamen opponere sibi inuicem velle auctor τὸν Φίλον, et τὰς κόλακας· vehementius certe locutum esse, si ita dederit, nemo facile negauerit. Equidem ita interpretatus sum. *Gesner.*

Ὡς δὲ ὑπέσχετο ἦεν παρ' αὐτήν, καὶ ἦκε
 περὶ τὸν πρῶτον ὕπνον, καὶ ἔνδον ἦν, ὁ Δημώ-
 ναξ ὁ τῆς Χαρικλείας ἀνὴρ, εἴτε καὶ ἄλλως αἰ-
 σθόμενος, εἴτε καὶ ἀπὸ συνθήματος τῆς γυναι-
 κός, ἄμφω γὰρ λέγεται, ἐπαναστάς ὥσπερ ἐκ
 λόχου, τὴν τε αὐλίον ἀποκλείειν ἐκέλευε, καὶ
 συλλαμβάνειν τὸν Δεινίαν, πῦρ καὶ μάστιγας ἀ-
 πειλὼν, καὶ ξίφος ὡς ἐπὶ μοιχρὸν σπασάμενος,
 ὁ δὲ συνιδὼν ἔκκακῶν ἦν, μοχλὸν τινα πλησίον
 κείμενον ἄρπάσας, αὐτὸν τε ἀποκτείνει τὸν Δη-
 μώναντα, πατάξας εἰς τὸν κρόταφον, καὶ τὴν
 Χαρικλείαν, ἔ' μιᾷ πληγῇ ταύτην, ἀλλὰ καὶ
 τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τὰ Δημώ-
 νακτος ὕσεν. οἱ δ' οἰκείται τέως μὲν ἐστῆκε-
 σαν

17. Cum autem venturum se ad illam condi-
 xisset, et venisset circa primam quietem, et in-
 tus esset, Demonax, Charicleae maritus, siue
 temere illud senserit, siue re cum vxore com-
 posita, vtrumque enim dicitur: confurgens ve-
 lut ex insidiis claudi iubet ianuam aulae, et com-
 prehendi Diniam, ignem minatus ac flagella;
 strictoque velut in adulterum gladio. At ille
 videns quantis in malis esset, correpto vecti quo-
 dam prope iacente, tum ipsum Demonactem per-
 cussio tempore interficit, tum Charicleam, nec
 vna hanc plaga, verum et vecti saepius, et dein-
 de Demonactis gladio. Serui autem, qui muti
 adhuc

σαν ἄφωνοι, τῷ παραδόξῳ τῷ πράγματι ἐκ-
 πεπληγμένοι, εἴτα πειρώμενοι συλλαμβάνειν,
 ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπῆει μετὰ τῷ Ζίφει, ἐκείνοι μὲν
 ὑπέφευγον, ὁ Δεινίας δὲ ὑπεξέρχεται, τηλι-
 κῆτον ἔργον ἐργασάμενος· καὶ τὸ μέχρι τῆς ἑω
 παρὰ τῷ Ἀγαθοκλεῖ διέτριβεν, ἀναλογιζόμενοι
 τὰ πεπραγμένα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων, [ὅ,
 τι ἀποβήσεται σκοπῶντες· ἔωθεν δὲ οἱ στρατη-
 γοὶ παρήσαν (ἤδη γὰρ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο)
 καὶ συλλαβόντες τὸν Δεινίαν, ἐδ' αὐτὸν ἔξα-
 ρον ὄντα μὴ ἔχι πεφονευκέα, ἀπάγχει παρὰ
 τὸν ἄρμοςήν 8), ὃς ἤρμοςζε τὴν Ἀσίαν τότε· ὁ
 δὲ

adhuc adstiterant inopinata re perculsi, iam com-
 prehendere illum conati, cum ipsos quoque gla-
 dio inuaderent, se subducunt. Dinias patrato fa-
 cinore clanculum exit, et ad auroram vsque mo-
 ratur apud Agathoclem, vbi perpendunt acta,
 et de futuris, quem res exitum habitura esset,
 considerant. Mane vero adsunt magistratus (re iam
 rumoribus dilata) et comprehensum Diniam, qui
 nec ipse caedem a se factam negaret, ad Praesi-
 dem, qui tum regebat Asiam, abducunt. At
 ille

8. Τὸν ἄρμοςήν] Nondum satis video causae,
 cur hac appellatione non Praesidem et Re-
 ctorem Prouinciae ordinarium, vno verbo
 Proconsulem Asiae intelligamus. Libera
 quidem ciuitas Ephesus, sed quam tamen
 Pro-

δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἀναπέμπει αὐτόν· καὶ μετ' ἑπολὺ κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γύαρον νῆσον τῶν Κυκλάδων, ἐν ταύτῃ Φεύγειν εἰς αἰὲς τεταγμένος ὑπὸ τῆ βασιλέως.

Ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς καὶ τᾶλλα μὲν συνῆν, καὶ συναπῆρεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ συνεισῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον μόνος τῶν φίλων, καὶ πρὸς ἑδὲν ἐνεδέξεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἔφυγεν ὁ Δεινίας, ἔδδ' τότε ἀπελείφθη τῆ ἐταίρε· καταδικάσας δὲ αὐτὸς

ille mittit ad Imperatorem, nec ita multo post deportatur Dinias in Gyarum insulam, vnam Cycladum, exulare in ea perpetuo iussus ab Imperatore.

18. Agathocles autem cum alias illum comitatus est, tum nauigavit cum illo in Italiam, et in iudicium venit amicorum solus, et nulla in re illi defuit. Et cum iam exularet Dinias, neque tum a sodali destitutus est, qui *velut* ipse se dampnans,

Proconsulari imperio subiectam, satis aliunde constat. Lucianum non semper solennibus Romanarum dignitatum appellationibus uti, vel inde satis apparet, quod statim τὸν μέγα βασιλέα appellat, qui magis proprie αυτοκράτωρ erat dicendus. Eodem modo infra in Demetrii atque Antiphili historia c. 32. συναρμωσὴν legatum Praefidis arbitror intelligi. *Gesner.*

αὐτὸς ἑαυτῷ, διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνέφει-
γεν αὐτῷ· καὶ ἐπειδὴ παντᾶπασιν ἠπόρου τῶν
ἀναγκάων, παραδὼς ἑαυτὸν τοῖς πορφυρεῦσι,
σργκατεδύετο, καὶ τὸ γινόμενον ἐκ τῶν ἀπο-
φέρων, ἔτρεφε τὸν Δεινίαν, καὶ νοσήσαντα
δὲ ἐπιμήκισον ἐθεράπευσε, καὶ ἀποθανόντος
ἔκτι ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτῷ ἠθάρησεν, ἀλλ'
αὐτῷ ἐν τῇ νήσῳ ἔμεινεν, αἰσχυρόμενος καὶ τε-
θνεῶτα ἀπολιπεῖν τὸν φίλον. τὲτό σοι ἔργον
Φίλε' Ἐλληνος, ἔπρὸ πολλῷ γινόμενον· ἔτη γὰρ
ἔκ οἶδα εἰ πέντε διελήλυθεν, ἀφ' ἧς Ἀγαθο-
κλῆς ἐν Γυάρῳ ἀπέθανε. ΤΟΞ. Καὶ εἶθε γε,
ὦ Μνήσιππε, ἀνώμοτος ὢν ταῦτα ἔλθῃς, ἵνα
καὶ ἀπιστεῖν ἂν ἐδυνάμην αὐτοῖς, ἔτω Σκυθικόν.

τινα

damnans, in Gyaro moratus, exularet cum illo,
et cum omnino rebus necessariis deficerentur, lo-
cata purpurariis opera, cum his vrinaret, merce-
dulaque inde accepta aleret Diniam. Aegrotan-
tem quoque diutissime curavit; ac ne mortuo qui-
dem illo redire in patriam voluit, sed ibidem in
insula mansit, qui mortuum etiam amicum re-
linquere pudori sibi duceret. Hoc tibi factum
amici Graeci non ita diu ante contigit. Anni
enim nescio an quinque abierint, a quo Gyaris
mortuus est Agathocles. ΤΟΧ. Utinam iniura-
tus, Mnesippe, ista narrasses, ut etiam fidem
negare illis possem; adeo Scythicum quendam
amicum,

τινα φίλον τὸν Ἀγαθοκλέα τῆτον διηγῆσω·
πλὴν δέδια μή τινα καὶ ἄλλον ὅμοιον εἴπῃς αὐτῷ.

ΜΝΗΣ. Ἄκου τοίνυν καὶ ἄλλον, ὦ Τόξари,
Εὐθύδικον τὸν Χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι πε-
ρὶ αὐτῶ. Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ Μεγαρικὸς, ἐπο-
μοσάμενος ἢ μὴν αὐτὸς ἐωρακέναι τὸ ἔργον. πλεῖν
μὲν γὰρ εἶπε ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε περὶ δύσιν
Πληιάδος, συλλογιμαίης τινὰς ἀνθρώπων κο-
μίζων, ἐν δὲ τῆτοις εἶναι τὸν Εὐθύδικον, καὶ
μετ' αὐτῶ Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα, καὶ τῆτον
ἐταῖρον αὐτῶ· ἡλικιώτας δὲ εἶναι, τὸν μὲν Εὐ-
θύδικον ἐρρωμένον καὶ καρτερόν· τὸν δὲ Δάμω-
να ὑπώχρον καὶ ἀσθενικόν, ἄρτι ἐκ νόσου μακρῆς,
ὡς ἐδόκει, ἀνιστάμενον. ἄχρι μὲν ἐν Σικελίας
εὐτυ-

amicum, Agathoclem istum narraſti. Verum
metuo, ne quem alium dicas illi fimilem.

19. MNES. Audi ergo alium etiam, Toxari,
Euthydicum Chalcidenſem: narrauit autem mi-
hi de illo Simylus nauclerus Megarenſis, iurans,
ſe factum vidiffe. Nauigaſſe nimirum ſe dixit
ex Italia Athenas verſus circa Vergiliarum occa-
ſum, cum vectoribus hinc inde collectis: in hiſce
autem fuiſſe Euthydicum, et cum illo Damonem
Chalcidenſem, hunc illius ſodalem: fuiſſe au-
tē aequales, caeterum Euthydicum valentem
ac robuſtum, Damonem vero ſubpallidum et im-
becillum, qui e longo morbo videretur modo
conualuiſſe. Atque ad Siciliam uſque feliciter

εὐτυχῶς διαπλεῦσαι ἔφη ὁ Σίμυλος σφᾶς.
 ἐπεὶ δὲ τὸν πορθμὸν διαπεράσαντες, ἐν αὐτῷ
 ἤδη τῷ Ἴονίῳ ἔπλεον, χειμῶνα μέγιστον ἐπιπτε-
 σεῖν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέ-
 γοι, τρικυμίας τινὰς, καὶ εὐβόλας, καὶ χαλά-
 ζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος κακὰ; ἐπεὶ δὲ ἤδη
 σφᾶς κατὰ τὴν Ζάκυνθον εἶναι ἀπὸ ψιλῆς τῆς
 κεραίας 9) πλέοντας, ἔτι καὶ σπείρας τινὰς ἐπι-
 συρμένους 10), ὡς τὸ ῥόδιον ἐπιδέχασθαι τῆς
 ὀρμῆς,

ipfos nauigasse, retulit mihi Simylus. Superato
 autem freto, in ipso iam Ionio nauigantes, tem-
 pestate oppressos maxima. Quid attinet dicere
 multa illa, fluctus decumanos, et turbines, et
 grandines, et reliqua tempestatis mala? Cum
 vero iam prope Zacynthum essent, nude nauig-
 antes antenna, et spiras quasdam ad impetum
 vndae excipiendum trahentes, media circiter no-
 cte,

9. Ἀπὸ ψιλῆς τῆς κεραίας] Contractis nempe
 nautarum ministerio, aut celeritatis causa
 abscissis, aut abruptis denique a vento velis,
 nudae sunt antennae. Hoc est in *Actis Apo-*
stolicis XXVII, 12. χαλάσαι τὸ σκεῦος.
Gesner.

10. Σπείρας τινὰς ἐπισυρμένους] Primo audia-
 mus *Plutarchum* περὶ ἀδολεσχίας p. 900.
 Νεωτὴ ἀρπασείσης ἀπὸ πνεύματος ἐπιλαμ-
 βάνονται, σπείρας καὶ ἀγκυρας τὸ τάχος
 ἀμβλύνοντες. Σπείρα igitur adhibetur in-
 con-

ὄρμης, περὶ μέσας νύκτας, οἷον ἐν τοσάτῳ σάλω
ναυτι-

ete, nauseantem, vt in tanta agitatione, Damo-
Q 2 nera

tempestate ad cursum nauis retardandum, et frangendum obtundendumque quasi impetum. Scholium ad Odyss. Z, 269. σπείρας interpretatur μεγάλης κάλως, δι' ὧν ἐλκονταί αἱ νῆες. Nempe funes magni nautici in spiram conuoluti, mari innatantes, impediunt aliquantum, ne ita celeriter abripi, ita facile euerti nauis possit. Retinui in interpretatione hoc nomen, auctoritate Festi, qui inter alia *Spira*, inquit, *funis nauticus in orbem conuolutus*, et laudat *Pacuu* versum, haud dubito, quin in tempestatis descriptione a poëta positum, *Quid cessatis socii eiicere spiras sparteas?* Huc refero etiam *Isidori* verba Orig. 19, 4. *Spirae*, funes quibus in tempestatibus vtuntur, quos nautici suo modo *curcubas* vocant. Seruata res ad recentiora vsque saecula. Laudantur in *Glossario Dufresniano* Voc. *Sperae* n. 3. *Glossae ad Fr. Barberini Documenti d' amore*, p. 273. *Ligantur plures fascies et proiciuntur in aquas retro naues, vt non sic naues currant, fractis themonibus: et dicuntur sperae, quasi res, quae faciunt tardare progressum.* Praestant ergo *Spirae* naui iactatae, quod *plaustris* in descensu arduo alligata a tergo *farmenta*, *Schlepp-reiss* vocant rustici. *Gesner.*

ναυτιάσαντα τὸν Δάμωνα, ἐμῆν ἐγκυφότα εἰς τὴν θάλασσαν· εἶτα, οἶμαι, τῆς νεῶς βιαιότερον ἐς ὃ κεκύφει μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ τῷ κύματος συναπώσαντος, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ πέλαγος, καὶ γυμνὸν τὸν ἄθλιον, ὡς ἂν καὶ ῥᾶν δύνασθαι νῆν· εὐθύς ἔν βοᾷν πνιγόμενον, καὶ μόγις ἑαυτὸν ὑπερέχοντα τῷ κλύδωνος.

Τὸν δὲ Εὐθύδικον, ὡς ἤκασε (τυχεῖν δὲ γυμνὸν ἐν τῇ εὐνῇ ὄντα) εἶψαι ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ καταλαβόντα τὸν Δάμωνα ἤδη ἀπαγορεύοντα (φαίνεσθαι γὰρ ἐπιπολὺ ταῦτα, πῆς σελήνης καταλαμπέσης) συμπαρανήχεσθαι, καὶ συγκυφίζειν. σφᾶς δὲ ἐπιθυμεῖν μὲν αὐτοῖς

nem vomuisse proelinato versus mare corpore. Tum naui, puto, violentius in eam partem in quam incubuerat, inclinata, et fluctu simul depellente, praecipitem excidisse in pelagus, ne nudum quidem miserum, ut natare posset facilius. Statim igitur clamasse iam suffocandum, et vix supra fluctus se tenentem.

20. Euthydicum vero cum audisset, (fuisse autem forte in cubili nudum) abiecit se in mare, et comprehenso Damoni, iam victo ac despondenti animum, (videri potuisse autem plerumque fulgente luna) adnataste, eumque subleuasse. Illos autem cupiisse quidem opem ferre, et miseratos

τοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλεεῖν τὴν συμφορὰν τῶν ἀνδρῶν, μὴ δύνασθαι δὲ, μεγάλῳ τῷ πνεύματι ἐλαυνομένους· πλὴν ἐκεῖνά γε ποιῆσαι. Φελλῆς τε γὰρ πολλὰς ἀφείναι αὐτοῖς, καὶ τῶν κοντῶν τινας, ὡς ἐπὶ τέτων ἀπονήξαιτο, εἴ τινα αὐτῶν περιτύχοιεν, καὶ τέλος καὶ τὴν ἀποβάθραν αὐτὴν, ἃ μικρὰν ἔσαν. ἐννόησον τοίνυν πρὸς θεῶν, ἦν τινα ἂν τις ἄλλην ἐπιδείξειν ἐπιδείξατο εὐνοίας βεβαιοτέραν πρὸς ἄνδρα Φίλον, ἐν νυκτὶ ἐκπεσόντα εἰς πέλαγος ἔως ἡγριωμένον, ἢ κοινωνήσας τῷ θανάτῳ; καὶ μοι ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβε τὴν ἐπανάστασιν τῶν κυμάτων, τὸν ἦχον τῷ ὕδατος ἐπικλωμένῃ, τὸν ἀφρὸν περιζέοντα, τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἀπὸ γνῶσιν, εἴτῃ ἀποπνιγόμενον ἐκεῖνον, καὶ μόγις ἀνακύπτοντα,

καὶ

feratos casum hominum, sed non potuisse, a magno vento actos: at illa certe fecisse, suberis frustra multa illis proiecisse, et contos aliquot, ut illorum ope enatarent, si quid illorum nanciscerentur, et ipsum denique navis pontem non parvum. Cogita iam, per Deos, quod quis aliud specimen ostendat firmitus benivolentiae aduersus amicum, delapsum noctu in mare adeo efferatum, quam si in mortis ipsius societatem veniat? Et intueri mihi animo fluctus insurgentes, sonum aquae fractum, circum feruentem spumam, noctem, desperationem: deinde illum iam suffocandum, et vix capite eminentem, tendentemque

καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγοντα τῷ ἐταίρῳ, τὸν δὲ ἐπι-
πηδῶντα εὐθύς, καὶ συννέοντα, καὶ δεδιότα μὴ
προαπόληται αὐτῷ ὁ Δάμων. ἔτω γὰρ ἂν μά-
θεις, ὡς ἐκ ἀγεννῆ σοι καὶ τῷτον Φίλον τὸν
Εὐθύδικον διηγῆσά μην.

ΤΟΞ. Πότερον δὲ ἀπώλοντο, ὦ Μνήσιππε,
οἱ ἄνδρες, ἢ τις αὐτοῖς ἐκ παραλόγου σωτηρίᾳ
ἐγένετο; ὡς ἐγώ γε ἔμμετρίως δεδοικα ὑπὲρ αὐ-
τῶν. ΜΝΗΣ. Θάρρει, ὦ Τόξαρι, ἐσώθησαν,
καὶ ἔτι καὶ νῦν εἰσιν Ἀθήνησιν, ἅμφω Φιλο-
σοφῶντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος ταῦτα μόνον εἶ-
χε λέγειν, ἃ ποτε εἶδε τῆς νυκτὸς τὸν μὲν ἐκ-
πίπτοντα, τὸν δὲ ἐπιπηδῶντα, καὶ νηχομένους,
ἕς ὅσον ἐν νυκτὶ καθορᾶν ἐδύνατο. τὰ δὲ ἀπὸ
τέτε

manus amico: hunc vero defilientem statim, et
natantem una, ac metuentem, ne ante se Damon
pereat: sic enim discas minime ignavum me tibi
hunc etiam amicum narrasse, Euthydicum.

21. TOX. Vtrum vero interierunt, Mnesippe,
illi viri, an aliqua illis ex insperato salus conti-
git? nam haud mediocriter equidem illis metuo.
MNES. Bono esto animo, Toxari: servati sunt,
et nunc adhuc sunt Athenis, ambo Philosophi.
Simylus enim haec sola habuit dicere, quae
quondam illa nocte viderat, excidere alterum,
alterum saltu istum sequi, natare ambos, quan-
tum videre noctu poterat: reliqua ipse narrat Eu-
thydi-

τάτ' οἱ ἀμφὶ τὸν Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγέονται.
τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, Φελλοῖς τισι περιπεσόνταξ,
ἀνέχεν ἐπὶ τάτων ἑαυτὰς, καὶ ἀποκνήχασθαι
πονήρως· ὕστερον δὲ τὴν ἀποβάθραν ἰδόντας,
ἤδη πρὸς ἑω, προσνήξασθαι τε αὐτῇ, καὶ τὸ
λοιπὸν ἐπιβάντας, εὐμαρῶς προσενοχθῆναι τῇ
Ζακύνθῳ.

Μετὰ δὲ τάτ' αὖ Φαῦλας ὄντας, ὡς ἔγωγ
ἂν εἴποιμι, ἀνέκον ἤδη τρίτον ἄλλον εἰδέν τι
χείρωνα αὐτῶν. Εὐδαμίδας Κορίνθιος Ἀρεταίῳ
τῷ Κορινθίῳ καὶ Χαριξείῳ τῷ Σικυωνίῳ Φίλοις
ἐκέχρητο εὐπόροις αὔσι, πενέφατος αὐτὸς ὢν·
ἐπεὶ δὲ ἀπέθνησκε, διαθήκας ἀπέλιπε, τρεῖς
μὲν ἄλλοις ἴσως γελοίαις, σοὶ δὲ ἐκ οἷδα εἰ ταῖς
αὐταὶ δόξουσιν, ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ Φιλίαν
τιμῶν

thydicus: primo quidem cum in suberis quae-
dam frustra incidissent, illis se sustinuisse, et ae-
gre natasse: postridie autem ponte navis conspe-
cto, versus lucis exortum, ad illum adnatasse,
eoque conscenso, quantum supererat spatii, fa-
cile ad Zacynthum appulisse.

22. Post hos autem non malos, ut ego dixe-
rim, audi iam tertium alium, nihil illis deterio-
rem. Eudamidas Corinthius Aretaeo Corinthio
et Charixeno Sicyonio amicis usus fuerat, copio-
sis hominibus, pauperrimus ipse. Moriens au-
tem testamentum reliquit, aliis forte ridiculum;
tibi vero nescio an tale videatur, viro bono et

τιμῶντι, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῇ πρωτείων ἀρ-
λωμένων. ἐγγράπτο γὰρ ἐν αὐταῖς, Ἀπολεί-
πω Ἀρεταίῳ μὲν τὴν μητέρα μετρεΐσθαι, καὶ
γηρωκομῆν, Χαριξείνῳ δὲ τὴν θυγατέρα μου
ἐκδῆναι μετὰ προικὸς, ὅπόσῃν ἂν πλεῖσθην ἐπι-
δῆναι παρ' αὐτῆς δύνηται (ἦν δὲ αὐτῷ καὶ μήτηρ
πρεσβύτις, καὶ θυγάτριον ὠραῖον ἤδη γάμου)
ἦν δέ τι ἄτερός αὐτῶν ἐν τοσούτῳ πάθῃ, καὶ
τὴν ἐκείνη μερίδα, Φησὶν, ἐχέτω ὁ ἄτερος. τῶ-
ν ἀναγνωσθεῖσων τῶν διαθηκῶν, οἱ τὴν πε-
νίαν μὲν εἰδότες τῆ Εὐδαμίδα, τὴν Φιλίαν δὲ,
ἢ πρὸς τὰς ἀνδρας ἦν αὐτῷ, ἀγνοῦντες, ἐν παι-
διᾷ τὸ πρᾶγμα ἐποιῶντο, καὶ ἔδεις ὅσις ἔγε-
λῶν ἀπηλλάττετο, οἷον Ἀρεταῖος καὶ Χαριξεί-
νος

magni amicitiam aestimanti, et de primo illius
praemio certanti. Scriptum autem in illo erat,
*Relinquo Aretaeo alendam matrem meam curandam-
que illius senectutem; Charixeno autem filiam meam
collocandam dote, quam maximam dare e re sua
familiari poterit. Erat nempe illi mater anus,
et puella nuptiis iam matura. Si vero alterutri
illorum, sic pergit, aliquid humanitus interea acci-
dat, etiam illius partem alter habeat. His apertis
tabulis, qui paupertatem scirent Eudamidae, ami-
citiam autem, quam cum illis viris habuerat,
ignorarent, pro ludo rem habere, et nemo non
ridens abire. Quantam, inquebant, Aretaeus*
et

νος οἱ εὐδαίμονες κληρον διαδεχονται, λέγοντες, εἴπερ ἀποτίσῃσιν Εὐδαμίδα, καὶ ζῶντες αὐτοὶ κληρονομηθήσονται ὑπὸ τῷ νεκρῷ.

Οἱ κληρονόμοι δὲ, οἷς ταῦτα κατελέλειπτο, ὡς ἤκασαν, ἤκον εὐθύς διαιτῶντες II) τὰ ἐκ τῶν διαθηκῶν. ὁ μὲν ἔν Χαρῖξενος πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβιᾶς, ἀπέθανεν· ὁ δὲ Ἀρεταῖος, ἀριστος κληρονόμων γενόμενος, τὴν τε ἐκείνη, καὶ τὴν

et Charixenus, beati illi, hereditatem accipient, si quidem soluent Eudamidae, et viuentes ipsi heredem habebunt mortuum.

23. At heredes, quibus relicta ista fuerant, cum audissent, veniunt statim, hereditatem ex tabulis cernunt. Ac Charixenus quidem quinque solis diebus superstes moritur: Aretaeus autem optimus heredum, tum illius, tum sua parte

Q 5

adsci.

II. Διαιτῶντες] Quanquam διατάω plerumque significat *uiuo*, *versor*, *dego*; dubitari tamen non potest quin et significet *dispono*, *ordino*, *compono*, *discepto*. Noster in *Abdicato* c. XI. Ἦν δὲ τινες ἐκόντες αὐτοὶ συνθῶνται δικασὰς, καὶ προελόμενοι ἐπιτρέψωσι διατᾶν. Perspicuum est, quid hic sit διατᾶν, nempe *disceptare*, *cognoscere causam*. Sic apud *Dionysium Halicarn.* I. IV. Ἀρχαιοι. δικασαὶ καθεζόμενοι διήτων. *Iens.*

τὴν αὐτῆς μερίδα παραλαβὼν, τρέφεται τε τῇ Εὐ-
 δαμίδα τὴν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα ἔκ πρό-
 πολλ' ἐκδίδωκεν, ἀπὸ ταλάντων πέντε, ὧν εἶ-
 χες, δύο μὲν τῇ αὐτῇ θυγατρὶ, δύο δὲ τῇ τῆς
 Φίλας ἐπιδάς, καὶ τὸν γάμον γε αὐτῶν ἐπὶ μιᾷ
 ἡμέρᾳ ἤξιώσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ, ὦ Τό-
 ξαρι, ὁ Ἀρεταῖος ἔτος; ἄρα Φαῦλον παράδει-
 γμα Φιλίας παρεσχῆσθαι, τοιαῦτα κληρονομή-
 σαι, καὶ μὴ προδᾶς τὰς διαθήκας τῆς Φίλας; ἢ
 τίθεμεν καὶ τῆτον ἐν ταῖς τελείαις ψήφοις μίαν
 τῶν πέντε εἶναι; ΤΟΞ. Καὶ ἔτος μὲν καλὸς
 ἐγὼ δὲ τὸν Εὐδαμίδα μάλ' ὀν ἐθαύμασα
 τῆς θάρσεως, ὃ εἶχε περὶ τὰς Φίλας. ἐδήλωε γάρ
 ὡς καὶ αὐτὸς ἂν τὰ ὅμοια ἐπραξεν ἐκ' αὐτοῖς,

et

adscita, et matrem alit Eudamidae, et filiam nu-
 per elocavit, de quinque, quae habebat, talen-
 tis duo quidem filiae suae, duo autem amici
 filiae in dotem tribuens, nuptiis utrarumque in
 eundem diem collatis. Quid tibi videtur, To-
 xari, Aretaeus hic, paruumne se exemplum ami-
 citiae praestitisse, tanta hereditate adita, non pro-
 dito amici testamento? an ponimus hunc quoque
 in perfectis calculis, ut de quinque unus sit?
 ΤΟΧ. Etiam hic honestus. At ego Eudamidam
 multo magis admiratus sum fiduciae causa, quam
 de amicis habuit. Ostendit enim, se quoque
 eadem pro illis fuisse facturum, etiam si non scri-

pta

εἰ μὴ καὶ ἐν διαθήκαις ταῦτα ἐντέγγραπτο, ἀλλὰ πρὸ τῶν ἄλλων ἦκεν ἐν ἄγραφος κληρονόμος τῶν τοιούτων.

ΜΝΗΣ. Εὖ λέγεις· τέταρτον δέ σοι διηγῆσομαι, Ζηνόθεμιν τὸν Χαρμέλεω, Μασσαλίην· ἐδείχθη δέ μοι ἐν Ἰταλίᾳ πρεσβεύοντι ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καλὸς ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλεῖσιος, ὥς ἐδοκεῖ· παρεκάθητο δὲ αὐτῷ γυνὴ ἐπὶ ζεύγες ὁδοιπαρᾶντι, τὰ τε ἄλλα εἰδεχθῆς, καὶ ξηρὰ τὸ ἡμῶν τὸ δεξιὸν, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένη, παρλώβητόν τι καὶ ἀπρόσιτον μορμολύκειον. εἶτα ἐπεὶ ἐθαύμασα εἰ καλὸς ἔτος καὶ ὥρατος ὢν ἀνέχεται παροχρημένην τοιαύτην αὐτῷ γυναῖκα, ὁ δείξας μοι αὐτόν, διη-

pta essent ista in tabulis, sed ante alios nec scriptum talium heredem venturum fuisse.

24. MNES. Recte dicis. Sed quantum tibi narrabo Zenothemium Charmolei F. Massiliensem. Ostensus autem est mihi in Italia, cum legatione pro patria fungerer, vir honestus, et magnus, et diues, ut videbatur. Assidebat autem illi mulier iumentis iunctis iter facienti, tum alias deformis, tum dimidia parte, dextra, arida, et excusso oculo foeda, contumeliosissime habitum a fortuna, et cui appropinquare nolles, terrificum lamentum. Deinde cum admirarer, quod pulcher iste et formosus sustineret veli secum talem mulierem, ille qui virum mihi ostenderat, qui accu-

διηγείτο τὴν ἀνάγκην τῇ γάμῃ, ἀκριβῶς εἰδὼς
 εἶκασα· Μασσαλιώτης δὲ καὶ αὐτὸς ἦν. Μενε-
 κράτει γάρ, ἔφη, τῷ πατρὶ τῆς δυσμόρφου
 ταύτης Φίλος ἦν ὁ Ζηνόθεμις, πλατύντι καὶ
 τιμωμένῳ ὁμότιμος ὢν. χρόνῳ δὲ ὁ Μενεκρά-
 της ἀφηρεῖται τὴν ἐστίαν ἐν καταδίκῃς, ὅτεπερ
 καὶ ἄτιμος ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἑξακοσίων, ὡς ἀπο-
 φηνάμενος γνώμην παράνομον. ἄτω δὲ οἱ Μασ-
 σαλιῶται κολάζομεν, ἔφη, εἰ τις παράνομα
 γράψῃεν. ἐλυπείτο ἔν ὁ Μενεκράτης, καὶ ἐπὶ
 τῇ καταδίκῃ, καὶ ἐπεὶ ἐν πλασίᾳ πένθους, καὶ ἐξ
 ἐνδόξου ἁδοξοῦ ἐν ὀλίγῳ ἐγένετο. μάλιστα δὲ αὐ-
 τὸν φησὶ θυγάτηρ αὐτῇ, ἐπίγαμος ἤδη, καὶ ὀκτω-
 καιδε-

accurate nosset omnia, Massiliensis et ipse, ne-
 cessitatem illarum nuptiarum mihi enarrauit. Me-
 necrati, nimirum ait, patri deformis istius mu-
 lieris amicus erat Zenothemis, diuiti, honorato,
 eiusdem ipse quoque fastigii. *Procedente* vero
 tempore Menecrates iudicio facultatibus suis pri-
 vatus est, quo tempore etiam honos illi a sexcen-
 tis *senatoribus* ademptus, ut qui sententiam contra
 leges tulisset; ita autem, inquit, Massilienses
 punimus, si quis contra leges aliquid promulget.
 Tristis ergo Menecrates tum propter damnatio-
 nem, tum quod ex diuite pauper, et ex nobili
 ignobilis paruo adeo interuallo factus esset; ma-
 xime cruciabatur ob filiam hanc, nubilem iam
 et

καὶ δεκάτις ἔσα, ἣν ἔδὲ μετὰ πάσης τῆς ἐσίας
τῷ πατρὶ, ἣν γὰρ πρὸ τῆς καταδίκης ἐκέντητο,
ἠξίωσεν ἂν τις τῶν γε ἀγεννῶν καὶ πενήτων βρα-
δίως παραλαβεῖν, 12) ἔτω κακοδαίμονα ἔσαν
τῆς ὄψιν. ἐλέγετο δὲ καὶ καταπίπτειν πρὸς
τὴν σελήην αὐξανομένην.

Ὡς δὲ ταῦτα πρὸς τὸν Ζηνοθέμιν ἀπώδυστο,
Θάρξει, ἔφη, ὦ Μενέκρατες, ἔτε γὰρ ἀπορή-
σεις τῶν ἀνγκαίων, καὶ ἡ θυγάτηρ σὺ αἴσιον
τῷ γένει εὐρήσει νυμφίον τινά· καὶ ταῦτα ἅμα
δεξιῶν, λαβόμενος αὐτὸν τῆς δεξιᾶς, ἤγεν εἰς
τὴν οἰκίαν, καὶ τὴν τε ἐσίαν πολλὴν ἔσαν ἐνεί-
ματο

et duodeuiginti annorum, quam nec cum omni
patris substantia, quam ante damnationem habue-
rat, voluisset aliquis vel ignobilium et pauperum
facile, cum infelici illa forma, ducere... Diceba-
tur autem etiam concidere ad Lunae incrementa.

25. Hacc cum deploraret apud Zenothemin,
ille, bono, inquit, animo esto, Menecrates, nec
enim necessaria tibi deerunt, et filia tua dignum
suo genere sponsum inueniet: ac cum his dictis de-
xtra illius prehensa domum secum suam illum
deducit: suasque opes, quae magnae erant, cum
illo

12. Παραλαβεῖν] Proprium esse de vxore re-
cipienda, domum deducenda, multis docet
Elsner. ad Matth. I, 20. μὴ φοβηθῆς πα-
ραλαβεῖν τὴν γυναῖκα σου. Reitz.

ματο πρὸς αὐτόν· καὶ δεῖπνον παρασκευασθῆ-
 ναι κελεύσας, εἰσία τὰς Φίλκας, καὶ τὸν Μενε-
 κράτην, ὥς δὴ τινα τῶν ἐταίρων πεπεσσιῶς ὑπο-
 σῆναι τῆς κόρης τὸν γάμον. ἀπεί δὲ ἐδεδείπνη-
 το αὐτοῖς, καὶ ἔσπεισαν ταῖς θεοῖς, ἐνταῦθα
 δὴ μεσὴν αὐτῷ τὴν Φιάλην προτείνας, Δάδεξα,
 εἶπεν, ὦ Μενέκρατες, παρὰ τῷ γαμβρῷ Φιλο-
 τησίαν· ἄξομαι γὰρ ἐγὼ τήμερον τὴν σὴν θυ-
 γατέρα Κυδιμάχην· τὴν προῖκα δὲ πάλαι εἶλη-
 Φα, τάλαντα πέντε καὶ εἴκοσι. τῷ δὲ ἄπαγε
 λέγοντος, μὴ σύγε, ὦ Ζηνόθεμι, μὴ ἔτω μο-
 νεῖην, ὡς περὶ ἰδεῖν σε νύσον καὶ καλὸν ὄντα, κό-
 ρη αἰσχυρᾷ καὶ λελωβημένῃ συγκαταζευγνύμενον.
 ὁ δὲ, ταῦτα διεξιόντος, ἀράμενος τὴν νύμφην,
 ἀπῆει εἰς τὸν θάλαμον· καὶ μετ' ὀλίγον προῆλθε,
 διακοσ

illo diuidit, et coena parari iussa amicos excipit
 conuiuio, ipsumque Menecratem, velut amico-
 rum alicui persuasisset puellae nuptias. Cum vero
 coenati essent, et Dis libassent; hic plenam illi
 phialam propinans, Accipe, inquit, a genero po-
 culum amicitiae! ducam enim ego hodie tuam fi-
 liam Cydimachen, dorem accepi olim, talenta quin-
 que et viginti. Illo vero dicente, Apage, noli hoc
 facere Zenothemi, nec ita ego insaniam, ut videre
 te possim, iuuenem et pulchrum, puellae turpi et
 male affectae iunctum. At ille, haec dicente
 patre, ablata sponsa in thalamum abit, et inde
 prodit paullo post virginitate illius interfecta:

et

διακορήσας αὐτήν· καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου συνέβη
ὑπεραγαπῶν, καὶ πάντα ὡς ὁρᾷς περιηγόμενος
αὐτήν.

Καὶ ἔχ' ὅπως ἐν αἰσχύνεται τῷ γάμῳ, ἀλ-
λὰ καὶ σεμνυνομένῳ ἔοικεν, ἐπιδεικνύμενος εἰς
καταφρονεῖ μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, ἢ αἰ-
σχρῶν, καὶ πλῆτε, καὶ δόξης, ἀφοροῦ δὲ ἐξ-
τὸν Φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτην· οὐδὲ οἶεται
χείρῳ πρὸς Φιλίαν ὑπὸ τῆς ψήφου τῶν ἑταί-
ρων γεγονέναι. πλὴν ἤδη γε τέτων ἔτως αὐ-
τὸν ἡμεῖψατο· καὶ ἡ τύχη· παιδίον γὰρ πάγ-
καλον ἐν τῆς αἰσχίσεως αὐτῷ ταύτης ἐγένετο·
καὶ πρῶτη γε, ἐπεὶ ἀράμενος αὐτὸ εἰσεκόμισεν·
ὁ πατὴρ εἰς τὸ βουλευτήριον, θαλλῷ ἐσεμμένον,
καὶ

et ab illo inde tempore cum illa viuit vehementer
illam amans, et vbique, vti vides, illam secum
circumducens.

26. Et tantum abest, vt huius eum matrimo-
nii poeniteat, vt potius glorianti eo videatur si-
milis, ostendens contemni a se vel pulchra vel
turpia corporis, et diuitias, et splendorem; re-
spici vero amicum et Menecratem, quem non
putet deteriore ad amicitiam suffragiis sexcento-
rum factum. Veruntamen pro his hoc iam ipsi
praemium fortuna retulit: puer enim illi pul-
cherrimus ex turpissima hac natus est. Et nuper,
cum suis illum manibus intulisset in Senatum
pater, ramo *olivae* redimitum, et pulla veste in-
dutum,

καὶ μέλανα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλεεινότερον Φανείῃ ὑπὲρ τῆ πάππῃ, τὸ μὲν βρέφος ἀνεγέλασε πρὸς τὰς βελυτάς, καὶ συνεκρότει τῷ χεῖρε· ἡ βελὴ δὲ ἐπικλασθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφίησι τῷ Μενεκράτει τὴν καταδέκην, καὶ ἤδη ἐπιτιμός ἐστι, τηλικῶτ' συνηγόρῳ χρησάμενος πρὸς τὸ συνέδριον. τοιαῦτα ὁ Μασσαλιώτης ἔλεγε τὸν Ζηνόθεμιν εἰργάσθαι ὑπὲρ τῆ Φίλῃ, ὡς ὀρεῖς, καὶ μικρὰς, καὶ δὲ ὑπὸ πολλῶν αὖ Σκυθῶν γεγόμενα· οἷγε καὶ τὰς παλλακὰς ἀκριβοῦς τὰς καλλίσας ἐκλέγασθαι λέγονται.

Λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος· καὶ μοι δοκῶ ἐκ ἄλλου εἶρεῖν, Δημητρίῳ τῷ Σκυνέως ἐπιλαθόμενος. συνεκπλεύσας γὰρ ἐς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος,

Ἀντι-

dutum, vt miserabilior videretur, pro aucto *deprecans*, arrisit Senatoribus puer, et plausum manibus dedit. Fractus autem eo *spectaculo* senatus, damnationem remisit Menecrati; et iam honoribus restitutus est, aduocato tali apud Senatum usus. Talia, Massiliensis dixit, acta a Zenotheimi in amici gratiam, non parua, vt vides, neque a Scythis multis expectanda, qui quidem pellices etiam pulcherrimas cum cura dicantur eligere.

27. Superest nobis quintus: et videor mihi non alium dicturus, Suniensi Demetrio praetermissis. Cum navigasset enim in Aegyptum Demetrius

Ἀντιφίλος τῷ Ἀλωπεκῆθεν, ἑταίρῳ ἐκ παίδων
 ὄντι καὶ συνεφήβῳ, συνῆν καὶ συνεπαιδεύετο,
 αὐτὸς μὲν τὴν Κυνικὴν ἀσκησιν ἀσκέμενος ὑπὸ
 τῷ Ῥοδίῳ ἐκείνῳ σοφιστῇ· ὁ δὲ Ἀντίφίλος ἰα-
 τρικὴν αἶσα ἐμελέτα καὶ δὴ ποτε ὁ μὲν Δημή-
 τριος ἐτυχεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν κατὰ
 θέαν τῶν πυραμίδων καὶ τῷ Μέμνονος. ἦκουσ
 γὰρ ταύτας, ὑψηλὰς ἔσας, μὴ παρέχεσθαι
 σκῆψιν· τὸν δὲ Μέμνονα βοᾶν πρὸς ἀνατέλλοντα
 τὸν ἥλιον. τῶν ἐπιθυμήσας Δημήτριος, θέας
 μὲν τῶν πυραμίδων, ἀκροάσεως δὲ τῷ Μέμνο-
 νος, ἀναπεπλεύκει κατὰ τὸν Νεῖλον 13), ἔκτον
 ἦδη

metrius cum Antiphilo Alopeficiensi, suo a pueris
 inde sodali et aequali, ibi vna vivebat atque in-
 stituebatur, Cynicas ipse sectatus exercitationes,
 sub Sophista illo Rhodio; Antiphilus autem me-
 dicinam meditabatur. Aliquando Demetrius per-
 egrinatur per Aegyptum Pyramidas visurus et
 Memnonem. Audierat enim illas, quantumvis
 altas, umbram non praebere; Memnonem au-
 tem ad Orientem solem exclamare. Horum ergo
 cupidus, nempe videndarum Pyramidum, ac
 Memnonis audiendi, aduerso Nilo sextum iam
 men-

13. Ἀναπεπλεύκει κατὰ τὸν Νεῖλον] *Aduerso*
Nilo nos interpretamur, ob verbum ἀνα-
 πεπλεύκει, et ipsam rationem itineris, ab
 Alexandria, ut apparet, in Aegypti interiora
 Luc. Op. T. V. R insti-

ἤδη μῆνα, ὁκνήσαντα πρὸς τὴν ὁδὸν καὶ τὸ θαλάσσιον, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντίφιλον.

Ὁ δὲ ἐν τοσούτῳ συμφορᾷ ἐχρήσατο, μάλα γενναίᾳ τινὲς Φάλας δεσμένη. οἰκέτης γὰρ αὐτῆς Σύρος, καὶ τέκνον, καὶ τὴν πατρίδα, ἰερὰ ἄλλοις τισὶ καὶ νωνήσας, συνεισῆλθε τε αὐτοῖς ἐς τὸ Ἀναβειδίου, καὶ ἀπεσυλήσαντες τὸν θεόν, χερσῶς τε Φιάλας δύο, καὶ κηρύκιον χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κωνοκεφάλους ἀργυρεῖς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατέθεντο πάντα παρὰ τῷ Συρῶ. εἴτ' ἐμπεσόντες (ἐάλωσαν γὰρ τι ἀπεμπολοῦν-
τες)

menſem nauigauerat, relicto Antiphilo, quem via et actus deterruerant.

28. At hic interim in calamitate incidit; quae maxime generoso amico indigeret. Seruus enim illius Syrus nomine et patria, societate cum sacrilegis quibusdam inita, ingressus cum illis est templum Anubidis. Hi spoliato Deo, phialas ex auro duas, et sceptrum aureum ipsum quoque, et canino capite figilla Dei argentea aliaque id genus, deponunt apud Syrum omnia. Deinde incidentes in vincula (deprehenſi enim fuerant venden-

inſtituti. Aduerſo fluuio nauigauit Deme-
trius, ſed non vno tenore, verum vt paſſim
ad dextram, ad ſiniſtram excurreret. Quin
plusquam perfecti ratio etiam hic habenda:
ſermo eſt de profectione; iam poterat oc-
cupatus eſſe in reditu. Geſner.

τες) ἅπαντα εὐθύς ἔλεγον σρεβλάμενοι ἐπὶ τῷ
προχῷ, καὶ ἀγόμενοι ἦκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῷ Ἀν-
τιφίλῃ, καὶ τὰ Φώρια ἐξέφερον ὑπὸ κλίνῃ τινὶ
ἐν σκοτενῷ κείμενα. ὁ, τε ἔν Σύρῳ ἐδέδετο
εὐθύς, καὶ ὁ δεσπότης αὐτῷ Ἀντίφιλος· ἔτος
μὲν καὶ μετὰξὺ ἀκροώμενος τῷ διδασκάλῳ ἀνα-
σπασθεὶς· ἐβοήθει δὲ ἄδεις, ἀλλὰ καὶ οἱ τέως
ἐταῖροι, ἀπεσρέφοντο ὡς τὸ Ἀναβείδιον σεσυ-
ληκῆτα, καὶ ἀσέβημα αὐτῶν ἠγᾶντο εἶναι, εἰ
συνέπτον ποτε ἢ συνεισιάθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ
λοιποὶ δὲ τῶν οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ
τῆς οἰκίας συσκευασάμενοι, ὥχοντο Φεύγοντες.

Ἐδέδετο ἔν ὁ ἄθλιος Ἀντίφιλος πολὺν ἤδη
χρόνον, ἀπάντων, ὅσοι ἦσαν κακοῦργοι ἐν τῷ
δεσμῷ-

vendentes aliquid) omnia statim, rota cum tor-
querentur fassi sunt, ductique in hospitium An-
tiphili venerunt, protuleruntque res furtivas sub
lectulo quodam in obscuro iacentes. Syrus ergo
vinctus statim est, et herus illius Antiphilus; hic
quidem, dum magistrum audit, abstractus, au-
xiliente nemine, sodalibus qui adhuc fuerant,
eum, velut qui Anubidis aedem sacrilegio vio-
lasset, auersantibus, impiatosque se putantibus,
si quando cum ipso computationem aut coenam
obiissent. Caeteri autem serui duo, conuasatis,
quae in domo erant, omnibus, aufugere.

29. Vinctus igitur miser Antiphilus iam satis
diu, et pro impurissimo omnium, quotquot ma-

δεσμωτηρίῳ, μίαιρώτατος εἶναι δευῶν. καὶ ἔ
 ἐπὶ τῶν δεσμῶν Αἰγύπτιος, δεισιδαίμων ἄνθρωπος
 οὗτος χαριεῖσθαι καὶ τιμωρῆσθαι τῷ θεῷ,
 βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἑφεσῶς. εἰ δ' ἀπολογοῦ
 τό ποτε λέγειν, ὥς ἔδδεν τοιῦτον εἰργασθαι, ἀν-
 αίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλεον ἐπὶ τὰς ἐμὴν
 εἴητο. ὑπενάσθαι τοιγαρὲν ἤδη, καὶ πᾶν ἥρως εἶναι
 χεν, οἷον εἰκὸς χαμᾶι καθεύδοντα, καὶ τῆς νυ-
 κτὸς ἔδδ' ἀποτείνων τὰ σπᾶλη δυνάμενον, ἐν τῷ
 ξύλῳ κατακλιπτομένον· τῆς μὲν γὰρ ἡμέρας ὁ
 κλοιὸς ἦσκε, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη· εἰς
 δὲ τὴν νύκτα ἔδει ὅλον καταδεσέσθαι· καὶ μὴ
 καὶ τῷ οἰνήματός ἢ δυσοσμίας, καὶ τοῦ πύργου,
 ἐν ταυτῷ πολλῶν δεδεμένων, καὶ ἐξενωχρωσμένου,
 καὶ

lesici in carcere erant, habitus fuerat: et com-
 mentariensis Aegyptius, superstitiosus homo, pu-
 tabat gratum facere se Deo, et illius vlcisci in-
 iurias, si grauis instaret Antiphilo. Si vero quan-
 do causam diceret, se nihil tale fecisse, impudens
 videbatur, maioriq̃ eam ipsam ob causam erat
 in odio. Iam igitur aegrotabat aliquantum, et
 male habebat, vt probabile erat qui iaceret hu-
 mi, et ne noctu quidem extendendorum pedum
 facultatem haberet, inclusorum nempe neruo.
 Interdiu enim mamella sufficiebat, et manus altera
 compedita: noctu autem vinciri totum oportebat.
 Verum etiā foedus odor carceris, et aestus,
 multis in eodem loco vinctis et anguste confertis,

καὶ μόλις ἀναπνεύοντων, καὶ τῷ σιδήρεϊ ὁ ψόφος,
καὶ ὕπνος ὀλίγος, ταῦτα πάντα χαλεπὰ ἦν καὶ
ἀφόρητα, οἷα ἀνδρὶ ἐκείνων αἴθρει, καὶ ἀμελε-
τήτω πρὸς ἔτῳ σκληρὰν τὴν δίαιταν.

Ἀπαγαρεύοντος δὲ αὐτοῦ, καὶ μηδὲ σίτον αἰ-
ρεῖσθαι θέλοντος, ἀφικνεῖται ποτὲ καὶ ὁ Δι-
μήτριος, ἄδεν εἰδὼς τῶν ἤδη γεγνημένων. καὶ
ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὡς εἶχεν, εὐθὺς ἐπὶ τὸ δεσμω-
τήριον δρομαῖος ἐλθὼν, τότε μὲν ἐκ εἰσδεχθῆ-
σαι πέρα γὰρ ἦν· καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κεκλει-
κὼς τὴν θύραν ἐκάλειψε, φερεῖν τοῖς αἰκέταις
παρὰκελευσάμενος· ἔωθεν δὲ εἰσέρχεται, πολ-
λὰ ἰκτεύσας· καὶ παρελθὼν ἐπιπολὺ μὲν ἐζη-
τεῖ τὸν Ἀντίφιλον, ἀδελὸν ὑπὸ τῶν κακῶν γε-
γεννη-

vixque respirantibus, et ferri stridor, et parum
somnia; haec omnia difficilia erant atque intolera-
bilis, velut insueto talium viro, et ad durum
adeo victum non exercitato.

30. Iam despondebat animum, iam nec cibum
capere valebat; cum tandem redit etiam Deme-
trius, nihil eorum sciens quae contigissent. Vbi
vero rescivit ut erat, curriculo statim veniens ad
carcerem, tum quidem non admittitur: erat
enim vespere, commentariensis clausa diu ianua
quiescebat, custodia reliqua servis tradita. Mane
autem, cum multum supplicasset, intro mitti-
tur. Ingressus ergo diu requirit Antiphilum;
qui iam prae malis nosci vix poterat, et circum-

γενήμενον, καὶ περὶ τῶν ἀντιποκρίτου καὶ ἐκείνου
 τῶν δεδεμένων, ὥσπερ εἰώθασιν οἱ τὰς οἰκίαις
 νεκρὰς, ἤδη θάλων ὄντων ἀναζητῶντες ἐν ταῖς
 παρατάξεσι. καὶ εἰς γὰρ μὴ τένομα ἐβόησαν, Ἀν-
 τίφιλον Δεινομένους, καὶ ἐπιπολὺ ἠγγρόησαν ἄν-
 ὄς τις ἦν, τοσούτον ἡλίκαυτο ὑπὲρ τῶν δεινῶν. εἰς
 δὲ τὴν Φωγὴν ἀποθνήσκοντες ἀναβόησεν, καὶ πρᾶσσον-
 τόντας, διαξείλας τὴν κέμη, καὶ ὑπαγαγὼν
 αὐχμήρεν καὶ συμπεταλημένην, ἔδειξεν αὐτὸν
 ὅς τις ἦν, ἀμφω μὲν αὐτίκα πίπτουσιν ἰαυρμιά-
 δαντες ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκίᾳ θάμ. χρόνῳ δὲ ἀ-
 νταβῶν αὐτὸν τε καὶ τὸν Ἀντίφιλον ὁ Δημή-
 τριος, καὶ σιφίᾳ ἑκαστα ὡς εἶχον ἐκτυθόμενος
 παρ' αὐτῶν, ἀκρόθεν τε παρακελεύεται· καὶ δε-
 λων

iens singulos vinctorum inspicit, ut solent qui
 suos mortuos, iam corruptos, requirunt in acie.
 Et nisi nomen exclamasset, Antiphilum Dino-
 menis F. diutius etiam, quis esset, ignoraturus
 erat, adeo malis illis immutatus fuerat. Cum
 vero voce agnita exclamaret, et illi accedenti,
 dimouens atque abducens a vultu comam squa-
 lidam conciliatamque, se quis esset ostenderet;
 ambo quidem statim, vertigine ab inexpectato
 spectaculo correpti, concidunt. Spatio autem
 temporis recipiens se pariter, atque Antiphilum
 recreans Demetrius, distincte singula uti se ha-
 berent ab eo eum sciscitando comperisset, bono
 illi animo esse iubet, et diviso palliolo dimi-
 dia

των τὸ τριβώνιον, τὸ μὲν ἡμῖσι αὐτὸς ἀναβάλλεται, τὸ λοιπὸν δὲ ἐκείνῳ δίδωσιν, ἃ εἶχε πῆναρ καὶ ἐκτετραυχωμένα ῥάκη περισπάσας.

Καὶ τὸ ἀπὸ τῆς, πάντα τρόπον συνῆν, ἐπεμελῆσθαι αὐτῆ καὶ θεραπεύων. παραδὼς γὰρ αὐτὸν τοῖς ἐν τῷ λιμένι ἐμπόροις, ἔωθεν εἰς μέσσην ἡμέραν, καὶ ὀλίγον ἀπέφερεν ἀχθοφορῶν. οἱ δὲ ἐπαυελθὼν ἐκ τῆ ἔργου, μέρος μὲν τῆ μισθῆς τῷ δεσμοφύλακι καταβαλὼν, τιθαστὸν αὐτῷ καὶ εἰρημικὸν ἀπειργάζετο αὐτόν· τὸ λοιπὸν δὲ εἰς τὴν τῆ φίλης θεραπείαν ἱκανῶς αὐτῷ διήκει, καὶ τὰς μὲν ἡμέρας συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ παραμυθούμενος· ἐπεὶ δὲ, κατὰ καταλαβόν, ὀλίγον πρὸ τῆς θύρας τῆ δεσμοτηγῆς, σιβάδιον

τι

dia ipse parte amicitur, alteram dat illi, detrahit sordidis detritisque, quos habuerat, pannis.

31. Atque ab eo inde tempore, quocumque modo poterat, cum illo erat, curam illi et ministerium suum accommodans. Locata enim commentariis in portu opera sua, a mane inde ad meridiem, non parvam pro gestandis oneribus mercedem referebat. Tum rediens ab opere, parte mercedis commentariensi soluta, mansuetum sibi illum ac placatum reddebat, reliquum autem ad amicum curandum sufficebat. Ac interdiu erat cum Antiphilo eius solandi causa; nocte autem ingruente non procul a ianua car-

τι ποιησάμενος, καὶ φύλλα ὑπεβαλλόμενος, ἐν
νεπακνέτο. χρόνον μὲν ἐν τίνι ἐστὶν ὁρίζεσθαι, εἰς
ἡμῶν μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ἔσθον δὲ Φέ-
ρων τὴν συμφορὰν ὁ Ἀντίφιλος.

Ἰστέον δὲ ἀποθανόντος ἐν τῷ δεσμοῦ τῆς
λυσὲς τινος ὑπὸ Φαρμάκου, ὡς εἶδεναι, Φάρμα-
κὴ τε ἀκριβοῆς ἐγένετο, καὶ καὶ περὶ παρῆι τις ἐς
τὸ οἶκον τῶν λελημμένων, ἐφ' οἷς ἀπορῶν καὶ
ἀνιέμενος, ἐκ ἔχων ἄλλως παρεῖναι τῷ σταυρῷ,
προσαγγέλλει ἑαυτὸν πρὸς ἐλθὼν τῷ συκαρμο-
ῦ. 14) ὡς εἶναι πεποινημένους τῆς ἐπὶ τὸν Ἀναβιν
ἐπὶ

ceris, in lectulo quem substratis sibi foliis fecerat,
quiescebat. Aliquanto igitur tempore hunc in
modum vixere, intrans nullo prohibente Deme-
trius, Antiphilus autem lenius ita ferens calamita-
tatem.

22. Postea, cum latro aliquis in carcere mor-
tuus esset a veneno, ut putabatur: et custodia ac-
curate fieri, ne admitti quisquam solatorem in
carcerem. Qua de re inops conficit et egre fe-
rens, cum alia conditione adesse non possit mi-
co, Legatum Praefecti adiens ipse se defendit, ac
si expeditionis contra Anubim susceptae ducem
fuisset.

14. Συκαρμος.] Vti supra c. 17. τὸν ἀρμος,
Proconsulem, Praesidem certe et Rectorem Pro-
vinciae Ordinarium intelligebam: ita hic συ-
καρμος ἢ Legatum, dici arbitror, cui munda-

ἐπιβὰς, ὡς δὲ τὲτο εἶπεν, ἀπήγετο εὐθὺς
εἰς τὸ δεσμοτήριον, καὶ ἄχθεις παρὰ 15) τὸν
Ἀντίφίλον (τὲτο γὰρ μόλις πολλὰ ἰκτεύσας
τὸν δεσμοφύλακα ἐξεργάσατο παρὰ αὐτῷ πλη-
σίον τῷ Ἀντιφίλῳ καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δε-
δύσθαι) ἔνθα δὴ καὶ μέλιστα εἰδείξει τὴν εὐ-
νοίαν,

fuisse. His autem dictis abducitur statim in car-
cerem, et [ductus] ad Antiphilum. Hoc enim
segre multum supplicans a commentariensi im-
petrauerat, ut prope Antiphilum; et numellis
iisdem includeretur. Hic ergo vel maxime be-
neuo-

R 5

neuo-

ta a Praefide iurisdicio. Non missos esse
in Aegyptum Senatorios viros, Proconsules
aut Propraetores, cum fascibus, sed ἐπαρχας
Praefectos Augustaies, minori et equestri
dignitate homines, notum est, et monuit
Spanh. diss. 10, 1. p. 92. Interim hoc tamen
manet, Luciano ἀρμοσὴν esse magistratum
ordinarium, συναρμοσὴν, eius vicarium. Ille
ὁ τὴν Αἴγυπτον ἐπιτετραμμένος paullo post
vocatur. *Gesner.*

25. Καὶ ἄχθεις παρὰ] Sentio hic aliquid a
facilitate et candore Luciani alienum. Non
offenderer, si illud ἄχθεις abesset, quod
ut signarem, ductus in versione latina vncis
inclusi. Sed potest fieri, ut pro ἄχθεις aliud
verbum dederit auctor, quod melius huc
conueniat. *Gesner.*

φοιαν, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἀμελῶν μὲν τὸν παῖ-
 δαυτὸν δεηῶν· καί τοι ἐνόσησε καὶ αὐτός· ἐπα-
 μέλει μὲν οὖν δὲ ὅπως ἐκείνος μάλιστα καὶ καθυστή-
 ραι, καὶ ἥττον ἀνίσταται· ὥς ῥα οὐκ ἔφερον μετ'
 ἀλλήλων κακοπαθόντες.

Χρόνῳ δὲ καὶ τοιόνδε τι προσπεσὼν ἔπαυσεν
 ἐπὶ πλέον αὐτὰς δυσυχέντας· εἰς γὰρ τῶν δε-
 δεμένων, ἐκ οἷο' ὅθεν εἰνῆς εὐπορήσας, καὶ συγ-
 ωμώτας πολλὰς τῶν δασμωτῶν προσλαβίνας, αὐ-
 ποπρεῖται τὴν ἄλυσιν, ἣ ἐδεδευντο εἰς, τῶν
 κλοιδῶν εἰς αὐτὴν διειρομένων, καὶ ἀποκτείνεσθαι-
 τας· οἱ δὲ ἀποκτείναντες εὐμαρῶς ὀλίγας ὄντας
 τὰς Φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἀθρόοι. ἐκείνοισιν
 ἐν τῷ περὶ αὐτῶν, ἐνθα ἐδύνατο ἑκάστος, δια-

σπαρέν-

netolentiam declaravit, qua illum contem-
 tur: qui sua mala negligeret, quamvis a se quo-
 que aëgrotans, curaretque, ut ille contemneret
 plurimum, et minus affligeretur. Itaque paulo
 lenius ferebant mala communia.

33. Aliquamdiu post veto eiusmodi quiddam
 incidens, vltiori illorum infelicitati suam im-
 posuit. Vincitorum enim vnus linæ copiam ne-
 ceio vnde nactus, assumtis in coniurationem com-
 peditorum pluribus, dissecat catenam qua dein-
 cepti vincti erant, insertis in villam, et ceteris
 soluit omnes. At illi interfecti, et ceteris
 modis, cateruatim erumpentes. Atque isti in
 praefens dispersi quo quisque poterat, et ceteris
 postea

TOXARIS, SEU AMICITIA

337

σπαρέντες, ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. καὶ
 Δημήτριος δὲ καὶ ὁ Ἀντίφιλος κατὰ χεῖρας ἔ-
 ρουσαν, καὶ τῷ Συρῷ λαβόμενοι ἤδη ἀπιόντες.
 ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, μαθὼν ὁ τὴν Αἴγυπτον
 ἐπιτετραμμένος τὸ συμβεβηκός, ἐπ' ἐκείνης μὲν
 ἔπεμψε τὰς διωζομένους, μετασειλάμενος δὲ τὰς
 ἀμφὶ τὸν Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν,
 ἐπαύσας ὅτι μόνοι καὶ ἀπέδρασαν· ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ
 τοί γε ἠγάπησαν, ἔτιως ἀφισμένοι· ἐβόα δὲ ὁ
 Δημήτριος, καὶ δευὰ ἐποίει, ἀδικήσθαι σφῶν
 ἔσμικρά, εἰ δόξαισι καὶ ἄργοι ὄντες, ἐλέειν ἐπ'-
 αἰνῶ τῷ μὴ ἀποδρᾶναι, ἀφῆσθαι. καὶ τέλος
 ἠκούσασαν τὸν δικαστὴν, ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα
 ἔξετάσαν· ὁ δὲ ἐπεὶ ἤμαθ' ἑὸν ἐφαυῖντας,
 ἐπαίνε-

postea comprehensi sunt. Demetrius autem at-
 que Antiphilus suo loco manserant, et Syrum
 quoque prehenderant iam abeuntem. Luce orta,
 cum audisset Praefectus Aegypti, quid factum
 esset, ad illos quidem persequendos mittit; ar-
 cessitum autem cum amico Demetrium vinculis
 liberauit, collaudatos, quod soli non aufugissent.
 Verum illi non satis habebant se ita dimitti; sed
 proclamat Demetrius, et graui oratione ostendit,
 iniuriam sibi fieri non parua, si videantur, cum
 malefici essent, vel misericordia dimissi, vel vt
 praemium fugae non tentatae haberant. Et coe-
 gerunt demique iudicem, vt accurate causam ex-
 quiret. Ille vero, cognito, nihil mali ab his
 admis-

ἐπαρέσας αὐτοὺς, τὸν Δημήτριον δὲ καὶ πάντα
 θουμάσας, ἀφίησι, παραμυθησάμενος ἐπὶ τῇ
 καλᾷ, ἣν ἠέσχατον ἀδίκως δεδόντες, καὶ
 ἐκείτρων δωρησάμενος παρ' αὐτῷ, δραχμαῖς μὲν
 μυριάς τὸν ἈντίφILON, δὲς τοσαύταις δὲ τὸν
 Δημήτριον.

Ὁ μὲν ἂν ἈντίφΙλος ἔτι καὶ νῦν ἐν Αἰγύπτῳ
 ἐστίν. ὁ δὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὐτῷ διαμυρίας
 εὐκείνῳ καταλιπὼν, ὥχεται ἀπὼν εἰς τὴν Ἰνδι-
 κήν, παρὰ τὰς Βραχμᾶνας, τοσάτον εἰπὼν πρὸς
 τὸν ἈντίφILON, ὡς συγγνωστὸς αὐτὸς εὐκείνῳ νο-
 μίζοιτο, ἤδη ἀπολιπὼν αὐτόν· ἔτι γὰρ αὐτὸς
 δοῖσθαι τῶν χρημάτων, ἔσ' ἂν αὐτὰς ἢ ὅπερ
 ἐστίν, ἀρκεῖσθαι ὁλέοις δυνάμενος· ἔτι εὐκείνῳ
 ἔτι

admissum, collaudans eos, Demetrium etiam
 vehementer admiratus, dimittit; consolansque
 de poena, quam iniuste vincti subierant, et mu-
 neribus e sua re familiari afficiens vtrumque, An-
 tiphilum decies mille drachmis, altero tanto au-
 tem Demetrium.

34. Atque Antiphilus nunc adhuc in Aegypto
 est. Demetrius vero, etiam suis vicies mille illi
 relictis, in Indiam profectus est ad Brachmanos,
 sic allocutus Antiphilum, Sibi veniam merito don-
 dam videri, qui iam illum relinqueret: neque enim
 se indigere opibus, quoad idem esset, hoc est aulis,
 qui paucis contentus posset vivere; neque illi opus
 esse

ἔτι δὲ φίλος, εὐμαρῶν αὐτῷ τῶν πραγμάτων
γεγενημένων. Τοιαῦτοι, ὦ Τόξαρι, οἱ Ἕλληνες
φιλοῦσι· εἰ δὲ μὴ προδιεβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ
ῥήμασι μέγα φρονέοντας, καὶ αὐτὰς ἐν σοὶ τῆς
λόγας διαξήλθον πολλὰς καὶ ἀγαθὰς ὄντας, εἰ
ὁ Δημήτριος εἶπεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτῶ
μὲν ἔδεν ἀπολογούμενος, ὑπὲρ τῶ Ἀντιφίλου δέ,
καὶ δακρυῶν προσέτι καὶ ἱκετεύων, καὶ τὸ πᾶν
ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδοχόμενος, ὥχρη μαριγόμενος ὁ
Σύρος ἀμφοτέρως ἀφίησιν αὐτάς.

Ἐγὼ μὲν ἐν τέττεσσι λόγας ἀπὸ πλειόνων, εἰ
πρώτας ἢ μινῆμη ὑπέβαλες, διηγησάμην σοὶ ἀ-
γαθὰς καὶ βεβαίαις φίλας. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη
καταβαίς ἀπὸ τῶ λόγου, ποίησιν τὴν ῥήτραν παρὰ
δίδωμι·

*esse amico, cuius iam res in facili essent. Tales,
Toxari, sunt amici Graeci. Nisi vero iam ante
nos accusasses, qui verbis gloriari soleamus; ipsos
quoque sermones tibi referrem, multos illos et
bonos, quos Demetrius habuit in iudicio, pro se
ille quidem caussae nihil dicens, verum pro An-
tiphilo, lacrumans insuper et supplicans, et in
se recipiens omnia, donec flagellis tortus Syrus
ambos absoluit.*

35. Ego quidem igitur paucos hosce de mul-
tis, quos primos subiecit memoria, tibi enarraui
bonos firmosque amicos. Quod superest iam de-
cedens, agendi partes tibi tradidit. Tu vero nu-
date-

δίδωμι· σὺ δὲ ὅπως μὴ χεῖρας ἐρέῃς τὰς Σκύ-
θας, ἀλλὰ πολλῶν τέτων ἀμείνας, αὐτῷ σοι με-
λήσει, εἴ τι καὶ τῆς δεξιᾶς πεφρόντικας, ὥς
μὴ ἀποτμηθεῖς αὐτήν. ἀλλὰ χεῖρ ἄνδρα ἀγα-
θὸν εἶναι· ἐπεὶ καὶ γελοῖα αὖν πάθοις, Ὀρέστην
μὲν καὶ Πυλάδην πάνυ σοφιστικῶς ἐπανέσας,
ὑπὲρ δὲ τῆς Σκυθίας Φαῦλος ῥήτωρ Φαινόμενος.
ΤΟΞ. Εὖγε, ὦ Μνήσιππε, ὅτι καὶ παρετρύ-
νεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥσπερ ἔ πάνυ σοι μέ-
λον, εἴ ἀποτμηθεῖς τὴν γλῶτταν, κρατηθεῖς
ἐν τοῖς λόγοις· πλὴν ἄρξομαι γε ἤδη, μηδὲν ὥσ-
περ σὺ καλλιλογησάμενος, ἔ γάρ Σκυθικὸν τέ-
το, καὶ μάλιστα ἐπειδὴν τὰ ἔργα ὑπερφθέγγη-
ται τὰς λόγους. πρσδοκήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτο
παρ'

deteriores dicas Scythas, sed multum his melio-
res, tibi ipsi curae erit, si quidem dextram curas,
ne tibi praecidatur. Sed oportet te virum fortem
esse: alioquin ridiculus fueris qui, Oreste et Py-
lade plane Sophistarum arte abs te laudatis, pro
Scythia tua malus orator videre. ΤΟΧ. Bene
facis, Mnesippe, quod etiam incitas me ad ora-
tionem, quasi non vehementer labores, ne praec-
idatur tibi lingua, si victus oratione fueris. Ve-
rum iam statim incipiam, nihil studens, vti tu,
verborum elegantiae: neque enim Scythicum
istuc, praesertim vbi res ipsae magis quam verba
loquuntur. Expectabis autem nihil tale a nobis,
qualia

παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διαβλήλυσθαι ἐπαινῶν, εἴ
 τις ἄπειρικόν ἔχῃμεν ἀσχερὰν γυναῖκα, ἢ εἴ τις
 ἀργύριον ἐπέδωκε γαμικῶν θυγατρὶ Φίλῃ ἀν-
 δρὸς, δύο τάλαντα, καὶ νῆ Δί', εἴ τις παρ-
 σchein ἑαυτὸν δεδησόμενον, ἐπὶ προδήλῳ τῷ μι-
 κρὸν ὑπερὸν λυθήσεσθαι. πάνυ γὰρ εὐτελεῖ ταῦ-
 τα, καὶ μεγαλεργὸν ἐν αὐτοῖς ἢ ἀνδρεῖον ἐγὶ εἶδέν.
 Ἐγὼ δέ σοι διηγῆσομαι φόνους πολλούς, καὶ
 πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων, ἵν' εἰ-
 δῇς ὥς παιδιὰ τὰ ὑμέτερα ἐσι, παρὰ τὰ Σκυ-
 θικά, ἐξετάζεσθαι. καὶ τοὶ γὰρ ἀλόγως αὐτὸ
 πεπόνθατε, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπ-
 αινεῖται. εἰς γὰρ εἰσὶν ὑμῖν ἀφορμαὶ ὑπερ-
 μεγέθους πρὸς ἐπίδειξιν Φιλίας, ἐν εἰρήνῃ βα-
 ρείᾳ

qualia tu retulisti, cum laudares, si quis indota-
 tam deformemque vxorem duxit, aut si quis pe-
 cuniam dedit nubenti filiae amici, duo talenta,
 et, per Iouem, si quis vincendum se prae-
 buit, cum manifestum esset, paullo post solutum iri.
 Valde enim ista vilia, et magnificum in illis aut
 virile adeo nihil quidquam inest.

36. Ego vero tibi enarrabo caedes multas, et
 bella, et mortes pro amicis susceptas, vt scias lu-
 dum esse vestra, cum Scythicis si comparentur.
 Quamquam non praeter rationem illud vobis ac-
 cidit, sed conueniens est illa parua a vobis lau-
 dari. Neque enim sunt vobis occasiones ingen-
 tes ostendendae amicitiae, in alta pace viuenti-
 bus:

θεία βιάσιν, ὥσπερ εἰδ' ἐν γαλήνῃ μάθοις, εἰ
ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ἐσί· χειμῶνος γὰρ δεήσει
σοὶ πρὸς τὴν διάγνωσιν· παρ' ἡμῖν δὲ συνεχῶς
οἱ πόλεμοι, καὶ ἢ ἐπελευνόμεν ἄλλοις, ἢ ὑπο-
χωρῶμεν ἐπιόντας, ἢ συμπεσύντες ὑπὲρ νομῆς
ἢ λείας μαχόμεθα· ἐνθα μάλιστα δεῖ φίλων ἀ-
γαθῶν, καὶ διὰ τῆτο ὡς βεβαϊότατα συντιθε-
μεθα τὰς Φιλίας, μόνον τῆτο ὄπλον ἀμαχον
καὶ δυσπολέμητον εἶναι νομίζοντες.

Πρότερον δὲ σοὶ εἰπεῖν βάλωμαι, ὃν τρόπον
ποιούμεθα τὰς Φιλίας, οὐκ ἐκ τῶν πότιων, ὥσ-
περ ὑμεῖς, εἰδ' εἰ συνέφηβός τις, ἢ γαίτων ἦν·
ἀλλ' ἐπειδὴν τινὰ ἴδωμεν ἀγαθὸν ἀνδρα, καὶ με-
γάλα ἐργάσασθαι δυνάμενον, ἐπὶ τῆτον ἅπαν-
τες

bus: ut nec per serenum discas, bonusne sit gu-
bernator; tempestate enim ad faciendum illud tibi
iudicium opus est. Apud nos autem bella perpetua,
qui aut inuadamus alios, aut excipiamus qui nos
aggrediuntur, aut subita concursione pro pascuis
aut praeda pugnemus. Hic maxime amicis bonis
opus est. Et hanc ob rem quam firmissime coi-
mus amicitias, solum hoc telum inuictum et vix
superabile esse rati.

37. Prius autem dicere tibi volo, qua ratione
faciamus amicos; non de commisationibus uti
vos, neque si quis aequalis inde ab adolescentia,
aut vicinus sit; sed si quem videamus virum for-
tem, et magnis rebus gerendis aptum; ad hunc
festi-

τα σπουδασον· καὶ ὅπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις,
 πῶτο ἡμεῖς ἐπὶ τῶν Φίλων ποιῆν ἀξίῳμεν, ἐπι-
 πελὺ μνηστούμενοι, καὶ πάντα ὁμῶς πράττον-
 τες, ὡς μὴ διαμχετάνοιμεν τῆς Φιλίας, μηδὲ
 ἀνυβλήτοι· δόξωμεν εἶναι. καὶ περὶ δὲν προκριθεὶς
 παρ' ἡδὲ φίλος ἤ, συνθῆκαι τὸ ἀπὸ τῆς, καὶ
 ἄρκος ὁ μέγιστος, ἢ μὴν, καὶ βιώσεσθαι μετ' ἀλ-
 λήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ἣν δέη, ὑπὲρ τῶ ἐλ-
 τέρε τὸν ἕτερον· καὶ ἄτω ποιῶμεν. ἀφ' ἧ γὰρ
 ἐνταμόντες ἀπαξ τὰς δακτύλους, ἐνσταλάξωμεν
 εὐὸ αἶμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἄκρα βάψαν-
 τες, ἅμα ἀμφοτέρω ἐπισχόμενοι πίωμεν, ἐν
 ἔσω ὃ, περὶ τὸ μετὰ τῷτο ἡμᾶς διαλύσειεν ἄν.
 καὶ ἐφείτα δὲ τὸ μέγιστον ἄρχη· περὶ ὧν ἐς τὰς
 συνθήκας εἰσίσιναι· ὡς ὅσις ἂν πολὺ φίλος ἢ,
 ὁμοίος.

festinamus omnes, et quod vos in nuptiis, hoc
 nos in amicis conciliandis facere operae pretium
 censemus, multum procantes, et omnia simul
 agentes, ne excidamus amicitia, nec reiculi
 esse videamur. Et si quis praelatus *aliis*, et iam
 amicus sit; fedus deinde et iusiurandum maxi-
 mum, victurum simul, et moriturum, si opus sit,
 unum pro altero. Et sic facimus. A quo enim
 tempore incisus semel digitis instillauerimus lan-
 guinem in calicem, et intinctis gladiatorum mu-
 cronibus, simul ambo admoto ore biberimus; ni-
 hil est quod post ea nos dissoluat. Ac permis-
 sum est ternos summum tale fedus inire. Nam
 quisquis multos habet amicos, ille similis nobis
Luc. Op. T. V. S vide-

ἑμοῖς ἡμῖν δοκεῖ ταῖς κοιναῖς ταύταις, καὶ ποι-
χουσμέναις γυναιξί. καὶ οἶόμεθα καὶ ὁμοίως
ἰσχυρὰν τὴν Φιλίαν αὐτῇ εἶναι, πρὸς πολλὰς
εὐνοίας διαφεραῖσάν.

Ἀρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν Δανδαμίδος πρώην γενε-
μένων. ὃ γὰρ Δανδαμῖς ἐν τῇ πρὸς Σαυρομα-
τας συμπλοκῇ, ἀπαχθέντος ἀρχμαλῶτα Ἀμι-
ζώκη τῇ Φίλῃ αὐτῇ. μᾶλλον δὲ πρότερον ὁμῶ-
μαί σοι τὸν ἡμέτερον ὅρκον, ἐπεὶ καὶ τῆτο ἐν
ἀρχῇ διωμοδολογησάμην, ὃ μὲ γὰρ τὸν Ἀνεμόν
καὶ τὸν Ἀκινάκην, ὃ δὲν πρὸς σέ, ὦ Μνήσιππε,
ψεύδος ἔργῳ περὶ τῶν Φίλων τῶν Σκυθακῶν
ΜΝΗΣ. Ἐγὼ μὲν οὐ πᾶνυ σε ὁμνύακτος ἐδόξ-
μην, καὶ δαδόμενος εὐ πειρῶν ἄδενά θεῶν ἀπειμώ-
σω.

videtur vulgaribus illis et adulteris mulieribus:
putamusque non amplius aequè firmam illius ami-
citiā esse, per multas benivolentias diuisam.

38. Incipiam vero ab Dandamidis rebus, quae
nuper demum contingere. Dandamis nimirum
in praelio cum Sauromatis abducto in captiuita-
tem Amizoto amico suo — quin prius iurabo
tibi nostrum iusiurandum, quandoquidem hoc
etiam initio mihi tecum conuenit, Non ego, ita
me Ventus et Acinaces, mendacium apud te,
Mnesippe, dicam de amicis Scythicis. MNES.
Equidem non valde opus habeo tuo iureiurando.
Interim bene est, quod per Deum nullum iura-
sti.

σω. ΤΟΞ. Τί σὺ λέγεις; ἢ σοι δοκεῖσιν, ὁ Ἄνεμος καὶ ὁ Ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; ἔτως ἄρα ἠγγνόσας, ὅτι ἀνθρώποις μείζον ἔδεν ἐς ζωῆς τε καὶ θανάτου; ὅποταν ἔν τὸν Ἄνεμόν καὶ τὸν Ἀκινάκην ὁμνύομεν, ταῦτά μὲν ὁμνύομεν, ὡς τὸν μὲν Ἄνεμόν, ζωῆς αἴτιον ὄντα, τὸν Ἀκινάκην δέ, ὅτι ἀποθνήσκουσιν ποιεῖ. ΜΝΗΣ. Καὶ μὴν εἰ διὰ γε τῆτο, καὶ ἄλλας ἂν ἔχοιτε πολλὰς θεάς, οἷος ὁ Ἀκινάκης ἐστὶ, τὸν δῖόν, καὶ τὴν λέγῃην, καὶ κώνειον, καὶ βρόχον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ἔστος ὁ θεὸς ὁ θάνατος, καὶ ἀπείρων τὰς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται ἀγέσας ὁδούς. ΤΟΞ. Ὅρα, τῆτο ὡς ἐριστικὸν ποιεῖς, καὶ δικανικόν, ὑποκρίων μεταξὺ καὶ διαφθεύρων με τὸν λόγον ἐγώ

πῃ. ΤΟΧ. Quid ais? Non videntur tibi Diī esse Ventus et Acinaces? Adeo ignoras, nihil maius esse vita et morte hominibus? Cum ergo Ventum iuramus et Acinacem: eatenus iuramus, quatenus, vitæ causā Ventus (aër) est, Acinaces vero mortem efficit. ΜΝΕS. Verum si propter ista, etiam alios multos habueritis Deos, qualis est Acinaces; Sagittam, et Hastam, et Cicutam, et Laqueum, ac talia. Varius enim Deus ille Mors est, infinitas praebebat, quae ducant ad se, vias. ΤΟΧ. Vidēs, quam contentiose illud agas et instar rabulae, interpellans et peruerrens orationem meam. At ego dum tu di-

ἐγὼ δὲ ἡσυχίαν ἤγον, καὶ ἀσχυρότης. ΜΝΗΣ.
 ΔΑ. ἐκ αὐθις γὰρ, ὦ Τόξαρι, ποιήσω ταῦτα,
 πάντῃ γὰρ ὁρῶν ἐπετίμησας· εἴσε θαρσύνῃ, τὸ
 καὶ ἐπὶ ταύτῃ λέγε, εἰς μὴδὲ παρέντος ἐμὲ τοῖς
 λόγοις, ἔτι σιωπῶ καὶ σοί.

ΤΟΞ. Τετάρτη μὲν ἦν ἡμέρα τῆς Φαιάς
 Δανδάμινδι καὶ Ἀμιζόκη, ἀφ' ἧς ἀλλήλων αἰ-
 μα συνέπεπώσασαν· ἦκον δὲ ἡμῖν ἐπὶ τὴν χε-
 ραν Σαυρομάται. μυριοὶ μὲν ἰππέδων· οἱ πε-
 ζοὶ δὲ, τρεῖς τοσούτοι ἐπεκλήθηναι· ἐλθόντες.
 αἱ δὲ καὶ περὶδομένοις τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν ἐπε-
 πρῶντες, ἀπαντας μὲν τρέψουσι, πολλοὺς δὲ
 τῶν μαχίμων ἀπείνους· τὰς δὲ καὶ ζώνους ἀν-
 τὶ τοῖς ποταμοῖς καὶ ὅμοις τοῖς ὅμοις.

cēbas, quietus eram. MNES. At non iterum
 certe, Toxari, hoc faciam. Omnino enim re-
 ste me increpuisti. Itaque audaciter, quae
 quantar dicito: quasi nec interisim tuo silentio,
 ita silentium tibi praestabo.

39. ΤΟΧ. Quartus dies procefferat ἀντικτῆς
 Δανδανίδι καὶ Ἀμιζόκῃ, ex quo sanguinem alter
 alterius una biberant: cum regionem nostram in-
 vadunt Sauromatae decem millibus equitum: pe-
 destrium vero copiarum tertium tantum contra
 nos venisse dicebatur. Cum autem nos oppre-
 dentes huius inuasionis opprimerent, vertunt
 in fugam omnes, multosque armorum ἀπείνους
 ciunt, alios autem abducunt vivos: praeterquam

ἀγχοσι, πλὴν εἴ τις ἔφθη διανηξάμενος εἰς τὸ πέραν τῆς ποταμῆς, ἔνθα ἡμῖν τὸ ἡμισυ τῆς στρατιᾶς ἔδωκε, καὶ μέρος τῶν ἀμαξῶν ἦν· ἔγω γὰρ ἐσκήνωσαμεν τότε, ἔκ οἶδα ὅ, τι δόξαν ταῖς ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρων τὰς ὁχθὰς τῆς Τανναΐδος. εὐθύς ἔν ἣ τε λεία περιηλαύνετο, καὶ τὰ ἀρχμαλώτα συνέχετο, καὶ τὰς ἐκηνῶς διηρπαζον, καὶ τὰς ἀμάξας κατελαμβάνοντο, αὐτάνδρες τὰς πλείους ἀλισσομένους. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὑβρίζοντες τὰς παλλακίδας, καὶ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς δὲ ἠνιώμεθα τῷ πράγματι.

Ὁ δὲ Ἀμιζώνης ἀγόμενος, ἐαλώνει γὰρ, ἐβόα τὸν Φίλον ὀνομασί, κακῶς δεδεμένος, καὶ ὑπεμίμνησκε τῆς κύλικος, καὶ τοῦ αἵματος. ὦν ἀκέσας

si quis satis celeriter in alteram ripam fluminis transfretaret, ubi nobis dimidius exercitus, et pars plaustrorum erat: sic enim tam castra posueramus, nescio quo consilio ducum nostrorum, ad utraque ripam Tanais. Statim ergo praeda abduci, captiva corpora comprehendi, diripi tabernacula, plaustra capi cum ipsis pleraque vectoribus. Et in oculis nostris contumeliam inferebant pellicibus nostris atque vxoribus: quae res pessime nos habuit.

40. Amizoces autem cum duceretur, captus enim erat, nominatim inclamat amicum, duriter victus, et calicis admonet sanguinisque.

αἰνέτας ὁ Δάνδαμις, πῶς ἔτι καλῶς, ἀπάν-
των ὁρώτων, διανέχεται εἰς τὰς πολέμους·
καὶ αἱ μὲν Σαυρομάται, διαρμήναι τὰς ἀκοίτας,
ἠμῆσαν ἐκ' αὐτὸν ὡς κατακεντήσοντες· ὁ δὲ
ἐβόω τὸν Ζίριν. τῷτο δὲ ἦν τις εἶπε, κίετι
Φονεύσω αὐτὸν, ἀλλὰ δέχονταί, ὡς ἐπὶ λύ-
τροις ἡμόντα καὶ δὴ ἀναχθεὶς πρὸς τὰ ἀρχεν-
τα αὐτῶν, ἀπῆται τὸν Φίλον· ὁ δὲ λύτεα ἦται·
μὴ γὰρ προησθαι, εἰ μὴ μεγάλα ὑπὲρ αὐτῶ
λάβη. ὁ Δάνδαμις δὲ, ἃ μὲν εἶχεν, Φησὶν·
ἀπαντα διέσπασαι ὑφ' ὑμῶν, εἰ ἄτι δύναμαι
γυμνὸς ἀποτελέσαι, ἕτομος ὑποσῆναι ὑμῖν, καὶ
πρόσαπτε ὅ, τι ἂν θέλη· εἰ βέλαι δὲ, ἐμὲ αἰ-
τὶ τῷτα λαβὼν, κατέχρησαι πρὸς ὅ, τι σοι
Φίλον.

Quibus Dandamis auditis, nihil amplius cuncta-
tus, omnium in conspectu ad hostes transnatat.
Ac Sauromatae telis sublati impetum in illum
faciunt, ut confossuri. At ille Zirin clamat. Hoc
vero si quis dicat, non iam illum interficiunt,
sed tanquam redimendi causa aduenientem reci-
piunt. Itaque abductus ad ducem illorum, ami-
cum repetit: hic pretium postulat, negatque se
dimissurum, nisi magnum pro illo accipiat. Dan-
damis, quae habebam, inquit, ea omnia a vobis
direpta sunt. Si quid vero nudus possum solvere,
subire vobis paratus sum: et impera quidquid vo-
lueris. Si vero volueris, pro hoc me tibi habe, et,
quomodocumque tibi collibnerit, abutere. At Sau-
roma-

Φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης· Οὐδέν, ἔφη, δεῖ ὅλως κατέχεσθαι σε, καὶ ταῦτα Ζίριν ἔχοντα· σὺ δέ, ὡν ἔχεις μέρος καταβαλὼν, ἀγαπὼν τὸν Φίλον. ἤρθετο ὁ Δάνδαμις ὁ, τι καὶ βέλεται λαβεῖν; ὁ δὲ τὰς ὀφθαλμὰς ἤτησεν. ὁ δὲ αὐτίκα παρέσχεν ἐκκόπτειν αὐτὰς· καὶ περὶ δὴ ἐξεκένοντο, καὶ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, παραλαβὼν τὸν Ἀμιζώκην, ἐπανήει, ἐπερείδόμενος αὐτῷ, καὶ ἅμα διανηξάμενος ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς.

Τὲτο γινόμενον παρεμυθήσατο ἅπαντας Σκύθας, καὶ ἐκείτι ἡττάσθαι ἐνόμιζεν, ὁρῶντες ὅτα τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν εἴη ἀπήγαγον οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τὰς Φίλους πίσις. καὶ τὰς Σαυρο-
μάτας

rogata, non oportet, inquit, omnino se retineri, idque cum Zirin veneris: quin tu parte eorum, quae habes, data amicum abducas licet. Rogat Dandamis, Quid tandem veller accipere? Hic oculos petit. At ille statim effodiendos praebet, cumque effossi essent, et iam pretium haberent Sauromatæ, assumpto Amizoce redit illo innixus; et simul transnantes salui ad nos veniunt.

Hoc factum Scythia omnes crexit, neque iam se victos putarunt; cum viderent maximum bonorum non ablatum esse ab hostibus, manente apud nos honesto animo, et erga amicos fide.

μάτας δὲ τὸ αὐτὸ ἔμετρίως ἐφόβησε, λογιζο-
 μένης πρὸς οἷας ἀνδρας ἐκ παρασκευῆς μαχεύον-
 ται, εἰ καὶ ἐν τῷ ἀπροσδοκῆται τότε ὑπερέσχεον,
 ὥς τε νικτὸς ἐπιγενομένης, ἀπασπόντες τὰ πλεῖ-
 στα τῶν βόσκημάτων, καὶ τὰς ἀμάξας ἐμαρτή-
 σαντες, ὤχοντο Φεύγοντες. ὁ μὲντοι Ἀμιζώ-
 κης εὐετι ἡμέσχετο βλάπεναι αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ
 τῷ Δανδαμίδι, ἀλλὰ τυφλῶσας καὶ αὐτὸς ἐαυ-
 τὸν, ἀμφότεροι κἀθηνται ὑπὸ τῷ κοινῷ τῶν
 Σκυθῶν δημοσίᾳ μετὰ πάσης τιμῆς τρεφόμενοι.

Τί τοιῦτον, ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχετε ἂν
 εἰπᾶν, εἰ καὶ ἄλλας σοι δέκα δοίη τις ἐπὶ τοῖς
 πάντε κατὰριθμησασθαι ἀνωμότας, εἰ βέλη,
 ὡς καὶ πολλὰ ἐπιψεύδοιο αὐτοῖς; καὶ τοι ἔγωγε
 μέν

Verum etiam Sauromatos non mediocriter eadem
 res perterruit, cogitantes, contra quos viros, pa-
 ratos quidem, pugnaturi essent, etiam impruden-
 tes tum superauerant. Itaque proxima nocte,
 relictis plerisque pecudum, incensisque plaustris,
 fuga abierunt. Verum Amizoces ferre non por-
 erat, videre se, caeco Dandamide; sed ipse quo-
 que se excaecat, iamque sedent ambo, atque
 ex publico a communi Scytharum cum multo
 honore aluntur.

42. Quid tale, Mnesippe, vos dicere possitis,
 et si quis alios tibi decem supra illos quinque
 enumerare permittat, et iniuratus si lubet, ut
 etiam mendaciao augere multa possis? At ego tibi

rein

μέν σαι γυμνὸν τὸ ἄγρον διηγησάμεν· εἰ δὲ σὺ
 τὰ ταῦτα ἔλεγες, εὖ οἶδα, ὅποια ἂν κοιμηθῇ
 ἐμπόριξας τῷ λόγῳ, εἴα· ἰκτέυσεν ὁ Δάνδα-
 ρις, καὶ ὡς ἐτυφλᾷτο, καὶ ἔειπε, καὶ ὡς ἐπα-
 νῆκε, καὶ ὡς ὑπεδέξαντο αὐτὸν ἐπαιφνημένους
 οἱ Σκύθαι, καὶ ἄλλα ὅποια ὑμεῖς μηχανᾶσθαι
 εἰώθατε πρὸς τὴν ἀκρόασιν.

"Ανκε γὰρ καὶ ἄλλον ἰσότιμον, Βελίτταν, Ἀ-
 μιζώνε τέτε ἀνεψιόν· ὃς ἐπεὶ κατασπασθέντα
 ἐκ τῆ ἵππε ὑπὸ λέοντος εἶδε Βάσθην τὸν Φίλον
 (ἅμα δὲ ἔτυχον θηρῶντες) καὶ ἤδη ὁ λέων, πε-
 रिπλακεῖς αὐτῷ, ἐνεπεφύκει τῷ λοιμῷ, καὶ
 τοῖς ὄνυξιν ἐσπάρασσε, καταπηδήσας καὶ αὐτὸς,
 ἐπιπίπτει κατόπιν τῷ θηρίῳ, καὶ περιέσπασ-
 πρὸς

rem nudam exposui. Si vero tu talem quem-
 dam dicerēs, bene noui quantas venustates ad-
 milturus esses narrationi, quibus verbis supplica-
 verit Dandamis, et quomodo excaecatus fuerit,
 et quae tum dixerit, et vt redierit, et vt cum
 plausu illum Scythae receperint, et alia, quae
 vos machinari auribus soletis.

43. Audi iam et alium aequo honore dignum,
 Belittam, Amizocae huius consobrinum: qui cum
 equo detractum a leone Basthen amictum videret,
 vna autem erant in venatu, et iam leo comple-
 xus hominem fauces illius inuasisset, et laceraret
 eum unguibus: defiliens ipse quoque a tergo in-
 ruit in bestiam, eamque detrahit, in se dum in-

πρὸς αὐτὸν παροξύνων, καὶ μετὰ γυν, καὶ δια-
τῶν ὀδόντων μεταξύ διείρων τὰς δακτύλους, καὶ
τὸν Βάσθην, ὡς οἶόν τε ἦν, ὑπέβλεψεν περιεσπῶ-
μενος τῷ δῆγματι. ἄγχι δὴ ὁ λέων ἀφείκετο
νον ἡμιθνήτα ἤδη, ἐπὶ τὸν Βελίτταν ἀπεσφά-
φη, καὶ συμπλακείς ἀπέκτεινε καὶ κείνον· ὁ δὲ
ἀποθνήσκων τὸ γέν τοσοῦτον ἔφθη πατάξας
τῷ ἀκινάκῃ τὸνλέοντα εἰς τὸ σῆμα, ὥστε ἅμα
πάντες ἀπέθανον, καὶ ἡμεῖς ἐθάψαμεν αὐτὰς,
δύο τάφους ἀναχώσαντες πλησίον, ἓνα μὲν τῶν
Φίλων, ἓνα δὲ κατ' ἀντικρὺ τῷλέοντος.

Τρίτην δέ σοι διηγήσομαι, ὦ Μνήσιππε, τὴν
Μακέντη Φιλίαν, καὶ Λογγάτη, καὶ Ἀρσακό-
μα. ὁ γὰρ Ἀρσακόμας ἔτος ἡράσθη Μαζαίας

Λευ-

ritat, et traducit inferens intra dentes illius suos
digitos, et Basthen, quantum fieri poterat eri-
pere morfui tentans: donec leo, relicto illo iam
semlaniini, versus in Belittan, eumque comple-
xit, ipsum quoque interemit. Atque ille iam
moriens ante tamen sic acinace leonem in pecto-
re percussit, ut simul omnes morerentur. Nos
vero sepelivimus illos, duobus prope se invicem
tumulis aggestis, vno amicorum, altero autem
exaduerso leonis.

44. Tertiam tibi enarrabo, Mnésippe, Ma-
centis amicitiam, et Lonichas, et Arsaomae.
Arsaomas hic amore incensus fuerat Mazaeae

Leu-

Λευκάνορος, τῷ βασιλεύσαντος ἐν Βοσπόρῳ, ὁπότε ἐπρέσβευεν ὑπὲρ τῷ δασμῷ, ἐν οἷ Βοσπο-
 ρανοὶ αἰεὶ φέροντες ἡμῖν τότε ἤδη τρίτον μῆνα
 ὑπερήμεροι ἐγγεγένητο. ἐν τῷ δείπνῳ γὰρ ἰδὼν
 τὴν Μαζαίαν, μεγάλην καὶ καλὴν παρθένον,
 ἦρα, καὶ πονηρῶς εἶχε. τὰ μὲν ἐν περὶ τῶν Φό-
 ρων διεπέπρακτο ἤδη, καὶ ἐχρημάτιζεν αὐτῷ ὁ
 βασιλεὺς, καὶ εἰσία, ἤδη αὐτὸν ἀποπέμπων.
 Ἔθες δὲ ἐστὶν ἐν Βοσπόρῳ, τὰς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ
 δείπνῳ αἰτεῖν τὰς κόρας, καὶ λέγειν, οἳ τινες
 ὄντες ἀξιῶσι καταδεχθῆναι ἐπὶ τὸν γάμον. καὶ
 δὴ καὶ τότε ἔτυχον ἐν τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνη-
 στῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖ-
 δες, καὶ Τιγρεπάτης ἦν ὁ Λαζῶν δυνάστης, καὶ
 Ἀδύρ-

Leucanoris F. Bosporanorum reguli, cum legatus
 ad eum esset tributū causa, quod semper nobis
 soluentes. alioquin Bosporani, tertium iam men-
 sem ultra diem dictum debuerant. In coena igitur
 cum vidisset Mazaeam, magnam et pulchram
 virginem, amare illam, et inde animo aeger esse
 coepit. Ac te tributo negotium perfectum iam
 erat: iam responderat illi rex, iam discessus causa
 conuiuium illum excipiebat. Moris autem est in Bos-
 poro, ut proci in coena petant puellas, dicant-
 que, qui sint, qui recipi in affinitatem postulent.
 Iam forte accidit, ut plures in ea coena proci ad-
 essent, reges et regum filii, et Tigrapates in his
 erat, Lazorum regis, et Adyrmachus Mach-
 lyinso

Ἀδύρμαχος, ὁ Μαχλυΐτης ἀρχὸν, καὶ ἄλλοι πολλοί· δεῖ δὲ τῶν μνηστῆρων ἕκαστον προσογγείλαντα ἑαυτὸν, διότι μνηστῆρμένος ἦεν, δεσπνεῖν ἐν τοῖς ἄλλοις κατακείμενον ἐφ' ἡσυχίας· ἐπειδὴν δὲ παύσωνται δεσπνῶντες, αἰτήσαντα Φιάλην ἐπιπείσασθαι κατὰ τῆς τραπέζης, καὶ μνηστῆσθαι τὴν παῖδα, πολλὰ ἐπανέοντα ἐσπότεν, ὥς τις ἢ γένεας, ἢ πλῆτε, ἢ δυνάμειος ἔχοι.

Πολλῶν ἔν κατὰ τὸν δὲ τὸν νόμον σπευσάντων, καὶ αἰτήσαντων, καὶ βασιλείας καὶ πλέκας κατακριθμισαμένον, τελευταῖος ὁ Ἀρσακόμας αἰτήσας τὴν Φιάλην, ἐκ ἔσπεισεν (ἐ γὰρ ἔθος ἡμῖν ἐνχεῖν τὸν οἶνον, ἀλλὰ ὑβρις εἶναι δοκῶν τῷτο εἰς τὸν θεόν.) πικρὸν δὲ ἀμυσί, Δός μοι,

lyinae princeps, et alii multi. Oportet vero procorum vnumquemque, cum se indicavit, *nimirum* nuptiarum se caussa venisse, coenare cum aliis, et quiete accumbere: finitis vero epulis poculum poscere, libare in mensam, et procum se puellae profiteri, multum de se gloriari, quam generosus, quam diues, quam potens sit.

45. Multi igitur pro illo more cum libassent, et petiissent *puellam*, et regna sua atque diuitias enumerassent, ultimus poculo petito Arsacomes, non ille quidem libavit: (neque enim solentis effundere vinum, quae contumelia potius in Deum videtur) sed epota haustu vno phiala, *De mibi,*

μοι, ὦ βασιλεῦ, ἔφη, τὴν θυγατέρα σὲ Μα-
ζαίων γυναῖκα ἔχειν, πολὺ ἐπιτηδειότερῳ τέτῳ
ὄντι, ὅποσα γε ἐπὶ τῷ πλείῳ καὶ τοῖς κτήμα-
σι. τῷ δὲ Λευκάνερος θαυμάσαντος (ἠπίσκατο
γὰρ πένητα τὸν Ἀρσακόμαν, καὶ Σκυθῶν τῶν
πολλῶν) καὶ ἐρομένου, Πόσα δὲ βασιλείματα, ἢ
πόσα ἀμάξας ἔχεις, ὦ Ἀρσακόμα, ταῦτα γὰρ
ἡμεῖς πλατύντε· Ἀλλ' ἔχ' ἀμάξας, ἔφη, ἔχω,
καὶ ἀγέλας, ἀλλ' εἰσὶ μοι δύο φίλοι καλοὶ καὶ
ἀγαθοὶ, οἷοι ἐν ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν οὖν
ἐγελάσθη ἐπὶ τέτοις, καὶ παρῳφθη, καὶ με-
θύειν ἔδοξεν. ἔωθεν δὲ προκρίθεις τῶν ἄλλων
Ἀδύρμαχος ἐμελλεν ἀπάξειν τὴν νύμφην εἰς τὴν
Μαιώτιν, παρὰ τὰς Μάχλυας.

*mibi, Rex, inquit, filiam tuam Mazaeam, ut uxo-
rem habeam, multo hisce magis idoneo quantum ad
diuitias et possessiones. Admirante autem Leuca-
nore, qui sciret pauperem esse Arfacoman et de
vulgo Scytharum, atque interrogante, Quot au-
tem armenta, aut quot plaustra habes, Arfacoma?
haec enim vestrae diuitiae. At ego, inquit, neque
plaustra habeo, neque greges: sed sunt mihi amici
duo honesti bonique viri, quales Scytharum alii ne-
mini. Tunc igitur derisus propter ista est, et
contemptus, et pro ebrio habitus. Altero autem
mane praelatus caeteris est Adyrmachus, abdu-
cturus sponsam in Maeotidem ad Machlyes.*

Ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἐπανελθὼν οἴκαδε, μνηθεὶ τοῖς Φίλοις, εἰς ἀτιμασθεῖν ὑπὸ τῆ βασιλείας, καὶ γελασθεῖν ἐν τῷ συμποσίῳ, πένης εἶναι θόξας. καίτοι, ἔφη, ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὸν πικρὸν, ὅποσος ἐσί μοι, ὑμᾶς, ὦ Λογγάτα, καὶ Μανάντα, καὶ τὴν εὐνοίαν τὴν ὑμετέραν πολὺ ἀρίστη καὶ βεβαιοτέραν τῆς Βοσπορανῶν δυνάμεως. ἀλλ' ἐμὰ ταῦτα διεξιόντος, ἡμᾶς μὲν ἐχλεύαζε, καὶ κατεφρόνει, Ἀδυρμάχῳ δὲ τῷ Μάχλῳ παρέδωκεν ἀπάγειν τὴν νύμφην, ὅτι χρυσᾶς γε Φιάλας ἐλέγετο ἔχειν δέκα, καὶ ἀμάξας τετρακλίνες ὀγδοήκοντα, καὶ πρόβατα καὶ βῆς πολλὰς. ἔτιω ἄρα προτίμησεν ἀνδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ ἐκπώματα περὶεργα,

46. Domum vero reuerfus Arlacomas indicat amicis, quam contemptim habitus esset a rege, quam derisus in conuiuio, eo quod pauper uisus esset: Cum tamen, inquit, narrarem illi meas diuitias, quantaе sunt, vos nempe, Lonchabates et Mentes, et beniuolentiam uestram, praestantiorē longe et firmiorem Bosporanorum opibus. Haec uero cum dicerem, uos ille quidem derisui et contemtni habuit, atque Machlyi Adyrmachō abducendam tradidit sponsam, quod aureas se phialas habere decem diceret, et plaustra quaternorum lectorum octoginta, et oues bouesque multas. Sic ergo praetulit uiris bonis pecudes multas, et pocula uanae
presio-

ρίεργα, καὶ ἀμάξας βαρείας. ἐγὼ δὲ, ὦ Φίλοι,
δι' ἀμφοτέρω ἀνιώμαί, καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μα-
ζαίας, καὶ ἡ ὕβρις ἐν τοσούτοις ἀνθρώποις, ἔμε-
τρέως μὲ καθίκετο· οἶμαι δὲ καὶ ὑμᾶς ἐπίσης
ἠδουκῆσθαι. τὸ γὰρ τρίτον μετῆν ἐκκῶ ὑμῶν
τῆς ἀτιμίας, εἴγε ἄτω βιζόμεν, ὡς ἄφ' ἧ συνε-
ληλύθαμεν, εἰς ἀνθρώπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ
ἀνιώμενοι, καὶ τὰ αὐτὰ χαίροντες. ἔ μόνον,
ἐπεῖπεν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ καὶ ἕκαστος ἡμῶν ὅ-
λως ὕβρις, ὅποτε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες.

Πῶς ἔν, ὁ Μακέντης ἔφη, χρησόμεθα τοῖς
παρεῶσι; διελώμεθα, ἔφη ὁ Λογχάτης, τὸ ἔρ-
γον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπισχνῶμαι Ἀρσακόμα τὴν
καφῶ-

pretiositatis, et plaustra grauiā. At ego, amici
duplici de caussa angor: etenim amo Mazaeam, et
contumelia in tot hominum conspectu mihi illata pro-
funde in animum meum descendit. Nec minori au-
tem vos iniuria affectos arbitror. Tertia enim con-
tumeliae pars ad vestrum unumquemque petuenit;
si quidem ita viuimus; ut, a quo tempore coimus,
onus simus, doleamus infidem rebus, laetentur iis-
dem. Non hoc solum; subiungit Lonchates, ve-
rum unusquisque nostrum totus iniuria affectus est,
sum ista tibi enenerunt.

47. Quomodo igitur, Macentes inquit, in prae-
sens consulimus? Diuidamus, ait Lonchates, opus.
Et ego quidem polliceor, Arsacoma caput me alla-
turum

καθ' αὐτὴν νομιεῖν τὴν Λευκάνορον, καὶ δὲ χρητὴν
 νύμφην ἐπανάγειν αὐτῷ. Οὕτω ηἰκέσθω, ἔφη.
 σὺ δέ, ὦ Ἀρσακόμα, ἐν τούτῳ (οἶκός γάρ καὶ
 στρατείας καὶ πολέμου τὸ μετὰ τούτο δόσεις) ἡ-
 μᾶς αὐτὰ περιμένων συναγάγερε, καὶ παρασκευάζε
 ὄπλα, καὶ ἵππους, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν ὡς πλεί-
 στην. ῥᾶς δ' αὖ παλλὰς προσαγάγοις, αὐτὸς
 περὶ ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῖν ἐκ ὀλίγων ὄντων δι-
 κτίων· μάστιγα δὲ εἰ καθέζεο ἐπὶ τῆς βύρσης τῆ
 βοός. ἔδοξε ταῦτα, καὶ ὁ μὲν ἐχώρει, ὡς ἔ-
 χεν, εὐθύς ἐπὶ τῇ βοῦπύρῃ ὁ Λονχάτης· ὁ Μα-
 κέντης δὲ ἐπὶ τῆς Μαχλῆας, ἱππύτης ἐκαστὸς·
 ὁ δὲ Ἀρσακόμας, οἴκοι μένων, τοῖς τε ἡλικιώ-
 τας διελέγετο, καὶ ὥπλιζε δύναμιν παρὰ τῶν
 οἰκείων· τέλος δὲ καὶ ἐπὶ τῆς βύρσης ἐκαθέζετο.

Τὸ

*zurum Leucanoris: te autem oportet sponsam illi
 adducere. Sic fiat, inquit ille. Tu vero, pergit,
 Arsacomia, interea, cum credibile sit exercitu post
 haec et bello opus futurum, hic manens, coge et pa-
 ra arma, et equos et reliquas copias quam amplissi-
 mas. Facillime autem plurimos tibi conciliaueris,
 cum et ipse sis vir bonus, et nos non paucos habea-
 mus familiares: maxime vero si bubulam pellem in-
 federis. Placuerunt ista. Atque e vestigio, ut
 erat, in Bosporum pergit Lonchates: Macentes
 vero ad Machlyes, in equo vterque. At Arsa-
 comas domi manens agit cum aequalibus, et fami-
 liarium copias armat: tandem etiam pellem insidet.*

48. Cae-

Τὸ δὲ ἔθος ἡμῖν τὸ περὶ τὴν βύρσαν ἔτως ἔχει. ἐπειδὰν ἀδικηθεῖς τις πρὸς ἑτέρου, ἀμύνεσθαι βεβλόμενος, ἰδὼν καθ' ἑαυτὸν ἐν ἀξιώμαχος ὦν, βᾶν ἱερεύσας, τὰ μὲν κρέα κατακόψας ἤφησεν, αὐτοὺς δὲ ἐκπετάσας χαμαὶ τὴν βύρσαν, κάθηται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τὰπίσω παραγαγὼν τὴν χεῖρα, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκλῶνων δεδεμένοι, καὶ τὸτό ἐστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. παρακειμένων δὲ τῶν κρεῶν τῇ βοῷ, προσιόντες οἱ οἰκεῖοι, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βεβλόμενος, μοῖραν ἑκάστος λαβὼν, ἐπιβάς τῇ βύρσῃ τὸν δεξιὸν πόδα, ὑπισχνεῖται κατὰ δύναμιν, ὁ μὲν πέντε ἑπτάς παρεξεν ἀσίτας καὶ ἀμίσθους, ὁ δὲ δέκα, ὁ δὲ πλείους, ὁ δὲ ὀπλίτας ἢ πεζᾶς, ὁπόσας ἂν δύνῃται,

48. Caeterum illa apud nos de pelle consuetudo ita se habet. Si quis iniuria laesus ab alio, et vicisci volens, videat se per se imparem bello esse, sacrificati bouis carnes concisas coquit. Ipse vero stratam humi pellem insidet, manibus post tergum reiectis, ut qui in ipso brachii flexu revincti sunt. Et haec sanctissima apud nos supplicandi ratio. Appositarum vero carnium bouis, accedentes familiares, et caeterorum quisquis vult, parte unusquisque sumpta, incendens dextro pede pellem, pollicetur pro viribus, hic quidem quinque equites se praebiturum, quibus neque cibaria ille neque stipendia debeat; alius decem; alius plures; alius armatos, alius pedites, Luc. Op. T. V. T quot-

ται, ὁ δὲ μόνον ἑαυτὸν, ὁ πενέστατος. ἀθροί-
ζεται γὰρ ἐπὶ τῆς βύρσης πολὺ πλῆθος ἐνίοτε,
καὶ τὸ τοιῆτον σύνταγμα βεβαϊότατόν τε ἐς
συμμεῖναι, καὶ ἀπρόσμαχον τοῖς ἐχθροῖς, ἅτε
καὶ ἔνθερον ὄν. τὸ γὰρ ἐπιβῆναι τῆς βύρσης
ὄρεος ἐστίν. ὁ μὲν ἔν Ἀρσακόμας ἐν ταῖς ἡ.
καὶ ἡθροίσθησαν αὐτῷ ἱππεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς πε-
τακισχιλίας, ὀπλίται δὲ, καὶ πεζοί, συναμ-
φότεροι δισμύριοι.

Ὁ δὲ Λογχάτης ἀγνοούμενος παρελθὼν ἐς τὸν
Βόσπορον προσέρχεται τῷ βασιλεῖ διοικημένῳ
τιτῆς ἀρχῆς, καὶ Φησὶν ἦκειν μὲν ἀπὸ τῶ κοινῶ
τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δὲ αὐτῷ μεγάλα πράγματα
κομίζων. τῷ δὲ λέγοντι κελεύσαντος, Οἱ μὲν
Σκυ-

quotcumque possit; alius, pauperrimus nempe,
se ipsum. Cogitur ergo in illa pelle magna in-
terdum multitudo: ac talis exercitus cum fir-
missimus est ad una manendi constantiam, tum
inviictus hostibus, iuratus quippe; cum pellem
inscendere sacramentum fit. In his ergo occupatus
erat Arsacomas, collectis ad ipsum equitibus ad
quinquies mille, armatorum vero, et peditum
in summa viginti millibus.

49. Cum Lonchates ignotus in Bosporum de-
latus adit regem pro imperio agentem aliquid, et
venire se a communi Scytharum ait, priuatim
autem res illi magnas ferre. Dicere autem iussus,

Σκυ-

Συνῆθαι, Φησί, τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ καθ' ἡμέραν ἀξιῶσι, μὴ ὑπερβαίνειν τὰς νομέας ὑμῶν εἰς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι τῆ τράχωνος νέμειν· τὰς δὲ λησὰς, ἕως αἰτιασθε ὡς κατατρέχοντας ὑμῶν τὴν χώραν, ἃ Φασιν ἀπὸ κοινῆς γνώμης ἐπατέμπεσθαι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἔκασον ἐπὶ τῷ κέρδει κλωπεύειν· εἰ δέ τις ἀλίσκοιτο αὐτῶν, σὲ κήριον εἶναι κολάζειν· ταῦτα μὲν ἐκείνοι ἐπεσάλκασιν.

Ἐγὼ δέ, μνηύω σοι μεγάλην ἔφοδον ἐσομένην ἐφ' ὑμᾶς ὑπ' Ἀρσακόμα τῆ Μαριάντα, ὃς ἐπρέσβευε πρῶην παρὰ σέ, καὶ οἶμαι, διότι αἰτήσας τὴν θυγατέρα αὐτῆς ἔτυχε παρὰ σέ, ἀγανακτεῖ, καὶ ἐπὶ τῆς βύρσης ἐβδόμην ἡμέραν ἤδη

κάθη-

Scytbae, inquit, communia illa et quotidiana postulant, ne vestri pastores in suos campos transgrediantur, sed intra Trachonem (asperam regionem) maneant: latrones autem illos, a quibus percurfari vestram regionem querimini, negant publico consilio mitti, sed priuatim sui unumquemque lucri causa latrocinari: si quis autem illorum deprehendatur, penes te esse illum punire. Haec quidem illi nuntiari me iusserunt.

50. At ego indico tibi, magnam impressionem in vos faciendam ab Arsacoma Marianthae F. qui legatione non ita pridem apud vos functus est, et indigne fert, puto, quod expetitam sibi a te filiam tuam non impetrauit, et iam septimum diem pellem in-

κἀθήται, καὶ συνῆκται στρατός ἐκ ὀλίγος αὐτοῦ.
 "Ηκετα, ἔφη ὁ Λευκάνωρ, καὶ αὐτὸς ἀθροί-
 σθαι δύναμιν ἀπὸ βύρσης· ἔτι δ' ἔφ' ἡμᾶς συν-
 ἱσταται, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ἐστίν,
 ἡγνόν· Ἀλλ' ἐπὶ σέ, ἔφη ὁ Λογχάτης, ἡ πα-
 ρασκευή· ἐμοὶ δὲ ἐχθρὸς ὁ Ἀρσακόμας ἐστὶ· καὶ
 ὤχθετα διότι προτιμῶμαι αὐτῷ ὑπὸ τῶν γε-
 ραιτέρων, καὶ ἀμείνων τὰ πάντα δοκῶ εἶναι·
 εἰ δέ μοι ὑπόσχοιο τὴν ἐτέραν σκηνυγατέρα Βαρ-
 κέτιν, ἄτε τὰ ἄλλα ἀναξίω ὑμῶν ἐντι, ἐκ εἰς
 μακρὰν σοι ἤξω, τὴν κεφαλὴν αὐτῇ κομίζων.
 Ὑπισχνᾶμαι, ἔφη ὁ βασιλεὺς, μάλα περὶ δεῆς
 γενόμενος· ἐγὼ γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τῆς
 Ἀρσακόμα, τὴν ἐπὶ τῷ γάμῳ, καὶ ἄλλως ὑπε-
 πτήσεν ἀεὶ τὰς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, Ὁ-
 μοσον,

*det, collectumque habet exercitum non paruum. Au-
 diueram, inquit Leucanor, ipse quoque colligi in
 pelle copias; contra nos vero coire, et Arfacoman
 ducem esse, ignorabam. Enimuero contra te, Lon-
 chates ait, apparatus ille. Meus vero Arfacomas
 inimicus est, et indignatur me sibi praeferri ab ho-
 noratioribus, et omnibus rebus haberi praestantio-
 rem. Si vero mihi promiseris alteram filiam tuam
 Barcetm, qui nec aliis rebus indignus vobis gener
 sum, non ita multo post veniam caput tibi illius ad-
 ferens. Promitto, ait rex, valde perterritus, qui
 causam iratam Arfacomae, de nuptiis, sciret,
 et alioquin semper formidaret Scythas. Loncha-
 tes*

μασον, ἔφη, ἢ μὴν Φυλάξαι τὰς συνθήκας; μὴ
 δὲ ἀπαρνήσασθαι. τότε ἤδη τῶν γενομένων,
 καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸν ἔρανὸν ἠθέλεν ὀμνύειν,
 Μὴ σύγε ἐνταῦθα, εἶπε, μὴ καὶ τις ὑπιδῇται
 τῶν ὀρώτων ἐφ' ὅτῳ ὀρκομωτῆμεν, ἀλλ' εἰς
 τὸ ἱερόν τῃ Ἄρεος τῇ εἰσελθόντες, ἐπιμει-
 σάμενοι τὰς θύρας, ὀμνύωμεν, ἀκχεάτω δὲ μὴ-
 δαίς. εἰ γάρ τι τῶν πύθαιτο Ἀρσανόμας,
 θέλῃ μὴ προθύσηται με τῷ πολέμῳ, χεῖρα ἔ-
 μικρὰν ἤδη περιβεβλημένος. Εἰσάωμεν, ἔφη ὁ
 βασιλεὺς, ὑμεῖς δὲ ἀπόστητε ὅτε παρῶντάτω·
 μηδαίς δὲ παρῆσθε εἰς τὸν νεών, ὃν τινα μὴ ἐγὼ
 καλέσω. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν εἰσῆλθον, οἱ δορυφόροι
 δὲ ἀπέστησαν, σπασάμενος τὸν ἀκινάκην, ἐπι-
 σχῶν τῇ ἐτέρᾳ τὸ σόμα, ὥς μὴ βοήσῃς, παῖσι
 παρὰ

tes vero iura, inquit, servaturum te pacta, ne-
 que negaturum. Hic, dum ista iam fierent, et
 ille extensa in caelum manu iam iuraturus esset,
 Ne hic; inquit, ne quis forte videntium suspicetur,
 qua de re iuremus; sed in hoc Martis templum in-
 gressi, clausis post nos ianuis iuremus, audiente ne-
 mine. Si quid enim horum audiat Arsfocomas, me-
 rito ne ante bellum me caedat, qui manum non par-
 vam iam circa se habeat. Intremus, rex ait: Vos
 vero longissime recedite, neque in templo adsit quis-
 quam, quem ego non vocaero. Cum vero
 ipsi quidem intrassent, recessissent autem satelli-
 tes: stricto acinace, altera manu os ne clamaret

παρὰ τὸν μασόν· εἶτα ἀποτεμὼν τὴν κεφαλὴν,
 ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων, ἐξήει, μεταξύ διαλεγό-
 μενος δῆθεν αὐτῷ. καὶ διὰ ταχέων ἤξεν λέγων,
 ὥς δὴ ἐπὶ τι πεμφθεὶς ὑπ' ἐκείνου. καὶ ἔτως
 ἐπὶ τὸν τόπον ἀφικόμενος, ἔνθα δεδεμένον κα-
 ταλελοίπει τὸν ἵππον, ἀναβάς, ἀφιππάσατο
 εἰς τὴν Σκυθίαν. διώξεις δὲ ἐκ ἐγένετο αὐτῷ,
 ἐπιπολὺ ἀγνοησάντων τὸ γεγοῆος τῶν Βοσπο-
 ρανῶν, καὶ ὅτε ἔγνωσαν, ὑπὲρ τῆς βασιλείας
 σασιαζόντων.

Ταῦτα μὲν ὁ Λογχάτης ἐπραξε, καὶ τὴν ὑπό-
 σχεσιν ἀπεπλήρωσε, τῷ Ἀρσανόμα παραδὲς
 τὴν κεφαλὴν τῷ Λευκάνορος. ὁ Μακέντης δὲ,
 κατ' ὁδὸν ἀκέσας τὰ ἐν Βοσπόρῳ γεγόμενα, ἦκεν
 εἰς

occludens, ferit ipsum ad mammam, tum caput
 abscissum tegens chlamyde exit, inter *exeundum*
 velut loquens cum illo, et statim se rediturum,
 dicens, ac si ad aliquid missus ab illo esset. Et
 sic delatus ad illum locum, vbi reuinctum equum
 reliquerat, eo conscenso Scythiam curriculo re-
 petit. Ac ne quidem persecutus illum quisquam
 est, quid actum esset diu ignorantibus Bospo-
 ranis: tum vbi rescissent factiose de regno decer-
 tantibus.

51. Atque ista quidem Lonchates fecit, im-
 pleuitque promissum tradendo Leucanoris capi-
 te. Maces, audito in ipsa via, quid
 in Bosporo gestum esset, peruenit ad Machlyes,
 et

εἰς τὰς Μάχλυνας, καὶ πρῶτος ἀγγείλας αὐτοῖς
 τὸν Φόνον τῆ βασιλείας, Ἡ πόλις δέ, ἔφη, ὦ
 Ἀδύρμαχε, σὲ γαμβρὸν ὄντα, ἐπὶ τὴν βασι-
 λείαν καλεῖ, ὥς σὺ μὲν προελάσας, παραλάμ-
 βανε τὴν ἀρχὴν, τεταραγμένοις τοῖς πράγμασιν
 ἐπιφανείς. ἡ κόρη δὲ κατόπιν σοι ἐπὶ τῶν ἀμα-
 ξῶν ἐπέσθω, ῥᾶον γὰρ ἔτῳ προσάξεις Βοσπο-
 ρανῶν τὰς ποταμὸς, ἰδόντας τὴν Λευκάνωρος θυ-
 γατῆρα. ἐγὼ δὲ Ἀλανός τέ εἰμι, καὶ τῇ παιδί
 ταύτῃ συγγενὴς μητρόθεν· παρ' ἡμῶν γὰρ ἔσαν
 τὴν Μάστειραν ἡγάγετο ὁ Λευκάνωρ· καὶ νῦν σοι
 ἤκω παρὰ τῶν Μασείρας ἀδελφῶν, τῶν ἐν Ἀλα-
 νίᾳ, παρκαλεσσομένων, ὅτι τάχιστα ἐλαύνειν
 ἐπὶ τὸν Βόσπορον, καὶ μὴ περιῖδεν εἰς Εὐβίοτον
 περιελθῶσαν τὴν ἀρχὴν· εἰς ἀδελφὸς ὢν νόθος

Λευ-

et annuntiata primum morte regis, Ciuitas, in-
 quit, te, Adyrmache, generum regis ad regnum
 vocat. Itaque tu quidem praecepto itinere regnum
 occupa, turbatis rebus praefens auxilium: puella
 vero post te in plaustris sequatur. Facilius enim
 sic Bosporanorum tibi vulgus conciliaueris, regis fi-
 liam si viderint. Ego vero Alanus sum, et virginis
 a matre cognatus: etenim nostri generis Mastiram
 duxit Leucanor: Et iam a Mastirae tibi fratribus
 venio, qui sunt in Alania, hortantibus te, ut
 quam celerrime venias in Bosporum, nec patiari
 transferri imperium in Eubioium, qui frater no-

Λευκάνορος, Σκύθαις μὲν αἰεὶ Φίλος ἐστίν, Ἀλανοῖς δὲ ἀπέχθεται. ταῦτα δὲ ἔλεγεν ὁ Μακέντης, ὁμόσκευος καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ὦν· κοινὰ γὰρ ταῦτα Ἀλανοῖς καὶ Σκύθαις· πλὴν ὅτι ἐπ' ἀνυ κομῶσιν οἱ Ἀλανοί, ὥσπερ οἱ Σκύθαι· ἀλλὰ ὁ Μακέντης καὶ τῷτο εἰκασο αὐτοῖς, καὶ ἀποκεκάρκει τῆς κόμης, ὅπόσον εἰκὸς ἦν ἔλαττον κομᾶν τὸν Ἀλανὸν τῷ Σκύθῃ· ὥσε ἐπιστεύετο διὰ ταῦτα, καὶ ἐδόκει Μασείρας καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι.

Καὶ νῦν, ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, ἐλαύνειν ἔτοιμος ἄμα σοι ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἣν ἐθέλης, μένειν περ εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τῷτο, ἔφη, καὶ μᾶλλον, ὁ Ἀδύρμαχος, ἐθελήσαμε' ἂν, ἂφ' αἵμα-

thas Leucanoris, Scythis semper amicus, infestus autem est Alanis. Haec Macentes dixit, armis et lingua Alanorum similis, communia enim ista Alanis et Scythis, nisi quod non omnino Scytharum instar comati sunt Alani. Verum Macentes in hoc etiam similem se iis reddiderat, quod detonderat de coma, quantum conveniebat minus Scythae comatum esse Alanum. Propter ista ergo fides illi habita, putatusque Mastirae ac Mazaeae cognatus esse.

52. *Et iam, inquit, Adyrmaché, paratus sum vel ire tecum in Bosporum, si volueris, vel manere, si opus sit, ex ducere virginem. Hoc vero, et magis quidem velim, ait Adyrmachus, te, consanguini-*

αἵματος ὄντα σε Μαζαίαν ἄγειν. ἦν μὲν γὰρ
 ἄμα ἡμῖν ἦς ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἵππεϊ ἐνὶ πλείας
 ἂν γενοίμεθα· εἰ δέ μοι τὴν γυναῖκα ἄγοις, ἀν-
 τὶ πολλῶν ἂν γένοιο. ταῦτα ἐγένετο· καὶ ὁ
 μὲν ἀπῆλυνε, παραδὼς τῷ Μακέντῃ ἄγειν τὴν
 Μαζαίαν, παρθένον ἔτι ἔσχαν. ὁ δὲ ἡμέρας μὲν
 ἐπὶ τῆς ἀμάξης ἤγεν αὐτήν. ἐπεὶ δὲ νύξ κατέ-
 λαβεν, ἀναθέμενος ἐπὶ τὸν ἵππον (ἐτεθεραπεύ-
 κει δὲ ἄλλον ἕνα σφίσιν ἵππέα ἔπεσθαί) ἀνα-
 πηδήσας καὶ αὐτὸς, ἐκέτι παρὰ τὴν Μαιῶτιν
 ἤλυνεν, ἀλλ' ἀποτραπόμενος εἰς τὴν μεσόγειαν,
 ἐνδεξιᾷ λαβὼν τὰ Μιτραίων ὄρη, διαναπαύων
 μεταξὺ τὴν παῖδα, τριταῖος ἐτέλεσεν ἐκ Μαχ-
 λύων εἰς Σκυθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτῷ, ἔπει-
 δὲ

*sanguineus qui sis, puellam ducere. Si enim simul
 eas nobiscum in Bosporum, equite uno plures fue-
 rimus: si vero uxorem tibi adducas, multorum in-
 star tibi fueris. Haec facta sunt. Atque ille
 quidem discessit, tradita Macentae, quam dedu-
 ceret, Mazaea, adhuc virgine. At ille eo qui-
 dem die in plaustro ipsam duxit. Cum vero nox
 ingruisset, ea in suum equum imposita (parau-
 erat autem alium unum equitem, qui se sequeretur)
 cum ipse quoque insiluisset, non iam iuxta
 Macotin pergit: sed versus mediterranea defle-
 ctens, uti dextros haberet Mitraeorum montes,
 recreata interposita quiete puella, tertio die iter
 ex Machlyum regione ad Scythas peregit. Atque*
 T 5 equus

δὴ ἐπαύσατο τῷ δρόμῳ, μικρὸν ἐπιστὰς ἀποθνήσκει.

Ὁ δὲ Μακέντης, ἐγχειρίσας τὴν Μαζαίαν τῷ Ἀρσακόμῳ, Δέδεξο, εἶπε, καὶ παρ' ἐμῷ τὴν ὑπόσχεσιν. τῷ δὲ πρὸς τὸ ἀνέλπιστον τῷ θεάματος καταπληγέντος, καὶ χάριν ὁμολογῆντος, Πᾶδε, ἔφη ὁ Μακέντης, ἄλλον με ποιῶν σεαυτῷ. τὸ γὰρ χάριν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐφ' οἷς ἔπραξα τάτοις, τοῖσιν δέ εἰςιν, ὥσπερ ἂν ἡ ἀριστερά με χάριν εἰδείῃ τῇ δεξιᾷ, διότι τρωθεῖσάν ποτε αὐτὴν ἐθεράπευσε, καὶ φιλοφρόνως ἐπ' αὐτῇ λήθη καμνέσης. γελοῖα τοίνυν καὶ ἡμεῖς ἂν ποιοῖμεν, εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς οἷόν τε ἦν, εἰς ἓνα συνελθόντες, ἔτι μέγα νομίζομεν

equus illi, cum finito cursu paullum stetisset, moritur.

53. Macentes vero in manum tradens Mazaeam Arsfacomae, *Habe tibi, inquit, a me etiam promissum.* Illo autem ad insperatum adeo conspectum perculso, et gratias agente, *Desine, inquit Macentes, alium me a te facere.* Quod enim gratias mihi eorum nomine, quae feci, agis, id eiusmodi est, ac si gratiam habeat sinistra mea dextrae, quod vulneratam aliquando illam sanauerit, et benigne curauerit laborantem. Proin ridicule nos quoque egerimus, si olim permisti, et quoad eius fieri poterat, in unum coaliti, adhuc magnum esse putamus,

μεν εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἔπραξέ τι χρηστὸν ὑπὲρ ὅλα τῷ σώματος· ὑπὲρ αὐτῷ γὰρ ἔπραττε, μέρος ὄν τῷ ὅλα εὖ πάσχοντος. ἔτω μὲν ὁ Μακέντης ἔφη τῷ Ἀρσακόμα χάριν ὁμολογήσαντι.

Ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκουσε τὴν ἐπιβελήν, εἰς μὲν τὸν Βόσπορον ἀκέτι ἦλθεν (ἤδη γὰρ Εὐβίотος ἤρχεν, ἐπικληθεὶς ἐκ Σαυροματῶν, παρ' οἷς διέτριβεν) εἰς δὲ τὴν αὐτῷ ἐπανελθὼν, καὶ στρατιὰν πολλὴν συναγαγὼν, διὰ τῆς ὀρεινῆς ἐσέβαλεν ἐς τὴν Σκυθίαν· καὶ ὁ Εὐβίотος ἔμετὰ πολὺ καὶ ἔτος εἰσέπεσεν, ἄγων πανδημεὶ μὲν τὰς Ἑλλήνας, Ἀλανὰς δὲ καὶ Σαυρομάτας ἐπικλήττας ἐκατέρως δισμυρίδας· ἀναμίζαντες δὲ τὰ στρατεύ-

mus, si qua pars nostri utile quidquam pro toto corpore fecerit. pro se enim fecit, cum pars sit totius corporis, cui bene factum est. Sic tum Macentes locutus est cum agente sibi gratias Arsacoma.

54. Adyrmachus vero auditis infidiis in Bosphorum non iam perrexit; iam enim imperabat advocatus ex Sauromatis, apud quos vixerat, Eubiotus: sed reuersus in patriam ingenti comparato exercitu, irruptionem per montana fecit in Scythiam. Et Eubiotus non ita multo post ipse quoque irruit, adducens omnes quidem sui imperii Graecos, Alanos autem et Sauromatas auxiliares cuiusque generis viciis millenos. Comiunctis

στρατεύματα, ὁ Εὐβίотος καὶ ὁ Ἀδύρμαχος, ἐν-
 νῆα μυριάδες ἅπαντες ἐγένοντο, καὶ τῶν τὸ
 τρίτον, ἵπποτοξόται. ἡμεῖς δὲ (καὶ γὰρ καὶ αὐ-
 τὸς μετέσχον τῆς ἐξόδου, αὐτοῖς ἐπιδὼς ἐν τῇ
 βύρσῃ τότε ἱππέας αὐτοτελεῖς ἑκατὸν) ἔ πολ-
 λῶ ἐλατταὶ τῶν τρισμυρίων σὺν τοῖς ἱππεῦσι
 συναθροισθέντες, ὑπεμένομεν τὴν ἔφραδον· ἐ-
 στρατήγει δὲ ὁ Ἀρσανόμας. καὶ ἐπειδὴ προσιόν-
 τας εἶδομεν αὐτάς, ἀντεπήγομεν, προεπαφέν-
 τες τὸ ἱππικόν. γενομένης δὲ ἐπικολῷ μάχης,
 καρτερᾶς, ἐνεδίδου ἤδη τὰ ἡμέτερα, καὶ παρερ-
 ρήγνυτο ἡ Φάλαγξ· καὶ τέλος εἰς δύο διεκρίθη
 τὸ Σκυθικὸν ἅπαν, καὶ τὸ μὲν ὑπέφευγεν, οὐ
 πάνυ σαφῶς ἡττημένον, ἀλλ' ἀναχώρησις ἐδό-
 κει.

iunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus,
 nonaginta millia ambo conficiebant: quorum ter-
 tia pars iaculabatur ex equis. Nos vero, (nam
 ipse quoque expeditionis pars fui, qui dederim
 illis in pelle tum equites meo stipendio militan-
 tes centum) triginta millibus non multo paucio-
 res, computatis quidem equitibus, impetum eo-
 rum Arsacomae duce exaequimus; et cum admo-
 ventes videremus, contra illos equitatu prius
 emissio duximus. Cum diu fortiter pugnatum
 esset, iam cedere nostri, iam perumpi phalanx,
 et tandem in duas partes scindi Scytharum exer-
 citus. Atque altera pars quidem se subducere,
 non illa quidem aperte victa, sed recessus illa
 fuga

καὶ ἡ Φυγή. ἐδὲ γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐτόλμων ἐπὶ πολὺ διώκειν· τὸ δὲ ἡμῖς, ὅπερ καὶ ἔλαττον, περισχόντες οἱ Ἀλανοὶ καὶ Μάχλυες ἔκοπτον πανταχόθεν, ἀφθόνως ἀφίσcentes τῶν οἰσῶν καὶ ἀκοντίων, ὥς ἐ πάνυ ἐπονῆντο ἡμῶν οἱ περισχημένοι, καὶ ἤδη προΐεντο οἱ πολλοὶ τὰ ὄπλα.

Ἐν τῇτοις δὲ ὁ Λογχάτης καὶ ὁ Μακέντης ἔτυχον ὄντες, καὶ ἐτέτρωντο ἤδη, προκινδυνεύοντες, ὁ μὲν πυρακτωθεὶς τὸν μηρὸν ὁ Λογχάτης, ὁ Μακέντης δὲ πελέκει εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ κοντῷ εἰς τὸν ὤμον· ὅπερ ἀσφόδμενος ὁ Ἀρσακόμας, ἐν ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ὢν, δεινὸν ἠγησάμενος, εἰ ἅπεισι καταλιπὼν τὰς Φίλας, προσβαλὼν

fuga videbatur: cum neque Alani multum persequi illos auderent. Alteram vero partem, eandemque minorem, circumuentam Alani et Machlyes caedebant undique, magna sagittarum iaculorumque vi immissa: valde itaque laborare nostri, qui ita conclusi tenerentur, iamque multi arma proicere.

55. Forte fortuna in hīs erant Lonchates atque Macentes, iamque vulnerati, cum primi se periculis obtulissent, ambusto *falarica* femore Lonchates, Macentes autem *percusso* securi capite, et hasta humero. Quod sentiens Arfacomas, qui inter nos reliquos versaretur, indignumque ratus, si relictis amicis abiret, ad mortis equo calcari-

βαλὼν τὰς μύωπας τῷ ἵππῳ, ἐμβοήσας ἤλυνε διὰ τῶν πολεμίων, κοπίδα διηρμένος, ὥς τὰς Μάχλυας μὴδὲ ὑποσῆναι τὸ ῥόδιον τῷ θυμῷ, ἀλλὰ διαιρεθέντες ἔδωκαν αὐτῷ διεξελθεῖν. ὁ δὲ ἀνακτησάμενος τὰς Φίλας, καὶ τὰς ἄλλας ἅπαντας παρακαλέσας, ὤρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδύρμαχον, καὶ πατάξας τῇ κοπίδι παρὰ τὸν αὐχένα, μέχρι τῆς ζώνης διέτεμε. πεσόντος δὲ ἐκείνου, διελύθη τὸ Μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ Ἀλανικὸν ἔμετα πολὺ, καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τέτοις ὥς ἐκρατᾶμεν ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπεξήλθομεν ἀνέπιπολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νῦν τὸ ἔργον ἀφείλετο. εἰς δὲ τὴν ἐπιᾷσαν ἰκέται παρὰ τῶν πολεμίων ἵκοντες ἐδέοντο Φιλίαν ποιεῖσθαι. Βοσπορανοὶ μὲν ὑποτελέσεν διπλάσιον τὸν δασμὸν ὑπισχνέμενοι,

Μάχ-

caribus, et sublato clamore, per hostes infensa copide equitat, ut neque animosum illius impetum sustinerent Machlyes, sed transeundi facultatem illi darent. At ille recuperatis amicis hortatus omnes irruit in Adyrmachum, eumque impacta ad cervicem copide ad zonam usque diuidit. Illo vero cadente quicquid erat Machlyum, neque ita multo post Alani quoque diffugiunt, et post hos etiam Graeci. Sic de nouo nos superiores, persecuturi illos amplius et caeluri eramus, nisi nox opus intercepisset. Postridie supplices ab hostibus veniunt amicitiam secum fieri petentes, Bosporani duplum pendere tributum polliciti,

Mach-

Μάχλυες δὲ ὁμήρεας δώσεν ἔΦασαν, οἱ Ἀλανοὶ
δὲ ἀντὶ τῆς ἐφόδου ἐκείνης, Σινδιανὸς ἡμῖν χει-
ρῶσασθαι ὑπέσκησαν ἐκ πολλῆ διεξῶτας. ἐπὶ
τάτοις ἐπέισθημεν, δόξαν πολὺ πρότερον Ἀρ-
σακόμα καὶ Λογχάτη· καὶ ἐγένετο εἰρήνη, ἐκεί-
νων πρυτανευόντων ἕκαστα. τοιαῦτα, ὦ Μνή-
σιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν Φίλων.

ΜΝΗΣ. Πάνυ τραγικὰ, ὦ Τόξαρι, καὶ μύ-
θοις ὅμοια, καὶ ἰλεως μὲν ὁ Ἀκινάκης καὶ ὁ Ἀ-
νεμος εἶεν, ὅς ὤμοσας, εἰ γὰρ τις ἀπιστοίῃ αὐ-
τοῖς, ἔ πάνυ μεμπτὸς εἶναι δόξειεν αὐν. ΤΟΞ.
Ἄλλ' ἔρα, ὦ γενναῖε, μὴ Φθόνος ὑμῶν ἡ ἀπι-
στία ἤ, πλὴν ἐν ἐμὲ ἀπεστρέψεις ἀπιστῶν καὶ ἄλ-
λα.

Machlyes dare obfides parati; Alani vero pro ista
inuafione Sindianos, a longo inde tempore a no-
bis diffidentes, in potestatem noftram fe redactu-
ros recipiebant. His conditionibus perfuaderi no-
bis paffi fumus, cum primo omnium ita vifum
efflet Arfacomae et Lonchati, et ipsis tractantibus
vniuerfum negotium, pax facta est. Talia, Mne-
fippe, audent facere pro amicis Scythae.

56. MNES. Omnino tragica, Toxari, et fa-
bulis fimilia. Atque ignoscat mihi Acinaces ac
Ventus per quos iurasti. Si quis enim fidem iis
neget, non valde videatur reprehendendus. TOX.
Quin vide, generose, ne inuidia fit illa vestra
credendi cunctatio. Verumtamen non deterrue-
ris me neganda fide, quo minus alia de hoc ge-
nere

λα τοιαῦτα εἰπεῖν, ἃ οἶδα ὑπὸ Σκυθῶν γιγνώ-
μενα. ΜΝΗΣ. Μὴ μακρὰ μόνον, ὦ ἄριστε, μη-
δὲ ἄνωγ' ἀφ' ἑτοίς χρώμενος τοῖς λόγοις, ὥς νῦν
γε ἄνω καὶ κάτω τὴν Σκυθίαν καὶ τὴν Μαχλυα-
νὴν διαθέων, καὶ ἐς τὸν Βόσπορον ἀπιδὼν, εἴτ'
ἐπανιδὼν, πᾶν με κατεχρήσω τῇ σιωπῇ. ΤΟΞ.
Πεισέον καὶ ταῦτά σοι νομοθετῶντι, καὶ διὰ
βραχέων λεκτέον, μὴ καὶ κάμῃς ἡμῖν τῇ ἀκοῇ
συμπερινοσῶν.

Μᾶλλον δὲ ἄγεσον, ἐμοὶ αὐτῷ οἷα Φίλος, Σι-
σίννης τένομα, ὑπηρετήσεν· ὅτε γὰρ Ἀθηναῖς
ἀπ' ἧεν οἰκοθεν ἐπιθυμία παιδείας τῆς Ἑλληνι-
κῆς, κατέπλευσα ἐς Ἀμασριν τὴν Ποντικὴν· ἐν
προσβολῇ δὲ ἐς τοὺς ἀπὸ Σκυθίας προσπλέ-
σιν

nere dicam, quae facta a Scythis noui. MNES.
Modo ne longa nimis, vir optime, nec ita solu-
tis vsus sermonibus, vt modo sursum deorsum
Scythiam Machlyanemque percurrrens, et abiens
in Bosporum rediensque deinde, meo omnino
silentio abusus es. T O X. Obsequendum hac
quoque in re est tibi legislatori, ac dicendum
breuiter, ne fatigeris, si auribus oberrare nobis-
cum cogare.

57. Potius audi, quae mihi ipsi amicus, Si-
sinnes nomine, praestiterit. Cum enim Athenas
domo proficiscerer Graecae disciplinae cupiditate,
in Ponticam Amastrin nauigauī: opportune au-
tem obiecta est e Scythia nauigantibus haec vrbs,

Caram-

εν εἰ πολὺ τῆς Καράμβεως ἀπέχουσα ἡ πόλις.
εἶπετο δὲ ὁ Σισίννης, ἐταῖρος ἐκ παιδὸς ὢν.
ἡμῖς μὲν οὖν καταγωγὴν τινα ἐπὶ τῷ λιμένι
ἐκεψάμενοι, καὶ τὰ πλοῖα ἐς αὐτὴν μετασκευα-
σάμενοι, ἡγοράζομεν 16), εἰδὲν πονηρὸν ὑφορώ-
μενοι· ἐν τούτῳ δὲ κλώπες τινες ἀνασπάσαν-
τες τὸ κλεῖθρον ἐκφέρουσιν ἅπαντα, ὥς μηδὲ τὰ
εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν διακίβοντα καταλοιπεῖν.
ἐπανελ-

Carambi non multum distans. Sequebatur me.
Sifinnes, meus a puero inde sodalis. Nos ergo
diuerforio ad portum quaesito, sarcinulisque de
navi in illud translatis nihil mali suspicati, in fo-
rum prodimus. Interea vero fures quidam clau-
stris detractis omnia efferunt, ut nec tantum re-
linquerent, quantum in illum nobis diem suffice-
ret.

16. Ἡμεῖς μὲν ἐν καταγωγὴν τινα — ἀγορά-
ζομεν] Ad haec ita notavit Pater. Κατα-
γωγὴ, κατάλυμα, πάνδοκεῖον, οἶκημα, quod
sibi viderunt, conduxerunt, compararunt
et eo sarcinas deposuerunt ipsi ἀγοράζοντες,
hoc est, in forum urbis profecti. Hesych.
ἀγοράζειν, ἐν ἀγορᾷ διατρίβεισθαι. Ari-
stophanes Λυσιστρατῇ pag. 860. Lugd. edit.
Ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὄπλοις ἐξῆς Ἀριστογεί-
τονι. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ
εἰσελθόντες ἡγόραζον, εἰς τὴν πόλιν. Iac.
Gronov.

ἐπανελθόντες ἐν οἴκαδ', καὶ τὸ γεγονὸς μαθήσας, δικάζεσθαι μὲν τοῖς γείτοσι πολλοῖς ἔσιν, ἢ τῷ ξένῳ, ἐκ ἐδοκιμάζομεν, δεδιότες μὴ συνοφάνται δόξωμεν τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὡς ὑφείλετο ἡμῶν τις Δαρεικὰς τετρακοσίαις, καὶ ἐσθῆτα πολλήν, καὶ τάπηδας τινάς, καὶ τὰλλα ὅποσα εἶχομεν.

Ἐσκοπούμεθα δὲ περὶ τῶν παρόντων ὅ, τι πράξομεν, ἄποροι παντάπασιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γενόμενοι· καί μοι μὲν ἐδόκει, ὡς εἶχον, αὐτοῦ παραβύσαντα ἐς τὴν πλευρὰν τὸν ἀκινάκην ἀπελθεῖν τὰ βίβη, πρὶν ἀγεννές τι ὑποσῆναι, λιμῶ ἢ δόψει πισθέντα· ὁ δὲ Σισίννης παρεμυθεῖτο, καὶ ἰκέτευε μηδὲν τοιῷτο ποιεῖν· αὐτὸς γάρ

ret. Domum ergo reuersus, audito quid factum esset, in ius vocare vicinos, qui multi essent, aut hospitem adeo, non placuit, veritis ne sy-cophantae plerisque videremur, si diceremus abstulisse nobis aliquem Daricos quadringentos, et vestem multam, et stragula quaedam, et quae habueramus reliqua.

58. Deliberabamus autem de praesenti conditione nostra, quid ageremus, inopes omnium rerum in regione peregrina facti. Ac mihi quipem videbatur, vt habebam, e vestigio adacto in latus acinace de vita abire prius, quam humile quidquam fame aut siti subigentemitterem. At Sisinnus consolans me supplicabat, ne quid tale

γὰρ ἐπινοήσῃεν ἔλεγεν, ὁθὺν ἔχομεν ἱκανῶς τὰς
 τροφάς· καὶ τότε μὲν ξύλα ἐκ τῆς λιμένος παρ-
 ἐκόμισε, καὶ ἦκεν ἡμῖν ἐκ τῆς μισθῶ ἐπισιτισά-
 μενος. ἔωθεν δὲ περιῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν εἶδε
 πομπὴν τινα, ὡς ἔφη, γενναίων καὶ καλῶν νεα-
 νίσκων· μονομαχεῖν δὲ ἄντοι ἐπὶ μισθῷ ἀνδρο-
 λογηθέντες 17), ἐς τρίτην ἡμέραν διαγωνιῖσθαι
 ἔμελλον. καὶ δὴ τὸ πᾶν ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτὰς
 πυθόμενος, ἐλθὼν ὡς ἐμέ, μηκέτι, ὦ Τόξαρι,
 ἔφη, σαυτὸν πένητα λέγε, εἰς γὰρ τρίτην ἡμέ-
 ραν πλάσιόν σε ἀποφανῶ.

Ταῦτα

tale facerem: se quippe excogitaturum aliquid
 dicebat, unde, quantum ad victum satis esset,
 haberemus. Ac tum quidem ligna de portu ba-
 iulavit, venitque comparatis de mercede cibis.
 Altero vero mane in foro circumiens videt pom-
 pam, ut dicebat, fortium et honestorum iuue-
 num. Hi autem pecunia auctorati gladiatores,
 in tertium diem depugnaturi erant. Iamque o-
 mnia de illis uti se haberent percontatus, venit
 ad me, et, *Ne amplius*, inquit, *pauperem te*,
Toxari, dicito. Tercio enim abhinc die diuitem te
reddam.

V 2

59. Haec

17. Ἀνδρολογηθέντες] Ἀνδρολογεῖν *militēs*
conscribere. Alciphro. I. Ep. XI. p. 44. Vbi
 Bergler. de alia quoque collectione virorum
 dici, hoc Luciani testimonio probat. Adde
 ἀνδρολογία 2. Macab. XII, 43. Reitz.

Ταῦτα εἶπε, καὶ πονήρας τὸ μεταξὺ ἀποζήσαντες, ἐνστάσης ἤδη τῆς θεάς, ἐθεώμεθα καὶ αὐτοί. παραλαβὼν γὰρ με ὡς ἐπὶ τερπνόν τι καὶ περὶ ἄδοξον θέαμα τῶν Ἑλληνικῶν, ἄγει εἰς τὸ θέατρον· καὶ καθίσαντες ἐωρῶμεν, τὸ μὲν πρῶτον θηρία κατακοντιζόμενα, καὶ ὑπὸ κυνῶν διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώπους δεδωμένους ἀφιδμένα, κακέρχας τινὰς, ὡς εἰκάζομεν. ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθον οἱ μονομάχοι, καὶ τινα παραγαγὼν ὁ κῆρυξ εὐμεγέθη νεανίσκον, εἶπεν, ὅς τις ἂν ἐθέλη τάττω μονομαχῆσαι, ἤκειν εἰς τὸ μέσον, δραχμας ληψόμενος μυρίας, μισθὸν τῆς μάχης, ἐνταῦθα ἐξανίσταται ὁ Σισίννης, καὶ καταπηδήσας ὑπέστη μαχεῖσθαι, καὶ τὰ ὅπλα ἤτει. καὶ
τὸν

59. Haec dixit. Atque aegre interiecto tempore vitam tolerantēs, instante iam spectaculo, spectamus ipsi quoque. Nam me etiam assumptum velut ad iucundum quoddam nouumque spectaculum Graecum, ducit in theatrum. Iamque spectamus assidentes, primo bestias iaculis confici, et exagitari canibus, et in vinctos quosdam homines, maleficos, ut coniiciebamus, immittere. Ingressis autem gladiatoribus, cum procerum quendam iuuenem produciens praeco ediceret, qui cum hoc pugnare vellet, progredetur in medium, pugnae pretium accepturus drachmas decies mille: hic surgit Sisinnes, ac cum defiliisset, pugnaturum se recipit, arma polcit,

τὸν μισθὸν λαβὼν, τὰς μυρίας, ἐμοὶ Φέρον,
 ἐπαύρισε· καὶ εἰ μὲν κρατήσασμι, ὦ Τόξαρι,
 εἶπεν, ἅμα ἀπιμεν, ἔχοντες τὰ ἀρκούντα· ἢ
 δὲ πέσω, θάψας με ὑποχώρει ὀπίσω ἐς Σκυ-
 θίας· ἐγὼ μὲν ἐπὶ τέτοις ἐπώκυνον.

Ὁ δὲ λαβὼν τὰ ὄπλα, τὰ μὲν ἄλλα περι-
 ῆσαστο, τὸ κράνος δὲ ἐκατέθηκεν, ἀλλ' ἀπὸ
 θυμῆς τῆς κεφαλῆς κατασὰς ἐμάχαστο· καὶ τὸ
 μὲν πρῶτον τιτρώσκεται αὐτός, καμπύλῳ τῷ
 ξίφει ὑποτμηθεὶς τὴν ἰγνύην, ὥς αἷμα ἔρρεε
 πολὺ· ἐγὼ δὲ προετεδίηκειν ἤδη τῷ δέει· θρα-
 σύτερον δὲ ἐπιφερόμενον τηρήσας τὸν ἀντίπαλον
 παῖσι εἰς τὸ σέρνον, καὶ διήλασεν, ὥς αὐτίκα
 ἐπεπτώκει πρὸ τοῖν ποδοῖν αὐτοῦ· ὁ δὲ καίμη-
 νων.

poscit, et mercedem acceptam, decies mille drach-
 mas, ad me fert, et in manus mihi tradit: ac,
 si quidem, inquit, vicero, Taxari, simul abimur,
 vadituri quod satis est: sin vero cecidero, me se-
 pulcro ad Scythas revertere. Ad haec plorabam
 equidem.

60. Verum ille arma capiens reliqua induit,
 galeam vero non imposuit, sed nudo capite con-
 sistens pugnavit. Ac primo quidem vulneratur
 ipse, curvato ense succifus poplitem, sanguis
 ut copiosus proflueret; et ego prae metu pene
 ante mortuus essem. At ille obferuens inferen-
 tem se audacius aduerfarium, percussum illius
 pectus transadigit, ut statim ante pedes illius con-

νων καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῷ τραύματι, ἐπεκάρθη
 τῷ νεκρῷ, καὶ μικρὲν δεῖν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυ-
 χή· ἀλλ' ἐγὼ προσδραμὼν ἀνέστησα καὶ παρεμύ-
 θησαύμην. ἐπεὶ δὲ ἀφείτο ἤδη νενικημένως, ἀρά-
 μενος αὐτὸν ἐκόμισα εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιπο-
 λὺ θεραπευθεὶς ἐπέζησε μὲν, καὶ ἔτι μέχρι νῦν
 ἐν Σκύθαις, γήμας τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν, χωλὸς
 δὲ ἐστὶν ὅμως ἀπὸ τοῦ τραύματος. τᾶτο, ὦ
 Μνήσιππε, ἐκ ἐν Μάχλυσιν, εἰ δ' ἐν Ἀλανίᾳ
 ἐγένετο, ὡς ἀμάρτυραν εἶναι, καὶ ἀπιστεῖσθαι
 δύνασθαι, ἀλλὰ πολλοὶ πάρεσιν Ἀμαστριανῶν,
 μεμνημένοι τὴν μάχην τῇ Σισίννῃ.

Πέμπτον ἔτι σοι τὸ Ἀβαύχα ἔργον διηγή-
 σαμενος, παύσομαι. ἦκε ποτε αὐτός ο Ἀβαύ-
 χας

cideret: ille autem fessus et ipse vulnere, inter-
 mortuo. Et parum aberat, quin ipsum quod
 anima relinqueret. At accurrens ego exortans
 hominem et consolatus sum, et cum ipse pro
 victore dimitteretur, sublatum illum portavi do-
 mum. Hic diu curatus, vixit ille quidem, et est
 nunc adhuc in Scythis, ducta sorore mea, claudus
 tamen ex vulnere. Hoc, Mnesippus, non inter
 Machlyes neque in Alania factum est, ut testibus
 careat, et fides illi queat negari; sed multi ad-
 sunt Amastrianorum, qui meminerunt pugnae
 Sifinnis.

61. Quintum tibi adhuc Abauchae factum
 cum narravero, desinam. Venit quondam hic
 Abau-

χας εἰς τὴν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενος
καὶ γυναῖκα, ἧς ἦρα μάλιστα, καὶ παῖδιά δύο,
τὸ μὲν ἐπιμασίδιον ἄρρεν, τὸ δὲ ἕτερον κόρη
ἐπ' ἐτίᾳ ἡνι, συναπεδήμει δὲ καὶ ἑταῖρος αὐτῆς
Γυνδάνης, ἔτος μὲν καὶ νοσῶν ἀπὸ τῆς τραύμα-
τος, ὃ ἐτέτρωτο κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ ληστῶν,
ἐπιπεσόντων σφίσι· διαμαχόμενος γὰρ πρὸς αὐ-
τὰς, ἐλαύνεται εἰς τὸν μηρὸν, ὥς ἐξάναι
ἐδύνατο ὑπὸ τῆς ὀδύνης· κύντωρ δὲ καθευδόν-
των (ἔτυχον γὰρ ἐν ὑπερώϊ τινὶ κατακλινάσας)
πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξανίσταται, καὶ πάντα περι-
ελλείετο, καὶ περιείχεν ἡ φλόξ ἀπανταχόθεν
τὴν οἰκίαν· ἐνταῦθα δὲ ἀνεγρόμενος ὁ Ἀβαύ-
χας, καταλιπὼν τὰ παῖδιά κλαυθμυριζόμενα,
καὶ

Abauchas in Borysthenitarum urbem, habens se-
cum uxorem, quam maxime amaret, et liberos
duos; alter lactens adhuc puer erat, altera autem
septem annorum puella. Socius peregrinationis
amicus illius Gyndanes, hic quidem aeger etiam
a vulnere, quo percussus erat in via a latronibus,
impetum in ipsos facientibus: dum enim contra
hos repugnat, feritur illi femur, ut neque infi-
stere prae dolore posset. Noctu autem dormien-
tibus illis, forte fortuna enim in suprema con-
signatione diversabantur, incendium oritur ma-
gnum; clausa erant circum omnia, circumdederat
domum undique flamma. Hic ergo excitatus
Abauchas, relictis liberis plorantibus; cum de-

καὶ τὴν γυναῖκα ἐκκρεμαμένην ἀποσεισάμενος,
καὶ σώζειν αὐτὴν περιμελευσάμενος, ἀράμενος
τὸν ἑταῖρον, κατήλθε, καὶ ἔφθη διακπαίσας,
καθὸ μηδέπω τελείως ἀπεκέκαστο ὑπὸ τῆ πυ-
ρός 18)· ἡ γυνὴ δὲ φέρεσα τὸ βρέφος εἶπετο,
ἀπολυσθῆναι κελεύσασα καὶ τὴν κόρη. ἡ δὲ ἡμί-
φλεκτος ἀφῆσα τὸ παιδίον ἐκ τῆς ἀγκαλῆς,
μόλις.

mouisset inhaerentem sibi vxorem, ipsamque fa-
luti suae consulere iussisset, sublato in humeros
amico, descendit. Et euasit erumpens ea parte,
qua nondum plane igne inualescente arcebatur.
Mulier autem infantem gerens sequuta est, se-
qui se iussa puella: atque ipsa semiuustulata infan-
tem ex vlnis passa decidere, vix flammam trans-
siliit.

18. Ἀπεκέκαστο ὑπὸ τῆ πυρός] Potest vt-
cumque intelligi haec lectio, vt expressimus,
iuuante ellipti in κατὰ ita explenda, κατ'
ἐνῆναι τὸ μέρος, κατ' ὃ μηδέπω τελείως
ἀπεκέκαστο. Vt ἀποτειχίζειν est muro
discludere, qui murus comestum interci-
piat: sic ἀποκαίειν πυρὶ significauerit incen-
dio discludere et arcere. Ast viderint tamen,
qui possunt, an non iuuat liber aliquis, quo
legere liceat ἀπεκέκλειστο, sententia plana
et interpretis non egente. Sic enim non
abundet nomen πυρὶ. Caeterum de verbo
διακπαίειν diligenter egit Kuster. ad Ari-
stoph. Plut. 805. Gesner.

μόλις διεπήδησε τὴν Φλόγα, καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, παρὰ μικρὸν ἐλθῆσα καί κεινὴ ἀποθανεῖν. καὶ ἐπειδὴ ὠνείδισέ τις ὕστερον τὸν Ἀβαύχαν, διότι προδὲς τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ δὲ Γυνδάνην ἐξεκόμισεν, Ἀλλὰ παῖδας μὲν, ἔφη, καὶ αὐτὸς ποιήσασθαι μοι ῥαδίον, καὶ ἄδελον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται ἔτιοι. Φίλον δὲ ἔκ ἂν εὕροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιῆτον, οἷος Γυνδάνης ἐστὶ, πείραν μοι πολλὴν τῆς εὐνοίας παρεσχημένος. Εἴρηκα, ὦ Μνήσιππε, ἀπὸ πολλῶν πέντε τέτρες προχειρισάμενος. ἤδη δὲ καιρὸς εἶη κερῖσθαι, ὁπότερον ἡμῶν ἢ τὴν γλῶτταν ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτετμηθῆσθαι δεῖσι. τίς ἔν ὁ δικάσων ἐστίν; ΜΝΗΣ. Οὐδὲ εἷς, ἔ γάρ ἐκαθίσταμέν
τινα

filiit, et post illam puella, in praesentissimum ipsa quoque mortis periculum adducta. Et cum postea obiiceret aliquis Abauchae, quod proditis liberis atque vxore exportasset Gyndanem, *Verum*, inquit, *liberos denuo quaerere mihi facile est, atque incertum, boni ne bi futuri sint: amicum autem non temere inuenero alium, talem quidem, qualis est Gyndanes, qui ea mihi beniuolentiae experimenta praestiterit.*

62. Dixi, Mnesippe, de magno numero quinque istis deproptis. Iam tempus fuerit iudicari, vtri nostrum lingua vel dextra amputanda sit. Quis igitur iudicabit? ΜΝΗΣ. Nemo. neque
Υ 5 enim

τινα δμασὴν τῇ λόγῃ· ἀλλ' οἶσθα ὃ δρᾷσμεν;
 ἐπειδὴ νῦν ἄσκητα ττοξεύκαμεν, αὐθις ἐλό-
 μενοι διαιτητὴν, ἄλλας ἐπ' ἐκείνῳ εἰπώμεν Φέ-
 λας, εἴτα ὃς ἂν ἥττων γένηται, ἀποτετμήσε-
 ται τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἢ σὺ τὴν δε-
 ξιάν. ἢ τῆτο μὲν ἄγροικον, ἐπεὶ δὲ καὶ σὺ Φι-
 λῖαν ἐπαφῆν ἔδοξας, ἐγὼ δὲ ἄδεν ἄλλο ἡγῆμα
 ἀνθρώποις εἶναι τέτε κτῆμα ἄμενον ἢ κάλλιον·
 τί ἐχὶ καὶ ἡμεῖς συνδόμενοι πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς,
 Φίλοι τε αὐτόθεν εἶναι, καὶ εἰσαεὶ ἐσεσθαι ἄ-
 γαπᾶμεν, ἀμφοῖν νικήσαντες, τὰ μέγιστα ἄθλα
 προσλαβόντες, ἀντὶ μιᾶς γλώττης 19), καὶ
 μιᾶς

enim arbitrum quemquam disputationis consti-
 tuimus. Sed scin' quid faciamus? Quando-
 quidem nunc temere nec ad scopum iacula-
 ti sumus, rursus electo arbitro alios sub illo
 amicos enarremus. Tum qui victus fuerit, mu-
 tilabitur, aut lingua ego, aut tu dextra. An
 potius nimis hoc agreste fuerit? Quando autem
 et tu amicitiam laudare visus es, et ego nullam
 homini hac possessione aut meliorem puto aut
 honestiorem: quidni potius etiam nos, pacto
 inter nos fodere, amici esse e vestigio, et in
 perpetuum manere satis habemus, victores am-
 bo, maximis ambo potiti praemiis, pro lingua
 una

19. Ἀντὶ μιᾶς γλώττης] Socratico et Xeno-
 phonteo de fonte hausta suavitatis. Vide, qui
 dulce-

μῆς δεξιᾶς, δύο ἑκάτερος ἐπικτησάμενοι, καὶ προσέτι γε, καὶ ὀφθαλμὸς τέτταρας, καὶ πόδας τέτταρας, καὶ ὅλως διπλᾶ πάντα; τοιούτων τι γάρ ἐσι, συνελθόντες δύο ἢ τρεῖς φίλοι, ὁποῖον τὸν Γηρυόνην οἱ γραφεῖς ἐνδείκνυνται, ἄνθρωπον ἐξάχειρα, καὶ τρικέφαλον· ἐμοὶ γάρ δοκεῖ τρεῖς ἐκείνοι ἦσαν, ἅμα πράττοντες πάντα, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον φίλης γε ὄντας.

ΤΟΞ. Εὖ γε λέγεις· καὶ ἔγω ποιῶμεν. ΜΝΗΣ.
Ἄλλὰ μήτε αἵματος, ὦ Τόξαρι, μήτε ἀκιννά-
κε

vna et vna dextra nacti vnusquisque geminas, et insuper oculos quatuor, et pedes quatuor, et in vniuersum gemina omnia? Tale quid enim sunt coeuntes duo aut tres amici, qualem Geryonen ostendunt pictores, hominem sex manuum et tricipitem. Tres enim, vt mihi videtur, fuere, simul agentes omnia, vt par erat nimirum, cum essent amici.

63. T O X. Bene sane dicis: et sic agamus. ΜΝΕS. Sed neque sanguine, Toxari, neque acinace

dulcedine maxima affici cupis, Memorab. Socr. 2, 3. vbi fratres in concordiam reuocat, et 2, 4. vbi amicitiam commendat, ἀδὲ αἱ τε χεῖρες ἑκάςω ὑπηρετῶσι, καὶ ὀφθαλμοὶ προορῶσι, καὶ τὰ ὦτα προακῶσι, καὶ οἱ πόδες διανύττωσι, τῶτων φίλος εὐεργετῶν ἀδελφὸς λείπεται. Gesner.

κα δεώμεθα, τὴν Φιλίαν ἡμῖν βεβαιώσοντός· ὁ γὰρ λόγος ὁ παρών, καὶ τὰ τῶν ὁμοίων ἀρεῖται, πολὺ πιστότερα τῆς κύλικος ἐκείνης, ἣν πίνετε. ἔπει τὰ γε τοιαῦτα, ἐκ ἀνάγκης ἀλλὰ γνώμης δεῖσθαι μοι δοκεῖ. ΤΟΞ. Ἐπαυῶ ταῦτα; καὶ ἤδη ὤμην φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲν σὺ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐγὼ δέ σοι, εἰ ποτε εἰς τὴν Σκυθίαν ἀφίκοιο. ΜΝΗΣ. Καὶ μὴν εὖ ἴσθι, ἐκ ἂν ὀκνήσαιμι καὶ ἔτι παρρωτέρῳ ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιούτοις φίλοις ἐντεύξεσθαι, οἷος σὺ, ὦ Τόξαρι, διεφάνης ἡμῖν ἀπὸ τῶν λόγων.

ac inace indigemus ad fanciendam amicitiam nostram. Praefens enim disputatio, et earundem rerum studium, multum sunt calice illo quem bibitis, firmiora: quandoque non tam necessitate quadam et sanctitate, sed proposito indigere mihi videntur. ΤΟΧ. Laudo ista equidem: et iam sumus amici, et hospites, mihi quidem tu hic in Graecia, ego autem tibi, si in Scythiam quandoque veneris. ΜΝΗΣ. At noris, me non pigriturum longius etiam iter ingredi, si tales inventurus sim amicos, qualem te, Toxari, de sermonibus tuis cognitum habemus.

ΛΟΥΚΙΟΣ, ἢ ὄνος 1).

Α πῆεν ποτὲ ἐς Θετταλίαν, ἣν δέ μοι πατρικόν τι συμβόλαιον 2) ἐκεῖ, πρὸς ἀνδρῶν πον

Lucius, siue Asinus.

In Thessaliam aliquando eram profectus: erat mihi vero quoddam ibi paternum negotium cum

1. ΛΟΥΚΙΟΣ Η ΟΝΟΣ] Non de nihilo videtur, quod apud *Photium* Cod. 129. p. 165. *Hoefschel.* bis vocatur hic libellus Λουκίς ἢ ὄνος nimirum vt *Ατθίς*, vt *Aeneis*, etc. agit enim de rebus Lucii. Caeterum fere est vt assentiar *Pbario* l. c. eo inclinanti, e Lucii Patrensis ampliore narratione hanc breuiorem a Luciano contractam, adpersis hinc inde iocis, quibus non serio ista narrari ostenderet. * *Gesner.*
2. Συμβόλαιον] Causa hic itineris indicatur, negotium, speciatim ex contractu, patris. Hanc esse τῶν συμβολαίων notionem, et forte vnicam, satis constat ex observatis v. g. *Qu. Buthaei* p. 768. *Stephani* in *Thef.* Sic συμβολαίας δίκας interpretantur et Scholia antiqua et *Dukerus* ad *Thucyd.* I, 77. pr. Sic *Plut. Solon.* p. 156. *Steph.* obaeratis pollicetur Solon τέρμησιν, agrorum diuisionem, ac tabulas proinde nouas; sed foeneratoribus βεβαιώσιν τῶν συμβολαίων, vt rati sint contractus: huic βεβαιώσει opponitur p. 158. τῶν συμβολαίων ἀναίρεσις. *Gesner.*

πον ἐπιχώριον· ἵππος δέ με κατήγε, καὶ τὰ
σκεύη, καὶ θεράπων ἠκολάθει εἰς· ἐπορευόμεν
ἐν τὴν προκειμένην ὁδόν· καὶ πῶς ἔτυχον καὶ
ἄλλοι ἀπρόντες ἐς Ὑπατά, πέλιν τῆς Θεττα-
λίας, ἐκῆθεν ὄντες· καὶ ἀλῶν ἐκοινωνῶμεν, καὶ
ἔτις ἐκείνην τὴν ἀργαλέαν ὁδὸν ἀνύσαντες, πλη-
σίον ἤδη τῆς πόλεως ἤμεν, καὶ γὰρ ἡρόμεν τοὺς
Θετταλὰς, εἴπερ ἐπίσανται ἄνδρα οἰκῶντα ἐς
τὰ Ὑπατά, Ἱππαρχον τῆνομα, γράμματα δὲ
αὐτῷ ἐκρίμιζον οἰκοῦντα, ὥς οἰκῆσαι παρ' αὐ-
τῷ· οἱ δὲ εἰδέναι τὸν Ἱππαρχον τῆτον ἔλεγον,
καὶ ὅποι τῆς πόλεως οἰκῆ, καὶ ὅτι ἀργύριον ἱκα-
νὸν ἔχοι, καὶ ὅτι μίαν θεράπωνιν τρέφοι, καὶ
τὴν αὐτὴν γαμετὴν μόναν. ἔσι γὰρ Φιλαργυρά-
τατος

cum eius regionis homine. Equus vnus me et
sarcinulas vhebat, seruorum sequebatur vnus.
Sic via proposita pergebam. Forte quadam alii
etiam ibant Hypatam, vnde erant, Thessaliae
urbem, quorum conuictu utebar. Sicque supera-
ta illa via difficili, prope iam urbem eramus.
Hic ego interrogo Thessalos, nossentne virum
Hypatae habitantem, Hipparchum nomine. Epi-
stolam autem illi ferebam domo, vti apud illum
diuersarer. Illi notum sibi Hipparchum illum
dicunt, et quo loco vrbis habitet, et argenti
ipsum habere multum, et tamen vnā modo an-
cillam alere, suamque vxorem. Esse enim su-
pra

αὐτός δεινῶς. ἐπεὶ δὲ πλησίον τῆς πόλεως ἐγε-
γονεμεν, κῆπός τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον ἀνε-
κτὸν, ἔνθα ὁ Ἱππαρχος ὤκει.

Οἱ μὲν ἔν ἀσπασάμενοί μιν ὤχοντο, ἐγὼ δὲ
κόπτει προσελθὼν τὴν θύραν, καὶ μόλις μὲν καὶ
βραδέως· ὑπῆλθε δ' ἔν ἡ γυνή. εἶτα καὶ προσ-
ῆλθεν· ἐγὼ μὲν ἡρόμην εἰ ἔνδον εἴη ὁ Ἱππαρχος;
Ἐνδον ἔφη, σὺ δὲ τίς, ἢ τί βεβλόμενος πυκνά-
νῃ; γράμματα, εἶπον, κομίζω αὐτῷ περὶ Δε-
κριανῆ τῆ Πατρῆως σοφιστῆ. Μεινόν με, ἔφη.
αὐτῆ, καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα ὤχετο εἰσω
πάλιν· καὶ ποτε ἐξεληθῆσα καλεῖται ἡμᾶς εἰσελ-
θεῖν· καὶ γὰρ δὲ παρελθὼν εἰσω ἀσπάζομαι αὐ-
τὸν, καὶ τὰ γράμματα ἐπέδωκα. εὐτυχὰ δὲ ἐν
ἀρχῇ

pra modum avarissimum. Cum vero prope vr-
beim effuinus, hortus intra eam erat, et domu-
cula tolerabilis, vbi habitabat Hipparchus.

2. Atque illi vale dicto abeunt; ego vero ac-
cedens pulso ianuam. Ac vix quidem et tarde,
sed exaudiuit tamen mulier, ac deinde etiam ac-
cessit. Rogo intusne esset Hipparchus? illa ait,
esse; tu vero, inquit, quis es? aut qua de causa
quaeris? Literas, inquam, illi offerro a Decriano
Patrensi Sophista. Expecta, inquit, me hic, clau-
saque ianua intro rursus abit. Et tandem reuerſa
introire me iubet. Ingressus ego saluto homi-
nem, et reddo literas. Forte autem coenare in-
ceperat,

ἀρχῇ δαίπνεσθων, καὶ κατέκειτο ἐπὶ κλινιδίῃ σενῶν, γυνὴ δὲ αὐτῷ καθῆστο πλησίον, καὶ τραπέζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. ὁ δὲ ἐπειδὴ τοῖς γράμμασιν ἐνέτυχεν, Ἄλλ' ὁ μὲν Φίλτατος ἐμοί, ἔφη, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξοχώτατος Δεκρίανος εὖ ποιεῖ, καὶ θαρρύνει πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς ἑταίρους τοὺς αὐτοῦ· τὸ δὲ οἰκίδιον τὸ ἐμὸν ὄρεας, ὦ Λούκιε, ὡς ἔστι μικρὸν μὲν, ἀλλὰ εὐγνωμον τὸν οἰκοῦντα ἐνεργεῖν· ποιήσεις δὲ αὐτὸ σὺ μεγάλην οἰκίαν, ἀνεξικίακως οἰκήσας. καὶ καλεῖ τὴν παιδίσκην, ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ἑταίρῳ κοιτῶνα, καὶ θεὸς λαβῆσα, εἴ τι κομίζει σκεῦος, εἴτα πέμπε αὐτὸν εἰς βαλανεῖον, ἔχῃ γὰρ μετρίαν ἐλάλυσαν ὁδόν.

Ταῦ-

ceperat, in angusto accumbens lectulo: mulier prope ibidem affidebat, apposita erat mensa vacua. Ipse inspectis literis, *Enimvero* inquit, *carissimus mihi et praestantissimus Graecorum Decrianus bene facit, cum fidenter suos ad me mittit sodales. Vides autem domunculam meam, Luci, quam sit parva illa quidem, sed satis ad ferendum diuerforem idonea: feceris autem tu domum magnam, si comiter patienterque diuerferis. Et vocata ancilla, Palaestra, inquit, ostende meo sodali cubiculum, et sumptam ibi pone, si quam habet, sarcinulam: tum in balneum illum deduc, venit enim viam non modicam.*

Ταῦτα εἰπόντος, τὸ παιδισκάριον ἡ Παλαίστρα ἄγει με καὶ δείκνυσί μοι κάλλιστον οἰκημάτων, Καὶ σὺ μὲν, ἔφη, ἐπὶ ταύτης τῆς κλίνης κοιμήσῃ, τῷ δὲ παιδί σε σκιμπόδιον αὐτᾷ παραθήσω, καὶ προσκεφάλαιον ἐπιθήσω. ταῦτα εἰπύσης ἡμεῖς ἀπήμεν λασόμενοι, δόντες αὐτῇ κριθιδίων τιμὴν εἰς τὸν ἵππον· ἡ δὲ πάντα ἔφερε λαβῆσα εἶσω, καὶ κατέθηκεν. ἡμεῖς δὲ λασάμενοι, ἀναστρέψαντες, εἶσω εὐθύς παρήλθομεν, καὶ ὁ Ἴππαρχός με δεξιωσάμενος, ἐκέλευε συνανακλίνεσθαι μετ' αὐτᾷ. τὸ δὲ δεῖπνον ἔσφόδρα λιτόν· ὁ δὲ οἶνος ἡδύς καὶ παλαιὸς ἦν. ἔπει δὲ ἐδεδειπνήκαμεν, ποτὸς ἦν καὶ λόγος, οἷος ἐπὶ δείπνῃ ξένῃ, καὶ ἔτω τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ποτῷ δόντες ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὕστεραίᾳ
ὁ Ἴπ-

3. Haec vbi dixisset, ancillula Palaestra ducit me, et pulcherrimum mihi ostendit cubiculum, ac, tu quidem, ait, hoc in lecto dormies, tu autem puero grabatulum hic apponam, imposito etiam cervicali. Ista cum dixisset, nos lotum abiiimus, dato ipsi hordei pretio pro equo. Illa vero omnia intus allata deposuit. Nos loti, cum rediissemus, statim intramus. Hic Hipparchus me complexus iubet secum accumbere: coena non nimis tenuis, vinum suaue erat et antiquum. Post coenam compositio et sermones, ut in coena hospitali. Et sic vbi vesperam illam dedissemus compositioni, cubitum iuimus. Postridie inter-
Luc. Op. T. V. X rogat

ὁ Ἱππαρχὸς ἤρετό με, τίς μὲν ἔσαι νῦν μοι ὁδός, καὶ εἰ πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτῷ προσμενῶ. Ἀπεμι- μὲν, ἔφην, εἰς Λάρισσαν, ἔοικα δὲ ἐν- ταῦθα διατρίψειν τριῶν ἢ πέντε ἡμερῶν.

Ἀλλὰ τῷτο μὲν ἦν σκῆψις· ἐπεδίμην δὲ σφό- δρα μείνας ἐνταῦθα ἐξευρεῖν τινα τῶν μαγεύειν ἐπισαμένων γυναικῶν, καὶ θεάσασθαι τι παρά- δοξον, ἢ πετόμενον ἄνθρωπον, ἢ λιθέμενον. καὶ τῷ ἔρωτι τῆς θεάς ταύτης δὲς ἑμαυτὸν, πε- ριήειν τὴν πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς τῷ ζη- τήματος, ὅμως δὲ περιήειν· καὶν τέτω γυναι- κὶ τινα ὁρῶ προσιῆσαν, ἔτι νέαν, εὐπορεμένην, ὅσων ἦν ἐκ τῆς ὁδοῦ συμβαλεῖν. ἱμάτια γὰρ ἄν- θινά,

rogat Hipparchus; quorsum porro irem, et, an toto tempore ibi mansurus essem? *Abeo*, inquam, *Larissam*: *puto autem hic me mansurum tres aut quinque dies.*

4. Verum illa quidem simulatio erat: vehemen- ter autem optabam illic manens inuenire aliquam mulierum magicae artis peritarum, et videre mi- raculum quoddam aut volantein hominem, aut in lapidem mutatum. Huius me spectaculi amori cum dedissem, circumeo per urbem, vnde in- itium quaerendi facerem laborans: circumeo ta- men. Inter haec mulierem video accedere, iu- venem adhuc, beatam, quantum ex illo *per or- bem* incessu, *licebat* colligere. Vestes enim illi flori-

θινὰ, καὶ παῖδες συχνοί, καὶ χρυσίον περιτ-
τόν. ὥς δὲ πλησιαιτέρον γίγνομαι, προσάγο-
ρεύει με ἡ γυνή· καὶ ἀμείβομαι αὐτῇ ὁμοίως·
καὶ Φησὶν, Ἐγὼ Ἀβροιά εἰμι, εἴ τινα τῆς σῆς
μητρὸς Φίλην ἀκέεις· καὶ ὑμᾶς δὲ τὰς ἐξ ἐκεί-
νης γενομένας Φιλῶ, ὥσπερ ἄς ἔτεκον αὐτῇ· τί
ἔν ἐχὶ παρ' ἐμοὶ καταλύεις, ὦ τέκνον; Ἀλλὰ
σοὶ μὲν, ἔΦην, πολλὴ χάρις, αἰδῶμαι δὲ ἔδδεν
ἀνδρὶ Φίλῳ ἐγκαλῶν, ἔπειτα Φεύγων τὴν ἐκεί-
νη οἰκίαν· ἀλλὰ τῇ γνώμῃ, ὦ Φιλτάτῃ, κατ-
άγομαι παρὰ σοί. Ποῖ δέ, ἔΦη, καὶ κατὰ γῆ;
Παρὰ Ἰππάρχῳ. τῷ Φιλαργύρῳ; ἔΦη, Μη-
δαμῶς, εἶπον, ὦ μήτερ, τᾶτο εἶπης· λαμπρὸς
γάρ καὶ πολυτελὴς γέγονεν εἰς ἐμὲ, ὥς καὶ ἐγ-
καλῶ-

floridae, pueri crebri, aurum multum. Cum
vero accessissem propius, salutatur me mulier, ego
illam vicissim. Tum, Ego, inquit, Abroea sum,
si quam matris tuae amicam sic vocari audis: et vos
ex illa natos non minus amo, quam quos ipsa pepe-
ri. Quid igitur non apud me diuersaris, fili?
Ego, Benigne, inquam: sed vereor, cum nihil
habeam quod accussem amicum, illius domo fugere.
Verum animo quidem, carissima, apud te commo-
ror. Vbi, vero, inquit, diuersaris? Apud Hip-
parchum. Auarum illum? inquit. Minime vero,
inquam, Mater hoc dixeris. Splendidus enim et
sumtuosus in me quidem fuit; adeo quidem, ut lu-

καλέσαι ἂν τις τῇ τρυφῇ· ἡ δὲ μειδιάσασα, καὶ με τῆς χειρὸς λαβομένη, ἄγει πορρωτέρω, καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Φυλάττε μοι, ἔφη, τὴν Ἰππάρχου γυναῖκα πάσῃ μηχανῇ, μάγος γὰρ ἐστὶ δεινὴ, καὶ μάχλος, καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλει τὸν ὀφθαλμόν· καὶ εἰ μή τις ὑπακᾶσει αὐτῇ, τῷτον τῇ τέχνῃ ἀμύνεται, καὶ πολλὰς μετ' ἐμὲ φώσεν εἰς ζῶα, τὰς εἰς τέλος ἀπώλεσε, σὺ δὲ καὶ νέος εἶ, τέκνον, καὶ καλὸς, ὥς εὐθὺς ἀρέσαι γυναικί· καὶ Ξένος, πρᾶγμα εὐκαταφρόνητον.

Ἐγὼ δὲ πυθόμενος, ὅτι τὸ πάλαι μοι ζητῆμενον οἶκοι παρ' ἐμοὶ κἀθήται, προσεῖχον αὐτῇ ἔδεν ἔτι. ὥς δὲ ποτὲ ἀφείδην, ἀπήεν οἶκαδε, λαλῶν

xum illius accusare aliquis facilius possit. At illa subridens, et manu me prehenlum seducens, caue mibi, inquit, omni ope Hipparchi uxorem. Maga enim est pessima, et lasciva, quae ad iuvenes omnes oculum adiciat. Et si quis illi non obsequatur, illam arte sua ulciscitur, et multos mutavit in animalia: alios autem funditus perdidit. Tu vero et adolescens es, fili, et pulcher ut statim placiturus sis mulicri; et hospes, res quam nemo caret magno opere.

5. At ego audito, domi mihi sedere, quod olim quaererem, nihil amplius ad eam attendi. Dimissus tandem domum dum abeo, haec apud me

λαλῶν πρὸς ἑμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ, ἄγε δὴ σὺ ὁ
 Φάσκων ἐπιθυμεῖν ταύτης τῆς παραδόξου θέας,
 ἔγειρέ μοι σεαυτὸν, καὶ τέχνην εὗρισκε σοφὴν,
 ἥ τεύξῃ τῶτων, ὧν ἐρέω, καὶ ἐπὶ τὴν θεράπεια-
 ναν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀποδύα· τῆς γὰρ γυναι-
 κὸς τῷ ξένῳ καὶ φίλῳ πέρρω ἴσασο· καπὶ ταύ-
 τῃς κυλιόμενος, καὶ γυμναζόμενος, καὶ ταύτῃ
 συμπλεκόμενος, εὖ ἴσθι ὡς ῥαδίως γνώσῃ. Δε-
 λοὶ γὰρ τὰ δεσποτῶν ἐπίσανται καὶ καλὰ καὶ
 αἰσχρὰ. ταῦτα λέγων πρὸς ἑμαυτὸν εἰσῆεν
 οἴκαδε. τὸν μὲν ἔν' Ἰππάρχῳ κατέλαβον ἐν
 τῇ οἰκίᾳ, εἰ δὲ τὴν ἐκείνη γυναῖκα· ἡ δὲ Παλαί-
 στρα τῇ ἐσίᾳ παρήδρευε, δεῖπνον ἡμῖν εὐτρεπί-
 ζουσα.

Καὶ γὰρ

me in via agito. Age sane tu qui cupidum te
 esse ais admirabilis huius spectaculi, te mihi ex-
 cita, et sapiens quoddam inuentum comminisce-
 re, quo ea, quorum amore ardes, consequaris:
 atque in ancillam Palaestram iam accingere (ab
 vxore enim hospitis, et amici longe te remoue)
 atque in hac te volutans atque exercens huius in
 amplexibus, noris facile discere te posse. Serui
 enim dominorum et honesta sciunt et turpia.
 Haec mecum agitans domum intro: ac Hippar-
 chum domi non inuenio, neque illius vxorem.
 Palaestra autem circa focum versabatur, parans
 nobis coenam.

Καὶ γὰρ εὐθὺς ἔνθεν ἀρχάμενος, Ὡς εὐρύθμως
 ἔφην, ὦ καλὴ Παλαίστρα, τὴν πυγὴν τῇ χύ-
 τρα ὁμᾶ συμπεριφέρεις καὶ κλίνεις. ἡ δὲ ὁσφύς
 ἡμῖν ὑγρῶς ἐπικινεῖται, μακάριος ὅστις ἐνταῦθα
 ἐνεβάψατο. ἡ δὲ, σφόδρα γὰρ ἦν ἰταμὸν καὶ
 χαρίτων μεσὸν τὸ κοράσιον, Φεύγοις ἂν, εἶπεν,
 ὦ νεανίσκε, εἶγε νῦν ἔχοις, καὶ ζῆν ἐθέλοις, ὥς
 πολλᾶ πυρὸς καὶ κνίσσης μεσά. ἦν γὰρ αὐτοῦ
 μόνον ἄψῃ, τραῦμα ἔχων πυρίκαυτον· αὐτᾶ μοι
 παρεδρεύεις, θεραπεύσαι δέ σε ἔδεις ἄλλος, ἔδδ
 θεὸς ἰατρὸς, ἀλλὰ κατακαύσασά σε μόνῃ ἐγὼ,
 καὶ τὸ παραδοξότατον, ἐγὼ μὲν σε ποιήσω
 πλῆρον πονεῖν, καὶ τῆς ἀπὸ τῆς θεραπείας ὀδυ-
 νης ἀρδόμενος αἰεὶ ἀνέξῃ, καὶ ἔδδ λίθοις βαλλό-
 μενος

6. Atque ego statim inde initium sermonis fa-
 ciens, *Quam concinne, inquam, pulchra Palae-
 stra, cum ollula ista nates circumtorques, et fle-
 ctis? Etiam nobis lubrica titillatione mouentur lum-
 bi. Felix, cui hic intingere contigerit. At illa,
 ut erat dicacula et venusta puella, Quin tu ista
 fugis, inquit, adolescens, si mentem babes et cupis
 viuere, ut multo igni et fumo plena. Si enim vel
 semel attigeris istuc, vulnus ex adustione nactus hic
 mihi desidebis, neque alius quisquam te, ne quidem
 Deus ille medicus, sanauerit; sed sola ego, quae
 adussero: et quod maxime admirabile, augebo etiam
 morbum tuum, tuque dolore ex curatione perfusus
 semper sustinebis; neque, si quis te lapidibus abi-
 gar,*

μενος τὴν γλυκεῖαν ὀδύνην Φεύξῃ. τί γελαῖς;
 ἀκριβῆ βλέπεις ἀνθρωπομαγειρον. εἰ γὰρ μόνος
 ταῦτα Φαῦλα ἐδιώδιμα κατασκευάζω, ἀλλ' ἤδη
 τὸ μέγα τᾶτο καὶ καλόν, τὸν ἀνθρωπον, οἶδαι
 ἔγωγε καὶ σφάττειν, καὶ δέρειν, καὶ κατακό-
 πτειν, ἥδιστα δὲ τῶν σπλάγχνων αὐτῶν καὶ τῆς
 καρδίας ἀπτομαι. Τᾶτο μὲν ὀρθῶς, ἔφην, λέ-
 γεις· καὶ γὰρ ἐμὲ πόρρωθεν, καὶ μηδὲ ἐγγὺς ὄν-
 τα, οὐ κατακαύματι, μὰ Δί', ἀλλὰ ὅλω ἐμ-
 πρησμῷ ἐπέθηκας, καὶ διὰ τῶν ὀμμάτων τῶν
 ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ Φαινόμενον πῦρ κάτω ἐς τὰ
 σπλάγχνα τὰμὰ εἴψασα, Φρύγεις, καὶ ταῦτα,
 ἔδεν ἀδικέιντα. ὥς πρὸς θεῶν, ἴασαί με ταύ-
 τας, ὥς λέγεις αὐτὴ, ταῖς πικραῖς καὶ ἡδέαις
 θεραπείαις.

gar, dulcem illum dolorem fugeris. Quid rides?
 veram vides hominum coquam. Nec enim sola illa
 vilia edulia paro, sed etiam magnum illud et pul-
 chrum, hominem, novi ego et iugulare, et glubere,
 et concidere: lubentissime autem ipsa viscera, et cor
 adeo aggredior. Recte sane, inquam, istuc dicis.
 Nam me quidem e longinquo, qui ne quidem prope
 accesserim, non adussisti per Iovem, sed in eorum
 coniecisti incendium: et per oculos meos tuo illo non
 apparente igniculo, intus in ipsa mea viscera con-
 iecto, me torres, idque quum nulla te iniuria affe-
 xerim. Itaque, per Deos, sana me amaris illis, quas
 modo dicebas ipsa, et suavis curatio; meque

θεραπείας· καὶ με ἤδη ἀπεσφραγμένον λαβῆσα
 δῖρε, ὅπως ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς. ἡ δὲ μέγα καὶ ἡ-
 δισον ἐκ τέττε ἀνακαυχάσασα, ἐμὴ τὸ λοιπὸν
 ἦν, καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως, ἐπειδὴν κατα-
 κοιμήσθ τὰς δεσπότας, ἔλθῃ εἰςω παρ' ἐμὲ,
 καὶ καθευδήσῃ.

Καπεὶδὲ ἀφίκετό ποτε ὁ Ἱππαρχος, λεσά-
 μνοι ἐδειπνῶμεν, καὶ ποτὸς ἦν συχνὸς ἡμῶν ἐ-
 μιλέντων. εἴτα ὕπνῃ 3) καταψεύσάμενος ἀνί-
 σταμαι, καὶ ἔργῳ ἀπῆειν εὐθα ἔμουν. πάντα
 δὲ

*iam iugulatum cape, et glube ut volueris. Illa vero
 in magnum suauissimumque cachinnum effusa,
 de caetero mea fuit: conuenitque inter nos, ut,
 cum cubitum redditis heris ministrasset, intus ad
 me veniret, et mecum cubaret.*

7. Venit tandem Hipparchus, loti coenamur,
 crebrescunt inter sermones pocula: deinde so-
 mnium fingens surgo, abeo, ubi commorabar:
 omnia

3. Ὑπνῃ] Quia Edd. vett. et Codd. ου scri-
 bunt pro α, facillime accidere potuit ut υ
 cum ν permutaretur. Et utique ὕπνον legen-
 dum arbitror. Licet enim καταψεύσασθαι
 τινὸς pro *mentiri aduersus aliquem*, per eli-
 psin τῶ κατὰ, quod in composito iam in-
 est, inuenias frequenter, res tamen, quam
 mentior; simulo, accusatio efferatur, ne-
 cesse est. Non saltem noui, sic in genitiuo
 usurpari. *Rapin.*

δὲ τὰ ἔνδον εὖ παρεσκεύασο. τῷ μὲν παιδί' ἔγωγε
ὑπέστρωτο. τράπεζα δὲ τῇ κλίνῃ παρεισήκει,
ποτήριον ἔχουσα· καὶ οἶνος αὐτῇ παρέκειτο, καὶ
ὑδὼρ ἑτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα
δὲ ἦν αὕτη τῆς Παλαίστρας παρασκευή. τῶν δὲ
σρωμάτων ῥόδα πολλὰ κατεπέπασο, τὰ μὲν ἔ-
τι γυμνά καθ' αὐτὰ, τὰ δὲ λελυμένα, τὰ δὲ
σεφάνοις συμπεπλεγμένα. καὶ γὰρ τὸ συμπό-
σιον εὖρὼν ἑτοιμον, ἔμεινον τὸν συμπότην.

Ἡ δὲ ἐπειδὴ κατέκλινε τὴν δέσποιναν, σπα-
δῇ παρ' ἐμὲ ἦκε. καὶ ἦν εὐφροσύνη ἡμῶν τὸν οἶ-
νον καὶ τὰ Φιλήματα προσπινόντων ἀλλήλοις. ὥς
δὲ τῷ ποτῷ παρεσκεύασμεν ἑαυτὰς εὖ πρὸς τὴν
νύκτα, λέγει πρὸς με ἡ Παλαίστρα· Τάτο μὲν
πάν-

omnia hic pulchre parata erant; puero stratum
extra ianuam erat, mensula cum poculo adstabat
lecto: vinum ibidem appositum, et aqua parata,
frigida pariter et calida: omnis ille Palaestrae ap-
paratus erat. Stragula vestis rosis sparsa pluri-
mis, aliis quidem, ut per se sunt, nudis, aliis
concerptis, aliis denique in corollas plexis. Et
ego, qui paratam sic compotationem inuenissem,
compotorem iam meum expectabam.

8. Atque illa cum cubitum eunti ministrasset
herae, statim ad me venit: delectamurque vinum
et oscula propinantes inuicem: cum autem potu
nos ad noctem armassemus, ait ad me Palaestra:

πάντως δεῖ σε μνημονεύειν, ὥ νεανίσκῃ, ὅτι εἰς
 Παλαίστραν ἐμπέπτακας, καὶ χρεὶ σε νῦν ἐπιδεί-
 ξαι εἰ γέγονας ἐν τοῖς ἐφήβοις γοργός, καὶ πα-
 λαίσματα πολλὰ ἔμαθές ποτε. Ἀλλ' οὐκ ἂν
 ἴδοις, ἔφην, Φεύγοντά με τὸν ἐλεγχον τέτων·
 ἄγε ἀπόδυσαι, καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἡ δὲ, Οὕ-
 τως, ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παρᾶσχε μοι τὴν
 ἐπιδείξιν, ἐγὼ μὲν νόμῳ διδασκάλῃ καὶ ἐπισκί-
 τε τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ὧν ἐθέλω,
 εὐρεῖσα ἐρῶ. σὺ δὲ ἔτοιμος γίγνε· ἐς τὸ ὑπα-
 κέειν, καὶ ποιῆν πᾶν τὸ κελευόμενον. Ἀλλ' ἐπί-
 ταττε, ἔφην, καὶ σκόπει, ὅπως εὐχερῶς καὶ
 ὑγρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ εὐτόνως ἔσαι.

Ἡ

*Hoc quidem omnino meminisse te oportet, adoles-
 cens, te in Palaestram incidisse: ostendendum tibi
 iam est, fuerisne acer inter ephebos, et luctae gene-
 ra multa didiceris. Tu vero, inquam, non vide-
 bis me refugere examen harum rerum: itaque exue
 te, iam luctemur. Illa, Sic, inquit, ut ego iubeo,
 probationem mihi exhibe. Ego quidem more ma-
 gistri et praesidis, nomina numerorum, quos volo
 inueniam atque dicam. Tu vero paratus esto ad
 obediendum, et imperata omnia faciendum. Quin
 tu impera, inquam, et vide, quam dextre, quam
 mobiliter, quam contentae fiant omnia.*

Ἡ δὲ ἀποδυσαμένη τὴν ἐσθῆτα, καὶ ῥᾶσθ' ὄ-
 λη γυμνὴ ἔνθεν ἤρξατο ἐπιτάττειν, Ὡ μαιρά-
 κιον, ἐκδυσαι, καὶ ἀλειψάμενος ἔνθεν ἐκ τῆ μύ-
 ρα, συμπλέκ' τῷ ἀνταγωνισῇ, δύο μηρῶν σπάρ-
 σας, κλίνον ὑπτίαν, ἔπειτα ἀνώτερος ὑποβάλ-
 λων διὰ μηρῶν, καὶ διασειλάς, αἰώρει, καὶ τῆναι
 ἄνω τὰ σκέλη, καὶ χελάσας, καὶ σήσας, κολ-
 λῶ αὐτῷ, καὶ παρεισελθεὶν βάλε, ἕως πονέσῃ
 καὶ ἡ ὀσφύς ἰσχυέτω, εἴτα ἐξελαύσας κατὰ
 πλάτης διὰ βιβῶνος, δῆξον, καὶ πάλιν συνώ-
 θει εἰς τὸν τοῖχον, εἴτα τύπτει· ἐπειδὴν δὲ
 χάλασμα ἴδῃς, τότε ἤδη ἐπιβάς, ἅμμα κατ'
 ἰξύος δῆσας, συνέχε, καὶ πειρᾷ μὴ σπεύδειν,
 ἀλλ'

9. Ipsa ergo exutis vestimentis, nuda tota ad-
 stans impetare hinc incepit, *Adolescentule, exue*
te, et ubi de isto te unguento unxeris, adversarium
complectere. Femur stringens virumque supinam
reclina: tum superior ipse subiiciens te inter femo-
ra, eaque distinens, tolle et sursum tende crura:
tum demittens atque insistens, illi inbaere: ac sub-
iciens, feri, iamque vulneratum fode iam undique
donec defatigeris: robusti sint etiam lumbi: tum ex-
tractum telum secundum latitudinem per ipsum in-
guen adige: et rursus ad parietem impelle: deinde
percuze. Vbi vero laxum quid videris, tunc iam
insecundens, et circa lumbos constringens, contine,

ἀλλ' ὀλίγον διακμετρήσας, σύντρεχε, ἤδη ἀπο-
λέλυσαι.

Καὶ γὰρ ἐπεὶ δὴ ῥαδίως πάντα ὑπῆλθον, καὶ εἰς
τέλος ἡμῖν ἔλθε ταῖ παλαισματα, καὶ λέγων
πρὸς τὴν Παλαίστραν, ἅμα ἐπιγελάσας, Ὡ δι-
δάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως εὐχερῶς καὶ εὐηκόως πε-
πύλαισά μοι, σκόπει δέ, μὴ ἔκ ἐν κόσμῳ τὰ
παλαισματα ὑποβάλλῃς, ἀλλὰ γὰρ ἐξ ἄλλων
ἐπιτάττεις. ἡ δὲ ἐπὶ νόρξης πλήξατά με, Ὡς
Φαύαρον, ἔφη, παρέλαβον τὴν μαθητὴν· σκό-
πει ἔν μὴ πληγὰς ἔτι πλείω λάβῃς, ἀλλὰ καὶ
οὐ τὰ ἐπιταττόμενα παλαίων. καὶ ταῦτ' εἰ-
πὼσα, ἐπανίσταται, καὶ θεραπεύσασα ἑαυτήν,
Νῦν, ἔφη, δείξεις, εἴπερ νέος εἶ, καὶ εὐτονος
παλαι-

*et tenta non festinare; sed paullum ubi te continuo-
vis, iam concurre. Iam dimissus es.*

10. Atque ego cum facile in omnibus obsecu-
tus essem, et denique finiti nobis essent numeri
ipse quoque ridens dico Palaestrae, *Vides, Magi-
ster, quam dextre et obsequiose mihi pugnatum sit.*
Vide vero, ne praeter decus numeros subiicias: alia
enim post alia iniungis. Illa vero alapam mihi
infligens, *Quam nugacem, inquit, recepit ironem.*
Vide ergo ne plures etiam plagas accipias, si alios,
nec eos, qui iniuncti tibi erunt, numeros lucteris.
Hisque dictis surgit, et curato corpore, *Iam, in-*
quit, ostendes, utrum iuuenis sis, et nervosus lu-
ciator,

παλαιστής 4), καὶ εἰ ἐπίξασα παλαίειν, καὶ
 ποιεῖν τὰ ἀπὸ γονατίε. καὶ πεσῶσα ἐπὶ τῷ λῆ-
 χῳ ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστής, ἔχεις τὰ
 μέσα, ὥς τιναῶς ὀξείην, ἐπίπρωσον, καὶ βά-
 θυνον, ψιλὸν ὄρεῖς αὐτὰ παρακείμενον, τέττω
 χρῆσαι, πρῶτον δὲ, κατὰ λόγον, ὡς ἄμμα
 σφίγγε, εἴτα ἀνακλάσας ἐμβαλλε, καὶ σύνεχε,
 καὶ μὴ δίδε δι᾿ ἄσσημα. εἰ δὲ χαλαῖται, θᾶττον
 ἐπάρας ἀνώτερον μετέθες, καὶ κρῖσας κρύψον,
 καὶ σκόπει ὅπως μὴ ἀνασπάσης θᾶττον, ἢ κε-
 λευσθεῖς, ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὕφε-
 λε, καὶ ὑποβαλὼν κάτω αὐθις τὴν παρεμβολήν,
 σύν-

*Etator, luctatorne scias, et geniculatum opus edere:
 atque in lecto concidens in genu, Age sane, ait,
 luctator, habes media. Quatiens ergo acutam, pro-
 trude intro et profunde. Nudum vides hic exposi-
 tumque iacere, hoc videre: primo autem, ut ratio
 postulat, velut nodum stringe: deinde reflexum im-
 pelle et contine, et caue concedas interuallum: si ve-
 ro laxetur celerius instans transfer altius, et im-
 pulsus occulta: et caue ne celerius imperato retra-
 has: sed multum incuruans illum, subtrabe; ac in-
 fra rursus irruptionem subiiciens contine, teque
 moue.*

4. Παλαιστής] Ita etiam *atblerae* vocantur qui-
 cumque in aliqua arte egregie exercitati ex-
 cellunt. vid. Wesseling. ad Diod. Sic. L. I. c.
 53. No. 53. Reisz.

σύνεχε, καὶ κίνη, εἴτα ἄφες αὐτόν, πῦπτωκε γὰρ, καὶ λελυται, καὶ ὕδωρ ὅλος ἐστὶ σοι ὁ ἀνταγωνιστής. ἐγὼ δέ, ἤδη μέγα ἀναγελών, Ἐθέλω, ἔφην, καὶ αὐτός, ὦ διδάσκαλε, παλαισματα ὀλίγ' ἄττα ἐπιτάξαι, σὺ δὲ ὑπάκουσον ἐπανασᾶσα, καὶ κἄθισον, εἴτα δῶσα κατὰ χεῖρος, πάραψαι τὸ λοιπὸν, καὶ καταμάττει, καὶ με, πρὸς τῷ Ἡρακλέει, περιλαβῶσα ἤδη νοίμισον.

Ἐν τοιαύταις ἡδοναῖς καὶ παιδιαῖς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀγῶνας ἐσεφάνεμεθα, καὶ ἦν πολλὴ μὲν ἐν τῷ τρυφῇ· ὥς τῆς εἰς τὴν Λάρισσαν ὁδῷ παντάπασιν ἐπιλελήσμεν. καὶ ποτε ἐπὶ νῦν μοι ἦλθεν ἐς τὸ μαθεῖν ὧν ἕνεκα ἦλθον, καὶ Φημί πρὸς αὐτήν, ὦ Φιλτά-

moue. Deinde illum dimitte. Cecidit enim et solutus est, et aqua totus est tuus adversarius. Ego vero, clarum iam ridens, Volo, inquam, ipse quoque, Magister, numeros paucos quosdam impreare: tu vero obedi, surge, et asside, deinde manu praebeas, tracta caeterum, et subige, et me, per Herculem, complexa, iam sopi.

II. Eiusmodi libidinibus, et ludicris collationibus, nocturna certantes certamina, coronabamus nos inuicem: tantaque erat hac in re voluptas, ut itineris Larissam omnino obliuiscer. Ac tandem in mentem mihi venit illud etiam discere, cuius rei causa veneram. Et dico

ad

Φιλτάτῃ, δᾷζόν μοι μαγγανεύεσσαν, ἢ μετα-
μορφωμένην τὴν δέσποιναν· πάλα γὰρ τῆς πα-
ραδόξῃ ταύτης θέας ἐπιθυμῶ, μᾶλλον εἴ τι σὺ
οἶδας, αὐτὴ μαγγάνευσον, ὥς Φανῆναί μοι
ἄλλην ἐξ ἄλλης ὕψιν. οἶμαι δὲ καὶ σὲ ἐκ ἀπεί-
ρωσ τῆσδε τῆς τέχνης ἔχειν· τῷτο δὲ οὐ παρ'
ἐτέρῃ μαθὼν, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἐμαυτῇ ψυχῆς
λαβὼν, οἶδα. ἐπεὶ με τὸν πάλα ἀδαμάντινον,
ὥς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, ἐς μηδεμίαν γυναῖκα τὰ
ὄμματα ταῦτα ἐρωτικῶς ποτε ἐκτείναντα, συλ-
λαβῶσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, ἀνχμάλωτον ἔχεις,
ἐρωτικῶ πολέμῳ ψυχαγωγῶσα. ἡ δὲ Παλαι-
στρα, Παύσα, Φησὶ, προσπαίζων. τίς γὰρ
ῥῶδὴ δύναται μαγεῦσαι τὸν ἔρωτα, ὄντα τῆς
τέχνης

ad illam, Ostende mihi, carissima, praestigias fa-
cientem aut transformantem se veram tuam: olim
enim cupidus sum admirabilis spectaculi. Potius
si quid tu nosti, ipsa fac praestigias, ut appareat mi-
hi alia ex alia species. Puto enim te nec imperi-
um huius artis esse: idque non ab alio auditum,
sed a meo acceptum animo scio: quandoquidem me
adamantinum illum quondam, ut mulieres dicebant,
qui in nullam unquam mulierem oculos hoscē ama-
torie intenderim, comprehensum illa arte tua capti-
vum tibi habes, in amatoria illo bello anima tibi ipsa
deinctum. At Palaestra, Desine, inquit, iocari.
Quod enim carmen conciliare amorem possit, artis
ipius

τέχνης κύριον; ἐγὼ δὲ, ὦ Φίλτατε, πᾶσαν μὲν οἶδα ἑδὲν, μα τὴν κεφαλὴν τὴν σὴν, καὶ τὴνδε τὴν μακαρίαν εὐνὴν, ἑὸς γὰρ γράμματα ἔμαθον, καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ἔσα τυγχάνει εἰς τὴν αὐτῆς τέχνην· εἰ δέ μοι καιρὸς ἐπιτρέψαι, πειράσομαι παρασχεῖν σοι εἰδεῖν μεταμορφωμένην τὴν κεκτημένην, καὶ τότε μὲν ἐπὶ τῆτοις ἐκὼ μῆθρμεν.

Ἡμέραις δὲ ὕστερον ἃ πολλαῖς, ἀγγέλλει πρὸς με ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλει ὄρνις γενομένη πέτεσθαι πρὸς τὸν ἐρώμενον. καὶ γὰρ, Νῦν, ἔφην, ὁ καιρὸς, ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἥ νῦν ἔχεις τὸν σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. Θάρρει, ἔφη, καὶ περὶ δὲ ἐσπέρα ἦν, ἄγει με λαβῆσα πρὸς τὴν

ipsius dominum? Ego vero, dulcissime, horum nihil quidquam novi, caput tuum iuro, et felicem hunc nostrum lectulum, neque enim litteras didici, et invida vera est quantum ad illam suam artem. Si vero tempus tulerit, studebo an praeberē tibi possim videndam, dum transformatur, dominam. Ac tum quidem in hisce acquievimus.

12. Diebus vero non multis post defert ad me Palaestra, velle dominam suam suanta avis specie volare ad amasium. Et ego, Tempus iam est, inquam, Palaestra, tui in me beneficii, quo nunc potes tui supplicis longam cupiditatem sedare. Bono, inquit, animo esto; et, cum vespera esset, prehensum

τὴν θύραν τῷ δωματίῳ, ἔνθα ἐκείνοι ἐκάθευδον· καὶ κελεύει με προσάγειν ὅπῃ τινι τῆς θύρας λεπτῇ, καὶ ἀποσκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρᾷ οὖν τὴν μὲν γυναῖκα ἀποδυομένην, εἴτα γυμνὴ τῷ λύχνῳ προσελθῆσα, καὶ χόνδρες δύο λαβῆσα, τὸν μὲν λιβανωτὸν τῷ πυρὶ τῷ λύχνῳ ἐπέθηκε, καὶ σᾶσα πολλὰ τῷ λύχνῳ κατελάλησεν· εἴτα κιβώτιον ἀδρὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀναρρίπτει καὶ προσφέρει μίαν· ἣ δὲ εἶχεν ἐμβεβλημένον, ὃ, τι μὲν ἐκ οἷδα, τῆς δὲ ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα ἔλαιον αὐτὸ ἐδόκην εἶναι. ἐκ τούτων λαβῆσα χρίσται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν κάτω, καὶ ἄφνω πτερὰ ἐκφύεται αὐτῇ, καὶ ἡ εἶν κερατίνη καὶ γρυπὴ

hensum ducit me ad ianuam cubiculi, vbi illi quiescebant, iubetque applicare oculos rimae in ianua tenui, et quae fierent speculari. Video igitur exuere se mulierem. Tum nuda ad lucernam accedens, grana duo turis in ignem lucernae imponit, statque multa ad lucernam loquitur. Tum grandiuscula cistella aperta, quae pyxides plurimas haberet, aufert inde promittque vnam, quae haberet infusum aliquid, quid fuerit non noui, quantum ad speciem ipsam quidem, oleum esse putabam. De hoc igitur sumens tota se inungit, ab unguibus incipiens inferioribus, et subito pennae illi enascuntur, et nasus corneus
Luc. Op. T. V. Y fit

γρυπὴ ἐγένετο, καὶ ἄλλα δὲ ὅσα ὀρνέθιον κτήματα καὶ σύμβολα πάντα εἶχε· καὶ ἦν ἄλλο ἄδεν ἢ κόραξ νυκτερινός. ὅτε δὲ εἶδεν ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κρώσασα δεινόν, καὶ οἷον ἐκείνο οἱ κάραιες, ἀναστᾶσα ὥχετο πετομένη ἔξω διὰ τῆς θυρίδος.

Ἐγὼ δὲ ἕναρ ἐκείνο οἰόμενος ὄραν, τοῖς δακτύλοις τῶν ἑμαυτᾶ βλεφάρων ἡπτόμην, ὅς τις οὖν τοῖς ἑμαυτᾶ ὀφθαλμοῖς, ἔδ' ὅτι βλεψαίην, ἔδ' ὅτι ἐξηγούμην. ὥς δὲ μόλις καὶ βραδέως ἐπαίσθην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδόμην τότε τῆς Παλαίστρας πτεροῦσαι καὶ με, καὶ χρίσασθαι ἐξ ἐκείνης τῆς Φαρμάκας ἑᾶσαι πέτεσθαι με. ἐβελόμην γὰρ πείρα μαθεῖν, εἰ μεταμορφωθεὶς

ἐκ

fit atque aduncus: verum et reliqua, quaecumque auium propria et signa sunt, habet omnia; neque quidquam est aliud, quam corvus nocturnus. Cum autem pennatam se videret, terribile quiddam crocicans, et sicut illi corui, tollens se per fenestram euolat.

13. Ego vero, qui somnium illud me videre putarem, palpebras ipse meas contingo digitis, qui oculis ipse meis non crederem, vel videre eos vel vigilare. Cum autem vix tandem ac tarde mihi persuasissem me non dormire, rogavi tum Palaestram ut pennas etiam mihi adderet, et ex illo vnguento unctum volare me fineret. Volebam enim experimento discere, verum transfor-

matūs

ἐκ τῆ ἀνθρώπου, εἴτα καὶ τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσσο-
 μαί. ἡ δὲ τὸ δωμάτιον ὑπανοίξασα, κομίζει
 τὴν πυξίδα· ἐγὼ δὲ σπεύδων ἤδη, ἀποδύσας,
 χρίω ὅλον ἑμαυτόν· καὶ ὄρνις μὲν εἴ γίγνομαι ὁ
 δυσυχής· ἀλλὰ μοι ἔρα ὀπισθεν ἐξήλθε, καὶ οἱ
 δάκτυλοι πάντες ὥχοντο, ἐκ οἷδ' ὅπως, ὄνυχας
 δὲ τὰς πάντας τέσσαρας εἶχον, καὶ τὰς ἀδὲν
 ἄλλο, ἢ ἐπλάς, καὶ μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες,
 κτήνας πόδες ἐγένοντο, καὶ τὰ ὅτα δὲ μακρά·
 καὶ τὸ πρόσωπον μέγα. ἐπεὶ δὲ κύκλω περιε-
 σιόπην, ἑαυτὸν ἐώρων ὄνον, Φωνὴν δὲ ἀνθρώ-
 πῳ ἐς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν, ἐκέτι εἶ-
 χον. τὸ δὲ χεῖλος ἐκτείνας κάτω, καὶ αὐτῷ δὴ
 τῷ σχήματι ὡς ὄνος ὑποβλέπων, ἡτιώμην αὐ-
 τήν,

natus ex homine, deinde etiam quantum ad
 animam avis futurus essem. Atque illa apertō
 clam cubiculo affert pyxidem. Et ego virgens
 opus, exutus totum me vngo, et avis quidem
 miser non fio, sed cauda mihi de postico exit, et
 digiti omnes nescio quo abeunt, vngues autem
 uniuersos non nisi quatuor habeo, eosque nihil
 aliud quam vngulas: manusque mihi ac pedes
 iumentī pedes fiunt; et aures longae, et facies
 magna, ac circumcirca me adspiciens asinum me
 esse video, vocem autem hominis ad conque-
 rendum cum Palaestra non amplius habeo. In-
 terim labio deorsum protenso, et ipso quoque
 habitu, vt asinus, vultu deiecto, illam ac-

τὴν, ὅση δύναμις, ἑνὸς ἀντὶ ὀνείθους γενόμενος.

Ἡ δὲ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τυφάμενη τὸ πρόσωπον, Τάλαννα, εἶπεν, ἐγὼ, μέγα ὄφρα σμαι κακόν· σπεύσασα γὰρ ἡμῶρτον ἐν τῇ ἐμοιότητι τῶν πυξίδων, καὶ ἄλλην ἔλαβον εἰς τὴν τὰ πτερὰ φύξαν. ἀλλὰ θάρρει μοι, ὦ Φίλτατε· ῥῶν γὰρ ἡ τέττε θεραπεία. ῥόδα γὰρ μόνον εἰ Φάγοις, ἀπσδύσῃ μὲν αὐτῆκα τὸ κτῆνος, τὸν δὲ ἐρασὴν μοι τὸν ἐμὲν αὐτὸς ἀποδώσεις· ἀλλὰ μοι, Φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον ἐν τῷ ὄνῳ· ὁρθε δὲ δραμῆσα εἴσω σοι ῥόδα, καὶ Φαγὼν ἰαθήσῃ. ταῦτα εἶπε καταψήσασά μοι τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν δέσμα. Ἐγὼ

cusabam, quod asinus pro volucri factus essem.

14. At illa ambabus manibus faciem suam percutiens, Misera ego, inquit; magnum feci malum; prae festinatione enim in pyxidum similitudine peccaui, et aliam arripui, non eam quae pennas producit. Sed bono es animo, dulcissime, facilis enim horum medicina. Si enim rosas modo comederis, exues e vestigio iumentum, amatoremque mihi meum reddes. Sed tu mihi carissime unicam modo hanc noctem perdura in asino, summo mane curriculo tibi rosas adferam, quibus comefis sanabere. Haec dum dicit aures mihi et reliquam cutem demulcet.

15. At

Ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ὄνος ἤμην, τὰς δὲ Φρένας καὶ τὸν νῦν ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ Λάκιος, δίχα τῆς Φωνῆς. πολλὰ ἔν κατ' ἐμαυτὸν μεμψάμενος τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ αἰμαρτίᾳ, δακνὼν τὸ χεῖλος, ἀπῆειν, ἔνθα ἠπισάμην ἐς ὧτα τὸν ἐμαυτῷ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον τῷ Ἱππάρχῃ. οἱ δὲ αἰσθόμενοί με εἰσὼ παριόντα, δείσαντες μὴ τῷ χόρτῃ αὐτοῖς κοινωνὸς ἐπεισέμεχομαι, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕτοιμοι ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ γαστρί· καὶ γὰρ συνεῖς, πορρωτέρω ποι τῆς Φάτνης ὑποχωρήσας, ἐς ὧς ἐγέλων, ὁ δέ μοι γέλως ὀγκηθμός ἦν. ταῦτα γὰρ ἐνενόων πρὸς ἐμαυτὸν, ὥς τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργίας. τί δὲ εἰ λύκος παρεισελθῶι, ἢ ἄλλο

τι

15. At ego quantum ad reliqua eram asinus, mentem vero atque animum homo, ille Lucius, voce excepta. Multum igitur intra me Palaestram accusans illius peccati causa, labra mordens illuc abeo, ubi stare equum meum noueram, et alium verum asinum Hipparchi. Hi sentientes me intrare, ac metuentes ne de foeno illorum partem ablaturus aduenissem, demissis auribus parati erant pedibus ventrem vlciſci. Quo ego animaduерſo, longius a praesepi recedens ac itans ridebam: ruditus vero erat risus meus. Haec enim apud me cogitabam, Vah in-tempestiuam curiositatem! Quid vero si lupo huc

τι θηρίον; κινδυνεύεται μοι μηδὲν κακὸν πεποι-
 κότε, διαφθαρήναι. ταῦτα ἐννοῶν ἠγνόουν ὁ
 δυσυχὴς τὸ μέλλον κακόν.

Ἐπεὶ γὰρ ἦν ἡδὲ νύξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ πολ-
 λή, καὶ ὕπνος ὁ γλυκύς, ψοφεῖ μὲν ἔξωθεν ὁ
 πτόχος, ὡς διαφυπτόμενος, καὶ διωρέττετό γε,
 καὶ ὅπῃ ἡδὲ ἐγγένει, ἀνθρωπον δέξασθαι δυ-
 ναμένη. καὶ εὐθύς ἄνθρωπος ταύτῃ παρήει, καὶ
 ἄλλος ὁμοίως, καὶ πολλοὶ ἔνδον ἦσαν, καὶ πάν-
 τες εἶχον ξίφη. εἴτα καταδήσαντες ἔτδον ἐν
 τοῖς δωματίοις τὸν Ἰππαρχον, καὶ τὴν Παλαί-
 στραν, καὶ τὸν ἐμὸν οἰκέτην, ἀδεῶς ἡδὲ τὴν δι-
 κίαν ἐκέναν, τὰ τε χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια,
 καὶ τὰ σκεῦη κομίζοντες ἔξω. ὡς δὲ ἔδεν ἄλλο

κατέ-

huc intraret aut alia bestia? in periculum venio,
 qui mali nihil fecerim, pereundi. Haec ita co-
 gitans ignorabam infelix instans malum.

16. Cum enim nox profunda iam esset, et
 multum silentium, et dulcis somnus, strepitum
 dat extra murus, velut perfoderetur, et perfo-
 diebatur etiam, iamque lacuna facta erat, quae
 capere hominem posset: statimque homo ea in-
 trat, et alius similiter. Iam multi intus erant,
 gladiis armati omnes. Tum vinculis intra in cu-
 biculis Hipparcho, et Palaestra, et meo seruo,
 sine metu iam domum totam depraedantur, pe-
 cuniasque et vestes, et supellectilem exportant.

Cum

καταλείπετο, λαβόντες μὲ καὶ τὸν ἄλλον ὄνον,
καὶ τὸν ἵππον, ἐπέσασαν· ἔπειτα ὅσα ἐβάστα-
σαν, ἐπιματέδθησαν ἡμῖν· καὶ ἔτω μέγα ἄγχθος
φέροντας ἡμᾶς, ξύλοις παιοντες ἤλαυνον, ὡς
εἰς τὸ ὄρος ἀτρίπτω ὁδῷ Φεύγεσθαι πειρώμενοι.
τὰ μὲν ἦν ἄλλα κτήνη, καὶ ἔχω εἰπεῖν ὃ, τι ἔπα-
σχεν, ἐγὼ δὲ ἀνυπόδετος 5) ἀσυνήθης ἀπῳῶν,
πέτραις ὀξείαις ἐπιβαίνων, τοσαῦτα σκευὴ Φέ-
ρων, ἀπωλύμην. καὶ πολλὰν προσέπταιον,
καὶ καὶ ἦν ἐξὸν καταπεσεῖν, καὶ εὐθύς ἄλλος ὄπι-
σθε

Cum vero nihil aliud reliquum esset, ducentes
me, et alterum asinum, et equum, clitellis or-
nant: tum, quae exportauerant, imposita nobis
deligant. Et ita nos, magnum ferentes onus,
fustibus tunfos agunt, qui in montem via minus
trita fugere tentarent. Quid reliquis iumentis
factum sit non habeo dicere. Ego vero non so-
leatus insuetusque incedens, per acutas rupes in-
grediens, tot gerens sarcinas peribam. Et saepe
offendebam, ac ne licebat quidem cadere, cum
Y 4 statim

5. Ἀνυπόδετος.] Non esse talia intelligenda
de ferramentis qualia hodie suppinguntur
iumentorum pedibus; sed de calceis, qui
indui exuique pro viae diuersa ratione pos-
sunt, ostendi in Ind. scriptorum Rei Rust. V.
selca. Gesner.

σθε κατὰ τῶν μηρῶν ἔπαυ ἀεὶ ζύλω. ἐπεὶ δὲ
πολλὰκις, ὦ Καῖσαρ, ἀναβεῖσαι ἐπειθήμεθα, καὶ
δὲν ἄλλο, ἢ ὠγκώμεν, καὶ τὸ μὲν Ὀρμενίαν
καὶ μεγαλοφρονότατον ἐβόων, τὸ δὲ ΚΑΙΣΑΡ
ἐκ ἐπικολέθει. ἀλλὰ μὲν καὶ δι' αὐτὸ τῆτο
ἐτυπτόμεν, ὡς προδιδῶς αὐτὲς τῷ ὀγκηθμῷ
μαθὼν ἔν ἐτι ἄλλοι ἐβόων, ἔγνωσαν αἰγῇ προϊέναι
καὶ κερδαίνειν τὸ μὴ παύεσθαι.

Ἐπὶ τῇ τῷ ἡμέρα τε ἦν ἤδη, καὶ ἡμεῖς ὄψιν
πολλὰ ἀνεβεβήκαμεν, καὶ σώματα δὲ ἡμῶν ὁρμή
σμῶ ἐπείχετο, ὡς μὴ περιβοσκήμενοι τὴν ὁδὸν
εἰς τὸ ἄριστον ἀναλίσκομεν, ὥς ἐς τὴν 6) τότε

statim alius a tergo femora fusti subinde percute-
ret. Cumque saepe, o Caesar! proclamare cu-
perem, nihil aliud quam rudebam, cum O qui-
dem maximum et vocalissimum exiret, Caesar
autem non sequeretur. Verum hoc ipso quoque
nomine pulsabar, qui ruditu illos proderem.
Sentiens ergo me alienum quid clamare, decreui
silentio pergere, et compendifacere plagas.

17. Inter haec iam dies erat, et nos montes
plures superaueramus. Ora autem nostra capistro
erant reuincta, ne circumpascentes viam ar-
meremus in prandio: itaque perrexerunt et mansi-
mus.

6. "Ὡς ἐς τὴν] Ὃς dicit asino fuisse vinculo occlu-
sum ne tempus, quod viae impendendum erat,
pabulo impenderet, et tardius procederet.

καὶ ἔμεινα ὄνος· ἐπεὶ δὲ ἦν αὐτὸ τὸ μέσον τῆς
 ἡμέρας, καταλύομεν εἰς τινὰ ἑπαυλιν συνήθων
 ἐκείνοις ἀνθρώπων, ὅσον ἦν ἐκ τῶν γιγνομένων
 σκοπεῖν· καὶ γὰρ Φιλήμασιν ἡσπάζοντο ἀλλή-
 λας, καὶ καταλύειν ἐκέλευον αὐτὰς ἐν ἑπαύλει,
 καὶ παρέθηκαν ἄριστον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν
 παρέβαλον κριθῖδια· καὶ οἱ μὲν ἡρίζων, ἐγὼ δὲ
 ἐπείνων μὲν κακῶς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔ πώποτε κρι-
 θὰς ὠμαὶς ἡριζήκειν, ἐσκοπέμην ὅ, τι καὶ κατα-
 Φάγοιμι· ὁρῶ δὲ κῆπον αὐτῆς ὀπίσω τῆς αὐλῆς,
 καὶ εἶχε λάχανα πολλὰ καὶ καλά, καὶ ῥόδα ὑπὲρ
 αὐτῶν ἐφαίνετο· καὶ γὰρ λαθὼν πάντα τὰς ἐν-
 δον,

asinus. Medio ipso die devertimus in stabulum
 quoddam familiarium illis hominum, quantum
 ex his, quae fiebant, licebat videre. Etenim
 osculo se inuicem salutabant, et devertere in sta-
 bulo illos iubebant: apponunt etiam prandium,
 nobis autem iumentis obliciunt hordea. Ac re-
 liqui prandent, ego vero misere esurio: et cum
 nunquam hordea cruda pransus essem, circum-
 spicio, quod comederem. Video autem hortum
 ibi post aulam, qui olera multa haberet et bona,
 rosae etiam super ista videbantur. Hic ego ne-
 mini animaduersus eorum omnium, qui intus

Υς

erant,

ὥς ἐξην τότε, καὶ ἔμεινα ὄνος. Iamque
 tunc steri, asinusque mansi: Quomodo ste-
 tit, cum tantopere properaret? lego: ὥς
 ἐβην τότε. *Gracilius.*

δον, ἐσχολαζόμενος περὶ τὸ ἄριστον, ἄρξομαι ἐκπύ-
 τόν κήπον, τῷτο μὲν ὡμῶν λαχάνων ἐμπλη-
 σθησόμενος, τῷτο δὲ τῶν ῥόδων ὄνεια. ἐλαγί-
 ζομαι γὰρ ὅτι δῆθεν φαγὼν τῶν ἀνθρώπων πάντων
 ἄνθρωπος ἔσομαι· εἴτα ἐμβαίς εἰς τὸν κήπον,
 θριδάκων μὲν καὶ ῥιφανίδων καὶ σελίνων, ὅσα
 ὡμὰ ἐσθίει ἄνθρωπος, ἐνεπλήσθην, τὰ δὲ ῥο-
 δὰ ἐκείνα μὲν ἦν ῥόδα ἀληθινὰ· τὰ δ' ἦν ἐν τῇ
 ἀγρίᾳ δάφνῃ φυόμενα ῥόδα ἐκείνα, δάφνην
 αὐτὴν καλεῖσιν ἄνθρωποι, κακὸν ἄριστον ὄνεια
 τῷτο

erant, qui nempe occupati essent in prandio, ve-
 nio ad hortum partim impleturus ventrem crudis
 oleribus, partim rosarum causa. Putabam quippe
 me comedis floribus hominem iterum futurum.
 Tum ingressus hortum, lactucis quidem, et ra-
 phanis, et apiis, quae cruda homo comedit, me
 impleui. Verum rosae illae verae rosae non erant:
 sed erant elauro agresti enatae rosae. Rosam lau-
 ream vocant homines: malum hoc prandium af-
 no

7. Δάφνην αὐτὴν καλεῖσιν] Est *rhododendron*,
nerion, *rhododaphne*, quod Plinius 6, 20.
 s. 33. describit sempiternum fronde, rosae si-
 militudine, caulibus fruticosum. Iumentis,
 caprisque, et ouibus venenum est. Apuleius
 l. 4. pr. Hae arbores in lauri faciem prolixae
 foliatae, paruae in modum floris inodori por-
 rectos caliculos modice puniceas, quos vul-
 gus

τὸν ἀσινόν, καὶ εἶπε. Φασὶ γὰρ τὸν φαγόν
καὶ ἀποθνήσκειν αὐτίκα.

Ἦν τότε ὁ κριτὴρ ἀσθόμενος, καὶ ξύλον
ἀρπάζων, καὶ λαθεῖν εἰς τὸν κήπον, καὶ τὸν πο-
ταμὸν ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸν ὅλεθρον, ὥς
παρὰ τὴν δύναμιν μισοπόνηρος, κλέπτην λαβὼν,
ὥς με συνέλπιον ξύλον, μήτε πλευρῶν φασμά-
τος φοβήσθαι μηρῶν, καὶ μὴν καὶ τὰ αὐτά μου
καταλαβὼν καὶ τὸ πρέπαιπον συνέτρεψε. Ἦν
δὲ τότε ἀσθόμενος, ἀπολακτίσας ἀμφοτέρωθεν,
καὶ καταβαλὼν ὑπτίον ἐπὶ τῶν λαχάνων, ἔφρυ-
γον ἀνὰ τὸ ὄρος. ὁ δὲ ἐπειδὴ εἶδε δρόμῳ ἀπ-
ιόντα.

Id vinctique et equo: aiunt enim de eo qui con-
ederit, statim mori.

18. Inter hac sentiens olitor, arreptoque fu-
si hortum ingressus, videntque hostem et pemi-
ciem olerum, non aliter quam seuerus aliquis
dynasta captum furem, fuste concidit, neque co-
stis parcens neque femoribus: quin et aures mi-
hi confregit, et contriuit faciem. Ego autem
non ultra patiens, calcibus vtrisque reiectis supi-
num prosterno in olera, atque versus montem
aufugio. Ille cum videret me cursu abire, cla-
mauit

gus indoctum rosas laureas appellant, qua-
rumque cuncto pecori eibus leralis est. Hinc
in suspicionem veni, an forte legendum sit
apud Lucianum ἐοδὸν δάφνην. Gesner.

ιόντας, ἀνέκραγε λέγειν τὰς κύνας ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ ὅτι
 κύνες πολλοί τε ἦσαν καὶ μεγάλοι, καὶ οὐκ ἔστι
 μάχεσθαι ἱκανοί· ἐγνων ὅτι δὴ δυνάμει κατέ-
 με ἄτοι λαβόντες· καὶ ὀλίγον ἐκπαύσας, ἵνα
 ταῦτο δὴ τὸ τ᾽ λόγῳ, παλινδραμὴν ἐκτελέ-
 λον, ἢ κακῶς δραμῶν. ἐπίσσω ἐκ ἀπῆνται, καὶ
 εἰσελπίει αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκκλυσιν. οἱ δὲ, τὰς μὲν
 κύνας δρόμῳ ἐπιφερομένους ἐδίδξαντο, καὶ κατέ-
 δήσαν. ἐμὲ δὲ παίοντες ἔ πρότερον ἀφῆκον
 πρὶν ἢ ὑπὸ τῆς ἀδύνης πάντα τὰ μαχόμενα κατε-
 δεν ἐξεμέσαι.

Καὶ μὲν ὅτε ὁδοπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρέυ-
 τα τῶν κλεμμάτων καὶ τὰ πλεῖστα ἐμοὶ ἐπέθη-
 καν· καμῖθεν τότε οὕτως ἐξελεύνομεν, ὅτε

mauit ut immitterentur in me canes. Erant vero
 canes multi et magni, etiam cum viris pugnare
 idonei. Video igitur illos me, si capiant, discer-
 pturos esse, paullum itaque circumiens decreni
 quod est in proverbio retro currere potius, quam
 male currere: retro eo igitur, stabulum iterum
 ingredior. Illi canibus, qui cursu in me fereban-
 tur, receptis alligatisque, me pulsare prius non
 desierunt, quam prae dolore olera omnia per in-
 feriolem gutturem euomerem.

19. Verum itineris ingrediendi tempus cum
 esset, grauissimas quasque rerum furtiuarum et
 plurimas mihi imposuere: tumque inde sic pro-
 ficisci-

δὲ ἀπηγόρευον ἤδη, παιόμενός τε καὶ τῷ Φορ-
τίῳ ἀχθόμενος, καὶ τὰς ὀπλὰς ἐκ τῆς ὁδῆς ἐκ-
τετριμμένες, ἔγνω αὐτᾶ καταπεσεῖν, καὶ μὴδ'
ἐν ἀποσφάττωσί με ταῖς πληγαῖς, ἀναστῆναι
ποτε, τᾶτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθαι
ἐκ τῆ βελεύματος· ὥρθη γὰρ ὅτι πάντως ἡτ-
τώμενοι τὰ μὲν ἐμὰ σκευὴ διανεμῶσι τῷ τε ἵπ-
πῳ, καὶ τῷ ἡμιόνῳ, ἐμὲ δὲ αὐτᾶ ἐάσχει κεί-
σθαι τοῖς λύκοις· ἀλλὰ τις δαίμων βᾶσκαῖος,
συνεὶς τῶν ἐμῶν βελευμάτων, ἐς τ' ἐναντίον πε-
ρήνησεν. ὁ γὰρ ἕτερος ἕνος ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐ-
τὰ νοήσας πίπτει ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ τὰ μὲν πρῶ-
τα ξύλῳ παίοντες ἀναστῆναι τὸν ἄθλιον ἐκέλευον.
ὥς δὲ ἐδὲν ὑπῆκε ταῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐ-
τὸν,

ficiscimur. Cum vero iam despondissem animum
pullatus et grauatus onere, detritis insuper a via
vngulis, procumbere ibi decreueram, nec vn-
quam, si vel interficerent me plagis, surgere;
hoc sperans, magnam ad me vtilitatem redituram
ex eo consilio. Putabam enim, ipsos plane victos
mea peruicacia, sarcinas meas diuisuros inter e-
quum et mulum, me autem ibi iacentem reli-
cturos praedae lupis. Sed inuidum quoddam nu-
men, mea consilia intelligens, vertit ea in con-
trarium. Alter enim asinus, eadem forte quae
ego cogitans, decumbit in via. Illi primo fu-
stium iocibus surgere iubent miserum: nihil obe-
dien-

τὸν, αἱ μὲν πάντες ὤταν, οἱ δὲ τῆς ἑρᾶς ἀνταγέ-
ρειν ἐπειρῶντο. ὡς δ' ἐδὲν ἦνσαν, ἕκαστο δὲ
ὥσπερ λίθος ἐν τῇ ὁδῷ ἀπηγορευτικῶς, λογισά-
μενοι ἐν ἀλλήλοις ὅτι δὴ μάλιστα πονῶσι, καὶ τὸν
χρόνον τῆς Φυγῆς ἀναλίσκεσιν, ὄνῳ νεκρῷ παρ-
εδρεύοντες, τὰ μὲν σκεύη πάντα, ὅσα ἐκείνους
ἐκείνος, διανέμεισιν ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ· τὸν
δὲ ἀθλιὸν κοινὸν καὶ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τῆς
ἀχθοφορίας, λαβέντες, τῷ ξέφῳ ὑποτάμνε-
σιν ἐν τῶν σκελῶν, καὶ σπαίροντα ἐτι ὠθέουσιν
εἰς τὸν κρημνόν. ὁ δὲ ἀπῆει κάτω, τὸν θάνα-
τον ἐρχόμενος.

· Ἐγὼ δὲ ὁρῶν ἐν τῷ συνοδοιπόρῳ τῶν ἐμῶν
βελυμάτων τὸ τέλος, ἔγνω. Φέρεν εὐγενῶς
τὰ

dientem plagis, prehensum alii auribus, cauda
alii, excitare student. Cum nihil proficerent,
iaceretque lapidis instar in via, fessus et sine spe,
subductis rationibus, nequidquam se laborare,
et fugae tempus perdere asino inmortuo assidentes,
sarcinas quas ille gestarat omnes inter me et e-
quum diuidunt, miserum vero captiuitatis pari-
ter et gestandorum onerum consortem, prehen-
dentes, succisis ferro cruribus, palpitantem ad-
huc per praeceps impellunt. Atque ille mortem
saltans descendit.

20. Ego vero animaduertens in socio itineris
consiliorum meorum exitum, decreui fortiter ferre
prae-

τὰ ἐν ποσσὶ, καὶ προθύμως περιπατεῖν, ἐλπί-
δας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥό-
δα, καὶ τῶν εἰς ἑμαυτὸν ἀνασωθῆσεσθαι 8)·
καὶ τῶν λησῶν δὲ ἦκον, ὡς ἂν εἴη ἔτι πολὺ
τῆς ὁδοῦ, καὶ ὅτι καταλύσῃσι, λοιπὸν, ἐνθα
καταμένεσκω, ὥστε πάντα ταῦτα δρόμῳ ἐκομί-
ζομεν, καὶ πρὸ τῆς ἐσπέρας ἤλθομεν εἰς τὰ οἰ-
κῶα. γεαῦς δὲ γυνὴ ἐνδον καθῆσο, καὶ πῦρ πο-
λὺ ἐκαίετο. οἱ δὲ πάντα ἐκθῆνα, ὥστε ἐτυγ-
χάνομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἰσω κατέβηκαν. εἴ-
τα ἤροντο τὴν γεαῦν διὰ τί ἔτω καθέζη, καὶ ἔ-
παρησπνεύσεις ἄριστον; Ἀλλὰ πάντα, εἶπεν ἡ
γεαῦς,

praesentia, et strenue incedere, qui spem habe-
rem, futurum, ut omnino aliquando in rosas in-
ciderem, ac inde me salutemque reciperem. Au-
diebam vero etiam ex latronibus, non multum
supereffe viae, et eo die soluturos iumenta, ubi
maneant. Itaque omnia ista curriculo gestantes
versus vesperam domum pervenimus. Mulier
anus intus defederat, ignis ardebat multus, illi,
quae portaueramus, intus deponunt omnia. Tum
interrogant anum, quid ita sedes, et non parae
coenam? illa, *quin parata vobis sunt*, inquit,
omnia,

8. Ἐς ἑμαυτὸν ἀνασ.] Mira haec efficacia
enuntiavit, sonat enim: *ut inde restituar in
me ipsum*, i. e. ut rursus fiam, qui ante fui.
Reisz.

γραῦς, εὐτρεπῇ ὑμῶν, ἄρτοι πολλοί, οἷα παλαιᾷ πίθοι, καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῶν τὰ ἄγρια σκευάσασα ἔχω. οἱ δὲ τὴν γραῦν ἐπαισέσαντες, ἀποδυσάμενοι ἤλειφοντο πρὸς τὸ πῦρ, καὶ λήβητος ἐνδον ὕδωρ θερμὸν ἔχοντος, ἀρυσάμενοι ἔνθεν, καὶ καταχεάμενοι, αὐτοσχεδίῳ τῷ λατρῷ ἐχρήσαντο.

Εἶτα ὁλόγον ὕπερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ κομίζοντες σκεύη πλεῖστα ὅσα χρυσᾷ καὶ ἀργυρᾷ, καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον καὶ ἀνδρῶν πολύν. ἐκοινώνων δὲ ἄτοι ἀλλήλοις· καὶ ἐπειδὴ ταῦτα ἐνδον κατέθεντο, ὁμοίως ἐλέσαντο καὶ ἄτοι. λοιπὸν μετὰ τᾷτο ἦν ἄριστον δαψιλές, καὶ λόγος πολὺς ἐν τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων· ἡ δὲ γραῦς ἐμοὶ καὶ τῷ ἵππῳ κριθὰς παρέθηκεν·

omnia, panes multi, vini veteris dolia, et carnes vobis ferinas paratas habeo. Illi collaudata anu, exutis vestibus ad ignem se vngunt, et cum ahenum calidam haberet, hausta inde aqua perfusi, extemporalī isto vtuntur balneo.

21. Deinde paullo post iuvenes veniunt multi, supellestitem adferentes plurimam auream, argenteam, vestimenta, mundum muliebre, et virilem ornatum multum. Hi in commune conferunt, rebusque intus depositis, lauant ipsi quoque. Caeterum post haec coena fuit copiosa, et sermo multus in homicidarum conuiuiο. Anus mihi et equo hordea apponit: at ille festinat devora-

θηκεν· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν σπαδῇ τὰς κριθὰς κατέ-
 πινε, θεδιῶς, οἷα εἰκὸς, ἐμὲ τὸν συναρίζον. ἐγὼ
 δὲ ἐπειδὴν ἴδοιμι τὴν γραῦν ἐξιῶσαν, τῶν ἔνδον
 ἄρτων ἡσθιον. τῇ δὲ ὕσεραία καταλιπόντες
 τὴν γραῦν, καὶ νεανίσκον ἓνα, οἱ λοιποὶ πάντες
 ἐπὶ ἔργον ἀπήεσαν. ἐγὼ δὲ ἔσενον ἐμαυτὸν, καὶ
 τὴν ἀκριβῆ Φρεράν. τῆς μὲν γὰρ γρεὸς κατα-
 Φρονῆσαι ἦν μοι, καὶ Φυγεῖν ἐκ τῶν ἐκείνης ὁμ-
 μάτων δυνατόν. ὁ δὲ νεανίσκος μέγας τε ἦν,
 καὶ Φοβερὸν ἔβλεπε· καὶ τὸ ξίφος αἰεὶ ἔφερε,
 καὶ τὴν θύραν αἰεὶ ἐπῆγε.

Τρισὶ δὲ ὕσερον ἡμέραις, μεσᾶσης σχεδὸν τῆς
 νυκτός, ἀναστρέφουσιν οἱ λησαί, χρυσίον μὲν, ἄ-
 δὲ ἀργύριον, ἄδὲ ἄλλο ἄδὲν κομίζοντες, μόνην δὲ
 παρ-

vorare hordea, metuens, vt par erat, me com-
 pranforem. At ego, quoties videbam exisse anum,
 de panibus, qui intus erant, edebam. Postridie
 relicta anu et vno iuvene ad opus reliqui omnes
 exeunt. Equidem mihi et accuratae custodiae in-
 gemiscebam: nam vetulam quidem poteram con-
 temnere, et illius fugere ex oculis: at iuvenis
 magnus erat, et terribile quiddam cernebat, et
 gladium gestabat semper, et adducebat semper
 ianuam.

22. Tribus post diebus, circa mediam fere
 noctem, redeunt latrones, auri quidem aut ar-
 genti nihil, nec aliud quidquam adferentes, sed
 Luc. Op. T. V. 2 solam

παρθένον ἑραίαν, σφόδρα καλὴν, καὶ κατεσπαραγμένην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν παῖδα μὴ καὶ καταθέμενοι αὐτὴν ἔκδον ἐπὶ τῶν σταβίων, θαρρῆν ἐκέλευον, καὶ τὴν γραῦν ἐκείνου ἔκδον μένειν, καὶ τὴν παῖδα ἐν Φρουρᾷ ἔχειν. ἡ δὲ παῖς, ὅτε ἐμφαγεῖν τι ἤθελεν, ἔα τε πιεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκλάε, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς ἐσπάραττεν. ὥς καὶ αὐτὸς πλησίον ἐς ὧς παρὰ τῇ Φάτῃ, συνέκλαιον ἐκείνη τῇ καλῇ παρθένω. ἐν δὲ τῷ οἱ λησαί ἐξω ἐν τῷ προδόμεω ἐδείπνεν. πρὸς ἡμέραν δὲ τῶν σκοπῶντις τῶν τὰς ὁδὸς Φρερεῖν εἰληχότων, ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι ξένος ταύτῃ παριέναι μέλει, καὶ πολλὸν πλῆτον κομίζοι· οἱ δὲ ἄνωγς εἶχον ἀνθρώπους,

solam virginem nubilem, vehementer pulchram, plorantem lacerata veste, et comis passis. Hanc intus in stratis depositam bono animo esse iubent, et intus manere anum, puellae custodiendae causa. Sed puella nec cibum capere volebat nec bibere, sed plorabat ad omnia, et suam ipsa comam vellebat, adeo ut ipse quoque, prope adstans ad praesepe, cum pulchra illa virgine plorarem. Inter haec latrones extra coenabant in atrio. Sub lucem speculatorum aliquis, cui vias explorare sorte obuenerat, venit nuntians, peregrinum aliquem hac transiturum, qui multas secum ferret diuitias. Hi ut erant conturgere, ar-

mare

πάντες, καὶ ὀπλισάμενοι, καὶ μετὰ τὸν ἵππον
ἐπιστάξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ ὁ δυστυχὴς, ἐπι-
στάμενος ἐπὶ μάχην καὶ πόλεμον ἐξῆλυνεσθαι,
ὀκνηρῶς προΐειν, ἔνθεν ἐπαχόμην τῷ ξύλῳ, ἐπι-
σχομένων αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὴν ὁδόν,
ἔνθα ὁ ξένος παρελάσεν ἔμελλε, συμπεσόντες οἱ
λαῖσιν τοῖς ὀχήμασιν αὐτόν τε καὶ τὰς ἐκείνου
θεράποντας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν τιμιώτα-
τα ἐξελόντες, τῷ ἵππῳ καὶ μοι ἐπέθηκαν· τὰ δὲ
ἕτερα τῶν σκευῶν αὐτὰ ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρυψαν. ἐπ-
εῖτα ἤλαυνον ἡμᾶς ἔτιωσ ὀπίσω, καὶ γὰρ ἐπι-
στάμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος κρῆνω τὴν
ὀπλὴν παρὰ πέτρῃν ὀξεῖαν, καὶ μοι ἀπὸ τῆς
πληγῆς γίνεται τραῦμα ἀλγεινόν· καὶ χαλεπὴν
ἔνθεν τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ ἐβάδιζον. οἱ δὲ πρὸς
ἀλλή-

mare se, me autem et equum ornare clitellis, et
secum ducere. Hic infelix ego, qui ad pugnam
et bellum me scirem agi, cunctanter progredior,
itaque fusti, festinantibus illis pulsabar. Cum
autem ad viam venissemus, ubi transiturus erat
peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum
ipsiusque servos interficiunt, et pretiosissima quae-
que ablata equo et mihi imponunt, reliquas sar-
cinas ibi in filua abscondunt. Deinde sic retro
nos agunt, et ego cum virguer et vapularem
fusti, acuto saxo impingo vngulam, oriturque ab
illa plaga vulnus dolorificum, ut claudicans quod
reliquum erat viae incederem. At illi inter se,

ἀλλήλους ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν δοκοῖ τρέφειν τὸν
ὄνον τῆτον, πάντα καταπίπτοντα; ῥίψωμεν
αὐτὸν ἀπὸ τῆ κρημνῆ οἰωνὸν ἐκ ἀγαθόν, καὶ
Φασι· ῥίψωμεν αὐτὸν, καθαρισμὸν τῆ στρατῆ
ἐσόμενον. καὶ οἱ μὲν συνετάττοντο ἐπ' ἐρα.
ἐγὼ δὲ ἀκῶν ταῦτα, τῷ τραύματι λοιπὸν ὡς
ἀλλοτρίῳ ἐπέβανον, ὃ δὲ τῆ θανάτῃ με φό-
βος ἀναισθητόν τῆς ὀδύνης ἔθηκεν.

Ἐπεὶ δὲ ἤλθομεν εἰσω, ἔνθα κατελύομεν; τὰ
μὲν σκευὴ τῶν ἡμετέρων ὤμων ἀφελόντες, εὖ
κατέθηκαν· αὐτοὶ δὲ ἀναπεσόντες ἐδείπνεν. καὶ
ἐπειδὴ νύξ ἦν, ἀπῆεσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν
σκευῶν ἀνασῶσαι· τὸν δὲ ἄθλιον τῆτον ὄνον, ἔφη
τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄχρηστον ἐκ τῆς ὀπλῆς;
τῶν

Quid enim nobis videtur, inquit, nutrire asinum istum, ubique concidentem? Praecipietur illum, male ominatam bestiam. Ita sane, inquit, alius, deiiciamus illum piacularem futurum nostri exercitus. Atque illi in me iam coibant: verum ego auditis hisce, quod reliquum erat, vulnus tanquam alienum calcabam, mortis metu sensum mihi doloris adiuncente.

23. Cum vero intrassemus in diuerforium nostrum, sarcinas de nostris demtas humeris bene collocant, ipsique coenatum accumbunt. Nocte vero oborta ad reliquas sarcinas seruandas abeunt. Miserum vero asinum, infit illorum vnus, quid adducimus, ex vngula inutilem? sarcinarum alias nos

των δὲ σκευῶν ἃ μὲν ἡμεῖς οἶσομεν, ἃ δὲ καὶ ὁ ἵππος· καὶ ἀπῆσαν, τὸν ἵππον ἄγοντες. νύξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. καὶ γὰρ τότε πρὸς ἑμαυτὸν εἶπον, "Ἀθλίς, τί ἔτι μένεις ἐν ταῦτα; γύπες σε καὶ γυπῶν τέκνα δειπνήσασιν, ἢ ἀνέεις οἷα περὶ σὲ ἐβελεύσαντο; θέλεις τῷ κρημνῷ περιπεσεῖν; νύξ μὲν αἴτη, καὶ σελήνη πολλή. οἱ δὲ οἰχονταὶ ἀπιόντες, Φυγὴ σωῶσάυτὸν ἀπὸ δεσποτῶν ἀνδροφόνων. ταῦτα πρὸς ἑμαυτὸν ἐννοήμενος, ὁρῶ ὅτι ἔδὲ προσεδεδέμην ἔδενι, ἀλλὰ με ὁ σύρων ἐν ταῖς ὁδοῖς ἰμάς παρεκρέματο, τῆτό με καὶ παρώξυνεν ὥς μάλα πρὸς τὴν Φυγὴν· καὶ δρόμῳ ἐξιὼν, ἀπῆεν· ἡ δὲ γραῦς, ἐπεὶ εἶδεν ἀποδιδράσκειν ἔτοιμον, λαμβάνεται μου ἐκ τῆς ἑρᾶς, καὶ εἶχετο. ἐγὼ δὲ

nos portabimus alias equus. Itaque cum equo abeunt. Erat autem nox a luna clarissima. Hic ego intra me, Miselle, inquam, quid ultra hic manes? vultures te et vulturum filii coenabunt. non audis, quae de te deliberarunt? visne tu in praecipitium incidere? Iam nox est, et luna clara: illi vero abierunt: fuga te eripe dominis homicidis. Haec apud me cogitans video me neque alligatum esse vsquam, sed iuxta pendere quo trahebar alias lorum. Etiam hoc me ad fugam maxime incitabat. Itaque curriculo egressus abibam. At anus cum fugere paratum videret, a cauda se mea, quam prehenderat, suspendit.

δὲ ἄξιον κρημνῆ καὶ θανάτων ἄλλων εἰπὼν εἶναι
 τὸ ὑπὸ γραίης αἰλῶναι, ἔσυρον αὐτὴν· ἡ δὲ μάλ'
 ἀνέκραγεν ἐνδασθεν τὴν παρθένον τὴν αἰχμαλώ-
 τον· ἡ καὶ προσελθῶσα, καὶ ἰδῶσα γραῦν, δίκην
 κέρκε 9) ἐξ ὄνα ἡμίσην, τολμᾷ τόλμημα γεν-
 νᾶιον,

Ego praecipitio et aliis mortibus dignum putans,
 ab anu capi, illam trahere: illa vehementer in-
 clamavit puellam intus captiuam. At illa acce-
 dens videntisque anum caudae instar ex alino aptam,
 gene-

9. *Δίκην κέρκε*] Potest intelligi hic locus ita
 ut interpretatus sum: nec de emendando in-
 mentem venisset, nisi dum forte Apuleium
 confero, iuuenirem ista, Met. 6. p. 227, 29.
Pric. De virgine capticia ut ipse vocat, *Quae*,
voce excita procurrens videt, Hercules, memo-
randi spectaculi scenam, non tauro sed alino
dependentem Dircen aniculam: summaque
audacia virili, facinus audei pulcherrimum
etc. Nota Dirces fabula a Zetho et Amphi-
 one priuignis ad taurum deligatae indomi-
 tum. Quidquid de auctore huius libelli iu-
 dicemus; Apuleius certe quin eandem fabel-
 lam tractet, quin hoc ipso loco verba nostri
 prae oculis habuerit, dubitari non potest.
 Quid si igitur inuenit in suo exemplari non
δίκην κέρκε ut nunc legitur, sed *δίκην Δίε-*
νης; ignota vox, fabula, qua alias non uti-
 tur, quod sciam, Lucianus, correctori ansam
 mutandi potest dedisse. *Gesner.*

καὶρῖν, καὶ ἄξιον ἀπονενομημένῃ νεανίσκῃ· ἀγαπή-
 δ' αὖ γὰρ εἰς ἐμὲ· καὶ ἐπικαθίσασά μοι, ἤλαυνε·
 καὶ γὰρ τῷ τε ἔρωτι τῆς Φυγῆς, καὶ τῇ τῆς κό-
 ρης σπῆδῳ ἔφυγον ἵππεα δρόμῳ· ἡ δὲ γραῦς ὀπί-
 σσω ἀπελέλειπτο, ἡ δὲ παρθένος τοῖς μὲν θεοῖς
 ἠύχετο, σῶσαι αὐτὴν τῇ Φυγῇ· πρὸς δὲ ἐμὲ
 "Ὦν με, ἔφη, κομίσῃς πρὸς τὸν πατέρα, ὦ
 καλὲ σὺ, ἐλεύθερον μὲν σε παντὸς ἔργῃ ἀφῆ-
 σω, κριθὼν δὲ μέδιμνος ἔσαι σοι ἐφ' ἐκάστης
 ἡμέρας τὸ ἄριον. ἐγὼ δὲ καὶ τὰς Φονεῖς τοὺς
 ἐμαυτῷ Φευξόμενος, καὶ πολλὴν ἐπιμερίαν καὶ
 θεραπείαν ἐκ τῆς ἀνασωθείσης ἐμοὶ κόρης ἐλπί-
 ζων, ἔθεον τῷ πρᾶγματος ἀμελήσας.

Επεὶ δὲ ἤκομ' ἐνθα ἐσχίζετο διπλῇ ὁδῷ,
 οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσιν ἀναγρέφον-
 τες,

generosum facinus audet et dignum desperato iu-
 vene. Infilat enim in me, infidensque agit. Et
 ego tum fugae amore, tum puellae studio, equi
 cursu fugio, anu post nos relicta. Virgo Dis
 quidem supplicabat, ut illa se fuga servarent: ad
 me vero, *si me*, inquit, *o mi pulcher*, ad patrem
 perculeris, liberum te omni opere dimittam: bordeo-
 rum vero medimnus erit tibi in singulos dies pran-
 dium. Ego vero et meos ipsius interfectores fu-
 giens, et multum adiumenti atque cultus ex ser-
 vata a me puella sperans, curro oblitus vulneris.

24. Cum autem eo veniremus vbi findebatur
 via in biuium, deprehendunt nos hostes redeun-

τες, καὶ πόρρωθεν εὐθύς πρὸς τὴν σελήνην ἐγίνετο
σαν τὰς δυσυχεῖς αἰχμαλώτους, καὶ προσδρα-
μόντες λαμβάνονταί με, καὶ λέγουσιν, Ὡ κα-
λὴ καὶ γαθὴ σὺ παρθένος, ποῖ βυβλίζεις ἄωρίαν
ταλαίπωρε; εἰ δὲ τὰ δαμόνια δέδοικας; ἀλλὰ
δεῦρο ἴθι πρὸς ἡμᾶς, ἡμεῖς σε ταῖς οἰκείοις ἀπο-
δώσομεν, Σαρδώνιον γελῶντες ἔλεγον· καί με
ἀποσφράξαντες, εἵλκον ὀπίσω· καί γὰρ περὶ τοῦ
ποδὸς καὶ τοῦ τραύματος ἀναμνησθεῖς, ἐχώ-
λευον· οἱ δὲ, Νῦν, ἔφασαν, χῶλός, ὅτε ἀπο-
διδράσκειν ἐάλωκας; ἀλλ' ὅτε Φεύγειν ἐδόκει σοι,
ὕγιαίνων, ἵππερ ὠκύτερος, καὶ πτήνός ἦσθα;
τοῖς δὲ λόγοις τέτοις τὸ ξύλον εἶπετο, καὶ ἤδη
ἔλκος τῷ μηρῷ εἶχον νεφελόμενος. ἐπεὶ δὲ εἴ-
σω πάλιν ἀνεσφράξαμεν, τὴν μὲν γραῦν εὐρομένην

tes, et e longinquo statim ad lunam miseros ca-
ptiuos agnoscunt: et accurrentes,prehendunt
me dicuntque, *Quorsum, honesta et bona virgo,*
intempesta nocte abis misella? nec spectra meiuis?
Verum buc veni ad nos. Nos te tuis reddemus, cum
Sardonio risu dicebant: meque conuersum trahe-
bant retro. Atque ego pedis et vulneris recor-
datus claudicabam. Illi vero, *Nunc*, aiunt, *clau-*
du es, cum in fuga es captus? Sed cum fugere tibi
collibuit, sanus, ocior equo, et volucris eras? Haec
verba excipiebat fustis: iamque vlcus in femore
habebam ab istis admonitionibus. Domum ite-
rum reuerfi anum inuenimus, quae resticula se e
rupe

ἐκ τῆς πέτρης κρεμαμένην ἐν καλωδίῳ. δεισασα γάρ, οἷον εἰκός, τὰς δεσπότας ἐπὶ τῇ τῆς παρθένου Φυγῇ, κρεμᾷ ἑαυτὴν, σφίγγασα ἐκ τῆς τραχήλου· οἱ δὲ τὴν γραῦν θαυμάσαντες τῆς εὐγνωμοσύνης, τὴν μὲν ἀπολύσαντες ἐς τὸν κρημνὸν κάτω ἀφῆσαν, ὡς ἦν ἐν τῷ δεσμῷ, τὴν δὲ παρθένον ἔνδον κατέδθησαν, εἴτα ἐδείπνουσιν, καὶ πότος ἦν μακρὸς.

Καὶν τῷ ἤδη περὶ τῆς κόρης διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους· Τί ποιοῦμεν, ἔφη τις αὐτῶν, τὴν δραπέτιν; τί δὲ, ἄλλος εἶπεν, ἕτερον, ἢ τῇ γραίᾳ ταύτῃ κάτω ἐπιξέριψωμεν αὐτήν, ἀφελόμεν μὲν ἡμᾶς χρήματα πολλὰ, ὅσον ἐπ' αὐτῇ, καὶ προδῶσαν ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργασῆριον; εὖ ἴστε γάρ, ὦ φίλοι, ὅτι αὕτη εἰ τῶν οἴκοι ἐδρά-

ξατο,

rupe suspenderat: metuens nempe, vt verisimile est, dominos ob fugam virginis, innexo ceruici laqueo se suspenderat. Illi autem aequitatem animi in anu admirati, resolutam vna cum resti praecipitant: virginem autem intus vinciunt, postea coenant, et computatione longa vtuntur.

25. Atque interea de puella inter se disputant. *Quid faciamus*, ait illorum vnus, *fugitiua?* *Quid vero aliquid*, inquit alius, *quam vetulae illam suspenderit, quod multos nobis, quantum quidem in ipso fuit, opera abstulerit, totamque nostram officinam prodiderit?* Bene enim noritis, amici, eam si domesticos suos affecuta fuisset, futurum fuisse,

ξατο, ἔδ' εἰς ἂν ἡμῶν ζῶν ὑπελείπετο· πάντας
 γὰρ ἂν ἐκλώμεν, τῶν ἐχθρῶν ἐκ παρασκευῆς
 ἡμῶν ἐπιπεσόντων· ὥςτ' ἀμυνώμεθα μὲν τὴν πα-
 λαιάν· ἀλλὰ μὴ ἔτω ῥαδίως ἀποθνησκέτω, πε-
 σῶσα ἐπὶ τῇ λίθῃ· θάνατον δὲ αὐτῇ τὸν ἀλ-
 γυνότατον καὶ μακρότατον ἐξέμεναι· καὶ ὥςτ'
 αὐτὴν χρόνῳ καὶ βασάνῳ φυλάξας, ὕστερον ἀπο-
 λεί· εἴτα ἐζήτην θάνατον. καὶ τις εἶπεν, Οἶ-
 δ' ὅτι ἐπαινέσεσθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τὴν ὄνον
 δεῖ ἀπολέσθαι, ὕμνηρόν ὄντα, νῦν δὲ καὶ χωλόν,
 εἶναι ψευδόμενον, καὶ μὴν καὶ τῆς φυγῆς τῆς
 παρθένης γενόμενον ὑπηρέτην καὶ διάκονον. τῇ-
 του ἔν ἑώθεν ἀποσφάξαντες, ἀνατέμνωμεν ἐκ
 τῆς γαστρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἐξω βά-
 λωμεν, τὴν δὲ ἀγαθὴν ταύτην παρθένον τῷ
 ὄνῳ

*et vinus nostrum nemo relinqueretur: capti enim
 essemus omnes, ex praeparato irruentibus in nos ho-
 stibus. Itaque ulciscamur nos quidem inimicam;
 sed ne ita facile moriatur incidens in saxum: ve-
 rum mortem illi et acerbissimam excogitemus et lon-
 gissimam, quaeque illam tempori et cruciatus serua-
 tam ium demum interimat. Deinde quaerebant
 eiusmodi mortem. Et aliquis ait, Nomi vos lau-
 daturus esse commentum. Asinum perdere oportet,
 ignavum, iam vero et claudicationem mentium, et
 fugae virginis adiutorem ac ministrum. Hunc igitur
 cras mane mactatum exenterabimus, eiectionisque
 intestinis omnibus bonam hanc virginem collocabi-
 mus*

ὄνω ἐγκατοικίσωμεν, τὴν μὲν κεφαλὴν ἔξω τῆ
ὄνως πρόχειρον, ὡς ἂν μὴ εὐθὺς ἀποπνιγῇ, τὸ
δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἐνδον κρυπτόμενον, ὡς ἂν
αὐτὴν καὶ ἀποκτείνουσαν εὖ μάλα συρράψαντες ῥί-
ψωμεν ἔξω ἅμφω ταῦτα τοῖς γυψί, καὶ νῦν
τὸτο ἐσκευασμένον ἄριστον. σκοπεῖτε δὲ, ὦ
Φίλοι, ὅτι βρασάντ' τὸ δεινόν. πρῶτον μὲν τὸ,
νεκρῷ ὄνω συνοικεῖν, εἶτα τὸ, θέρεος ὥρα θερ-
μοτάτῃ ἡλίῳ ἐν κτήνι καθεψείσθαι, καὶ λιμῇ
ἀεὶ κτείνοντι ἀποθνήσκειν, καὶ μηδ' αὐτὴν ἀ-
ποπνίξαι ἔχειν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλ', ὅσα πείσα-
ται, σηκομένῃ τῇ ὄνῃ τῇ τῇ ὄνῃ, καὶ τοῖς
σκώληξι πεφυρμένη, ἔω λέγουσι πέλας δὲ οἱ γύ-
πες διὰ τῇ ὄνῃ παρειασιόντες εἰσὼ, καὶ ταύτην,
ὡς ἐκείνον, ἴσως καὶ ζῶσαν ἔτι διασπᾶσονται.

Πάντες

mus in asino, capite extra asinum uti promineat,
ne mox suffocetur; reliquo autem corpore toto intus
occultetur. Sic ergo dispositam ubi probe consue-
rimus, extra utrumque vultuibus proiciamus para-
tum nova ratione prandium. Videte autem, amici,
cruciatum illius acerbissimum: primo quidem in mor-
tuo habitare asino: deinde adestis tempore feruidissi-
mo in ipso iumento coqui, et encante semper famo
mori, neque necis confoscentiae facultatem habere.
Reliqua enim quae patiuntur, cum putrescentis odore
asini, et scatenti permixta, mitto dicere. Tandem
vero vultus et coquinae penetrantes per asinum, ipsam vi-
vum, ac forte viventem adhuc lacerabunt.

26. Cla-

Πάντες ἀνεβόησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθῷ μεγάλῳ
 τῇ τερατῶδει τῷ τῷ εὐρήματι. ἐγὼ δὲ ἀνέστην
 αὐτόν, ὡς ἂν ἀποσφαγνόμενος, καὶ μηδὲ νε-
 κρὸς εὐτυχῆς κεισόμενος· ἀλλὰ παρθένον ἀθ-
 λίαν ἐπιδεξόμενος, καὶ θήκη οὐδὲν ἀδικείας κό-
 ρης ἐσόμενος. ὄρθρος δὲ ἦν ἔτι, καὶ ἐξ ἀκφνης
 ἐφίσταται πλῆθος στρατιωτῶν, ἐπὶ ταῖς μαρῆς
 τάττας ἀφηγμένον, καὶ εὐθέως πάντας ἐδέσμεν,
 καὶ ἐπὶ τὸν τῆς χώρας ἡγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε
 δὲ καὶ ὁ τὴν κόρην μεμνησευμένος σὺν αὐτοῖς ἐν-
 θῶν· αὐτὸς γάρ ἦν· ὁ καὶ τὸ καταγωγίον τῶν
 λησῶν μηνύσας. παραλαβὼν ἔν τὴν παρθένον,
 καὶ καθίσας ἐπ' ἐμὲ, ἔτως ἤγεν οἰκᾶδα. οἱ δὲ
 κωμῆ-

26. Clamoribus excipiunt omnes ut ingens
 quoddam bonum, portentofum illud commentum.
 Ego vero mihi ipsi ingemiscebam, tanquam iu-
 gulandus, et qui neque post mortem iacendi
 molliter facultatem habiturus essem, sed infeli-
 cem suscepturus virginem, et capulus puellae
 innocentis futurus. Iam illucescebat, cum instat
 subito militum manus, impuris hisce immissa,
 qui in vincula statim omnes coniecerunt, ad Prae-
 fidem regionis illius abducendos. Venerat au-
 tem cum illis etiam puellae sponsus: ipse nimi-
 rum erat, qui receptaculum hoc latronum indi-
 cauerat. Adsumtam ergo virginem, et illam im-
 positam sic domum deduxit. Vicani autem cum
 e lon-

κωμῶνται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἔτι πόρρωθεν, ἔγνωσαν εὐτυχῶντας, εὐαγγέλιον αὐτοῖς ἐμῷ προσγυμνησάμεναι, καὶ προσδραμόντες ἡσπάζοντο, καὶ ἦγεν εἰσω.

Ἡ δὲ παρθένος πολὺν λόγον εἶχεν ἐμῷ δίκαιον ποιοῦσα, τῷ συναιχμαλώτῃ, συναποδράσαντος, καὶ τὸν κοινὸν ἐκείνου αὐτῇ θάνατον συγκινδυνεύσαντος· καὶ μοι τοῖς κεντημένοις ἄριστον παρέειπε μέδμητος κρητῶν, καὶ χόρετος, ὅσος καὶ καμῆλῳ ἱκανός. ἐγὼ δὲ τότε μάλιστα κατηρώμην τὴν Παλαίστραν, ὡς ὄνον με, καὶ ἐκύνα τῇ τέχνῃ μεταδίδεσαν. ἐώρων γὰρ τὰς κύνας εἰς τοῦπτανεῖον παρεσιόντας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰς, καὶ ἔσα ἐν γάμοις πλασίων νυμφίων. ἡμέ-

e longinquo nos viderent, bene nobis successisse agnouerunt, ruditu me meo bonum illis nuntium ferente. Accurrentes igitur salutant, et intro deducunt.

27. Virgo multam merito rationem mei habuit, qui captiuitatis pariter ac fugae illius socius fueram, atque in communi mortis periculo versatus. Ac mihi apud nouos dominos prandium apponebatur medicumque hordei, et foeni quantum camelo satis esset. At ego tunc maxime Palaestram exsecrabar, quae me in asinum, non in canem arte sua transfigurasset. Videbam enim canes furtim iugressos in culinam multa ligurientes, quae solent in nuptiis sponzorum diuitum.

Paucis

ἡμέραις δὲ ὕστερον μετὰ τὸν γάμον οὐ πολλαῖς, ἐπειδὴ χάριν μοι ἔφη ἡ δάσποινα ἔχειν παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ ἀμείψασθαι με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ θέλειν, ὁ πατήρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἀφίστασθαι ὑπάθριον, καὶ σὺν ταῖς ἀγελαίαις ἵπποις νέμεσθαι. καὶ γὰρ ὡς ἐλεύθερος, ἔφη, ζήσεται ἐν ἡδονῇ, καὶ ταῖς ἵπποις ἐπιβήσεται. καὶ αὕτη δικαιοτάτη ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὰ πράγματα ἐν ὄνῳ δικαστῇ 10). καλέσας ἔν τῶν ἵπποφορέων τινα, τάτω με παραδίδωσιν, ἐγὼ δὲ ἔχαιρον ὡς ἐκῆτι ἀχθοφορήσων. ἐπεὶ δὲ ἤμομεν εἰς τὸν ἀγρὸν, ταῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ἤγεν ἡμᾶς τὴν ἀγέλην, εἰς νομόν.

Ἐχρήν

Paucis post nuptias diebus, cum gratiam mihi hera *minor* habere diceret apud patrem, et iustam mihi vicem velle persolvere, iussit pater liberum me dimitti sub diuo, et cum gregalibus equabus pascere. Sic enim, inquit, et *tanquam liber iucunde viuet, et equas inscendet*. Et haec iustissima tum gratiae relatio videbatur, si res a fino iudice acta esset. Aduocato ergo pastorum vni me commendat, me gaudente, qui non amplius onera gestaturus essem. Cum vero rus venissemus, equabus me admiscuit pastor, et nos, gregem, pastum egit.

28. Fa-

10. Ἐν ὄνῳ δικαστῇ] Vix dubito auctorem dedisse ἐπ' ὄνῳ. Hanc enim praepositionem, non alterum ἐν, huic rei quasi propriam, exemplis probare nihil attinet. Gesner.

Ἐχρῆν δὲ ἄρα πάνταυθα ὥσπερ Κανδαύλη καί μοι γενέσθαι. ὁ γὰρ ἐπιστάτης τῶν ἵππων, τῇ αὐτῆς γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἐνδὸν με κατέλιπεν· ἡ δὲ τῇ μύλῃ με ὑπερεύγνυνεν, ὥς τε ἀλεῖν αὐτῇ καὶ πυρᾶς, καὶ κριθᾶς ὅλας. καὶ τῷτο μὲν ἦν μέτριον κακὸν εὐχαρίσω ὄνῳ ἀλεῖν τοῖς ἑαυτοῦ ἐπιστάταις. ἡ δὲ βελτίστη, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς ἀγροῖς (πολλοὶ δὲ πάντῃ ἦσαν) ἀλευρά τὸν μισθὸν αἰτῶσα, ἐξεμίσθη τὸν ἑμὸν ἀθλιὸν τράχηλον· καὶ τὰς μὲν κριθᾶς, τὰ μὲν ἄριστον Φρύγασσα, καί μοι ὥς τε ἀλεῖν ἐπιβάλλασσα, μάζας ὅλας ποιῶσα, κατέπινεν· ἐμοὶ δὲ, πίτυρα ἄριστον ἦν. εἰ δέ ποτε καὶ συνελάσῃ με ταῖς ἵπποις ὁ νομεὺς, παϊόμενός τε καὶ δακνόμενος.

28. Fatale autem erat eadem mihi quae Candauli usu venire. Magister enim equariae, suae uxori Megapolae domi me reliquit. Haec vero molae me iunxit, ut omne sibi triticum hordeumque molerem. Atque illud mediocre incommodum erat asino non ingrato, molere suis magistris. At optima mulier etiam ab aliis, per illos agros, erant autem sane quam multi, farinas mercedis loco poscens, miseras cervices meas clocabat. Atque hordea, meum prandium, frixa, ipsa quoque molenda mihi infudit, factasque inde placentas totas deuoravit. Mihi vero furfures erant prandium. Si quando vero etiam cum equibus me exigeret pastor, percussus morsusque a mari.

δακνόμενος ὑπὸ τῶν ἀρσένων, ἀπωλλύμην. αἰεὶ γάρ με μοιχὸν ὑποπτεύοντες εἶναι τῶν ἵππων τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ἐδίωκον, ἀμφοτέροις εἰς ἐμὲ ἀπολακτίζαντες, ὥς τε φέρειν καὶ ἡδοναίμην ζηλοτυπίαν ἵππικην. λεπτός ἐν καὶ ἀμορφος ἐν ἑ πολλῷ χρένῳ ἐγεκόμεν, ἕτε ἐνδον εὐφραγόμενος πρὸς τῇ μύλῃ, ἕτε ὑπαίθριος κηρόμενος, ὑπὸ τῶν συννόμων πολεμύμενος.

Καὶ μὴν καὶ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος ἄνω ἐπιεμπόμην, καὶ ξύλα τοῖς ὤμοις ἐκόμενον. τὸ δὲ ἦν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν· πρῶτον μὲν ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὀρθὴν δεινῶς ὁδὸν, εἴτα καὶ ἀνυπόδετος ὄρει ἐν λιθίνῳ. καὶ μοι συνεξέπεμπαν ἀνηλάτην, παιδάριον ἀκάνθιστον
τὸ

maribus equis peribam. Semper enim me ad-
ulterum suspicati equarum, suarum vxorum, per-
sequebantur, vtrisque in me calces iactantes, adeo
vt impar essem ferendae equinae illi Zelotypiae:
Emaciatu ergo et strigosus non ita multo tem-
pore fiebam, qui neque intus laetaret ad molam,
neque sub diuo pascens, oppugnatus quippe a
pastionis sociis.

29. Verum etiam frequenter sursum in mon-
tem mittebar, et ligna gerebam humeris. Illud
vero caput malorum meorum fuit. Primo qui-
dem altus mons adscendendus erat, ardua vehe-
menter via, insuper non calceatus *eram* in monte
scrupeo. Et una mecum mittebant mulionem,
impu-

τῷτό με κακῶς ἐκάσποτε ἀπώλλυε. πρῶτον μὲν ἔπαιε με καὶ τρέχοντα λίαν, ἔ ξύλῳ ἀπλῶ, ἀλλὰ τῷ ὄρξς πυκνὰς ἔχοντι καὶ ὀξεῖς, καὶ αἰεὶ ἔπαιεν εἰς τὸ αὐτὸ τῷ μηρῷ, ὥς ἀνέωκτό μοι κατ' ἐκείνο ὁ μηρὸς τῇ ῥάβδῳ, ὁ δὲ αἰεὶ τὸ τραῦμα ἔπαιεν. εἰτά μοι ἐπετίθει φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι καὶ ἐλέφαντι ἐνυγκεῖν, καὶ ἄνωθεν ἢ κατὰβασις ὀξεῖα ἦν. ὁ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἔπαιεν. εἰ δέ μοι περιπίπτον ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλίνον, δέον τῶν ξύλων ἀφαιρεῖν, καὶ τῷ καφότερῳ προσβαλεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τῷτό μὲν ἔδέποτε εἰργάσατο, λίγξ δὲ μεγάλῃς ἐκ τῷ ὄρξς ἀναιρέμενος, εἰς τὸ καφότερον καὶ ἄνω νεῦον τῷ φορτίῳ προστίθει.

impurum puerum, qui male me semper perderet. Primo percutiebat me valde licet currentem, non simplici fuste, sed crebris acutisque nodis inaequali, eandemque semper femoris partem percutiebat, adeo ut aperiretur mihi a baculo eo loco femur: at ille ipsum perpetuo vulnus ferire. Deinde imponebat mihi onus elephantum etiam portatu difficile. Eratque descensus de summo arduus; at ille hic etiam pulsabat. Si quando labare mihi videret onus, et in alteram partem inclinare, cum deberet de lignis ablatum aliquid leuiori parti adicere, et ita peraequare: hoc ille nunquam fecit: sed lapides magnos de monte sublato in leuiorem et sursum nutantem

θει· καὶ κατήεν ἄθλιος τοῖς ξύλοις οὐκ καὶ
λίθους ἀχρεῖς περιφέρων. καὶ ποταμὸς ἦν ἀνέ-
ναος ἐν τῇ ὁδῷ· ὁ δὲ τῶν ὑποδημάτων φειδο-
μενος, ὀπίσω τῶν ξύλων ἐπ' ἐμοὶ καθίζων, ἐ-
πέρα τὸν ποταμὸν.

- Εἰ δὲ ποτε οἷα κάμνων καὶ ἀχθοφορῶν κα-
ταπέσσωμι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. ἔ-
γὰρ ἦν καταβάς 11) τῷ χεῖρά μοι ἐπιδέναμι, καὶ
μὲ χαμόθεν ἐπεγείρειν, καὶ τὸ φορτίον ἀφα-
λεῖν,

oneris partem addidit: descendebam ergo, miser,
cum lignis lapides simul inutiles circumferens.
Erat porro riuus in via perennis. Ille vero, par-
cens calceamentis, post ligna mihi insidens ri-
vum traiciebat.

30. Si quando vero prae lassitudine et onere
decumberem; tum vero intolerabile erat malum.
Cuius enim erat, ut descendens manum mihi
iniiceret, meque de terra excitaret, et onere,
sicubi

- 11. Οὐ γὰρ ἦν καταβάς] Pridem in mentem
venerat, legendum hic non ἔ, sed ἔ, sua-
dente tum re ipsa, tum *Apuleiana* paraphrasi
Lib. 7. p. 145. ed. *Pric. cum deberet egregius*
agaso etc. Nominativum (καταβάς) hic
ut alias positum arbitror pro Accusativo infi-
niti, vel infinitorum potius, quae res eo fa-
cilius hic locum habet, cum in eadem per-
sona maneat. τῷ pro τὴν positum, cum
semel ἔ in ἔ transisset. *Gesner.*

λεῖν, ἂν ποτε καὶ δεοί· ὁ δὲ ἔτε κατῆλθεν,
 ἔτε χεῖρα ἂν ποτε ἐπέδωκεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ
 τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὠτῶν ἀρξάμενος, συνέ-
 κοπτέ με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπεγείρωσί με αἱ πλη-
 γαί. καὶ μὴν καὶ ἄλλο κακὸν εἰς ἐμέ ἀφόρητον
 ἔπαιζε. συνενεγκὼν ἀκανθῶν ὀξύτατων Φορ-
 τίον, καὶ τῷ δεσμῷ περισφίγγας, ἀπεκρέμα
 ὀπισθεν ἐκ τῆς ἑρᾶς, αἱ δὲ, οἷον εἰνὸς ἦν, ἀπ-
 ιόντος τὴν ὁδὸν, ἀποκρεμάμεναι προσέπιπτον
 μοι, καὶ πάντα μοι τὰ ὀπισθε νύττωσά ἐτί-
 τρωσκον· καὶ ἦν μοι τὸ ἀμύνειν ἀδύνατον, τῶν
 τιτρωσκόντων αἰεί μοι ἐπομένων, καὶ μὲν ἑρπημέ-
 νων. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα προῖοιμι φυλακτόμα-
 νος τῶν ἀκανθῶν τὴν προσβολὴν, ὑπὸ τῶν ξύ-
 λων

ficubi opus esset, leuaret; ille neque descende-
 bat, neque manum praebebat unquam, sed ini-
 tio a capite et auribus facto fusti me concidebat,
 dum fulcitarent me plagae. Ludit etiam aliud
 in me malum intolerabile. Comportatum spina-
 rum acutissimarum fascem et vinculo constrictum,
 a tergo et cauda mihi suspendit. Illae ergo, ut
 facile est ad cogitandum, pergente me viam,
 dependentes impingunt, atque assiduo punctu
 posteriora mihi omnia vulnerant. Nec defendere
 me villo modo poteram, instantibus mihi semper
 quae vulnerarent, et a me ipso suspensis. Et-
 enim si sensim progrederer appallum spinarum
 cauens,

λων ἀπωλλύμην· εἰ δὲ Φεύγοιμι τὸ ξύλον, τότε
 ἤδη τὸ δεινὸν ὀπισθεν ὀξὺ προσέπιπτε. καὶ ὁ
 λος ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμῷ ἀφροντενεῖν με.
 Ἐπεὶ δὲ ποτε ἅπαζ κακὰ πάσχων πολλὰ,
 ἔκ ἐτι Φέρων, πρὸς αὐτὸν λαῖ ἐκίνησα, εἶχεν
 αἰετὸ τὸ λαῖ ἐν μνήμῃ. καὶ ποτε κελεύε-
 ται συκπεῖον ἐξ ἐτέρου χωρίου 12) εἰς ἕτερον χω-
 ρίον μετενεγκεῖν. κομίσας ἔν με, καὶ τὸ συκ-
 πεῖον τὸ πολὺ συνενεγκὼν, κατέδησεν ἐπ' ἐμέ,
 καὶ δεσμῷ ἀργαλέῳ εὖ μάλα προσέδησέ με τῷ
 φορτίῳ, κακὸν ἐμοὶ μέγα τυρεύων. ἔπει δὲ
 προϊέναι λοιπὸν ἔδει. ἐκ τῆς ἐξίας, κλέψας δα-
 λὸν

cauens, peribam a fustibus; si vero fustim fuga-
 rem, tum iam malum illud a tergo acutissimum
 ingruerat. Et omnino id operam dabat agasō
 meus, me ut interficeret.

31. Cum autem semel aliquando mala perpeffus
 multa, prae impatentia calcem contra illum mo-
 vissem, semper illum calcem in memoria habuit.
 Ac iussus aliquando stuppam ex vno agro in alte-
 rum transferre, adducit me, stuppamque illam
 multam collatam mihi imponit, validoque me
 fune sarcinae probe alligat, fraudem mihi ea re
 machinatus maximam. Cum vero iam pergen-
 dum esset, de foco furatus torrem adhuc arden-
 tem,

12. Ἐξ ἐτέρου] Χωρίον non est regio, sed fun-
 dus, praedium, saepe apud optimos auctores.
 Bos.

λόν ἔτι θερμόν, ἐπειδὴ πόρρω τῆς αὐλῆς ἐγενό-
 μεθα, τὸν δαλὸν ἐνέκρυψεν εἰς τὸ συμπέϊον. τὰ
 δὲ (τί γὰρ ἄλλο ἐδύνατο;) εὐθὺς ἀνάπτεται,
 καὶ λοιπὸν ἑδὲν ἔφερον ἄλλο, ἢ πῦρ ἀπλετον.
 μαθὼν ἄν ὡς αὐτίκα ὀπτήσομαι ἐν τῇ ὁδῷ, τέλ-
 ματι βαθεῖ ἐντυχὼν, ῥίπτω ἐμαυτὸν τᾷ τέλ-
 ματος εἰς τὸ ὑγρότατον· εἶτα ἐκύλιον ἐνταῦθα
 τὸ συμπέϊον, καὶ δινῶν καὶ σρέφῶν ἐμαυτόν·
 τῷ πηλῷ κατέσβεσα τὸ θερμόν ἐκεῖνο, καὶ πι-
 κρὸν ἐμοὶ φορτίον, καὶ ἔτω λοιπὸν ἀκινδυνότα-
 ρον ἐβάδιζον τῆς ὁδοῦ τὸ ὑπόλοιπον. ἑδὲ γὰρ
 ἔτι ἀνάψαμ με τῷ παιδί δυνατόν ἦν τᾷ συμπέϊ-
 οῦ πηλῷ ὑγρῷ πεφυρμένῃ. καὶ τᾷτό γε ὁ τολμη-
 ρὸς παῖς προσελθὼν ἐμᾷ κατεψεύσατο, εἰπὼν,
 ὡς

tem, ubi procul ab aula recesseramus, eum tor-
 rem in stuppa abscondit: illa vero, qui enim
 posset aliter? subito ignem concipit: ilicet, nihil
 fero aliud, quam ignem immensum. Videns ego
 statim me in via affandum, observata forte lacu-
 na palastri, in liquidissimam illius me partem
 abicio: voluensque ibi stuppam, meque ipsum
 adeo circumagens et vertens, luto exstinguo ar-
 dentem et acerbam mihi sarcinam: sicque reli-
 quam viae minori cum periculo absolvo. Nec
 enim poterat iam puer iterum accendere stuppam
 liquido luto subactam. At hoc certe audax puer,
 cum delatus esset, quo tendebat, me calumniatus
 est,

ὥς παριών, ἐκὼν ἑαυτὸν ἐνσείσαιμι τῇ ἐσίᾳ·
καὶ τότε μὲν ἐκ τῆς συμπείου μηδὲ ἐλπίζων, ὑπ-
εξήλθον.

Ἀλλ' ἕτερον ὁ ἀκάθαρτος παῖς ἐξεῦρεν ἐπ' ἑμὲ μακρῷ κάκιον. κομίσας γάρ με εἰς τὸ ὄρος, καὶ μοι Φορτίον ἄδρην ἐπιθείς ἐκ τῶν ξύλων, τῆτο μὲν πιπρέσκει γεωργῷ πλησίον οἰκᾶντι, ἑμὲ δὲ γυμνὸν καὶ ἄξυλον κομίσας οἰκαδε, καταψύδεται μου πρὸς τὸν αὐτὸν δεσπότην ἔργον ἀνόσιον. τῆτον, δέσποτα, τὸν ὄνον, ἐκ οἷδ' ὅτι βόσκομεν, δεινῶς ἄργὸν ὄντα καὶ βραδύν. ἀλλὰ μὴν νῦν ἐπιτηδεύει καὶ ἄλλο ἔργον, ἐπὶ ἅν γυναικα ἢ παρθένον καλὴν καὶ ὠραίαν ἴδῃ, ἢ παῖδα, ἀπολακτίσας ἔπειτα δρόμῳ ἐπ' αὐτάς, ὥς

est, me, praetereuntem vltro infricuisse me foco. Interea tum e stuppa praeter spem euaseram.

32. Sed aliud impurus ille puer contra me longe peius excogitat. In montem me deducit, graui lignorum sarcina oneratum: eaque ligna rustico vendit habitanti in vicinia: me vero nudum sine lignis domum deductum apud communem dominum nefandi facinoris per calumniam reum facit, Istum, bere, inquit, asinum, nescio cur alamus, supra modum piger qui sit ac tardus. Verum nunc aliud quoque sibi opus curae habet. Vbi mulierem, aut virginem pulchram ac formosam videt, aut puerum; iactatis calcibus cursu eos infequitur,

ὥς εἴ τις ἐραῖ ἀνδρῶπος ἄρρην, ἐπὶ ἐρωμένη γυναικὶ κινέμενος, καὶ δάκνει ἐν Φιλήματος σχήματι, καὶ πλησιάζειν βιάζεται, ἐκ δὲ τῆς αὐτοῦ δίκης καὶ πράγματα παρέξει, πάντων ὑβριζομένων, πάντων ἀνατρεπομένων. καὶ γὰρ νῦν ξύλα καυίζων, γυναῖκα εἰς ἀγρὸν ἀπιῶσαν ἰδὼν, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐσκόρπισεν ἀποσεισάμενος· τὴν δὲ γυναῖκα ἐς τὴν ὁδὸν ἀνατρέψας, χαμαὶ ἐβέλετο, ἕως ἄλλος ἀλλοθεν ἐκδραμόντες, ἡμύναμεν τῇ γυναικί, ἐς τὸ μὴ διασπαρσθῆναι ὑπὸ τῶ καλῷ τέττε ἐρας.

Ὁ δὲ ταῦτα πυθόμενος, Ἀλλ' εἰ μήτε βαδίξουν, ἔφη, ἐθέλει, μήτε φορηγεῖν, καὶ ἐρωτας ἀνδρωπίνας ἐραῖ, ἐπὶ γυναῖκας καὶ παῖδας οἰσεῖ-

quitur, eademque fere ratione, atque amator homo in amata sibi muliere, commouetur: et osculi in morem morsicat, et vi in complexum ruit. Ex ea autem re lites tibi et negotia facesset, cum insultet omnibus, euerat omnes. Etenim modo ligna gestans, conspecta muliere xus eunte, buxi dispersit extussaligna omnia, cum muliere vero in viam eversa viuprias facere voluit, donec accurrentes aliunde alius, auxilio fuimus mulieri, ne a praeclara istoc amatore laceraretur.

33. Ille vero his auditis, Si vero, inquit, neque incedere vult, neque gestare onera, et humanos amores amat, in mulieres puerosque insaniens, il-

οἰσρέμενος, ἀποσφάξατε αὐτόν· καὶ τὰ μέ-
 ἔγκυρα τοῖς κυσὶ δότε, καὶ τὰ κρέα τοῖς ἐργά-
 ταις φυλάξατε· καὶ ἦν ἔρηται, πῶς ἔτος ἀπέ-
 θανε, λύκα τῷτο καταψεύσασθε. ὁ μὲν οὖν
 ἐκὰς καρτος παῖς, ὀνηλάτης ἐμὸς, ἔχαρε, καὶ
 με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάττειν· ἀλλ' ἔτυχε
 γὰρ τις παρὼν τότε γειτόνων γεωργῶν, καὶ ἔ-
 τος ἐρύσατό με ἐκ τῷ θανάτῳ, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ
 βελευσάμενος. Μηδαμῶς, ἔφη, ἀποσφάξῃς
 ὄνον, καὶ ἀλεῖν καὶ ἀχθροφθερεῖν δυνάμενον· καὶ
 ἔμ' ἐμέγα ἔργον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους ἔρωτι
 καὶ οἰσρῷ φέρεται, λαβὼν αὐτὸν ἔλτεμε· τῆς
 γὰρ ἐπαφροδίτης ταύτης ὀρμῆς ἀφαιρεθεῖς, ἡμε-
 ρὸς τε εὐθύς καὶ πίων ἔσσι, καὶ οἷσι φορτίον
 μέγα, οὐδὲν ἀχθόμενος. εἰ δὲ αὐτὸς ἀπείρως
 ἔχῃς.

lum iugulate, atque intestina proiicite canibus, car-
 nes servate operis: ac si interrogabitur, quomodo iste
 perierit? a lupo factum mentimini. Impurus ergo
 puer, meus mulio, gaudere, ac statim me velle
 iugulare. Sed forte fortuna interueniens de vi-
 cinia rusticorum aliquis, illa me morte eripuit;
 dirum tamen contra me consilium subiecit. Ne-
 quaquam, inquit, interfeceris asinum, et molere
 valentem et gestare onera. Nec magnum opus.
 Quando enim in homines amore atque oestro fertur,
 comprehensum exseca. Etenim venero isto impetu
 sublato, mansuetus statim et pinguis erit, et ma-
 gnum sine labore onus gestabit. Si vero ipse huius
 cura-

ἔχεις ταύτης τῆς ἰατρείας, ἀφίξομαι δεῦρο μεταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν, καὶ σοι τῆτον σωφρονέσερον προβάτε παρῆξω τῇ τομῇ. οἱ μὲν ἐν ἔνδον ἅπαντες ἐπῆνεν τὸν σύμβηλον, ὡς εὖ λέγοι, ἐγὼ δὲ ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσω καὶ τίνα τὸν ἐν τῷ ὄνῳ ἄνδρα, καὶ ζῆν ἐκ ἔτι ἐθέλειν ἔφην, εἰ γενσίμην εὐνῆχος. ὥς τε καὶ ὅλως ἀποσιτήσας τῆ λαιπῆ ἐγνώκειν, ἢ ῥίψαι ἐμαυτόν ἐκ τῆ ὄρας, ἐνθα ἐκπεσὼν θανάτῳ οἰκτίσει ὀλόκληρος ἔτι καὶ ἀκέραιος νεκρὸς τεθνήξομαι.

Ἐπεὶ δὲ ἦν νύξ βαθύα, ἀγγελός τις ἀπὸ τῆς κώμης ἦλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ τὴν ἑπαυλιν, ταύτην λέγων τὴν νεόνυμφον κόρην, τὴν ὑπὸ τοῖς

citationis imperitus es, intra tertium quartumve diem hac veniam, et istum tibi onicula mixtorem illa sectione praeftabo. Itaque familiares omnes, laudare consiliarium, bene illum dicere assueverantes. Ego vero iam plorare, qui mox perditurus essem latentem in asino virum, et negare, me vivere velle, si eunuchus fierem; adeo ut omnino cibo abstinere in posterum decernerem, aut de monte me praecipitare, unde delapsus miserrima equidem morte, integrum tamen adhuc et intemeratum cadauer, morerer.

34. Intempesta iam nocte, nuntius de vico aliquis rus venit et in villam, dicens, puellam illam recens nuptam, illam, quae in latronum

τοῖς ληστῇς γενομένην, καὶ τὴν ταύτης νυμφίον
 περὶ δαίλην ὄψιαν ἀμφοτέρως αὐτὲς ἐν τῇ αἰ-
 γιᾷ περιπατῶντας, ἐπιπολάσασαν ἀφ᾽ ἑνὸς τὴν
 θάλασσαν ἀρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι, καὶ
 τέλος αὐτοῖς τῷτο τῆς συμφορᾶς καὶ θανάτου
 γενέσθαι. οἱ δὲ, οἷα δὴ μεκενωμένης οἰκίας νέων
 δεσποτῶν, ἐγνώσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ δαίλει,
 ἀλλὰ πάντα διαρπάσαντες τὰ ἔνδον, Φυγῇ
 ἐσώζοντο. ὁ δὲ νομὴς τῶν ἵππων, καὶ μετὰ παρα-
 λαβῶν, καὶ πανθ' ὅσα δυνατός ἦν συλλαβὼν,
 ἐπιματῶδ' ἔμοι καὶ ταῖς ἵπποις· ἐγὼ δὲ
 ἡχθόμην μὲν, φέρων φορτίον ὄνκ' ἀληθινῶς,
 ἀλλ' ἂν ἄσμενος τὸ ἐμπόδιον τῷτο τῆς ἐμῆς ἐδε-
 ξάμην ἐκτομῆς· καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες
 ὁδὸν ἀργαλέαν, καὶ τριῶν ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν
 ἀνύ-

potestate fuerat, ipsiusque sponsum, fero diei
 ambos et solos in litore ambulantes, accedente
 subito maris fluctu abreptos, non amplius com-
 parere, eumque finem illis calamitatis ac mortis
 accidisse. Hic illi, velut orbata iunioribus heris
 domo, decernunt non amplius manere in serui-
 tute, sed direptis, quae intus erant omnibus,
 fuga sibi consulunt. Equarum autem pastor, et
 me assumpto, et conuasatis quae poterat omnibus,
 ea mihi et equabus imponit. Ego grauabar equi-
 dem ferens veri onus asini. Interim lubens im-
 pedimentum illud meae castrationis excepi. Ac
 per totam illam noctem difficili itinere cum per-
 rexissemus, et trium aliorum dierum superata
 via,

ἀνύσαντες, ἐρχόμεθα εἰς πόλιν τῆς Μακεδονίας,
Βέροϊαν, μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον.

Ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες ἡμᾶς ἰδρύσαι,
καὶ ἑαυτὰς. καὶ τότε δὴ πράσις ἦν ἡμῶν τῶν
κτηνῶν, καὶ κῆρυξ εὐφωνος ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἐστὼς,
ἐκήρυττεν· οἱ δὲ προσιόντες ἰδεῖν ἤθελον, τὰ
σώματα ἡμῶν ἀνοίγοντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐν τοῖς
ὁδοῦσιν ἐκάσῳ ἐβλεπον, καὶ τὰς μὲν ὠνήσαντο
ἄλλος ἄλλον, ἐμὲ δὲ ὕστατον ἀπολελειμμένον ὁ
κῆρυξ ἐκέλευσεν αὐθις ἐπανάγειν εἰς οἶκον, ὁρῆς,
λέγων, οὗτος μόνος ἔχ' εὐρίσκει κύριον. ἡ δὲ
πολλὰ πολλάκις διναμένη καὶ μεταπίπτεσσα Νέ-
μεσις ἤγαγε καὶ μοὶ τὸν δεσπότην, οἷον ἐκ ἂν
εὐξαί-

via, venimus in urbem Macedoniae, Beroean,
magnam ac celebrem.

35. Ibi statuunt qui nos egerant, et ipsi se col-
locare, et nos. Tum igitur nostrum, iumento-
rum nempe instituta auctio: et vocalis praeco, in
medio stans foro, proclamat. Accedentes autem
emptores inspicere nos volunt: apertisque nostris
oribus, annos de dentibus uniuscuiusque spe-
ctant. Et partim quidem, aliud alius emunt.
Me autem relictum ultimum iubet domum rur-
sus reduci praeco, *Vides*, inquit, *hic solus do-*
minum non reperit. Verum illa, multum saepe
vertigine quasi quadam circumacta, et huc illuc
labans, ultrix providentia, adduxit mihi quoque,
qua-

εὐξαίμην· κίναϊδος γὰρ καὶ γέρων ἦν, τέττων εἰς
 ταῦν τὴν θεὸν τὴν Συρίαν εἰς τὰς κώμας καὶ τὰς
 ἀγρὰς περιφερόντων, καὶ τὴν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγ-
 καζόντων. τέττω πιπράσκομαι πολλῆς πάνυ
 τιμῆς, τριάκοντα δραχμῶν· καὶ σένων ἤδη, τῷ
 δεσπότῃ εἰπόμεν ἄγοντι.

Ἐπεὶ δὲ ἤκομεν ἔνθα ὤκει Φιλήβος (τέτο γὰρ
 εἶχεν ὄνομα ὁ ὠνησάμενός με) μέγα εὐθύς πρὸς
 τῆς θύρας ἀνακέειραγεν, ὦ κοράσια, δῆλον ὑμῖν
 ἐώνημα καλὸν καὶ ἀδρόν, καὶ Καππαδόκην τὰ
 γένος. ἦσαν δὲ τὰ κοράσια ταῦτα, ὄχλος κι-
 ναίδων συνεργῶν τῷ Φιλήβῃ, καὶ πάντες πρὸς
 τὴν βοήν ἀνεκρότησαν. ὦντο γὰρ ἀληθῶς ἀν-
 δρωπὸν εἶναι τὸν ἐωνημένον· ὡς δὲ εἶδον ὄνον
 ὄντα

qualem minime optarem, herum. Cinaedus
 enim et senex erat, ex eo genere vnus, qui Sy-
 riam Deam per vicos agrosque circumferunt, et
 mendicatum ire Deam cogunt. Huic vendos
 magno sane pretio, drachmis triginta. Iamque
 ingemiscens ducentem sequor dominum.

36. Cum autem venissemus in diuersorium
 Philebi, (hoc enim nomen habebat, qui me eme-
 rat) magna statim ante ianuam voce exclamat,
Emi vobis, puellae, seruum pulchrum, et compa-
ctum, et gente Cappadocem. At illae puellae erant
 turba cinaedorum, Philebi sodalium, qui omnes
 ad illum clamorem plausum tollunt, rati reuera
 hominem esse, quod emtum esset. Cum autem
 vide-

ιδόντα τὸν δ᾽ ἄλλον, ἤδη ταῦτα εἰς τὸν Φίληβον ἔ-
 σκωπτον, Τῷτον ἔδ᾽ ἄλλον, ἀλλὰ νυμφίον σουτῇ
 πόθεν ἄγεις λαβῆσα; ὄναο δὲ τ᾽ ἄτων τῶν κα-
 λῶν γάμων, καὶ τέκοις ταχέως ἡμῖν πῶλους
 τοιζτάς. καὶ οἱ μὲν ἐγέλαν.

Τῇ δὲ ὑπεραίᾳ συνετάττοντο ἐπ' ἔργον, ὥς-
 περ αὐτοὶ ἔλεγον, καὶ τὴν θεὸν ἐνσκευασάμενοι
 ἑμοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα αἷς πόλεως ἐξηλαύνομεν,
 καὶ τὴν χώραν περιήειμεν. ἐπειδὴν δ' εἰς κώμην
 τινα προσέλθοιμεν, ἐγὼ μὲν ὁ θεοφόρητος 13)

ἰσάμην

viderent asinum esse illum feruum, iam ista in
 Philebum cauillantur, *Hunc non feruum, o nostrā,
 sed sponsum tibi, unde quaeso, acceptum adducis?*
Feliciter verò tibi eueniant praeclarae nuptiae, pa-
triasque nobis propediem tales pullos. Sic tum ri-
debant.

37. Postridie ad opus, vt ipsi dicebant, suum
 se accingunt: ornatamque Deam mihi imponunt.
 Tum vrbe egressi per agros circumimus. Quo-
 ties vero ad vicum accesseramus, ego Deae ge-
 rulus

13. Θεοφόρητος] Illud certum videtur, hic
 pariter et paullo post, vbi redit hoc nomen,
 nihil de instinctu Deae, aut enthusiasmo
 adeo asini; sed designari *gerulum Deae*, vt
 Apuleius appellat. Sed vtrum hoc signi-
 ficari possit *θεοφόρητος*, quaeritur? Fauet
 certe, quod ex *Polybio* profertur *ἀψηφο-*
φόρητος, iure suffragii carens, qui non fert
 suffragium. *Gesner.*

ἰσάμην, ὁ δὲ αὐλητῆς ὄμιλος ἐφύσα ἔνθεον, αἱ δὲ τὰς μίτρας ἀπορρίψαντες τὴν κεφαλὴν κατωθεν ἐκ τῆ αὐχένος ἐλίσσοντες, τοῖς ξίφειν ἐτέμνοντο τὰς πῆχεις, καὶ τὴν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλων ἕκαστος, ἔτεμνε καὶ ταύτην· ὥς ἐν ἀκαρεῖ πάντα πεπλησθαι μαλακῆ αἵματος. ἐγὼ δὲ ταῦτα ὁρῶν, τὰ πρῶτα ἔτρεμον ἐσῶς, μήποτε χρεια τῇ θεῷ καὶ ὄνειξ αἵματος γένοιτο. ἐπειδὴν δὲ κατακίψαιαν ἕως ἑαυτῆς, ἐκ τῶν περιεσηκώτων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὰς καὶ δραχμάς· ἄλλος ἰσχάδας, καὶ τυρόν, καὶ οἶνε κάδον ἐπέδωκε, καὶ πυρῶν μέδιμνον καὶ κριθῶν τῷ ὄνῳ. οἱ δὲ ἐκ τούτων ἐτρέφοντο, καὶ τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην θεὸν ἐθεράπευον.

Καί

rulus infistebam. Sed tibicinum turba fanaticum quiddam inflante, illi capite demisso ceruices intorquentes, lacertos sibi vulnerant, et exsertam ultra dentes linguam quisque et ipsam incidunt: adeo ut breuissimo temporis spatio molli sanguine plena essent omnia. Ego vero ista cum viderem, primum adstans tremere, ne forte Deae asinino etiam sanguine opus esset. Vbi vero ita se conciderant, de circumstantibus spectatōribus stipem, obolos ac drachmas colligunt. Alius ficus, et caseum, et vini cadum dedit, et tritici medimnum et hordei asino. Ex his illi alebantur, gestatamque humeris meis Deam colebant.

38. At-

Καί ποτε εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσβαλλόν-
των ἡμῶν, νεανίσκον τῶν κωμητῶν μέγαν ἀγρεῖ-
σαντες, εἰσάγουσιν εἰςω, ἔνθα καταλύοντες ἔ-
τυχον. ἔπειτα ἔπασχον ἐπ' τῷ κωμῆτι, ὅσα
συνήθη καὶ Φίλα τοιᾶτοις ἀνοσίτοις κινάδοις ἦν.
ἔγω δὲ ὑπεραλγῆσας ἐπὶ τῇ ἑμαυτῷ μεταβολῇ,
ὅτι μέχρι νῦν ἀνέχουμαι κακῶν, ἀναβοῶσαι, ὦ
Ζεῦ σχέτλις, ἠθέλῃσα, ἀλλ' ἡ μὲν Φωνὴ οὐκ
ἀνέβη μοι ἡ ἐμὴ, ἀλλ' ἡ τῷ ὄντι ἐκ τῷ Φάρυγ-
γος, καὶ μέγα ὠγκησάμην. τῶν δὲ κωμητῶν
τινες (ἔτυχον γὰρ τότε ὄνον ἀπολωλεκότες, καὶ
τὸν ἀπολωλότα ζητῶντες) ἀκῆσαντές με μέγα
βοήσαντος, παρέρχονται εἰςω, ἔδεν ἔδεν εἰ-
πόντες, ὡς ἐμοῦ τοῦ ἐκείνων ὄντος, καὶ κατα-
λαμβά-

38. Atque in vicum aliquando illorum delatis
nobis, captum de vicanis magnum iuuenem in-
tro deducunt, vbi diuersabantur; deinde patiun-
tur a rustico, quae consueta atque cara nefandis
istis cinaedis erant. Ego vero supra modum do-
lens mea illa transformatione, quantum ad eum
diem malorum sustinerem, exclamare, o patiens
nimis Iupiter! volebam. Sed vox quidem mea
mihi non ascendit e gutture, sed asini; magnum
nempe rudebam. Verum agrestes quidam, qui
forte asinum perdiderant, requirentes amissum,
audito me validum clamante, intro ingrediuntur,
nemine praemonito, tanquam ego illorum essem;
depre-

λαμβάνεσι τὰς κιναίδας, ἄρρητα ἔνδον ἐργάζο-
 μένας· καὶ γέλως ἐκ τῶν ἐπεισελθόντων πολὺς
 γίγνεται ἔξω· καὶ ἐκδραμόντες, ἔλη τῇ κώμῃ
 τῷ λόγῳ διέδωκαν τῶν ἱερέων τὴν ἀσέλγειαν.
 οἱ δὲ αἰδέμενοι δεινῶς ταῦτα ἐληλεγμένα, τῆς
 ἐπίσχης νυκτὸς εὐθύς ἔνθεν ἐξήλασαν. καὶ ἐπει-
 δὴ ἐγένοντο ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ὁδοῦ, ἐχαλέπαινον,
 καὶ ὠργίζοντο ἑμοὶ τῷ μηνύσαντι τὰ ἐκείνων
 μυστήρια. καὶ τῷτο μὲν ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν,
 κακῶς τῷ λόγῳ ἀκχεῖν, ἀλλὰ τὰ μετὰ τῷτο
 ἐκείτ' ἀνεκτά· τὴν γὰρ θεὸν ἀφελόντες μὲ, χα-
 μαὶ καταθέμενοι, καὶ τὰ σρώματά μὲ πάντα
 περισπάσαντες, γυμνὸν ἤδη προσδέξί μὲ δέν-
 δρῳ μεγάλῳ, εἴτα ἐκείνῃ τῇ ἐκ τῶν ἀσφαγέων
 μάσγῃ

deprehenduntque cinaedos infanda intus patran-
 tes. Itaque risus extra multus· ab his, qui in-
 gressi fuerant, oritur, qui discurrentes per totum
 vicum, sermonibus differunt sacerdotum libidi-
 nem. Hi, quos vehementer puderet, ea inaper-
 tum esse prolata, proxima nocte statim inde
 discedunt: cumque in deserto viae essent, indi-
 gne ferunt, et irascuntur mihi, qui mysteria
 illorum enunciassem. Atque illud quidem tole-
 rabile malum erat, maledicta illorum audire: sed
 quae sequebantur, non iam tolerabilia; Dea enim
 ablata a me, et humi deposita, detractisque omni-
 bus meis stragulis, nudum iam magnae arbori
 alligant: tum illo de talis flagello caesum pa-
 rum

μάστιγι παλόντες, ὀλίγον ἐδέξαντο ἀποκτεῖναι, κε-
λεύοντές με τῷ λοιπῷ ἄφρων εἶναι θεοφόρητον.
καὶ μὴν καὶ ἀποσφάξαι μετὰ τὰς μάστιγας ἐβε-
λαύσαντο, ὡς ἐς ὕβριν αὐτὲς βαλόντα πολλήν,
καὶ τῆς καίμης ἐκ ἐργασταμένης ἐκβαλόντα· ἀλλ'
ὥς με μὴ ἀποκτεῖναι, δεινῶς αὐτὲς ἡ θεὸς ἐδυσ-
λώπησε, χαμαὶ καθεμένη, καὶ ἂν ἔχρεα ὅπως
εἰδέοι.

Ἐντεῦθεν οὐκ μετὰ τὰς μάστιγας λαβὼν τὴν
δέσποναν, ἐβάδιζον, καὶ πρὸς ἐσπέραν ἤδη κα-
ταλύομεν εἰς ἀγρὸν πλατῦντος ἀνθρώπου· καὶ
ἦν ἔτος ἔνδον, καὶ τὴν θεὸν μάλα ἄσμενος τῇ
οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, καὶ θυσίας αὐτῇ προσήγαγεν.
ἐφθάρδε οἶδα μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑπὸ σῆς· τῶν
Φίλων

rum abest quin interficiant, iubentes ut mutus
in posterum essem Deae gerulus. Quin de iu-
gulando me etiam post verbera deliberabant, qui
tanta illos adfecissem contumelia, et antequam
meruissent aliquid, vico excusissem. Sed quo-
minus me occiderent, Deae verecundia moue-
bantur, iacentis humi, nec habentis quomodo
iter faceret.

39. Hinc ergo post flagella, recepta domina,
pergo. Versus vesp̄eram deuertimus in praedio
hominis diuitis. Domi hic erat *commodum*, lu-
bensque Deam domo recipiebat, offerebatque
illi sacrificia. Hic memini magnum me subire

Φίλων γὰρ τις τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἐστει-
ψε δῶρον, ὃν ἀγρὸς μῆρὸν· τῷ τρον ὁ μάγειρος
ἐκτεύασαι λαβῶν, ῥαθυμίᾳ ἀπώλεσε, καὶ τῶν
πολλῶν λαθραίως εἰσω παρελθόντων· ὃς δεδιὼς
πληγὰς πολλὰς, καὶ βάσανον ἐκ τῆς ἀπωλείας
τῷ μῆρῳ, ἔγνω κρεμάσαι ἑαυτὸν ἐκ τῆ τραχὺ
λα. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τέττε, κακὸν ἐξάίσιον ἑμὸν,
Ἀλλὰ μήτε ἀπέδνησθε, εἶπεν, ὦ Φίλτατε, μή-
τε ἀθυμίᾳ τοιαύτη δῶς σεαυτὸν· πειθόμενος
γὰρ μοι, πράξεις εὖ πάντα. πῶν κιναίδων τὸν
ὄνον λαβῶν ἔξω εἰς ἔρημον χωρίον, καῖπεντα σφά-
ξας αὐτὸν τὸ μέρος μὲν ἐκείνο, τὸν μῆρῳ ἀπο-
τεμῶν, κόμιζε δέῃρο, καὶ ἐκτεύσας, τῷ δεσπό-
τῃ ἀπόδος, καὶ τὸ ἄλλο τῷ ὄντι κάτω περὶ τῆ
κρημνὸν ἄφες. δόξει γὰρ ἀποδρᾶς οἴχασθαι
ποιοί,

periculum. Miserrat domino praedii donum ami-
corum aliquis, femur filuestris asini. Hoc co-
quus dum parare vult, negligentia perdit, cani-
bus pluribus clam ingressis. Hic plagarum mul-
tarum metu atque cruciatus ob perditum femur,
suspendere se decernit. Verum vxor illius, in-
auspicatum mihi malum, Tu vero carissime, in-
quit, mori noli, nec desperationi tali te tradideris.
Mibi enim obsecutus bene omnia feceris. Cinaedo-
rum illum asinum educ in locum remotum, ibique
mactati partem illam, femur abscissum buc adfer;
curatumque redde domino: reliqua asini per prae-
ceps aliquorsum abiice. Videbitur enim aufugisse,

ποι, καὶ εἶναι εὐφρανῆς· ὁρῶς δὲ ὡς ἔστιν εὐσαρ-
κας, καὶ τῷ ἀγρίῳ ἐκείνῳ πάντα ἀμείνων; ὁ δὲ
μάγειρος, τῆς γυναίκος ἐπακρίσας τὸ βέλυσμα,
"Αἰρεῖται, ἔφη, σοι, ὦ γύναι, ταῦτα, καὶ τέτω
μόνῳ τῷ ἔργῳ τὰς μάστιγας φυγεῖν ἔχω, καὶ
τῆτό μοι ἤδη πεπράξεται. ὁ μὲν ἔν ἀνόσιος ἔ-
πος ἑμὸς μάγειρος ἐμὲ πησίαν ἔσως, τῇ γυναι-
κὶ ταῦτα συνεβέλυστο.

Ἐγὼ δὲ τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κράτιστον
ἔγνων τὸ σῶζειν ἑμαυτὸν ἐκ τῆς κακίδος, καὶ
ῥήξας τὸν ἱμάντα, ὥς δηγόμεν, καὶ ἀνασκιρτή-
σας, ἴσμαι δρόμῳ εἰς, ἔνθα εἰδείπνεν οἱ κίται-
δοι σὺν τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρίων· ἐνταῦθα εἰς-
δραμὼν, ἀνατρέπω πάντα τῷ σκιρτήματι καὶ
λυχνίαν, καὶ τραπέζας· καὶ γὰρ μὲν ὦμην κομψόν

τε

*et sic discessisse ex oculis. Vides autem, quam sit
carnosus, et agresti illo omnibus modis melior. Co-
quus laudato mulieris consilio, Optime, inquit,
ista vxor: et hoc solo opere flagella tibi licebit effu-
gere. Et hoc iam statim perfectum dabitur. Haec
nefarius ille meus coquus prope me adstans, cum
vxore deliberabat.*

40. At ego quid futurum esset prospiciens,
optimum ratus ex illa me caede eripere, rupto
quo ducebar loro et exsultans, curriculo irrum-
po vbi coenabant cum domino agrorum cinaedi.
Hic intro currens verto insultu meo omnia, can-
delabrum et mensa. Ac videbar mihi equidem

τι τῆτο πρὸς σωτηρίαν ἐμὴν εὐρηκέναι, καὶ τὸν
 δεσπότην τῶν ἀγρῶν κελύετω εὐθέως ὡς ἀγέ-
 ρωχον ὄνον ἐμὲ κατακλυσθέντα, φυλάττωσθαι
 ἀσφαλῶς· ἀλλὰ με τῆτο τὸ κομψόν, εἰς ἔσχα-
 τον ἤνεγκε κίνδυνον. λυττᾶν γὰρ δόξαντές με
 ξίφῃ πολλὰ ἤδη καὶ λόγχαις ἐπ' ἐμὲ ἐσπᾶσαντο,
 καὶ ξύλα μακρὰ καὶ εἶχον ἔτως, ὥς ἀποκτε-
 νεῖν με. ἐγὼ δὲ ὄρων τῶ δεινῷ τὸ μέγεθος, δρό-
 μῳ εἰσω παρέρχομαι, ἔνθα οἱ ἐμοὶ δεσπότηαι
 κοιμηθήσεσθαι ἔμελλον. οἱ δὲ θασάμενοι τῆτο,
 συγκλείουσι τὰς θύρας αὐτὰ μάλα ἔξωθεν.
 Ἐπεὶ δὲ ἤδη ὀρθρὸς ἦν, ἀράμεκος τὴν θεὸν
 αὐτοῖς ἀπήσιν ἅμα τοῖς ἀγύρταις, καὶ ἀφικό-
 μεθα εἰς κώμην ἄλλην μεγάλην, καὶ πολυάνθρω-
 πον,

scitum quiddam ad salutem meam inuenisse, ac
 iussurum ruris dominum statim me tanquam ela-
 tum ferocia asinum includi, diligenterque asser-
 vari. Sed illud ipsum me scitum in extremum
 periculi adduxit. Rabiosum me rati, multos iam
 gladios in me hastasque strinxerant, et longos
 fustes, atque ut statim interfecturi me se com-
 parauerant. Ego autem perspecta periculi ma-
 gnitudine, cursu me in eum locum propripio,
 ubi pernoctaturi erant mei domini. Quo illi anim-
 aduerfo, probe ianuas extra occludunt.

41. Post lucis exortum sublata iterum Dea cum
 agyrtis abeo, paruenimusque in vicum alium ma-
 gnum

πον, ἐν ἣ καὶ καινότερόν τι ἐτερετεύσαντο, τὴν
θεὸν μὴ μένειν ἐν ἀνθρώπῳ οἰκίᾳ, τῆς δὲ παρ'
ἐκείνοις μάλισα τιμωμένης· ἐπιχωρεῖ δαίμονος
τὸν ναὸν οἰκῆσαι· οἱ δὲ καὶ μάλα ἄσμενοι τὴν
ξένην θεὸν ἐπεδέξαντο, κατὰ τὴν σφῶν αὐτῶν θεῶ
συνοικίσαντες· ἡμῖν δὲ οἰκίαν ἀπέδεξαν ἀνθρώ-
πων πενήτων· ἐνταῦθα συχρᾶς ἡμέρας οἱ δε-
σπόται διατρέφαντες, ἀπέναντι ἡθελον εἰς τὴν
πλησίον πόλιν, καὶ τὴν θεὸν ἀπῆλθεν πρὸς ἐπι-
χωρεῖς, καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ τέμενος παρελθόντες
ἐκομίζοντο αὐτήν· καὶ θέντες ἐπ' ἐμοί, ἤλαυνον
ἔξω· ἔτυχον δὲ οἱ δυσσεβεῖς εἰς τὰ τέμενος ἐ-
κῆντο παρελθόντες, ἀνάθημα Φιάλην χρυσῆν
κλέψαντες, ἣν ὑπὸ τῇ θεῷ ἔφερον· οἱ δὲ κωμῶ-
ται,

gnum et celebrem, in quo nouo praestigiarum
genere persuadent hominibus, non manere Deam
in aedibus hominis, sed in templo Deae illius lo-
ci, quae maxime ab illis colebatur, diuersari
velle. Illi ac lubentes quidem peregrinam Deam
recipiunt, in suae ipsorum Deae hospitium de-
ductam: nobis vero domum pauperculorum ho-
minum adsignant. Hic dies aliquam multos com-
morati domini mei abire in vicinam urbem cum
vellent, Deam repetunt ab incolis, atque ipsi in
sacrum ingressi inde eam exportant, mihi que
impositam educunt. Verum impii in sacrum
illud ingressi, donarium, phialam auream furati
fuerant, quam sub Deae vestibus ferebant. Sed

τα, αὐτοθόμοιοι τῷτο, εὐθύς ἐδίωκον, εἴτα ὡς πλησίον ἐγένοντο, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἱππων, εἶχοντο αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυσσεβεῖς καὶ ἱεροσύλαις ἐκάλεον, καὶ ἀπῆταν τὸ κλαπέν ἀνάθημα· καὶ ἐρευνῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κελπῷ τῆς θεᾶς. δῆσαντες οὖν τὰς γυναῖκας, ἤγον ὀπίσω, καὶ τὰς μὲν εἰς τὴν εἰρητὴν ἐμβάλλασσι, τὴν δὲ θεὸν τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην ἀράμενοι, ναῶ ἄλλῃ ἔδωκαν, τὸ δὲ χρυσίον τῇ πολίτιδι θεῶ πάλιν ἀπέδωκαν.

Τῇ δὲ ὑπεραίῳ, τὰ τε σκευὴ καὶ μετὰ πιπράσκειν διέγνωσαν, καὶ ἀπέδοντό με ἑνὶ ἀνθρώπῳ, τὴν πλησίον κώμην οἰκῶντι, τέχνην ἔχοντι ἀετὸς πέττειν· ἑτὸς με παραλαβὼν, καὶ πυρῶν μεδί-

animaduversa re, vicini statim persequuntur: deinde, cum prope essent, defilientes ab equis illos in viaprehendunt, impios vocant sacrilegosque, sublatum furto donarium reposcunt, idque excussis omnibus in sinu Deae inveniunt. Victos ergo effeminatos hosce reducunt, atque alios coniiciunt in vincula; Deam meo gestatam tergo in aliud templum dant; aurum suae ciuitatis Deae reddunt.

42. Postridie cum supellectili illorum me quoque statuunt vendere: et vendunt hospiti de proximo vico homini, cuius ars erat panes coquere. Hic me assumtum, impositis decem, quos emer-

rat,

LYCIVS, SIVE ASINVS 395

μεδίμνης δέκα ὠνησάμενος, ἐπιθείς μοι τὸν πυρὸν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνεν ὁδὸν ἀργαλέαν· ὡς δὲ ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸν μυλῶνα, καὶ ὁρῶ πολλὸν πλῆθος ἔνδον ὁμοδύλων κτηνῶν, καὶ μύλαι πολλαὶ ἦσαν, καὶ πᾶσαι τέτοις ἐξερέφοντο, καὶ πάντα ἐκείνα μεσὶ ἦν ἀλεύρων. καὶ τότε μέν με, οἷα ξένον δᾶλον, καὶ φορτίον βαρύτετον ἀρχόμενον, καὶ ὁδὸν ἀργαλέαν ἀφιγμένον, ἀναπαύεσθαι ἔνδον ἀφῆκαν· τῇ δὲ ὑπεραίᾳ, ὁθόνην τοῖς ὀμμασιν ἐπιπετάσαντες ὑποζευγνύσκει με τῇ κώπῃ τῆς μύλης, εἴτα ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ ἠπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθὼν· προσεποικίμην δὲ ἀγνοεῖν, ἀλλὰ μάτην ἠλπισα λαβόντες γὰρ πολλοὶ τῶν ἔνδον βακτηρίας, περιῖσαν-

rat, tritici medimnis, domum deduxit suam, via quidem aspera. Cum aduenissemus, deducit in pistrinum. Et video ibi magnam intus confervorum iumentorum multitudinem, et molae ibi multae, quae omnes ab his circumagebantur, plenaque farinis omnia. Et tum quidem me ut feruum novum, quique graue onus gestassem, viamque difficilem confecissem, requiescere intus passi sunt. At postridie eius diei, praetense oculis meis velo, temoni me molae iungunt, tum agitant. Ac bene equidem noram, quomodo molendum esset, qui saepe didicissem: ignorare tamen me simulabam. Verum frustra aliquid speraueram. Correptis enim baculis domesticorum

ρίζανταί με, καὶ μὴ προσδεκῆσαντα, ὡς οὐχ
ὁρῶντα, παίεσιν ἀφ' ἑαυτῆς τῇ χειρὶ, ὥς με ὑπὸ
τῆς πληγῆς ὥσπερ τρυμβὸν ἐξαπίνης σρέφουσαν.
καὶ πείρα ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸν δῶλον, ἐς τὸ τὰ
δέοντα ποιεῖν, μὴ περιμένειν τὴν χεῖρα τοῦ
δεσπότης.

Λεπτὸς οὖν πάνυ γίνομαι, καὶ ἀσθενὴς τῇ
σώματι, ὥς ἐγὼ με ὁ δεσπότης πωλῆσαι, καὶ
ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηκερῶ τὴν τέχνην.
ἔτος γὰρ εἶχε κῆπον, λαβὼν γεωργῶν, καὶ τὰ
τοῦ εἶχομεν ἔργον. ὁ δεσπότης ἔν ἑωθεν ἐπι-
θείς μοι τὰ λάχανα, ἐκόμιζεν εἰς τὴν ἀγοράν.
καὶ παρὰ τοῖς ταῦτα πιπράσκουσιν, ἤγε με
πάλιν εἰς τὸν κῆπον. εἶτα ἐκδόνος μὲν καὶ ἔσκα-
πτε,

multi me circumstant, neque nec opinantem,
qui nihil viderem, conferta manu pullant, adeo
vt a plagis trochi instar subito circumagerer. Ita,
que experimento *tum* didici, non oportere ser-
vum ad hoc, vt officium faciat, manum expe-
ctare. Heri.

43. Emaciatus ergo et imbecillo corpore cum
fierem, statuit dominus me vendere, venditque
homini olitari, qui hortum colendum conduxer-
at. Hic illud habuimus negotii. Dominus ni-
mirum mane imposita mihi olera deportabat in
forum, eaque cum venditibus tradidisset, retro
me in hortum agebat. Tum illo fodiente et plan-
tante

πτε, καὶ ἐφύτευ, καὶ τὸ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς
ἐπέτηεν; ἐγὼ δὲ ἐν τέττῳ εἰσηκεῖν ἀργόα. ἦν δὲ
μοι δειπῶς ἀλλογενὸς ὁ τότε βίος. πρῶτον μὲν,
ἐπεὶ χειμῶν ἤδη ἦν, κηκῆνος εἰδὲ αὐτῷ σρωῖμα
εἶχεν ἀγορεύσασα, ἔχ ὅπως ἐμαί· καὶ ἀνυπόδητος
πηλὸν ὑγρὸν, καὶ πάλιν σκληρὸν, καὶ ὀξὺν ἐπά-
ταν, καὶ φαγεῖν τέτο μόνον ἀμφοτέροισι ἦν,
θρίδακας πικράς, καὶ σκληράς.

Καὶ ποτε ἐξιόντων ἡμῶν ἐς τὸν κηκον, ἐντυγ-
χάνει ἀνὴρ γενναῖος, σρωτιώτερον γοῆν ἡμφιε-
σμένος, καὶ τὰ μὲν πρῶτα λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς τῇ
Ἰταλῶν Φωνῇ, καὶ ἤρετο τὸν κηκερὸν ὅπως ἀπὸ
ἀγῶν τὸν ὄνον ἐμέ· ὁ δὲ, οἶμα, τῆς Φωνῆς ἀ-
νόητος ὢν, εἰδὲν ἀπακρίνατο. ὁ δὲ ὀργιζόμενος,
ὥς

tante et aquam plantis inducente vacuus ego ad-
stabam. Erat autem vehementer molesta quam
tum vitam agebam. Primo quidem quod hiems
iam esset, et ille neque vnde stragula sibi emeret
haberet, nedum ut mihi: et quod sine soleis,
lutum modo humidum, modo rursus durum at-
que acutum calcarem: cibi vero hoc solum vtris-
que esset, lactucae amarae ac durae.

44. Aliquando exeuntibus nobis in hortum,
adest vir procerus, veste militari, ac primum
Italorum nos lingua alloquitur, interrogans oli-
torem, quo me asinum abduceret? Hic, lin-
guae, puto, ingnarus, nihil respondet. Ille

ὡς ὑπερορώμενος, παίει τῇ μάστιγι τὸν κηπαρόν·
 κἀκείνος συμπλέκεται αὐτῷ, καὶ ἐκ τῶν ποδῶν
 ὑποσπάσας, εἰς τὴν ὁδὸν ἐκτείνει· καὶ κείμενον
 ἔπαιεν ἔτω, καὶ χεῖρ, καὶ ποδί, καὶ λίθῳ τῷ
 ἐκ τῆς ὁδοῦ· καὶ ὅς τὰ πρῶτα καὶ ἀντεμάχετο,
 καὶ ἠπείλει, εἰ ἀνασταῖη, ἀποκτενεῖν τῇ μάχαι-
 ρῳ· ὁ δὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτῆς ἐκείνη διδαχθεὶς τὸ
 ἀκινδυνότατον, σπᾶ τὴν μάχαιραν αὐτῆς, καὶ
 ῥίπτει πέραν, εἴτα αὐθις ἔπαιε κείμενον. ὁ δὲ
 τὸ κακὸν ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται ὡς πε-
 θνηκὼς ἐν ταῖς πληγαῖς· ὁ δὲ δέσας ἐπὶ τέττῃ,
 τὸν μὲν αὐτῆς, ὡς εἶχε, κείμενον ἀπολείπει,
 τὴν δὲ μάχαιραν βιάσας ἐπ' ἐμοὶ ἤλαυνεν εἰς
 τὴν πόλιν.

Ως

vero iratus, velut qui contemptui habitus esset,
 flagello pulsat olitorem. Hic complexus, homi-
 nem, supplantatum in via extendit, atque ita
 iacentem manu, pede, lapide de via, concidit.
 Ille primo repugnat, et, si surrexisset, gladio
 se hunc interfectorum, minatur. At hic velut
 ab illo ipso edoctus, quid esset tutissimum, ab-
 stractum ei gladium longe abiecit, tum depresso
 iacentem ferit. Ille intolerabile iam malum, vi-
 dens, plagis se mortuum fingit. Hic ea re per-
 territus, istum ibi ut erat iacentem relinquit;
 sumtoque gladio mihi insidens in urbem pergit.

Ὡς δὲ ἤλθομεν, τὸν μὲν κῆπον αὐτῷ συνεργῶ
 τινι ἐπέδωκε γεωργεῖν. αὐτὸς δὲ, τὸν κίνδυνον
 τὸν ἐκ τῆς ὁδῷ δεδιώς, κρύπτεται ἅμα ἐμοί,
 πρὸς τινὸς τῶν ἐν ἄσει συνήθων. τῇ δ' ὑπεραίρῃ,
 δοξάν αὐτοῖς ἔτω ποιεῖσι· τὸν μὲν ἐμὸν δεσπότην
 κιβωτῷ ἐνέκρυψαν, ἐμὲ δὲ ἀράμενοι ἐκ τῶν
 ποδῶν κομίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, ἐς οἴκημα
 ὑπερῶον, κακεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ δὲ στρα-
 τιώτης, ἐκ τῆς ὁδῷ τότε μόλις ἐξαναστὰς, ὡς
 ἔφασαν, καρηβαρῶν ταῖς πληγαῖς, ἤκεν εἰς τὴν
 πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ ἐν-
 τυχῶν, λέγει τὴν ἀπόροιαν τῷ κηπερῷ. οἱ δὲ
 σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μανθάνουσιν ὅνθα ἡμεν
 κεκρυμμένοι, καὶ παραλαμβάνουσι τὰς τῆς πό-
 λεως

45. Quod cum venissemus, hortam suum cui-
 dam suo focio colendum dat: ipse vero metu
 imminentis in via periculi, se mecum apud quen-
 dam in vrbe familiarium occultat. Postero die,
 consilio habito ita faciunt. Meum dominum ar-
 ca abscondunt, me autem pedibus suspensum per
 scalas fursum portant in supernum quoddam cu-
 biculum, ibique supra includunt. At miles,
 aegre de via cum surrexisset, vt dicebant, capite
 a plagis adhuc grauato in vrbem venit, et com-
 militonibus suis collocutus, narrat olitoris auda-
 ciam. Illi coitione cum eo facta, vbi occultati
 essemus explorant, ac magistratus vrbis adhibent.

λεως ἄρχοντας. οἱ δὲ εἶσω τινὰ τῶν ὑπηρετῶν
πέμπασσι, καὶ τὰς ἐνδον ἅπαντας προσελθεῖν ἐξω
κελεύσιν· ὡς δὲ προῆλθον, ὁ κηπευτὸς ἑδαιμῆ
ἐφάνετο. οἱ μὲν ἐν στρατιῷται ἐνδον ἔφασαν
εἶναι τὸν κηπευτὸν, καὶ μὲ τὸν ἐκείνου ὄνον· οἱ δὲ
ἐξὸν ἄλλο ὑπολελειφθαι ἔλεγον, ἅτε ἀνθρώπου
ἅτε ὄνον. Θορύβῳ δὲ ἐν τῷ σενωπῷ, καὶ πολ-
λῆς βοῆς ἐκ τῆς γενομένης, ὁ ἀγέρωχος, καὶ
πάντα περίεργος ἐγὼ, βεβλόμενος μαθεῖν τίνας
εἶεν οἱ βοῶντες, διακύπτω ἀνωθεν κάτω διὰ
τῆς θυρίδος. οἱ δὲ με ἰδόντες, εὐθύς ἀνέκραγον·
οἱ δὲ ἐαλῶκεσαν ψευδῆ λέγοντες· καὶ οἱ ἄρχοντες
εἶσω παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερρευόντες, εὐρί-
σκουσιν τὸν ἐμὸν δεσπότην ὑπὸ κιβωτῷ ἐγκαθήμενον, καὶ
λαβόν-

illi licitorum quendam intro mittant, ac prodire,
qui intus essent omnes iubent: his prodeuntibus,
nusquam comparet olitor. Milites ergo intus
esse aiunt olitorem, meque ipsum asinum. Illi
nihil relictum ibi aliud confirmant, neque ho-
minem, neque asinum. Tumultu vero in an-
gusto vico, clamoreque inde multo exorto, ille
ego feroculus et omnium curiosus, scire volens,
qui essent illi clamantes, desuper ad inferiora per
fenestellam despicio. At isti me conspecto statim
exclamare: alteri in mendacio deprehendi. In-
gressi magistratus et perscrutati omnia, inveniunt
dominum meum iacentem in arca: prehensum-
que

λαβόντες τὸν μὲν εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι,
 λόγον τῶν τετολμημένων ὑφ' ἑξόντα· ἐμὲ δὲ κα-
 τὰ βαράσαντες τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν·
 πάντες δὲ ἄσβεστον ἐγέλων ἐπὶ τῷ μνηύσαντι ἐκ
 τῶν ὑπερώων, καὶ προδόντι τὸν ἑαυτῷ δεσπό-
 την, κακτοτε ἐξ ἐμῶ πρώτα ἦλθεν εἰς ἀνθρώ-
 πος ὁ λόγος ἔτας, Ἐξ ἔνε παρακύψεως.

Τῇ δ' ὑσεραΐα, τί μὲν ἔπαθεν ὁ κηπερὸς ὁ
 ἐμὸς δεσπότης, ἐκ οἶδα· ὁ δὲ στρατιώτης πω-
 λήσει με ἔγνων, καὶ πιπράσκει με πέντε καὶ εἴ-
 κοσιν Ἀττικῶν· ὁ δὲ ὠνησάμενος, Θεράπων ἦν
 ἀνδρὸς σφόδρα πλεσίχ, πόλεως τῶν ἐν Μακε-
 δονίᾳ τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης· ἔτος τέχνην
 εἶχε ταύτην, τὰ ὅσα τῷ δεσπότῃ ἐσκεύαζε,
 καὶ εἶχε καὶ ἀδελφὸν σύνδεalon, ἄρτες πέττειν,
 καὶ

que mittunt in carcerem, ut caussam audaciae suae
 diceret, me autem deportatum dedunt militibus.
 Caeterum risus compesci non potuit super illo de
 tectis indice, et sui domini proditore. Atque
 ex eo inde tempore a me primum in hominum
 ora venit proverbum, de prospectu asini.

46. Postridie, olitore meo domino quid factum
 sit, ignoro: me vero vendere miles statuit, ven-
 ditque quinque et viginti drachmis Atticis. Qui
 me emerat famulus erat viri ditissimi, ex vrbe
 per Macedoniam maxima, Thessalonice. Hic
 artem habebat istam; Pulmentaria parabat domi-
 no; habebatque conseruum fratrem, panes co-
 quere,

καὶ μελίπηκτα κερνᾶν ἐπιζάμενον. ἔτοι οἱ ἀδελφοί, σύσκηνοί τε αἰεὶ ἦσαν ἀλλήλοις, καὶ κατέλυον ἐν ταύτῳ, καὶ τὰ σκεύη τῶν τεχνῶν εἶχον ἀναμειγμένα, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ μεῖζονσαν ἐνθά κατέλυον, καὶ ἔτοι μετὰ τὸ δεῖπνον τῷ δεσπότῃ, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἶσω ἐκόμιζον, ὁ μὲν κρεῶν καὶ ἰχθύων, ὁ δὲ ἄρτων καὶ πλακάντων. οἱ δὲ κατακλείσαντες ἐνδον ἐμὲ μετὰ τέτων, καὶ Φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην περιεσχάσαντες ἀπήσαν, ὥς ἀπολύσασθαι· καὶ γὰρ τοῖς παρακλειμένοις κριθιδίοις μακρὰ χαίρειν λέγων, ταῖς τέχναις καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν δεσποτῶν ἐδίδεν ἐμαυτὸν, καὶ διὰ μακρῶ πάντῃ ἐγεμίζομην ἀνθρωπείῃ τροφῇ. οἱ δὲ ἀναστρέψαντες εἶσω,

quere, et mellita concinnare edulia doctum. Hi fratres contubernio semper eodem utebantur, diversabantur in eodem, et permista sibi inuicem artium instrumenta habebant. Deinde mihi etiam sua in cella stabulum tribuunt. Hi post coenam Heri reliquias ambobus multas eo conferunt, carniū alter et piscium, alter panum et placentarum. Ipsi deinde me cum his intus incluso, dulcissimaque mihi mandata custodia, lauatum abeunt. Et ego, appositis mihi hordeolis longum vale dicens, artibus me et lucris dominorum tradō; ac longo post intervallo humano me cibo probe saburro. Illi domum reuersi primo nihil
de

εἶπω, τὰ μὲν πρῶτα ἔδεν ἡσθάνοντο τῆς ὕψο-
 Φαγίας τῆς ἐμῆς, ἐκ τῆς πλήθους τῶν παρακει-
 μένων, καὶ μὲν ἔτι ἐν φόβῳ καὶ Φειδοῖ κλέπτον-
 τας τὸ ἄριστον. ἐπεὶ δὲ καὶ τέλειον ἤμην αὐτῶν
 καταγνῶς ἀνοιαν, τὰς καλλίστας τῶν μερίδων,
 καὶ ἄλλα πολλὰ κατέτρωγον. καὶ ἐπειδὴ ἡσθάν-
 το ἤδη τῆς ζημίας, τὰ μὲν πρῶτα ἄμφω ὑπο-
 πτον πρὸς ἀλλήλους ἔβλεπον, καὶ κλέπτην ὁ ἕ-
 τερος τὸν ἕτερον, καὶ ἄρπαγα τῶν κοινῶν, καὶ
 ἀναίσχυντον ἔλεγον, καὶ ἦσαν ἀκριβεῖς λοιπὸν
 ἄμφω, καὶ τῶν μερίδων ἀριθμὸς ἐγένετο.

Ἐγὼ δὲ τὸν βίον εἶχον ἐν ἡδονῇ καὶ τρυφῇ,
 καὶ τὸ σῶμά μου ἐκ τῆς συνήθους τροφῆς πάλιν
 καλὸν ἐγεγένηε, καὶ τὸ δέσμα ἐπανέστη τῇ τρι-
 χί

de mea liguratione sentire, prae multitudine eo-
 rum, quae erant apposita, et quod adhuc cum
 metu et parsimonia quadam furarer prandium.
 Cum vero iam omnino, damnata illorum amen-
 tia, pulcherrimas quasque partes et alia multa
 deuorarem, ipsique damnum iam sentirent; prin-
 cipio de se inuicem suspicari aliquid, ac furem
 alter alterum, et communium raptorem, et im-
 pudenter dicere, ac sollicitam vterque de caetero
 curam, ac dinumerationem partium adhibere.

47. Ego interim voluptuariam agere vitam ac
 delicatam: ut corpus meum de consueto cibo spe-
 ciosum rursus fieret, et eorum efflorescente pilo
 nite-

καὶ ἀπέστειλεν. οἱ δὲ γενναῖοί τε, μάγαν τε
 με καὶ πίονα ὀρώντες, καὶ τὰ κριθῖδια μὴ δα-
 πανώμενα, ἀλλ' ἐν ταύτῳ μέτρῳ ἄντα, εἰς ὑπό-
 νοϊαν ἔρχονται τῶν τελευτημάτων τῶν ἐμῶν, καὶ
 προσελθόντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπύρντες, ἔπ-
 ειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, προσβαλόντες
 ὅπῃ τινι τὰ ὄμματα τῆς θύρας, ἐσκοποῦντο
 τᾶνδον. καὶ γὰρ τότε τῷ δόλῳ μηδὲν εἰδὼς, ἡρί-
 ζων προσελθὼν. οἱ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐγέλων,
 ὀρώντες ἄριστον ἄπιστον· εἴτα δὲ τὰς ὁμοδόχους
 ἐκάλειν ἐπὶ τὴν ἐμὴν θέαν, καὶ γέλωτος πολλοῦ ἦν,
 ὥς τε καὶ ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤχεσε τῷ γέλωτος,
 θορύβῳ ὄντος ἔξωθεν, καὶ ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ
 τοσῶτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπεὶ δὲ ἤκουσε, καὶ
 ἐξάνι-

niteret. Illi autem boni viri obesum me et pin-
 guem cum viderent, nec consumi tamen hordea,
 sed eandem servare mensuram, in suspicionem
 audaciae meae adducuntur. Itaque progressi tan-
 quam in balneum abirent, occlusa deinde ianua,
 et oculis rimae cuiusdam ianuae admotis, quid in-
 tus fieret, speculantur. Ego tum doli ignarus,
 commodum ad prandendum accesseram. Illi vero
 primo rident, incredibile videntes prandentem,
 deinde conseruos ad spectandum me aduocant,
 et risus multus exoritur, adeo ut dominus etiam
 illum audiret, tantus extra erat tumultus, roga-
 retque aliquem, qua de causa, qui extra erant,
 sic riderent. Re vero audita surgit de convivio
 et

ἐξοπίσται τῷ συμποσίῳ, καὶ διακύψας εἰσὼ,
 * ὅρα με σὺός ἀγρία μερίδα καταπίνοντα, καὶ μέ-
 γα ἐν γέλωτι ἀναβοήσας, εἰστρέχει εἰσὼ. κα-
 γὼ σφόδρα ἠχθόμην ἐπὶ τῷ δεσπότῃ, κλέπτης
 αἶμα καὶ λίχνος ἐαλωκώς. ὁ δὲ πολὺν εἶχεν ἐπ'
 ἑμοὶ γέλωτα, καὶ τὰ μὲν πρῶτα κελεύει με εἶσθαι
 ἄγεσθαι εἰς τὸ ἐκεῖνε συμπόσιον, ὅπειτα τρά-
 πεζάν μοι παραθεῖναι εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ
 πολλὰ τῶν ὅσα μὴ δυνατόν ἄλλω ὄνῳ καταφα-
 γεῖν, κρέα, λοπάδας, ζωμάς, ἰχθῦς, τῆτο μὲν
 γάρῳ καὶ ἐλαίῳ κατακειμένους· τῆτο δὲ νάπτει ἐπι-
 κεχυμένους. καὶ γὰρ τὴν τύχην ὀρῶν ἤδη ἀπαλόν μοι
 προσμειδιδῶσαν, καὶ μαθὼν ὅτι με τῆτο μόνον τὸ
 παίγιον ἀνασώσει, καί τοι ἤδη ἐμπειρησμένος, ὅ-
 μως ἡρίσων τῇ τραπέζῃ παρασάς. τὸ δὲ συμπό-
 σιον

et introspectiens videt me apri partem deuorare;
 sublatoque cachinno intro currit. Mihi vehemen-
 ter molestum erat, a domino vt furem simul et
 liguritorem deprehendi. At ille multum de me
 risit, ac primo in suam me coenationem iubet
 introduci, tum mensam mihi apponi, et esse in
 illa; quaecumque alius edere asinus non potest,
 carnes, ostrea, iurulenta, pisces, partim in garo
 et oleo positos, partim perfusos sinapi. Ego
 fortunam videns iam blandum mihi ridentem,
 animaduerso, hoc solum mihi ludicrum saluti fu-
 turum, licet iam impletus cibis tamen prande-
 bam adstans mensae. Resonabat interea risu con-
 uiuium.

σιον ἐκλονεῖτο τῷ γέλῳτι. καί τις εἶπα, καὶ πίε-
ται σῖνον ἄτος ὁ ὄνος, ἢν τις αὐτῷ ἐγκρασάμε-
νος ἐπίδῃ· καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε, καὶ γὰρ τὸ
προσενεχθὲν ἔπινον.

Ὁ δὲ, σῖον εἰκός, ὁρῶν με κτήμα παραδόντα,
πῇ μὲν τιμὴν τὴν ἐμὴν κελύει τῷ διανοητῶν
τῖνι καταβλάσῃ τῷ ἐμῷ ὠνηστικῶν, καὶ ἄλλο
τοσῶτον, ἐμὲ δὲ παρεδωκεν ἐπελευθέρῳ τῇ
τῶν ἐαυτῷ νεκρώσεων, καὶ εἶπε κατηχηρῶν, ὅσα
στοιῶν μάλιστα ψυχαιώγειν αὐτὸν δυνατόν. τῷ
δὲ γε γράδια ἦν πάντα, ὑπὸ κλονος γὰρ αἰνδύς τις
ἅπαντα διδασκόμενος. καὶ πρῶτον μὲν κατα-
κλίνεσθαι με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἀνδρωπῶν, ἐπὶ
ἀγκῶνος ἐποίησεν, εἶτα καὶ προσκαλίσεν αὐτῷ,
καὶ

viuitum. Dicebat aliquis, Bibet etiam vinum hic
asinus, si quis illi temperatum praebeat. Iubet Do-
minus, et ego oblatum bibo.

48. Ille, vt facile est ad credendum, cum sin-
gulare et insolitum me animal videret, pretium
meum soluere iubet, procuratorum aliquem ei
qui me emorat, et alterum tantum. Me autem
liberto cuidam suo adolescenti tradit, et docere
iubet, quibus faciendis maxime illum oblecta-
rem. Facilia huic fuere omnia. Statim ego ob-
ediebam, docilis ad omnia. Ac primum accu-
bare me in lecto vt hominem, cubitu nixum, in-
stituit. Deinde etiam ludari secum, quin etiam
saltare,

καὶ μὴν καὶ ὀρχεῖσθαι, ἐπὶ τὰς δύο ἐπανιστάμενον
 ὀρθόν, καὶ κατακύβει, καὶ ἀνενέυσιν πρὸς τὰς
 Φωνάς, καὶ πάνθ' ὅσα ἐδυνάμην μὲν, καὶ δίχα
 τῷ μανθάνειν, ποιῆν. καὶ τὸ πρᾶγμα περιβόη-
 τον ἦν, ὅνος ὁ τῷ δεσπότη, οἰνοπότης, πα-
 λαίων, ὀρχάμενος. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι πρὸς
 τὰς Φωνάς ἀνένευον ἐν καιρῷ, καὶ κατένευον·
 καὶ πιεῖν δέ, ὁπότε θελήσαιμι, ἦταν τοῖς ὀφ-
 θαλμοῖς τὸν οἰνοχόον κινήσας· καὶ οἱ μὲν ἐθαύ-
 μαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παράδοξον, ἀγνοῶντες
 ἀνθρώπον ἐν τῷ ὄνῳ κείμενον· ἐγὼ δὲ τρυφὴν
 ἐποιεῖμην τὴν ἐκείνων ἀγνοίαν. καὶ μὴν καὶ βαδί-
 ζεν ἐμάνθανον, καὶ κομίζεν τὸν δεσπότην ἐπὶ
 τῷ νώτῃ, καὶ τρέχεν δρόμον ἀλυπότατον, καὶ
 τῷ

*salutare, in duos pedes erectum stare, et annuere
 et renuere ad voces, et quaecumque potuissem
 etiam sine disciplina facere. Celebratur ergo res
 famosa, Asinus domini, potor vini, luctator, sal-
 tator. Maximum vero illud, quod ad voces an-
 nuiebam opportune, et renuebam: et si quando
 bibere vellem, poscebam, oculis mouens pin-
 cernam. Atque illi quidem rem mirabantur ut
 plane inusitatum, cum nescirent hominem inclu-
 sum in asino: ego vero ad delicias meas utebar
 illorum ignorantia. Verum etiam badizare disce-
 bam, et tergo portare dominum, et cursum cur-
 rere minime molestam, et quem vix sentiret e-
 ques.*

τῷ ἀναβάτῃ ἀναίσθητον. καὶ σκευὴ μοι ἦν πα-
λυτελής· καὶ σρώματα πορφύρεα ἐπιβάλλομαι·
καὶ χαλινὰς εἰσεδεχόμεν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ πα-
πτοικιλμέναις· καὶ κώδωνες ἐξήπτοντό με μέλος
μυοικώτατον ἐκφώνοντες.

Ὁ δὲ Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὡς περ ἔ-
φην, ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης δεῦρο ἐληλύθει ἐπὶ
αἰτίᾳ τοιαύτῃ· ὑπέσχετο τῇ πατρίδι θάψαι
παρῆξ ἐν ἀνδρῶν, ἄλλοις πρὸς ἀλλήλους μοτομα-
χεῖν εἰδότων· καὶ οἱ μὲν ἄνδρες τῆς μάχης ἡδὴ
ἦσαν ἐν παρασκευῇ, καὶ ἀφῆκτο ἡ πορεία. ἔξ-
λαύνομεν ἂν ἑωθον· καὶ γὰρ τὸν δεσπότην ἔφερον,
εἰ ποτε χωρίον ἦν τῆς οὐδὲ πρὸς αὐτὸν, καὶ τοῖς ὀχνη-
μασιν ἐπιβάπτον· καλεσθὲν. ὡς δὲ κατέβημεν
ἐπὶ Θεσσαλονίκην, ἀν ἦν ὅσις ἐπὶ θείαν ἀν ἡπεί-
γετο,

ques. Etiam paratus mihi erat sumptuosus, et
stragula mihi purpurea iniiciebantur, et frens
recipiebam argento atque auro distincta, et tin-
tinnabula mihi argutissimum concentum eden-
tia appendebantur.

49. Venerat autem Meneclēs noster herus, ut
dixi, Thessalonice in hanc urbem, tali causa.
Promiserat patriae gladiatorum spectaculum: et
viri quidem iam ad pugnam exercebantur: iam
instabat profectio. Mane igitur eximus, et ego
dominum porto sicubi regio esset in via aspera,
et ad vehendum curru difficilis. Cum vero Thef-
salonicem venissemus, non erat quisquam qui
ad

γατο, καὶ τὴν ὄψιν τὴν ἐμήν. ἡ γὰρ ἐμὴ δόξα
προεληλύθει ἐκ μακρῶ, καὶ τὸ πολυπρόσωπον
καὶ τὸ ἀνθρώπινον τῶν ἐμῶν ὀρχημάτων καὶ πα-
λαισμάτων. ἀλλ' ὁ μὲν δεσπότης τοῖς ἐνδοξο-
τάτοις τῶν αὐτῶ πολιτῶν παρὰ τὸν πότον ἐ-
δείκνυε με, καὶ τὰ παράδοξα ἐκείνα ἐν ἐμοὶ παί-
γνια ἐν τῷ δείπνῳ παρετίθει.

Ὁ δὲ ἑμὸς ἐπιστάτης πρόσδοτον εὗρεν ἐξ ἐμῶ
πολλῶν πάνυ δραχμῶν. κατὰκλείσας γὰρ με
ἐνδον εἶχεν ἐσῶτα, καὶ τοῖς βελομένοις ἰδεῖν ἐμέ,
καὶ τὰ μὲν παράδοξα ἔργα, μισθῶ τὴν θύραν ἡ-
νοργεν; οἱ δ' εἰσεκόμιζον ἄλλος ἄλλο τι τῶν ἐδω-
δίων, μάλιστα τὸ ἐχθρὸν εἶναι ὄντι γαστρὶ δοκῶν.
ἐγὼ

ad spectaculum non festinaret, et ad me viden-
dum. Nam fama de me e longinquo praecu-
currerat, quam multas agere personas possem,
quam humanum in morem saltare atque luctari.
At dominus nobilissimis suorum civium in vino
me ostendebat, et mirandos illos in me lusus
producebat in coena.

50. Meus vero magister reditum de me mul-
tarum plane drachmarum repererat. Intus enim
conclusum me et stabulantem habebat, et me
atque admiranda illa opera mea videre volentibus
mercede intercedente aperiebat ianuam. Hi in-
ferebant alius aliud quid cibi, maxime quod ini-
micum asini alio videretur. Ego vero deuora-

ἐγὼ δὲ ἡσθιον, ὥς ἐ ἐλίγων ἡμερῶν τὰ δευτέρῃ
 τη, καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει συναριζῶν, μέγας τὴ
 καὶ πίων δεινῶς ἤδη ἐγεγόνειν. καὶ πάλιν γυνὴ
 ξένη, ἡ μετρία κεκτημένη, τὴν ὄψιν ἰδὼσα τὰ
 ελθῶσα εἶσω ἰδὼν ἐμὲ ἀριζῶντα, εἰς ἱερὰ καὶ
 θερμὸν ἐμπίπτει· τὰτο μὲν τὸ κάλλος ἰδὼσα
 ὄντα· τὰτο δὲ τῷ παραδόξῳ τῶν ἐμῶν ἰσχυρῶς
 δευμάτων, εἰς ἐπιθυμίαν συνασίας προελθῶσα·
 καὶ διαλέγεται πρὸς τὸν ἐπιστάτην τὸν ἐμὸν, καὶ
 μισθὸν ἀδρόν αὐτῷ ὑπέσχετο, εἰ συγχωρήσειεν
 αὐτῇ, σὺν ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσεσθαι, καὶ
 κείνος ἄδὲν φροντίσας, εἴτε καὶ ἀνύσει τι ἡμέραν
 ἐξ ἐμῆ, εἴτε καὶ μὴ, λαμβάνει τὸν μισθόν.

Καὶ πε-

bam. Itaque intra paucos dies, cum hero meo
 et ciuibus aliis cum pranderem magnus et vohē-
 menter pinguis iam euaseram. Aliquando pere-
 grina mulier non mediocriter diues, specie satis
 honesta, ingressa vt me prandentem videret, in
 amorem mei incidit feruidum, partim specie afi-
 ni capta, partim inusitatis meis artibus ad concu-
 bitus mei cupiditatem progressa. Agit ergo meo
 cum magistro, et mercedem illi luculentam, pol-
 licetur, si noctem vnam mecum quiescendi co-
 piam sibi fecisset. Ille parum sollicitus, siue ille
 aliquid a me impetraret, siue minus, mercedem
 capit.

Καὶ πάλιν ἑσπέρα τε ἦδη ἦν, καὶ τὰ σάμποσις
 ἀφῆκον ἡμῶς ὁ δεσπότης, ἀνίστασθαι ἐνθα
 ἐκείθεν, καὶ τὴν γυναῖκα εὐρομένῃ πάλιν
 ἀφῆκον ἐπὶ τὴν εὐνὴν εὐνήν. ἐπεκόμισο δὲ αὐ-
 τῇ προσκεφάλαια μαλακά, καὶ σῶματα εἰσω
 κατὰθεντο, καὶ χαμῆνιον ἡμῖν εὐπράπτες ἦν. εἴ-
 τα οἱ μὲν τῆς γυναικὸς θεράποντες, αὐτὰ ποῦ
 πλησίον πρὸ τῶ δωματίου ἐκείθεν, ἡ δὲ λύ-
 χον ἐκδόν ἔκκευ μέγαν, τῷ πυρὶ λαμπρόμενον,
 ἔπειτα ἀποδυσάμενη, παρέστη τῷ λύχῳ γυμνὴ
 ὅλη, καὶ μύρον ἐν τινὸς ἀλαβύστει προχραμένη,
 τὸτω ἀλάφεται, καὶ με δὲ μυρίζει, ἔνθεν μά-
 λιστα τὴν εἰνὰ με μύρων ἐνέπλησεν, εἶτα με κατ-
 ἐφύλησεν, καὶ οἷα πρὸς αὐτῆς ἐρώμενον, καὶ ἀν-
 θρω-

51. Vespera iam erat, de convivio nos dimi-
 ferat dominus, cum eo, ubi dormiebamus, re-
 dimus, et mulierem invenimus, quae diu iam
 meum ad cubile venerat. Apportata autem illi
 fuerat cernicula mollis, et stragula vestis intus
 deponita, et mihi gratum nobis, decentissime.
 Tum mulieris servi in propinquo ante cellam cu-
 bitum eunt: illa vero lucernam intus accendit
 magnam igne lucentem. Tunc exutis vestibus
 lucernae adstat nuda integra, fusoque de alaba-
 stro vnguento se vngit, et me quoque; in pri-
 mis vero nares mihi vnguentis implet. Deinde
 osculis me inuadit, et tanquam cum amasio suo,

θρωπον, διελέγετο, καὶ με ἐκ τῆς Φαρμακίας
 ἐπιλαβομένη ἐπὶ τὸ χαμῆνιον εἶλε· καὶ ἔ-
 δέν τρίτῃ παρακαλέσσοντος εἰς τῆτο δέσμενος,
 καὶ οἶνω δὲ παλαιῷ πολλῷ ὑποβεβεγμένος, καὶ
 τῷ χρωτὶ τῶ μύρῃ εἰςρημένος, καὶ τὴν παρὰ
 σκην ὀρέων πάντα καλὴν, κλίνομαι, καὶ σφάδρα
 ἡπύρεν, ὅπως ἀναβήσομαι τὴν ἀνθρωπον, καὶ
 γὰρ ἐξ ὅτε ἐγεγόνειν ὄνος, συγκαίῃς ἀλλ' ἑδὲ τοῖς
 ὄνοις συνήθεις ἔτυχον ἐφαψάμενος, ἑδὲ γυναικὶ
 ἐχρησάμην ὄνω· καὶ μὴν καὶ τῆτο μ' εἰσδὲς
 ἔχι μέτριον ἦγε, μὴ ἔχωρησασα ἡ γυνὴ δια-
 σπασθεῖη, καὶ γὰρ, ὥσπερ ἀνδροφόνος, καλὴν
 δώσω δίκην. ἠγνόεν δὲ ἔτι εἰς δέον δεδιώς. ἡ
 γὰρ γυνὴ πολλοῖς τοῖς Φιλήμασι, καὶ τοῦτοῖς
 ἐρωτι-

et homine, colloquitur, et me capistro prehen-
 sum trahit in stratum. Ego vero tertio quodam
 hortatore ad hoc nihil indigens, et vino antequam
 multo madidus, et vnguenti odore stimulatus,
 et puellam videns pulchram vndique, accipior.
 Sed vehementer in eo anxius eram, quomodo
 mulierem inscenderem. Ex quo epim tempore
 asinus fueram, venerem ne asinis quidem con-
 suetam attigeram, neque asina femina fueram
 usus. Verum hoc quoque metum mihi non me-
 diocrem incutiebat, ne mulier non capiens me,
 laceraretur: et ego deinde ut homicida egres-
 so poenas darem. Ignorabam scilicet, me pro
 causa metuere. At mulier multis osculis iisque
 ama-

ἰσχυραῖς, προσκαλεμένη, ὡς εἶδεν ἑ κατέχον-
 τα, ὥσπερ ἀνδρὶ παρακειμένη, περιβάλλεται
 με, καὶ ἀράσα εἰσω ὅλον παρεδέξατο. καὶ ἡ
 μὲν ὁ θεὸς ἐδεδόκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆλθεν
 ἐμμαντὸν ἀτρέμα. ἡ δὲ τῆς τε ὀσφύος τῆς ἐμῆς
 εἶχετο, ὥς μὴ ὑποχωρεῖν, καὶ αὐτὴ εἶπετο τῷ
 Φαῦγον. ἐπεὶ δὲ ἀκρεβῶς ἐπέισθην, ἔτι μοι
 καὶ προσδεῖν πρὸς τὴν τῆς γυναικὸς ἡδονὴν τε,
 καὶ τέλει, ἀδελῶς λοιπὸν ὑπηρετῶ, ἐννοήμε-
 νος, ὡς ἔδον εἶην καλὴν τῇ τῆς Πασιφάης μοι-
 χῇ. ἡ δὲ γυνή, ἔτιω ἦν ἄρα ἐς τὰ Ἀφροδίτια
 ἐτοίμη, καὶ τῆς ἀπὸ τῆς συνουσίας ἡδονῆς ἀνίστα-
 στος, ὥς ὅλην τὴν νύκτα ἐν ἐμοὶ ἐδαπάνησεν.

"Αμν

amatoris, me alliciens, cum videret me non
 iam continere, tanquam ad virum se applicans
 me amplectitur, et tollens intra se totum recipit.
 Et ego meticulosus adhuc verebar, et sensum me
 subducebam. At illa lumbis inhaeret meis, ut
 subtrahera me non possem, et ipsa, quod fugere
 videbatur, insequitur. Cum quidem satis accu-
 rate edoctus essem, adhuc deesse mihi aliquid
 ad voluptatem et delectationem mulieris, sine
 metu quod supererat subseruiebam, cogitans,
 non deteriolem me esse Pasiphaës adultero. Mu-
 lier autem adeo erat parata ad Venerem, adeo
 infatigabilis eius quae ex coitu petitur voluptatis,
 ut totam in me noctem contriuerit.

"Αμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἣ μὲν ἀναστᾶσα ἀπῆκε, συνθεμένη πρὸς τὸν ἐπιστάτην τὸν ἐμὸν οἶσεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸν μισθὸν τὸν αὐτὸν τῆς νυκτός. ὁ δὲ ἅμα μὲν πλεσιώτερος ἐν τῶν ἐμῶν γινόμενος, καὶ τῷ δεσπότῃ καμνότερον ἐν ἑμοῖς ἐπιδεικνόμενος, συγκατακλείει με τῇ γυναικί. ἡ δὲ κατεχρήσατό μοι δεινῶς. καὶ ποτε θλῶν ὁ ἐπιστάτης, ἀπαγγέλλει τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἦν αὐτὸς διδάξας, καὶ ἐμᾶ μὴ εἰδότες ἄγαν αὐτὸν ἐσπέρας ἦδη, ἐνθα ἐμαθεύδομεν, καὶ διὰ τινὸς ὁπῆς τῆς θύρας δείκνυσί με, εἶδον τῇ μετράκι συνευναζόμενον. ὁ δὲ ἡσθεὶς τῇ θέᾳ, καὶ δημοσία με δεῖξαι ταῦτα ποιῶντα ἐπαθύμησε, καὶ κελεύει πρὸς μηδένα ἔξω τῆτο εἰπεῖν, ἵνα ἔφη, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς θέας παραγάγωμεν τῶν

52. Cum luce autem surgens discessit, p[ro]p[ter] meo cum magistro iisdem de rebus idem noctis pretium. Hic simul ditior meq[ue] opera factus, et ostensurus in me nouum quiddam domino, cum muliere me concludit, quae gnauius me abusa est. Aliquando magister domino rem denunciat, quasi ipse docuisset, ac me inscia deducit illum iam uesperis in eum locum, ubi concunbeamus, et per rimam ianuae ostendit me intus cum puella co[n]iuntem. Ille delectatus spectaculo, etiam publice me ostendere facientem ista cupiebat. Iubet igitur nemini hoc enunciari, et, inquit, ipso spectaculi die producamus hunc in theatrum,

cum

τον ἐς τὸ θέατρον σὺν τινι τῶν καταδεδικασμέ-
νων γυναικῶν, καὶ πάντων ἐφθαλμοῖς ἐπὶ τὴν
γυναικα ἀναβήσεται. καὶ τίνα τῶν γυναικῶν,
ἣτις κατεκρίθητο θηρίοις ἀποθανεῖν, ἄγξουσιν ἐν-
δον παρ' ἐμῆς, καὶ προσιέναι τε ἐκέλευον, καὶ
ψαύειν ἐρεῖ.

Εἶτα τὸ τελευταῖον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀνδρά-
σης, ἐν ᾗ τὰς Φιλοτιμίας ἦγεν ὁ ἐμὸς δεσπό-
της, εἰσάγειν ἐγνωσάν με εἰς τὸ θέατρον· καὶ
εἰσήκου ἔτω· κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ χαλκῆς Ἰν-
δικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφηνωμένη, ἐπὶ ταύ-
της με ἀνακλίνουσι, καὶ οἱ μοι τὴν γυναῖκα πα-
ρακατέβηλιναν. εἶτα ἔτῳς ἡμᾶς ἐπέθηκαν ἐπὶ
τινὸς μηχανήματος, καὶ εἰσω εἰς τὸ θέατρον

cum damnatarum mulierum aliqua; ibique in o-
mnium oculis, mulierem inscendet. Iamque mulie-
rum aliquam quae damnata erat ad bestias, intus
ad me deducunt, accedere ad me iubent, et me
mulcere.

53. Denique instante iam die, quo mihi ho-
noris petendi causa editurus erat meus dominus,
statuunt introducere me in theatrum. Et intraui
hoc modo. Lectus erat magnus, de testudine
Indica factus, clavis aureis distinctus, in hoc me
deponunt, et iuxta me mulierem iubent accum-
bere. Tum ut eramus nos in machinam quan-
dam impositos, et ita in theatrum delatos, de-
ponunt

παρενέμναντες, κατέθηκαν ἐν τῷ μέσῳ, καὶ οἱ
 ἄνθρωποι μέγα ἀνέβησαν, καὶ πρῶτος πάντης
 χειρὸς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί, καὶ τράπεζα ἡμῖν πα-
 ρέκειτο, καὶ πολλὰ εὐκτασμένα ἐν αὐτῇ· ἐκείτη
 ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι ἐν δείπνῳ ἔχουσι. καὶ
 παῖδες ἡμῖν παρεισηκισαν οἶνοχοοί, καλοί, τῶν
 οἶνον ἡμῖν χρυσῇ διακονήσαντοι. ὁ μὲν ἐν ἐπι-
 στάτης ἐσὼς ἐπισθεν, ἐπέλευε με ἀριστερῶν· ἐγὼ
 δέ, ἅμα μὲν ἡδέμεν ἐν τῷ θεάτρῳ κατακείμε-
 νος, ἅμα δὲ ἐδεδίον μὴ πε ἀρκτος ἢ λέων ἀνα-
 πηδήσῃται.

Ἐν τῷ δέ τῳ ἀνδρὶ φέροντος παρεδύν-
 τος, ἐν τοῖς ἄλλοις ἄνθρωποις ὄρω καὶ ῥόδων χλα-
 ρῶν φύλλα, καὶ μηδὲν ἐτι ὀκνῶν, ἀναπηδῶν
 τῷ λέοντι ἐκπίπτω, καὶ οἱ μὲν ὧντό με ἀνίστα-
 σθαι

ponunt in medio. Magnos tollunt clamores,
 plausus omnium manibus mihi datur: mensa no-
 bis erat apposita, et multa in ea parata, quae in
 coenis adhibere delicati homines solent. Pueri
 nobis adstabant, pincernae pulchri, vinum no-
 bis in auro ministrantes. Magister a tergo ad-
 stans prandere me iubet. At ego partim pudore
 afficiebar in theatro ita iacens: partim metuebant,
 ne aliunde vrsus aut leo exsiliaret.

54. Inter haec praetereunte quodam qui flores
 ferret, alios inter flores video etiam rosarum re-
 centium folia: et nihil runctatus exsiliens de le-
 cto me proripio. Atque illi putant me confur-
 gere

σθαί ὀρχησόμενον. ἐγὼ δὲ ἐν ἐξ ἑνὸς ἐπιτρέχων,
καὶ ἀπανθίζόμενος ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀνθέων τὰ
ρόδα, κατέπινον. τῶν δὲ ἐτι θαυμαζόντων ἐπ'
ἐμοί, ἀποπίπτει ἐξ ἐμῆ ἐκείνη ἢ τῇ κτήνους
ὄψις, καὶ ἀπόλλυται, καὶ ἀφανὴς ἦν ἐκεῖνος ὁ
πάλαμ-θνος, ὁ δὲ Λεκιος αὐτὸς ἔνδον μοι γυμνὸς
εἰσήκει· τῇ δὲ παραδόξῳ ταύτῃ καὶ μηδέποτε
ἐλπισθείσῃ θεῶ πάντες ἐκπεπληγμένοι, θεῶν
ἐπεθορύβησαν, καὶ τὸ θέατρον εἰς δύο γνώμας
ἐσχίζετο· οἱ μὲν γὰρ ὥσπερ Φάρμακὰ δεινὰ
ἐπισάμενον, καὶ κακὸν τι πολύμορφον, ἤξιουν
εὐθύς εἶδον περὶ με ἀποθανεῖν· οἱ δὲ περιμει-
ναι καὶ τὰς ἀπ' ἐμῆ λόγους ἔλεγον δεῖν, καὶ πρό-
τερον διαγνῶναι, εἶθ' ἔτι διακρίσαι περὶ τάτῳ.

καὶ γὰρ

gere ad saltandum. Ego vero vnum ex altero
percurrrens *naribus* florem, carptas inde rosas de-
voro. His adhuc in admiratione mei defixis, de-
cidit a me illa iumentum species et perit, dispareret
que ex oculis asinus ille antiquus: adstatque
mihi ipse ille, qui intus adhuc fuerat, Lucius.
Inopinato hoc insperatoque spectaculo percul-
si omnes, tumultum dedere horribilem, scis-
sumque in duas sententias est theatrum. Alteri
quidem ut malorum veneficiorum peritum, et
versipelle portentum, postulabant statim hic in-
tus igne me mori; alteri expectandam dicebant
meam orationem, et prius cognoscendum; de-
inde sic de his ferendam sententiam. Ego vero
accur-

καὶ γὰρ δαίμων πρὸς τὸν ἀρχαῖον ἀνέστη, καὶ
 ἔτυχεν δὲ τῇ θεᾷ ταύτῃ παρῶν. ἔπειτα καὶ
 φησὶ ὅτι γυνὴ με Θεσσαλὴ, γυναῖς Θεσσαλῆς
 δάλη, χρίσματι μαμαγυμένῳ ἐπαλείψασα, ὅ-
 νον ποιήσεις. καὶ ἰκέτευεν αὐτὸν, λαβόντα ἔχειν
 με ἐν Φερραῖ, ἐς ἃν αὐτὸν πείσασμι, εἰς ἃ κα-
 ταψεύδομαι ἔτι γεγονώς.

Καὶ ὁ ἀρχὼν, Λέγει, Φησὶν, ἡμῖν ὄνομα τί
 σὸν, καὶ γονέων τῶν σῶν, καὶ συγγενῶν, εἴ
 τινας Φῆς ἔχειν τῷ γένει προσήκοντας, καὶ πό-
 λιν. καὶ γὰρ, Πατὴρ μὲν, ἔφην, ἔσι μοι Λού-
 κιος, τῷ δὲ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ Γαῖος 14). ἄμφω

accurrens ad praesidem provinciae, qui forte spe-
 ctaculo aderat, ab inferiori loco dico, ut me
 Thessala mulier, Thessalae mulieris ancilla, ma-
 gico unctum unguento, asinum fecerit, et sup-
 plico, ut in suam me fidem ac tutelam recipiat,
 donec probare illi possem, me de illo facto non
 mentiri.

55. Et Praeses, Dic nobis, inquit, nomen tuum
 et parentum tuorum et cognatorum, si quos habere
 se ais genere tibi coniunctos et urbem. Et ego,
 Pater,inquam, mihi est Lucius, fratri autem
 meo praenomen Caius, ambo reliqua nomina com-
 munia

14. Πατὴρ μὲν — Γαῖος] Quomodo ista co-
 haerent? Pater mihi est Lucius, fratri autem
 meo Caius. Interrogauerat Praeses primo de
 nomi-

δὲ τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν· καὶ γὰρ
 μὲν ἱστορικῶν καὶ ἄλλων εἰμὶ συγγραφεύς· ὁ δὲ
 ποιητὴς ἐλεγείων ἐστίν, καὶ μάντις ἀγαθός· πα-
 τὴρ δὲ ἡμῶν, Πάτριος τῆς Ἀχαιίας· ὁ δὲ δικα-
 γής, ἐπεὶ ταῦτα ἤκουε, Φιλτάτων ἐμοί, ἔφη,
 δίδαν ἀνδρῶν ὑὸς εἴ καὶ ἔσθων, αἰκία τέ με ὑπο-
 δεξα-

*munia habemus. Ego historiarum, et aliorum li-
 brorum scriptor sum; ille elegorum poeta, et vates
 bonus: patria nobis Patrae, urbs Achaiae. Au-
 diens ista Praefes, Carissimorum longe mihi boni-
 num, inquit, filius es atque hospitem, qui et do-
 mo*

nomine novi ex asino hominis, tum de pa-
 rentibus et cognatis. Nomen itaque suum
 debebat dicere ante omnia: nomen deinde
 fratris sui indicare voluisse, satis ipsa stru-
 ctura orationis indicat. Quid enim aliud
 possunt haec sibi velle, *fratri autem meo Ca-
 ius*? Itaque in versione ipsum hoc nomen i.
 praenomen potius supplenuimus. Cacterum,
 nisi omnia me fallunt, lacuna hic est, eius-
 modi *πατὴρ μὲν ἐστίν μοι* — hic nominavit
 patrem et avum forte, et perrexit deinde,
*ὄνομα δὲ ἐμοί μὲν ἐστὶ Λακίος, τῷ δὲ Ἀδελ-
 φῷ τῷ ἐμῷ Γάιος*. Patrem et forte avum
 ab eo appellatum, satis responsio Praefidis
 indicat: sed qui potuit dissimulare suum,
 cum tamen suae professionis mentem faciat,
 etc. *Gesner*.

δεξαμένον, καὶ δώροις τιμημένον, καὶ ἔπειτα
 μοι ὅτι ψῶν ψεύδῃ, παῖς ἐκείνων εἶναι· ἀλλ' τοῦ
 δέφρεσ' ἀναπηδήσας, περιβάλλει τὸν καὶ πύλαι
 ἐφίλει, καὶ με καὶ οἰκαδὲ ἤγαγε ὡς ἑαυτόν· ἐν
 ταῖσι δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς θεῖμός ἀφίκοιτο, τὰ γέ-
 ρον, καὶ ἄλλα μοι πολλὰ πορίζων, καὶ τότε
 με ὁ ἄρχων δημοσίᾳ πάντων ἀκέντων, ἀπο-
 λύει· καὶ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν ναῦν ἐσκε-
 ψάμεθα, καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἐσθλάμεθα.

Εγὼ δὲ πρᾶτιςον εἰπὼν ἔργων ἐλθόν· πάλιν
 τὴν γυναῖκα τὴν ἐρασθεῖσαν με τῷ ὄντι, καὶ
 λίων αὐτῇ φανείσθαι λέγων, νῦν ἐν ἀνθρώπων
 ὢν· ἡ δέ μ' ἀσμένῃ τε εἰσεδέξατο, τῷ παρα-
 δόξῳ, οἶμαι, τῷ πράγματι ἐπιτερομένη, καὶ
 δειπνεῖν

mo me exceperunt, et honorarunt donis: et nihil
 te quidquam mentiri noui, horum qui sis filius, ex-
 filientique de sella amplectitur me, et multum
 osculatur, domumque ad se me deduxit. Inter-
 ea vero frater meus quoque aduenerat, pecuniam
 mihi et alia multa adferens. Interim etiam Prae-
 ses me publice audientibus omnibus, absoluit.
 Tum ad mare descendentes nauim circumspecti-
 mus, sarcinasque in eam imponimus.

56. Caeteram consultum putabam accedere ad
 mulierem, quae meo affini amore correpta fuerat,
 cogitans pulchriorem me nunc illi, postquam
 homini redditus essem, visum iri. Illa lubens
 me excepit miraculo rei delectata, arbitror, ac
 coena-

δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἰκέτευε, καὶ γὰρ ἐπειθόμην, Νεμέσεως ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπηθέντα, νῦν γεγόμενον ἀνθρώπον, ὑπερτρυφᾶν, καὶ τὴν ἐρασθεῖσαν ὑπεραρᾶν· καὶ δειπνῶ σὺν αὐτῇ, καὶ ἐκ τῆς μύτης ἀλείφομαι, καὶ σεφανᾶμαι τῷ Φιλτάτῳ καὶ ἐς ἀνθρώπους με ἀνασώσαντι ῥόδῳ· ἐπεὶ δὲ ἦν νύξ βαθεῖα, ἤδη καὶ καθεύδειν ἔδει, καὶ γὰρ δὴ ἐπανίσταμαι, καὶ ὥσπερ εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθόν, ἀποδύομαι, καὶ ἵσταμαι γυμνός, ὡς δῆθεν ἔτι μᾶλλον ἀρέσων ἐκ τῆς πρὸς τὸν ὄνον συγκρίσεως. ἡ δὲ ἐπειδὴ εἶδε με πάντα ἀνθρώπινα ἔχοντα, προσπτύσασά μοι, Οὐ Φθείρῃ ἀπ' ἐμῆς, ἔφη, καὶ τῆς ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακρὰν ποίᾳ ἀπελθὼν, κοιμήσῃ;

coenare secum et cubare ut vellem rogavit. Obsequor ego, indignum ratus, si is qui in asino amatus esset, nunc homo factus fastidire vellet, et amatricem suam despicere. Itaque coeno cum illa, et unguento ungor, et coronam fumo de carissima mihi et servatrice rosa. Cum iam profunda nox esset, et somni tempus, surgo, et uti magnum quiddam bonum facturum, exuo me ac nudus adsto, magis nimirum ex comparatione cum asino placiturus. At illa, ubi videt, omnia me humana habere, despuens me, Non, inquit, in malam rem a me meaque domo faceffis, et longe hinc quocunque abiens dormis? Me vero interro-

ρήση; ἐμὲ δ' ἐρωμένη, Τί γάρ καὶ ἡμάρτηται
 μοι τοῖσδε; Ἐγὼ δὲ, ἔφη, μὰ Δία, ἄχι σὲ
 ἀλλὰ τῷ ὄνῳ τῷ σὲ ἐρώσα τότε, ἐκείνῳ, καὶ
 ἄχι σοί, συνεκάθευδον. καὶ ἔμην σε καὶ νῦν
 καὶν ἐκείνῳ γὰρ μόνον τὸ μέγα τῷ ὄνῳ σύμβολον
 διασώζειν, καὶ σώρειν. σὺ δέ μοι ἐλήλυθας ἐξ
 ἐκείνου τῷ καλῷ καὶ χρησίμῳ ζῶν ἐς πίδακτον με-
 ταμορφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη εὐθύς τὰς οἰκί-
 τας, καὶ κελύει με τῶν νῶτων μετέωρον κομι-
 σθῆναι ἔξω τῆς οἰκίας, καὶ ἔξωσθαι πρὸ τοῦ
 δωματίου ἔξω γυμνός, καλός, ἐξεφανωμένος,
 καὶ μαμυρισμένος, τὴν γῆν γυμνὴν περιλαβὼν,
 ταύτη συνεκάθευδον. ἅμα δὲ τῷ ὄρῳ γυμνός
 ὢν, ἔθεν ἐπὶ ναῦν, καὶ λέγει πρὸς τὸν ἀδελ-
 φόν

gante, *Quod enim tantum peccatum commisi? At
 ego, inquit, non tui, sed asini cum tui amore ar-
 dens, cum illo, non tecum cubavi: putabamque te
 esse etiam illud certe solum magnum asini insigne
 servatum adhuc trahere. Iam vero tu mihi venis
 ex pulchro illo et utili animali mutatus in spintur-
 nicium. Et advocatis iam statim servis imperat,
 ut me tergis sublimem domo exportent. Itaque
 exclusus, ante domum extra, nudus, pulcher,
 coronatus, et vinctus, terram nudam complexus,
 cum hac dormio. Cum prima vero luce nudus
 ad namim eurus, ridensque fratri quid mihi ac-
 cidisset*

Φόν τὴν ἐμαυτοῦ ἐν γέλωτι σύμφορὰν 15).
ἔπειτα ἐκ τῆς πόλεως δεξιῷ πνεύσαντος ἀνέμω,
πλέομεν ἐνθεν, καὶ ὀλίγαις ἡμέραις ἐρχομαι εἰς
τὴν ἐμὴν πατρίδα. ἐνταῦθα θεοὶ στήρσιν
ἔδυσον, καὶ ἀναθήματα ἔθηκα, μὰ Δί', οὐκ ἐκ
κυνὸς πρῶκτοῦ (τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου) ἀλλ'
ἐξ ὄντ' περιεργίας 16) διὰ μακρὰ πᾶν, καὶ οὐ-
τω δὲ μόλις, οἶκαδε ἀνασωθείς.

ZEVS

cidisset narro. Deinde vento de vrbe secundo
flante, inde solvimus: paucisque diebus in meam
venimus patriam. Hic servatoribus Dis sacrifi-
cavi, et posui donaria, qui, non profecto e ca-
nis podice, quod aiunt, verum affini, per lon-
gos inanesque labores, et vix tamen ita, saluus
tandem redissem.

Dd 2

Iupi-

15. Τὴν — σύμφορὰν] Non voluit, puto,
calamitatem hic intelligi, sed simpliciter,
quid accidisset. Μέσον esse σύμφορὰν, ap-
paret etiam ex *Herod.* I, 32. med. πᾶν ἐς
ἀνθρώπου σύμφορῇ. Qui totam argumen-
tationem considerauerit, non dubitabit. Ad-
de *Aristoph.* Equ. 652. δὸν δ' Ἐπὶ σύμφο-
ραῖς ἀγαθῶσιν εἰσηγγελμέναις Εὐαγγελία
θύειν. Diferte hic Scholiastes, μέσον, αἰ-
ὸν οὐμα ἢ σύμφορᾶ. Etiam *Lysistr.* 1288.
ἀγαθῶν σύμφορῶν fit mentio. *Gesner.*

16. Ἐξ ὄντ' περιεργίας] Non videntur sibi
bene opponi prouerbialis ille κυνὸς πρῶκτός
et

Ζεὺς ἐλεγχόμενος.

Κυνίσκος καὶ Ζεὺς.

KTN. **Ε**γὼ δὲ, ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα οὐκ ἐνοχλήσω σε, πλῆττον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αἰτῶν, ὥστε εὐκτατότατα τοῖς πολλοῖς, σοὶ δ' οὐ πᾶν ῥαδίον παρασχεῖν. ὁρᾷ γὰρ

Iupiter confutatus.

Cyniscus et Iupiter.

CYN. **E**go vero tibi, Iupiter, propter ista non ero molestus, diuitiis, aut auro, aut regno petendo; quae vulgo maxime optabilia videntur, tibi autem ad praebendum non omnino facilia.

et ὅτι περιεργία, et si conferas illam supra exclamationem noui asini c. 15. ὦ τῆς ἀκαταρξ ταύτης περιεργίας. Videbatur tolerabilior sententia esse, quam dedi, quae tamen hoc habet incommodi, quod vel ponendum est, μακρᾷ Attice scriptum pro μακρᾷς, ut post initium huius libelli μαγος et μαχλος Hipparchi vxor dicitur: licet eius rei in hoc nomine exemplum desiderem, cum sequens adeo sit altera in α terminatio: vel ἡμαρῶν culpa μακρᾷ legi pro μακρᾷς. Qui neutrum potest concoquere, vertat, ex longis atque inanibus asini laboribus. Gesner.

ἔν τε τὰ πολλὰ παρακόντα εὐχομένων αὐτῶν
 ἐν δέ, καὶ τὸ τοῦ ἄλσον, ἐβελόμην παρὰ σὲ μοι
 γενέσθαι. ZETΣ. Τί τὸ τοῦ ἐστίν; ὦ Κυνίσκα;
 ὅ γὰρ ἀτυχήσεις, καὶ μάλιστα μετρίων, ὡς ἔφης,
 δεόμενος. KYN. Ἀποκρίναί μὲ μοι πρὸς τινὰ
 ὃ χαλεπὴν ἐρώτησιν. ZETΣ. Μικρὰ γε ὡς
 ἀληθῶς ἡ εὐχή, καὶ πρόχειρος· ὥς ἐρώτα ὁ-
 πῶσα ἂν ἐθέλης. KYN. Ἴδε ταῦτα, ὦ Ζεῦ·
 ἀνέγνως γὰρ δηλονότι καὶ σὺ τὰ Ὅμηρος καὶ Ἡ-
 σίοδος ποιήματα· εἰπέ ἐν μοι, εἰ ἀληθὴ ἐστίν,
 ὃ περὶ τῆς Εἰμαρμένης καὶ τῶν Μοιρῶν ἐκεῖνοι
 ἐξέταλμαδῆκασιν; ἄΦυκτα εἶναι, ὅποσα ἂν αὐ-
 τὰ ἐπινησώσι γεινομένῳ ἐκάστῳ. ZETΣ. Καὶ
 πάντα

facilia. Video enim saepe te preces illorum quasi
 non auditas transmittere. At vnum, idque fa-
 cillimum; a te mihi velim contingere. IVP.
 Quid illud est, Cynisce, nec enim repullam fe-
 res, praesertim; si mediocria, ut dicebas, pe-
 tieris. CYN. Responde mihi ergo ad aliquam
 interrogationem non difficilem. IVP. Paruum
 reuera votum et expeditum. Igitur interroga
 quantumcunque volueris. CYN. En ista roga-
 bo, Iupiter. Legisti nimirum ipse quoque Ho-
 meri et Hesiodi poemata. Dic mihi ergo, utrum
 vera sunt, quae de Fato et Parcisi illi cecinerunt,
 evitari non posse, quaecumque illae nascenti
 unicuique nenerint. IVP. Omnino vera. Ne-

πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. ἔδεν γάρ εἰναι, ὅτι μὴ αἱ
Μοῖραι διατάττεσιν. ἀλλὰ πάντα, ὅποσα γί-
γνεται, ὑπὸ τῷ τούτων ἀτράκτω πρεσβόμενα
εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἑκάστον ἐπιτελειωσμένην ἔχει τὴν
ἀπόβασιν, καὶ ἡ θεμία ἄλλως γενέσθαι.

KTN. Οὐκοῦν ὅποταν ὁ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν
ἐτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως λέγῃ·

Μὴ καὶ ὑπὲρ Μοῖραν δόμον Ἀΐδος εἰσέλθῃ
καὶ.

καὶ τὰ τοιαῦτα, κερεῖν δηλαδὴ Φήσομεν τότε
κῦτόν; ΖΕΤΣ. Καὶ μάλα· ἔδεν γὰρ ἔτα γὰρ
τοῦτ' ἂν ἔξω τῆ νόμου τῶν Μοιρῶν, ἔδεν ὑπὲρ τὰ
λίνον. οἱ ποιηταὶ δὲ ὅποσα μὲν ἂν ἐκ τῶν Μοι-
ρῶν καταχόμενοι ᾄδουσιν, ἀληθῆ ταῦτα εἰναι.
ὅποταν δὲ ἀφῶσιν αὐτοὺς αἱ θεαί, καὶ καθ'
αὐτὰς

que enim quidquam est, quod non Parcae ordi-
nent: sed quaecumque fiunt, illorum versata
fuso, inde ab initio statim decretum habent ex-
itum, nec fas est aliter fieri.

2. CYN. Ergo cum idem ille Homerus in
alia operis parte ait,

Ne supra fatum subeas Plutonia templa,
et hisce similia, toties nempe delirare illum di-
cemus? IVP. Sane. Sic enim nihil quidquam
fiat praeter Parcarum legem, neque praeter illud
filum. Nempe quae musarum assensu canunt
poetae, ea vera sunt: cum vero idesit a dea-
bus,

αὐτῆς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ
ὑπαναγνίσκονται τοῖς πρότερον διαξέρχονται, καὶ συν-
γνώμη, εἰ ἀνθρώποι ἄντες, ἀγνοῶσι τὰληθῆς,
ἀπελθόντες αἰεὶ, ὃ τέως παρὼν, ἐρραψώδες
δι' αὐτῶν. ΚΤΝ. Ἀλλὰ τὰτα μὲν ἄτω Φήσο-
μεν. ἔτι δὲ καμψύνῃ μοι ἀπόκριναί. ἃ τρεῖς αἱ
Μοῖραί εἰσι, Κλωθώ, Λάχεσις, αἶμα, καὶ Ἀ-
τροπος; ΖΕΥΣ. Πάνυ μὲν ἐν.

ΚΤΝ. Ἡ Εἰμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ Τύχη
(πολυθρύλῃτοι γὰρ καὶ αὗται) τίνας εἰσὶν, ἢ
τί δύναται αὐτῶν ἐκατέρᾳ; πότερον τὰ ἴσα ταῖς
Μοῖραις, ἢ τί ὑπὲρ ἐκείνας; αἰεὶ γοῦν ἀπάν-
των λεγόντων, μηδὲν εἶναι Τύχης καὶ Εἰμαρμέ-
νης.

bus, pro se faciunt versus, tunc nimirum fallun-
tur, et contraria aliquantum superioribus nar-
rant. Atque ignoscendum illis est, si, homines
cum sint, verum ignorant, discedente illo, quod,
quam diu praesens erat, per ipsos fundebat car-
mina. CYN. Hoc ergo sic dicemus. Iam vero
illud quoque mihi responde. Nonne tres sunt
Parcae, Clotho, Lachesis, puto, et Atropos.
IUP. Recte.

3. CYN. Fatum ergo, et Fortuna, multum
trita enim ista quoque nomina, quae sunt, aut
quid possunt singulae? utrum aequalem Parcis
potestatem habent, an aliquid supra illas valent?
Audite enim dicere uniuersos, nihil esse Fortuna

νης δυνατώτερον. ΖΕΥΣ. Οὐ θάρεις ἀπαντᾶ
σε εἰδέναι, ὦ Κυνίσκε. τίνος δ' ἂν ἔνεκα ἡρσι-
σησάς τὸ περὶ τῶν Μοιρῶν;

ΚΥΝ. Ἦν πρότερόν μοι, ὦ Ζεῦ, καλῆναι εἰ-
πης· εἰ καὶ ἡμῶν αὐτὰν ἀρχεσι, καὶ ἀνάγκη
ἡμῶν ἡρτῆσθαι ἀπὸ τῶν λίνων αὐτῶν. ΖΕΥΣ.
Ἀνάγκη, ὦ Κυνίσκε. τί δ' ἂν ἐραειδίαιας; ΚΥΝ.
Ἀνεμνήσθην ἐκόντων τῶν Ὀμήρου ἐπῶν, ἐν οἷς
πεποίησιν αὐτῷ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δη-
μηγορῶν, ὅποτε ἡπείλεις αὐτοῖς, ὥς ἀπὸ σαρ-
ρᾶς τίνος χρυσοῦς ἀναρτησόμενος τὰ πάντα. ἔ-
φησ γὰρ αὐτὰς τὴν μὲν σαρρὰν καθήσκειν ἐξ ἔρανός,
σὰς θεὰς δὲ ἀπαντας, εἰ βέλοιντο ἐμκερμαννω-
μένους κατασπᾶν βιάζεσθαι, εἰ μὴν κατασπάσειν
γέ, σὺ δὲ, ὅποτεν ἐθελήσης, ῥαδίως ἀπαντας
Αὐ-

et Fato potentius. IVP. Fas haud est, Cynisce, scire te omnia. Cuius vero tandem rei causa interrogasti de Parcibus?

4. CYN. Si prius illud mihi dixeris, Iupiter, vobisne etiam illae imperent, cogaminiue vos ab illorum filo pendere? IVP. Cogimur, Cynisce. Quid vero risisti? CYN. Recordabar illorum Homeri versuum, in quibus ab eo induceris in concubine Deorum verba faciens, ubi minabaris illis, te aurea quadam catena omnia suspensurum. Dicebas enim, illam te catenam caelo demissurum, Deos vero omnes si velint ab illa suspensi vi te detrudere, non detracturos: te vero, si velis, facile vniuersos

Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσῃ.
τότε μὲν ἔνθαυμάσιος ἐδόκει μοι τὴν βίαν, καὶ
ὑπὲρ Φριττον μεταξὺ ἀκῶν τῶν ἐπ' αὐτῇ. νυνὶ δὲ
αὐτόν περ ἤδη ὁρῶ μετὰ τῆς σφῆρας, καὶ τῶν ἀπ-
ειλῶν, ἀπὸ λεπτῆς νήματος, ὡς Φῆς, κρεμά-
μενον. δοκεῖ δ' ἔν μοι οἰκιστῆρον αὖ ἢ Κλωθῶ
μεγαλαυχῆσασθαι, ὡς καὶ αὐτὸν σε ἀνέσπα-
σον αἰωρεῖσθαι ἐν τῇ ἀτράκτῃ, καθάπερ οὐρανὸς
ἐν τῇ καλὰ μὲν τὰ ἰχθυόδια.

ΖΕΥΣ. Οὐκ οἶδ' ὅ, τι σοι ταυτὶ βέλτεται
τὰ ἐρωτήματα. ΚΥΝ. Ἐκείνο, ὦ Ζεῦ, καὶ
πρὸς τῶν Μοιρῶν, καὶ τῆς Εἰμαρμένης, μὴ τρα-
χέως μηδὲ πρὸς ὀργὴν ἀκῶς με τάλιθ' ἢ μετὰ
παρηγορίας λέγοντος. εἰ γὰρ ἔτιωσ' ἔχει ταῦτα,
καὶ

*Ipsa cum terra tractaturum, ipsoque profundo.
Tunc quidem igitur admirabili mihi quadam vi
videbare praeditus, perhorrescebamque versus
istos cum audirem. Modo vero ipsum te iam vi-
deo vna cum catena illa et minis, a tenui filo,
ut ais, suspensum. Videtur ergo mihi iustus
gloriarī posse Clothae, et quae ipsum te quoque,
pendulum de colo sua libret, ut piscatores de
arundine pisciculos.*

5. IVP. Nescio, quid hae sibi tuae quaestio-
nes velint. CYN. Illud, Iupiter; et par ego te
Parcas, et Fatum obsecro, ne aspere, neque ira-
cunde audias me, quae vera sunt, cum fiducia
dicentem. Si enim ita se habent illa, et omnia

καὶ πάντων αἱ Μοῖραι κρατέουσι, καὶ οὐδὲν ἔστι ἀδενὸς ἐτι ἀλλαγῆναι τῶν ἀπαξ δοθέντων καὶ τῶν
 τίνος ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἀνθρώποι δομέναι· χαρὴν
 τόμβας προσάγομεν, εὐχόμενοι γενέσθαι ἡμῶν
 παρ' ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ· ἔχ' ὁρῶ γάρ εἰ, ταῦτα
 πολλαύσαιμεν τῆς ἐπιμελείας ταύτης, εἰ γὰρ
 τῶν Φαύλων ἀποτροπὰς εὐρέσθαι δυνατόν ἔστι
 ἐκ τῶν εὐχῶν, μήτε ἀγαθὸν τίνος δευδέναι
 ἐπιτυχεῖν.

ZETE. Οἶδα ὅθεν σοι τὰ νομψὰ ταῦτα
 τήματά ἐσι, παρὰ τῶν καταράτων σοφῶν
 οἱ μὲν προνοεῖν ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων καὶ
 εἰσὶν οἱ γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπὸ
 ἀποτρέποντες καὶ τὰς ἄλλας δύνανται.

in Parcarum potestate sunt, neque quicquam
 eorum, quae semel illis placuere, a quoquoque
 porro mutari potest: cuiusnam rei gratia vobis
 sacrificamus homines, et hecatombas adhibe-
 mus, precati, ut nobis contingant a vobis bo-
 na? Neque enim video, quid boni ad nos ab
 illo cultu redeat, si neque malorum depulsi-
 ones inuenire nobis licet precibus, neque bonum
 quidquam diuino munere nancisci.

6. IVP. Noui vnde habeas argutas illas inter-
 rogationes; a Sophistis illis sacerdotibus, qui etiam
 propudare nos hominibus negant. Illi enim praeter
 impietate talia quaerunt, et alios quoque, ne
 sacrificare velint, aut precari, dehortantur, tam-
 quam

IVPITER CONFUTATVS 427

εἶσαι, ὡς εἰκάδιον ἔν· ἡμῶς γὰρ ἔτε ἐπιμελεῖσθαι
τῶν πεπραγμένων παρ' ὑμῖν, ἔθ' ὅλως τί δι-
νασθαι πρὸς τὰ ἐν τῇ γῇ πράγματα· πλην
χαλεπὰ γέ, τὰ τοιαῦτα διεξίεντες. ΚΤΝ.
Οὐ, μὰ τὸν τῆς Κλωθῆς ἄτρακτον, ὦ Ζεῦ,
ἔχ' ὑπ' ἐκείνων ἀναπείσεις, ταῦτά σε ἡρώτη-
σα· ὁ δὲ λόγος αὐτὸς (ἐκ οἷδ' ὅπως ἡμῖν προΐω-
εῖς τοῦτο ἀπέβη) περιττὰς εἶναι τὰς θυσίας
Φησὶν, αὐτοῖς δ' εἰ δοκεῖ, διὰ βραχείων ἐρησο-
μαί σε, σὺ δὲ μὴ οὐκνήσης ἀπεκρίνασθαι, καὶ ὅ-
πως ἀσφαλές ἐρον ἀποκρίνη. ΖΕΤΣ. Ἐρώτα,
εἰ σοὶ σχολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν.

ΚΤΝ. Πάντα Φῆς ἐκ τῶν Μοιρῶν γίνεσθαι;
ΖΕΤΣ. Φημί γάρ. ΚΤΝ. Τῶν δὲ δυνατὸν
ἀλλ' αὐτ-

quam frustra sit: nos enim neque curam gerere
eorum, quae apud vos agantur, neque omnino
posse quidquam, ad res terrestres. Verum non
gaudebunt impune se auferre, quomodocumque disputa-
tionis. CYN. Non, profecto, per illum Clo-
thūs fufum, Iupiter, non ab illis inductus, ista
te interrogavi: sed ipse noster sermo (non habeo
dicere quomodo progressus huc nobis euaserit)
superuacanea esse ait sacrificia. Iterum autem,
si videtur, paucis te rogabo: tu vero respondere
ne graueris, sed fac ut respondeas firmitus. IVP.
Roga si satis tibi otii est ad sic delirandum.

7. CYN. Omnia ais a Parci fieri? IVP.
Nempe. CYN. In vestra autem potestate est
muta-

ἀλλάττειν ταῦτα, καὶ ἀνακλιώσθαι; ΖΕΤΣ.
 Οὐδαμῶς. ΚΤΝ. Βάλει γὰρ ἐπαγάχα καὶ τὸ
 μετὰ τοῦτο, ἢ ὁῦλον; καὶ μὴ εἶπω αὐτό;
 ΖΕΤΣ. Δῆλον μὲν. οἱ δὲ γε θύοντες οὐ τῆς
 χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀντίδοσιν δέ τινα ποί-
 μενοι, καὶ ὥσπερ ὠνέμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡ-
 μῶν, ἢ τιμῶντες *) ἄλλως τὸ βέλτιον. ΚΤΝ.

Ἰκαρῶν

mutare ista, et retractare? IVP. Nequaquam.
 CYN. Vis igitur inducam, quod sequitur; an
 manifestum id est, etiam si non dixerō? IVP.
 Manifestum id quidem. Verumtamen qui sacri-
 ficant, non tam indigentiae causa sacrificant, re-
 muneratiónem quandam facientes; et quasi emen-
 tes a nobis bona, quam alioquin honore prae-
 stantiorē naturam afficiunt. CYN. Satis etiam

hoc

* [Ἡ τιμῶντες] Apparet ex interpretatione
 nostra, omissum nos putare in priore mem-
 bro μᾶλλον, ὅσον vel simile quiddam, quod
 ante τὴν ἢ non insolens esse constat. Illud
 quidem videbatur nobis ex tota serie aper-
 tum, remoueri a causa sacrificiorum χρείαν
 et cognatam illi ἀντίδοσιν, ac τὸ ἀνακλιώσθαι
 relinqui. Similis locus est Iau. Trag. c. 46.
 Οὐκ ἐν ἔφερον ὑμᾶς τότε ὁ ἀνάμος — ἢ οἱ
 βέλτεροντες. Et in ipso fine eius libelli:
 Ἐβελόμην ἂν εἶνα τοιῶτον εἶχειν — ἢ μω-
 ρίας μαι βαβυλωνίας ὑπάρχειν. Gesner.

Ἰναρὸν καὶ τῆτο, εἰ καὶ σὺ Φῆς ἐπὶ μηδενὶ χρη-
σίμῳ γίνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστότητι δὲ τινι
πῶν ἀνθρώπων τιμώντων τὸ βέλτιον. καίτοι
εἴ τις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρῆν, ἤρετο ἂν σε
καθ' ὃ, τι βελτίως Φῆς τὰς θεάς, καὶ ταῦτα
ὁμοδελος τῶν ἀνθρώπων ἔντας, καὶ ὑπὸ ταῖς
αὐταῖς θεσποιναῖς ταῖς Μείραις ταττομένης. οὐ
γὰρ ἀποκρήσει αὐτοῖς τὸ ἀθανάτως εἶναι, ὥς
δι' αὐτὸ ἀμείνως δοκεῖν. ἐπεὶ τῆτο γε μακροῦ
χειρὸν ἔστιν, εἴγε τὰς μὲν, εἰ μηδὲν ἄλλο, θά-
νατος γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο· ὑμῖν δὲ εἰς
ἄπειρον ἐκπίπτει τὸ πρᾶγμα, καὶ αἰδῖος ἡ δε-
λεία γίγνεται, ὑπὸ μακροῦ τῷ λίνῳ σρεφομένη.

ZETΣ.

hoc est, si tu quoque dicis, nullius utilitatis
caussa fieri sacrificia, sed benignitate quadam
hominum, honore praestantiorem naturam affi-
cientium. Quamquam si quis Sophistarum illo-
rum adesset, fortasse te interrogaret, quam re
praestare dicas Deos, idque cum hominum sint
conserui, iisdem dominabus Parcis subiecti. Ne-
que enim, quod immortales sunt, hoc iis suffe-
cerit, ut ideo meliores videantur: quandoqui-
dem multo hoc est deterius; ubi illos, si nihil
aliud, at certe mors in libertatem asserit; vobis
autem in infinitum res exit, et aeterna seruitus
oritur, quae longo illo filo torqueatur.

ΖΕΤΣ. Ἀλλ', ὦ Κυνίσκε, τὸ αἰδίων τέτο',
καὶ ἄπειρον, εὐδαιμον ἡμῖν ἐστὶ, καὶ ἐν ἅπασιν
ἀγαθοῖς ἡμεῖς βιῶμεν. ΚΤΝ. Οὐχ ἅπαντες,
ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διώριζαι καὶ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα,
καὶ πολλὴ ταραχὴ ἔνεσι, σὺ μὲν γὰρ εὐδαιμόνων,
Βασιλεὺς γάρ, καὶ δύνασαι ἀνασπᾶν τὴν γῆν,
καὶ τὴν θάλατταν, ὥσπερ ἰμονίαν καθέεις· ὁ δὲ
Ἥφαιστος χολῶς ἐστὶ, βάναισός τις καὶ πυρίτης
τὴν τέχνην· ὁ Προμηθεὺς δὲ καὶ ἀνεσκολοπίσθη
ποτέ. τὸν γὰρ πατέρα σε τί ἂν λέγοιμι, πε-
δῆτην ἔτι ἐν τῷ ταρτάρῳ ὄντα; καὶ ἔρᾶν δὲ Φα-
σιν ὑμᾶς, καὶ τιτρώσκεσθαι, καὶ δαλεύειν ἐνίο-
τε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τῶν
σὸν ἀδελφὸν παρὰ τῷ Λαομέδοντι, καὶ παρὰ
τῷ

9. IVP. Verum, Cynisce, in ipsa illa aeterni-
tate et infinitate inest nobis beatitas, atque in
bonis omnibus viuimus. CYN. Non omnes,
Iupiter, sed diuersa etiam apud vos ratio est, et
multa inest confusio. Nam tu quidem beatus,
qui rex sis, et possis terram cum mari attrahere
puteali quasi fune demisso. At Vulcanus clau-
dus est, vilis opifex, et fuliginosus. Promē-
theus etiam in alto affixus quondam. De patre
enim tuo quid dicam, qui sit compeditus adhuc
in tartaro. Aiunt autem vos amare etiam, et
vulnerari, et seruire interdum hominibus, vt
nempe fratrem tuum Laomedonti, et Admeto
Apol-

τῶν Ἀδμήτων τὸν Ἀπόλλων. ταῦτα δέ μοι οὐ
 πικρὸν εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' εἰκάσιν ὑμῶν
 οἱ μὲν τινες εὐτυχεῖς τε καὶ εὐμοῖροι εἶναι, οἱ δὲ
 ἔμπωκτιν. ἐγὼ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ λησέυσθε, ἀπα-
 περ ἡμεῖς, καὶ περισυλᾶσθε ὑπὸ τῶν ἱεροσά-
 λων, καὶ ἐκ πλεσιωτάτων πενέσατοι ἐν ἀπαρ-
 χρένῃ γίγνασθε. πολλοὶ δὲ καὶ κατεχωνευθή-
 σαν ἤδη, χρυσοὶ ἢ ἀργυροὶ ὄντες, οἷς τῷτο εἶ-
 μαρτο δηλαδὴ.

ZETΣ. Ὁρᾷς; ταῦτ' ἤδη ὑβρίσιμα, ὦ Κυ-
 νίσκε, Φῆς· καὶ σοι τάχα μεταμελήσει ποτὲ
 αὐτῶν. ΚΥΝ. Φεῖδε, ὦ Ζεῦ, τῶν ἀπειλῶν,
 εἰδὼς ὅδέν με πεισόμενον, ὅ, τι μὴ καὶ τῇ Μοί-
 ρῃ πρὸ σοῦ ἔδοξεν. ἐπεὶ οὐδ' αὐτοὺς ἐκείνους
 ὁρᾷ

Apollinem. Ista quidem non valde mihi viden-
 tur beata. Sed verisimile est, quosdam vestrum
 fortunatos et felices esse; alios autem contra.
 Omitto dicere, quod etiam in latrones inciditis
 sicut nos, et spoliamini a sacrilegis, et ex di-
 tissimis pauperrimi temporis momento fitis. Multi
 vero iam conflati sunt, aurei cum essent vel ar-
 gentei: quibus nempe id ipsum fato decretum
 fuerat.

9. IVP. Vides, Cynisce, ista iam contume-
 liosa sunt quae dicis: atque erit forte cum te il-
 lorum poenituerit. CYN. Parce minis, Iupiter,
 cum scias, nihil mihi euenturum, quod non
 Parcae ante te visum fuerit: quandoquidem nec
 ipsos

ἀρᾷ τὰς ἱεροσύλας κολαζομένους, ἀλλ' οἷγε πλεί-
στοι διαφεύγεσιν ὑμᾶς· ἔ γάρ εἵμαρτο, οἶμαι,
ἐλθῶναι αὐτάς. ΖΕΥΣ. Οὐκ ἔλεγον ὡς ἄρ' ἐκε-
ῖνων τις εἶ, τῶν ἀναιρέων τὴν πρόνοιαν τῷ
λόγῳ; ΚΥΝ. Πάνυ, ὦ Ζεῦ, δέδιας αὐτοῖς,
ἐκ οἷδ' ὅτε ἕνεκα. πάντα γὰρ ἐπέσσα ἄν εἶπω,
οἷσι ἐκείνων παιδεύματα εἶναι.

Ἐγὼ δὲ παρὰ τίνος ἂν ἄλλα τάληθές, ἢ πε-
ρὰ σὲ μάθοιμι; ἡδέως δ' ἂν καὶ τῆτο ἐροίμην
σε, τίς ἢ πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστὶ, Μοῖρα τίς, ἢ
καὶ ὑπὲρ ταύτας θεός, ὥσπερ ἄρχεσσα καὶ αὐ-
τῶν ἐκείνη; ΖΕΥΣ. Ἦδη σοι καὶ πρότερον ἔ-
φην, ἔ θεμιτὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι· σὺ δ'
ἐν τι ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσῃς Φήσας, ἔ παύῃ τοσαῦ-

τα

ipfos illos puniri video sacrilegos: fed plerique
vos effugiunt, nec enim puto capi illos in fas
est. IVP. Nonne praedixi, illorum te *de grege*
esse, qui tollunt disputando prouidentiam. CYN.
Vahementer illos, Iupiter, metuis, nescio qua
de caussa. Quaecumque enim ego dico, illo-
rum putas e disciplina esse.

10. Ego vero a quonam alio verum quam ate
discam? Libenter vero illud quoque te interro-
gauerim, quatenam illa vobis sit Prouidentia,
Parcarum ne vna, an etiam maior illis Dea, et
illis quasi imperans? I V P. Iam ante tibi dixi
equidem, non fas esse scire te omnia. At tu
qui principio vnum quiddam te interrogaturum
dixe-

τα πρὸς μὲ λεπτολογούμενος· καὶ ὁρῶ ὅτι σοὶ
τὸ κεφάλαιόν ἐστι τῆς λόγῃ, ἐπιδείξαι ἔδειξεν
ἡμᾶς προνοῶντας τῶν ἀνθρωπίνων. ΚΤΝ. Οὐκ
ἐμὸν τῆτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν εἴφησθα
τὰς Μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιτελέσας, ἐκ-
τός ἐι μὴ μεταμέλει σοὶ ἐκείνων, καὶ μετατίθε-
σαι αὐτῆς τὰ εἰρημένα, καὶ ἀμφισβητεῖτε τῆς
ἐπιμελείας, παρωσάμενοι τὴν Εἰμαρμένην.

ΖΕΥΣ. Οὐδαμῶς· ἀλλ' ἡ Μοῖρα δι' ἡμῶν
ἕκαστα ἐπιτελεῖ. ΚΤΝ. Μανθάνω, ὑπηρετεῖται
καὶ διάκονοί τινες τῶν Μοιρῶν εἶναι Φατέ. πλὴν
ἀλλὰ καὶ ἔτις ἐκείναι ἂν εἶεν αἱ προνοῶσαι, ὑ-
μεῖς δὲ ὥσπερ σκεῦη τινὰ, καὶ ἐργαλεῖα ἐς αὐ-
τῶν.

dixeras, non definis minutas mihi nugas eius-
modi obblaterare: et video, caput tibi disputa-
tionis hoc esse, ut ostendas, nullam nos rerum
humanarum curam agere. CYN. Non meum
hoc est; sed tu paullo ante dicebas, Parcas esse,
quae perficiant omnia: nisi forte poenitet te illo-
rum, et dicta illa tua retractas, disceptantibus
vobis de cura rerum et Fatum ab ea repellen-
tibus.

II. IVP. Nequaquam. Sed per hos Fatum
omnia perpetrat. CYN. Percipio, Ministros et
famulos quosdam Parcarum vos esse dicitis. Ve-
runtamen sic quoque illae fuerint quae proui-
dent. Vos autem velut vasa quaedam illarum et
Luc. Op. T. V. Ee instru.

τῶν. ΖΕΥΣ. Ἦώς λέγεις; ΚΥΝ. Ὡς περ,
οἶμαι, καὶ τὸ σκεπάρον τῷ τέκτονι, καὶ τὸ
τρίπανον, συνεργεῖ μὲν τι πρὸς τὴν τέχνην,
ἄδεις δὲ ἂν εἶποι ὡς ταῦτα τεχνίτης ἐστίν, ἔδ' ἢ
ταῦς ἔργον τῷ σκεπάρον, ἢ τῷ τρίπανῳ, ἀλλὰ
τῷ ναυπηγῷ· ἔτις ἀνάλογον, ἢ μὲν ναυπηγε-
μένη ἔκαστα, ἢ Εἰμαρμένη ἐστίν· ὑμεῖς δὲ ἄρα
τρίπανα καὶ σκεπάρα ἐς τῶν Μοιρῶν· καὶ, ὡς
ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δέον τῇ Εἰμαρμένῃ θύειν,
καὶ παρ' ἐκείνης αἰτῆν τὰ γαθὰ· οἱ δὲ ἐφ' ὑμᾶς
ἴασι, προσέδοις καὶ θυσίαις γεραίροντες, οἱ δ'
ἔδὲ τὴν Εἰμαρμένην τιμῶντες ἂν, εἰς δέον αὐτὸ
ἐπραττον. ἔ γάρ οἶμαι δυνατόν εἶναι, ἔδὲ αὖ-
ταῖς ἐτι ταῖς Μοίραις ἀλλ' ἔχει, καὶ μετατρέ-
ψαι

instrumenta estis. IVP. Quid ais? CYN. Puto
quemadmodum securis fabro et terebra confe-
runt illa quidem aliquid ad artem, nemo vero
haec esse dixerit artificem; neque navis opus est
securis aut terebrae, sed naupegi: eadem ratione,
quod architectatur hanc magnam nauim, Fatum
est; vos autem nimirum secures Parcarum estis
ac terebrae. Et, ut apparet, homines cum Fato
sacra facienda essent, et ab illo petenda bona,
illi vero ad vos eunt, salutationibusque vos et
sacrificiis colunt. Sed neque, si Fatum colerent,
recte illud facerent. Neque enim, puto, ipsae
Parcis integrum est mutare, et aliorum con-
verte-

ψα τὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς δοξάντων περὶ ἑκάστου. ἡ γὰρ Ἀτροπος ἐκ ἀνάσχοιτο ἂν, εἴ τις εἰς τάναντίον τρέψει τὸν ἀτρακτον, ἀναλύων τῆς Κλωθῆς τὸ ἔργον.

ΖΕΥΣ. Σὺ ἤδη, ὦ Κυνίσκε, εἰδὲ τὰς Μοῖρας τιμᾶσθαι πρὸς τῶν ἀνθρώπων ἀξιοῖς, ἀλλ' εἰσικας ἅπαντα συγχεῖν προαιρεῖσθαι. ἡμεῖς δὲ εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου ἕνεκα, τὰ γε μαντεύσθαι, καὶ προμηνύειν ἑκάστα τῶν ὑπὸ τῆς Μοῖρας κεκυρωμένων, δικαίως τιμοῖμεθα ἂν. ΚΥΝ. Τὸ μὲν ὅλον, ἄχρησον, ὦ Ζεῦ, προειδέναί τε μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ παντελῶς ἀδύνατον. ἔκτος εἰ μὴ τῷτο Φῆς, ὡς ὁ προμαθὼν, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς τεθνήσκειται, δύναται

vertere quidquam eorum, quae ab initio inde de vnaquaquē re decreta sunt: nec patiat^r Atropos, si quis in contrarium torquere velit fufum, et Clothonis opus resolvere.

12. IVP. Tu iam, Cynisce, neque Parcas coli ab hominibus aequum censēs, sed videris hoc agere, vti confundas omnia. At nos, si vel nulla alia, ea certe caussa honoremur merito, quod vaticinamur, et quae rata sunt apud Parcam singula praedicimus. CYN. In vniuersum quidem inutile est, Iupiter, praescire futura illis, quibus negatum plane sit illa cauere. Nisi forte ad hoc *valere* dicas, vt ille, qui didicit a mucrone ferri se moriturum, effugere mortem in-

ναίτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸν θάνατον, καθεύδων ἐκ-
 τὸν· ἀλλ' ἀδύνατον· ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ Μοῖρα
 κυνηγετήσεντα, καὶ παραδώσει τῇ αἰχμῇ· καὶ
 ὁ Ἀδραστός ἐπὶ τὸν σὺν Ἀφείδης τὴν λόγχην, ἐκεί-
 νον μὲν ἀμαρτήσεται, Φονεύσει δὲ τὸν Κροίσου
 παῖδα, ὡς ἂν ἀπὸ ἰσχυροῦ προσάγματος τῶν
 Μοιρῶν φερόμενος τῷ ἀκοντίᾳ ἐπὶ τὸν νεανίσκον.

Τὸ μὲν γὰρ Λαίᾳ καὶ γελοῖον, τὸ·

Μὴ σπείρε τέκνων ἄλκοα, δαιμόνων βία,

Εἰ γὰρ τεκνώσεις (Φησὶ) παῖδα, ἀποκτε-
 νεῖς δ' ὁ Φῦς.

περιττὴ γὰρ, οἶμαι, ἡ παραινέσις πρὸς τὰ πάν-
 τως ἔτω γενήσόμενα. τοιγάρτοι μετὰ τὸν χρη-
 σμόν, καὶ ἔσπειρε, καὶ ὁ Φῦς ἀπέκτεινεν αὐ-
 τόν.

eludendo se possit. Sed fieri non potest. Edu-
 cit enim illum Fatum, ut venerit, et mucroni
 tradet: et Adrastus, emissa in aprum hasta, ab
 illo aberrabit, interficiet autem Croesi filium,
 cum a validiori Parcarum imperio feratur hasta
 in iuvenem.

13. Illud de Laio etiam ridiculum;

Ne sparge sulcum liberum, vetant Dii:

Nam si creaueris, ait, necat te filius.

Superuacanea enim, puto, admonitio in his,
 quae omnino ita futura sunt. Igitur post ora-
 culum et seminavit, et, qui natus est, ipsum
 inter-

τόν, ὥς ἐχ' ὁρῶ ἀνθ' ὅτ' ἀπαιτοῖτε τὸν μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ.

Ἐὼ γὰρ λέγειν ὡς δοξὰ καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθατε, καὶ πάνυ ἀποσαφύντες, εἰ δὲ τὸν Ἄλυν διαβὰς τὴν αὐτὴ ἀρχὴν καταλύσει, ἢ τὴν τῷ Κύρῳ. ἀμφὼ γὰρ δύναται ὁ χρησμός. ΖΕΥΣ. Ἦν τις, ὦ Κυνίσκε, τῷ Ἀπόλλωνι θρυῖς αἰτία κατὰ τῷ Κροίσῳ, διότι ἐπειρᾶτο ἐκείνος αὐτῷ, ἀρεῖα κρέα καὶ χελώνης ἐς τὸ αὐτὸ ἔψων. ΚΤΝ. Ἐχρῆν μὲν μηδὲ ὀργίζεσθαι, θεὸν ὄντα, πλὴν ἄλλὰ τὸ ἐξαπατηθῆναι τῷ Λυδῷ ὑπὸ τῷ χρησμῷ ἐπέπρωτο, οἶμαι. καὶ ἄλλως τὸ μὴ σαφῶς ἀνεῖσαι τὰ μέλλοντα

interfecit. Itaque non video quo nomine mercedem vestrorum vaticiniorum repetatis.

14. Mitto dicere quam obliqua, quam ambigua respondere vulgo soleatis, non satis declarantes, suumne ille, qui Halys transit, an Cyri imperium queritur sit. Vtrumque enim significat oraculum. IVP. Erat quaedam, Cyniske, Apollini irae causa contra Croesum, quod illum tentauerat, coquendis vna agnibus et testudinis carnibus. CYN. Oportebat quidem, si Deus est, ne irasci quidem. Sed nimirum fatale, puto, fuerat Lydo, ab oraculo ut deciperetur: et alioqui Fatum illud neuerat, ne dilucide futura

λοντα ἡ Εἰμαρμένη ἐπέκλωσεν. ὥς τε χυρὴ μαρ-
τική ὑμῶν ἐκείνης μέρος ἐσίν.

ZETΣ. Ἡμῖν δὲ ἔδδεν ἀπολείπεις, ἀλλὰ μά-
την θεοὶ ἔσμεν, ἔτε πρόνοιάν τινα εἰσφερόμε-
νοι εἰς τὰ πράγματα, ἔτε τῶν θυσιῶν ἄξιοι,
καθάπερ τρυφάνα, ὡς ἀληθῶς, ἡ σκέπαρνα,
καὶ μοι δοκεῖς εἰκότως με καταφρονεῖν, ὅτι κε-
ραυνόν, ὡς ὄρεᾶς, διηγυλημένος ἀνέχομαί σου
τοσκαῦτα καθ' ἡμῶν διεξιόντος. ΚΤΝ. Βάλλε,
ὦ Ζεῦ, εἴ μοι κεραυνῶ πληγῆναι εἴμαρται, καὶ
σε ἔδδεν αἰτιάσομαι τῆς πληγῆς, ἀλλὰ τὴν Κλω-
θὴν τὴν διὰ σὲ τιτρώσκεισαν· ἔδδὲ γὰρ τὸν κε-
ραυνὸν αὐτὸν φαῖναι ἂν αἰτίον μοι γενέσθαι τῆς
τραύματος· πλὴν ἐκεῖνό γε ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ
σε

intelligeret. Itaque vestra etiam illa diuinationo
istius pars est.

15. I V P. Nobis autem nihil reliquis, sed
frustra Dii fumus, neque pronidentiam adhibe-
mus rebus, neque digni fumus victimis, ut tere-
brae nimirum aut secures? Et merito videris me
contemnere, quod fulmine iam ad iactum parato
adstans, fero te ista contra nos disputantem.
CYN. Feri, Iupiter, si mihi fatale est fulmine
percuti: nec te plagae illius nomine accusabo,
sed vulnerantem per te Clotho: scilicet neque
ipsum fulmen causam mihi vulneris fuisse dicam.
Verum illud quidem vos rogauerim, te pariter
ac

σὲ καὶ τὴν Εἰμαρμένην. σὺ δέ μοι καὶ ὑπὲρ ἐκείνης ἀποκρίναι· ἀνέμνησας γάρ με, ἀπειλήσας.

Τέ δήποτε τὰς ἱεροσύλας, καὶ λησὰς ἀφέντες, καὶ τσαχτάς ὑβριστάς καὶ βιαίους, καὶ ἐπίορκους, ὁρῶν τινὰ πολλάκις κεραυνᾶτε, ἢ λίθοι, ἢ νεὼς ἱερῶν, ἔδεν ἀδικήσης; ἐνίοτε δὲ χρησὸν τινα καὶ ὅσιον ὁδοιπόρον; τί σιωπᾶς, ὦ Ζεῦ, ἢ ἔδὲ τὰτό με θέμις εἰδέναι; ΖΕΥΣ. Οὐ γάρ, ὦ Κυνίσκε. σὺ δὲ πολυπράγμων τις εἶ, καὶ ἂν οἶδ' ὅθεν ταῦτα ἤκεις μοι συμπεφορηκώς. ΚΤΝ. Οὐκ ἔν μὴδὲ ἐκεῖνο ὑμᾶς ἔρωμαι, σέ τε καὶ τὴν Πρόνοϊαν, καὶ τὴν Εἰμαρμένην, τί δήποτε Φωκίων μὲν ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ καὶ σπᾶ-
νει

ac Fatum: tu autem mihi et pro illo responde; admonuisti enim me minis tuis.

16. Quî tandem omiſſis ſacrilegis, et latronibus, totque contumelioſis, violentis, et periu-
ris hominibus, quercum ſaepe quandam fulmi-
natis, aut lapidem, aut navis malum, quae ni-
hil mali fecerit: interdum etiam bonum quen-
dam et ſanctum viatorem? Quid taces, Iupiter?
numquid hoc etiam me ſcire nefas eſt? IVP.
Enimvero nefas. At tu curioſulus es, et iſtis
omnibus neſcio vnde corraſis huc mihi venis.
CYN. Igitur neque illud vos interrogaverim te-
que, et Providentiam, et Fatum, quî tandem
Phocion ille vir bonus in tanta paupertate et ne-
ceſſa-

νει τῶν ἀναγκαίων ἀπέθανε, καὶ Ἀριστίδης παρὰ
αὐτᾶ· Καλλίας δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀπόλασ-
μαιράκια, ὑπερεπλάτταν, καὶ Μειδίας ὁ ὕβρις,
καὶ Χάροψ ὁ Αἰγινήτης, κίναιδας ἀνδρωπεύ-
την μητέρα λιμῷ ἀπεκτονῶς· καὶ καλὸν Σαρδά-
νης μὲν παρεδόθη τοῖς ἑνδεκά, Μελίτος δὲ οὐ
παρεδόθη· καὶ Σαρδανάπαλος μὲν ἐβασιλεύσα-
θῆλος ὢν· Περσῶν δὲ τοσῆτοι καλοὶ καὶ γὰρ
ἄνδρες ἀνεσκολαπίζοντα πρὸς αὐτᾶ, διὰ τὴν
ἡρέσκοντο τοῖς γιγνομένοις.

Ἰνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λέγω κατ' ἑκάστον ἐκ
ἐξίων, τὰς μὲν πονηρὰς εὐδαιμονεῦντας, καὶ τὰς
πλεονέκτας, ἀγομένους δὲ καὶ Φερομένους τὰς κα-
τὰς

cessariorum penuria mortuus fit, atque ante
ipsum Aristides? Callias autem et Alcibiades,
corrupti adolescentuli, abundarint diuitiis, et
insolens ille Midias, et Charops Aeginetes, ci-
naedus, quique suam matrem fame interemit:
et rursus, Socrates undecimviris capitalibus tradi-
tus fit, Melitus autem traditus non fuit? et Sar-
danapalus, effeminatus homo, regnavit. Per-
farum vero tot praeclari et boni viri in palum ab
illo acti sint, quod praesens rerum felix illis
displiceret?

17. Ne vobis praesentia dicam percurrans sin-
gula, malos homines atque avaros, eosdem esse
felices; agi autem et ferri bonos viros, pauperes
toto,

ζῆς ἐν πένιᾳ καὶ νόσοις, καὶ μυρίαῖς κηκοῖς πιε-
ζομένῃς. ΖΕΤΣ. Οὐ γὰρ οἶσθα, ὦ Κυνίσκε,
ἡλικίας μετὰ τὸν βίον οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις
ὑπομένουσιν, ἢ ἐν ᾧ οἱ χρηστοὶ εὐδαιμονίᾳ δια-
τρίβουσιν; ΚΤΝ. Ἄδην μοι λέγεις, καὶ Τιτυῆς,
καὶ Ταντάλης. ἐγὼ δὲ, εἰ μὲν τι καὶ τοιῶτόν
ἔστιν, εἴσωμαι τὸ σαφές ἐπειδὴν ἀποθάνω. τὸ
δὲ νῦν ἔχον, ἐβελόμην τὸν ὅποσον ἔν τετον χρό-
νον εὐδαιμόνως διαβιώσας, ὑπὸ ἐκκαίδεκα γυ-
πῶν κείρεσθαι τὸ ἦπαρ ἀποθανῶν, ἀλλὰ μὴ ἐν
ταῦτάς δρῆσας, ὥσπερ ὁ Τάνταλος, ἐν μακά-
ρων νήσοις πίνειν μετὰ τῶν ἡρώων, ἐν τῷ Ἥλυ-
σίῳ λειμῶνι κατακείμενος.

ZETS.

tate, et morbis et malis sexcentis oppressos. IVP.
Ignoras enim, Cynisce, quanta post hanc vitam
supplicia mali sustineant, aut in quanta felicitate
versentur boni? CYN. Inferos mihi narras, et
Tityos, et Tantalos. Equidem sit ne tale quid-
quam, dilucide sciam cum ero mortuus. Vt
autem nunc res sunt, optem, ea lege, hoc quan-
tulumcunque est, temporis feliciter transigere,
vt mortui iecur a sexdecim vulturibus tondeatur:
sed nolim ea conditione Tantali instar hic sitire,
vt in beatorum insulis, in Elyseo prato accum-
bens cum Heroibus bibam.

Ee 5

18 IVP.

ΖΕΥΣ. Τί Φῆς; ἀπιστεῖς εἶναι τινὰς κολά-
σεις, καὶ τιμὰς, καὶ δικαστήριον, ἐνθα δὴ καὶ
ἐξετάζεται ὁ θάνατος βίος; ΚΥΝ. Ἀνέω τινὰ
Μίνω Κρήτα δικάζειν κατω τὰ τοιαῦτα· καί
μοι ἀποκρίναί τι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου· εὖ γὰρ ὅς
εἶναι λέγεται. ΖΕΥΣ. Τί δὲ καὶ δι' αὐτὸν
ἐρωτᾷς, ὦ Κυνίσκε; ΚΥΝ. Τίνας κολάζει μά-
λιστα; ΖΕΥΣ. Τὰς πονηρὰς δηλαδὴ, οἷον ἀν-
δροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. ΚΥΝ. Τίνας δὲ πα-
ρὰ τὰς ἡρώας ἀποπέμπει; ΖΕΥΣ. Τὰς ἀγα-
θὰς τε καὶ ὁσίων, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωπότας.
ΚΥΝ. Τίνος ἕνεκα, ὦ Ζεῦ; ΖΕΥΣ. Διότι οἱ
μὲν τιμῆς, οἱ δὲ κολάσεως ἄξιοι. ΚΥΝ. Εἰ δὲ
τις ἀκούσιόν τι δεινὸν ἐργάσαιοτο, κολάζεσθαι
καὶ

18. IVP. Quid ais? non credis esse poenas
quasdam et praemia, et iudicium, vbi vita unus-
cuiusque examinetur. CYN. Audio a Minoe
quodam Cretensi iudicari talia apud inferos. Et
responde mihi etiam aliquid de illo, tuus enim
filius esse dicitur. IVP. Quid vero de illo inter-
rogas Cynisce? CYN. Quos punit maxime?
IVP. Malos nempe, velut homicidas et sacrile-
gos. CYN. Quos autem dimittit ad Hecatas?
IVP. Bonos ac sanctos, qui cum virtute vixe-
runt. CYN. Cur hoc, Iupiter? IVP. Quod
alteri praemio, poena autem alteri digni sunt.
CYN. Si quis vero inuoluntarium malum fecerit,
puniri

IVPITER CONFUTATVS 443

καὶ τῶτοι δικαιοῖ; ΖΕΥΣ. Οὐδαμῶς. ΚΥΝ.
Οὐδ' ἄρα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, καὶ
τῶτον τιμᾶν ἀξιώσειεν ἄν; ΖΕΥΣ. Οὐ γάρ
ἔν. ΚΥΝ. Οὐδένα τοιγαρῶν, ὦ Ζεῦ, ἔτε τι
μᾶν ἔτε κολάζειν αὐτῷ προσήκει. ΖΕΥΣ. Πῶς
ἔδρα; ΚΥΝ. "Οτι ἔδεν ἐκόντες οἱ ἄνθρωποι
ποιῶμεν, ἀλλὰ τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κατελευ-
σμένοι, εἴ γε ἀληθῆ ἐκείνα ἐσι τὰ ἔμπροσθεν
ὡμολογημένα, ὡς ἡ Μοῖρα πάντων αἰτία· καὶ
ἦν Φονεῦση τις, ἐκείνη ἐστὶν ἡ Φονεύσασα; καὶ
ἦν ἱεροσυλῆ, προσεταγμένον αὐτῷ δρᾶν. ὥς εἰ
γε τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάζειν μέλλοι, τὴν Εἰ-
μαρμένην ἀντὶ τῆ Σισύφου κολάσεται, καὶ τὴν
Μοῖραν

puniri ne hunc etiam aequum putat? IVP. Ne-
quaquam. CYN. Nec igitur, si quis præter
voluntatem boni quidquam fecerit, præmio affi-
ciendum talem arbitratur? IVP. Næpe. CYN.
Itaque nullam, Iupiter, neque præmio afficere,
neque poena illi convenit. IVP. Quomodo ne-
minem? CYN. Quia nihil voluntate nostra fa-
cimus homines, sed inevitabilis cuiusdam neces-
sitatis imperio adacti, siquidem verum est, de
quo ante inter nos convenit, Parcā esse caus-
sam omnium: et si quis eandem faciat, illa est
quæ fecit, et si sacrilegium committat, impe-
rata facit. Igitur si quidem iuste iudicare Minos
voluerit, Fatum puniet pro Sisypho, et Parcā
pro

Μοῖραν ἀντὶ τῆς Ταντάλης· τί γὰρ ἐκείνοι ἡδίκησαν πεισθέντες τοῖς ἐπιτάγμασιν;

ΖΕΥΣ. Οὐκ ἔτι εἰς ἀποκρίνεσθαι σοι ἄξιον τοιχῦτα ἐρωτῶντι· θρασὺς γὰρ εἶ, καὶ σοφιστής· καὶ σε ἄπειμι ἤδη καταλιπών. ΚΤΝ. Ἐδεόμεν μὲν καὶ ἔτι τῆτο ἔρρεσθαι, πῶς αἱ Μοῖραι διατρίβουσιν, ἢ πῶς ἐφικνέονται τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν τοσέτων εἰς τὸ λεπτότατον, καὶ ταῦτα τρεῖς ἄσαι; ἐπίτονον γὰρ τίνα, καὶ ἐν ἁμοιβὴν μοι δοκᾷσι βίην τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχουσα πράγματα, καὶ ὡς εἴκεν, οὐ πάνυ εἰς αὐτὰν ὑπὸ χρεσῆς Εἰμαρμένη ἐγεννήθησιν. ἐγὼ γοῦν, εἰ μοι αἴρεσις δοθείη, ἐν ἅν ἁλλαχάμην πρὸς αὐτὰς τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ἀλλ' ἐλοίμην ἂν ἔτι

πενέ-

pro Tantalo, quid enim iniuste fecerunt illi, obsecuti imperiis?

19. IVP. Nec responsione iam porro dignus es, qui talia interrogas: audax enim es, et Sophista. Itaque iam relicto te discedo. CYN. Operae mihi erat etiam illud adhuc rogare, ubi versentur Parcae, et quomodo pares esse curationi tot tantarumque rerum ad minutias usque possint; idque cum tres modo sint? Intentam enim quandam, neque nimis beatam mihi vitam videntur agere, quae tot sustineant negotia; et, ut videtur, Fato ipsae non valde propitio natae sunt. Equidem, si detur mihi optio, non permutaverim meam cum illis vitam, sed vel pauperior

IUPITER CONFVTATVS 445

πενέσερος διαβιῶναι, ἥπερ καθήσθαι κλώθων
 ἄτρεακτον τοσούτων πραγμάτων μεσόν, ἐπιτη-
 ρῶν ἕκαστα. εἰ δὲ μὴ ῥαδίον σοι ἀπεκρίνασθαι
 πρὸς ταῦτα, ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀγαπήσομεν,
 οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαι τὸν περὶ
 τῆς Εἰμαρμένης καὶ Προνοίας λόγον· τὰ λοιπὰ
 δ' ἴσως οὐχ εἴμαρτο ἀκεύσαι μοι.

perior etiam viuere praeoptauerim, quam federe
 fufum torquens, tot rerum plenum, et intentus
 omnibus. Si vero tibi facile non est, Iupiter,
 respondere ad haec, etiam illis, quae respondi-
 sti, contenti fimus, vt quae sufficiunt ad expli-
 candam illam de Fato et Prouidentia disputatio-
 nem: reliqua audire fortasse fatale mihi non fuit.

Ζεὺς Τραγωδός.

ΕΡΜ. Ω Ζεῦ, τί σύννευς καταμόνας σαυτῷ
λαλεῖς,

Ὀχρὸς, περιπατῶν, Φιλοσόφῃ τὸ χρωμῇ
ἔχων;

Ἐμοὶ προσανάθῃ, λάβε με σύμβελον πόνων,
Μὴ καταφρονήσης οἰκέτῃ Φλυαρίας.

ΑΘΗΝ. Ναὶ πατέρῃ ἡμέτερε Κρονίδῃ, ὕπατε
κρείοντων,

Γενῆμαί σε θεὰ γλαυκῶπις, τριτογένεια,
Ἐξαῦδα, μὴ κεῖθε νόω, ἵνα εἶδομεν ἤδη,

Τίς

Iupiter Tragoedus

Mercur., Minerva, Iupiter, Iuno, Ne-
ptun., Venus, Colossus, Momus,
Apollo, Hercules, Hermagoras,
Timocles, Damis.

MERC. Quid ita cogitabundus, Iupiter, et
solus tecum ipse loqueris inambu-
lans, pallidus, philosophi colorem habens; me-
cum communica, me cape laborum tuorum con-
siliarium: noli nugas seruuli contemnere.

MIN. Eia pater noster, Saturnie, maxime regum,
Supplex te veneror Tritonia, caesia Pallas,
Eloquere, o, nec menta preme, ut cognoscere de-
iur,

Quod

Τίς μῆτις δάκνει σε κατὰ Φρένα, καὶ κατὰ
 θυμόν;

Ἡ τί βαρὺ σενάχεις, ὥχρός τέ σε εἴλε πα-
 ρείας;

ZETΣ. Οὐκ ἔσιν ἔδὲν δεινόν, ὧδ' εἰπεῖν ἔπος,
 Οὐδὲ πάθος, ἔδὲ συμφορὰ τραγωδική,

Ἦς ἐκ ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἢ θεῶν Φύσις.

ΑΘΗΝ. Ἀπολλόν, οἷοις Φροίμοις ἄρχη λέγων.

ZETΣ. ὦ παγκάκισοι, χθόνια γῆς παιδεύ-
 ματα,

Σὺτ', ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' εἰργασαί κακοῖ.

ΑΘΗΝ. Τί δ' ἐσί; πρὸς χορὸν γὰρ οἰκείων
 ἐρεῖς.

ZETΣ. ὦ μεγαλοσμαράγχε σεροπᾶς ῥοίζημα,
 τί (μοι) ῥέξεις;

ΑΘΗΝ.

*Quod tibi consilium rodāt praecordia, mentemque:
 Aut graue quid gemis? aut pallor cur occupat ora?*

IVP. *Non est mali quidquam, breui versu canam,
 Nec aegritudo, nec facinus Tragoedicum,
 Cuius Deum natura onus non sentiat.*

MIN. *Apollo! quanta ordire iam prooemia?*

IVP. *O pessimi, terrena gens Sophistica,
 Tuque o Prometheus quod dedisti mi malum!*

MIN. *Quid ergo? quin dicis choro domestico?*

IVP. *Magnicæpi o iquitru stridor mibi quid
 praeestas?*

MIN.

ΑΘΗΝ. Καίμισον ὄργαν, εἰ μὴ καμνωδὲν ὥτ-
περ ἔτοι δυνάμεθα, μηδὲ τὸν Εὐριπίδην ὅλον
καταπεπώκαμεν, ὥς σε σοὶ ὑπὸ δαίματ' ἐργεῖν.

ΗΡΑ. Ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὴν αἰτίαν τῆς
λύπης, ἥ τις ἐστὶ σοὶ;

ΖΕΤΣ. Οὐκ οἶσθ', ἐπεὶ τοι καὶ ἐκώκυες μέγα.

ΗΡΑ. Οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτὸ, ὃν πάσχει,
ὅτι ἐρωτικὸν ἐστίν, εἰ μὴν καμύω γε, ὑπὸ ἔργῃ
ἤδη πολλάκις ὑβρισθεῖσα ὑπὸ τῶν τοιαῦτα
εἰκὸς γένῃ ἦτοι Δαναήν τινά, ἢ Σεμέλην, ἢ Εὐ-
ρώπην αἰετὶς εὐρόντα σε ἀνιάσθαι ὑπὲρ τῆς ἐρω-
τος, εἴτα βυλεύεσθαι τεῦρον, ἢ πάτυρον, ἢ
χρυσὸν γινόμενον, ῥυῆναι διὰ τῆς ὀρόφης εἰς τὸν
κόλπον.

M I N. Compesce impetum, si non comoedis
agere sicut isti possumus, nec Euripidem totum
deuorauimus, vt subseruire fabulae tuae que-
mus.

2. I V N. Ignorare nos putas causam tui do-
loris?

I V P. Si noris ipsa, cuncta fletu misceas.

I V N. Noui caput eorum, quae te perturbant:
amatorium quiddam est: nec tamen ploro, con-
suetudine quadam, cum saepe iam talibus in re-
bus contumelia me laeseris. Credibile nimirum
est, Danaëñ quandam, aut Semelen, aut Eu-
ropen te reperisse, cuius amore crucieris: deinde
consilia te agitare, tauris ne velis an Satyrus
feri, an aurum, et per tegulas influere in sinum
amaliae.

κόλπον τῆς ἀγαπωμένης· τὰ σημεῖα γὰρ ταῦτα, οἱ στεναγμοί, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὄχρον εἶναι, ἐκ ἄλλου τε, ἢ ἐρωτός ἐσιν. ΖΕΤΣ.

ὦ μακαρία, ἥτις ἐν ἐρωτι καὶ ταῖς τοιαύταις παιδιαῖς οἶσι τὰ ἡμέτερα πρᾶγματα εἶναι. ΗΡΑ.

Ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰ μὴ τῷτο ἀνιά σε, Δία ὄντα;

ΖΕΤΣ. Ἐν ἐσχάτοις, ὦ Ἡρα, τὰ θεῶν πρᾶγματα, καὶ τῷτο δὴ τὸ τῷ λόγῳ, ἐπὶ ξυρᾷ ἔστηκεν, εἴτε καὶ ἡμᾶς τιμᾶσθαι ἔτι, καὶ τὰ γέγραφα ἔχειν τὰν τῇ γῇ, εἴτε καὶ ἡμελῆσθαι παντάπασιν, καὶ τὸ μηδέν εἶναι δοκεῖν. ΗΡΑ. Μῶν

γίγαντάς τινας ἢ γῇ αὐθις ἔφυσεν; ἢ οἱ Τιτᾶνες τὰ δεσμὰ διαρρήξαντες, καὶ τῆς Φρεαῖς ἐπικρατήσαντες αὐθις ἡμῖν ἐναντία αἶρονται τὰ ἔπλα; ΖΕΤΣ. Θάρσει, τὰ νέρθεν ἀσφαλῶς

amassiae. Signa quippe ista, gemitus, lacrimae, pallor, non alterius rei quam amoris sunt. IVP. Inepta, quae in amore et eiusmodi lufibus res nostras versari existimes. IVN. Verum quid aliud quam hoc te angit, qui sis Iupiter?

3. IVP. In ultimis, Iuno, periculis versantium res Deorum: in nouacula, quod est in prouerbio, consistit, oporteat ne nos coli adhuc, et honores habere in terra, an negligi omnino, et plane nihil esse videri. IVN. Numquid gigantes quosdam terra rursus gennit; an Titanes ruptis vinculis, custodibusque superatis, rursus inimica nobis arma capiunt? IVP. Quiesce:

Lac. Op. T. V.

Ff

nil

λῶς ἔχει θροῖς. ΗΡΑ. Τί ἔν' ἄλλο δεινὸν ἀν-
γένοιτο; ἔχ' ὁρῶ γάρ, ὅτε μὴ τὰ τοιαῦτα πα-
ραλυποῖ, ἐφ' ἑταίῳ Πῶλος, ἢ Ἀριστόδημος, ἀντί-
Διὸς ἡμῶν ἀναπέφηνας.

ΖΕΥΣ. Τιμοκλῆς, ὦ Ἡρα, ὁ Στωϊκὸς, καὶ
Δάμης ὁ Ἐπικύρειος, χθές, ἐκ οἶδα ὅθεν σφί-
γιν ἀρξαμένε τῶ λόγῳ, προνοίας πέρι διελεγέ-
σθην, παρόντων μάλα συχνοῶν καὶ δοκίμων ἀν-
θρώπων· ὅπερ μάλιστα καὶ ἡνίασέ με, καὶ ὁ μὲν
Δάμης ἔτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, ἔθ' ὅλως τὰ γι-
γνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ διατάττεν· ὁ Τιμοκλῆς
δὲ ὁ βέλτιστος ἐπειρᾶτο ξυναγωνίζεσθαι ἡμῖν, εἴ-
τα ὅχλα πολλὰ ἐπιρριπνύοντες, ἐδὲν πέρας ἐγένε-
το τῆς συνεσίας. διεκλύθησαν γὰρ εἰσαυθις ἐπι-
σκέψα-

nil metus Diis ab inferis. IVN. Quid igitur aliud
terribile possit accidere? Nec enim video, nisi
talia te dolore afficiant, ob quam rem Polus no-
bis aut Aristodemus pro Ioue prodieris.

4. IVP. Timocles, Iuno, Stoicus, et Epicy-
reus Damis, heri nescio vnde orto illis sermone,
de providentia disputarunt, praesentibus quam-
plurimis et probatis hominibus, quod quidem
vel maxime molestum mihi fuit. Ac Damis qui-
dem, nec esse Deos, dixit, nec omnino ea quae
sunt inspicere aut ordinare: optimus autem vir
Timocles causam nostram agere studebat: tum
ubi populus confluxerat multus, exitum non ha-
buit colloquium: discesserant enim, condito,
reliqua

σκέψασθαι τὰ λοιπὰ συνθέμενοι, καὶ νῦν με-
τέωροι πάντες 1) εἰσὶ πρὸς τὴν ἀηρόασιν, ὅπό-
τερος κρατήσῃ, καὶ ἀληθέστερα δόξει λέγειν.
ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον, ὡς ἐν σενῶ παντᾶ πασι τὰ
ἡμέτερα, ἐν ἐνὶ ἀνδρὶ κινδυνευόμενα; καὶ δυαῖν
θάτερον, ἢ παρεωρᾶσθαι ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα,
ὀνόματα μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμᾶσθαι ὥσ-
περ πρὸ τῆς, ἣν ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρσχη λέγων.

HPA. Δεινότατα, ὡς ἀληθῶς, καὶ οὐ μά-
την, ὦ Ζεῦ, ἐπετραγώδεις αὐτοῖς. ZETΣ.

Σὺ

reliqua etiam se consideraturos. Et iam suspensi
omnes sunt expectatione audiendi, vter vineat,
et veriora dicere videatur. Videtis periculum,
quam in angusto sint omnino res nostrae, et in
homine vno periclitentur. Atque alterutrum ho-
rum necesse est, aut despici nos, et nomina tan-
tum videri, aut honorari, vt olim, si dicendo
Timocles superauerit.

5. IVN. Grauiissima sane, Iupiter, *suis quae*
narras; nec frustra in illis agebas tragoedias. IVP.

Ff 2

Tu

1. Μετέωροι πάντες] Eos metaphorice quasi
in aere suspensos vocari, qui in magna ver-
santur expectatione, si non satis notum
est, conferas Icarom. c. 3. f. Ac *Demosth.*
encom. c. 28. Et *Alcipbr.* 2. Ep. 4. p. 250.
adeasque *Bergler.* ibi haec *Luciani* aliaque
adducentem. *Reitz.*

Σὺ δὲ φε, Δανάης τινός, ἢ Ἀντιόπης, εἶναι
 μοι λόγον ἐν ταράχῃ τοσάτῳ· τί δ' ἔν, ὦ Ἑρ-
 μῆ, καὶ Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ, πράττομεν ἄν; συν-
 ερίσκετα γὰρ καὶ αὐτοὶ τὸ μέρος. ΕΡΜ. Ἐ-
 γὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινόν φημι δεῖν τὴν ἐπίσκεψιν
 ἐπαναγαγθῆν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. ΗΡΑ.
 Καί μοι ταῦτα συνδοκεῖ, ἅπερ καὶ τέτω. ΑΘΗΝ.
 Ἄλλ' ἐμοὶ πάναντία δοκεῖ, ὦ πάτερ, καὶ μὴ
 συνταράττειν τὸν ἔρανόν, μηδὲ δῆλον εἶναι σε
 θορυβόμενον τῷ πράγματι, πράττειν δὲ ἰδίᾳ
 ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων,
 ὁ Δάμις δὲ καταγελασθεὶς ἀπὸ τοῦ ἐκ τῆς συνου-
 σίας. ΕΡΜ. Ἄλλ' ἔτε ἀγνοήσεται ταῦτα, ὦ
 Ζεῦ, ἐν Φανερώ ἰσομένης τῆς ἐριδος τοῖς Φιλο-
 σόφοις,

Tu vero putabas Danaae cuiusdam aut Antiope
 rationem me habere in tanta rerum perturbatione.
 Quid ergo Mercuri, et Iuno, et Minerva, fa-
 cimus? reperite et vos pro sua quisque parte ali-
 quid. MERC. Equidem ad commune *Deorum*
 puto considerationem huius rei referendam, con-
 vocata concione. IVN. Etiam mihi eadem quae
 huic probantur. MIN. Sed alia omnia *mihi* vi-
 dentur pater, non perturbari caelum, *censeo*,
 nec manifestum fieri, te moveri hoc negotio;
 sed priuatim id agendum, ut vincat dicendo Ti-
 mocles, derisus autem Damis de disputatione
 discedat. MERC. Verum neque ignorabuntur
 ista, Iupiter, cum contentio philosophorum in
 publico

IUPITER TRAGOEDVS 453

σόφοις, καὶ σὺ δόξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κα-
νέμενος περὶ τῶν ἔτῳ μεγάλων καὶ κοινῶν ἁ-
πασιν.

ZEÏΣ. Οὐκᾶν ἤδη κήρυττε, καὶ παρῆσσαν
ἅπαντες· ὀρθῶς γὰρ λέγεις. EPM. Ἴδὲ δὴ
εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί· μὴ μέλλετε,
ξυνέλθετε πάντες, ἤκετε, περὶ μεγάλων ἐκκλη-
σιάσομεν. ZETΣ. Οὕτω ψιλὰ, ὦ Ἑρμῇ, καὶ
ἀπλοῖα καὶ περὰ κηρύττεις, καὶ ταῦτα ἐπὶ τοῖς
μεγίστοις συγκαλῶν; EPM. Ἀλλὰ πῶς γὰρ,
ὦ Ζεῦ, ἀξιοῖς; ZETΣ. Ὅπως ἀξίῳ; ἀπε-
σεμνύναι Φημί δεῖν τὸ κήρυγμα μέτρος τισὶ,
καὶ μεγαλοφονίᾳ ποιητικῇ, ὥς μᾶλλον συνῶ-
θαιεν.

publico fit futura: ac tu tyrannidem exercere vi-
deberis, si non communices de magnis adeo re-
bus, quaeque communes sint omnium.

6. IVP. Ergo iam praeconium fac, et adfunto
omnes. Recte etenim dicis. MERC. Heus in
concionem conuenite Dii, ne cunctamini, con-
uenite omnes: venite; de magnis rebus concio-
nem habebimus. IVP. Ita nude, Mercuri, et
simpliciter, et pedestri oratione praeconium fa-
cis, idque cum de maximis rebus Deos conuo-
ces? MERC. Quomodo igitur iubet, Iupiter?
IVP. Quomodo iubeam? Grauitatem concilian-
dam aio praeconio versibus quibusdam, et ma-
gniloquentia poetica, vt magis conueniant.

θοιεν. ΕΡΜ. Ναί. ἀλλ' ἐποποιῶν, ὦ Ζεῦ, καὶ
 ῥαψωδῶν τὰ τοιαῦτα· ἐγὼ δὲ ἥμισυ ποιητικὸς
 εἰμι· ὥςτε διαφθερῶ τὸ κήρυγμα, ὑπέρμετρα
 ἢ ἐνδεᾶ ξυνείρων, καὶ γέλως ἔσαι πᾶσι αὐτῶν
 ἐπὶ τῇ ἀμυσσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γὰρ καὶ τὸν Ἀ-
 πόλλω γελῶμενον ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν, καί-
 τοι ἐπιερυπτέσης τὰ πολλὰ τῆς μαντικῆς ἑσα-
 φείας, ὡς μὴ μάντι σχολὴν ἄγειν τὰς ἀκούοντας
 ἐξετάζειν τὰ μέτρα. ΖΕΤΣ. Οὐκ ἔν, ὦ Ἑρ-
 μῆ, τῶν Ὀμήρου ἐπῶν ἐγκαταμίγνυσαι τὰ πολ-
 λά τῷ κήρυγματι, ὡς ἐκείνος ἡμᾶς συνεκάλε-
 μεμῆσθαι δέ σε εἰκός. ΕΡΜ. Οὐ πάντι μὲν
 οὕτω σαφῶς, καὶ προχείρως, πειρασούμαι δὲ
 ὁμῶς.

Μήτε

MERC. *Esso.* Sed verificatorum ista, et carmi-
 na ad virgum cipientium: at ego minime aptus
 sum ad poëticam: itaque corrupero praeconium,
 vel excedentes mensuram versus, vel deficientes
 confarcinans: et risus orietur ab illis propter im-
 peritiam carminum. Video enim ipsum *Apolline*
Apollinem rideri de oraculis quibusdam, quam-
 quam multa hic tegat vaticinii obscuritas, ut,
 qui audiunt, non multum habeant otii ad ver-
 sus examinandos. IVP. Ergo Mercuri de Ho-
 meri carminibus multa admisce praeconio, ut ille
 nos conuocabat, meminisse autem te credibile
 est. MERC. Non equidem omnino plane et ex-
 pedite. Periculum tamen faciam.

— Ne

Μᾶρτε τίς ἐν θάρσει θεός, τόγε μήτε τίς
ἀρσεν,

Μηδ' αὐτῶν ποταμῶν μενέτω νόσφ' Ὀ-
κεανοῖο,

Μηδέ τε κυμφάων, ἀλλ' ἐς Διὸς ἔλθετε
πάντες

Εἰς ἀγορὴν, ὅσοι τε κλυτὰς δαίμυσθ' ἐκα-
τόμβας·

Ὅσοι τ' αὖ μέγατοι, ἢ ὕδατοι, ἢ μέλα
πάγχρη

Νῶνυμνοι, βωμοῖσι παρὰ κνίσσῃσι κἀθησθε,

ZETΣ. Εὖγε, ὦ Ἑρμῇ, ἄριστα κεκήρυκταί
σοι, καὶ συνθέσει γὰρ ἤδη· ὥς παραλαμβάν-
ων κἀθίζε αὐτὰς, κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκασον, ὥς
ἀν' ὅλης ἡ τέχνης ἔχη· ἐν προεδρίᾳ μὲν τὰς χρυ-
σῆς.

— Ne quæ igitur mulier Dea, neue vir ullus,
Neu quis de fluuiis ipsis patris Oceani absit!
Neu quæ Nympharum, verum ad Iouis omnis
adesto

Concilium, quotquot celebres editis hecatombas;
Qui medii, qui postremi, qui nomine nullo,
Ora supinati nidore sedetis ad aras.

7. IVP. Euge Mercuri. Optime functus es
præconio. Etenim iam concurrunt. Itaque ex-
ceptis sedilia præbe pro dignitate cuique, prout
vel quantum ad materiam se habent vel quantum
ad artem. Primum quidem loco aureis, tum post
illos

σᾶς, εἴτα ἐπὶ τέτοις τὰς ἀργυρᾶς, αἰσάμενοι,
 ὅποσοι ἐλεφάντινοι, εἴτα τὰς χαλκᾶς, ἢ τὰς
 λιθίνας, καὶ ἐν αὐτοῖς τέτοις, οἱ Φειδίας μὲν, ἢ
 Ἀλκαμένεας, ἢ Μύρωνος, ἢ Εὐφράναρος, ἢ τῶν
 ὁμοίων τεχνητῶν, προτετιμήσθων· οἱ τούτοις
 τῶδεις δὲ ἔτοι καὶ ἄτεχνοι πόρρω περ συνωσθέν-
 τες καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπληροῦντες μόνον
 τὴν ἐκκλησίαν. EPM. Ἐσαυ ταῦτα, καὶ καθ-
 εδῶντα ὡς προσήκει. ἀλλ' ἐκεῖνο εἰς πρόχειρον
 εἰδέναι, ἣν τις αὐτῶν χρυσᾶς μὲν καὶ πολυτε-
 λαντος ἢ τὴν ὅλην, ἐκ ἀκριβοῦς δὲ τὴν ἐργασίαν,
 ἀλλὰ νομιδῇ ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, καὶ
 τῶν χαλκῶν τῶν Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου,
 καὶ τῶν Φειδίας, καὶ Ἀλκαμένεας τῶν λιθίνων
 καθε-

illos argenteis, deinde iuxta hos, qui sunt ebur-
 nei, tum aereis aut lapideis: et in his ipsis, qui
 Phidiae sunt, aut Alcamenis, aut Myronis, aut
 Euphranoris, aut similibus artificum, praeferan-
 tur. At illi de faece, artis omnis expertes, porro
 in angulum aliquem contrusi silentio, consationis
 modo explendae causa, assideant. MERC. Ficht
 ista: sedebunt ut conuenit. Verum illud non ex-
 peditum est scire, si quis illorum aureus quidem
 ille sit, et multorum talentorum pondere, sed
 idem non curiose elaboratus, sed plebeius omni-
 no, et parum commensu sibi respondens; hic ne
 ante aeneos Myronis, Polycleti, Phidiae, et la-
 pideos Alcamenis assidebit? an putandum, prae-
 ferent-

καθεδεῖται, ἢ προτιμητέαν χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην; ZETΣ. Ἐχρῆν μὲν ἔτως, ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὁμῶς προτιμητέος. EFM. Μανθάνω, ὅτι Πλατίνδην κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Ἀριζίνδην καθίζειν, καὶ ἀπὸ τιμημάτων ἤκατε ἔν εἰς τὴν προεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ.

Ἐοίκασι δ' ἔν, ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ προσδρεύσιν μόνοι, ὡς τὰς γε Ἑλλήνας ὁρᾷς ὁποῖοί εἰσι, χαρίεντες μὲν, καὶ εὐπρόσωποι, καὶ κατὰ τέχνην ἐσχηματισμένοι, λίθινοι δὲ, ἢ χαλκοὶ ὁμῶς ἅπαντες, ἢ οἷγε πολυτελέστατοι αὐτῶν ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον τῷ χρυσῷ ἐπιζήλβον ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι καὶ ἐπηγνάσθαι μόνον, τὰ δὲ ἐνδον ὑπόξυλοι, καὶ ἔτοι μυν ἄγε-
λας

ferendam esse artem? IVP. Sic quidem decebat: sed praefерendum tamen est aurum. MER C. Audio. Nempe ex diuitiis atque censu iubes, non ex nobilitate *et praestantia* illos a me collocari. Venite ergo in primas sedes vos aurei.

8. Videntur proinde, Iupiter, prima sedilia occupaturi soli barbarici, Graecos enim, quales sint, vides: *venisti* illi quidem, et boni vultus, et ex arte figurati: sed iidem *lapidei* aut aerei in vniuersum omnes; aut pretiosissimi quidem illorum eburnei, pauxillum quantum auri resurgentis habentes, *ut* colore illo et splendore *inducti* tantum sint. Intus vero lignei sunt; et totos

λας ὅλας ἐμπολατευομένης σπένκονται τῇ θύρῃ·
 δὲ δὲ αὕτη, καὶ ὁ Ἀναβίς ἐκασπεί, καὶ παρὰ
 αὐτὸν ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης, καὶ ὁ Μὴν ὅλοι
 ὀλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολύτιμοι ὡς ἀλυσσάδες.

ΠΟΣ. Καὶ πᾶ τῆτο, ὦ Ἑρμῇ, δῖπασον, τὸν
 κυνοπρόσωπον τῆτον προκαθίζεν με τὸν Αἰγύ-
 πτιον, καὶ ταῦτα Ποσειδῶνός ὄντος; ΕΡΜ.
 Νάη. ἀλλὰ σὲ μὲν, ὦ ἐννοσίγαιε, χαλκοῦν ὁ
 Λύσιππος καὶ πτωχὸν ἐπιδέησεν, οὐκ ἐχόντ' αὖ
 τότε Κορινθίων χρυσόν. οὗτος δὲ ὅλοις μετ' ἄλ-
 λους πλουσιώτερός ἐστιν. ἀνέχεσθαι οὖν χρῆ
 παρρωσμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν εἴ τις εἶνα
 τῆλικαύτην χρυσὴν ἔχων προτιμήσεται σου.

ΑΡΡ.

murium greges, ibi rempublicam habentes, te-
 gunt. At illa Bendis, et Anubis iste, et iuxta
 illum Attis, et Mithres, ex auro solido toti, et
 graues et multi reuera pretii.

9. NEPT. Et vbi hoc iustum est, Mercuri,
 hunc canino vultu praeditum ante me sedere Ae-
 gyptium, idque cum ego Neptunus sim? MERC.
 Sic est. Verum te, quassator telluris, aereum
 Lysippus et pauperem fecit, non habentibus eo
 tempore aurum Corinthiis, at hic totis metallis
 ditior est. Ferre itaque oportet, te submoueri,
 nec indignari si quis tantum ex auro rostrum ha-
 bens tibi praefereatur.

10. VEN.

ΑΦΡ. Οὐκοῦν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ μὲ λαβὼν, ἐν
τοῖς προεδρίοις περὶ κάθιζε χρυσὴν γάρειμ. EPM.
Οὐχ ὅσα γε, ὦ Ἀφροδίτη, καὶ μὲ ὄρεν, ἀλλ'
εἰ μὴ πάνυ λημῶ, λίθε τῇ λευκῇ Πεντέληθεν,
οἶμαι, λαδοτομηθεῖσα, εἶτα δόξαν ἄτω Πραξι-
τέλει, Ἀφροδίτη γενναμένη, Κνιδίοις παρεδόθης.
ΑΦΡ. Καὶ μὲν ἀξίσις σὺν σοὶ μάρτυρα τὸν Ὀ-
μηρον παρεξομαι, ἄνω καὶ κάτω τῶν βραχυδιδῶν
χρυσὴν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. EPM.
Καὶ γὰρ καὶ τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς περὶ χρυσὸν
ἔφη εἶναι καὶ πλασιον· ἀλλὰ νῦν ὄψει καί κεινον
ἐν τοῖς (συγγίταις 2) περὶ κηθήμενον, ἀπερὶ Φα-
νωμέ-

10. VEN. Ergo me etiam in primis alicubi
colloca subscelliis: etenim aurea sum. MERC.
Non quantum ego quoque videre, Venus, pos-
sum. Sed si non plane lippio, ex candido lapi-
de, Pentelico arbitror, excisa, deinde cum ita
Praxiteli videretur, Venus facta, et tradita es
Cnidiis. VEN. At ego fide dignum tibi testem
Homerum adducam, qui hinc inde suis in car-
minibus auream me Venerem esse dicit. MERC.
Nimirum idem etiam Apollinem multi esse auri
dicit ac diuitem. Sed iam videbis illum quoque
sedentem inter iugarios, corona exutum a latro-
nibus,

2. Ἐν τοῖς συγγίταις] Cum mox τῇ δευτέρῃ,
tum περὶ τακοσιόμεδίωνων et ἱππάρχου etiam
mentio iniiciatur, optimum fuerit hic vno
loco

νωμένον γε ὑπὸ τῶν ληστῶν, καὶ τὰς κόλλοπας
τῆς κισθίας περισσευλημένον, ὥςτε ἀγάπαι καὶ
σὺ μὴ πάνυ ἐν τῷ θητικῷ ἐκκλησιαζέσθαι.

ΚΟΛ.

nibus, et verticillis lyrae a sacrilegis spoliatum:
itaque contenta esto, quod non omnino in capi-
te census fers suffragium.

II. COL.

loco proponere antiquam illum Solonis cen-
sum, ad quem respicitur: faciemus hoc *Plu-
tarchi* verbis, Solone p. 160. *Sicrb.* Τὰς ἐν
ξηροῖς ὁμᾶ καὶ ὑγροῖς (oleo, arbitror) μέτρα
πεντακοσίαι (quingenas s. quingentas de
vnoquoque genere) ποιᾶντας, πρώτας
ἑταῖς, καὶ πεντακοσιομεδίμνας προσηγό-
ρευσε: δευτέρους δὲ τὰς ἵππον τρέφειν
δυναμένους, ἢ μέτρα ποιεῖν τριακοσίαι
(trecentas, trecentas de vnoquoque gene-
re) καὶ τούτους ἵππᾶδα τελούντας ἐκά-
λεν. ζευγίται δὲ οἱ τὰ τρίτη τιμήματος
ὠνομισθῆσαν, οἷς μέτρον ἦν συναμφοτέ-
ρων τριακοσίων (vtriusque generis simul
iuncti trecentorum) οἱ δὲ λοιποὶ πάντες
ἐναλῆντο θῆτες, οἷς ἑδεμίαν ἀρχὴν ἔδωκεν
ἀρχεῖν, ἀλλὰ τῷ συνεκκλησιαζέειν καὶ δικα-
ζειν μόνον μετέειχον τῆς πολιτείας. Hinc ap-
paret, *classicos* vel *primi census* homines vocari
posse *πεντακοσιομεδιμναιας*, *equestrem* At-
ticorum censum esse τὴν ἵππᾶδα, ζευγίτας
s. *iuiarios* dictos, quod duo iuncti vnum
equum publicum alerent, θῆτας denique
cum capite census Romanorum comparari vt-
cunque posse. *Gesner.*

ΚΟΛ. Ἐμοὶ δὲ τις ἂν εἰσὶν ταλμῆσιν, ἡ-
 λιώ τε ὄντι, καὶ τηλικῶτὶ τὸ μέγεθος; εἰ δ'
 ἔν μὴ ὑπερφυᾶ 3), μὴδ' ὑτέρμετρον οἱ Ῥόδιοι
 κατασκευάσασθαι με ἠξίωσαν, ἀπὸ τῶ ἴσῃ τε-
 λείματος ἐκκαίδεκα χρησῶς θεᾶς ἐπεποιήντο
 ἂν· ὥςτε ἀνάλογον πολυτελέστερος ἂν νομιζοίμην,
 καὶ πρόσθεν ἡ τέχνη, καὶ τῆς ἐργασίας τὸ ἀκρι-
 βές ἐν μεγέθει τοσούτῳ. ΕΡΜ. Τί, ὦ Ζεῦ,
 χρη ποιεῖν; δύσκριτον γὰρ ἐμοὶ γὰρ καὶ τοῦτο.
 εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς
 ἔσιν· εἰ δὲ λογίζοίμην, ἀφ' ἐπύσων ταλάντων
 κεχάλκευται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους,
 καὶ

11. COL. Mecum vero certare quis auset, qui
 et Sol sim, et tanta magnitudine? Nisi enim por-
 tentose magnum et mensuram omnem supergres-
 sum exstruere me voluissent Rhodii, de aequali
 impensa sexdecim aureos facere Deos poterant:
 hac itaque proportionis regula maioris ego pretii
 iudicer. Accedit ars, et exquisitum in tanta ma-
 gnitudine artificium. MERC. Quid agendum,
 Iupiter? difficile enim mihi iudicatu hoc quoque-
 si enim ad materiam respiciam, aeneus est; sin
 reputem, quot talentis fabricatus est, ultra pri-
 mum

3. Εἰ δ' ἔν ὑπερφυᾶ] Sententia postulare vi-
 detur, vt vnica mutata Iterula legamus
 οἱ γὰρ. Certe in interpretando hoc sum secu-
 tus. Gesner.

καὶ τὸν ἐκείνου. Ζεῦ, τί οὐκ ἔστι
παρεῖναι καὶ τὸν ἐκείνου, τὴν τῶν ἄλλων
μικρότητα, καὶ ἐτοχλήσουσα τῇ κατὰ δυνάμιν
ἀλλ', ὦ Ροδίων ἄριστε, εἰ καὶ ὅτι μαλιστα
τιμητὸς εἰ τῶν χρυσῶν, πῶς ἀν καὶ περιττὸς
εἰ μὴ δῆσαι ἀναστῆναι πάντας, ὥς μὴ ἐκείνου
ζοιο, τὴν Πύκα ὅλην θατέρω τῶν πυλῶν ἐπι-
λαβῶν; ὥς ἄμενον ποιήσεις ὀρθοτάτην ἐκεί-
στιαζων, ἐπικρυφῶς τῷ σινεδρίῳ.

ΕΡΜ. Ἰδὲ πάλιν ἄλλο δύσλοτον καὶ τῷ
χαλμῷ μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἔσαν, καὶ τέχνης τῆς
αὐτῆς, Λυσίππου ἐκότερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέ-
γιστον, ὁμοτίμω τὰ ἐς γένος, ἅτε δὴ παῖδες ὄν-
τες

mum pariter censum et equestrem fuerit. IVP.
Quid enim hunc quoque oportebat adesse, qui
reliqnorum arguat paruitatem, et confessum tur-
bat? Verum heus tu, Rhodiarum optime, si
maxime praeponendus es aureis: quomodo tan-
dem sedem primam occupabis; nisi debeant sur-
gere omnes, uti solus assideas, qui totam Praece-
altera clunij occupes? Itaque melius feceris,
si erectus stes in concione, capite versus confes-
sum inclinato.

12. MERC. En tibi aliud, solitu difficile et
ipsum. Aerei enim sunt ambo, et artificij eius-
dem, Lysippi opus uterque, et quod maximum,
genere aequales, utpote filius uterque Iouis; hic
Bac-

IVPITER TRAGOEDVS 463

τῆς Διὸς, ὁ Διόνυσος ἄτρεσι, καὶ Ἡράκλει. πύ-
τερος ἂν αὐτῶν προκαθεδεῖται; Φιλονεικῆσι γὰρ
ὡς ὀρεῖς. ΖΕΥΣ. Διατρίβομεν, ὦ Ἑρμῆ, πά-
λαι δέον ἐκκλησιάζειν· ὥς νῦν μὲν ἀναμίζ' κα-
θιζόντων, ἐνθα ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ, εἰσαυθις δὲ
ἀποδοθῆσεται περὶ τῶν ἐκκλησιῶν· καὶ γὰρ εἰ-
σομαι τότε, ἢν τινα χρὴ ποιήσασθαι τὴν τά-
ξιν ἐπ' αὐτοῖς.

ΕΡΜ. Ἀλλ', Ἡράκλει, ὡς θορυβῶσι, τὰ
κοινὰ καὶ τὰ κατ' ἡμέραν ταῦτα βοῶντες, δια-
νομάς, πᾶ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλυται;
πᾶ αἱ ἐκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. ΖΕΥΣ.
Κατασιώπησον αὐτὰς, ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν
ὅτε ἐνεκὰ ξυμλέγησαν, τὰς λήρας τῶν ἀφέν-
τες.

Bacchus, et Hercules. Vter igitur horum prio-
rem sedem occupabit? contendunt enim vt vides.
IVP. Tempus, Mercuri, terimus, cum olim
oportuerit concionem habere. Itaque nunc pro-
miscue sedeant, vbi quisque voluerit: in poste-
rum concio de his dabitur: atque ego tum con-
stituiam, quis ordo in illis sit seruandus.

13. MERC. Sed quantos, Hercules, tumultus
cient, communia ista et quotidiana clamantes,
viscerationes, vbi nectar et ambrosia defecit: vbi
hecatombae? communes victimas! IVP. Silentium
illis impera, Mercuri, vt audiant, cuius rei causa
huc collecti sint, nugis hisce omittis. MERC.
Non

τες. ΕΡΜ. Οὐχ ἅπαντες, ὦ Ζεῦ, τῆς Ἑλληνῶν συνῆσις. ἐγὼ δὲ ἔ πολυγλωσσός εἰμι, ὥς τε καὶ Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θραξί, καὶ Κελτοῖς συνετὰ κηρύττειν. ἄμεινον ἔν, οἶμαι, τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ παρακαλεῦεσθαι σὺ πᾶν. ΖΕΤΣ. Οὕτω ποίει.

ΕΡΜ. Εὖγε, ἀφωρότεροι γεγένηνται σοι τῷ σοφιστῶν. ὥς τε ὥρα δημογορεῖν ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέπασσι, περιμένοντες ὅ, τι καὶ εἰρήεις. ΖΕΤΣ. Ἀλλ' ὅ γε πέπονθα, ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς σὲ εἰπεῖν ἤν ὄντα. οἶσθε ὅπως θαρσάλως αἰεὶ, καὶ μεγαλήγορος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἦν; ΕΡΜ. Οἶδα, καὶ ἐδεδίειν γε ἀκῶν σου δημηγοροῦντος. καὶ μάλιστα ὅποτε

ἤπει-

Non omnes, Iupiter, Graece intelligunt. Ego autem non ita multarum peritus linguarum sum, ut concionari possim, quae etiam Scythae, Persae, Thraces, et Cetae intelligant. Melius igitur, puto, fuerit, manu silentium poscere. IVP. Sic facito.

14. MERC. Euge magis muti tibi facti sunt, quam Sophistae. Itaque iam concionis habendae tempus est. Vides, olim te adspiciunt, quid dicturus sis, expectantes. IVP. Sed quid mihi vsu veniat, Mercuri, non cunctabor tibi dicere, filio meo. Nosti, quam audax semper, et magniloquus fuerim in concionibus. MERC. Novum, et metuebam, si quando audirem te concionantem:

ἡπείλεις ἀνασπάσαιν ἐκ βάθρων τὴν γῆν καὶ τὴν
θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς, τὴν σφαῖραν ἐκείων τὴν
χρυσὴν καθεῖς. ΖΕΥΣ. Ἀλλὰ νῦν, ὦ τέκνον,
ἐκ οἶδα, εἴτε ὑπὸ μεγέθους τῶν ἐφεσώτων δει-
νῶν, εἴτε καὶ ὑπὸ πλήθους τῶν παρόντων (πο-
λυθεωτάτη γὰρ ὡς ὄρεῖς ἢ ἐκκλησία) διατετα-
ραγμαι πῆν γνῶμην, καὶ ὑπὸ τρομέειμι, καὶ ἡ
γλῶττα μοι πεπεδημένη ἔοικε· τὸ δὲ ἀτοπώ-
τατον ἀπάντων, ἐπιλέησμαι τὸ προδίμιον ἀ-
πάντων τῶν λόγων, ὃ παρασκευασάμην, ὥς
εὐπροσωποτάτη μοι ἡ ἀρχὴ γένοιτο πρὸς αὐτάς.
ΕΡΜ. Ἀφελώλεκας, ὦ Ζεῦ, πάντα, οἱ δὲ
ὑποπτεύουσι τὴν σιωπὴν, καὶ τί ὑπέρμεγα κα-
κὸν ἀνέσσεσθαι προσδοκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ δια-
μέλλεις.

nantem: praesertim cum minareris, te de fun-
damentis suis extracturum terram et mare cum
Diis, demissa illa catena aurea. IVP. Ast iam,
fili, nescio vtrum a magnitudine instantium ma-
lorum, an a multitudine praesentium, (celeber-
rima enim Diis, vt vides, concio est) perturba-
tus sum animo, et aliquantum trepido, et com-
pedita mihi videtur lingua. Quod autem omnium
est absurdissimum, oblitus sum prooemii totius
orationis, quod paraueram, vt speciosissimo apud
illos principio vterer. MERC. Corrupisti, Iu-
piter, omnia. At illi suspectum habent silen-
tium, et aliquod ingens malum se audituros ex-
spectant, in quo tu cuncteris. IVP. Vis ergo,
Luc. Op. T. V. Gg Mercu-

μέλλεις. ΖΕΥΣ. Βάλλει γὰρ, ὦ Ἑρμῆ, τὸ Ὀμηρικὸν ἐκεῖνο προσίμιον ἀναξάρεψω δῆσω πρὸς αὐτῶν; ΕΡΜ. Τὸ ποῖον; ΖΕΥΣ.

Κέλνυτέ μευ πάντες τε θεοί, πᾶσαι τε
θεάαινα.

ΕΡΜ. Ἄπαγε, ἱκανὰ καὶ πρὸς ἡμᾶς πεπαρώδηται 4) σοι τὰ πρῶτα. πλὴν, εἰ δοκεῖ, τὸ μὲν
Φορτι-

Mercuri, Homericum illud prooemium apud illos rursus cantem? MERC. Quod igitur? IVP.

Huc omnes patri auscultate Diique Deaeque!

MERC. Apage. Satis etiam nobis prima illa obcantasti. Verum, si videtur, carminum illam mole-

4. Πεπαρώδηται] Inquinatissime antehac legabatur πεπαρώνηται. *du Soul.*

Quamquam παροινεῖν de iis qui ebriorum more hacchantur, aliisque molesti sunt, recte hic primo intuitu videtur dictum; tamen cum de metro hic sermo sit, et respiciat ad parodias illas tragicas, quas Iupiter protulit c. 1. 3. 4. ita certa mihi visa *Soul*i emendatio, ex ipso Luciano petita, ut eam recipere non dubitauerim. Cui tamen vulgata reuocanda videtur, reuocet etiam versionem *Gesneri*, quae erat: *Satis etiam apud nos prima illa quasi per ebriam consumeliam effudisti.* Sed obstare videtur sequens πλὴν, quod cum pro aduersatiua coniunctione acceperint Interpretes, non potuere cogitare de παρωδία. At si, quod reuera significat,
πλὴν

Φερτικὸν τῶν μέτρων ἄΦες· σὺ δὲ τῶν Δημο-
σθένους δημηγοριῶν τῶν κατὰ Φιλίππου ἢν τινὰ
ἐν ἐθέλοις σύνειρε, ὀλίγα ἐναλλάττων. οὕτω
γὰρ οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιεῖσιν. Ζ Ε Τ Σ.
Εὖ λέγεις, σύντομόν τινα ῥητορείαν, καὶ ῥα-
διεργίαν ταύτην εὐκαρεν τοῖς ἀπορριμμένοις.

Ἀρξομαι δ' ἔτι ποτε· „Αντὶ πολλῶν ἂν, ὅ
ἄνδρες θεοὶ, χρημάτων, ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω,
εἰ φανερόν γένοιτο ὑμῖν, ὅ, τι δήποτε ἄρα τῶ-
τό ἐστιν, ἐφ' ὅτῳ νῦν συνελέγητε. ὅτε τοίνυν
τῶν ἄλλων ἔχει, προσήκει προθύμως ἀνταρ-
τασθαι με λέγοντος. ὁ μὲν ἔτι παρῶν καιρὸς, ὃ
θεοὶ, μονομαχίᾳ λέγει Φωνὴν ἄΦεις, ὅτι τῶν
παρῶν-

molestiam omitte; sed illarum Demosthenis con-
tra Philippum concionum quamcumque volueris,
paucis immutatis, confarcina. Ita enim plerique
iam oratores faciunt. IVP. Bene nunc mones de
compendiaria quadam dicendi arte, et commento
laborantibus opportuno.

15. Sed tandem aliquando incipiam. „Prae
multis vos, Viri Dii, opibus praeoptaturos pu-
to, si manifestum vobis fiat, quid tandem illud
sit, propter quod iam congregati estis. Quae
cum ita sint, convenit propenso animo me au-
dire dicentem. Praesens igitur tempus, Dii,
tantum non emissâ voce dicit, praesentibus for-

G g 2

titer

πλὴν reddas quod reliquum est, iam belle
procedent omnia. Reitz.

παρόντων ἐρρώμένως ἀντιληπτέον ἡμῖν ἐστὶν ἢ
 μείς δὲ πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκῶμεν πρὸς αὐτά.
 βέλομαι δὲ ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθέ-
 νης, αὐτὰ ὑμῖν δηλώσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς διατα-
 ραχθεῖς, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. χθές γάρ,
 ὡς ἴσθε, Μνησιθέε τῆ ναυκλήρε θυσαντος τι
 σωτήρια ἐπὶ τῇ νηὶ ὀλίγα δεῖν ἀπολαμμένη περὶ
 τὸν ΚαΦηρέα, εἰσιώμεθα ἐν Πειραιεῖ, ὅπως
 ἡμῶν ὁ Μνησιθεὸς ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν.
 εἴτα μετὰ τὰς σπονδάς, ὑμεῖς μὲν ἄλλος ἄλλῃ
 ἐτράπεσθε, ὡς ἐκάσῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δὲ (ἔδεμν
 γὰρ πάνυ ὀψέ ἦν) ἀνῆλθον ἐς τὸ αἶψυ, ὡς περι-
 πατήσομαι τὸ δειλινὸν ἐν Κεραμεικῷ, ἐννοῶν ἅ-
 μα τῆ Μνησιθέε τὴν μικρολογίαν. ὅς ἐκκαίδεκα
 θεῖ;

titer admouendam esse manum: at nos negli-
 genter admodum affecti ad ea videmur. Vol-
 autem iam (deficit enim Demosthenes) illa vo-
 bis dilucide exponere, quibus perturbatus con-
 cionem hanc conuocaui. Heri enim, vt nostis,
 Mnesitheo nauclero sacrificium offerente pro ser-
 uata nauī, quae tantum non circa Capharea per-
 ierat, epulabamur in Piraeo, quotquot nostrum
 Mnesitheus ad sacrificium vocauerat. Deinde
 post libationes vos quidem alio alius, vt cuique
 collibitum est, discessistis. Ego vero, neque
 enim valde serum erat, in urbem ascendi, in-
 ambulaturus vesperi in Ceramico, Mnesithei si-
 mul sordidam cogitans parsimoniam, qui sexde-
 cim

Θαῖς ἐσιῶν, ἀλεκτρούνα μόνον κατέθυσε, γέροντα
κακῆϊνον ἤδη καὶ κορυζῶντα, καὶ λιβανωτῆ χόν-
δρος τέτταρας, εὖ μάλ' αὖρωτιῶντας, ὡς αὖ-
τίμα ἀποσβεσθῆναι τῷ ἄνθρακι, μηδὲ ὅσον ἄ-
κρη τῇ ἐνὶ ὅσφραίνεσθαι τῆ καπνῆ παρασχόν-
τος· καὶ ταῦτα ἐκατόμβας ὅλας ὑποσχόμενος,
ὁπάτα ἡ γαῦς ἤδη προσεφέρετο τῷ σκοπέλῳ,
καὶ ἐντὸς ἦν τῶν ἐρμάτων.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐνωῶν γίγνομαι κατὰ τὴν Ποι-
κίλην, ὁρῶ πλῆθος ἀνθρώπων πάνπολυ συνε-
σηκός· ἐνὶς μὲν ἔνδον ἐν αὐτῇ τῇ σοᾷ, πολλὰς
δὲ καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ· καὶ τινὰς βοῶντας, καὶ
διατεινομένους ἐπὶ τῶν θάκων καθήμενους. εἰκά-
σας ἂν ὅπερ ἦν, Φιλοσόφος εἶναι τῶν ἐριστικῶν
τέτων.

cim Diis vocatis ad epulas, solum gallum macta-
verit, eumque vetulum, et pituita iam laboran-
tem; tum turis grana quatuor, bene sane mucici-
da, ut statim exstinguerentur in carbonibus, et
ne tantillum quidem fumi, quod extremas ferire
posset nares, praeberentis; idque cum totas heca-
tombas promississet, quo tempore navis iam fere-
batur ad scopulum, et intra vada erat.

16. Inter has cogitationes cum ad Poecilen ve-
nio, video ibi maximam una stare hominum mul-
titudinem, quosdam intus in ipsa porticu, mul-
tos autem sub diuo, et clamantes quosdam vo-
cemque contendentes, qui in sedilibus affidebant.
Coniiciens ergo quod res erat, philosophos esse

τέτων ἐβελήθη ἐπιστὰς ἀκῆσαι αὐτῶν ὁ, τῆς
 λέγει. καὶ ἔτυχον γὰρ νεφέλην τῶν παχυν
 περιβεβλημένος, σχηματίσας ἑμαυτὸν εἰς τὸν
 ἐκείνων τρόπον· καὶ τὸν πύγωνα ἐπισπασάμε-
 νος, εὖ μάλιστα ζῶειν φιλοσόφῳ· καὶ δὲ παρὰ
 κωνισάμενος τὰς πολλὰς, εἰσέρχομαι ἀγνοή-
 νος ὅστις εἴην. εὐρίσκω δὲ τὸν Ἐπικύρειον Δά-
 μιν, τὸν ἐπίτριπτον, καὶ Τιμοκλέα τὸν Στω-
 κόν, ἀνδρῶν βέλτιστον, ἐκθύμως πάνυ ἐρίζοντες.
 ὁ γὰρ Τιμοκλῆς καὶ ἴδρα, καὶ τὴν Φωομένην ἔδωκε
 ἀνέκοπτε ὑπὸ τῆς βοῆς· ὁ Δάμις δὲ, τὸ Σαρ-
 δώνιον ἐπιγελοῦν, ἔτι μᾶλλον παρῴξυνε τὸν Τι-
 μοκλέα.

Ἦν δὲ ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ
 μὲν γὰρ κατάρατος Δάμις οὔτε προνοεῖν ἡμᾶς
 ἔφασκε

de contentiosis illis, volui adstans illos audire,
 quid dicerent: nubem enim densam forte indue-
 ram, figuraque illorum et habitu sumto, ac bar-
 ba demissa, satis eram philosopho similis. Pluri-
 bus itaque cubito dimotis ingredior, ignotus
 quis essem. Inuenio autem Epicureum, Damia-
 perditissimum, nebulonem, et Timoclem Stoicum,
 virum optimum, serio valde contententes. Nam
 sudabat Timocles, vocemque clamore iam obtu-
 derat. Damis autem Sardonio risu, magis etiam
 incendebat Timoclem.

17. Erat autem tota illorum de nobis disputa-
 tio; cum facerrimus ille Damis providere nos
 nega-

IUPITER TRAGOEDVS 471

ἐφ' ἧς τῶν ἀνθρώπων, ὅτε ἐπισκοπεῖν καὶ γι-
γνέμεναι παρ' αὐτοῖς, εἶδεν ἄλλο, ἢ μηδὲ ὅλως
ἡμεῖς εἶναι λόγωνι τοῦτο γὰρ αὐτοῦ δακρυῖ ο
λόγος εἰδύνατο, καὶ ἦσαν τινες, οἱ ἐπὶ ἡν αὐτόν.
ὁ δ' ἕτερος τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφώνει, καὶ
ὑπερμαχέει, καὶ ἡγανώτεται, καὶ πάντα τρέσαν
συνηγωνίζετο, τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν ἐπαινῶν,
καὶ διεξιῶν, ὡς ἐν κόσμῳ τε, καὶ τάξει τῇ προσ-
ῆκτι ἐξηγέμεθα, καὶ διατάττομεν ἡμῶν. καὶ
εἶχε μὲν τινες καὶ αὐτὸς τὰς ἐπαγγέλτας. πρῶτον
ἐπαινεῖ γὰρ ἡδὴ, καὶ πονήσας ἐφώνει, καὶ τοῦ
πληθους εἰς τὸν Δάμιν ἀπέβαλεν. συνέεισε δὲ
τὸ κινδυνεύμενον, τὴν νύκτα ἐκείνην περικυ-
θεῖσαν διαλύσας τὴν συνουσίαν. ἐπὶ ἡλθὼν οὖν,
οἷς

negaret hominibus, aut inspicere adeo, quae
apud illos fiunt; nihil aliud nobis volens, quam
nos nec omnino esse: nam eo nimirum illius va-
lebat disputatio. Atque erant, qui illum lauda-
rent. At alter, qui a nobis erat, Timocles pu-
gnabat supra vires, et indignabatur, et omni
modo pro causa nostra decertabat, cum nostram
laudaret providentiam, et enarraret, quanto or-
natu, quam ordine convenienti regamus omnia
atque instituamus. Atque habebat quidem et
ipse suos quosdam laudatores; verum, . . . fessus
enim iam erat, et male clamabat, et multitudo
respiciebat ad Damoclem. Intellecto periculo, no-
ctem ego iussi circumfusam solvere disputationem.

εἰς τὴν ὑπεραίαν συνθέμενοι εἰς τέλος ἐπεξελεύ-
σασθαι τὸ σκέμμα, καὶ γὰρ παραμαρτυροῖς πολ-
λοῖς, ἐπὶ ἡκον μεταξύ ἀπέντων οὐκ ἔστιν ἀπὸ αὐ-
τῆς ἐπαινέντων τὰ τῷ Δαμίδας, καὶ ἤδη παρὰ
πρὸ αἰρεμένων τὰ ἐκείνης. ἦσαν δὲ καὶ οἱ μὴ
ἀξιώντες προκατεγνωσέναι τῶν ἐνακαίων, ἀλλὰ
περιμένειν ὅτι καὶ ὁ Τιμοκλῆς αὐρίον ἐρεῖ.

Ταῦτ' ἐστὶν ἐφ' οἷς ὑμεῖς συνεκάλεσσα, ἃ μὴ
καὶ, ὡς θεοί, εἰ λογιώσθε ὡς ἡ πάντα μὲν ἡμῖν
τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ πρόσσδος, οἱ ἄνθρωποι εἰ-
σιν. εἰδ' ἔτσι πεισθῆναι ἢ μηδὲ ἄλλως θεὸς εἶναι,
ἢ ὄντας ἀπρονοήτως εἶναι σφῶν ἀνθρώπων, αὐτοὺς
καὶ ἀγέρας καὶ ἄτιμα ἡμῖν εἶναι τὰ ἐκ γῆς, καὶ
μάτην

Discesserunt igitur, postea, postridie se ad finem
deducturos quaestionem: et ego comitatus mul-
titudinem, sublegi illorum dum dormiunt cant
sermones, propantium partes Damidis, et multo
iam maiori numero ad illas se adiungentium.
Erant vero etiam, qui praedamnare aduersas illi
partes nollent, sed expectare, si quid Timocles
diceret postridie.

18. Haec sunt propter quae vos conuocaui,
non parua, Dii, si consideraueritis, omnem no-
bis honorem, et gloriam, et redditum, esse ho-
mines. His vero si persuadeatur, aut omnino
Deos non esse, aut si sint, ipsorum curam non
habere; nec victimam, nec munus, nec hono-
rem e terra percipiemus, et frustra desidebimus
in

μάτην ἐν ἀραμῶ καθεδέμεθα, λιμῶ έχόμενοι,
 ἐορτῶν ἐκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων,
 καὶ θυσιῶν, καὶ παννυχίδων, καὶ πομπῶν στε-
 βέμενοι. ὡς ἔν' ὑπὲρ τηλικύτων Φημί δεῖν ἅπαν-
 τας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παρῆσι, καὶ Ἀφ.
 ὅτε κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δόξῃ ἀληθέ-
 σα λέγειν, ὁ Δάμις δὲ καταγελασθήσεται πρὸς
 τῶν ἀκρόντων· ὡς ἔγωγε εἰ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ
 πέποιθα, ὡς κρατήσῃ κατ' αὐτὸν, ἢν μὴ καὶ
 τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσγένηται. κήρυττε, ὦ
 Ἑρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τῶ νόμου, ὡς ἀνιστάμε-
 νοι συμβαλεούμεν., E P M. "Αλλε, σίγα, μὴ τέ-
 ραττε, τίς ἀγορεύειν βέλῃται τῶν τελείων θεῶν ς),
 οἷς

in coelo vexandū fame, diebus illis festis, et ce-
 lebritatibus, et sacrificiis, et peruigiliis, et pom-
 pis carentes. Tamquam igitur de rebus tantū
 momenti, aio, excogitare omnes debere aliquod
 salutare consiliū rebus praesentibus, cuius ope
 superior discedat Timocles, et varia videatur
 dicere; Dāmis vero ab audientibus derideatur.
 Neque enim valde confido Timocli, futurum ut
 per se vincat, nisi a nobis ipsi aliquid auxilii ac-
 cedat. Praeconium fac, Mercuri, de more, ut
 surgant consilii dandi causa., MERC. Audi:
 tace: ne turba: quis concionari vult Decorum
 Gg 5 iustae.

5. Τελείων Θεῶν] Alii hoc aliter intelligunt:
 Ego te aetate intelligendum, eo potissimum indu-

οἷς ἔξεσι; τί τοῦτο, οὐδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἡγγελισμένων ἐκπεπληγμένοι;

ΜΟΜ. Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖαν γένοισθε. Ἐγὼ δέ, εἴγε μοι μετὰ παρρησίᾳ λέγω

iustae aetatis quibus licet? Quid hoc? nemo surgit? sed tacetis magnitudine eorum, quae denuntiata vobis sunt, percussi?

19. MOM. *At vestrum iam quisque licum facit et humor!* Ego vero si mihi loquendi cum fiducia

inductus censeo, quia c. 26. Apollinem audio, sententiam sibi, vtpote iuniori, non licere pro concione dicere. Eoque sensu vocem passim usurpari notum. Vid. Xenoph. Cyrop. VIII. p. 133. 35. *Plut. τέλειον ἡμῶν* pro *toga virili* usurpat in Anton. *τέλειοι θεοὶ* Luciano ii sunt, quibus per aetatem sententiae dicendae ius fasque est. Ridet enim quosdam Deos velut infra Senatoriam aetatem. Et quia mos apud Athenienses obtinebat, ut nemini triginta annis minori publice liceret dicere; ita et inter Deos silentio eos damnari voluit, qui siue imberbes adhuc, seu alia de causa ad aetatem virilem nondum pervenisse rite censerentur. Sententiae nostrae firmandae causa unicum hunc amplius *Chrysostomi* locum addam *Homil. XIX. ad Pop. Antioch. p. 133. 2* οἱ υἱοὶ καὶ εὐγενεῖς ὡσιν, ἅπτε δὲ ἀτελεῖ; πολλὰς τῶν δειλῶν δεδούκασι. *du Soul.*

λέγειν δοθεῖν, πολλά ἂν, ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν.
 ΖΕΥΣ. Λέγε, ὦ Μῶμε, πάντα θάρρῶν. δῆλας
 γὰρ εἴ ἐπὶ τῷ συμφέροντι παρήσιαζόμενος.
 ΜΩΜ. Οὐκ ἔν ἀπέστα, ὦ θεοὶ πάντες, τὰ γὰρ
 ἀπὸ καρδίας, Φασίν. ἐγὼ γὰρ καὶ πάντα προσ-
 εδόντων ἐς τόδε ἀμηχανίας περιζήσεσθαι τὰ ἡμέ-
 τερα, καὶ πολλὰς τοιᾶτας ἀναφυήσεσθαι ἡμῖν
 σοφισὰς, παρ' ἡμῶν αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς τόλ-
 μης λαμβάνοντας. καὶ, μὰ τὴν Θέμιν, οὐτὲ
 τῷ Ἐπικέρῳ ἄξιον ὀργίζεσθαι, ἔτε τοῖς ἑμι-
 ληταῖς αὐτῷ, καὶ διαδόχοις τῶν δογματῶν, εἰ
 τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπειλήφασιν. ἢ τί γὰρ αὐ-
 τὰς ἀξιώσασιν τις ἂν φρονεῖν, ὅπταν ὀρώσι τοσ-
 αύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν ταραχὴν; καὶ τοὺς μὲν
 χρη-

ela facultas detur, multa, Iupiter, habeo, quae
 dicam. IVP. Audacter, Mome, dicito. Aper-
 tam enim est, te vtilitatis causa fiduciam sume-
 re. MOM. Audite ergo Dii omnes, quae ex
 animo, aiunt, proferam. Ego enim, et valde
 quidem exspectabam, ad hoc angustiarum per-
 venturas res nostras, multosque in genus exori-
 turos nobis Sophistas, a nobis ipsis audaciae suae
 obtentum capientes. Et, per Themidem, non
 irascendum est Epicuro, neque ipsius sodalibus,
 et successoribus sententiarum, si talia de nobis
 putarunt. Quid enim sentire illos aliquis postu-
 let, cum tantam in vita perturbationem rerum obser-

χρησὰς αὐτῶν ἀμελεμένους, ἐν πενήσι, καὶ νόσοις, καὶ δαλείᾳ καταφθειρομένους· παμπονήρους δὲ καὶ μιαιφῶν ἀνθρώπους προτιμωμένους, καὶ ὑπερπλητῶντας, καὶ ἐπιτάττοντας τοῖς κρείττοσι καὶ τὰς ἱερασύλας ἔκκολαζομένους, ἀλλὰ διαλανθάνοντας· ἀνασκοιοπιζομένους δὲ, καὶ τυμπαυιζομένους ἐνίοτε τὰς ἑδὲν ἀδικούντας; εἰκότως ταῖνυν ταῦτα ὀρώντες ἔστω διανοῶνται πρὸς ἡμῶν, ὡς ἑδὲ ὅλως ὄντων.

Καὶ μάλιστα ὅταν ἀκῶσι τῶν χρησμῶν λεγόντων·

Ὡς διαβὰς τὸν Ἄλυν, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. οὐ μέντοι δηλόντων, εἴτε τὴν αὐτοῦ, εἴτε τὴν τῶν πολεμίων; καὶ πάλιν,

ᾧ

obseruant; qui boni inter illos sunt, neglectos, in paupertate, et morbis, et feruitute, pereuntes: pessimos contra impurosque homines, praelatos illis, diuites ultra modum, imperantes melioribus; sacrilegos non punitos, sed latentes; in crucem vero actos, et fustibus caesos interdum eos qui nihil iniuste egerunt? Merito igitur ea cum vident, ita de nobis cogitant, quasi omnino non simus.

20. Præsertim si audiant oracula dicere:

Qui superabit Halyn, magnam perueriet opem vim, nec tamen indicare, suam ne an hostium? Et rursus,

O &c.

ὦ θεῖη Σαλαμίς, ἀπολλῆς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν.

καὶ Πέρσαι γάρ, οἶμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτε μὲν γάρ πάλιν τῶν ξαφιδῶν ἀνέχσιν, ὅτι καὶ ἐρωμεν, καὶ τιτρωσκόμεθα, καὶ δαλεύομεν, καὶ δασμέμεθα, καὶ σασιάζομεν, καὶ μυρία ὅσα πρᾶγματα ἔχομεν, καὶ ταῦτα μακῆριοι καὶ ἄφθαρτοι ἀξιῶντες εἶναι, τί ἄλλο ἢ δικαίως καταγγελῶσι, καὶ ἐν ἔδρῳ λόγῳ τίθονται τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δὲ ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἀνθρώποι ὄντες, ἐπ' αὐτῷ ἀνόητοι, διελέγχουσι ταῦτα, καὶ τὴν πρόνοιαν ἡμῶν παρωθεῖνται, δέον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἔτι θύουσι, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι.

Καὶ

O Salamis perdes muliebri e corpore natos.

Et Persae enim, arbitror, et Graeci muliebri e corpore nati erant. Nam carminum furores rursus cum audiunt, nos et amare, et vulnerari, et servire, et vinciri, et dissidere, et sexcentas molestias habere, idque cum beati et immortales esse postulemus: quid aliud, quam merito nos derident, et nullam nostri rationem habent? Nos vero indignamur, si qui homines non plane amentes reprehendunt ista, et nostram providentiam respuunt: cum satis habere debeamus, si quidam adhuc nobis post tot nostra peccata sacrificant.

21. At-

Καὶ μοι ἔνταῦθα, ὦ Ζεῦ (μόνοι γὰρ ἐσμεν,
καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος πάρεσιν ἐν τῷ συλλόγῳ, ἔξω
Ἡρακλῆος, καὶ Διονύσου, καὶ Γανυμήδους, καὶ
Ἀσκληπιῶ, τῶν παρεγγράπτων τέτων) ἀ-
κρινά μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτέ σοι ἐμέλησαν
ἐς τοσῶτον τῶν ἐν τῇ γῇ, ὡς ἐξετάσαι οἱ τινες
αὐτῶν οἱ Φαῦλοι, ἢ οἱ τινες οἱ χρησοί εἰσιν·
ἀλλ' ἐκ ἂν εἴποις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεὺς ἐκ Τρε-
ζῆνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, ὁδῷ πάρεργον ἐξέκοιψε τὰς
κακέρχας, ὅσων ἐπὶ σοὶ καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ, οὐδὲν
ἂν ἐκώλυε ζῆν ἐντρυφῶντας ταῖς τῶν ὁδῷ βα-
δίζοντων σφαγαῖς, τὸν Σκείρωνα, καὶ τὸν Πι-
τυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τὰς ἄλλας. ἢ
εἶγε μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ προνοη-
τικὸς,

21. Atque hic mihi, Iupiter (soli enim su-
mus, neque est in coetu hoc hominum quisquam,
praeter Herculem et Bacchum, Gandymedem et
Aesculapium, adscripticios illos) responde mihi
ex vero, an vnquam tibi tantum ea, quae in
terra aguntur, curae fuerint, vt exquireret, qui
illorum mali, et qui boni sint? verum non di-
xeris. Nisi enim Theseus, Troezenae Athenas
pergens, obiter excidisset maleficos, quantum
ad te tuamque providentiam, nihil prohibebat vi-
vere et in viatorum caedibus luxuriari Scironem,
et Pityocampten, et Cercyonem, et reliquos.
Et nisi Eurystheus vir iustus et providens, hu-
mani-

τικός, ὑπὸ Φιλανθρωπίας ἀνασπυνθανόμενος τὰ
παρ' ἐκείνοις, ἐξέπεμπε τετονὴ τὸν οἰκέτην αὐ-
τῆ, ἐργατικὸν ἄνθρωπον, καὶ πρόθυμον εἰς τὰς
πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγον ἐφρόντισας ἂν τῆς
Ἰδρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρέων, καὶ ἵπ-
πων τῶν Θρακικῶν, καὶ τῆς Κενταύρων ὕβρεως,
καὶ παροιτίας.

Ἀλλ' εἰ χρηὴ τάληθ' ἡ λέγειν, καθήμεθα τῷτο
μόνον ἐπιτηρῆντες, εἴ τις θύει, καὶ κνισαῖ περὶ
τὰς βωμᾶς. τὰ δ' ἄλλα κατὰ ῥῆν φέρεται,
ὥς ἂν τύχοι ἐκείσιν παρασυρόμενα. τοιγαροῦν
εἰκότα νῦν πᾶσχομεν, καὶ ἐτι πεισόμεθα, ἐπει-
δὲν κατ' ὀλίγον εἰ ἄνθρωποι ἀνακύνπτοντες εὐ-
ρίσκωσιν, οὐδὲν ὄφελος αὐτοῖς ἂν, εἰ θύοιεν
ἡμῖν.

manitate ductus, explorato quid apud quosque
ageretur, misisset hunc suum famulum, opero-
sum hominem, et ad labores promptum, tu, Ju-
piter, parum curasses Hydram, et illas in Stym-
phalo volucres, et equos Thracicos, et ebriosas
Centaurorum contumelias.

22. Sed si verum dicendum est, sedemus in
hoc solum intenti, si quis sacrificet, et nidorem
excitet circa altaria. Reliqua suo fluxu feruntur,
et trahuntur vnumquodque vt fors tulerit. Ita-
que nihil praeter spem nobis accidit, et in poste-
rum accidet, quum apertis paulatim oculis ho-
mines inuenient, nihil sibi prodesse, si sacrifi-
cent

ἡμῖν, καὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν 6). εἴτ' ἐν
 βραχέϊ ἔπει καταγελῶντας μὲν τὰς Ἐπικύρους,
 καὶ Μητροδώρους, καὶ Δάμιδας, κρατῶμεν δὲ
 καὶ ἀποφραττομένους ὑπ' αὐτῶν 7), τὰς ἡμε-
 τέρας

cent nobis, et libamina mittant. Tum paullo
 post videbis illudentes nobis Epicuros, et Metro-
 doros, et Damides, victos vero ab illis iugula-
 tosque

6. Εἰ θύοιεν ἡμῖν καὶ τὰς σπονδὰς πέμπουσιν]
 Pro σπονδὰς Graevius in MS. legi ait πομ-
 πὰς. Equidem non dubito, quin lectio
 MS. sit γνήσιος. Voce θύειν comprehendit
 hic Momus omne sacrificii genus: per πομ-
 πὰς πέμπειν autem intelligit ludos votivos,
 solennes pompas, θεωρίας, et id genus o-
 mnia. Caeterum si de σπονδαῖς potius quam
 πομπαῖς voluisset Lucianus hic loqui Mo-
 mum, non σπονδὰς πέμπειν, sed σπονδὰς
 σπένδουσθαι longe concinnius dixisset, quem
 admodum in *Timone* c. 43. *Iensius*.

Non reprehendo formulam πομπὰς πέμπειν
 et fit πομπῶν mentio paulo ante c. 18. Sed
 puto hic de sumtu sermonem esse et impensam
 ac de alimentis Deorum adeo. Mittere et-
 iam apud Romanos in sacrificiis usitatum,
 et aliquoties de inferiis usurpatum *Virgilio*
 atque *Ovidio*. *Gesner*.

7. Καὶ ἀποσφάττομένους ὑπ' αὐτῶν] Apud
 Latinos sane *iugulare aduersarium* legitur,
 pro ad incitas redigere. Sed Graecos ad ista
 has voces σφάττειν et ἀποσφάττειν non
 existi-

IUPITER TRAGOEDVS 481

τέρεις συνηγότες, ὥς ἐν ὑμέτερον ἂν εἴη παύειν,
καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, τῶν καὶ ἐς τόδε αὐτὰ
προα-

tolque nostros patronos. Vestrum ergo fuerit fe-
dare ac sanare talia, qui nempe ea in hunc sta-
tum

existimo transulisse. Emenda ex MS. ἀπο-
φραττομένους. Patronos hosce nostros victos,
et os eis obstructum esse. Nam ἀποφράττειν
est os obturare aduersario, vt ne hircere pos-
sit. Aliud est inferius c. 43. cum Momo
intempestiua interpellatione obtundente
Deos, Iupiter respondisset, Σὺ ἡμᾶς ἐπι-
σφάττεις, ὦ Μῶμε, quod non est, tu ma-
chas nos; sed Latini dicunt, *Enecas nos*, vt
Terenz. Andr. IV, 1. cur me enecas? Graeu.

Praefero hic etiam antiquam lectionem, et ver-
sionem *iugularos*, quae ad disputationem ta-
lem bene conuenit: praesertim cum hoc
ipso libello deinde ἐπισφάττειν etiam me-
taphora simili adhibeatur. Credo ego ἀπο-
φραττομένους esse glossam: certe nemo sa-
nus potuit τῷ ἀποφραττομένους substituere
ἀποσφάττομένους, sed contra. *Gesner.*

Non potui denegare quatuor codicum colla-
tionibus, quin earum lectionem reciperem;
et sensus adeo planus est ab ea, vt nemo
alium sit desideraturus. At verum est ἀπο-
σφάττομ. elegans esse, si Latinorum more
dictum intelligas; sed dum exempla deside-
ro, Codices sequor. *Reitz.*

Luc. Op. T. V.

H h

προαγαγόντων. Μώμω δὲ ἔ μέγας ὁ κίνδυνος,
εἰ ἄτιμος ἔσμαι, ἔδὲ γὰρ πάλαμ τῶν τιμωμένων
ἦν, ὑμῶν ἔτ' εὐτυχάντων, καὶ τὰς θυσίας καὶ
παιγνίων.

ΖΕΤΣ. Τέτον μὲν, ὦ θεοί, ληρῆιν ἔατω-
μεν, αἰετράχυν ὄντα, καὶ ἐπιτιμητικόν. ἔσι
μὲν γὰρ, ὡς ὁ θαυμασὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ
μὲν ἐγκαλέσαι, καὶ μέμψασθαι, καὶ ἐπιτιμῆ-
σαι, ῥᾶδιον καὶ τῷ βελομένῃ παντός· τὸ δὲ
ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται, συμβαλεῖ-
σαι, τοῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου·
ὅπερ οἱ ἄλλοι, εὖ οἶδ', ὅτι ποιήσετε, καὶ τοῦ
του σιωπῶντος.

ΠΟΣ

tum perduxeritis. Momo quidem non magnum
imminet periculum, si honore carebit, neque
enim olim inter honoratos fuit, cum vos adhuc
felices frueremini victimis.

23. IVP. Hunc, Dii, delirare patiamur, aspe-
rum semper, et ad reprehensiones proclinem.
Est nimirum, ut admirabilis vir Demosthenes
dixit, accusare quidem et reprehendere, et in-
crepare facile, et vniuscuiusque, qui modo vo-
luerit: sed consilium dare, quomodo meliora
fiant praesentia, illud demum prudentis re vera
consiliarii est: quod vos reliqui, probe scio, vel
tacente isto, facietis.

24. NEPT.

ΠΟΣ. Ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα ὑποβρύχιός εἰμι,
ὡς ἴξε, καὶ ἐν βυθῷ πολιτεύομαι, κατ' ἐμαυ-
τὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατόν, σῶζων τὰς πλεόν-
τας, καὶ παραπέμπων τὰ πλοῖα, καὶ τὰς ἀνέ-
μας καταμαλάττων. ὁμῶς δ' οὖν (μέλει γάρ
μοι καὶ τῶν ἐνταῦθα) Φημί δεῖν τὸν Δάμιν τῶ-
τον ἐκποδὼν ποιήσασθαι πρὶν ἐπὶ τὴν ἔριν ἦκειν,
ἥτοι κεραυνῷ, ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ, μὴ καὶ ὑπ-
έρσχη λέγων. (Φῆς γὰρ, ὦ Ζεῦ, πιθανόν τινα
εἶναι αὐτόν.) ἅμα γὰρ καὶ δείξομεν αὐτοῖς, ὡς
μετερχόμεθα τοὺς τὰ τοιαῦτα κατ' ἡμῶν διε-
ξιόντας.

ΖΕΥΣ. Παίξεις, ὦ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπι-
λέλῃσαι, ὡς ἔδεν ἐφ' ἡμῖν τῶν τοιᾶτων εἶναι;
ἄλλ'

24. NEPT. Ego de caetero, submersus sum,
vt nostis, et in fundo *maris* versor, pro me,
quantum possum, seruans nauigantes, et nau-
gia deducens, et molliens ventos. Interim ta-
men (nam haec etiam mihi curae sunt) aio oport-
tere hunc Damin tollere ante de medio, quam
ad contentionem veniat, vel fulmine, vel alia
quadam ratione, ne dicendo superet. (Dicis
enim, Iupiter, probabilem esse hominem) simul
ostenderimus illis, quam vlcisci soleamus eos, qui
talια contra nos disputant.

25. IVP. Ludis, Neptune, an plane oblitus
es, nihil talium in nostra potestate esse, sed nere
Hh 2 vnicui-

ἀλλ' αἱ Μοῖραι ἐκάσῳ ἐπικλώθῃσι, τὸν μὲν κερυνῶ, τὸν δὲ ξίφει, τὸν δὲ πυρετῶ, ἢ Φθόγῃ ἀποθνήσκειν. ἐπεὶ εἴ γε μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα ἦν, εἴσα ἂν οἶσι τὰς ἱεροσύλας πρώην ἀπελθεῖν ἀκεραινώτας ἐξ Ὀλυμπίας, δύο μὲ τῶν πλοκάμων ἀποκείραντας, ἐξ ἑνὸς ἐκάτερον ἔλκοντα; ἢ σὺ αὐτὸς περιεῖδες ἂν ἐν Γεραῖσιν τὸν ἀλνεία τὸν ἐξ Ὀρεῶ, ὑφαρξάμενόν σε τὴν τρίαιναν; ἄλλως τε, καὶ δόξομεν ἀγανακτεῖν, λελυπημένοι τῷ πρᾶγματι, καὶ δεδιέναι τὰς παρὰ τῆ Δάμιδος λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκευάζεσθαι τὸν ἄνδρα, καὶ περιμείναντες ἀντεξετασθῆναι αὐτὸν τῷ Τιμοκλεῖ· ὥς τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν ἔτω δόξομεν; ΠΟΣ. Καὶ μὴν σύντομόν τινα τῶν

τη

vnicuique Parcas, vt alius fulmine, gladio alius, alius febris aut tabe moriatur. Alioqui, si quidem in mea potestate res fuisset, passusne essem, putas, sacrilegos nuper discedere non fulminatos Olympia, qui duos de meis cirris detonderant; sex minas pendentem vnumquemque? aut tu ne ipse neglecturus eras in Geraesto piscatorem ex Oreο, qui tridentem tibi subduxit? Caeterum etiam videbimur indigne ferre, et dolere ob hoc negotium, et metuere argumenta Damidis, et propter hoc ipsum amoliri hominem, nec expectare vt cum Timocle comparatur: itaque quid aliud, quam indicta ab aduersario causa, vincere sic videbimur? NEPT. At ego compendia-

την ἡμῶν ἐπινουμένην ἐγώ γε πρὸς τὴν νίκην.

ΖΕΥΣ. Ἀπαγε, θυννώδες τὸ ἐνδύμημα, ὦ Πόσειδον, καὶ κομιδῇ παχὺ, προαναιρεῖν τὸν ἀνταγωνιστὴν, ὡς ἀποθάνῃ ἀήττητος, ἀμφήρῃ-
σον ἔτι, καὶ ἀδιάκριτον καταλιπὼν τὸν λόγον.
ΠΟΣ. Οὐκ ἂν ἄμεινόν τι ὑμεῖς ἐπινοεῖτε ἄλλο,
εἰ τὰ μὲν ἔτι ὡς ὑμῖν ἀποτεθύννισαί.

ΑΠΟΛ. Εἰ καὶ τοῖς νέοις ἔτι καὶ ἀγενείοις
ἡμῖν ἐφέϊτο ἐκ τῶ νόμου δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἴ-
πόν τι συμφέρον εἰς τὴν διάσκεψιν. ΜΩΜ.
Ἡ μὲν σφέσις, ὦ Ἀπολλόν, ἔτω περὶ μεγάλων,
ὥς μὴ κατ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι προ-
κεῖσθαι τὸν λόγον. χαρίεν γὰρ εἰ καὶ περὶ τῶν
ἐσχά-

diariam hanc excogitasse mihi videbar ad victo-
riam *viam*. IVP. Apage, thunnorum hoc com-
mentum fuerit, et nimis pingue, ante interfici-
cere aduersarium, vt inuictus moriatur, disputa-
tionem relinquens non diiudicatam, et de qua
contentioni adhuc locus sit. NEPT. Ergo me-
lius vos aliud excogitate, si mea adeo ad thun-
nos a vobis ablegantur.

26. APOL. Si iuuenibus etiam, et adhuc im-
berbibus nobis permissum lege esset concionari,
forte dicerem aliquid vtile ad nostram delibera-
tionem. MOM. Deliberatio, Apollo, adeo de
magnis rebus est, vt non secundum aetatem,
sed communis omnibus dicendi facultas propo-
sita sit. Lepidum quippe fuerit, si, cum in ex-

ἐσχαίων κινδυνεύοντες, παρὶ τῆς ἐν τοῖς νόμοις
ἐξασίας σμικρολογοίμεθα. σὺ δὲ καὶ πάντα ἤδη
ἐννομος εἰδημηγόρας, πρόπαλαι μὲν ἐξ ἐφήβου
γεγονώς, ἐγγεγραμμένος δὲ ἐς τὸ τῶν δώδεκα
ληξιαρχικόν· καὶ ὀλίγου δεῖν, τῆς ἐπὶ Κρόνου
βουλῆς ὢν. ὥστε μὴ μειρακισίου πρὸς ἡμᾶς,
ἀλλὰ λέγε θαρρύνων ἤδη τὰ δεκάεντα, μὴ αἰδέσθαι,
εἰ ἀγένετος ὢν δημηγορήσεις, καὶ ταῦτα βαθυ-
πώγωνα καὶ εὐγένειον ἔτι καὶ ἔχων τὸν Ἀσκλη-
πιόν. ἄλλως τε καὶ πρέπον ἂν εἴῃ σοι νῦν μάλ-
ιστα ἐκφαίνειν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μάτην ἐν τῇ
Ἑλικῶνι κάθησαι ταῖς Μῆσις συμφιλοσοφῶν.
ΑΠΟΛ. Ἀλλ' ἔσέ, ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ τοιαῦτα
ἐφίε-

tremis versetur periculis, de potestate legitima
subtiliter et ieiune disputemus. Tu vero etiam
omnino iam legitimus concionator es, qui ephe-
bis olim excesseris, et in duodecim *Deorum* al-
bum relatus, atque tantum non de illo sub Sa-
turno consilio *unus* sis. Quare noli apud nos ado-
lescentuli pudorem simulare, sed ~~audacter~~ iam,
quae tibi videntur, dicito, nihil verecundatus,
si imberbis concionere, praesertim cum promissa
adeo barba, et menti probe hirsuti filium habes
Aesculapium. Caeterum decet te nunc praeser-
tim tuam proferre sapientiam, nisi frustra in He-
licone resides, et philosophare cum Musis. APOL.
Atqui tuum non est, Mome, eam facultatem
dare,

ἐφίεναι 8) τὸν Δία δέ, καὶ ἦν ἔτος κελύσει,
τάχ' ἂν τι ἐκ ἄμυσον εἴποιμι, ἀλλὰ ἑτῆς ἐν τῷ
Ἑλλωῶνι μελέτης ἄξιον. Ζ Ε Υ Σ. Λέγε, αἰ
πάνον; ἐφίημι γάρ.

ΑΠΟΛ. Ὁ Τιμοκλῆς ἔπος ἔοικε χρηστὸς αὐτῷ
καὶ Φιλόθεος, καὶ τὰς λόγους πάντῃ ἡκρίβωκε τὰς
Στωϊκὰς· ὥς καὶ σύνεστιν ἐπὶ Φιλοσοφίᾳ πολ-
λοῖς τῶν νέων, καὶ μισθὸς ἐκ ὁλγῆς ἐπὶ ταῖς
ἐκλέγει, σφόδρα πιθάνος ἐν, ὅποταν ἰδῷ τοῖς
μαθῇ.

dare, sed Iouis. Hic si iusserit, forte aliquid
dixero a Muffis non alienum, sed exercitatione,
quam in Helicone instituiamus, dignum. IVP.
Dic, fili, permitto enim.

27) APOL. Bonus vir videtur esse iste Timo-
cles, et Deorum amans, et rationes Stoicorum
plane perdidicit. Itaque multis cum iuuenibus
philosophiae causa versatur, mercedisque eo no-
mine non paruas conficit, qui sit probabilis ad-
modum, quum privatim disputat cum adole-

H h 4

scenti-

8. Τὰ τοιαῦτα ἐφίεναι] Parum hic distant,
permittere, mandare, facultatem dare: nihil
vel verbo ἐφίεναι repugnat, vel rei, de
qua agitur: quod vel inde apparet, quia sta-
tim subiungitur, ἦν ἔτος κελύσει. Placuit
praesertim facultatem dare, quia hoc verbo
Praesidis potestas commode exprimitur. Ger-
ner.

μαθηταῖς διαλέγοιτο· ἐν πλήθει δὲ εἰπεῖν ἀτα-
 μότατος ἐστὶ, καὶ τὴν Φωνὴν ιδιώτης καὶ μὲν-
 βαρβαρος, ὥς γε γλώττα ὀφλισκάνειν διὰ τὰτο
 ἐν ταῖς συνεχσίαις ἔσυνείρων, ἀλλὰ βατταρίζει
 καὶ ταραττόμενος· καὶ μάλιστα ὁπόταν οὕτως
 ἔχων καὶ καλλιῤῥημοσύνην ἐπιδέκνυσθαι βέλ-
 ται· συνῶναι μὲν γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ὁξὺς ἐστὶ καὶ
 λεπτογνώμων, ὥς· Φασιν οἱ ἄμωθεν τὰ τῶν
 Στωικῶν εἰδότες. λέγων δὲ καὶ ἐρμηνεύων ὑπ'
 ἀσθενείας διαφθεῖρει αὐτὰ καὶ συγχέει, ἐκ ἀπο-
 σαφῶν ὃ, τι βέλτεται, ἀλλ' αἰνύμασιν ἐοικότες
 προτείνων, καὶ πάλιν αὖ πολλὰ ἀσκαφῆσεν πρὸς
 τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος. οἱ δὲ, ἔσυνιέν-
 τες, καταγελῶσιν αὐτοῦ. δεῖ δὲ, οἶμαι,
 σαφῶς

scientibus. In turba autem dicere minime aude-
 et vocem habet imperiti hominis, ac semibarbarus
 est, ut risum propter ista debeat in congressibus,
 qui non connectat verba, sed balbutiat et pertur-
 betur: et maxime quoties cum hoc ingenio et
 iam venuste dicendi facultatem vult ostendere.
 Ad intelligendi enim vim acutissimus est, et
 subtiliter cogitat, ut affirmant, qui Stoicorum
 res optime norunt. Cum vero dicit et explicat,
 prae imbecillitate ea corrumpit, et confundit,
 qui non clare quid sibi velit explanet, sed aeni-
 gmatis similia proferat, ac rursus multo etiam
 obscurius ad interrogata respondeat. Qui vero
 illum non intelligunt, derident. Oportet au-
 tem,

σαφῶς λέγειν, καὶ τότε μάλιστα ποιῆσθαι πρὸς
 λὴν τὴν πρένοιαν, ὡς συνήσασιν οἱ ἀκούντες.

ΜΟΜ. Τῷτο μὲν ὁρθῶς ἔλεξας, ὦ Ἀπολ-
 λον, ἐπαινέσας τὰς σαφῶς λέγοντας, εἰ καὶ μὴ
 πάνυ ποιῆς σὺ τῷτο ἐν τοῖς χηρημοῖς, λοξὸς
 ὢν, καὶ γριφώδης, καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον θ)
 ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τὰς ἀκού-
 ντας ἀλλὰ δεῖσθαι Πυθίαν πρὸς τὴν ἐξηγήσιν αὐ-
 τῶν.

tem, puto, dilucide dicere, eiusque rei ma-
 tam adhibere providentiam, vt intelligant, qui
 audiunt.

28. M O M. Recte tu quidem illud, Apollo,
 quod laudas dilucide dicentes, etsi minime o-
 mnium ipse hoc facis in oraculis, obliquus, et
 perplexus, et qui in medium inter certantes lo-
 cum tutus ipse multa proicias, vt, qui audie-
 runt, alio opus habeant ad ea interpretanda Py-
 thio.

Hb 5

9. Ἐς τὸ μεταίχμιον] Vix est, vt interpreta-
 tio simplex vim et elegantiam huius loci ad-
 sequatur. Nempe μεταίχμιον est locus in-
 ter duas acies iam iam concurrere parantes,
 interiectus: quidquid est in hoc μεταίχμῳ,
 incertum est, cuius sit, sequitur victoriam.
 Apollo oracula sua, vt ipse tutus sit, ne
 mendacii queat convinci, proiicit ἐς τὸ με-
 ταιχμίδν, in eum locum, vnde rapere ad
 se conetur vterque pugnantium, vindicet
 sibi et retineat idem, qui et campum aciem
 et victoriam. Gesner.

τῶν. ἀτὰρ τί τὸ ἐπὶ τούτῳ συμβαλέεις; τίνα ἔργον ποιήσασθαι τῆς Τιμοκλέους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις;

ΑΠΟΛ. Συνήγορον, ᾧ Μῶμε, εἰ πως δύνηθσήμεν αὐτῷ παρασχεῖν ἄλλον τῶν δευνῶν τῶν, ἔρχντα κατ' ἀξίαν, ᾧπερ ἂν ἐκεῖνος ἐνθυμηθεῖς ὑποβάλῃ. ΜΟΜ. Ἀγένειον τῆτο ὡς ἀληθῶς εἴρηκα, ἔτι παιδαγωγῶ τινος δεόμενον συνήγορον ἐν συνεχσίᾳ φιλοσόφων παραστήσασθαι ἐρμηνεύσοντα πρὸς τὰς παρόντας, ᾧπερ ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ· καὶ τὸν μὲν Δάμιν, αὐτοπερόσωπον, καὶ δι' αὐτῆ λέγειν, τὸν δὲ ὑποκριτῇ προσχρῶμενον, ἰδίᾳ πρὸς τὸ ἕς ἐκείνῳ ὑποβάλλειν τι δοκῶντα· τὸν ὑποκριτὴν δὲ ῥητορεύειν, ἔδ' αὐτῷ

ἴσας

thio. Verum quid post illa consulis? quam medicinam facere Timoclis in dicendo imbecillitas?

29. APOL. Patronum, Mome, si qua possimas illi adiungere alium de vehementibus illis, qui pro dignitate dicat, quaecumque iste exco-gitata illi subiecerit. MOM. Vere pro imberbi istuc dixisti, et qui paedagogo adhuc indigeat, patronum in philosophorum disputatione adstare, explicantem praesentibus, quid sentiat Timocles: ac Damin ex sua persona et pro se loqui; alterum autem histrione uti, et seorsum illi in rem, quae videantur, subiicere, ac patronum deinde magnifice verba facere, qui forte nec ipse

quae

ἴσως συνιέντα ὅ, τι ἀνέσειε. ταῦτα πῶς ἐγέ-
λως ἂν εἴη τῷ πλήθει; ἀλλὰ τὲτο μὲν ἄλλως
ἐπινοήσομεν.

Σὺ δέ, ὦ θαυμάσιε, (Φῆς γὰρ καὶ μάντις εἶ-
ναι, καὶ μισθὸς ἐν ὀλίγῃς ἐπὶ τῷ τοιαύτῳ ἐξε-
λέξας, ἄχρει τὲ καὶ πλίνθους χρυσᾶς ποτε εἰλη-
φέναι) τί ἐπεδείξω ἡμῖν κατὰ καιρὸν τὴν τέ-
χην, προειπὼν ὅπότερος τῶν σοφιστῶν κρατή-
σει λέγων; οἶσθα γὰρ πού τὸ ἀποβησόμενον;
μάντις ὢν. ΑΠΟΛ. Πῶς, ὦ Μῶμε, δυνατόν
ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδος ἡμῖν παρόντος, μή-
τε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἷα ἡ Κά-
σταλία ἐστίν; ΜΩΜ. Ὁρᾶς; ἀποδιδράσκεις τὸν
ἐλεγχον, ἐν τῷ σενῶ ἔχόμενος. ΖΕΥΣ. Ὅ-

μως,

quae audiuit intellexcrit. Ista quomodo non
rīas erunt multitudini? Verum de illo quidem
aliter cogitabimus.

30. At tu, praestantissime, dicis enim te va-
tem esse, et mercedes non paruas eo nomine ce-
pisti, adeo ut lateres etiam aureos aliquando ac-
ceperis: quin tu ostendis nobis hoc tempore ar-
tem, praedicens, uter Sophistarum dicendo fu-
peraturus sit? Nosti enim scilicet, quid futurum
sit, cum diuinus sis. ΑΠΟΛ. Quomodo, Mo-
me, fieri potest, ut faciam talia, cum neque
tripus nobis praesto sit, neque suffimenta, ne-
que fons fatidicus, qualis est Castalius. ΜΩΜ.
Vides? fugis conuinci, in angusto deprehensus.
IVP.

μῶς, ὦ τέκνον, εἰπὲ, καὶ μὴ παρὰσχῆς τῷ συ-
κοφάντῃ τάτῳ ἀφορμαῖς διαβάλλειν καὶ χλευά-
ζειν τὰ σά, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λι-
βανωτῷ κείμενα· ὥς· εἰ μὴ ἔχοις ταῦτα, σε-
ρησόμενόν σε τῆς τέχνης. ΑΠΟΛ. Ἄμεινον μὲν
ἦν, ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ
τοιαῦτα ποιεῖν, ἀπάντων μοι τῶν χρησίμων
παρόντων, ὡς ἔθος. ὁμῶς δὲ καὶ ἔτω γυμνὸς
ἐκείνων, καὶ ἄσκειος πειράσομαι προειπεῖν ὑπο-
τέρῃς τὸ κράτος ἔσσαι· ἀνέξεσθε δὲ, εἰ μὴ ἔμμε-
τρα λέγοιμι. ΜΩΜ. Λέγε, σαφῆ δὲ μόνον, ὦ
Ἀπολλόν, καὶ μὴ συνηγόρεε καὶ αὐτὰ ἢ ἐρμηνεύε
δεόμενα. καὶ γὰρ καὶ ἄρνεια κρέα καὶ χελώνη τῇ
ἐν Λυδίᾳ ἔψεται· ἀλλὰ οἶσθα περὶ ὅτῃ ἢ σκέ-
ψαι.

IVP. Tamen dic, fili, nec praebe calumniatori
isti obtemperatum calumniandi et irridendi tuas *dimi-*
nationes, tamquam in tripode, et aqua, ac ture
positas, ut, si ista non habeas, arte quoque ipsa
careas. APOL. Melius quidem erat, Pater, Del-
phis aut Colophone talia facere ubi praesto mihi
sunt pro more, quae ad rem faciunt omnia. At-
tamen sic etiam, nudus illis et imparatus tentabo
praedicere, cuius futura sit victoria: sustinebitis
autem, si non satis modulata dixerō. M O M.
Dic, verum dilucida modo Apollo, nec Patrono
atque interprete ipsa quoque indigentia. Nec
enim agninae carnes aut testudo nunc coquitur in
Lydia: verum scis qua de re deliberetur. IVP.
Quid

ψις. ΖΕΤΣ. Τί ποτε ἐρῶς, ὦ τέκνον; ὡς τᾶγε
πρὸ τῆ χρησμῶ, ταῦτα ἤδη Φοβερά· ἡ χροῶ
τετραμμένη, οἱ ὀφθαλμοὶ περιφερῆς, κόμη ἀ-
νασόβημένη, κίνημα κορυβαντῶδες, καὶ ἔλως
κατόχιμα πάντα, καὶ Φρικώδη, καὶ μυτικά.

ΑΠΟΛ. Κέκλυτε μαντιπόλῃ τὸδε θεόφατον

Ἀπόλλωνος,

Ἄμφ' ἔριδος κρυερῆς, τὴν ἀνέρες ἐξέσαντο

Ὁξυβόαι, μύθοισι κορυσσόμενοι πυκινεῖσι.

Πολλὰ γὰρ ἔνθα καὶ ἔνθα μέθου ἑτεραλκεί

κλωγμῶ,

Ταρφέος ἄκρα κόρυμβα 10) καταπλήσσεσιν

ἐχέτλης.

Ἀχ'

Quid tandem dices, fili? Nam ea, quae praece-
dunt oraculum, terribilia ista, iam adfunt: mu-
tatus color, oculi huc illuc torti, coma cum
horrore turbata, motus Corybanticus: et in vniuer-
sum possessi hominis omnia, et horribilia, et mystica.

31. APOL. Percipite, o superi, quae iam ca-
nit augur Apollo,

Lite super rigida, quam constituere valentes

Arguto clamore viri, verbisque petulci,

Multum hinc alternis vocibus aera et inde,

Non sine lucenis stituae terribilibus, implent,
Curuo

10. Ταρφέος ἄκρα κόρυμβα] Ridiculus sit, si
quis se plane interpretari posse dicat, quae
Momus ipse obscuritatis nomine effuse ri-
det. Illa obscuritas ab hoc versu incipit.
Singu-

Ἄλλ' ὅταν αἰγυπιοὺς γαυψώνυχας ἀκρίδας
μάρψῃ,

Δὴ

*Curuo ai ubi vuliur comprehenderit ungue ci-
cadam:*

Tum

Singula verba verbis si reddere velimus, ταρφή; est densus, vt filua, vt fruges; κόρυμβας dici possunt summa, q. d. κορυφαῖα, vniuscuiusque rei, vt corymbi plantarum, vt aplustria navium; ἐχέτλην sitiam esse aratri, constat; poni nonnunquam etiam pro fulco, monet *Hesychius*. Igitur vel hic sensus esse potest, ab hoc tumultu disputantium philosophorum spicas in densis fulcis moueri: vel, quoniam nihil alias occurrit in oraculo, quod ad irridendam Deorum, Iouis in primis, anxietatem et sollicitudinem pertineat, ταρφέος ἐχέτλης ἄκρα κόρυμβας est absurda, et similis oraculis aliis descriptio caeli, Deorumque. Nam ἐχέτλην, si serio nugari porro placeat, dixisse potest, per μετάληψιν pro αἰμάξῃ s. plaustro illo caelesti, (vid *IL Σ*, 488.) quod polo vicinum est; polum pro coelo, cui ἄκρα κόρυμβας tribuere non inepte potuit; caelum pro Diis ipsis. Hoc cum videretur sententiae magis accommodatum, sequi in interpretatione placuit. Porro ἀκρίδες potest alludere ad τεττιγοφορίαν Atheniensium, si, vt videtur, Timocles Atheniensis fuit: Damis autem comparari vulturi. Quorsum pertineant ὀξυβόαι, κλωγμός, κορῶναι, ὄναι, ἡμίονοι, et verba prope

Δὴ τότε λίσσθιον ὀμβροφόροι κλάγξουσιν
κορῶναι.

Νίκη δ' ἡμιόνων, ὃ δ' ὄνος θοὰ τέκνα κο-
ρύψει.

ZETΣ. Τί τῆτο ἀνεκἀγχασας, ὦ Μῶμε; καὶ
μὴν ἔ γελοῖα τὰ ἐν ποσὶ· παῦσαι κακόδαιμον,
ἀποπνιγῆσθι ὑπὸ τῆ γέλωτος. ΜΩΜ. Καὶ πῶς
δυνατὸν, ὦ Ζεῦ, ἐφ' ἔτῳ σαφεῖ καὶ προδήλῳ
τῷ χρησμῷ; ZETΣ. Οὐκᾶν ἤδη καὶ ἡμῖν ἐρ-
μηνεύοις ἂν αὐτὸν ὃ, τι καὶ λέγοι. ΜΩΜ. Πά-
νυ προδήλα, ὥς ἐδὲν ἡμῖν Θεμιστοκλῆς δεήσει.
Φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ἔτῳσι διαρρήδην, γόητα
μὲν εἶναι τῆτον, ἡμᾶς δὲ ὄνους κανθηλίους, νῆ
Δία,

Tum sane imbriferae cornices ultima clangent.

Victores muli, ast asinus sobolem arietar acrem.

IVP. Quid pleno ita rictu rides Mome? Verum
ridicula non sunt praesentia. Desine, infelix,

suffocaberis a risu. MOM. Et qui possim desinere,

Iupiter, super oraculo ita claro ac dilucido?

IVP. Ergo etiam nobis illud explicaveris, quid
sibi velit. MOM. Manifestum omnino.

Itaque
nihil nobis opus erit Themistocle, adeo diserte
dicit oraculum, hunc praestigiatores esse, nos
vero asinos clitellarios, ita me Iupiter, et mulos,
qui

prope omnia, nempe ad iniuriam et irrisio-
nem philosophorum; non est obscurum, si
quis velit attendere. *Gesner.*

Δία, καὶ ἡμιόνες, τὰς πιθεύοντας αὐτῷ, οὐδ' ὅσον αἱ ἀκρίδες τὸν νῦν ἔχοντας.

ΗΡΑΚ. Ἐγὼ δέ, ὦ πάτερ, εἰ καὶ μέτοιχος εἰμι, ἐκ ὀκνήσω ὅμως τὰ δοκῶντά μοι εἶπαι. ὁπόταν γὰρ ἤδη συνελθόντες διαλέγωνται τήν καῦτα, ἣν μὲν ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρσχη, ἐάσωμεν προχωρεῖν τὴν συνεχσίαν ὑπὲρ ἡμῶν· ἣν δέ τι ἐτεροῖον ἀποβαίνει, τότε ἤδη τὴν σοᾶν αὐτὴν ἐγὼ εἰ δοκεῖ, διασείσας, ἐμβαλῶ τῷ Δάμειδι, ὡς καὶ κατάρατος ὢν ὑβρίζῃ ἐς ἡμᾶς. ΜΩΜ. Ἡρακλεις, ἰὼ Ἡράκλεις, ἀγροικον τῆτο εἶρηνας, καὶ δεινῶς Βοιωτίον, ξυναπολέσας ἐνὶ πονηρῷ τεσπρας, καὶ προσέτι τὴν σοᾶν, αὐτῷ Μαραθῶνι καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Κυναιγείρῳ; καὶ πῶς ἂν τὸ

τῷ

qui credamus illi, et neque tantum mentis quantum cicadas habere.

32. HERC. Ego vero, Pater, quamquam inquilinus modo, tamen non cunctabor quid mihi videatur dicere. Nempe cum iam congressi disputabunt, tum ego, si quidem Timocles superauerit, procedere sinam *institutam* pro nobis disputationem: si vero quid secius euenerit, tum iam ego ipsam concussam, si ita videtur, porticum in Damidem iniiciam, ne homo execrabilis contumeliis porro nos afficiat. MOM. Hercules! heus Hercules! rusticum illud est, quod dixisti, et valde Boeoticum, perdere cum vno malo tot homines, et insuper totam porticum cum suo Marathone, et Miltiade, et Cynaeagro. Et quomodo

παντοκράτορας, οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύουσιν, τὴν
 μεγίστην εἰς τὰς λόγους ὑπόθεσιν 11) ἀφρημέ-
 νοι; ἄλλως τε ζῶντι μὲν σοι δυνατόν ἴσως ἦν τι
 πρᾶξαι τοιοῦτο· ἀφ' οὗ δὲ θεὸς γεγέννησάν,
 μαμάθῃας, οἶμαι, ὥς αἱ Μοῖραι μόναι τὰ
 τοιαῦτα δύνανται, ἡμεῖς δὲ αὐτῶν ἁμοιβοὶ ἔσμεν.
 ΗΡΑΚ. Οὐκοῦν ὅποτε τὰν λέοντα, ἢ τὴν ὕ-
 δραν ἐφόνευσον, αἱ Μοῖραι δι' ἐμοῦ ἐκείνα ἐπρα-
 τόν; Ζ Ε Τ Σ. Καὶ μάλ'. ΗΡΑΚ. Καὶ
 νῦν

modo his vna pereuntibus in posterum orationem
 ornabunt oratores, maximo illo dicendi argu-
 mento priuati? Praeterea viuis quidem cum
 esses, poteras forsitan tale quid efficere: a quo eu-
 tem tempore Deus factus es, didicisti, puto, Par-
 cas solas posse talia, nos autem eorum esse ex-
 pertes. HERC. Igitur cum leonem aut hydram
 interficerem, Parcae illa per me faciebant? IVP.
 Omni-

11. Τὴν μεγίστην — ὑπόθεσιν] Ridiculum ar-
 gumentum, et simile illi, qui caput sibi ne
 praecideretur, deprecatus, illud clausabatur,
 se non habiturum, ubi pileum imponeret.
 Nempe deridet iusiurandum illud *Demosthe-
 nis*, Οὐ μὰ τὰς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύ-
 σαντας, quod expendit *Longinus* s. 16. ubi
 omnia, quae hic dici possent, Viri docti,
 praesertim *Tollius*. *Gesner*.

νῦν ἦν τις ὑβρίζῃ εἰς ἐμέ, ἢ περισυλῶν μου τὰ
 νεῶν, ἢ ἀνατρέπων τὸ ἄγαλμα, εἰ μὴ ταῖς Μοί-
 ραις πάλαι δεδογμένον ἦ, οὐκ ἐπιτρέψω αὐτῷ;
 ΖΕΤΣ. Οὐδαμῶς. ΗΡΑΚ. Οὐκοῦν ἄκου-
 σον, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας. ἐγὼ γάρ, ὡς ὁ
 κωμικὸς ἔφη, ἄγραικός εἰμι, τὴν σιγάφην, σιγά-
 φην λέγων. εἰ τοιαῦτά ἐσι τὰ ὑμέτερα, μα-
 κρὰ χαιρεῖν φράσας ταῖς ἐνταῦθα τιμαῖς, καὶ
 κνίσσῃ, καὶ ἱερῶν ἁματι, κάττειμι εἰς τὸν ἄ-
 ρην, ὅπου με γυμνὸν ἔχοντα τὸ τόξον, καὶ τὰ
 εἶδωλα Φεβηθήσεται τῶν ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμέ-
 νων θηρίων. ΖΕΤΣ. Εὖγε, οἶκοθεν ὁ μάρτυς.
 Φασὶν· ἀπέσωσας γοῦν τῷ Δάμειδι ταῦτα ἰ-
 πτεῖν ὑποβάλλων.

Ἄλλοι

Omnino. HERC. Et iam si quis contumeliosus
 in me fit, aut templum spoliando meum, aut
 evertenda statua, nisi Parcis olim ita decretum
 fuerit, illum non elidam? IVP. Naquaquam.
 HERC. Itaque audi, Iupiter, libere *dicentem*.
 Ego enim, ut ait Comicus, *sum rusticus: sca-*
pham voco simplex scapham. Si haec est vestra
 conditio, longum ego valere iussis vestris istis
 honoribus, et nidore, et victimarum sanguine,
 ad inferos descendendo, ubi me, nudum si habeam
 arcum, umbrae certe interfectarum a me bellu-
 rum metuent. IVP. Euge, domesticus, aiunt,
 testis! compendifecisti enim Damidi ne illa dicat,
 eum ipse subiicias.

Ἀλλὰ τίς ὁ σπουδῇ πρᾶσιών οὗτός ἐστιν, ὁ
χαλκοῦς, ὁ εὐγραμμος, ὁ εὐπερίγραφος, ὁ ἀφ'
χάλλος τὴν ἀνάδεσιν τῆς κόμης; μᾶλλον δὲ ὁ
σὸς, ὦ Ἑρμῇ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖρος, ὁ
παρὰ τὴν Ποικίλην. πίττης γοῦν ἀναπέπλη-
σαι, ὁσημέραι ἐκμαπτόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαν-
τοποιῶν. τί, ὦ παῖ, δρομαῖος ἡμῖν ἀφίξαι;
ἢ που τι ἐκ γῆς νεώτερον ἀναγγέλλεις; EPM.
Ὑπέρμεγα, ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας τῆς σπεδῆς
δεόμενον. ZEUS. Λέγε ἤδη, εἴ τι καὶ ἄλλο
ἡμῶς ἐπανιστάμενον λέληθεν. EPM.

Ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκαργῶν ὑπο-
πίτταμενος σέβρον τε καὶ μετάφρενον.

Θα-

33. Sed quis est ille cum festinatione accedens,
ille aeneus, ille lineamentis omnibus circum-
circa pulchre et ad amussim factus, ille prisco
more reuinctus comam? quin tuus frater, Mer-
curi, forensis ille, iuxta Poecilen, pice enim
oppletus est, qui quotidie exprimatur a statuariis.
Quid, fili, sic curriculo ad nos venisti? Num-
quid noui nobis de terra adfers? HERM. In-
gens quiddam, Iupiter, et infinita diligentia
dignum. IVP. Dic iam, num quid praeterea
seditionis nobis imprudentibus ortum est? HERM.

Statuariis modo pro more praebui

Pice oblinendum pectus atque tergera.

Θώραξ δέ μοι γέλοιος ἀμφὶ σώματι
 Πλασθεὶς, παρηώρητο μιμηλῇ τέχνῃ
 Σφραγιῖδα χαλκῷ πᾶσαν ἐντυπήμενος.
 Ὅρῳ δ' ὄχλον σείχοντα, καὶ τινας δύο
 Ὀχρούς κεκράντας, πυγμάχους σοφισμα-
 των,

Δάμιν τε καὶ —

ΖΕΤΣ. Παῦρ, ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε, τρα-
 γωδῶν. οἶδα γὰρ οὓς τινας λέγεις, ἀλλ' ἐκεί-
 νό μοι φράσον, εἰ πάλαι συγκροτεῖται αὐ-
 τοῖς ἡ ἕρις. ΕΡΜ. Οὐδέπω, ἀλλ' ἐν ἀκρῶ-
 βολισμοῖς ἐτὶ ἦσαν, ἀποσφενδονῶντες ἀλλή-
 λους, πρόρρωθ' ἐν ποθεν λοιδορούμενοι. ΖΕΤΣ.
 Τί οὖν ἐτι χρεὶ ποιεῖν λοιπὸν, ὦ θεοί; ἡ
 ἀκροῦ-

*Loricæ corpori tenax, risum moriens,
 Afficta iam pendebat arte finita,
 Signum velut totius aeris exprimens.
 Turbam venire cerno, et inter hanc duo
 Clamosos, pallidos, pugiles sophismatum,
 Daminque et —*

IVP. Define, optime Hermagora, tragoediis
 agere. Noui enim, quos dicis. At illud mihi
 dic, an diu commissa est illis pugna? HERM.
 Nondum: sed adhuc erant in velitationibus, fun-
 dis petentes se inuicem, conuiciis e longinquo
 iactandis. IVP. Quid ergo iam faciendum super-
 est,

ἀκροᾶσθαι ἐκκινῶντας αὐτῶν ; ὥς αἴφαι-
ρσίτωσαν αἱ Ὠραί τὸν μοχλὸν ἤδη , καὶ ἀπά-
γῃσι τὰ νέφη ἀναπεταννύτωσαν τὰς πύλας
τοῦ οὐρανοῦ.

Ἡράκλεις , ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τὴν ἀκρόα-
σιν ἀπηντήκασιν . ὁ δὲ Τιμοκλῆς ἔτος ἔκασ-
τον μοι ἀρέσκει , ὑποτρέμων καὶ ταραττόμε-
νος , ἀπολεῖ πάντα οὗτος τήμερον . δῆλος
γούν ἐστιν οὐδὲ ἀντάρασθαι τῷ Δάμιδι δυνησό-
μενος , ἀλλ' ὅπως ἡμῖν δυνατώτατον , εὐχόμε-
θα ὑπὲρ αὐτοῦ ,

Σιγῇ , ἐφ' ἡμεῖων , ἵνα μὴ Δάμις γε πύ-
θῃται.

TIM.

est, Dii, quam ut prospicientes illos audiamus?
Quare iam remoueant Horae obicem reductisque
nubibus portas caeli pandant.

34. Hercules! quanta turba auditum conue-
nit. At iste Timocles non valde mihi placet con-
tremiscens et perturbatus: corrumpet iste omnia
hodie: apparet enim, illum neque contra Dami-
dem ausurum se attollere. Verum quod maxime
possumus, vota faciamus pro illo,

Sed taciti intra nos, ferians ne Damidis aures.

TIM. Τί Φῆς, ὃ ἱερόσυλε Δάμι, θεὸς μὴ εἶναι, μηδὲ προνοεῖν τῶν ἀνθρώπων; ΔΑΜ. Οὐκ· ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀπάκριναι μοι, ὅτι τῇ λόγῳ ἐπείσθης εἶναι αὐτὲς. TIM. Οὐ μὲνουν, ἀλλὰ σὺ, ὦ μιὰρ, ἀπόκριται. ΔΑΜ. Οὐ μὲνουν, ἀλλὰ σὺ. ΖΕΤΣ. Ταῦτί μὲν περὶ πολὺ ὁ ἡμέτερος ἀμεινον, καὶ εὐφωρότερον τραχύνεται. εὔγε, ὦ Τιμόκλεις, ἐπὶ γὰρ τῷ βλασφημιῶν, ἐν γὰρ τούτῳ σοι τὸ κράτος, ὡς τὰ γε ἄλλα ἰχθῦν σε ἀποφανεῖ ἐπισομιζων. TIM. Ἀλλὰ, μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐκ ἔστι ἀποκρινάμην σοι πρότερον. ΔΑΜ. Οὐκοῦν, ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα· ἐκράτησας γὰρ τῷτό γε ὁμομοκῶς· ἀλλ' ἄνευ τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκᾷ.

TIM.

35. TIM. Quid ais, sacrilege Dami, Deos non esse, neque providere hominibus? DAM. Non. Sed tu prius mihi responde, quo argumento illos esse credideris. TIM. Non ita. Sed tu, impure, responde. DAM. Non inquam. Sed tu. IVP. Huc usque multo noster melius et vocalius exasperatur. Euge Timocles: ingere conuicia: in hoc enim tibi robur; quantum ad alia, piscem te obturando ore efficiet. TIM. Ego vero, ita me Pallas, prior tibi non respondero. DAM. Ergo, Timocles, interroga: hoc enim certe iuratus vicisti: sed absque maledictis, si videtur.

36. TIM.

IVPITER TRAGOEDVS 503

TIM. Εὐ λέγεις, εἰπέ, οὖν μοι, οὐ δοκοῦσί σοι, ὦ κατάρτα, πρηνεσὶν εἰ θεοί; ΔΑΜ. Οὐδαμῶς. TIM. Τί φής; ἀπρονόητα οὖν ταῦτα πάντα; ΔΑΜ. Ναί. TIM. Οὐδ' ὑπό τινι οὖν θεῷ τάττεται ἡ τῶν ὅλων ἐπιμέλεια; ΔΑΜ. Οὐ. TIM. Πάντα δὲ εἰκὴ φέρεται ἀλόγῳ τῇ Φορῇ; ΔΑΜ. Ναί. TIM. Εἰτ' ἄνθρωποι, ταῦτα ἀκούοντες, ἀνέχεσθε, καὶ οὐ καταλεύσετε τὸν ἀλιτήριον; ΔΑΜ. Τί τοὺς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παροξύνεις, ὦ Τιμοκλεις; ἢ τίς ὢν ἀγανακτεῖς ὑπὲρ πάντων θεῶν; καὶ ταῦτα ἐκείνων αὐτῶν οὐκ ἀγανακτούντων; οἱ γὰρ οὐδὲν δεινὸν διατεθήμασί με. πάλα, ἀκούοντες.

36. TIM. Bene istuc dicis. Dio igitur mihi, non videntur tibi, homo, execrabilis, providere Dii? DAM. Nequaquam. TIM. Quid ais? sine providentia itaque fiunt haec omnia? DAM. Sane. TIM. Neque a quodam Deo igitur procuratio vniuersorum ordinatur? DAM. Non. TIM. Omnia autem temere feruntur irrationabili impetu? DAM. Nempe. TIM. Tam vos, qui ista auditis, patimini, nec lapidibus obruitis impium? DAM. Quid homines, contra me irritas, Timocles? aut quis es, qui Deorum vicem irascaris, idque illis ipsis non irascentibus? ut qui nihil in me grauius consuluerint, olim licet ar-

οντες, εἰ γὰρ ἀκούουσι. TIM. Ἀκούουσι γὰρ,
ὦ Δάμι, ἀκούουσι, καὶ σε μετίασι. ποτὲ χρὲ-
ν ὕσθρον.

ΔΑΜ. Καὶ ποτὲ ἂν ἐκεῖνοι σχολὴν ἀγαθὴν
ἐκ' ἐμῆ, τοσαῦτα, ὡς Φῆς, πράγματα ἔχον-
τες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, ἀπειρα τὸ πλῆθος
ὄντα, οἰκονομούμενοι; ὥςτε οὐδὲ σέ πω ἡμῶ-
ναντο ὧν ἐπιτορμῆς αἰεὶ, καὶ τῶν ἄλλων, ἵνα μὴ
βλασφημῶν καὶ αὐτὸς ἀναγκάζωμαι παρὰ τὰ
συγκείμενα. καί τρι οὐχ ὁρῶ ἦν τινα ἂν ἄλλην
ἐπίδειξιν τῆς ἐαυτῶν προνοίας μείζω ἐξενεγκεῖν
ἐδύναντο, ἢ σέ κακὸν, κακῶς ἐπιτρέψαντες,
ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀποδημοῦντες ὑπὲρ τὸν Ὀκεα-
νόν

dierint, modo audiant. TIM. Enim vero au-
diunt, Dami, audiunt, et aliquando te suo olim
tempore vlciscentur.

37. DAM. Et quando illi otium ad me *peruen-*
dum habeant, qui tot, vt ais, negotia sustineant;
et res huius vniuersi, infinitas numero, admi-
nistrent? Itaque necdum te vlti sunt ob *perper-*
tua periuria, et reliqua, *quae taceo*, ne et ipse
maledicere praeter pacta cogar. Quamquam non
video, ecquam aliam demonstrationem providen-
tiae suae maiorem possint edere, quam malum te
mortalem male obterendo. Sed apparet illos per-
egre abesse trans Oceanum forte apud Aethiops
Hicroas

IUPITER TRAGÆDVS. 805

πρὸ ἴσως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας· ἔθρος γούρ
αὐτοῖς συνεχῶς ἵεσθαι παρ' αὐτοῦς ἐπὶ δαίτα,
καὶ αὐτεπαγγέλτοις ἐνίοτε.

TIM. Τί πρὸς τοσαύτην ἀνασχυντίαν εἰ-
ποιμι, ὦ Δάμι; ΔΑΜ. Ἐκεῖνο, ὦ Τιμόκλεις,
ὃ πάλαί ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσά σου, ὅπως ἐπεί-
σθης οἶσθαι προνοεῖν τοὺς θεοὺς. TIM. Ἡ
τάξις με πρώτη τῶν γιγνομένων ἐπείσεν, ὃ ἡ-
λῖος αἰεὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη κατὰ
ταῦτα, καὶ ὥραι τρεπόμεναι, καὶ φυτὰ φυό-
μενα, καὶ ζῶα γεννώμενα, καὶ αὐτὰ ταῦτα οὐ-
τως εὐμηχάνως κατεσκευασμένα, ὥς τρέφε-
σθαι, καὶ κινεῖσθαι, καὶ ἐννοεῖν, καὶ βαδίζειν,
καὶ

*Haras stramina pulvis. Mos enim illis frequenter
ad illos abire cœnatum, interdum etiam cum ipsi
sponte condixerunt.*

38. TIM. Quid ad tantam impudentiam di-
cam, Dami? DAM. Illud, Timocles, quod
olim ego audire ex te capio, quomodo in eam
opinionem veneris, uti putes Deos providere.
TIM. Ordo primum eorum, quæ fiunt, mihi
persuasit: sol eandem semper viam tenens, et ea-
dem modo Luna, et tempestatum vices, et plan-
tarum satus, et generationes animalium, eaque
ipsa animalia tanto artificio perfecta, ut nutrirī,
moueri, cogitare, incedere, fabricare, coriarum

καὶ τεκταίνεσθαι, καὶ σκυτοτομεῖν, καὶ τὰλλα
 ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναι μοι δοκεῖ. ΔΑΜ.
 Αὐτό περ τὸ ζητούμενον, ὦ Τιμόκλεις, σκεπ-
 τάζεις. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοία τούτων
 ἕκαστον ἐπιτελεῖται· ἀλλ' ὅτι μὲν τοιαῦτά ἐστι
 τὰ γιγνόμενα, φαῖνεν ἂν καὶ αὐτός· οὐ μὲν αὖ-
 τίνα πεπεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ ὑπὸ τινὸς προμη-
 θείας αὐτὰ γίνεσθαι. ἐνὶ γὰρ καὶ ἄλλως ἀρ-
 ξάμενα, νῦν ὁμοίως, καὶ κατὰ ταυτὰ συνίε-
 σθαι, σὺ δὲ τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγ-
 κην. εἴτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοὶ
 μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὲν, ὅποιά ἐστι
 καταρτιζομένη καὶ ἐπανοῦντι, οἰομένῳ δὲ ἀ-
 πόδειξιν ταῦτα εἶναι, τοῦ καὶ προνοία δι-
 τάττει

facere possint: haec, et alia in eo genere provi-
 dentiae opera esse mihi videntur. ΔΑΜ. Ipsum
 quodammodo, quod in quaestione est, pro ar-
 gumento arripis, Timocles. Nondum enim mani-
 festum, an providentia horum unumquodque
 perficiatur. Sed talia quidem esse, quae sunt,
 ipse quoque dixerim; sed non statim necesse est
 ut credamus, etiam a providentia quaedam illa
 fieri. Potest enim fieri, ut a fortuito initio nunc
 similiter et eodem modo consistant. Tu autem
 ordinem illorum vocas necessitatem. Deinde ni-
 mirum indignaberis, si quis tibi non obsequatur,
 ea quae fiunt, sicut sunt, enumeranti et laudan-
 ti; simul vero putanti, hanc demonstrationem
 esse,

ταύττωσθαι 12) αὐτῶν ἕκαστον. ὥς κατὰ τὸν
νωμικόν, Τετὶ μὲν ὑπομόχθηρον, ἄλλο δέ μοι
λέγῃ.

TIM. Ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι καὶ ἄλλης ἐπὶ τού-
τοις δεῖν ἀποδείξεως. ἔμως δ' οὖν ἔρῳ, ἀπέ-
κριναι γάρ μοι. "Ομηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιη-
τῆς γενέσθαι; ΔΑΜ. Καὶ μάλα. TIM.
Οὐνοῦν ἐκένω ἐπείσθην, τὴν πρέσβειαν τῶν
θεῶν ἐμφανίζοντι. ΔΑΜ. Ἀλλ', ὦ θαυμά-
σιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν "Ομηρον γενέσθαι,
πάντες

esse, providentia quadam illorum vnumquodque
vices suas servare. Igitur, ut est in comoedia,
Hoc subdolum videtur: adfer alterum.

39. TIM. Equidem non puto alia opus esse in
hac demonstratione. Attamen interrogabo. Et
enim responde mihi. Homerusne videtur tibi
optimus poeta fuisse? D A M. Sane. TIM.
Hi ergo credidi providentiam Deorum declaranti.
D A M. Verum enim vero, homo admirabilis,
poetam quidem bonam fuisse Homerum, omnes
tibi

12. Διατάττωσθαι] Hoc praetuli vulgatae
διαλλάττεσθαι, quia quatuor Codd. iube-
bant, et melius videtur; versionem *Gesneri*
non attigi, quae non multum abit ab resti-
tuta lectione. *Reisz.*

πάντες σοι συνομολογήσουσι, μάστιγες δὲ ἀληθῆ περὶ τῶν τοιούτων, οὐδ' ἐκείνων, οὔτε ἄλλον ποιητὴν οὐδένα. οὔτε γὰρ ἀληθείας μέλει αὐτοῖς αἶμα, ἀλλὰ τοῦ κηλεῖν τοὺς ἀκούοντας, καὶ διὰ τοῦτο μέτροις τε κατὰδουσι, καὶ μύθοις κατηχοῦσι, καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ περπνοῦ μηχανῶνται.

Ἄτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι οἷς τιςι μάστις ἐπέσθης τῶν Ὀμήρου· ἄρα οἷς περὶ τοῦ Διὸς λέγει, ὡς ἐπεβούλευον συνδῆσαι αὐτὸν ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφός, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἴη μὴ τὸν Βριάρεον ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τι γιγνόμενον, ἐπεπέδητο ἂν ἡμῖν ὁ βέλτιστος Ζεὺς συναρπασθεῖς. ἀνθ' ὧν καὶ ἀπομνημονεύει
τι

tibi largientur: testem autem idoneum talium, neque illum, neque alium quemcumque poetam. Neque enim veri illis curam esse puto, sed ut auditores demulceant; atque ob id ipsum, verbis occidunt, et personant fabulis, et in univ-
ersum incanditatis causa machinantur omnia.

40. Verum libenter audierim, quibus maxime Homeri dictis fidem habueris: num illis quae de Ioue dicit, infidias illi fecisse ut ligarent, filiam, et fratrem, et uxorem? et nisi Briareum aduocasset Theris, miserrata factum, in compedes forte raptus nobis esset Iupiter optimus. Pro quo et
iam

IVPITER TRAGOEDVS 509

τῇ Θέτιδι τὴν εὐεργεσίαν, ἑξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ἐνείρον τινα ψευδῇ ἐπιπάμψας, ὥς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀποθάνοιεν. ὄρῃς; ἀδινάτον γὰρ ἦν αὐτῷ, κεραυνὸν ἐμβαλόντι, κατὰφλέξει τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἄνευ τοῦ ἁπατεῶνα εἶναι δοκεῖν. ἢ ἐκεῖνά σε μάλισα εἰς τὴν πίσιν ἐπεσπάσατο ἀκούοντα, ὥς Διομήδης μὲν ἔτρωσε τὴν Ἀφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρην αὐτὸν. Ἀθηνᾶς παρακελεύσει, μετὰ μικρὸν δέ, αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ ἐμοινομάχουν ἀναμιξ ἄρρενές τε, καὶ θήλειαι, καὶ Ἀθηνᾶ μὲν Ἄρην καταγωνίζεται, ἅτε καὶ πεπονηκότα, οἶμα, ἐκ τοῦ τραύματος, ὃ παρὰ τοῦ Διομήδους εἰλήφει, Λητοῖ δ' ἀντίτῃ σῶκος ἐριού-

iam beneficio gratiam relaturus Thetidi; decipit Agamemnonem, immisso somnio mendaci, quo Achiuorum multi perirent. Vides? non poterat nempe iacto fulmine ipsum comburere Agamemnonem, ut non videretur esse impostor. Aut illa forte ad credendum te pertraxerunt, cum audires, a Diomede vulneratam Venerem, ac ipsum deinde, Minerva instigante, Martem? paullo post autem, ipsi irruentes in se invicem Dii praelia miscuere viri pariter ac feminae, et Minerva quidem Martem superat, laborantem puto ex vulnere, quod a Diomede acceperat; Latonam

ἐριούνιος Ἑρμῆς. ἢ τὰ περὶ τῆς Ἀρτέμιδος σοι
πιθανὰ ἔδοξεν, ὥς ἐκείνη μεμφιμοιρεῦσα ἡγα-
νάνκτησεν οὐ κληθεῖσα ἐφ' ἐξίαςιν ὑπὸ τοῦ Οἰ-
κέως. καὶ διὰ τοῦτο σὺν τῇ αὐτῇ ὑπερφυᾷ, καὶ
ἀνυπόστατον τὴν ἀλήθειαν, ἐπαφῆμεν ἐπὶ τὴν χῶ-
ραν αὐτῶν. ἄρα οὖν τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὁ-
μήρος πέπεικε;

ΖΕΥΣ. Βαβαί. ἡλίκον, ὦ θεοί, ἀνεβίη-
σε τὸ πλῆθος, ἐπαινοῦντες τὸν Δάμιν· ὁ δ'
ἡμέτερος, ἀπορουμένῳ ἔοικε· δέδιδε γοῦν, καὶ
ὑποτρέμει, καὶ δῆλός ἐστιν ἀπορρίψων τὴν ἀ-
σπίδα, καὶ ἤδη περιβλέπει εἰ παρεκδὺς ἀποδρά-
σεται. ΤΙΜ. Οὐδ' Εὐριπίδης ἄρα σοι δοκεῖ
λέγειν

*at contra fletit vilium dator Hermes. Aut istaec
de Diana probabilia tibi visa sunt, cum illa ae-
gre fert et indignatur, se non vocatam ab Oeneo
ad epulas: atque eam ob causam aprum horribili
magnitudine, et robore cui resistere nihil posset,
in regionem illius immittit. Num quid ergo
taliamens Homerus tibi persuasit?*

41. IVP. Hem! quanto, o Dii, clamore mul-
titude laudavit Damin. At noster desperare vi-
detur, metuit enim, et aliquantum tremuit, et
apparet abiecturum esse clypeum: et iam circum-
spicit, qua se subducens queat aufugere. TIM.
Neque Euripides igitur tibi sanum quid videtur
dicere,

λέγειν τι ὕμνος, ὁπότεν αὐτοὺς ἀναβιβασάμε-
νος τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν, δεικνύη σώζον-
τας μὲν τοὺς χρηστοὺς τῶν ἡρώων, τοὺς πονη-
ροὺς δὲ, καὶ τὴν ἀσέβειαν κατὰ σέ ἐπιτρίβον-
τας; ΔΑΜ. Ἄλλ', ὦ γενναϊότατε Φιλοσό-
φων Τιμόκλεις, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τρα-
γῳδοὶ πεπεικασί σε, ἀνάγκη δυοῖν θάττερον,
ἤτοι Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σάτυρον,
ἢ γέισθαι σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ πρόσωπα
τῶν θεῶν αὐτὰ, καὶ τοὺς ἐμβάδας, καὶ τοὺς
ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρί-
δας, καὶ προγαστρίδια 13), καὶ σωματῖα, καὶ
τᾶλλ'.

dicere, cum Deos ipsos in scenam productos o-
stendit, vt seruant bonos inter Heroas, malos
vero et impietatem, qualis tua est, obterunt?
DAM. Sed o generosissime philosophorum, Ti-
mocles, si, haec dum agunt, persuasere tibi
Tragici; oportet alterutrum horum, aut Poluin,
et Aristodemum, et Satyrum, putare te Deos
esse tunc, aut ipsas Deorum personas, et cothur-
nos, et talares togas, et chlamydes, et manicas,
et ventralia, et thoraces, et alia quibus illi tra-
goe-

13. Προγαστρίδια] Cum προγάζω sit, cui
venter prominet, possis προγαστρίδια putare
puluillos affimulando ventri prominulo apta.
Sed etiam possit vestis esse ante ventrem sus-
pendi solita etc. Gesner.

τᾷλλ', οἷς ἐκείνοι σεμνύνουσι τὴν τραγῳδίαν,
ὑπερ καὶ γελοιοτάτον εἶμαι. ἐπεὶ καθ' ἐαυτὸν
ὑπόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπιτεγούσης τῆ
χρείας τῶν δραμάτων, τὰ δακοῦντα εἰ λέγει,
ἀκούσῃ αὐτοῦ τότε παρρησιαζομένου,

Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ, τὸν δ' ἀπείρον' αἰθέρα,
καὶ γῆν περίξ' ἔχονθ' ὑγραῖς ἐν ἀγκά-
λοις,

Τοῦτον νομίζει Ζῆνα, τόνδ' ἡγεῖ θεόν.
καὶ πάλιν,

Ζεὺς, ὅσις ἐστὶν ὁ Ζεὺς.

Οὐ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων.
καὶ τὰ τοιαῦτα.

TIM.

goediam ornant, quod quidem maxime ridicu-
lum arbitror. Alioqui ubi pro se Euripides, ni-
hil vrgente fabularum necessitate, quae sibi vi-
deantur dicit, audias ipsum tunc libere pronun-
tiantem:

Sublime fufum cernis, immensum aethera,

Cuius tenetur mollibus complexibus

*Terra: hoc putato Numen, hunc perhibe Iu-
vem.*

et rursus,

O Iupiter, quicunque demum es Iupiter;

Nec enim nisi sermonibus mihi notus es:

et similia.

42. TIM.

TIM. Οὐκοῦν ἅπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ
ἔθνη, ἐξηπάτηνται, θεοὺς νομίζοντες, καὶ παν-
ηγυρίζοντες. ΔΑΜ. Εὖγε, ὦ Τιμόκλεις, ὅτε
με ὑπέμνησας τῶν κατὰ τὰ ἔθνη νομιζομένων,
ἀφ' ὧν μάλιστα συνδοί τις ἂν, ὥς γε εἰδέν βέ-
βαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχει. πολλὰ
γὰρ ἡ ταραχὴ, καὶ ἄλλοι ἄλλα νομίζουσιν, Σκύ-
θαι μὲν Ἀκινάκη θύοντες, καὶ Θρᾷκες Ζαμόλ-
ξιδι, δραπετὴ ἀνθρώπῳ ἐκ Σάμου, ὥς αὐ-
τοὺς ἤκοντι, Φρύγες δὲ Μήνη, καὶ Αἰθίοπες
ἡμέρα, καὶ Κυλλήνιοι Φάλητι, 14) καὶ Ἀσ-
σύριοι

42. TIM. Igitur omnes homines et populi
decepti sunt, qui Deos esse putent, ac celebrent.
DAM. Bene, Timocles, admonuisti me eorum,
quae inter gentes moribus legibusque receptae
sunt: e quibus nimirum maxime cognouerit ali-
quis, quam nihil firmum illa, quae de Diis fe-
runtur, habeant. Multa enim confusio, et alia
alia sanxerunt: Scythae sacrificantes acinaci, et
Zamolxidi Thraces, qui fugitiuus e Samo ad il-
los venit; Phryges autem Menae, *id est Lunae*;
et Diei Aethiopes; et Cyllenii Phaneti; et Assy-
rii

14. Κυλλήνιοι Φάλητι.] Quis sit Phales, cui
sacra faciant Cyllenii, equidem non dixe-
rim. Dedi in versione Phanetem, notum
ex Orphicis versibus ab Athenagora Legat.

σύριοι περισσεῖ, καὶ Πέρσαι πυρεῖ, καὶ Αἰγύπτιοι ὕδατι. καίτοι μὲν ἅπασιν κοινὸν τῶν Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ, ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίτας μὲν ὁ βοῦς θεός· Πηλουσιώταις δὲ κρόμμον καὶ ἄλλοις ἴβις, ἢ κροκόδειλος, καὶ ἄλλοις κυνοκέφαλος, ἢ αἰλουρος, ἢ πίθηκος· καὶ ἐπὶ κατὰ κώμας, τοῖς μὲν ὁ δεξιὸς ὦμος θεός· τοῖς δὲ κατ' ἀντιπέραις οἰκῆσιν, ἄσπερος καὶ ἄλλοις κεφαλῆς ἡμίτομον, καὶ ἄλλοις ποτήριον κεραμεύον, ἢ τρύβλιον. ταῦτα πῶς εὐγέλως ἐσὶν, ὦ καλὲ Τιμόκλεις; ΜΩΜ. Οὐκ

ἐλε-

rii columbae; et Persae igni; et aquae Aegyptii. Quamquam communis quidem Aegyptiis omnibus Deus est aqua; priuatim vero Memphitis Deus bos est; Pelusiotis cepe; et aliis ibis, aut crocodilus, cynocephalus, aut feles, aut simia: et insuper per vicos aliis humerus dexter Deus est; e regione autem habitantibus, sinister; et aliis caput dimidiatum, et aliis figulinum poculum aut patella. Haec quomodo non ridicula sunt, o pulcher Timocles? M O M. Nonne

prae-

c. 16. seruatis, itemque aliis, quos debemus *Macrobio* Sat. I, 18. Qui etiam docet tum l. e. tum c. 17. Solem esse Phaneta. De *Phanete* omnia *Eschenbachius* in *Epigene*. *Gesner*.

ἔλεγον, ὦ θεοί, ταῦτα πάντα ἤξεν εἰς τοῦμ-
Φανές, καὶ ἀκριβῶς ἐξετασθήσεσθαι; ΖΕΤΣ.
Ἐλεγες, ὦ Μῶμε, καὶ ἐπέτίμας ὀρθῶς, καὶ
ἔγωγε πειράσομαι ἐπικυρωθῆσθαι αὐτὰ, ἢ
τὸν ἐν ποσὶ κίνδυνον διαφύγωμεν.

TIM. Ἄλλ', ὦ θεοὶς ἐχθρὲ σὺ, τὰς χρη-
σμούς καὶ προαγορεύσεις τῶν ἐσομένων, τίνος
ἔργον ἂν εἴποις, ἢ θεῶν καὶ τῆς προνοίας τῆς
ἐκείνων; ΔΑΜ. Σιώπησον, ὦ ἄριζε, περὶ
τῶν χρησμῶν, ἐπεὶ ἐρήσομαι σε, τίνος αὐτῶν
μάλιστα μεμνησθαι ἀξιοῖς; ἄρ' ἐκείνου, ὃν τῷ
Λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀκριβῶς ἀμφή-
κης ἦν καὶ διπρόσωπος, οἷοί εἰσι τῶν Ἑρμῶν
ἐνιοί,

praedicebam, Diī, futurum, vt proferrentur in
lucem haec omnia, et accurate examinarentur?
IVP. Praedixisti, Mome, et recte nos reprehendi-
disti; ac studebo corrigere ista, modo praefens
periculum effugerimus.

43. TIM. Verum tu Diis inimice, oracula,
et praedictiones futurorum, cuius opus dixeris,
nisi Deorum illorumque providentiae? DAM.
Tace, vir bone, de oraculis. Nam interrogabo
te, cuius illorum maxime velis mentionem fieri?
num illius quod Lydo Pythius reddidit, quod
exacte ambiguum erat ac vultu duplici, quales
Kk 2 sunt

ἔνιοι, διπτοὶ καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, πρὸς ἑπότερον ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιτραφῇσιν· ἢ τί μᾶλλον ὁ Κροῖσος διαβάς τὸν Ἄλυν, τὴν αὐτῆς ἀρχὴν, ἢ τὴν Κύρου καταλύσει; καίτοι οὐκ ὀλίγων ταλάντων ὁ Σαρδιανὸς ἐκείνος ἀδελφός, τὸ ἀμφιδέξιον τῆτο ἔπος ἐπρίατο. ΜΩΜ. Αὐτὰ που, ὦ θεοί, ἀνὴρ διεξέρχεται λέγων, ἃ ἐγὼ ἐδεδίειν μάλιχα. πῶς νῦν ὁ καλὸς ἡμῶν κιθαρωδός; ἀπολόγησαι αὐτῷ κατελθὼν πρὸς ταῦτα. ΖΕΥΣ. Σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεας, ὦ Μῶμε, οὐκ ἐν καιρῷ νῦν ἐπιτιμῶν.

TIM. Ὅρα οἷα ποιεῖς, ὦ ἀλιτῆρις Δάμι, μονονουχί τὰ ἔδη αὐτὰ τῶν θεῶν ἀνατρέπεις
τῷ

funt Hermarum quidam, duplices, et vtrunque similes, ad quameunque illorum te partem convertas? Aut vtrum magis superato Croesus Hallye, suum imperium an Cyri dissoluet? Atqui non paucis talentis Sardiana illa perniciēs ancipitem istum versum emerat? MOM. Illa ipsa fere, Diū, hic vir disputat, quae ego maxime metuebam. Vbi nunc est nobis pulcher ille citharoedus? Descende, responde isti pro te ad haec crimina. IVP. Enecas tu nos, Mome, importunis illis reprehensionibus tuis.

44. TIM. Vide quid agas, execranda Dami, tantum non sedes ipsas Deorum disputatione tua euer-

τῷ λόγῳ, καὶ βωμαὺς αὐτῶν. ΔΑΜ. Οὐ
πάντας ἔγωγε τοὺς βωμὰς, ὦ Τιμόκλεις. τί
γὰρ καὶ δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γίγνεται, εἰ θυμια-
μάτων καὶ εὐωδίας μεσοὶ εἰσι; τοὺς δὲ ἐν Ταύ-
ροις τῆς Ἀρτέμιδος ἡδέως ἂν ἐπέιδον ἐκ βά-
θρων ἐπὶ κεφαλὴν ἀνατρεπομένους, ἐφ' ὧν
τοιαῦτα ἡ παρθένος εὐωχουμένη ἔχαιρε. ΖΕΤΣ.
Τοῦτ' ἐπὶ πᾶσι ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπῆλθεν;
ὡς δαμῖνόν τ' εὐδενὸς ἀνὴρ φεῖδεται, ἀλλ' ἐξ
ἀμάξης παρρησιάζεται, καὶ

Μάρπτει ἐξείης, ὅς' αἴτιος, ὅςτ' καὶ οὐκί.
ΜΩΜ. Καὶ μὴν ὀλίγους ἂν, ὦ Ζεῦ, τοὺς
ἀναιτίους εὖροις ἐν ἡμῖν· καὶ που τάχα προῖών
ὁ ἄνθρωπος ἄψεται καὶ τῶν κορυφαίων τινός.

TIM.

eueritis, ipsorumque altaria. DAM. Non omnia
equidem altaria, Timocles: quid enim mali ab
iis fiat, si suffitus et boni odoris plena sint? Sed
illa Tauricae Dianae libenter sane viderem e fun-
damentis in caput euerfa, in quibus talibus epu-
lis virgo illa gauisa est. IVP. Vnde nobis inui-
ctum istud malum insonat? ut nulli Deorum vir
parcit! sed *tanquam* e plauistro confidenter male-
dicit,

Et lacerat deinceps infontes, ne nocentes:

MOM. Verum paucos sane Iupiter inueneris in-
ter nos infontes. Et forte progressus homo tan-
get etiam summorum quendam.

Kk 3

45. TIM.

TIM. Οὐδὲ βροντῶντος αὐτοῦ τοῦ Δια
 ἀκούεις, ὦ θεομάχε Δάμι; **Δ Α Μ.** Καὶ πῶς
 οὐ μέλω βροντῆς ἀκούειν, ὦ Τιμόκλες; ἢ
 δὲ ὁ Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστὶ, σὺ ἂν ἄμεινον εἰδείης,
 ἐκείθεν ποθεν παρὰ τῶν θεῶν ἀΦιγμένος· ἐπὶ
 οἷ γε ἐκ Κρήτης ἤκοντες ἄλλα ἡμῖν διηγοῦνται,
 τάφον τινὰ κεῖθι δείκνυσθαι, καὶ σήλην ἐφε-
 ζάναί δηλᾶσαν ὡς οὐκέτι βροντῆσειεν ἂν ὁ Ζεὺς,
 τεθνεὺς πάλα. **ΜΩΜ.** τεῦτ' ἐγὼ πρὸ παλ-
 λοῦ ἠπιστάμην ἐροῦντα τὸν ἀνδρωπεν. τί δ'
 οὖν, ὦ Ζεῦ, ὠχρίακας ἡμῖν, καὶ συγκροτᾷς
 τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ τρόμου; Θαρρῶν γὰρ,
 καὶ τῶν τοιούτων ἀνθρωπίσιν καταφρονῶν.
ΖΕΥΣ. Τί λέγεις, ὦ Μῶμε, καταφρονῶν;
 οὐχ

45. **TIM.** Neque tonantem ipsum Iovem au-
 dis, hostis Deorum Dami? **DAM.** Quidni to-
 nitru audiam, Timocles? Vtrum vero Iupiter
 fit, qui tonat, melius tu noris, qui forte a Düs
 alicunde veneris: quando, qui e Creta veniunt,
 alia nobis narrant, sepulcrum ibi quoddam osten-
 di, et columellam adstare, quae declaret, non
 tonaturum amplius Iovem, qui olim fit mortuus.
MOM. Hoc ego sciebam dicturum esse ho-
 minem. Quis ergo, Iupiter, expalluisti nobis,
 et dentes tremore collidis? Bono animo oportet
 esse, et eiusmodi homunciones contemnere. **IVP.**
 Quid ais, Mome, contemnere? Non vides, quot
 ipsum

εὐχ' ὁρᾷς. ὅσοι ἀκούουσι, καὶ ὡς συμπεπεισμέ-
νοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγει αὐτούς
ἐναδυστάμενος τῶν ὧτων ὁ Δάμις; ΜΩΜ.
Ἀλλὰ σὺ ὁπόταν, ὦ Ζεῦ, θελήσης, σείρην
χρυσήν καθεῖς, ἀπαντας αὐτάς.

Αὐτῇκεν γαίῃ ἐρύσαις αὐτῇ τε θαλάσσῃ.

TIM. Εἰπέ μοι, ὦ κατάρχτε, πέπλευκας
ἤδη ποτέ; ΔΑΜ. Καὶ πολλάκις, ὦ Τιμό-
κλεις. TIM. Οὐκοῦν ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἄνε-
μος ἐμπίπτων τῇ ὁθόνῃ, καὶ ἐμπιπλὰς τὰ
ἀνάτια, ἢ οἱ ἐρέττοντες; 15) ἐκυβέρνηα δὲ εἷς

ΤΙΣ

ipsum audiant, et quam illius persuasionibus
contra nos occupati sint? abducatque illos auri-
bus deuinctos Darnis? MOM. At tu, cum vo-
lueris, Iupiter, catena aurea demissa omnes

Ipsa cum terra buc et cum mare traxeris ad nos.

46. TIM. Dic mihi, execrabilis homo, an
aliquando nauigasti? DAM. Et saepe, Timo-
cles. TIM. Nonne ferebat tum vos ventus, in
lintheum irruens, et implens vela, *magis* quam
remigantes? gubernabat autem quidam governa-
culo

K k 4

cule

15. Ἡ οἱ ἐρέττοντες] Ομῖσα ante ἡ vox μάλ-
λον. Vid. ad Iou. Conf. c. 7. Gesner.

τις ἐφεςὼς, καὶ ἔσωζε τὴν ναῦν; ΔΑΜ. Καὶ μάλα. TIM. Εἴτα ἡ ναὺς μὲν οὕτως ἂν ἔπλη μὴ κυβερνωμένη, τὸ δὲ ὅλον τοῦτο ἀποβέσσει τον οἶει, καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι; ZEUS. Εὐγε συνετῶς ταῦτα ὁ Τιμοκλῆς, καὶ ἰσχυρῶς τῷ παραδείγματι.

ΔΑΜ. Ἄλλ', ὦ Θεοφιλέστατε Τιμοκλῆς, τὸν μὲν κυβερνήτην ἐκεῖνον εἶδες ἂν, αἰετὰ συμφέροντα ἐπινοοῦντα, καὶ πρὸ τοῦ κακοῦ παρασκευαζόμενον, καὶ προσάπτοντα τοῖς κακοῖς, ἀλυσιτελὲς δὲ ἑδὲ ἄλογον ἔδέν τι οὐκ ἦ ναὺς, ὃ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀνάγκη ἦν πρὸς τὴν ναυτιλίαν αὐτοῖς. ὁ δὲ σὸς ἄνθρωπος κυβερ-

culo admotus, nauemque seruauit. DAM. Sane. TIM. Tum nauis quidem non nauigasset nisi esset gubernata: hoc uniuersum autem sine gubernatore atque duce ferri arbitraris? IVP. Euge prudenter ista Timocles, et valide disputas similitudine.

47. DAM. Verum, carissime Diis Timocles, gubernatorem illum videbas semper cogitare vilia, et ante tempus parare se, et imperare nauitis: inutile autem aut irrationabile nihil habebat nauis, quod non omnino vtile et necessarium ipsis esset ad nauigationem. At tuus iste gubernator,

IVPITER TRAGŌEDVS 521

κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταῦτη νηὶ ἐΦεσά-
 ναυ ἀξιοῖς, καὶ οἱ συνναῦται αὐτοῦ, οὐδέν εὖ
 λόγως, ἐδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν διατάττουσιν·
 ἀλλ' ὁ μὲν πρότονος, 16) εἰ τῶχοι, εἰς τὴν
 πρῦμνῃν ἂν ἀποτέταται, οἱ πόδες δὲ εἰς τὴν
 πρῶραν 17) ἀμφοτέροι· καὶ χρυσαῖ μὲν αἱ
 ἄγκυ-

nator, quem magnae praesse naui postulas, et
 socii illius nautae, nihil ratione neque pro di-
 gnitate constituunt. Sed protonus forte *funis*
 ad puppim tentus est, pedesque ad proram utri-
 que: et ancorae interdum aureae, chenisus au-

Kk 5

tem

16. Ὁ μὲν πρότονος] Προτόνας et πρότονα ex-
 plicant *Homeri Interpretes* ad Il. A, 434. et Od.
 B, 425. itemque *Hesychius*, duplices funes, a
 carchesio hinc in proram, hinc in puppim
 tentos. Sed in ea, quae hic describitur na-
 vi, πρότονος vim nominis sui servare de-
 bet, et funis esse versus proram s. antero-
 rem navis partem tentus, cuius ope erigā-
 tur demissus antea malus, qui renitatur, ne
 versus puppim recidere malus possit: nam
 ne a ventis versus proram queat delicti, satis
 impedit reliqua constructio. *Gesner*.

17. Οἱ πόδες δὲ εἰς τὴν πρῶραν] Nempe πό-
 δες h. e. funes, quibus imum latus veli ex
 utroque angulo ad navem alligabatur, de-
 bebant

ἀγκυραὶ ἐνίοτε, ὁ χηνίσκος δὲ μολιβδῆς· καὶ
τὰ μὲν ὑφάλα κατὰγραφα, τὰ δὲ ἐξάλα τῆς
νεῶς ἀμορφα.

Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ναυτῶν ἰδοὺς ἂν τὸν μὲν
ἀργὸν καὶ ἄτεχνον, καὶ ἄτολμον πρὸς τὰ ἔργα,
διμοιρίτην ἢ τριμοιρίτην. 18) τὸν δὲ κατακο-
λυμβῇ-

tem plumbeus; et picta, quae mari demergun-
tur, quae vero eminent, deformia.

48. Inter ipsos vero nautas videas alium qui-
dem pigrum atque inertem, et ad opera susci-
pienda timidum, dimidiaae esse vel tertiae parti
navis praefectum: alium vero ad natandum stre-
num,

bebant, ut ventis ferentibus reniterentur,
tenti necessario esse versus puppim. *Gesner.*

18. Διμοιρίτην ἢ τριμοιρίτην] Cum ex con-
trario appareat, hic non tam de stipendio,
et commodis, quam de munere et honore
agi: malui hoc sequi, quod et scholia ad
h. l. primum ponunt, et e *Suida* probari
potest, et confirmatur ex *Aeliani* *Tacticis*,
apud quem p. 20. Blanc. λόχος in aliquot ἐνω-
μοτίας diuiditur, deinde dicitur p. 21. τὰς
δὲ δύο ἐνωμοτίας διμοιρίαν, καὶ τὸν ἡγέ-
μενον τῶν διμοιρίτην καλεῖσι. Hoc certe
apparet, praefecturae cuiusdam nomen apud
Aelia-

λυμβῆσά τε δεινόν, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαίαν ἀνά-
 πηδῆσαι ῥᾷδιον· καὶ εἰδότες τῶν χρησίμων ἔμε-
 σα, μόνον τοῦτον ἀντλεῖν προσεταγμένον. τὰ
 δὲ αὐτὰ καὶ ἐν τοῖς ἐπιβάταις, μασιγίαν μέν
 τινα ἐν προεδρίᾳ παρὰ τῶν κυβερνήτην καθή-
 μενον, καὶ θεραπευόμενον, καὶ ἄλλον κίναιδον,
 ἢ πατραλοῖαν, ἢ ἱερόσυλον, ὑπερτιμώμενον,
 καὶ τὰ ἄλλα τῆς νεῶς κατεilahφότα· χαρίεν-
 τας δὲ πολλοὺς ἐν μυχῶ τοῦ σιᾶφους σπαραχ-
 ρουμένους, καὶ ὑπὸ τῶν πρὸς ἀλήθειαν χα-
 ρίων πατουμένους. ἐννόησον γοῦν, ὅπως Σω-
 κράτης μὲν καὶ Ἀριστείδης ἔπλευσε, καὶ Φωκίων,
 οὐδὲ

nuum, ad exfliendum in antennas agilem, et
 vtilium omnium scientem, solum exhaurire *sen-
 tinam* iussu: eandemque inter vectores esse ra-
 tionem: furciferum quendam primo loco apud
 gubernatorem assidere et coli; aliumque cinae-
 dum, aut parricidam, aut sacrilegum, supra re-
 liquos honorari, et summa navis occupare: ho-
 nestos autem multos in angulo navis confertos
 ab iis, qui re vera deteriores sunt, conculcari.
 Cogita enim, quomodo Socrates et Aristides na-
 vigaverint, et Phocion, qui neque alimentorum
 satis

Aelianum διμοιρίτην potius esse, quam com-
 modi. *Gesner.*

ἔδδ' τὰ ἄλφῖτα διακριῇ ἔχοντες, ἔδδ' ἀποτῆται
τοὺς πόδας δυνάμενοι ἐπὶ γυμνῶν τῶν σανίδων
παρὰ τὸν ἀντλον· ἐν ὅσοις δὲ ἀγαθοῖς Καλ-
λίας, καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδανάπαλος ἐ-
τρυφῶντες, καὶ τῶν ὑφ' αὐτοῖς καταπτύου-
τες. 19)

Τοι-

fatis habuerint, neque extendere pedes nudis in
tabulis ad ipsam sentinam potuerint: in quantis
contra bonis fuerint Callias, et Midias, et Sar-
danapalus luxuriantes, eosque qui sub se erant,
despuentes.

49. Τ^α
19. Ἐντρυφῶντες, καὶ τῶν ὑπὲρ αὐτὰς κα-
ταπτύοντες] Sine dubio corrigendum ὑ'
αὐτοῖς. Quid enim? An potentes illi et
delicatulī eos, qui se maiores erant, conta-
meliose habuerunt? Immo eos, qui sibi
subiecti erant (quod ad Sardanapalum maxi-
me referendum) contumeliis insolenter pro-
culcarunt. *Iensius.*

ὑπὲρ αὐτὰς] ὑπ' αὐτὰς legendum videtur.
Guierius.

ὑφ' αὐτοῖς] Non dubitavi ὑπὸ pro ὑπὲρ ex
duobus Codd. recipere, quod *Iensii* et *Gui-
erri* coniecturam confirmat, et ad sensum re-
quiritur: nam etli ὑπ' αὐτοῖς, quod ad or-
thographiam quoque cum *Iensio* hic fere
praeferrem, satius tamen duxi codicis scri-
pturam sequi, quae sensum reddit sanum.

Et

Τοιαῦτα ἐν τῇ νηϊ σου γίγνεται, ὦ σοφώ-
τατε Τιμόκλεις· διὰ τοῦτο αἱ ναυαγίαι μύρια.

49. Talia tua in naui fiunt, Timocleis, vir sa-
pientissime, ac propterea naufragia mille. Si
quis

Et licet vulgatum ὑπὲρ αὐτὰς, ab Gesnero
conuersum, et multum se praestantiores viros
despuentes, primo adspectu probum videat-
ur, ac Dial. seq. atque apud alios etiam hoc
significatu occurrat; tamen rem propius in-
tuenti patebit, quanto potior sit lectio resti-
tuta. Quem enim, quaesio, supra se habe-
bat Sardanapalus similesque tyranni? anne
vero simplex et vera est narratio, eum omnes
subditos contumeliose tractasse, iisque in-
sultasse? Demus tamen, quod negari non
potest, eum etiam viris se melioribus insul-
tasse; At hoc ipsum iam non excluditur;
nam inter dignitate inferiores etiam erant
meliores. Contemserit praefectum Arbaetum
Sardanapalus, se meliorem (vid. Iustin. I, 2.)
ambigue tamen nimis eius virtus eo signi-
ficaretur, si ὑπὲρ τὸν Σαρδανάπαλον dicere-
tur; quare quod planum est et verum prae-
ferendo peccare, quam coacta, vt videban-
tur, dare malui. Lector autem vulgatam
potiorem existimans eam retinere poterit.
Est vulgatae aliquid praesidii in verbis prae-
missis χαρίσιντας πολλὰς — ὑπὸ χειρόνων
ΠΑΤΕ-

αὐτὸς δέ τις κυβερνήτης ἐφεσὺς ἐώρα καὶ διέτρε-
 πεν ἕκασκον, πρῶτον μὲν οὐκ ἂν ἔγνόνησεν οἱ τι-
 νες οἱ χρηστοί, καὶ οἱ τινες οἱ Φαῦλοι τῶν ἐμ-
 πλεόντων, ἔπειτα ἕκαστον κατὰ τὴν ἀξίαν τὰ
 προσήκοντα ἀπένειμεν αὐτῷ, χώρην τε τὴν ἀρει-
 νω τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν ἄνω, τὴν κατω-
 ῦν τοῖς χείροσι, καὶ συσσίτους ἔσιν ἃς ἀμείνους
 καὶ συμβούλους ἐποίησεν αὐτῷ· καὶ τῶν νεωτῶν
 ὁ μὲν πρόθυμος ἢ πρόωρος ἐπιμελητὴς 20) ἀπεδέ-
 δεικτῶς.

quis vero gubernator adstans videret et constitue-
 ret singula; primo quidem non ignoraret, qui
 boni, quique mali inter nauigantes; deinde uni-
 cuique pro dignitate, quae illi conueniunt, tri-
 bueret, locumque meliorem melioribus apud se
 supra, inferioremque deterioribus; et conuicto-
 res quosdam ex melioribus consiliariosque face-
 ret; atque inter nautas promptus ille aut proram
 cura-

παταμένους, quibus similiter conqueritur
 praestantes ab inferioribus ludibrio habe-
 ri; sed melius Sardanapalus iam dicitur eo-
 dem more, quo superiores in naui collocati,
 (licet indigni) insultant inferioribus dignio-
 ribus, despungere in infra se positos, (licet et
 ii reuera sint digniores) adeoque vel resti-
 tuta lectio sic accuratius cohaeret cum prae-
 missis, ad quae certe haec sunt aptanda. R.
 20. Πρώωρος ἐπιμελητὴς] Πρωρεὺς hic vulgo
 audie-

δεικ' ἂν, ἢ τοίχου ἄρχων 21), ἢ πάντως πρὸ τῶν
ἄλλων · ὁ δὲ ὀκνηρὸς, καὶ ῥάθυμος, ἐπαίετ'
ἂν τῷ καλωδίῳ πεντάκισι τῆς ἡμέρας τὴν κεφα-
λήν. ὥς σοι, ὦ θαυμασίε, τὸ τῆς νεῶς τοῦ-
το παρδείγμα κινδυνεύει περιτετραφθαί, κα-
κοῦ τοῦ κυβερνήτου τετυχηκός.

MOM. Ταῦτ' ἤδη κατὰ ῥοὴν προχωρεῖ
τῷ Δάμιδι, καὶ πλησίσιος ἐπὶ τὴν νίκην Φέ-
ρεται.

curare, vel latus, aut omnino praeesse aliis iube-
retur: contra iste piger et omissus, quinquies
in diem fune in caput pulsaretur. Itaque haec
tibi navis comparatio, vir optime, ne evertatur
periculum est, quae malum adeo gubernatorem
nacta sit.

50. MOM. Haec secundo sane fluxu proce-
dunt Damidi, plenisque ad victoriam velis inne-
hitar.

audiebat. 'Ετ. XIV. Gubernatori dignita-
te, vt inter nautas proximus. *Famulum gu-
bernatoris vocat Xenoph. Οἰκονομ.* Post hunc
τοίχῃ ἄρχων, de cuius officio disceptatur.
Vide *Plut.* 1458. initio fere vitae Agidis,
et *Xenoph. Αναβ. V. p. 217. 25.* ὅταν δὲ
χειμὼν ᾖ, ἀχ' ὁρᾶτε, ὅτι καὶ νεύματος μό-
νῃ ἐνεκα χαλεπαίνει μὲν πρῶτος τοῖς ἐν
πρῶτῳ, χαλεπαίνει δὲ κυβερνήτης τοῖς ἐν
πρυμῳ. *du Soul.*

21. Τοίχῃ ἄρχων] Hic vulgo dicebatur τοίχμα-
χος. Vide *Suidam* voce Τοίχμαχος. *Kuster.*

ρεται. ΖΕΤΣ. Ὁρθῶς, ὦ Μῶμε, καὶ
κᾶσεις. ὁ δ' οὐδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλῆς ἐπι-
νοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ καθιέρω-
σαν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις ἐνπερίτρεπτα πάντα ἐπ-
αντλεῖ.

TIM. Οὐκοῦν ἐπεὶ τῆς νεῆς τὸ πλεονέκτη-
μα οὐ πάνυ σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἀνέστη
δὴ τὴν ἱεράν, Φασιν, ἄγκυραν, καὶ ἦν οὐδεμί-
μηχανὴ ἀπορρήξεις. ΖΕΤΣ. Τί ποτε εἰ-
καὶ ἔρεῖ; TIM. Ἴδοις γὰρ εἰ ἀκούουσα ταῦ-
τα συλλογίζομαι, καὶ εἴ πῃ αὐτῇ δυνατόν ἐστι
περιτρέψαι. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοί, εἰσὶ καὶ οἱ
ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοί, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοὶ
πρὸς ταῦτα Φῆς; ΔΑΜ. Ἦν πρότερον γὰρ
εἰς κόρον, ἀποκρινέμαι σοι. TIM. Ἀλλ' ἴν

hitur. IVP. Recte coniecicis, Mome. At hic Ti-
mocles firmum nihil excogitat; verum communia
ista et quotidiana, aliud post aliud, quas tamen
facile evertantur omnia, effundit.

51. TIM. Quandoquidem igitur namque
comparatio non satis valida visa est, audi
cram, aiunt, aneoram, quam nulla melius
abrumpas. IVP. Quid tandem dicet? TIM.
Videas enim, an consequentia colligam ista,
si qua euertere illa possis: si enim sunt homines,
sunt etiam Dii. At sunt altaria, sunt ergo etiam
Dii. Quid ad haec dicis? DAM. Cum primis
satis risero, tibi respondebo. TIM. Sed videm

κας ἐδὲ παύσεσθαι γελῶν, εἰπὲ δὲ ὁμῶς ὅπῃ
 σοι γελᾶσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. ΔΑΜ.
 Ὅτι ἐκ αἰσθάνῃ, ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ἐξαψάμε-
 νός σε τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα ἱερὰν ἔσαν. τὸ
 γὰρ εἶναι θεός, τῷ βωμῷ εἶναι συνδῆσας, ἐ-
 σχυρὸν οἶε ποιήσασθαι ἀπ' αὐτῶν τὸν ὄρμον.
 ὥς ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τέτε Φῆς ἔχειν εἰπεῖν ἱε-
 ρώτερον, ἀπώμεν ἤδη.

TIM. Ὁμολογεῖς τοίνυν ἡττησθαι προαπίων;

ΔΑΜ. Ναί, ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰρ ὥσπερ οἱ
 ὑπὸ τινῶν βιαζόμενοι, ἐπὶ τῷ βωμῷ ἡμῖν κα-
 ταπέφευγας. ὥς, νῆ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὰν,
 ἐθέλων ἀπείσασθαι ἤδη πρὸς σέ, ἐπ' αὐτῶν τε
 τῶν βωμῶν, ὡς μηκέτι περὶ τέτων ἐρίζοιμεν.

TIM.

non desiturus ridere. Dic vero tamen, qua tibi
 parte ridiculum visum sit, quod dixi. D A M.
 Quod non sentis a tenui te filo suspendisse anco-
 ram tuam, eamque sacram. Cum enim illud,
 Deos esse, ad illud alterum alligasti, altaria esse,
 putas firmum ex his te funem fecisse. Quando
 igitur negas quidquam te his habere sanctius
 quod dicas, iam abeamus.

52. TIM. Confiteris ergo te victum, cum
 prior dicebas? D A M. Recte, Timocles. Tu
 enim ut illi, quibus vis ab aliis infertur, ad alta-
 ria nobis confugisti. Itaque per ancoram illam
 sacram, volo iam foedus tecum ad ipsa illa altaria
 libatione interposita facere, nos non amplius de
 hisce rebus tecum velle contendere. TIM. Ca-

ΤΙΜ. Εἰρωνεύη ταῦτα πρὸς ἐμὲ τοῦ Βωρύχε, 22)
καὶ μίαν, καὶ κατὰπτυσέ, καὶ μασιγίᾳ, καὶ
κάταρα. ἔ γάρ ἴσμεν ἔ τινας μὲν πατρίαν
πῶς δὲ ἡ μήτηρ σε ἐπορευέσθω; καὶ ὡς τὸν ἀδελ-
φὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις, καὶ τὰ μαιρι-
κία διαφθείρεις; λιχνότατε καὶ ἀναισχυντότε-
τε. μὴ Φεῦγε δ' ἐν, ἕως καὶ παρ' ἐμὲ πληγὰς
λαβὼν ἀπέλθῃς· ἤδη γάρ σε τάτω τῷ ὄσσειαν
ἀποθραύσω, παιμνιάρων ὄντα.

ΖΕΥΣ. Ὁ μὲν γελῶν, ὦ θεοί, ἄπεισιν, ὃ δ'
ἀκολαθεῖ λειδορέμενος, ἔ φέρων κατατρεφῶν

72

villaris ista ad me sepulchrorum effossor, et im-
pure, et despuende, et verbero, et purgamen-
tum. Nonne enim scimus quo sis patre natus,
ut meretriciam mater tua vitam egerit, ut etiam
fratrem interfeceris, et adulter sis, et pueros cor-
rumpas, helios, et impudentissime. Noli vero
ante fugere quam plagis a me acceptis abeas:
iam enim hac tibi testa cerebrum impuratissimo
dihpergam.

53. IVP. Alter quidem ridens, Dii, discedit;
alter vero sequitur maledicens, indigne ferens
iniul-

22. Τυμβωρύχε] Deserui, scripturam Editio-
num principum secundam corripientium.
Nam longa est etiam apud alios, et Aristoph.
Ran. 4180. Οὕτω γ' ἂν εἴη πρὸς πατρός
τυμβωρύχος. Reitz.

τα τὸν Δάμιν· καὶ ἔοικε πατάξειν αὐτὸν τῷ
κεράμῳ ἐς τὴν κεφαλὴν. ἡμεῖς δὲ τί ποῖμεν
ἐπὶ τέτοις; EPM. Ὁρθῶς ἐκεῖνό μοι ὁ κωμί-
κός εἰρηκέναι δοκεῖ, Οὐδὲν πέπονθας δεινόν,
ἀν μὴ πρᾶσποιῇ. τί γὰρ καὶ ὑπὲρ μέγα καμῶς,
εἰ ὀλίγοι ἄνθρωποι πεπαισμένοι ταῦτα, ἀπὸ
σε; πολλοὶ γὰρ εἰσιν οἱ τᾶναντία γιγνώσκοντες,
πλείεις Ἑλλήνων, ὅ πολλὺς λεῶς καὶ ὁ σύρφαξ.
Βάρβαροί τε πάντες. ZETΣ. Ἀλλ' ὦ Ἐρις,
καὶ τὰ Δαρεῖς πάνυ καλῶς ἔχον ἐσίν, ὅ κεν
ἐπὶ τῷ Ζωπύρῳ· ὥς καὶ αὐτὸς ἐβελόμην, ὅτι
τοιοῦτον ἔχειν οἶον τὸν Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μύ-
ρίας μοι Βαβυλωνίους ὑπάρχειν.

insultare sibi Damin: et videtur caput illi per-
cussurus tegula. At nos quid facimus post haec?
MERC. Recte mihi illud dixisse videtur Comi-
cus, *Non passus es, si non fatere, iniuriam.* Ec-
quod enim ingens malum, si pauci homines per-
suasum de istis habentes abeunt? Multi enim sunt,
qui contraria sentiant: plures Graecorum, mul-
titude populi, atque faex vulgi, omnesque bar-
bari. IVP. Verum, Mercuri, Darii illud oppi-
do praeclarum est, quod dixit de Zopyro. Na-
que et ipse malim vnum talem habere qualem
Damin, auxiliatorem, quam sexcentas mihi Ba-
bylones esse.

p.^a 415. in Not. lin. 2. a fine pro mentem leg.
mentionem.

Demo-

D emonactis vita	I
Amores (non videntur Luciani)	38
Imagines	133
Pro imaginibus	168
Toxaris, siue Amicitia	207
Lucius, siue Afinus	317
Iupiter Confutatus	420
Iupiter Tragoedus	446

L I P S I A E
EX OFFICINA SOMMERHA.